Stadsfullmäktiges
i
Västerås
Protokoll
och
Handlingar
1936

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936.

REGISTER.

Västerås 1937. Wilh. Nybergs Boktryckeri.

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 Januari 1936.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Direktören Axel Sundström, Direktören Erik Falk, Redaktören A. Pers, Köpmannen Karl Hedberg, Expeditören C. G. Pettersson, Folkskolläraren G. Leontein, Rektorn Hj. Thyresson, Kassören Einar Keijser, Metallarbetaren O. Håwberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, Byggmästaren Fritz Eklund, Studieledaren G. Sund, Tubdragaren K. Engdahl, Stuveriförmannen Carl Hellström, Direktören R. Liljeblad, Arbetsförmedlingsföreståndaren Josef Widén, Kaptenen G. Robsahm, Posttjänstemannen E. L. Östlund, Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, Brandförmannen Ernst Johansson, Verkmästaren Gust. Karlsson, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Byggnadssnickaren David Johansson, Muraren Mats Hellblom, Inköpschefen John A. Lundgren, Fru Ebba Berg, Förmannen E. A. Westholm, Hyvlaren K. H. Thorén, Svarvaren Hugo Carlström, Fru Ebba Holmström, Advokaten R. Nyman, Filaren Viktor Persson, Fru Anna Westberg, Lasarettsläkaren I. Behring, Valsverksarbetaren Gunnar Larsson, Folkskoleinspektören Em. Granér, Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger, Kassören Gösta Lundberg, Civilingenjören Hugo Trangius, Montören Arthur Lundell och Snickaren J. A. Grönberg.

Frånvarande med godkänt förfall: vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Förste Baningenjören Carl Henning, Förrådsförmannen Hugo Fredriksson och Kommunalarbetaren Nils G. Lööv.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 1.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Gust. Karlsson och Sjöberg att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 3 nästkommande februari kl. 12.30 em.

§ 2.

Ang. stadsplaneändring rörande Biskopsgatan m. m., markbyte för de regleringar, som följa därav, samt förvärv av klockaregården i utbyte mot en tomt vid Biskopsgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1) hade drätselkammaren med bifogande av ett mellan drätselkammaren å stadens vägnar, å ena, och Nya Bryggeri- och Mälteri A.-Bol. i Västerås, å andra sidan, den 15 november 1935 träffat preliminärt bytesavtal angående reglering av byggnadskvarteret Herta i anslutning till vissa i avtalet omförmälda stadsplaneändringar, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, dels att under förutsättning av genomförande av de stadsplaneändringar, varpå detsamma grundats, för stadens del godkänna avtalet, dels att efter byggnadsnämndens hörande fatta beslut om ifrågavarande stadsplaneändringar, dels ock bemyndiga drätselkammaren att till den kyrkliga kommunen i utbyte mot Klockaregården överlåta den genom stadsplaneändringen bildade tomten mellan Källgatan och Biskopsgatan samt den utmed ån planerade gångvägen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning dels under den av drätselkammaren angivna förutsättningen godkänna det upprättade bytesavtalet rörande reglering av kvarteret Herta, dels till byggnadsnämnden för yttrande remittera det förslag till stadsplaneändringar, varpå avtalet grundats, dels ock bemyndiga drätselkammaren att under förutsättning av stadsplaneändringarnes genomförande till den kyrkliga kommunen överlåta den genom stadsplaneändringen bildade tomten mellan Källgatan och Biskopsgatan samt den utmed ån planerade gångvägen i utbyte mot den nuvarande Klockaregården fastigheten N:o 36 norra kvarteret.

§ 3.

Ang. val av ombud för värdering av till försäljning avsedd tomtmark av Östra Utmarken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2) hade drätselkammaren med anledning av föreskrift i Kungl. Maj:ts brev den 22 november 1935 angående tillstånd för staden att försälja mark för bebyggelse inom vissa delar av stadens donationsjord å den s. k. Östra Utmarken, att köpeskillingen vid dessa markförsäljningar skulle fastställas av en uppskattningsnämnd, bestående av tre personer, av vilka en skulle väljas av stadsfullmäktige, föreslagit, att stadsfullmäktige ville till stadens ledamot i denna nämnd utse drätseldirektören Theofil Öberg.

Efter föredragning härav valde stadsfullmäktige med acklamation till ledamot i nämnden enligt drätselkammarens förslag drätseldirektören Theofil Öberg.

§ 4.

Ang. förvärv av ecklesiastika lönejordar i norra kv. samt försäljning av tomtmark i kv. Filip.

Sedan Kungl. Maj:t den 15 november 1935 bifallit en av drätselkammaren jämlikt stadsfullmäktiges bemyndigande den 29 oktober 1931 gjord framställning angående köp av de inom staden belägna ecklesiastika lönejordarne tomten N:o 68 a norra kvarteret benämnd domprostens kålgård och del av tomten N:o 119 samma kvarter, anslagen på lön åt domkyrkosysslomannen, därvid bland annat bestämts, att köpeskillingen skulle utgöra 8 kronor per kvm., hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande januari hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren, dels att på av Kungl. Maj:t fastställda villkor åt staden inköpa ifrågavarande fastigheter, dels ock att därefter till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja staden tillhörig del av byggnadskvarteret Filip.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 3) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 5.

Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

Sedan stadsfullmäktige den 17 december 1934 i anledning av därom av drätselkammaren väckt förslag beslutat upptaga till behandling fråga om införande av gatukostnadsbestämmelser för Västerås stad samt anmodat drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med utredning och förslag i ämnet samt drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 februari 1935, med åberopande av en av särskilda kommittérade verkställd utredning, som jämväl omfattade frågan om och på vad sätt staden borde medverka till hållandet av trafikleder utom stadsplanen, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta dels antaga ett i Bil. A. till kommitténs skrivelse upptaget förslag till gatukostnadsbestämmelser, dels ock bemyndiga drätselkammaren att efter prövning i varje särskilt fall enligt Bil. B. till kommitténs utlåtande angivna regler bevilja bidrag till underhåll av enskild väg utom stadsplanen, hade stadsfullmäktige den 28 februari 1935 beslutat låta, innan slutligt beslut i ärendet fattades, genom drätselkammaren enligt 23 § byggnadsstadgan utställa förslaget till gatukostnadsbestämmelser för granskning samt uppdraga åt drätselkammaren att underkasta förslaget i dess helhet den ytterligare bearbetning, vartill till äventyrs framkomna erinringar kunde giva anledning, och därefter till stadsfullmäktige inkomma med slutligt betänkande i ärendet.

Drätselkammaren hade nu, med överlämnande av ett av särskilda kommittérade avgivet förnyat betänkande, däri redogörelse lämnats om av stads-

fullmäktige anbefalld utställningsåtgärd, i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande januari hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, dels antaga det förut framlagda förslaget till gatukostnadsbestämmelser, dels ock att gälla tillsvidare och intill dess annorlunda bleve av stadsfullmäktige beslutat godkänna följande grunder för underhåll av trafikleder utom stadsplanen:

Underhåll av trafikleder inom den del av utomplansområdet, som motsvarar det nuvarande tillämplighetsområdet för ordningsstadgan för staden och därutöver inom område för tätare bebyggelse, som enligt särskilt beslut av stadsfullmäktige i avseende å förenämnda bidrag därmed jämställes och som icke äro allmänna vägar, skall ombesörjas av staden under följande villkor:

1:o) Den trafikled, vars underhåll avses, skall av drätselkammaren prövas förut vara försatt i tillfredsställande skick med avseende å den trafik, som kan väntas där framgå.

2:o) Det ifrågasatta underhållsarbetet skall av drätselkammaren prövas behövligt och får icke vara hänförligt till nyanläggning eller förbättring.

3:o) Underhållet av trafikled skall endast avse dess körbana.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet, som funnos återgivna i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för år 1935 under N:o 14 och för år 1936 under N:o 4, uppstod en långvarig överläggning, varunder yrkades *dels* av Herr Westholm bordläggning av ärendet, *dels ock* av Herrar Engdahl, Hellblom, Östlund, Eklund, Hult, Pers, Keijser, Liljeblad och Ernst Johansson, bifall till drätselkammarens nu framförda förslag. Herrar Robsahm, Granér och Leontein yttrade sig utan yrkande, varjämte Herr borgmästaren deltog i överläggningen och förordade drätselkammarens framställning.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes först proposition å bordläggningsyrkandet och frågan om ärendets omedelbara avgörande; och beslöto stadsfullmäktige härvid utan omröstning nu företaga frågan till slutligt avgörande.

Härefter biföllo stadsfullmäktige likaledes utan omröstning till alla delar drätselkammarens i ärendet senast framlagda förslag.

§ 6.

Ang. om- och tillbyggnader för högre allmänna läroverket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande januari hade den av stadsfullmäktige den 23 febr. 1933 tillsatta kommittén för utredning av frågan, på vad sätt läroverkets ökade lokalbehov i följd av läroverkets öppnande även för kvinnliga elever på realskolestadiet borde tillgodoses, med över-

lämnande av förslagsskisser avseende vissa om- och tillbyggnadsarbeten för de nuvarande läroverkshusen, för vilket förslag närmare redogörelse lämnats i skrivelsen, hemställt, att stadsfullmäktige ville uttala sig för, att kommitténs fortsatta utredningsarbete borde fullföljas i huvudsaklig överensstämmelse med det sålunda av kommittén förordade förslaget.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i avgivet utlåtande den 16 innevarande januari på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville göra det av kommittén begärda uttalandet.

Sedan handlingarne i ärendet föredragits (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5) beslöto stadsfullmäktige på yrkande av Herr Thyresson och sedan Herrar Sundström och Nyman yttrat sig utan att framställa särskilda yrkanden utan omröstning bifalla kommitténs och drätselkammarens hemställan.

§ 7.

Ang. anordnande av plaskdamm.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 6) hade drätselkammaren i anledning av en hemställan av planteringsnämnden föreslagit, att stadsfullmäktige ville för anordnande av en plaskdamm belägen förslagsvis i Rudbecksparken i närheten av kvarteret Gösta anvisa förslagsvis 4.000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige på yrkande av Herr Pers och sedan Herr Behring yttrat sig utan yrkande utan omröstning bifalla drätselkammarens framställning.

§ 8.

Ang. anslag till semesterarvode för stadsfiskalen.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från magistraten hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7) hemställt, att stadsfullmäktige ville för avlönande av vikarie under semester åt stadsfiskalen under en månad anvisa 210 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 9.

Ang. ny gastaxa.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande januari hade vatten- och gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville *dels* antaga följande gastaxor:

"Taxa	1	grundavgift	per år	4	kr.,	förbrukningsavgift	16	öre	kbm.
„	2	„	„ „	20	„	„	14	„	„
„	3	„	„ „	50	„	„	12	„	„
„	4	„	„ „	80	„	„	11	„	„
„	5	„	„ „	160	„	„	10	„	„
„	6	„	„ „	340	„	„	9	„	„
„	7	„	„ „	640	„	„	8	„	„
„	8	„	„ „	1.140	„	„	7	„	„

Minimiavgift erlägges för 20 kbm. gas per kvartal.

Mätareavgift utgår ej. Har abonnent emellertid behov av mer än en mätare, ökas grundavgiften med 10 % för varje mätare, som tillkommer, dock minst 4 kronor för varje.

Debiteringen för årets tre första kvartal sker efter en med ledning av föregående års förbrukning eller uppgjorda kalkyler vald taxa och regleras vid fjärde kvartalet i överensstämmelse med den taxa, som med hänsyn till den sammanlagda årsförbrukningen ställer sig gynnsammast för abonnenten.

Abonnenter av gas för industriändamål äga att, då gaskonsumtionen är fördelad på olika fastigheter inom staden, räkna med den sammanlagda förbrukningen."

att tillämpas från och med avläsningen för innevarande års första kvartal, dels ock besluta, att den inkomstminskning, som därigenom uppkomme i 1936 års utgifts- och inkomststat, skulle regleras på sätt stadsfullmäktige kunde komma att besluta i samband med behandlingen av styrelsens förvaltningsberättelse för år 1935.

Drätselkammaren hade i ärendet avgivit yttrande den 16 innevarande januari och därvid under erinran, att vatten- och gasverksstyrelsen tidigare i samband med framläggandet av förslag till budget för stadens tekniska verk för år 1930 hemställt om godkännande av ett förslag rörande rabatter å gas för större förbrukare och att stadsfullmäktige vid behandlingen av detta förslag den 30 december 1929 återremitterat framställningen till vatten- och gasverksstyrelsen för ytterligare beredning, tillstyrkt bifall till vatten- och gasverksstyrelsens i ärendet nu gjorda framställning, därvid dock två av drätselkammarens ledamöter Herrar Keijser och Bäckman reserverat sig mot drätselkammarens beslut.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8) yrkades dels av Herr Keijser, med vilken Herr Engdahl förenade sig, återremiss av frågan till vatten- och gasverksstyrelsen och drätselkammaren för ytterligare beredning, dels ock av Herr Liljeblad bifall till den föreliggande framställningen, varjämte Herrar Sundström, Pettersson, Widén och Welin-Berger yttrade sig utan att framställa något yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige vid framställd proposition å bifall till återremissyrkandet och frågan om ärendet skulle omedelbart företagas till avgörande utan omröstning återremittera framställningen till vatten- och gasverksstyrelsen och drätselkammaren för vidare beredning.

§ 10.

Ang. förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Med skrivelse den 31 december 1935 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 9) hade stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsatte särskild utredning, samt över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka icke blivit verkställda.

Efter anmälan härav lades förteckningen till handlingarne.

§ 11.

Ang. K. B:s res. rörande nybyggnadsförbud för de kv. som gränsa till östra sidan av Vasagatan.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens befallningshavandes i länet resolution den 9 innevarande januari, varigenom Konungens befallningshavande i anledning av stadsfullmäktiges den 28 november 1935 beslutade framställning, med stöd av 15 § stadsplanelagen meddelat förbud mot nybyggnad inom de byggnadskvarter, som gränsade till östra sidan av Vasagatan mellan Smedjegatan och Nedre Trädgårdsgatan, att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen i denna del, dock ej längre än till den 9 januari 1937.

§ 12.

Ang. stadsplaneändring beträffande kv. Karolina.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens befallningshavandes i länet resolution den 25 innevarande januari, varigenom Konungens befallningshavande, i anledning av stadsfullmäktiges den 19 december 1935 beslutade framställning, med stöd av 15 § stadsplanelagen meddelat förbud mot nybyggnad inom byggnadskvarteret Karolina att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen i denna del, dock ej längre än till den 25 januari 1937.

§ 13.

Ang. besvär över beslut rörande ordnande av

Genom resolution den 21 december 1935 hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, vilka anförts av Fabrikören A. L. Holm över stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1935 om iord-

gångstig utefter västra Svartåstranden vid Skerikesbron.

ningställande av en gångstig utefter västra Svartåstranden från Skerikesbron till gränsen mot Vallby inägor.

Stadsfullmäktige beslöto för förberedande utlåtande remittera handlingarne i ärendet till beredningsutskottet.

§ 14.

Ang. meddelande om val av ordf. och vice ordf. samt om arbetsfördelning inom drätselkammaren.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 2 innevarande januari hade drätselkamaren lämnat meddelande angående val av ordförande och vice ordförande samt fördelning av arbetet inom drätselkammaren, vilket här antecknades.

§ 15.

Ang. stadsplanebestämmelser för kv. Karolina.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 22 innevarande januari hade byggnadsnämnden anfört följande:

"På förslag av byggnadsnämnden och efter tillstyrkan av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige den 19 december 1935 att hos Konungens befallningshavande i länet hemställa om utfärdande av förbud mot nybyggnad inom kvarteret Karolina. Genom resolution den 25 januari 1936 har Konungens befallningshavande även utfärdat dylikt förbud.

Avsikten med förbudet var att under den tid förbudet varade förslag till ändring i stadsplanen för delar av Bondegatan, Stora gatan, Djäknebergsgatan, Lidmansvägen, Hållgatan, Kungsgatan och Gamla Bryggerigatan samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Karolina skulle kunna uppgöras och efter kungörelse och underrättelser enligt föreskrifterna i 19 § i gällande byggnadsstadga underställas stadsfullmäktige för prövning. Kungörelse och underrättelser hava därefter i vederbörlig ordning utfärdats, men några erinringar mot förslagen hava ej inkommit.

Förslagen avse sådana ändringar i nu gällande gatuhöjder för vissa delar av ovannämnda gator, att beträffande gatukorsen Bondegatan—Lidmansvägen, Bondegatan—Hållgatan, Bondegatan—Gamla Bryggerigatan och Hållgatan—Kungsgatan, de nu befintliga gatuhöjderna, vilka icke överensstämma med de fastställda stadsplanehöjderna men väl med befintlig bebyggelse, skola bibehållas oförändrade. Beträffande gatukorset Djäknebergsgatan—Stora gatan föreslås en medling mellan nu gällande stadsplanehöjd och befintlig markhöjd samt från denna punkt en kortare stigning norrut i södra delen av Djäknebergsgatan för att i fortsättningen kunna bibehålla denna gata i

befintligt höjdläge med hänsyn, dels till befintlig bebyggelse, dels till gammalt vackert trädbestånd inom förgårdsmark.

Bibehållandet av nuvarande markhöjd i gatukorset Bondegatan—Lidmansvägen motiveras därmed, att Lidmansvägen med hänsyn till den branta lutningen i Stora gatan icke bör hava direkt utfart i denna. Dess utfart förlägges lämpligare gemensamt med Bondegatans ungefär mitt för Djäknebergsgatan.

Öster om Floragatan föreslås två nya brytpunkter i Stora gatans profil i anslutning till befintliga förhållanden.

I nu gällande provisoriska byggnadsföreskrifter för kvarteret Karolina är den tillåtna hushöjden mot Stora gatan 14,0 meter med högst fyra våningar, mot Lidmansvägen 10,8 meter med högst tre våningar och mot Djäknebergsgatan 7,60 meter med högst två våningar + vindsvåning. Enligt föreliggande förslag lämnas kvarteret öppet mot Djäknebergsgatan och förses med förgård mot Västermalmsgatan, vilket överensstämmer med befintlig bebyggelse. För hela kvarteret föreslås en gemensam taklisthöjd, vilket medför, att för tomten n:r 1 erhålles en medelhöjd för källaren, som överstiger 1,5 meter, varför här föreslås tillstånd att inreda butiker utöver stadgade fyra våningar. Norra sidan av Västermalmsgatan, för vilken enligt provisoriska byggnadsföreskrifterna tillåtes en byggnadshöjd av 14.0 meter med fyra våningar, är redan tidigare delvis bebyggd med hus med fyra våningar + inredd vind.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915 och av Konungens befallningshavande den 1 mars 1920 och den 16 april 1932.

För området ha fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Med överlämnande av kartan i ärendet jämte tillhörande beskrivning får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga ändring i stadsplanen för delar av Bondegatan, Stora gatan, Djäknebergsgatan, Lidmansvägen, Hållgatan, Kungsgatan och Gamla Bryggerigatan, här förut och å till ärendet hörnde karta närmare angivna, samt stadsplanebestämmelser för kvarteret Karolina enligt bifogad beskrivning ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa Kungl. Maj:t beslut härom för fastställelse."

Vid framställningen funnos fogade dels en till ärendet hörande av stadsingenjören Schiött den 20 december 1935 upprättad karta jämte därtill hörande beskrivning och förslag till stadsplanebestämmelser, de senare av följande lydelse:

"Stadsplanebestämmelser för kvarteret Karolina.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av mindre garage och lokaler för handel.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas och får där ej heller anordnas källare.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnads taklist förläggas å högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med IV betecknat område får byggnad uppföras med högst fyra (4) våningar.

Å med k betecknat område får utöver stadgat våningsantal undervåningen inredas för affärsändamål.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med IV betecknat område får vind icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

§ 8.

Takfall.

Å med siffra i rektangel betecknat område får byggnads taknock förläggas å högst den höjd i meter över staden nollplan, (Stockholms slusströskel), som siffran i rektangeln angiver.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med IV betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 10.

Plantering.

Å med punktprickning betecknat område skall plantering anordnas.

§ 11.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning."

Drätselkammaren hade avgivit yttrande i ärendet och därvid tillstyrkt byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 3 februari 1936.

ALB. LUNDKVIST.

Gösta Sjöberg. *Gust. Karlsson.*

Offentligen uppläst den 3 februari 1936; betygar

Ex. officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 Februari 1936.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Falk, Pers, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Thorén, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herr Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius och Grönberg.

Frånvarande med godkänt förfall: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Hedberg, Wass, Liljeblad, Westholm, Fredriksson, Nyman och Lundell.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 16.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Henning och Ernst Johansson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 29 innevarande februari kl. 12.45 em.

§ 17.

Ang. folktandvård.

Sedan magistraten genom resolution den 17 oktober 1935 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över ett av statens sjukvårdskommitté avgivet betänkande angående folktandvård, samt stadsfullmäktige den 31 samma månad och år beslutat remittera handlingarne i ärendet till beredningsutskottet med uppdrag för utskottet att i samråd med folkskolestyrelsen och hälsovårdsnämnden avgiva förberedande utlåtande i ärendet, hade nu beredningsutskottet avgivit sådant yttrande den 28 nästlidne januari och därvid fogat ett av folkskoleinspektören Em. Granér och 1:ste stadläkaren G. Andrén såsom representanter för folkskolestyrelsen och hälsovårdsnämnden avgivet utlåtande. Beredningsutskottet hade hemställt, att stadsfullmäktige ville såsom eget yttrande i ärendet åberopa beredningsutskottets uttalanden.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10) uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herr Keijser med instämmande av Herr Engdahl bifall till beredningsutskottets förslag dock med uteslutning av vad utskottet anfört beträffande tandvård före och efter skolåldern, dels av Herr Granér, att beredningsutskottets förslag skulle ändras därhän, att vad däri yttrats om obligatorisk skyldighet att anlita tandvården samt om kostnaderna för staden i följd av förslagets genomförande måtte utgå, i vilket yrkande Herrar Pers och Behring instämde i dess första del samt Herr Trangius i dess senare del, dels av Herrar Hellström, Ernst Johansson och Lundberg bifall till beredningsutskottets förslag, dels ock av Herr Hult återremiss av ärendet till beredningsutskottet för förnyat yttrande, varjämte Herr Falk yttrade sig utan särskilt yrkande.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om ärendets omedelbara avgörande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till beredningsutskottet.

§ 18.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Hammarbygatan och Kronvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 28 nästlidne januari hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville för utbyggnad av ledningar för vatten, avlopp och gas i vissa delar av Hammarbygatan och Kronvägen anvisa ett belopp av 17.300 kronor att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond under förutsättning att vederbörande fastighetsägare förbunde sig att erlägga den anslutningsavgift, som kunde komma att beslutas för år 1936, samt att arbetet ej finge utföras förrän för gatureglering erforderlig mark överlämnats till staden.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 6 innevarande februari överlämnat denna framställning till stadsfullmäktiges prövning, hade därvid såsom eget utlåtande med viss tvekan tillstyrkt bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11) biföllo stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 19.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Gränsgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 28 nästlidne januari hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 2.300 kronor för utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Gränsgatan med utgångspunkt vid Langenbergs-

gatan och i nordlig riktning till en längd av 65 meter, under förutsättning att vederbörande fastighetsägare förbunde sig att erlägga den anslutningsavgift, som kunde komma att beslutas för år 1936.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig över framställningen, hade i avgivet utlåtande den 6 innevarande februari tillstyrkt styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 20.

Ang. bidrag till Västerås högre elementarläroverk för flickor.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för härvarande högre elementarläroverk för flickor hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13) på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta dels att för tiden 1 juli 1936—30 juni 1937 anslå 7.447 kronor, motsvarande ränta efter 5½ procent å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet, 135.000 kronor, samt 1.650 kronor, motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket, stort 30.000 kronor, dels att för samma tid bidraga till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter med, vad anginge ålderstilläggen, halva det belopp staten ansloge för samma tid samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som funnes angivna i Kungl. Kungörelsen i ämnet den 23 december 1910, dels ock att ovanberörda anslag skulle i vad det motsvarades av ovan beräknade räntor, utgå av dessa räntemedel och i övrigt av uttaxerade medel.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 21.

Ang. understöd ur Torngrenska fonden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 14) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte medgiva, att ett understöd av 100 kronor i månaden måtte få utdelas till fru Olga Olausson av Torngrenska fondens medel från innevarande års början och tillsvidare under året.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 22.

Ang. inköp av en del av lägenheten Vilhelmsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, för stadens räkning inköpa den del av lägenheten Vilhelmsberg eller stadsägan 218, som åtginge för utläggning av nytt järnvägsspår mellan Fridnäs och Västerås västra.

Efter härav tagen del biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 23.

Ang. ny gastaxa.

Sedan stadsfullmäktige den 30 nästlidne januari vid behandling av vatten- och gasverksstyrelsens förslag till ny gastaxa beslutat återremittera ärendet till styrelsen och drätselkammaren för vidare beredning, hade nu de förnyade yttrandena till stadsfullmäktige inkommit.

Vatten- och gasverksstyrelsen hade därvid i anslutning till de synpunkter, som framkommit vid stadsfullmäktiges senaste behandling av ärendet, utarbetat ett alternativt förslag, så lydande:

"**Gastaxa.**

								Tillämplig vid förbrukning av högst
zon	1	gr.-avg. pr år	3:—	kr.	förbr.-avg.	16	öre pr kbm.	850 kbm.
,,	2	,, ,, ,,	20:—	,,	,,	14	,, ,, ,,	2.000 ,,
,,	3	,, ,, ,,	60:—	,,	,,	12	,, ,, ,,	4.000 ,,
,,	4	,, ,, ,,	100:—	,,	,,	11	,, ,, ,,	10.000 ,,
,,	5	,, ,, ,,	200:—	,,	,,	10	,, ,, ,,	20.000 ,,
,,	6	,, ,, ,,	400:—	,,	,,	9	,, ,, ,,	40.000 ,,
,,	7	,, ,, ,,	800:—	,,	,,	8	,, ,, ,,	80.000 ,,
,,	8	,, ,, ,,	1.600:—	,,	,,	7	,, ,, ,,	över 80.000 ,,

Mätareavgift utgår ej. Har abonnent emellertid behov av mer än en mätare ökas grundavgiften med 10 % för varje mätare, som tillkommer, dock minst 4 kronor och högst 40 kronor för varje.

Debiteringen för årets tre första kvartal sker efter en med ledning av föregående års förbrukning eller uppgjorda kalkyler vald zon och regleras vid

fjärde kvartalet i överensstämmelse med den zon, som med hänsyn till den sammanlagda årsförbrukningen ställer sig gynnsammast för abonnenten. Abonnenter av gas för industriändamål äga att, då gaskonsumtionen är fördelad på olika fastigheter inom staden, räkna med den sammanlagda förbrukningen", samt under framhållande av att, ehuru styrelsen ansåge de synpunkter berättigade, som varit vägledande vid upprättandet av det första förslaget, förklarat sig ej vilja motsätta sig en modifikation därav och sålunda dels tillstyrkt antagandet av alternativförslaget att tillämpas från och med avläsningen för innevarande års första kvartal, dels ock hemställt, att den inkomstminskning, som genom förslagets antagande uppkomme i 1936 års inkomst- och utgiftsstat, skulle regleras på sätt stadsfullmäktige kunde komma att besluta i samband med behandlingen av styrelsens förvaltningsberättelse för år 1935.

Drätselkammaren hade i sitt den 13 innevarande februari avgivna utlåtande förklarat sig ej vilja motsätta sig det nya förslagets antagande samt vidare föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga vatten- och gasverksstyrelsens senaste, i skrivelse den 5 februari 1936 framlagda förslag till ny gastaxa, att den nyantagna taxan skulle tillämpas från och med avläsningen för 1936 års andra kvartal, samt att för utjämnande av den inkomstminskning för år 1936, som kunde bliva en följd av den nya taxans tillämpning under årets tre senaste kvartal, skulle tagas i anspråk ett belopp av 9.000 kronor av innevarande års anslag till diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 8 och 16) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens senast i ärendet framställda förslag.

§ 24.

Ang. anläggning av vatten- och gasledningar i vissa delar av Tegnérgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande februari hade vatten- och gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 32.000 kronor för anläggande av vatten- och gasledningar i Tegnérgatan mellan Lovisebergsvägen och Malmabergsgatan.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 13 innevarande februari överlämnat framställningen till stadsfullmäktiges prövning, hade därvid tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 25.

Ang. lokaltelefon m. fl. anläggningar vid fattigvårdens ålderdomshem.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från fattigvårdsstyrelsen samt ytterligare av styrelsen verkställd utredning hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 18) under uttalande, att fattigvårdsstyrelsen vid beslutets verkställande borde så vitt möjligt söka inskränka och förbilliga anläggningarne, tillstyrkt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utförande vid fattigvårdens ålderdomshem av lokaltelefonanläggning samt ljussignalanläggning och nya ledningar för radioanläggningen för hemmets sjukhus anvisa förslagsvis intill 11.330 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens tillstyrkan.

§ 26.

Ang. bidrag till inventering av fasta fornlämningar i Västerås.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från riksantikvarieämbetet hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 19) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att för inventering genom riksantikvarieämebetets försorg av fasta fornlämningar inom stadens område av 1936 års anslag till diverse och oförutsedda behov anvisa förslagsvis högst 900 kronor.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 27.

Ang. åtgärder för nybyggnader vid polis- och brandstationen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande februari hade kommittén för utredning av frågan om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet under åberopande av tidigare fattade beslut hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga kommittén att utlysa entreprenad å uppförande av det föreslagna polishuset och bostadshuset för brandverkets personal.

Drätselkammaren hade i häröver samma dag avgivet yttrande tillstyrkt kommitténs framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) biföllo stadsfullmäktige på yrkande av Herr Ernst Johansson utan omröstning kommitténs hemställan.

§ 28.

Ang. provisorisk ändring i stadsarkitektens tjänstgöringsskyldighet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande februari hade byggnadsnämnden på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga byggnadsnämnden att tillsvidare och i den mån arbetsförhållandena det medgåve, bevilja stadsarkitekten partiell befrielse från den honom enligt instruktionen åvilande tjänstgöringsskyldigheten samt att med stadsarkitekten träffa den ekonomiska uppgörelse, som därav kunde föranledas.

Med överlämnande av denna framställning till stadsfullmäktiges prövning hade drätselkammaren i skrivelse samma dag förklarat sig ej vilja motsätta sig byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 21) uppstod en stunds överläggning, under vilken Herrar Engdahl och Sundström yttrade sig utan att framställa något yrkande, samt Herrar Behring och Pers yrkade bifall till byggnadsnämndens förslag, varjämte Herr borgmästaren yttrade sig och förordade förslaget.

Härefter biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 29.

Ang. inköp av pontoner för hamnens behov.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från hamnstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 22) föreslagit, att stadsfullmäktige ville för inköp av 10 st. pontoner för hamnens m. fl. behov, ställa ett belopp av 15.000 kronor till hamnstyrelsens förfogande att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige framdeles efter förslag av drätselkammaren kunde komma att besluta.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning drätselkammarens sålunda framställda förslag.

§ 30.

J. O. Wass. Ang. avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.

I skrivelse till stadsfullmäktige denna dag hade Sjukvårdaren J. O. Wass på grund av bristande tid anhållit om befrielse från uppdraget att vara ledamot av stadsfullmäktige samt från övriga kommunala uppdrag, till vilka han utsetts av stadsfullmäktige.

Med bifall till denna framställning beslöto stadsfullmäktige dels hos magistraten göra anmälan om den genom Herr Wass’ avgång uppkomna ledigheten inom stadsfullmäktige i och för utseende av ny stadsfullmäktige-

ledamot, dels ock uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de val, som föranleddes av den uppkomna ledigheten efter Herr Wass i de kommunala delegationer, där han varit ledamot.

§ 31.

Ang. barnpensioner.

Genom resolution den 26 innevarande februari hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande senast den 31 nästkommande mars över av 1934 års barnpensioneringsakkunniga avgivet betänkande med förslag rörande bidrag åt barn till änkor och vissa invalider samt åt föräldralösa barn.

Stadsfullmäktige beslöto uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen och beredningsutskottet att i ärendet avgiva förberedande utlåtande.

§ 32.

Ang. revision av maltdryckslagstiftningen.

Genom resolution den 22 innevarande februari hade Konungens befallningshavande i länet anmodat stadsfullmäktige att före den 15 nästkommande april avgiva yttrande över av 1934 års maltdryckskommitté avgivet betänkande med förslag angående revision av lagstiftningen rörande tillverkning, beskattning och försäljning av maltdrycker.

Stadsfullmäktige beslöto infordra förberedande utlåtanden i ärendet från nykterhetsnämnden och beredningsutskottet.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 29 februari 1936.

ALB. LUNDKVIST.

Carl Henning. *Ernst Johansson.*

Offentligen uppläst den 29 februari 1936; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 mars 1936.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håwberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Westholm, Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell och Grönberg samt fru Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Falk och Granér.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 33.

Ang. ny stadsfullmäktigeledamot.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 16 innevarande mars hade magistraten meddelat, att vid nämnda dag företagen röstsammanräkning för utseende av ny ledamot av stadsfullmäktige efter Herr Wass, som entledigats från uppdraget, för tiden till den 1 januari 1939, härtill blivit utsedd fru Anna Lundell.

Ordföranden hälsade den nyvalda ledamoten välkommen till deltagande i stadsfullmäktiges arbeten.

§ 34.

Justering

Uppdrogs åt Herrar Bergquist och Östlund att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 30 innevarande mars kl. 1 em.

§ 35.

Ang. viss ändring i instruktionen för stadsläkarna.

Sedan stadsfullmäktige i anledning av hemställan från barnavårdsnämnden om införande av sådan bestämmelse i instruktionen för stadsläkarne i Västerås, att någon av dem skulle vara skyldig att tjänstgöra som läkare vid stadens barnhem den 29 augusti 1935 efter yttranden av hälsovårdsnämnden och lönenämnden samt drätselkammaren i enlighet med drätselkammarens förslag beslutat dels att tillsvidare och intill dess bestämmelse härom influtit i stadens tjänsteläkareinstruktion 1:ste stadsläkaren skulle enligt eget åtagande utan särskild ersättning ombesörja läkarevården åt de å stadens barnavårdsnämnds barnhem intagna medellösa barn, dels ock till hälsovårdsnämnden och lönenämnden återremittera ärendet för berörda skyldighets instruktionsmässiga fastställande för någon av stadens tjänsteläkare, hade dels hälsovårdsnämnden genom utdrag av sitt protokoll den 12 november 1935 föreslagit stadsfullmäktige att i § 11 som punkt 8 skulle i instruktionen för Västerås stads tjänsteläkare intagas följande bestämmelse "att utan särskild ersättning handhava läkarevården å stadens barnhem", dels lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 februari 1936 tillstyrkt hälsovårdsnämndens förslag dock med den förändringen, att mellan orden "stadens" och "barnhem" skulle inskjutas ordet "barnavårdsnämnds".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar 1935 N:o 86 och 1936 N:o 23) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning enligt lönenämndeens förslag, att uti § 11 i instruktionen för Västerås stads tjänsteläkare skulle införas en ny punkt 8:o) lydande "att utan särskild ersättning handhava läkarevården å stadens barnavårdsnämnds barnhem".

§ 36.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Hammarby- och Åsgatorna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 25 nästlidne februari hade vatten- och gasverksstyrelsen föreslagit, att stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 9,900 kr. för utsträckning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Hammarbygatan mellan Västmanna- och Landtvärnsgatorna samt i Åsgatan till stadsägan 585, under förbehåll att vederbörande fastighetsägare förbunde sig att erlägga den ledningsavgift, som kunde bliva beslutad för år 1936 och att för gatureglering erforderlig mark överlämnats till staden före arbetets igångsättande.

Drätselkammaren, som yttrat sig över denna framställning den 12 innevarande mars, hade med reservation att de föreslagna ledningarne, till den del de avsetts att framgå genom nuvarande kvartersmark, tillsvidare ej borde komma till utförande, tillstyrkt styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 24) godkände stadsfullmäktige utan omröstning vatten- och gasverksstyrelsens förslag med det av drätselkammaren gjorda förbehållet.

§ 37.

Ang. anläggning av elektriska jordkabelledningar i delar av Vasa-, Tessin-, Engelbrekts- och Rudbecksgatorna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 25 nästlidne februari hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 20.000 kronor för anläggande av jordkablar för växelström i Vasagatan till Skolgatan, i Tessingatan från Skolgatan till kvarteret Gregor, i Engelbrektsgatan från Domkyrkoesplanaden till kvarteret Grimm och i Rudbecksgatan mellan Engelbrekts- och Tessingatorna.

Över denna framställning hade drätselkammaren avgivit yttrande den 12 innevarande mars och därvid tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25) utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 38.

Ang. köp och försäljning av mark berörande kv. Kerstin.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 26) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren dels att på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, genomföra reglering av byggnadskvarteret Kerstin och av för kvarteret gällande tomtindelning genom förvärv åt staden eller försäljning av mark, som därför utgjorde en nödvändig förutsättning, dels ock att efter den genomförda regleringen till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja de tomter inom kvarteret, som genom regleringen helt komme i stadens ägo.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 39.

Ang. förbättring av bekvämlighetsinrättningar.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27) hade drätselkammaren i anledning av en hemställan i ämnet från hälsovårdsnämnden föreslagit, att stadsfullmäktige ville anvisa förslagsvis 5.000 kronor för vissa i skrivelsen omförmälda åtgärder

för förbättring av stadens bekvämlighetsinrättningar att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet bifölло stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens sålunda framställda förslag.

§ 40.

Ang. ökad kranutrustning m. m. för djuphamnen.

Med överlämnande av en framställning från hamnstyrelsen den 6 innevarande mars om anvisande av ett anslag å 303.200 kronor för anskaffande av en vipparmskran och ett malmtransportband samt för spårförstärkningar och utförande av strandskoning och muddring, allt vid stadens djuphamn, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28) föreslagit, att stadsfullmäktige ville för angivna ändamål anvisa berörda belopp 303.200 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas av lånemedel, med uppdrag för drätselkammaren att i vad stadsfullmäktiges beslut avsåge anslagets slutliga gäldande genom lån underställa detsamma Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo stadsfullmäktige efter yttranden av Herrar Liljeblad, Holmström och Hedberg utan omröstning drätselkammarens förslag.

I samband härmed beslöto stadsfullmäktige att en av hamnstyrelsen den 4 augusti 1930 gjord framställning om anslag till en ny brokran vid djuphamnen ej skulle till någon åtgärd föranleda.

§ 41.

Ang. ordnande av en del av Västmannagatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 29) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville för ordnande av södra delen av Västmannagatan anvisa ett belopp av 6.000 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Efter härav tagen del biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 42.

Ang. anskaffande av en luftkompressor.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande mars hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att anskaffa ett luftkompressoraggregat för en kostnad av 9.000 kro-

nor att utgå av tillgängliga medel vid verken samt under en tid av högst 5 år fördelas på de nyanläggningar, vid vilka maskinen komme till användning.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande i ärendet den 12 innevarande mars tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 30) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 43.

Ang. utgivande av en minnesskrift för tekniska verken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande mars hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville för utgivande innevarande år av en minnesskrift över stadens tekniska verk anvisa ett anslag av 6.000 kronor att utgå av driftmedel vid verken.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse den 12 innevarande mars tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens hemställan.

På yrkande av Herr Henning biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 44.

Ang. besättande med ny innehavare av ledigbliven befattning som mätareavläsare vid tekniska verken.

I anledning av en framställning från vatten- och gasverksstyrelsen hade lönenämnden och drätselkammaren i skrivelser den 11 nästlidne februari och den 12 innevarande mars tillstyrkt, att en vid de tekniska verken ledigbliven befattning som mätareavläsare finge besättas med ny innehavare.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning av handlingarne i ärendet bifalla den sålunda gjorda framställningen.

§ 45.

Ang. tillstånd för G. V. Widlund att försälja pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 18 november 1935 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Handlanden G. V. Widlund hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande mars anfört bland annat följande:

"I detta fall är det fråga om att anordna en fullständigt ny försäljningsrättighet belägen i hörnet av Djuphamnsvägen och Köpingsvägen.

Då redan en försäljningsrättighet finnes inom västra förstadsområdet anser nykterhetsnämnden att något behov av ytterligare en sådan rättighet icke föreligger inom angivna stadsdel, varför nykterhetsnämnden för sin del

icke kan tillstyrka bifall till ansökningen. Med hänsyn till eventuella ändringar av gällande förordningar beträffande försäljningen av maltdrycker, torde det också vara olämpligt, att stadsfullmäktige tillstyrka anordnandet av nya sådana rättigheter.

Nykterhetsnämnden får sålunda föreslå att stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till Gustav Viktor Widlunds ansökan att få till avhämtning försälja pilsnerdricka i sökandens affärslokaler inom fastigheten nr 43 vid Köpingsvägen, stadsägan 2302."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige beslut däri enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 46.

Ang. tillstånd för J. F. Carlsson att försälja pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 25 oktober 1935 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Köpmannen J. F. Carlsson hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktigee den 16 innevarande mars anfört bland annat följande:

"I här föreliggande fall är, som av handlingarne i ärendet framgår, endast fråga om, att Köpmannen Filip Karlsson skall i samband med övertagandet av hans moders i angivna fastighet bedrivna affärsrörelsen även ledes övertaga hennes rättigheter att till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Då det sålunda i detta fall endast är fråga om att övertaga en redan förefintlig rättighet att till avhämtning försälja pilsnerdricka och intet finnes mot sökanden att erinra får nykterhetsnämnden föreslå att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Köpmannen Filip Karlsson beviljas tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka klass II inom sökandens affärslokaler inom fastigheten nr 6 Solhem med adressnummer 15 vid Hemdalsvägen."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige beslut däri enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 47.

Ang. ändring av del av stadsplanen

I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande mars hade byggnadsnämnden anfört följande:

"På framställning av vederbörande markägare har byggnadsnämnden utarbetat förslag till ändring av stadsplanen för del av Kristinagatan samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Kalla.

för Kristinagatan samt stadsplanebestämmelser för kv. Kalla.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande gatuhöjder för Kristinagatan, och beträffande gatukorset Kristinagatan—Lidmansvägen de nu befintliga markhöjderna bibehållas oförändrade.

I nu gällande provisoriska byggnadsföreskrifter för kvarteret Kalla är den tillåtna hushöjden mot Västermalmsgatan, Lidmansvägen och del av Kristinagatan 14.0 meter med högst fyra våningar, för nu obebyggd del mot Kristinagatan 10.8 meter med högst tre våningar och mot Djäknebergsgatan 7.60 meter med högst 2 våningar + vindsvåning.

Befintliga byggnader å tomterna n:ris 2 och 3 äro bostadshus i 3 resp. 4 våningar + inredd vind med en taklisthöjd över stadens nollplan av 39.0 meter mot Kristinagatan, Lidmansvägen samt del av Västermalmsgatan och mot sistnämnda gatan 39.6 meter närmast tomt n:r 4.

Enligt föreliggande förslag lämnas kvarteret öppet mot Djäknebergsgatan. Mot Kristinagatan föreslås för tomt n:r 1 en taklisthöjd av 39.6 meter. För tomterna n:ris 2 och 3 föreslås den nu befintliga bebyggelsen dock med rätt för tomten n:r 2 att inom befintlig taklist inrymma fyra våningar mot nuvarande 3 våningar. För tomt n:r 4 föreslås en bebyggelse mot Västermalmsgatan, som ansluter sig till den å tomt n:r 3 befintliga, med en taklisthöjd av 39.6 meter med högst 4 våningar samt en mot Djäknebergsgatan och Västermalsmsgatan indragen vindsvåning motsvarande den under mansartak med fönsterkupor inredda vindsvåningen å tomt n:r 3. Mot gården medgives för denna våning full höjd utan indragning.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915 och av Konungens befallningshavande den 1 mars 1920.

För området ha fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser för kvarteret Kalla föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

Med överlämnande av kartan i ärendet jämte tillhörande beskrivning får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga ändring i stadsplanen för del av Kristinagatan samt stadsplanebestämmelser för Kvarteret Kalla ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse."

Vid skrivelsen funnos fogade dels den i skrivelsen omförmälda kartan, dels ock en av stadsingenjören uppgjord beskrivning, innehållande bland annat förslag till följande nya stadsplanebestämmelser för kvarteret Kalla:

"§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av mindre garage och lokaler för handel.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas och får där ej heller anordnas källare.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnads taklist förläggas å högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med IV betecknat område får byggnad uppföras med högst fyra (4) våningar.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med IV betecknat område får vind icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal vinden inredas för bostadsändamål.

Å med vi betecknat område får utöver stadgat våningsantal en mot Djäknebergsgatan 1.2 meter och mot Västermalmsgatan 1.2 meter indragen vinds-

våning 3.0 meters höjd över den angivna taklisthöjden inredas för bostadsändamål. Taket över denna vindsvåning får ej givas större lutning mot horisontalplanet än tjugotvå (22) grader.

§ 8.

Takfall.

Å med siffra i rektangel betecknat område får byggnads taknock förläggas å högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i rektangeln angiver.

Där ej annat stadgas, får tak över oinredd vind givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio (30) grader.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med IV betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 10.

Plantering.

Å med punktprickning betecknat område skall plantering anordnas.

§ 11.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning."

Drätselkammaren hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande mars yttrat sig i ärendet som följer:

"Lämnad tillfälle att yttra sig över byggnadsnämndens närlagda skrivelse den 20 innevarande mars med förslag till sådan ändring i stadsplanen beträffande gatuhöjderna för Kristinagatan, att nu befintliga markhöjder i gatukorset Kristinagatan—Lidmansvägen bibehållas oförändrade, samt om antagande av vid skrivelsen fogade stadsplanebestämmelser för kvarteret Kalla, får drätselkammaren förklara, att drätselkammaren intet har att erinra emot byggnadsnämndens förslag."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar den föreliggande framställningen.

§ 48.

Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Sedan stadsfullmäktige den 27 nästlidne februari i anledning därav att Sjukvårdaren J. O. Wass befriats från de kommunala uppdrag, till vilka han utsetts av stadsfullmäktige, uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag angående de fyllnadsval, som därav föranleddes, hade beredningsutskottet nu i skrivelse den 18 innevarande mars framställt sådana förslag.

Vid föredragning av beredningsutskottets skrivelse valde stadsfullmäktige med acklamation enligt utskottets och under överläggningen framställda ändringsförslag:

Till ledamot i *Hälsovårdsnämnden* för tiden intill 1939 års utgång nuvarande suppleanten i nämnden Kyrkoskrivaren J. O. Sjöblom och till suppleant i nämnden för samma tid efter Herr Sjöblom Montören Artur Lundell.

Till ordförande i *Nykterhetsnämnden* nuvarande ledamoten i nämnden Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

Till ledamot i *Nykterhetsnämnden* för tiden intill utgången av år 1939 och tillika nämndens vice ordförande Fattigvårdssyssloman A. Norén.

Till ledamot i *Polisnämnden* för tiden intill utgången av år 1937 nuvarande suppleanten i nämnden Posttjänstemannen E. L. Östlund och till suppleat i nämnden för samma tid efter Herr Östlund Snickaren Gust. Olsson.

Till ledamot i *Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres hontux och medelklassen samt arbetsklassen* för tiden intill utgången av år 1937 Verkmästaren Gust Karlsson, samt

till ledamot i nämnden över *Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål* för tiden intill utgången av år 1937 Verkmästaren Gust. Karlsson.

§ 49.

Ang. val av god man vid lantmäteriförrättningar.

Sedan distriktslantmätaren Ragnar Grebius i skrivelse till stadsfullmäktiges ordförande anmält, att Stadsbyggmästaren Alb. Andersson efter den 9 nästkommande juni, då han uppnådde 65 års ålder, ej längre vore behörig att vara god man vid lantmäteriförrättningar, så valde stadsfullmäktige med acklamation enligt av beredningsutskottet i skrivelse den 18 innevarande mars framställt förslag till god man efter Herr Andersson för tiden från och med den 10 juni 1936 till och med den 31 december 1941 Stadsträdgårdsmästaren Anders Follmer.

§ 50.

Ang. besvär rörande iordningställande av gångstig

Sedan magistraten genom resolution den 21 december 1935 infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, vilka anförts av Fabrikören A. L. Holm över stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1935 om iordning-

ställande av en gångstig utefter västra Svartåstranden från Skerikesbron till gränsen mot Vallby inägor, samt stadsfullmäktige den 30 sistlidne januari beslutat för förberedande utlåtande remittera handlingarne i ärendet till beredningsutskottet, hade beredningsutskottet nu i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 innevarande januari föreslagit, att stadsfullmäktige ville såsom förklaring över besvären, under åberopande av att det överklagade beslutet tillkommit i laga ordning och efter i lag föreskriven beredning — i detta fall planteringsnämnden och drätselkammaren — och att beslutet avsåge gångstigens utläggande förbi klagandens tomt uteslutande å mark tillhörig staden, soh Konungens befallningshavande hemställa om besvärens ogillande.

utefter västra Svartåstranden.

Efter föredragning av handlingarne fattade stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att ärendet ehuru ej upptaget i kallelselistan till sammanträdet, nu finge företagas till slutligt avgörande, sitt beslut i frågan enligt beredningsutskottets förslag.

§ 51.

Ang. ändring i stadsplanen för kv. Idolf och Isidor.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 18 innevarande mars hade byggnadsnämnden överlämnat i styrkt avskrift följande Kungl. brev:

Gustaf etc.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 6 november 1935 överlämnad skrift har byggnadsnämnden i Västerås anhållit om fastställelse å ett av stadsfullmäktige i nämnda stad vid sammanträde den 21 juni 1935 antaget förslag till ändring i stadsplanen för staden beträffande kvarteren Idolf och Isidor jämte stadsplanebestämmelser av den lydelse härvid fogad bilaga utvisar, vilket förslag angivits å en av stadsarkitekten Erik Hahr den 23 mars 1935 upprättad karta.

Byggnadsstyrelsen har avgivit utlåtande i ärendet den 28 januari 1936 och därvid bland annat anmärkt, att erforderliga stadsplanebestämmelser saknades för det å kartan med röd färg, snedstreckning och ordet "Missionskyrkan" betecknade området inom kvarteret Idolf.

Med anledning av vad i ärendet förekommit finner Kungl. Maj:t gott, jämlikt 3 § stadsplanelagen, fastställa ifrågavarande förslag, dock att från fastställelse undantages ovan omförmälda område inom kvarteret Idolf.

I samband härmed finner Kungl. Maj:t gott, jämlikt 16 § stadsplanelagen, meddela förbud mot nybyggnad utan tillstånd av länsstyrelsen beträffande sistnämnda område intill dess förslag till stadsplanebestämmelser för området antagits, dock högst till den 1 april 1937.

Slutligen anbefaller Kungl. Maj:t länsstyrelsen att delgiva stadsfullmäktige innehållet av byggnadsstyrelsens ovanberörda utlåtande, för vilket ändamål avskrift därav skall till länsstyrelsen överlämnas.

Detta meddelas länsstyrelsen till egen och vederbörandes kännedom och efterrättelse, varjämte avskrift av byggnadsstyrelsens utlåtande bifogas. Omförmälda karta överlämnas härjämte för att vederbörande tillställas.

Stockholms slott den 28 februari 1936.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Henning Leo.

samt ett därvid av Kungl. byggnadsstyrelsen avgivet utlåtande av följande lydelse:

”Till Konungen.

Genom nådig remiss den 9 november 1935 har Eders Kungl. Maj:t anbefallt byggnadsstyrelsen att avgiva utlåtande i ärende angående förslag till ändring i stadsplanen för Västerås stad.

Till åtlydande härav får byggnadsstyrelsen i underdånighet anföra följande.

För det med röd färg, snedstreckning och ordet ”Missionskyrkan” betecknade området inom kvarteret Idolf saknas erforderliga stadsplanebestämmelser. Då området således icke är nöjaktigt redovisat i stadsplanen, bör det undantagas från fastställelse.

För övriga byggnadsområden saknas bestämmelser angående den föreslagna bebyggelsens ändamål. Detta synes emellertid i förevarande fall icke kunna medföra några omedelbara olägenheter, enär kvarteret Idolf redan lär vara bebyggt i huvudsaklig överensstämmelse med den föreslagna stadsplanen och kvarteret Isidor, enligt vad styrelsen erfarit, beträffande tomterna 5 och 6 kommer helt att bebyggas med ett större affärshus samt i övrigt kommer att tagas i anspråk för lokaler åt stadens brand- och polisverk. I samband med uppgörande av bestämmelser för det med ”Missionskyrkan” betecknade området kunna bestämmelserna för förslagets övriga delar lämpligen kompletteras i nyssnämnda avseende.

Då byggnadsstyrelsen i övrigt icke har något att erinra mot förslaget, får styrelsen i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte fastställa detsamma med undantag av det med röd färg, snedstreckning och ordet

"Missionskyrkan" inom kvarteret Idolf å stadsplanekartan betecknade området ävensom jämlikt 16 § stadsplanelagen meddela förbud mot nybyggnad inom sistnämnda område utan länsstyrelsens tillstånd, intill dess stadsplanebestämmelser för området fastställts, dock under en tid av högst två år. Tillika får byggnadsstyrelsen i underdånighet hemställa, att vederbörande ortsmyndigheter måtte delgivas vad styrelsen ovan anfört rörande förslagets komplettering i övrigt.

Remissakten bifogas. Stockholm den 28 januari 1936.

U:st

I. T.

G. L. S. Z.

Vidimeras Ex officio H. Öhman."

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav dels lägga det inkomna Kungl. brevet till handlingarne, dels ock anmoda byggnadsnämnden att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till stadsplanebestämmelser beträffande Missionskyrkans tomt i kvarteret Idolf.

§ 52.

Ang. nya lokaler för pastorsexpeditionen.

En av Herr Pers väckt skriftlig motion med förslag, att stadsfullmäktige måtte träda i förbindelse med kyrkofullmäktige i syfte, att nya lokaler för pastorsexpeditionen måtte förläggas intill eller i närheten av den nybyggnad för den kommunala förvaltningen, som vore ifrågasatt, beslöto stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera till rådhuskommittén för yttrande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 mars 1936.

ALB. LUNDKVIST.

Thure Bergquist. *Erik Östlund.*

Offentligen uppläst den 30 mars 1936; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 april 1936.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Falk, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håwberg, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Ernst Johansson, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Westholm, Thorén, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herr Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg och Fru Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Bergquist, Henning, Fredriksson, Nyman och Granér.

Närvarande å magistratens vägnar Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 53.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Robsahm och C. W. Karlsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 4 nästkommande maj kl. 1 em.

§ 54.

Ang. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Anmäldes och lades till handlingarne hälsovårdsnämndens till stadsfullmäktige inkomna årsberättelse för 1935 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 32).

§ 55.

Ang. brandchefens årsberättelse för 1935.

Brandstyrelsen hade med skrivelse till stadsfullmäktige den 23 nästlidne mars överlämnat av brandchefen utarbetad berättelse över brandkårens verksamhet år 1935 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 33).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarne.

§ 56.

Ang. badhusstyrelsens årsberättelse för 1935.

Av badhusstyrelsen avgiven årsberättelse för 1935 anmäldes och lades till handlingarne (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34).

§ 57.

Ang. förbättrade pensionsförmåner för f. d. förste stadsläkaren C. Thunström.

Sedan magistraten genom resolution den 30 november 1934 för besluts fattande till stadsfullmäktige överlämnat en skrivelse från f. Förste stadsläkaren C. Thunström med hemställan om förbättrade pensionsförmåner samt stadsfullmäktige den 17 december 1934 beslutat remittera framställningen till lönenämnden och drätselkammaren för utlåtande, hade nu de infordrade utlåtandena inkommit till stadsfullmäktige. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 35).

Lönenämnden hade för sin del i skrivelse den 11 sistlidne februari föreslagit, att Doktor Thunström måtte tilldelas ett årligt tillägg till pensionen å 500 kronor att vara personligt och utgå av uttaxerade medel från och med ingången av innevarande år.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 2 innevarande april under avstyrkande av lönenämndens förslag hemställt, att Doktor Thunströms framställning icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herr Falk med instämmande av Herr Sundström återremiss av ärendet till lönenämnden och drätselkammaren för ytterligare beredning, dels ock Herrar Eklund och Hellblom bifall till drätselkammaren förslag.

Vid framställd proposition å Herr Falks yrkande och frågan om stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning återremittera frågan till lönenämnden och drätselkammaren.

§ 58.

Ang. gäldande av kostnad för jordbrukstraktor.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 nästlidne mars hade lantegendomsnämnden, under erinran att stadsfullmäktige den 25 april 1935 för inköp av en jordbrukstraktor anvisat förslagsvis 6.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och återgäldas av inkomsterna från lantbruket under de fem närmaste åren samt med förmälan, att traktorn betingat ett pris av kronor 5.053:10 samt att lantegendomsnämnden, då 1935 års bokslut visat ett gynnsamt resultat, ansett lämpligt att på en gång av 1935 års inkomster gälda hela inköpssumman, hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna denna åtgärd.

Drätselkammaren, som med eget yttrande den 2 innevarande april överlämnat ifrågavarande framställning till stadsfullmäktiges prövning, hade därvid tillstyrkt densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 59.

Ang. reparation av Lundby badhus.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från Lundby badhusförening hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 36) föreslagit, att stadsfullmäktige ville för diverse reparationer m. m. i badhuset vid Lundby skola till styrelsens för badhuset förfogande ställa ett anslag å högst 800 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige godkände efter av handlingarne tagen del utan omröstning det sålunda av drätselkammaren framställda förslaget.

§ 60.

Ang. försäljning av mark av Karlsdals åker m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 37) hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, genom försäljning av mark av ett staden tillhörigt område mellan Tegelvretsgatan och Katrinelundsvägen, kallat Karlsdals åker och å stadsägokartan redovisat under beteckningen cd, samt inköp av mark från en intillliggande tomt, genomföra ett av stadsingenjören Schiött uppgjort förslag till sådan reglering av trafikleder och bostadsområden i trakten, att i huvudsak genom Karlsdals åker skulle framdragas en trafikled i Allégatans fortsättning och för denna trafikled ej behövlig mark tilläggas invidliggande tomtområden.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning drätselkammarens ifrågavarande framställning.

§ 61.

Ang. ny stadsträdgårdsanläggning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 38) hade drätselkammaren, under erinran om tidigare behandling inom stadsfullmäktige av frågan om åstadkommande av en ny stadsträdgård och med överlämnande av ytterligare i ärendet verkställd utredning genom särskilda delegerade och av planteringsnämnden avgivet ut-

låtande, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för anordnande inom Myggboområdet å en areal av förslagsvis 9.700 kvm. av ny stadsträdgård och uppförande därstädes av växthus och andra ekonomibyggnader enligt av särskilda delegerade uppgjort förslag (Alt. III) anvisa 66.500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige kunde komma att besluta i samband med fastställandet av stadens budget för år 1937, samt att uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med planteringsnämnden handhava utförandet av den nya stadsträdgårdsanläggningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herr Lundgren bordläggning av ärendet, dels ock av Herrar Eklund, Persson, Pers, Ernst Johansson, Hedberg och Widén bifall till drätselkammarens förslag, varjämte Herrar Sundström, Engdahl och vice ordföranden yttrade sig utan att framställa något yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, framställdes först proposition å Herr Lundgrens bordläggningsyrkande och frågan om stadsfullmäktige i dag ville slutligen avgöra ärendet; och beslöto stadsfullmäktige härvid utan omröstning omedelbart företaga ärendet till avgörande.

Härefter biföllo stadsfullmäktige framställningen utan omröstning enligt drätselkammarens förslag.

§ 62.

Ang. komplettering av ång- och värmecentralen vid fattigvårdens ålderdomshem.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande april hade fattigvårdsstyrelsen anhållit, att stadsfullmäktige ville för erforderliga ändringar och kompletteringar av ång- och värmecentralen vid ålderdomshemmet bevilja ett anslag av 5.200 kronor.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 16 innevarande april överlämnat framställningen till stadsfullmäktiges prövning, hade därvid såsom eget yttrande tillstyrkt densamma och tillika föreslagit, att beloppet måtte anvisas att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 39) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den av fattigvårdsstyrelsen gjorda framställningen med det av drätselkammaren föreslagna tillägget.

§ 63.

Ang. uppförande av stallbyggnad å marknadsplatsen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 40) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för uppförande av en stallbyggnad å det

till kreatursmarknadsplats ordnade området av Kungsängen mellan gasverksvägen och järnvägsområdet anvisa av reserverade köpeskillingsmedel ett anslag å 8.200 kronor.

Stadsfullmäktige biföllo efter av härav tagen del utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 64.

Ang. ordnande av Gustafsgatan mellan Stallhagsgatan och Floragatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 41) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för ordnande av Gustafsgatan mellan Stallhagsgatan och Floragatan av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov anvisa ett belopp av 8.300 kronor.

Efter härav tagen del biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 65.

Ang. försäljning av tomterna N:ris 3 och 5 kv. Fingal.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande april hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja fastigheten N:ris 3 och 5 inom kvarteret Fingal.

Stadsfullmäktige biföllo, efter föredragningen härav och sedan Herr Pers yttrat sig utan att dock framställa något yrkande, utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 66.

Ang. anslag till avvägning av gator inom stadens ytterområde.

Med överlämnande av en framställning från byggnadsnämnden om beviljande av ett anslag å förslagsvis 2.000 kronor för anställande tills vidare av en extra arbetskraft å stadsingenjörskontoret för avvägning av gator inom stadens ytterområden, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 42) hemställt, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa det begärda anslaget att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 67.

Ang. ny maltdryckslagstiftning.

Sedan Konungens befallningshavande i länet genom resolution den 22 febr. innevarande år anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över av 1934 års maltdryckskommitté avgivet betänkande med förslag angående revision av lagstiftningen rörande tillverkning, beskattning och försäljning av maltdrycker samt stadsfullmäktige den 27 i samma månad beslutat inforda förberedande utlåtanden i ärendet från nykterhetsnämnden och beredningsutskottet, hade dessa delegationer nu i gemensam skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43) avgivit sådant utlåtande och hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta göra detta yttrande till sitt eget, därvid dock tvenne av beredningsutskottets ledamöter i visst hänseende anmält avvikande mening enligt en vid skrivelsen fogad reservation.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herrar Hellström och C. W. Karlsson bifall till nykterhetsnämndens och beredningsutskottets hemställan i oförändrat skick, dels ock Herrar Ernst Johansson och Östlund, att denna hemställan måtte godkännas med den av dem inom beredningsutskottet påyrkade avvikelsen.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 31 ja emot 6 nej, avgivna för bifall till Herrar Johanssons och Östlunds yrkande, att såsom eget yttrande i detta ärende åberopa det av nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivna gemensamma utlåtandet.

§ 68.

Ang. namnsättning av gator inom gamla lasarettsområdet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande april hade byggnadsnämnden, med bifogande av sina i ärendet den 20 november och den 4 december 1935 förda protokoll samt en därtill hörande kartskiss anhållit, att stadsfullmäktige ville antaga de i förslaget omnämnda gatunamnen.

Av berörda protokoll och kartor framgick, att förslaget avsåg, att den från Hållgatan först i östlig riktning mellan kvarteren Pandora och Penelope på norra sidan och kvarteret Penilla på södra sidan och därefter i nordlig riktning utmed östra sidan av kvarteret Penelope till Skepparbacken gående gatan skulle benämnas Länsträdgårdsgatan, att den från Länsträdgårdsgatan i nordlig riktning mellan kvarteren Pandora och Phyllis å västra och kvarteret Penelope å östra sidan till Skepparbacken gående gatan skulle benämnas Trappgatan samt att den från Hållgatan mellan kvarteren Pandora och Phyllis till Trappgatan gående gatan skulle benämnas Lantmäteribacken.

Beredningsutskottet, som med skrivelse den 21 innevarande november överlämnat byggnadsnämndens framställning till stadsfullmäktige för avgörande, hade därvid tillstyrkt godkännande av det uppgjorda förslaget.

Efter av handlingarne tagen del uppstod en stunds överläggning, varunder Herr Eklund yrkade bifall till det framställda förslaget, Herr Keijser med instämmande av Herr Leontein, att den föreslagna Länsträdgårdsgatan skulle såsom den förutvarande gata, av vilken den utgjorde fortsättning, benämnas Källgatan, samt Herrar Ernst Johansson, Hedberg, Engdahl och Pers återremiss av ärendet till byggnadsnämnden och beredningsutskottet.

Vid framställning av proposition å sistberörda yrkande och frågan om stadsfullmäktige ville nu företaga ärendet till slutligt avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning återremittera frågan för ytterligare beredning till byggnadsnämnden och beredningsutskottet.

§ 69.

Ang. ny god man vid lantmäteriförrättningar efter byggmästare Alb. Andersson.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 3 innevarande april hade magistraten vid behandling av stadsfullmäktiges beslut den 26 nästlidne mars att utse ny god man vid lantmäteriförrättningar efter Byggmästaren Alb. Andersson, meddelat, att enär den omständigheten, att Andersson uppnådde 65 års ålder, icke utgjorde hinder för honom att även därefter fortsätta sitt uppdrag som god man vid lantmäteriförrättningar, och då, så vitt stadsfullmäktiges protokoll utvisade, Andersson icke gjort framställning om sitt entledigande eller skäl i övrigt anförts till stöd för stadsfullmäktiges beslut, magistraten, som ej erhållit meddelande om, att behov av ny god man förelåge, funne sig lagligen förhindrad ombesörja expediering av ifrågavarande beslut.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige att det ifrågavarande valet av god man skulle få förfalla.

§ 70.

Ang. val av ombud vid Sv. Stadsförbundets 9:de ordinarie kongress i Borås.

Anmäldes till stadsfullmäktiges ordförande inkommen kallelse till Svenska Stadsförbundets 9:de ordinarie kongress i Borås den 14 och 15 augusti 1936.

Stadsfullmäktige beslöto uppdraga åt beredningsutskottet att upprätta förslag till val av ombud att representera staden vid kongressen.

§ 71.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 29 innevarande april hade fattigvårdsstyrelsen under erinran om en nyligen antagen lag om socialregister, vilket skulle i varje kommun föras av fattigvårdsstyrelsen eller annat kommnalt organ, som kommunen därtill utsedde, hemställt, att stadsfullmäktige måtte utse det organ, som för stadens del hade att föra sagda register. *Ang. val av organ för förande av socialregistret.*

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr Keijser remittera framställningen till beredningsutskottet för utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 4 maj 1936.

ALB. LUNDKVIST.

Georg Robsahm. *Carl W. Karlsson.*

Offentligen uppläst den 4 maj 1936; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 Maj 1936.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerif öreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Håwberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Westholm, Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg och Fru Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Falk, Keijser och Bergquist.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 72.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Liljeblad och Widén att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed bestämdes, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset lördagen den 30 innevarande maj kl. 1 em.

§ 73.

Ang. drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Anmäldes och bordlades på yrkande av Herrar Engdahl och Hult drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 44).

§ 74.

Ang. reglemente för magistratens reservfond.

Sedan stadsfullmäktige den 29 januari 1931 uppdragit åt lönenämnden att efter samråd med magistraten förelägga stadsfullmäktige förslag till reglemente för magistratens och rådhusrättens ämbets- och tjänstemäns reservfond, hade lönenämnden, under åberopande av med magistraten förd skriftväxling, med skrivelse till stadsfullmäktige den 7 nästlidne april överlämnat sådant förslag.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle att yttra sig i ärendet, hade i skrivelse den 7 innevarande maj tillstyrkt lönenämndens förslag med vissa ändringar.

Handlingarne i ärendet funnos intagna under N:o 45 av stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen.

Efter föredragning av handlingarne biföllo stadsfullmäktige utan omröstning det av lönenämnden framställda förslaget med de av drätselkammaren förordade ändringarne.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat antaga följande

”REGLEMENTE

för

Magistratens och Rådhusrättens i Västerås Ämbets- och Tjänstemäns reservfond.

§ 1.

Fonden skall användas för pensionering av änkor och barn efter de vid Rådhusrätten och Magistraten i Västerås enligt fastställd arbetsordning anställda ämbets- och tjänstemän samt i den mån fondens tillgångar därtill prövas förslå för pensionering av dessa ämbets- och tjänstemän själva, allt i enlighet med de bestämmelser, som enligt det av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna ”Pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare” eller enligt senare i vederbörlig ordning antagna och fastställda ändrade bestämmelser tillkomma dessa.

§ 2.

Fonden skall tillföras de avgifter för familjepensionering, som enligt gällande pensionsreglemente årligen erläggas av ovannämnda befattningshavare.

§ 3.

Fondmedlen, som icke få i annan ordning än som föranledes av beslut om deras användning enligt § 1 härovan till sitt nuvarande kapital förminskas, skola i stadens räkenskaper bokföras och redovisas avskilda från stadens övriga tillgångar och skulder.

§ 4.

Fondmedlen skola göras räntebärande och placeras i bank eller värdehandlingar.

§ 5.

Fonden skall stå under förvaltning av drätselkammaren.

§ 6.

Beslut om fondmedlens användning i de under § 1 härovan omnämnda fall samt beslut i andra fonden rörande frågor, som icke äro att hänföra till förvaltningsåtgärder, fattas av stadsfullmäktige efter magistratens hörande och beredning i övrigt enligt gällande kommunallag.

§ 7.

Fondens förvaltning och räkenskaper granskas av de utav stadsfullmäktige årligen utsedda revisorer för granskning av stadens räkenskaper. Stadsfullmäktige besluta angående ansvarsfrihet för fondens förvaltning."

§ 75.

Ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande maj hade drätselkammaren, med överlämnande av en skrivelse från en av drätselkammaren tillsatt särskild kommitté för frågans beredning och med angivande av vissa riktlinjer för den ifrågasatta verksamheten hemställt, att stadsfullmäktige måtte uttala sig för att drätselkammaren ville låta fullfölja en av drätselkammaren påbörjad utredning om anordnande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 46) uppstod en stunds överläggning.

Därunder yrkade Herrar Behring, Engdahl, vice ordföranden, Widén, Pers, Liljeblad och Persson bifall till drätselkammarens hemställan, varjämte Herrar Sundström, Carlström och Sund uttalade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 76.

Ang. anslag till kyrkosångshögtid.

Med överlämnande av en framställning av Västerås stifts kyrkosångsförbund angående anvisande av ett anslag å 2.000 kronor såsom bidrag till täckande av omkostnaderna vid den 4:de allmänna kyrkosångshögtiden, som komme att hållas i Västerås den 13—16 november 1936 med stiftets kyrkosångareförbund som anordnare, hade drätselkammaren i skrivelse till stads-

fullmäktige den 7 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 47) hemställt, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa det begärda bidraget 2.000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 77.

Ang. anläggande av trafikleder inom vissa delar av Kristiansborg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 48) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville för iordningställande av trafikleder berörande ett till försäljning av byggnadstomter avsett område väster och sydost om Kullen inom egendomen Kristiansborg, å vilket område styckningsplan fastställts, anvisa ett anslag å 40.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 78.

Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar inom vissa delar av Kristiansborg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande maj hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag å 41.500 kronor till utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas till och inom de å Kristiansborgs ägor för byggnadstomter avsatta områdena väster och sydost om Kullen.

Drätselkammaren hade i häröver den 15 innevarande maj avgivet utlåtande tillstyrkt berörda hemställan och tillika föreslagit, att anslaget, som tillsvidare borde bestridas av tillgängliga medel, slutligen skulle gäldas genom lån och att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att så vitt beslutet avsåge anslagets gäldande genom lån underställa detsamma Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 49) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad vatten- och gasverksstyrelsen samt drätselkammaren sålunda hemställt och föreslagit.

§ 79.

Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Lin-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande maj hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville av lånemedel anslå 8.700 kronor för utsträckning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Linnégatan samt i Brahegatan mellan Linnégatan och Norra Ringvägen.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande maj tillstyrkt berörda hemställan.

né- och Bragatorna.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 50) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen med tillägg, att det uppdrogs åt drätselkammaren att underställa beslutet i vad det avsåge anslagets gäldande genom lån Kungl. Maj:ts prövning och stadfästelse.

§ 80.

Ang. anläggande av elektriska ledningar i västra delen av Stora gatan m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande maj hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville för anläggande av transformatorstation i källaren till flickläroverkets gymnastikhus och för jordkablar för växelström i stora gatan, Lidmansvägen, Bondegatan, Hållgatan och Västermalmsgatan anvisa ett anslag av kronor 43.600:—, varav kronor 32.600:— av lånemedel och kronor 11.000:— av elektricitetsverkets driftmedel att påföras kontot: överföring till växelström.

Drätselkammaren hade i häröver den 14 innevarande maj avgivet yttrande tillstyrkt berörda hemställan med det tillägg, att stadsfullmäktige ville giva drätselkammaren i uppdrag att för så vitt beslutet avsåge beviljande av anslag att utgå av lånemedel underställa detsamma Kungl. Maj:ts prövning och stadfästelse.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 51) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den av vatten- och gasverksstyrelsen gjorda framställningen med det av drätselkammaren förordade tillägget.

§ 81.

Ang. anläggande av ett reningsverk för kloakvatten.

I skrivelse den 12 innevarande maj hade vatten- och gasverksstyrelsen framställt förslag om anläggande av ett reningsverk för avloppsvatten.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande över denna framställning, under tillstyrkande av berörda förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att å Kungsängen anlägga ett reningsverk för avloppsvatten i huvudsaklig överensstämmelse med av styrelsen åberopade ritningar samt att fullborda de sammanförande huvudavloppsledningarne till reningsverket, *att* till gäldande av kostnaderna för nämnda arbeten samt för de redan utförda delarne av de sammanförande ledningarne dels anvisa för ändamålet redan avsatta medel 125.000 kronor, dels ock anslå av lånemedel 803.600 kronor eller tillhopa 928.600 kronor, *att* drätsel-

kammarens och arbetslöshetskommitténs uppdrag att såsom statskommunala reservarbeten utföra anläggning av delar av de sammanförande ledningarne till reningsverket skulle upphöra, *samt att* bemyndiga drätselkammaren att begära Kungl. Maj:ts stadfästelse å beslutet att med lånemedel bestrida en del av ifrågavarande anläggningskostnad.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet och sedan det antecknats, att stadsfullmäktige vid ett enskilt sammanträde den 26 innevarande maj genom ett föredrag av vatten- och gasverksstyrelsens ordförande, blivit närmare upplysta om förslagets innebörd och haft tillfälle att diskutera frågan (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 52) biföllo stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning den föreliggande framställningen till alla delar enligt drätselkammarens förslag.

§ 82.

Ang. gäldande av kostnaderna för vissa ledningsanläggningar.

Under erinran, att stadsfullmäktige nedan angivna dagar anvisat följande anslag ur de tekniska verkens amorteringsfond, nämligen,

dels till nyanläggning av vatten-, avlopps och gasledningar:

Den 28 februari 1935, i Stockholmsvägen mellan västra gränsen av Sommarroområdet och Vargbogatan	Kr.	25.500:—
Den 28 mars 1935, å ett område inom Blåsbo, som i söder begränsas av Per Olofsgatan och i norr av Arosvägen	„	30.550:—
Den 29 augusti 1935, i Oden-, Stjernhöks- och Tegnérgatorna i sträckningen mellan Malmabergs- och Myggbogatorna	„	29.400:—
Den 26 september 1935, i S:t Ursulavägen och tvärgatorna mellan denna och Narvavägen jämte en pumpstation..	„	30.000:—
Den 31 oktober 1935, till kvarteren Phyllis, Pandora och Penelope	„	13.400:—
Den 27 februari 1936, i Hammarbygatan och Kronvägen..	„	17.300:—
dels till nyanläggning av vatten- och gasledningar:		
Den 27 februari 1936 i Tegnérgatan mellan Lovisebergsvägen och Malmabergsgatan	„	32.000:—
dels ock till nyanläggningar för de elektriska ledningarne:		
Den 26 september 1935, underjordisk transformatorstation i korsningen mellan Köpingsvägen och Djuphamnsvägen samt elektriska ledningar i S:t Ursulavägen och angränsande gator m. m.	„	13.700:—
Den 26 mars 1936, jordkablar i Vasa-, Tessin-, Engelbrekts- och Rudbecksgatorna	„	20.000:—
	eller tillhopa Kronor	211.850:—

samt med förmälan, att en utredning rörande amorteringsfondens behållning utvisade, att medel saknades att ur densamma gälda ifrågavarande anslag, föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta, att dessa anslag i stället för ur amorteringsfonden skulle gäldas av lånemedel.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande maj tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens förslag och därjämte hemställt, att stadsfullmäktige måtte giva drätselkammaren i uppdrag att underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning och stadfästelse.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 53) bifödllo stadsfullmäktige utan omröstning vad vatten- och gasverksstyrelsen och drätselkammaren sålunda föreslagit och hemställt.

§ 83.

Ang. anslag till ett S. T. F:s vandrarhem.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Svenska Turistföreningen och Kristliga föreningen av Unge Män i Västerås hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande maj (stadsfullmäktiges handlingar N:o 54) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för uppförande av ett S. T. F:s vandrarhem vid sommarhemmet Lövudden ställa till K. F. U. M:s i Västerås förfogande ett anslag å 5.800 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatt anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den i ämnet gjorda framställningen.

§ 84.

Ang. tilläggspension åt en lärare vid högre folkskolan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 nästlidne april hade lönenämnden, med överlämnande av en framställning i ämnet från högre folkskolans styrelse hemställt, att stadsfullmäktige ville förklara ämnesläraren vid högre folkskolan Johan Artur Isidor Fröier berättigad att från och med den 1 maj 1936 och så länge av stadsfullmäktige den 31 maj 1928 antagna grunder för pensionering av lärarepersonalen vid folkskolan vore i kraft enligt dessa grunder åtnjuta en årlig kommunal tilläggspension för närvarande å 1.380 kronor att utgå av uttaxerade medel.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande över framställningen den 14 innevarande maj tillstyrkt lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 55) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den av lönenämnden gjorda framställningen.

§ 85.

Ang. värdesättning av bostad i logement.

Sedan stadsfullmäktige den 19 december 1935 vid behandling av lönenämndens förslag till värdesättning för innevarande år av den vissa befattningshavare tillkommande naturaförmånen av fri bostad m. m. till lönenämnden återremitterat frågan om värdesättning av bostad i logement, hade lönenämnden nu i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 sistlidne april, med överlämnande av ett av brandstyrelsen avgivet yttrande, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att ifrågavarande förmån skulle för innevarande år värdesättas till 180 kronor att för brandman boende i logement avgā å i lönestaten upptaget lönebelopp.

Drätselkammaren hade i häröver avgivet yttrande tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 56) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den nu i ärendet gjorda framställningen.

§ 86.

Ang. ett understöd från Maria Hallanders donationsfond.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 57) hade drätselkammaren i anledning av en framställning från Ingenjören J. W. Hallander på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga drätselkammaren att av räntemedlen av Maria Hallanders donationsfond tilldela Ingenjören J. W. Hallander ett understöd för senare halvåret 1936 av 400 kronor att utbetalas kvartalsvis två månader i efterskott.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 87.

Ang. omläggning av en del av Knutsgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 58) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville för vidgning av körbanan i Knutsgatan mellan Kassörsgatan och Kaplansgatan anvisa 6.300 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning berörda hemställan.

§ 88.

Ang. pristävlan rörande förläggnin-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande maj hade rådhuskommittén hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *dels* att uppdraga åt

rådhuskommittén att anordna en idépristävlan om den ifrågasatta förvaltningsbyggnadens förläggning och vad därmed sammanhängde, därvid tävlande i första hand hade att avgiva förslag till lösning av byggnadens förläggande till platsen för det nuvarande rådhuset eller kvarteret Klaudia, den s. k. Lundahlska jorden, och möjligen i andra hand till annat lämpligt område, varöver staden helt eller till övervägande del rådde, *dels ock* att för ändamålet anslå högst 15.000 kronor.

gen av ett nytt rådhus.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle att yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande maj för sin del föreslagit, att stadsfullmäktige måtte bifalla kommitténs hemställan om anslag till anordnande av en idépristävlan om den ifrågasatta förvaltningsbyggnadens förläggning å högst 15.000 kronor samt tillika besluta, att detta anslag skulle förskottsvis utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige framdeles kunde komma att besluta.

Efter föredragning av berörda handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 59) upplästes vidare en skrivelse från frånvarande stadsfullmäktigeledamoten Herr Falk av följande lydelse:

"I skrivelse den 12 innevarande maj har den av stadsfullmäktige tillsatta rådhuskommittén begärt bemyndigande att få anordna en idépristävlan om ifrågasatt förvaltningsbyggnads förläggning och därvid i första hand velat inskränka valfriheten för förläggningen till att gälla endera av den nuvarande platsen för rådhuset resp. kv. Klaudia.

I denna skrivelse har rådhuskommittén dock omnämnt en annan plats, nämligen det öster om Fiskartorget belägna kv. Nestor, vilket kommittén menar icke komma i fråga av den anledningen, att staden icke förfogar över hela kv. Nestor.

Så beklagligt detta förhållande är, bör dock ej detta skäl hava någon avgörande betydelse, därest kvarteret i övrigt kan anses lämpligt för den ifrågasatta byggnaden, något som väl ej gärna kan bestridas.

För egen del anser jag, att knappast någon av de platser, som eljest skulle kunna komma i fråga, bjuder ett så förträffligt läge och en sådan möjlighet att på ett tillfredsställande sätt ordna det vackra Fiskartorgets inramning, som just kv. Nestor, och då jag vet, att denna min mening delas av många, vågar jag hemställa, att idépristävlingen så anordnas, att densamma kommer att innesluta möjlighet jämväl "i första hand" till att avgiva förslag till byggnadens förläggning inom kv. Nestor."

Härefter uppstod en stunds överläggning. Under denna yttrade sig Herr borgmästaren och förordade bifall till kommitténs och drätselkammarens förslag. Vidare uttalade sig utan att framställa särskilt yrkande Herrar Pers, Eklund, Hedberg och Sundström. Herr Nyman hemställde att även kvarteret

Nestor borde i första hand komma i beaktande såsom förläggningsplats vid pristävlingen.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning kommitténs och drätselkammarens förslag med den utvidgning, som innefattades i Herr Nymans yrkande.

§ 89.

Ang. ombyte av försäljningslokal för pilsnerdricka.

Genom resolution den 6 innevarande maj hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande i en av nykterhetsnämnden påkallad fråga om ändrad försäljningslokal för en av Köpmannen Gösta Edv. Bergholm bedriven försäljning av pilsnerdricka till avhämtning.

Nykterhetsnämnden, som under hand anmodats i ärendet avgiva förberedande yttrande, hade avgivit sådant yttrande i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 innevarande maj och därvid föreslagit, att stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka, att Bergholm av Konungens Befallningshavande lämnades tillstånd till ombyte av försäljningslokal.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 60) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning såsom eget yttrande åberopa,vad nykterhetsnämnden anfört och godkänna dess i ärendet framställda förslag.

§ 90.

Ang. val av ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress.

Sedan stadsfullmäktige den 30 nästlidne april uppdragit åt beredningsutskottet att upprätta förslag till val av ombud att representera staden vid Svenska Stadsförbundets 9:de ordinarie kongress i Borås den 14 och 15 nästkommande augusti, hade utskottet nu avgivit sådant förslag i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 innevarande maj; och valde stadsfullmäktige i enlighet med detta förslag med acklamation till ombud vid kongressen Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Överingenjören Oscar Hellman, Byggmästaren Fritz Eklund och Drätseldirektören Theofil Öberg med Sjukbesökaren Einar Keijser, Direktören Erik Falk, Stuveriförmannen Carl Hellström och Förste Baningenjören Carl Henning till personliga suppleanter för de valda ombuden i den ordning dessa och suppleanterna här blivit nämnda.

§ 91.

Ang. markreglering inom kv. Mina.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 innevarande maj hade drätselkammaren anfört följande:

"Enligt gällande stadsplan skall tomterna N:ris 14 och 15 inom byggnadskvarteret Mina regleras på sådant sätt att 56.7 kvm. från N:o 14 skall

avskiljas till Källgatan, därav halva andelen mot ersättning och 17.2 och 9 kvm av Västgötegatan tillägges tomten N:o 14 resp. tomten N:o 15.

I anledning därav, att framställning blivit gjord om stadens medverkan till denna reglering anhåller drätselkammaren om bemyndigande att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga med vederbörande fastighetsägare träffa avtal om genomförande av denna reglering."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelselistan till dagens sammanträde, nu finge företagas till avgörande, godkände utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 92.

Ang. K. B:s utslag på besvär rörande iordningställande av gångstig efter västra Svartåstranden norr om Skerikesbron.

Genom resolution den 9 innevarande maj hade magistraten överlämnat Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 7 maj 1936, varigenom av Fabrikören A. L. Holm anförda besvär över stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1935 angående iordningställande av en gångstig utefter västra Svartåstranden norr om Skerikesbron ogillats.

Stadsfullmäktige beslöto lägga utslaget till handlingarne.

§ 93.

Ang. herr Hellströms avsägelse av ledamotskap i beredningsutskottet.

I skrivelse till stadsfullmäktige denna dag hade Herr Hellström anhållit om befrielse från uppdraget att vara ledamot av beredningsutskottet.

Stadsfullmäktige beslöto bordlägga ärendet.

§ 94.

Ang. anslutning till ledningar inom Korsängsgärdet.

I en såsom egen motion av Herr Westholm upptagen framställning hade ett antal fastighetsägare inom f. d. Viktoriaföreningens område å Korsängsgärdet hemställt, att få anslutning för sina fastigheter till beslutade nya vatten- och avloppsledningar inom området utan erläggande av anslutningsavgift.

Efter föredragning av motionen yrkade dels Herr Westholm att framställningen måtte för yttrande remitteras först till drätselkammaren och beredningsutskottet och därefter till vatten- och gasverkssyrelsen, dels Herr Henning, att ärendet måtte remitteras i första hand till vatten- och gasverksstyrelsen, dels ock Herr Engdahl, att stadsfullmäktige ville remittera framställ-

ningen till vatten- och gasverksstyrelsen och drätselkammaren i nämnd ordning, men däremot icke till beredningsutskottet.

Vid framställning av proposition å de gjorda yrkandena beslöto stadsfullmäktige för utlåtande remittera motionen till vatten- och gasverksstyrelsen och drätselkammaren.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 maj 1936.

ALB. LUNDKVIST.

Ragnar Liljeblad. *Josef Widén.*

Offentligen uppläst den 30 maj 1936; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 juni 1936.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Håwberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg och Fru Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Falk, Keijser, Bergquist, Sjöberg, David Johansson, Westholm, Behring och Granér.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr t. f. Borgmästaren Victor Åsberg.

§ 95.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Engdahl och Hellström att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed bestämdes, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset onsdagen den 1 juli 1936 kl. 12.30 em.

§ 96.

Ang. drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1935.

Anmäldes ånyo och lades till handlingarne drätselkammarens vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 nästlidne maj bordlagda räkenskapsberättelse för år 1935. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 44.)

§ 97.

Ang. val av ledamot och suppleant i beredningsutskottet.

Sedan stadsfullmäktige den 28 nästlidne maj bordlagt en skrivelse från Herr Hellström med anhållan om befrielse från uppdraget att vara ledamot av beredningsutskottet, så företogs nu detta ärende till förnyad handläggning; och beslöto stadsfullmäktige härvid bifalla Herr Hellströms hemställan.

I anledning av den nu uppkomna ledigheten valde stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation för återstoden av innevarande år till ledamot av beredningsutskottet nuvarande suppleanten i utskottet Fru Ebba Berg samt till suppleant i Fru Bergs ställe Fru Anna Westberg.

§ 98.

Ang. fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

Fattigvårdsstyrelsens till stadsfullmäktige avgivna årsberättelse för 1935 anmäldes och lades till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 61).

§ 99.

Ang. barnavårdsnämndens årsberättelse för år 1935.

Anmäldes och lades till handlingarne barnavårdsnämndens till stadsfullmäktige inkomna årsberättelse för 1935. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 62).

§ 100.

Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1935.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande juni hade magistraten för besluts fattande överlämnat till magistraten ingiven berättelse från stadens revisorer över verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1935. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 63).

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning jämlikt revisorernas tillstyrkan bevilja ansvarsfrihet för 1935 års förvaltning åt drätselkammaren och stadens övriga förvaltningsorgan.

§ 101.

Ang. nya värmeledningspannor i rådhuset.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 nästlidne maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 64) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville för nyanskaffning av värmepannor i rådhuset anvisa 1.500 kronor att utgå av tillgängliga medel för att sedan gäldas av uttaxerade medel i 1937 års budget.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning denna framställning.

§ 102.

Ang. grundförstärkning för stadshotellsfastigheten.

Under erinran att stadsfullmäktige vid behandling av stadens utgiftsstat för innevarande år av uttaxerade medel anvisat 50.000 kronor för påbörjande av förstärkning av grunden under stadshotellfastigheten, hade drätselkamma-

ren i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 nästlidne maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 65) gjort anmälan om de åtgärder för arbetets igångsättande och fullföljd, som av drätselkammaren vidtagits samt hemställt om godkännande av de sålunda vidtagna åtgärderna.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 103.

Ang. ny sommarrestaurant i stadsparken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 nästlidne maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 66) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för uppförande inom Stadsparken, i stället för den nuvarande paviljongen, av en ny sommarrestaurant ställa till drätselkammarens förfogande av tillgängliga medel ett belopp av förslagsvis 200.000 kronor med uppdrag för drätselkammaren att framdeles inkomma till stadsfullmäktige med förslag på vad sätt detta anslag slutligen skulle gäldas.

Efter föredragning härav uppstod överläggning, varunder yrkades dels av Herr Pers, med instämmande av Herrar E. Johansson, Hellblom och Nyman bordläggning av ärendet, dels av Herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag, varjämte Herrar Engdahl, Hult, Henning och Hedberg yttrade sig utan att framställa något yrkande.

Vid härefter framställd proposition å bordläggningsyrkandet och frågan om ärendets omedelbara avgörande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bordlägga ärendet.

§ 104.

Ang. tilläggsanslag för sifferrevision.

Med överlämnande av en skrivelse till drätselkammaren, däri stadens revisorer hemställt om anvisande för innevarande år av ett tilläggsanslag å 1.500 kronor att efter revisorernas omprövning fördelas mellan de i revisionsarbetet sysselsatta siffergranskarne, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande juni hemställt, att stadsfullmäktige ville för ändamålet ställa till revisorernas förfogande ett tilläggsanslag å 1.500 kronor att utgå av tillgängliga medel för att sedan gäldas av uttaxerade medel i 1937 års budget.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 67) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning ifrågavarande framställning.

§ 105.

Ang. byggnadsförbud för kvarteren Jonas och Jorund.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 nästlidne maj hade byggnadsnämnden anhållit att förbud måtte utverkas mot nybyggnad inom kvarteren Jonas och Jorund för upprättande av nya stadsplanebestämmelser för kvarteren.

Drätselkammaren hade i häröver avgivet yttrande den 4 innevarande juni förklarat sig ej hava något att erinra mot bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 68) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning byggnadsnämndens hemställan.

§ 106.

Ang. köp av mark för utläggning av Östra Ringvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 69) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 9 kronor per kvm. och på villkor i övrigt, som drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, åt staden förvärva den del av fastigheten tomten N:o 9 Östermalm, som enligt gällande stadsplan skulle utläggas till Östra Ringvägen, med köpeskillingen gäldad av reserverade köpeskillingsmedel.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning denna framställning.

§ 107.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar för byggnadsområdet Övre Rosenhill.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 70) föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta att för bestridande av kostnaderna för Övre Rosenhillsområdets förseende med ledningar för vatten, avlopp och gas anvisa 24.200 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas av lånemedel samt giva drätselkammaren i uppdrag att i vad beslutet avsåge att anslaget slutligen skulle gäldas av lån, underställa detsamma Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 108.

Ang. anläggning av elektriska ledningar för

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 71) föreslagit, att stads-

fullmäktige ville besluta att för bestridande av kostnaderna för utdragning av elektriska ledningar inom ett från Kristiansborgs gård avsöndrat byggnadsområde väster och sydost om Kullen anvisa 7.100 kronor att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas genom lån, samt att giva drätselkammaren i uppdrag, att så vitt beslutet avsåge anslagets gäldande genom lån underställa detsamma Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse. *vissa delar av Kristiansborg.*

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav utan omröstning det av drätselkammaren framställda förslaget.

§ 109.

Ang. slutligt gäldande av vissa anläggningskostnader för djuphamnen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 72) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för gäldande av i skrivelsen närmare angivna kostnader för stadens djuphamnsanläggning, vilka ännu ej reglerats genom slutligt anslag, anvisa 132.775 kronor 20 öre, att utgå av lånemedel samt uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning och stadfästelse.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 110.

Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 73) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga drätselkammaren att efter därtill hos Kungl. Maj:t utverkat medgivande för täckande av i skrivelsen närmare angivna anslag upptaga ett nytt stadens amorteringslån mot utgivande av obligationer eller andra förbindelser å tillhopa 1.686.500 kronor med den amorteringstid, Kungl. Maj:t bestämde och den räntefot, som det kunde ankomma på drätselkammaren att för stadens räkning besluta, ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om detta låns upptagande.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 111.

Ang. uppförande av ett garage för stadens motorredskap.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 74) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att av tillgängliga medel anvisa 35.000 kronor för uppförande av ett garage å den s. k. vedgårdstomten å Kungsängen,

med uppdrag åt drätselkammaren att vid uppgörandet av budget för staden för år 1937 föreslå stadsfullmäktige, huru ifrågavarande belopp slutligen skulle gäldas.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan med den ändring, att drätselkammaren efter vidare undersökning ägde bestämma, huruvida garaget skulle förläggas till vedgårdstomten eller annat lämpligt område.

§ 112.

Ang. införande av undervisning i husligt arbete i tekniska skolan och iordningställande av lokaler för ändamålet.

I anledning av en framställning till stadsfullmäktige från styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning och under tillstyrkande av styrelsens hemställan hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 75) föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta dels att uppdraga åt styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning att vid skolorna anordna undervisning i husligt arbete, dels ock att för iordningställandet av lokaler samt anskaffandet av inventarier för denna undervisning anvisa 30.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel med uppdrag åt drätselkammaren att vid uppgörandet av budgeten för år 1937 föreslå stadsfullmäktige, huru kostnaderna slutligen skulle gäldas.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade Herrar Hedberg och C. W. Karlsson bifall till drätselkammarens förslag, varjämte Herr Pers yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Stadsfullmäktige biföllo härefter utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 113.

Ang. oktroj för systembolaget.

Sedan magistraten genom resolution den 9 sistlidne april infordrat stadsfullmäktiges yttrande över systembolagets i Västerås hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att försälja rusdrycker under åren 1937—1939, hade nykterhetsnämnden, som under hand anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 76) föreslagit, att stadsfullmäktige måtte för sin del besluta att systembolaget i staden medgåves rätt att under åren 1937—1939 utöva detaljhandel inom Västerås stads kommun med de i 1 § Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker omförmälda slag av dylika drycker under följande förbehåll:

I. att nämnda rätt skulle avse:

1:o) 2 utminuteringsställen för spritdrycker och vin, belägna: 1 vid eller i närheten av Stora torget och 1 vid eller i närheten av Stora gatan mellan Karlsgatan i öster och Hållgatan i väster;

2:o) 7 utskänkningsställen för spritdrycker och vin;

a) tre inom norra kvarteret med rätt för bolaget att överflytta ett av dem till södra eller västra kvarteret;

b) två inom västra kvarteret, därav ett i ett parkområde;

c) ett i ett utvärdshus;

d) en s. k. rörlig rättighet att användas för mera tillfälliga eller oförutsedda behov.

II. att i fråga om berörda detaljhandel och den individuella rätten att inköpa och på utskänkningsställe förtära rusdrycker skulle gälla följande bestämmelser:

1:o) Beträffande utminuteringen:

Den kvantitet spritdrycker, som av systembolaget finge utminuteras, skulle inskränkas till i regel högst 2 liter pr motbok i månaden, dock med rätt för bolaget att medgiva högre utminutering intill i gällande rusdrycksförordning tillåtna maximikvantitet till motboksinnehavare, som på grund av särskilda omständigheter prövades hava behov därav, därvid givetvis utminuteringen i varje fall skulle ske i enlighet med de av Kungl. Kontrollstyrelsen utfärdade bestämmelser härför.

Därest motboksinnehavare underläte att under en månad uttaga den honom tillkommande kvantiteten spritdrycker, ägde dock bolaget, efter prövning i varje särskilt fall rätt att en följande månad tilldela sådan motboksinnehavare 4 liter.

Utminutering finge till den, som ej fyllt 25 år och icke hade eget hushåll, endast ske med högst 1 liter spritdrycker per månad, och borde utminutering över huvud taget av rusdrycker icke ske till annan än den, som fullgjort skatteplikt mot stat och kommun, ej åtnjöte understöd av allmänna medel och ej bruste i fullgörandet av honom åliggande försörjningsplikt, innefattande denna sistnämnda bestämmelse även underlåtenhet att fullgöra åtagen eller ådömd underhållsskyldighet för barn utom äktenskapet.

2:o) Beträffande utskänkningen:

Till gäst, som å utskänkningsstället bekommit honom tillkom-

mande kvantitet av rusdrycker, finge icke ånyo utskänkas sådana drycker på samma ställe förrän efter fyra timmar.

I fråga om utskänkning av spritdrycker och vin skulle i övrigt gälla vad Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker föreskreve samt de bestämmelser, som av Kungl. Kontrollstyrelsen kunde utfärdas.

Härjämte hade nykterhetsnämnden föreslagit, att stadsfullmäktige måtte uttala sig för, att systembolaget måtte tillhålla föreståndaren för bolagets egna utskänkningsställen, ävensom innehavare av överlåtna rättigheter att tillse, att till personer, som ej fyllt 21 år, i regel ej utskänktes spritdrycker.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige sedan Herr Engdahl yrkat, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka systembolagets ansökning oförändrad samt Herrar Eklund och Ernst Johansson yttrat sig utan särskilt yrkande, utan omröstning beslut i den föreliggande frågan i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 114.

Ang. nykterhetsnämndens årsberättelse för 1935.

Anmäldes och lades till handlingarne nykterhetsnämndens till stadsfullmäktige avgivna årsberättelse för 1935. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 77).

§ 115.

Ang. folktandvård.

Sedan magistraten genom resolution den 17 oktober 1935 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över ett av statens sjukvårdskommitté avgivet betänkande angående folktandvård samt stadsfullmäktige den 31 samma månad och år beslutat remittera handlingarne i ärendet till beredningsutskottet med uppdrag för utskottet att i samråd med folkskolestyrelsen och hälsovårdsnämnden avgiva förberedande utlåtande i ärendet, och stadsfullmäktige vidare den 27 februari innevarande år vid behandling av de inkomna utlåtandena beslutat återremittera frågan till beredningsutskottet, hade beredningsutskottet, med överlämnande av förnyade yttranden av folkskolestyrelsen och hälsovårdsnämnden, ånyo utlåtit sig i ärendet genom skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande juni och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta göra beredningsutskottets nu gjorda uttalande i frågan till sitt eget yttrande.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 10 och 78) fattade stadsfullmäktige beslut i ärendet i enlighet med den av beredningsutskottet senast gjorda framställningen.

§ 116.

Ang. namnsättning å gator inom gamla lasarettsområdet.

Sedan stadsfullmäktige den 30 sistlidne april till byggnadsnämnden och beredningsutskottet återremitterat ett av byggnadsnämnden framställt och av beredningsutskottet tillstyrkt förslag angående namngivning å gator inom f. d. gamla lasarettsområdet mellan kvarteren Phyllis, Pandora, Pernilla och Penelope, hade nu förnyade yttranden i ärendet inkommit från byggnadsnämnden och beredningsutskottet. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 79).

Efter föredragning av ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning beredningsutskottets nu senast framställda förslag.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat, att den från Hållgatan först i östlig riktning mellan kvarteren Pandora och Penelope på norra sidan och kvarteret Pernilla på södra sidan och därefter i nordlig riktning utmed östra sidan av kvarteret Penelope till Skeppargatan gående gatan skulle benämnas Claréusgatan, att den från Claréusgatan i nordlig riktning mellan kvarteren Pandora och Phyllis å västra och kvarteret Penelope å östra sidan till Skepparbacken gående gatan skulle benämnas Trappgatan samt att den från Hållgatan mellan kvarteren Pandora och Phyllis till Trappgatan gående gatan skulle benämnas Lantmäteribacken.

§ 117.

Ang. organ för förande av socialregistret.

Sedan fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 april innevarande år under erinran om en utfärdad lag om socialregister, hemställt, att stadsfullmäktige måtte utse det organ, som för stadens del hade att föra sagda register, samt stadsfullmäktige den 30 i samma månad beslutat remittera framställningen till beredningsutskottet för utlåtande, hade beredningsutskottet nu i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande juni föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta, att sagda register för staden skulle föras av fattigvårdsstyrelsen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 80) godkände stadsfullmäktige utan omröstning beredningsutskottets förslag.

§ 118.

Ang. tillstånd för Västerås Kafé A.-Bol. att utskänka pilsnerdricka.

Sedan drätseldirektören Theofil Öberg i egenskap av representant för Västerås Kaféaktiebolag hos Konungens Befallningshavande i länet anhållit om tillstånd att inom lokaler i fastigheten N:o 6—8 vid Stora gatan här i staden från och med den 1 oktober 1936 till och med den 30 september 1939 utskänka pilsnerdricka klass 2, samt magistraten genom resolution den 26 sist-

lidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i ärendet, hade nykterhetsnämnden, som under hand anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande. i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 81) förordat, att stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att Drätseldirektören Öberg meddelades det begärda tillståndet.

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav på yrkande av Herr Hellblom utan omröstning beslut i ärendet enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 119.

Ang. tillstånd för Frithiof Sandberg att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 26 sistlidne mars hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Direktören Frithiof Sandberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Nykterhetsnämnden, som under hand anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 81) på i skrivelsen anförda skäl föreslagit, att stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Direktören Frithiof Sandberg beviljades tillstånd att under tiden 1 oktober 1936 till och med den 30 september 1937 i lokaler inom fastigheten N:o 5 vid Hantverkaregatan här i staden (Automaten) utskänka pilsnerdricka under villkor, att utskänkningen alla dagar upphörde senast kl. 9 e. m., att utskänkningen endast medgåves till spisande gäst (mat utan bestämt pris), att fredag, lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 e. m. samt sön- och helgdagar hela dagarne, utskänkning endast medgåves till gäst som intoge verklig måltid, bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, att till varje gäst ej utskänka mer än högst 2/3 liter pr gång, samt att gäst, till vilken utskänktes pilsnerdricka, icke finge ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsstället förrän efter 2 timmar, ävensom att genom sökandens försorg ordningsvakt hölles vid lokalen under fredagar, lördagar och dagar före helgdag endast å eftermiddagen, å sön- och helgdag hela dagarne.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning nykterhetsnämndens förslag.

§ 120.

Ang. tillstånd för Sigrid Andersson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 26 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Sigrid Andersson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att utskänka pilsner-

dricka, hade nykterhetsnämnden, som under hand anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande juni anfört följande:

"Sökanden innehar tillstånd att till och med den 30 september 1936 utskänka pilsnerdricka i ifrågavarande lokaler. Mot sökandens lämplighet finnes ingen anledning till anmärkning. Emellertid utgå samtliga tillstånd till utskänkning den 30 september 1937, varför det torde vara lämpligast att även fru Sigrid Anderssons rättigheter utgår vid angivna tidpunkt.

I anledning härav får nykterhetsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta tillstyrka, att fru Sigrid Andersson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1936 till och med den 30 september 1937 i lokaler inom fastigheten N:o 10 vid Köpmangatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnedricka."

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning nykterhetsnämndens förslag.

§ 121.

Ang. tillstånd för N. V. Ullman att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 26 mars innevarande år infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Herr N. V. Ullman hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som under hand anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande juni anfört följande:

"Sökanden innehar tillstånd att till och med den 30 september 1936 utskänka pilsnerdricka i ifrågavarande lokaler. Mot sökandens lämplighet finnes ingen anledning till anmärkning. Emellertid utgå samtliga tillstånd till utskänkning den 30 september 1937, varför det torde vara lämpligast att även Herr N. V. Ullmans rättigheter utgår vid angivna tidpunkt.

I anledning härav får nykterhetsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta tillstyrka, att Herr N. V. Ullman beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1936 till och med den 30 september 1937 i lokaler inom fastigheten N:o 9 vid Vasagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka".

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning nykterhetsnämndens förslag.

§ 122.

Ang. tillstånd för Erik Johansson att

Sedan magistraten i skrivelse den 21 sistlidne april infordrat stadsfullmäktiges ytrande över en av Handlanden Erik Johansson hos Konungens Be-

till avhämtning försälja pilsnerdricka.

fallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att försälja pilsnerdricka till avhämtning, hade nykterhetsnämnden, som under hand anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande juni anfört följande:

"Med hänsyn till att inom området något särskilt behov icke föreligger av en dylik försäljningsrätt och att lagändring i fråga om försäljning av pilsnerdricka torde vara att förvänta inom den närmaste tiden får nykterhetsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta att för sin del avstyrka bifall till Erik Johanssons framställning att i lokaler inom fastigheten N:o 10 Tomtebovägen här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav utan omröstning nykterhetsnämndens förslag.

§ 123.

Ang. vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.

Med skrivelse den 8 sistlidne april hade vatten- och gasverksstyrelsen överlämnat styrelseberättelse för år 1935.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen och berättelsen till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 82.)

§ 124.

Ang. vatten- och gasverkstyrelsens redogörelse över utvidgning av stadens vattenverk åren 1931—1934.

I skrivelse den 8 sistlidne april hade vatten- och gasverksstyrelsen avgivit redogörelse över utvidgningen av stadens vattenverk åren 1931—1934.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 83.)

§ 125.

Ang. försäljning av ett område av stadsägan N:o 68.

I resolution den 27 nästlidne maj hade Västerås stiftsnämnd anhållit, att stadsfullmäktige ville efter inhämtande av förnyat yttrande från byggnadsnämnden avgiva yttrande i fråga om en underdånig ansökning av A. L. Mohlén att få förvärva ett område av stadsägan N:o 68, avsett att sammanläggas med tomten N:o 1 i kvarteret Greta.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet till byggnadsnämnden för utlåtande.

§ 126.

Ang. entledigande från en del kom-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande juni hade Herr Borgmästaren Th. Bergquist i anledning därav att han förordnats till statsråd och

chef för justitiedepartementet anhållit om befrielse från de förtroendeuppdrag, som anförtrotts honom av stadsfullmäktige.

munala förtroendeuppdrag för stadsrådet Thorwald Bergquist.

Sedan det antecknats, att dessa uppdrag utgjordes av ledamotskap i stadsplanekommittén, trafikkommittén, polis- och brandstationskommittén, rådhuskommittén och tomträttskommittén, beslöto stadsfullmäktige på det sätt bifalla den gjorda framställningen, att borgmästaren Bergquist entledigades från ifrågavarande uppdrag under den tid han innehade förordnande som statsråd.

§ 127.

Ang. förvärv av mark av stadsägan N:o 111 B.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande juni hade drätselkammaren anfört följande:

"Sedan ägaren av fastigheten stadsägan n:o 111 B erbjudit staden att av honom inköpa den del av hans tomt, cirka 25 kvm., som erfordras för reglering av Backgatan, får drätselkammaren hemställa

att stadsfullmäktige ville dels bemyndiga drätselkammaren att på för staden antagliga villkor inköpa ifrågavarande mark, dels ock besluta att kostnaderna härför skola gäldas av reserverade köpeskillingsmedel."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo att detta ärende, ehuru ej upptaget i kallelsen till dagens sammanträde, nu finge företagas till avgörande, godkände efter föredragning av skrivelsen utan omröstning drätselkammarens däri gjorda hemställan.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 1 juli 1936.

ALB. LUNDKVIST.

Carl Hellström. *Karl Engdahl.*

Offentligen uppläst den 1 juli 1936; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 augusti 1936.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Falk, Hedberg, Pettersson, Leontein, Keijser, Håvberg, Eklund, Sund, Engdahl, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Ernst Johansson, Gust. Karlsson, Sjöberg, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell och Grönberg samt Fru Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Pers, Thyresson, Hult, Hellström, Bergquist, Henning, David Johansson, Westholm och Granér.

§ 128.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Eklund och Sund att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 29 innevarande augusti kl. 1 em.

§ 129.

Ang. ny restaurant i Stadsparken.

Drätselkammaren hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 sistlidne maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 66) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för uppförande inom stadsparken, i stället för den nuvarande paviljongen, av en ny sommarrestaurant ställa till drätselkammarens förfogande av tillgängliga medel ett belopp av förslagsvis 200.000 kronor med uppdrag för drätselkammaren att framdeles inkomma till stadsfullmäktige med förslag på vad sätt detta anslag slutligen skulle gäldas.

Stadsfullmäktige hade vid behandling av denna framställning den 29 sistlidne juni beslutat bordlägga ärendet.

Ärendet återupptogs nu till förnyad handläggning och föredrogs därvid en ytterligare skrivelse från drätselkammaren i ärendet av den 6 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 84), däri drätselkammaren, med

överlämnande av nya och ändrade skisser samt situationsplan för det ifrågasatta byggnadsföretaget, anmält, att dessa skisser, därest förslaget komme att bifallas, skulle tjäna som underlag för dess realiserande samt hemställt om bifall till drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herrar Hedberg, Sundström, Engdahl och Eklund bifall till drätselkammarens förslag, dels ock av Herrar Ernst Johansson och Hellblom avslag å framställningen, varjämte Herr Nyman yttrade sig utan särskilt yrkande.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de gjorda yrkandena biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 130.

Ang. borttagande av byggnad för vidgning av Smedjegatan.

I skrivelse till drätselkammaren den 6 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 85) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga drätselkammaren att träffa slutligt avtal om borttagande av det från tomten N:o 4 i kvarteret Inge på Smedjegatan utskjutande stora boningshuset samt att för ändamålet anvisa 85.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 131.

Ang. byte av mark för reglering av kv. Fjalar.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 nästlidne juli (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 86) hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande att i och för av fastställd stadsplan erforderlig reglering till f. Borgmästaren Thore Bergstrand överlåta 29 kvm. förutvarande gatumark i korsningen av Brahegatan och Norra Ringvägen att läggas till tomten N:o 1 i kvarteret Fjalar utan annat vederlag än att f. Borgmästaren Bergstrand till staden överläte likaledes 29 kvm. av tomten N:o 1 i kvarteret Fjalar att utläggas till gatumark.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning drätselkammarens sålunda gjorda framställning.

§ 132.

Ang. verkställighetsorgan för städernas väghållning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 87) hade drätselkammaren, under erinran att enligt 13 § 2:dra stycket i lagen om allmänna vägar den 7 juni 1934, som trädde i

tillämpning den 1 januari 1937, den stad åliggande väghållningen skulle verkställas av den kommunala nämnd eller styrelse, som därtill utsetts, föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta, att drätselkammaren skulle från och med den 1 januari 1937 och till dess annorlunda bleve beslutat, verkställa den Västerås stad åliggande väghållningen.

Stadsfullmäktige godkände utan omröstning drätselkammarens berörda förslag.

§ 133.

Ang. reglemente för Maria Hallanders donationsfond.

Sedan stadsfullmäktige den 19 december 1935, jämte det stadsfullmäktige förklarat, att Västerås stad vore villig mottaga en i ett av Fröken Maria Hallander den 15 december 1923 upprättat testamente omnämnd donation på i testamentet angivna villkor, uppdragit åt beredningsutskottet att utarbeta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till reglemente för den fond, som enligt testamentet skulle bildas av donationen, hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 innevarande augusti hemställt, att stadsfullmäktige måtte antaga ett i skrivelsen intaget förslag till reglemente för Fröken Maria Hallanders donationsfond.

Efter föredragning av berörda skrivelse, intagen under N:o 88 i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen, godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar det sålunda framställda förslaget.

§ 134.

Ang. barnpensioneringssakkunniges betänkande.

Sedan magistraten genom resolution den 26 februari innevarande år infordrat stadsfullmäktiges yttrande över av 1934 års barnpensioneringssakkunniga avgivet betänkande med förslag rörande bidrag åt barn till änkor och vissa invalider samt åt föräldralösa barn samt stadsfullmäktige den 27 i samma månad beslutat uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen och beredningsutskottet att i ärendet avgiva förberedande utlåtanden, hade nu dessa utlåtanden inkommit till stadsfullmäktige och funnos återgivna under N:o 89 i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Ernst Johansson och Trangius beslut i ärendet enligt beredningsutskottets förslag.

§ 135.

Ang. nya garagebestämmelser.

Sedan byggnadsnämnden med skrivelse till stadsfullmäktige den 16 sistlidne april framlagt förslag till nya garagebestämmelser för staden, hade beredningsutskottet, som anmodats i ärendet avgiva utlåtande, i skrivelse till

stadsfullmäktige den 18 innevarande augusti hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att, med upphävande av de för staden nu gällande av Konungens Befallningshavande i länet den 18 december 1926 fastställda garagebestämmelserna, godkänna av byggnadsnämnden med skrivelse den 16 april 1936 framfört, i nämndens protokoll för den 18 mars 1936 intaget förslag till garagebestämmelser för Västerås stad, dock att § 2 första stycket måtte erhålla följande ändrade lydelse:

"Vid inrymmande inom en och samma byggnad av lokal för förvaring av endast en automobil, högst fyra motorcyklar eller ett motorredskap gälla i § 3 meddelade föreskrifter (mindre garage)", samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att begära Konungens Befallningshavandes fastställelse å det av stadsfullmäktige antagna förslaget.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet, vilka funnos återgivna under N:o 90 av stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen, fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i den föreliggande frågan till alla delar i överensstämmelse med beredningsutskottets förslag.

§ 136.

Ang. tillstånd för Sven Bilock att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom skrivelse den 21 april 1936 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Sven Bilock hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som under hand anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande augusti anfört bland annat följande:

"Sökanden har övertagit den matservering, som fru Anny Johnsson bedrivit i fastigheten Vasagatan nr 2 och som varit förenad med tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka till och med den 30 september 1937.

Då samtliga rättigheter utgå vid angivna tid torde det vara lämpligt att tillstyrka, att herr Bilock mot vars lämplighet ingen anledning till anmärkning förefinnes, erhåller tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka till och med den 30 september 1937.

I anledning härav får nykterhetsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta tillstyrka, att Sven Axel Bilock beviljas tillstånd att till och med den 30 september 1937 i lokaler inom fastigheten nr 2 vid Vasagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige beslut däri i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 137.

Sedan magistraten genom resolution den 22 sistlidne juni infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Köpmannen Folke Vallin hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att här i staden försälja pilsnerdricka till avhämtning, hade nykterhetsnämnden, som under hand anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande augusti anfört bland annat följande:

Ang. tillstånd för Folke Vallin att försälja pilsnerdricka.

”Med hänsyn till att inom området något särskilt behov icke föreligger av en dylik försäljningsrätt och att lagändring i fråga om försäljning av pilsnerdricka torde vara att förvänta inom den närmaste tiden, får nykterhetsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta att för sin del avstyrka bifall till Folke Wallins framställning att i lokaler inom fastigheten n:r 3 vid Sveavägen här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka.”

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige beslut däri i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 138.

Genom resolution den 4 nästlidne juli hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som A. L. Holm fullföljt till Kungl. Maj:t över stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1935 rörande ordnande av en gångstig efter västra Svartåstranden norr om Skerikesbron och Konungens Befallningshavandes efter besvär av Holm den 7 maj 1936 i ärendet meddelade utslag.

Ang. yttrande över besvär av A. L. Holm över stadsfullmäktiges beslut rörande ordnande av gångstig efter västra Svartåstranden.

Stadsfullmäktige beslöto anmoda beredningsutskottet att avgiva förslag till yttrande i ärendet.

§ 139.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 10 nästlidne juli, varigenom Konungens Befallningshavande i enlighet med stadsfullmäktiges den 29 maj 1936 beslutade framställning meddelat förbud att utan särskilt tillstånd av Konungens Befallningshavande inom kvarteren Jonas och Jorund verkställda nybyggnad eller därmed jämförlig till-, på- eller ombyggnad att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt stadsplaneändring berörande dessa kvarter, dock ej längre än ett år från den 10 juli 1936.

Ang. nybyggnadsförbud inom kv. Jonas och Jorund.

§ 140.

Ang. avsättande av en del av Ormberget till allmän plats.

En av Herr Pers väckt skriftlig motion av den 8 innevarande augusti angående utredning om avsättande av en del av Ormberget å Jakobsberg till allmän plats och förvärvande av området för stadens räkning beslöto stadsfullmäktige enligt motionärens i skrivelsen gjorda hemställan remittera till drätselkammaren för yttrande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 29 augusti 1936.

ALB. LUNDKVIST.

Fritz Eklund. *Gustaf Sund.*

Offentligen uppläst den 29 augusti 1936; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 24 september 1936.

Närvarande: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Falk, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Westholm, Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Granér, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg och Fru Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Ordföranden Herr Målerifôreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Engdahl, Hellström, Lundgren, Fru Berg, Fru Holmström samt Herrar Larsson och Welin-Berger.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr t. f. Borgmästaren Victor Åsberg.

§ 141.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Håvberg och Hult att jämte Herr vice ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed bestämdes, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 28 innevarande september kl. 12.30 em.

§ 142.

Ang. styckningsplan och stadsplan för del av Jakobsberg.

Med resolution den 4 innevarande september hade magistraten överlämnat en skrivelse från Konungens befallningshavande i länet jämte Kungl. Maj:ts därvid fogade resolution den 21 augusti 1936 m. fl. handlingar rörande fråga om avstyckningsplan för del av Jakobsberg.

Genom berörda resolution hade Kungl. Maj:t upphävt magistratens och Konungens Befallningshavandes beslut om fastställelse av ifrågavarande styckningsplan samt anmodat länsstyrelsen tillse, att förslag till stadsplan beträffande området för styckningsplanen snarast möjligt bleve antaget och för fastställelse underställt Kungl. Maj:ts prövning.

Konungens befallningshavande hade i skrivelse den 2 september 1936 anmodat magistraten att underrätta stadsfullmäktige om innehållet i Kungl.

Maj:ts berörda resolution för vidtagande av på stadsfullmäktige ankommande åtgärder.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 91) på yrkande av Herr Henning remittera desamma till byggnadsnämnden för upprättande av förslag till stadsplan för ifrågavarande område, varjämte drätselkammaren skulle hava att över förslaget avgiva yttrande.

§ 143.

Ang. tilläggspension åt småskollärarinnan Maria Adolfina Lundeberg.

I anledning av en framställning från folkskolestyrelsen hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 nästlidne augusti föreslagit, att stadsfullmäktige ville förklara småskollärarinnan Maria Adolfina Lundeberg berättigad att från och med den 1 september 1936 och så länge de av stadsfullmäktige den 31 maj 1928 antagna grunderna för tilläggspensionering av folkskolans lärarepersonal komme att tillämpas åtnjuta en årlig kommunal tilläggspension å för närvarande 633 kronor att utgå av uttaxerade medel å folkskolans stat.

Drätselkammaren, som med skrivelse den 3 innevarande september överlämnat berörda förslag till stadsfullmäktiges prövning, hade därvid tillstyrkt bifall till lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 92) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens förslag.

§ 144.

Ang. arvodeshöjning för timlärare i slöjd m. m. vid folkskolan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 sistlidne maj hade folkskolestyrelsen i anledning av att innevarande års riksdag fattat beslut om höjda statsbidrag till ifrågavarande undervisning hemställt, att timarvodet för undervisning i manlig slöjd i folkskolan måtte höjas från kronor 2:25 till kronor 2:50, för undervisning i läsämne och arbetskunskap i fortsättningsskolan från kronor 3:50 till kronor 4:— och i slöjd i sistnämnda skolform från kronor 2:25 till kronor 2:50 samt att beslutet härom måtte tillämpas från den tidpunkt, de högre statsbidragen komme att utgå.

Lönenämnden hade i häröver avgivet utlåtande den 11 nästlidne augusti för sin del hemställt, att folkskolestyrelsens framställning måtte bifallas på det sätt att de höjda arvodena skulle utgå från och med den 1 januari 1937 och tillsvidare.

Drätselkammaren, som jämväl beretts tillfälle att yttra sig i frågan, hade i skrivelse den 3 innevarande september hemställt, att stadsfullmäktige ville i ärendet besluta i enlighet med det av lönenämnden gjorda förslaget.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 93) yrkade dels Herrar Granér, Leontein och Bergquist bifall till folkskolestyrelsens förslag, dels ock Herrar Sundström och Eklund bifall till lönenämndens förslag.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena biföllo stadsfullmäktige utan omröstning det av lönenämnden framställda och av drätselkammaren tillstyrkta förslaget.

§ 145.

Ang. beklädnadsbidrag för brandmästarna.

Lönenämnden hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 25 nästlidne augusti i anledning av gjord framställning och efter yttrande av brandstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1937 brandmästarne vid härvarande brandkår skulle tilldelas ett beklädnadsbidrag med belopp, som av stadsfullmäktige för varje år fastställdes.

I häröver avgivet yttrande den 3 innevarande september hade drätselkammaren tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 94) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 146.

Ang. uppförande av skolsköterskebefattningen vid folkskolan på ordinarie stat.

Sedan stadsfullmäktige vid behandling den 19 december 1935 av innevarande års budget till lönenämnden för yttrande remitterat en av folkskolestyrelsen i dess budgetframställning gjord hemställan, att den hittills arvodesavlönade skolsköterskebefattningen skulle uppföras på ordinarie stat och inplaceras i 14:de lönegruppen av lönestaten för stadens befattningshavare, hade lönenämnden i avgivet utlåtande den 25 nästlidne augusti hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1937 inrätta en ordinarie skolsköterskebefattning härstädes med inplacering i 14:de lönegruppen i lönestaten för Västerås stads befattningshavare med en begynnelselön av 2.040 kronor.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september hemställt om bifall till lönenämndens förslag.

Efter föredragning av berörda handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 95) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt lönenämndens föslag.

§ 147.

Ang. ändrad lönestat för kriminalkonstaplar och biträdande överkonstaplar.

Lönenämnden hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 25 augusti 1936 i anledning av i ärendet gjord framställning och under åberopande av polisnämndens däröver avgivna yttrande föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta, att från och med den 1 januari 1937 befattningarne som kriminalkonstapel och biträdande överkonstapel vid stadens poliskår skulle inplaceras i 27:de lönegruppen av lönestaten för Västerås stads befattningshavare.

Lämnad tillfälle att yttra sig i ärendet, hade drätselkammaren i skrivelse den 3 innevarande september tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av berörda handlingar godkände stadsfullmäktige utan omröstning det av lönenämnden framställda förslaget.

§ 148.

Ang. bidrag till utvidgning av idrottsplatsen Arosvallen m. m.

I anledning av en framställning i ämnet från Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 97) på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville

1:o) besluta om upplåtelse till Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. på samma villkor, som föreskrivits för den tidigare upplåtelsen, av det markområde om c:a 6.000 kvadratmeter, som begränsades i väster av Arosvallens östra gräns, i öster av en planerad och i norr likaledes av en planerad gata;

2:o) anslå till den nämnda föreningen såsom bidrag till kostnaderna för igenläggande av Persbobäcken inom det under 1:o) beskrivna området ett belopp av 23.000 kronor att utgå av tillgängliga medel, för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren vid fastställande av stadens utgiftsstat för år 1937 kunde komma att bestämma.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Granér, Keijser och Pers och sedan Herrar Persson och Carlström yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 149.

Ang. gatukostnadsbestämmelser för Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 30 januari 1936 antagit gatukostnadsbestämmelser för staden samt detta beslut av magistraten underställts Kungl. Maj:ts prövning, samt genom Konungens befallningshavandes i länet försorg de antagna bestämmelserna remitterats till biträdande länsarkitekten för yttrande, hade stadsfullmäktige genom magistratens resolution den 26 sistlidne juni anmodats yttra sig i anledning av biträdande länsarkitektens utlåtande.

Drätselkammaren, som i ärendet avgivit förberedande yttrande den 3 innevarande september, hade därvid på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville såsom sin mening uttala, att gatukostnadsbestämmelserna borde godkännas i oförändrat skick.

Härjämte hade drätselkammaren meddelat, att vid ärendets behandling i drätselkammaren dess ledamot Herr Bäckman uttalat avvikande mening så tillvida, att han velat föreslå stadsfullmäktige att i gatukostnadsbestämmelserna införa en mot stadgandet i 45 § stadsplanelagen svarande jämkningsregel.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 98) beslöto stadsfullmäktige under åberopande av vad drätselkammaren i sitt förberedande yttrande anfört uttala sig för att gatukostnadsbestämmelserna måtte godkännas i oförändrat skick.

§ 150.

Ang. anskaffning av en vägvält.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 99) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville för inköp av en vägvält av lättare typ anvisa av tillgängliga medel högst 6.600 kronor att påföras förrådets konto och amorteras genom inkomster från vederbörliga anslag av det med välten utförda arbetet.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning drätselkammarens berörda framställning.

§ 151.

Ang. lagändringsförslag om kommunernas underställningsfria lånerätt.

Genom resolution den 4 innevarande september hade magistraten efter anmodan av Konungens befallningshavande i länet förelagt stadsfullmäktige att avgiva yttrande över en inom Kungl. Finansdepartementet utarbetad promemoria angående ändring av bestämmelserna rörande kommunernas underställningsfria lånerätt.

Drätselkammaren, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 100) tillstyrkt stadsfullmäktige att uttala sig för ett genomförande av den ifrågasatta lagändringen.

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning av handlingarne i ärendet sitt beslut däri enligt drätselkammarens tillstyrkan.

§ 152.

Ang. triangelmätning av

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 101) hade drätselkammaren, med överlämnande av

stadens område.

en framställning i ämnet från byggnadsnämnden föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta

1:o) uttala sig för upprättande i Västerås stad av ett triangel- och polygonät i den omfattning, som erfordrades för mätningsväsendets behöriga handhavande;

2:o) bevilja förslagsanslag att gäldas av uttaxerade medel i 1937 års stat med 1.000 kronor för upprättande av arbetsplan och kostnadsförslag och med 21.000 kronor för omedelbar markering av polygonpunkter.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 153.

Ang. byggnadsförbud rörande kv. vid Mariaberget och Bondegatans övre del.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från byggnadsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 102) föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta att hos Konungens befallningshavande göra framställning om meddelande jämlikt 15 § stadsplanelagen av byggnadsförbud för kvarteren Kerstin, Laura, Malin, Nancy, Nella, Malvina, Maria och Neta.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav på yrkande av Herr Pers utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 154.

Ang. återbesättande av stadsombudsmannatjänsten.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september hade drätselkammaren föreslagit, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren vidtaga åtgärder för den genom nuvarande innehavarens frånfälle ledigblivna stadsombudsmannabefattningens omedelbara återbestättande med ordinarie innehavare.

Lönenämnden, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, hade i skrivelse den 16 innevarande september tillstyrkt drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 103) godkände stadsfullmäktige utan omröstning vad drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 155.

Ang. återbesättande av en körkarlsbefattning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande september hade drätselkammaren hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att vidtaga åtgärder för återbesättande av en genom förutvarande befattningshavarens frånfälle ledigbliven körkarlsbefattning med ordinarie innehavare.

Lönenämnden, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, hade i skrivelse den 16 innevarande september tillstyrkt drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 104) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 156.

Ang. återbesättande av befattningen som eldare vid stadshotellet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande september hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att vidtaga åtgärder för återbesättande av en befattning som eldare i stadshotellet, vilken genom nuvarande innehavarens avgång med pension bleve ledig med innevarande års utgång.

Lönenämnden, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, hade i skrivelse den 16 innevarande september tillstyrkt drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 105) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 28 september 1936.

O. HELLMAN.

Oskar Håvberg. R. V. Hult.

Offentligen uppläst den 28 september 1936; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 Oktober 1936.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Pers, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar, Thorén, Fredriksson, Lööv, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg och Fru Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Falk, Hedberg, Westholm, Carlström och Granér.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 157.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Thyresson och Keijser att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 2 nästkommande november kl. 11 fm.

§ 158.

Ang. stadsplanebestämmelser för kv. Filip.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande oktober hade drätselkammaren föreslagit, att stadsfullmäktige ville antaga av byggnadsnämnden med skrivelse den 16 nästlidne september framfört och i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under N:o 106 återgivet förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Filip i Västerås stad samt uppdraga åt byggnadsnämnden att hos Konungen ansöka om nådig fastställelse av bestämmelserna.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning vad drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 159.

Ang. tilläggsanslag för plaskdammen i Rudbecksparken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 107) hade drätselkammaren med anmälan, att anslaget för iordningställande enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 januari 1936 av en plaskdamm i Rudbecksparken överskridits med 1.426 kronor 37 öre, hemställt, att stadsfullmäktige ville för täckande av merkostnaden anvisa berörda belopp att utgå av anslaget i innevarande års stat för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav och sedan Herrar Persson och Eklund yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 160.

Ang. inrättande av en ny förmansbefattning vid tekniska verken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 nästlidne september hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville besluta, att från och med den 1 januari 1937 skulle å ordinarie stat inrättas en befattning som arbetsförman vid tekniska verken med placering i lönestatens grupp 27.

Såväl lönenämnden som drätselkammaren hade i särskilda yttranden tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 108) bifölло stadsfullmäktige utan omröstning ifrågavarande framställning.

§ 161.

Ang. uppförande av ytterligare en ugn m. m. vid gasverket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 109) hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen och under tillstyrkande av styrelsens däri framställda förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

dels att för uppförande vid gasverket av en ny ugn för 6 kammare jämte bunkeranläggning samt utvidgning av ångpanne- och manskapsbyggnaden anslå tillhopa 197.000 kronor att utgå till ett belopp av 190.000 kronor av tillgängliga medel för att slutligen gäldas av lånemedel och till ett belopp av 7.000 kronor av gasvetskets driftmedel för år 1937,

dels ock under förutsättning av bifall till nyssberörda förslag, att uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse, i vad detsamma anginge anslagets gäldande till viss del av lånemedel.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning till alla delar den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 162.

Ang. jubileumsfestlighet för gasverket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande oktober hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville för anordnande av en festlighet i anledning av gasverkets 75-års- och vattenverkets 50-årsjubileum anvisa ett förslagsanslag å 3.000 kronor att utgå ur tekniska verkens driftmedel innevarande år.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse den 15 innevarande oktober förklarat sig ej hava något att erinra emot framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 110) biföllo stadsfullmäktige efter yttrande av Herr Sundström, som dock ej framställde något yrkande, utan omröstning vatten- och gasverksstyrelsens hemställan.

§ 163.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Allégatan, Fogdegatan, Tegnérgatan och Lyckogränd.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 111) hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen och under tillstyrkan av vad däri föreslagits, hemställt, att stadsfullmäktige ville för utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas i vissa delar av Allégatan, Fogdegatan, Tegnérgatan och Lyckogränd anvisa 8.300 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas av lånemedel samt, under förutsättning av bifall till detta förslag, uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet om kostnadernas slutliga gäldande med lånemedel Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Stadsfullmäktige biföllo efter av handlingarne tagen del utan omröstning till alla delar vad drätselkammaren föreslagit.

§ 164.

Ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer.

Sedan stadsfullmäktige den 28 maj 1936 bemyndigat drätselkammaren att låta fullfölja en av särskilda kommitterade inom drätselkammaren påbörjad utredning om anordnande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade

barnrika familjer i enlighet med Kungl. Kungörelse i ämnet den 4 september 1935, hade drätselkammaren, med åberopande av en ytterligare av samma kommitterade verkställd utredning, hemställt, att stadsfullmäktige ville

dels bemyndiga kammaren, ej mindre att godkänna stadgar för H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar i huvudsaklig överensstämmelse med det av kammaren överlämnade förslaget, än även att till den nämnda stiftelsen utan vederlag överlämna för dess nu planerade verksamhet erforderliga, i drätselkammarens skrivelse närmare angivna tomtområden samt därtill, så vidt anginge donationsjorden, utverka Kungl. Maj:ts nådiga tillstånd;

dels ikläda staden ansvarsskyldighet gentemot staten för den förlust, som kunde å den planerade verksamheten uppkomma genom försummad hyresbetalning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 112) bifällo stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Engdahl, Keijser och Sund samt sedan Herrar Sundström och Pers yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 165.

Ang. köp av mark från lägenheten Nygård för vidgning av Kopparbergsvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 113) hade drätselkammaren, under erinran, att stadsfullmäktige i oktober 1935 bemyndigat drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, inköpa den del av fastigheten Gamla Nygård eller stadsägan 1787, som åtginge för utläggning av Norra Ringvägen, därvid det antogs, att för det angivna ändamålet endast den mark skulle tagas i anspråk, som i framställningen anmäldes vara preliminärt förvärvad för en köpeskilling av 11.000 kronor, samt med förmälan, att, sedan stadsplanekommittén, byggnadsnämnden och drätselkammaren i princip godkänt ett nytt förslag till ordnande av korsningen mellan Kopparbergsvägen och Norra Ringvägen, för vars genomförande ytterligare markförvärv från sagda stadsäga bleve erforderligt, underhandlingar med markägaren resulterat i en preliminär överenskommelse om avstående till staden av all den för gatuegleringen behövliga marken mot en från 11.000 till 13.500 kronor förhöjd ersättning, hemställt, att stadsfullmäktige ville, med godkännande av den preliminära överenskommelsen, för gäldande av den betingade ersättningen anvisa 13.500 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Stadsfullmäktige bifällo efter föredragning av drätselkammarens skrivelse på yrkande av Herr Larsson utan omröstning den däri gjorda framställningen.

§ 166.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 114) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna ett av drätselkammaren preliminärt avtalat inköp av fastigheten N:o 1 i kvarteret Hake i Västerås samt för köpeskillingens gäldande av reserverade köpeskillingsmedel anvisa ett belopp av 130.000 kronor. *Ang. köp av fastigheten N:o 1 kv. Hake.*

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstningen drätselkammarens framställning.

§ 167.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 115) hade drätselkammaren föreslagit, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att av räntemedlen av Maria Hallanders donationsfond tilldela ingenjören J. W. Hallander ett understöd för 1937 av 800 kronor, att utbetalas kvartalsvis två månader i efterskott. *Ang. ett understöd från Hallanderska donationsfonden.*

Stadsfullmäktige godkände utan omröstning detta förslag.

§ 168.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 nästlidne september hade hälsovårdsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville anslå ett belopp av 8.600 kronor för anskaffande genom hälsovårdsnämndens försorg av en ny ambulansautomobil för stadens behov. *Ang. anskaffande av en ny ambulansautomobil.*

Drätselkammaren, som förberedelsevis behandlat denna framställning, hade i skrivelse den 15 innevarande oktober förklarat sig intet hava att erinra emot bifall till densamma och tillika föreslagit, att det begärda anslaget skulle utgå av uttaxerade medel i 1937 års budget för hälsovårdsnämnden.

Efter föredragning av berörda handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 116) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning godkänna vad hälsovårdsnämnden och drätselkammaren i detta ärende hemställt och föreslagit.

§ 169.

Sedan magistraten genom resolution den 4 sistlidne juli infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som A. L. Holm fullföljt till Kungl. Maj:t över stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1935 rörande ordnande av en gångstig efter västra Svartåstranden norr om Skerikesbron och Konungens Befallningshavandes efter besvär av A. L. Holm den 7 maj *Ang. yttrande i anledning av besvär över Stadsfullmäktiges be-*

slut om ordnande av en gångstig efter västra Svartåstranden.

1936 i ärendet meddelade utslag samt stadsfullmäktige den 27 sistlidne augusti anmodat beredningsutskottet att avgiva förslag till yttrande i ärendet, hade beredningsutskottet i skrivelse den 19 innevarande oktober (Sadsfullmäktiges handlingar N:o 117) på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville vidhålla sin förut uttalade mening, att besvären måtte ogillas.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige, på de skäl utskottet anfört, beslut i ärendet enligt beredningsutskottets hemställan.

§ 170.

Ang. försäljning av ecklesiastik jord.

Sedan Västerås stiftsnämnd i resolution den 27 maj 1936 anhållit, att stadsfullmäktige ville efter inhämtande av förnyat yttrande från byggnadsnämnden avgiva yttrande i fråga om en underdånig ansökan av A. L. Mohlén att få förvärva ett område av stadsägan N:o 68, avsett att sammanläggas med tomten N:o 1 i kvarteret Greta, samt stadsfullmäktige den 29 sistlidne juni remitterat handlingarne i ärendet till byggnadsnämnden för yttrande, hade byggnadsnämnden avgivit sådant yttrande genom utdrag av sina protokoll för den 19 augusti och 2 september 1936, därvid fogats ett den 17 augusti 1936 avgivet utlåtande av stadsingenjören Schiött.

Därefter hade genom ordförandens försorg handlingarne i ärendet remitterats till beredningsutskottet för förberedande utlåtande, och hade utskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 118) efter redogörelse för handlingarnes innehåll föreslagit stadsfullmäktige att besvara stiftsnämndens remiss sålunda, att stadsfullmäktige saknade anledning att motsätta sig bifall till ansökningen i och för sig och ej heller önskade för stadens vidkommande resa kraf på gottgörelse för minskning i det av staden arrenderade området, men att stadsfullmäktige på de av byggnadsnämnden anförda skälen icke vore villiga att på sakens nuvarande ståndpunkt medverka till den stadsplaneändring, som torde vara en oundgänglig förutsättning för det med ansökningen avsedda områdets lagliga avskiljande och senare utnyttjande för sitt uppgivna ändamål.

Efter föredragning av ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri i överensstämmelse med beredningsutskottets förslag.

§ 171.

Ang. anordnande av trafikdagar.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 1 oktober 1936 hade drätselkammaren till stadsfullmäktiges prövning överlämnat en framställning från nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande angående anordnande av trafik-

dagar i Västerås och därvid föreslagit, att stadsfullmäktige ville tillsätta en kommitté med uppdrag att vid lämplig tidpunkt tillsammans med nationalföreningen anordna trafikdagar i Västerås samt att verkställa beräkning av det anslag, som för detta ändamåls tillgodoseende kunde befinnas erforderligt.

Beredningsutskottet, som genom drätselkammarens försorg lämnats tillfälle att avgiva yttrande i ärendet, hade för sin del tillstyrkt framställningen samt avgivit förslag angående sammansättningen av den ifrågasatta kommittén och angående personvalet för densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 119) och sedan under en kortare överläggning Herr Behring yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande och Herr Ernst Johansson yrkat bifall till drätselkammarens och beredningsutskottets förslag, beslöto stadsfullmäktige till en början enligt drätselkammarens förslag att för ifrågavarande ändamål skulle utses en särskild kommitté.

Vidare beslöto stadsfullmäktige enligt beredningsutskottets förslag, att kommittén skulle bestå av fem ledamöter.

Slutligen valde stadsfullmäktige till ledamöter i kommittén likaledes enligt beredningsutskottets förslag med acklamation Folkskoleinspektören Em. Granér, Poliskonstapeln Lorentz Gustafsson, Gymnastikdirektören A. Hammarfelt, Droskchauffören Hjalmar Julin och Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, den sistnämnde som sammankallande.

§ 172.

Ang. återbesättande av vice brandchefsbefattningen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande oktober hade brandstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville *dels* besluta, att vice brandchefsbefattningen skulle i oförändrad form bibehållas med placering i lönegrupp 36, och *dels* bemyndiga brandstyrelsen att omedelbart vidtaga åtgärder för befattningens återbesättande med ordinarie innehavare.

Såväl drätselkammaren som lönenämnden hade i häröver avgivna särskilda utlåtanden tillstyrkt brandstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 120) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning brandstyrelsens hemställan.

§ 173.

Ang. nybyggnadsförbud för kv. Kerstin, Lau-

Med resolution den 17 innevarande oktober hade magistraten överlämnat Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 13 oktober 1936, varigenom Konungens Befallningshavande med bifall till en av stadsfullmäktige

ra, Malin, Nancy, Nella, Malvina, Maria och Neta.

den 24 september 1936 beslutad framställning meddelat förbud att utan särskilt tillstånd av Konungens Befallningshavande inom byggnadskvarteren Kerstin, Laura, Malin, Nancy, Nella, Malvina, Maria och Neta verkställa nybyggnad eller till sådan hänförlig till-, på- eller ombyggnad; skolande detta förbud gälla, intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om stadsplanebestämmelser för samma kvarter, dock ej längre än ett år från resolutionens dag.

Stadsfullmäktige beslöto lägga resolutionen till handlingarne.

§ 174.

Ang. stadsplaneändring för vissa delar av Bondegatan, Stora gatan, Djäknebergsgatan, Lidmansvägen, Hållgatan, Kungsgatan och Gamla Bryggerigatan samt stadsplanebestämmelser för kv. Karolina.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 30 september 1936, varigenom Konungens Befallningshavande fastställt ett av stadsfullmäktige den 30 januari 1936 antaget förslag till ändring av stadsplanen med avseende å gatuhöjderna för vissa delar av Bondegatan, Stora gatan, Djäknebergsgatan, Lidmansvägen, Hållgatan, Kungsgatan och Gamla Bryggerigatan ävensom förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Karolina.

§ 175.

Ang. ändring av del av stadsplanen för Kristinagatan samt stadsplanebestämmelser för kv. Kalla.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 30 september 1936, varigenom Konungens Befallningshavande fastställt ett av stadsfullmäktige den 26 mars 1936 antaget förslag till ändring i stadsplanen beträffande delar av Kristinagatan och Lidmansvägen samt till stadsplanebestämmelser för kvarteret Kalla.

§ 176.

Ang. utsträckt utskänkningstid å systembolagets restaurant.

En framställning från systembolaget i Västerås av den 12 innevarande oktober, vilken framställning upptagits såsom egen motion av Herrar Eklund och Håvberg, angående utsträckt utskänkningstid å bolagets egen restaurant, beslöto fullmäktige på yrkande av Herr Eklund för förberedande utlåtande remittera till nykterhetsnämnden.

§ 177.

Ang. medlemskap i Riksförbun-

Genom resolution den 19 innevarande oktober hade magistraten till stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnat en framställning från Riksförbun-

det för bildande konst om att staden ville stödja förbundet genom att ingå däri som korporativ medlem med en årlig avgift av 400 kronor. *det för bildande konst.*

Stadsfullmäktige beslöto remittera framställningen till drätselkammaren för utlåtande.

§ 178.

Sedan magistraten genom resolution den 3 innevarande oktober anmodat stadsfullmäktige avgiva yttrande över en av Chauffören Bertil Johannes Åberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i en efter fru Thyra Söderström övertagen matserveringsrörelse, hade nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse den 26 innevarande oktober anfört bland annat följande: *Ang. tillstånd för Bertil Johannes Åberg att utskänka pilsnerdricka.*

"Fru Thyra Söderström innehar Konungens Befallningshavandes tillstånd att i ifrågavarande lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster till och med den 31 september 1937 och förklarar hon i en handlingarna bilagd skrivelse att hon, för den händelse enahanda tillstånd beviljas sökanden, avstår från den henne beviljade rätten.

Verkställda undersökningar hava givit vid handen att emot sökandens lämplighet att handhava en utskänkningsrörelse intet finnes att erinra.

Med hänsyn också därtill att här endast är fråga om övertagande av en tidigare utövad rättighet får nykterhetsnämnden föreslå att stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka att tillstånd beviljas chauffören Bertil Johannes Åberg att till och med den 31 september 1937 inom matserveringslokaler i fastigheten nr 46 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo att detta ärende, ehuru ej upptaget å kallelselistan till dagens sammanträde, nu finge upptagas till slutligt avgörande, godkände utan omröstning nykterhetsnämndens förslag.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 november 1936.
ALB. LUNDKVIST.
Hjalmar Thyresson. *Einar Keijser.*

Offentligen uppläst den 2 november 1936; betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 November 1936.

Närvarande: Ordföranden Herr MålerIföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Falk, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Hellström, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Thorén, Fredriksson, Lööv, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg och Fru Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Engdahl, Liljeblad, Westholm, Carlström och Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 179.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Hedberg och Leontein att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 30 innevarande november kl. 12 middagen.

§ 180.

Ang. skogsaccis för år 1936.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 121) hade drätselkammaren föreslagit stadsfullmäktige att fastställa den skattesats efter vilken skogsaccis till Västerås stad skulle utgå för år 1936 till en krona 95 öre.

Stadsfullmäktige godkände utan omröstning drätselkammarens berörda förslag.

§ 181.

Ang. tilläggsanslag för nybyggnad vid Herrgärdsskolan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från folkskolestyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 122) föreslagit stadsfullmäktige

att till täckande av uppkommen brist i det anslag, som stadsfullmäktige den 27 september 1934 anvisat för uppförande av en nybyggnad å Herrgärdsskolans tomt i kvarteret Folke för folkskolans och arbetsstugans behov, anslå ett belopp av 14.455 kronor 56 öre att gäldas av de uttaxerade medlen i 1937 års stat.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 182.

Ang. anskaffande av brandredskap.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 nästlidne oktober hade brandstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville för anskaffande av ett s. k. kometskumstrålrör av de för brandväsendets utveckling och fulländning reserverade medlen anvisa ett belopp av 1.100 kronor.

Drätselkammaren hade i häröver den 5 innevarande november avgivet utlåtande tillstyrkt berörda framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 123) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning brandstyrelsens hemställan.

§ 183.

Ang. åtgärd för upprätthållande av Sala—Gysinge—Gefle järnväg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 124) hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning från Sala—Gysinge—Gävle Nya Järnvägs A.-Bol. om att Västerås stad ville låta sig representeras vid ett planerat möte med de i järnvägen intresserade kommunerna för överläggning om järnvägstrafikens fortsatta upprätthållande och eventuell medverkan till anskaffande av rullande material, på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att icke utse något ombud vid den ifrågavarande överläggningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige sitt beslut däri enligt drätselkammarens hemställan, varjämte stadsfullmäktige på yrkande av Herr Falk uppdrogo åt drätselkammaren att till stadsfullmäktiges nästa sammanträde inkomma med utredning rörande användningen av de medel, som staden på grund av lämnad garanti för en del av bolagets lån utbetalat.

§ 184.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 125) hade beredningsutskottet avgivit förslag

angående val av kommunala förtroendemän i följd av att mandat med innevarande år utlöpte och i anledning av eljes uppkomna ledigheter.

Med ledning av detta förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogos nu ifrågavarande val, på sätt under §§ 185—218 här nedan närmare omförmäles.

Valen förrättades i samtliga fall med acklamation.

§ 185.

Hamnstyrelsen.

Återvaldes till ledamot i hamnstyrelsen för åren 1937—1941 ingenjören G. A. Wittbom och till suppleant i styrelsen för åren 1937—1939 verktygsarbetaren K. A. Andersson.

§ 186.

Byggnadsnämnden.

Till suppleant i byggnadsnämnden för åren 1937—1938 efter vice brandchefen K. M. Grönlund, som vid årsskiftet komme att flytta från staden, valdes brandförmannen Ernst Johansson.

§ 187.

Barnavårdsnämnden.

Till suppleant i barnavårdsnämnden såsom representant för fattigvårdsstyrelsen efter snickaren Oskar Blomkvist, som under innevarande år avlidit, valdes för år 1937 kyrkoskrivaren John Sjöblom.

§ 188.

Brandstyrelsen.

Återvaldes till ledamöter i brandstyrelsen för åren 1937—1940 fabrikören J. Svensson, kaptenen G. Robsahm och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist samt till suppleanter för samma tid muraren G. Dahlfors, byggmästaren J. Alb. Fredriksson och förrådsförmannen Hugo Fredriksson.

Till suppleant i styrelsen för åren 1937—1938 efter f. folkskolläraren Isidor Fröier, som efter egen anhållan entledigades från uppdraget, valdes ingenjören Walter Åkerman.

§ 189.

Sakkunnige vid brandsyn.

Återvaldes för år 1937 såsom sakkunniga vid brandsyn byggmästaren J. Alb. Fredriksson och muraren Martin Hellblom med kakelugnsmakaren Jonas Johansson och byggnadssnickaren A. N. Vretholm som suppleanter.

§ 190.

Fattigvårdsstyrelsen.

Inom fattigvårdsstyrelsen valdes:

Till vårdare i 7:de distriktet för år 1937 efter plåtarbetaren Emil Johansson, som på egen begäran entledigades från uppdraget, filaren C. W. Juhlin, Annedalsgatan 10.

Till ledamot av styrelsen och distriktschef inom 10:de distriktet för år 1937 efter snickaren Oskar Blomkvist, som under innevarande år avlidit, nuvarande vice distriktschefen i distriktet Muraren Martin Hellblom.

Till suppleant i styrelsen och vice distriktschef inom 10:de distriktet för år 1937 förutvarande vårdaren i distriktet snickaren Axel Johansson samt till vårdare i distriktet för samma tid efter Herr Johansson lokeldaren Gunnar Lindgren, Högbergsgatan 5.

Tillika beslöts att uppkomna ledigheter efter vårdaren i 4:de distriktet snickeriarbetaren Folke Pettersson, som på egen begäran entledigades från uppdraget, och efter vårdaren i 6:te distriktet handlanden A. Hæppling, som under året avlidit, ej skulle återbesättas.

§ 191.

Direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning.

Till ledamöter i direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning för åren 1937—1940 valdes kassören Einar Keijser och kontoristen Gösta Sjöberg samt till suppleanter för samma tid Fru Agnes Hedberg och muraren Martin Hellblom.

§ 192.

Badhusstyrelsen.

Valdes till ledamöter i badhusstyrelsen för åren 1937—1940 stationskarlen C. F. Melin och ingenjören Algot Svensson samt till suppleanter för samma tid järnsvarvaren G. Jansson och tjänstemannen Gust. Lindén.

§ 193.

Planteringsnämnden.

Valdes till ledamöter i planteringsnämnden för åren 1937—1939 redaktören And. Pers, parkföreståndaren C. F. Thelander, förmannen G. F. Lundberg, handelsträdgårdsmästare E. Billert, skomakaremästaren J. F. Sjögren, direktören Elow Eriksson och folkskolläraren Albert Wasberg.

§ 194.

Taxeringsnämnderna.

Beslöts, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1937 års taxeringsnämnder skulle vara tre med tre suppleanter utom i 11:te distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Härefter valdes till ledamöter och suppleanter för år 1937 i de olika taxeringsnämnderna följande personer, varvid bestämdes, att varje ledamot skulle hava sin särskilda suppleant och att vid förfall för ordinarie ledamot den suppleant skulle inkallas, som här nedan finnes upptagen i det mot ledamotens svarande ordningsrummet.

1:sta distriktet:

Ledamöter: direktören Elow Eriksson, bokföraren R. Söderquist och fabrikören Otto Peterson.

Suppleanter: köpmannen O. Maunsbach, montören E. V. Larsson och tapetseraren Gust. Lindström.

2:dra distriktet:

Ledamöter: ingenjören Erik Kjörning, bokförlagsföreståndaren R. Hult och överpostiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: köpmannen Sigfr. Holm, gjutaren Axel Larsson och linjeförmannen V. R. Brännström.

3:dje distriktet:

Ledamöter: sågverksägaren A. Norén, fastighetsägaren Fritz Nyberg och handelsföreståndaren Axel Andersson.

Suppleanter: verkstadsarbetaren Georg Karlsson, bryggaren O. M. Hammarström och förmannen Gunnar Larsson.

4:de distriktet:

Ledamöter: handlanden Nils Åberg, fanjunkaren K. A. Jansson och byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: kalkylatorn Oskar Norstedt, löjtnanten Gustaf Olsson och gjutaren Aug. Lindström.

5:te distriktet:

Ledamöter: byggmästaren Axel Hammer, verkstadsarbetaren C. A. Fröbom och ingenjören Algot Svensson.

Suppleanter: kaptenen G. Robsahm, hyvlaren Herman Thorén och köpmannen Bror Edling.

6:te distriktet:

Ledamöter: sekreteraren K. Sjöfält, grosshandlaren Alb. Reutergårdh och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: disponenten Oscar Johansson, kamreraren S. Holmblad och byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet:

Ledamöter: verkmästaren C. V. Tisell, handelsföreståndaren C. E. Juhlin och plåtslagaren Erik Karlsson.

Suppleanter: folkskolläraren G. Leontein, överingenjören O. Hellman och snickaren Erik Lindström.

8:de distriktet:

Ledamöter: f. d. överkonstapeln P. E. Winroth, matvaruhandlaren F. H. Berglind och byggnadssnickaren K J. Pettersson.

Suppleanter: arkitekten V. Segerstedt, skräddaren K. Torstensson och svarvaren A. V. Adamsson.

9:de distriktet:

Ledamöter: f. slöjdläraren F. Brandt, plåtarbetaren Emil Johansson och f. guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: folkskolläraren Elis Hedberg, plåtslagaren J. V. Bergstrand och ingenjören F. O. Berling.

10:de distriktet:

Ledamöter: järnvägstjänstemannen A. Rosborg, ingenjören Ferdinand Wahlberg och förmannen C. F. Larsson.

Suppleanter: verkmästaren V. Linde-Olsson, målaremästaren O. Hansson och plåtslagaren Olof Larsson.

11:te distriktet:

Ledamöter: lokeldaren Ernst Larsson, snickaren J. A. Johansson, lindaren Fredr. Wetter, lantbrukaren Jakob Pettersson och f. lantbrukaren A. Engström.

Suppleanter: lokeldaren Gunnar Lindgren, snickaren J. A. Grönberg, lantbrukaren C. P. Karlstedt, lantbrukaren Herman Falk och bankkamreraren Curt Möller.

Åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten Herr Pettersson skulle givas uppdraget att taga befattning med virkestaxering enligt § 81 i taxeringsförordningen med Herr Falk som suppleant i detta särskilda uppdrag.

§ 195.

Pensionsnämnden.

Inom pensionsnämnden i distriktet för f. S:t Ilians socken valdes till ledamot för år 1937 efter snickaren O. Blomkvist, som under innevarande år avlidit, förutvarande suppleanten i nämnden rörarbetaren Eskil Widén samt till suppleant efter honom för samma tid verkmästaren Gust. Karlsson.

§ 196.

Västerås Kafé A.-Bol.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås Kafé A.-Bol. för år 1937 återvaldes stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och kassören Gösta Lundberg med byggnadssnickaren David Johansson och förrådsförvaltaren John Beckman som suppleanter.

Till revisor i bolaget för samma tid återvaldes bokförlagsföreståndaren R. Hult med rektorn Hj. Thyresson som suppleant.

§ 197.

Ombud vid mantalsskrivningen.

Till ombud vid mantalsskrivningen för år 1937 omvaldes skrivaren Axel Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden Emil Tengström och fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

§ 198.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom för år 1937 valdes byggmästaren Edv. Karlsson, byggmästaren J. Alb. Fredriksson, byggmästaren Axel Hammer och byggnadssnickaren David Johansson ävensom till suppleanter för dem byggmästaren Fritz Eklund och muraren Martin Hellblom.

§ 199.

Överförmyndare.

Till överförmyndare för åren 1937—1940 återvaldes f. bankdirektören R. Beijnoff med f. bankkassören Joh. Tideström såsom ersättare.

§ 200.

Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för åren 1937—1938 kaptenen G. Robsahm, kassören Einar Keijser och folkskolläraren G. Leontein.

§ 201.

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond återvaldes för åren 1937—1938 målериföreståndaren Alb. Lundkvist och direktören Elow Eriksson. *Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.*

§ 202.

Till ledamöter i nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond återvaldes för åren 1937—1938 från tjänstemannaklassen komministern E. Enochsson, från handlande- och hantverkareklassen fabrikören Arvid Svensson och handlanden Erik Sjöquist samt från arbetsklassen järnsvarvaren C. O. Eng. *Fru Johanna Fryklunds donationsfond.*

§ 203.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för åren 1937—1938 fabrikören J. Svensson och Fru Ida Grönberg. *Walbeckska välgörenhetsfonden.*

§ 204.

Till ledamöter i nämnden över Maria Hallanders donationsfond valdes för åren 1937—1940 fru Ebba Berg, fru Alma Larsson, Knutsgatan 5, fröken Margit Karlsson, Kristiansborgsallén 14, komministern Ernst Enochsson och redaktionssekreteraren Sven Strömblad. *Maria Hallanders donationsfond.*

§ 205.

Återvaldes till ledamöter i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för åren 1937—1940 drätseldirektören T. Öberg, direktören A. Lindén och järnsvarvaren G. Jansson. *Västerås stads skolor för yrkesundervisning.*

§ 206.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor valdes för tiden till och med utgången av juni månad 1938 fru Agnes Söderquist och kaptenen G. Robsahm samt till suppleant för samma tid länsjägmästaren E. Nyblom. *Flickskolan.*

§ 207.

Västerås systembolag.

Återvaldes till ledamot i Västerås systembolags styrelse för åren 1937—1939 metallarbetaren O. Håvberg med bokförlagsföreståndaren R. Hult som suppleant.

§ 208.

Idrottsplatsstyrelsen.

Till ledamöter i idrottsplatsstyrelsen för åren 1937—1938 valdes folkskoleinspektören Em. Granér, redaktören Fritz Svanström och drätseldirektören T. Öberg, samt till suppleanter för samma tid folkskolläraren Karl Nordlund, förrådsförmannen Hugo Fredriksson och komministern S. A. Sigland.

§ 209.

Vägnämnden för Västerås stad.

Till ledamot i vägnämnden för Västerås stad valdes för åren 1937—1940 advokaten J. Ruben Nyman samt till suppleant för samma tid advokaten K. J. Boström.

§ 210.

Revisorer av stadens räkenskaper.

Till revisorer av stadens räkenskaper för år 1937 utsågos järnvägstjänstemannen Th. Bergquist, kassören Gösta Lundberg, bankkassören Harry Öjve, inköpschefen John Lundgren, hovrättsnotarien Erik Genell, Tjänstemannen E. Ekeroth och tubdragaren Karl Engdahl med kamreraren Rich Landstätt, svarvaren Viktor Karlsson, bokföraren J. E. Vestling, folkskolläraren Knut Karlfors, kontoristen C. G. R. Sjöberg, kamreraren Fritz Liliecreutz och bokföraren B. Sjöberg såsom suppleanter.

§ 211.

Revisor av arbetareinstitutets räkenskaper.

Återvaldes till revisor av arbetareinstitutets räkenskaper för år 1937 ingenjören F. O. Berling med kassören Gösta Lundberg som suppleant.

§ 212.

Revisor av Högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Återvaldes till revisorer av Högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1937 verkmästaren Gust. Karlsson och kaptenen G. Robsam med bokföraren Josef Emanuel Westling som suppleant.

§ 213.

Till revisor för Västerås högre elementarläroverks för flickor räkenskaper för år 1937 valdes folkskolläraren G. Leontein. *Revisor av flickskolans räkenskaper.*

§ 214.

Återvaldes till revisor av räkenskaperna för Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet för år 1937 posttjänstemannen E. Östlund med kaptenen G. Robsahm som suppleant. *Revisor av Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet räkenskaper.*

§ 215.

Återvaldes till revisor av räkenskaperna för Baptistkyrkans ungdomsförbunds biblioteksverksamhet för år 1937 posttjänstemannen E. L. Östlund med kaptenen G. Robsahm som suppleant. *Revisor av Baptistkyrkans ungdomsförbunds biblioteksverksamhet räkenskaper.*

§ 216.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1937—1941 återvaldes domprosten Fredr. Fåhræus, folkskoleinspektören Em. Granér och expeditören C. G. Pettersson. *Huvudmän i Västerås stads sparbank.*

§ 217.

Beslöto stadsfullmäktige såsom sakkunnige att gå Rådstuvurätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1937 föreslå hamnkaptenen C. F. Carlsson, sjökaptenen G. Thorslund, ångbåtsbefälhavaren A. Sander, maskiningenjören G. Wallenius och kaptenen Karl Wenström. *Sakkunnige vid sjöförklaring och sjöförhör.*

§ 218.

Återvaldes till ledamöter i stadens arbetslöshetskommitté under år 1937 studieledaren Gust. Sund, direktören K. R. Liljeblad, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger, montören H. Gustafsson, överingenjören O. Hellman, svarvaren Hugo Carlström, muraren Martin Hellblom, förrådsförvaltaren John Beckman och hyvlaren Herman Thorén med smidesmästaren F. H. Eriksson, redaktören E. Berg, rörarbetaren E. Widén, ingenjören Nils Ramqvist och förmannen Gunnar Larsson som suppleanter. *Arbetslöshetskommittén.*

Till revisorer av kommitténs under år 1937 med statsbidrag bedrivna verksamhet utsågos kassören Gösta Lundberg och kamreraren Harald Ivarson med kassören Harry Öjve som suppleant.

§ 219.

Ang. medlemskap i Riksförbundet för bildande av konst.

Sedan magistraten genom resolution den 19 nästlidne oktober till stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnat en framställning från Riksförbundet för bildande konst om att staden ville stödja förbundet genom att ingå däri som korporativ medlem med en årlig avgift av 400 kronor samt stadsfullmäktige den 29 samma oktober remitterat framställningen till drätselkammaren för utlåtande, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande november på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville lämna den gjorda framställningen utan bifall.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 126) fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt drätselkammarens hemställan.

§ 220.

Ang. bidrag till musikundervisning.

Med överlämnande av en skrivelse till drätselkammaren från Västerås bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning med anhållan, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att anvisa ett belopp av 2.000 kronor såsom bidrag till meddelande under år 1937 av musikundervisning efter i skrivelsen angivna linjer, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande november på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att av 1937 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter till Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning utbetala intill ett belopp av 1.000 kronor såsom bidrag till meddelande av musikundervisning och att därvid fästa de villkor, som drätselkammaren kunde finna lämpligt föreskriva.

Tillika hade drätselkammaren meddelat, att drätselkammarens ordförande Herr Eklund och ledamoten Herr Bäckman reserverat sig mot drätselkammarens beslut, i det att de för sin del velat hemställa, att stadsfullmäktige måtte avslå framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 127) yrkade dels Herr Sund bifall till drätselkammarens förslag, dels ock Herr Eklund avslag på framställningen.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 221.

Ang. förlängning av nybyggnadsförbud vid Vasagatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande november hade byggnadsnämnden, under erinran att Konungens Befallningshavande i länet den 9 januari 1936 på framställning av stadsfullmäktige i anledning av ifrågasatt stadsplaneändring meddelat förbud mot nybyggnad inom de byggnadskvarter, som gränsade till östra sidan av Vasagatan mellan Smedjegatan och Nedre Trädgårdsgatan att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen, dock ej längre än till den 9 januari 1937, hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens Befallningshavande göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbudet under ytterligare ett år, räknat från och med den 9 januari 1937.

Drätselkammaren, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, hade i avgivet utlåtande den 12 innevarande november, under framhållande bland annat av angelägenheten, att frågan om den stadsplaneändring, som föranlett förbudet, påskyndades, tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 128) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens tillstyrkan.

§ 222.

Ang. iordningställande av viss del av Norra Ringvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 129) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige för iordningställande av Norra Ringvägen mellan Engelbrektsgatan och Allégatan ville anvisa ett belopp av 6.450 kronor att utgå av innevarande års överskott å anslaget till gator och vägar.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 223.

Ang. reglemente för stadens revisorer.

Sedan stadsfullmäktige den 31 januari 1935 till beredningsutskottet för utlåtande remitterat en av Herrar Bergquist, Lundgren och Lundberg avgiven motion med hemställan, att stadsfullmäktige ville vidtaga åtgärder för utarbetande av en instruktion för revisorerna av stadens räkenskaper, hade beredningsutskottet, efter hörande av magistraten samt stadens förvaltande styrelser och nämnder ävensom revisorerna, med skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 130) överlämnat ett av beredningsutskottet utarbetat förslag till reglemente för Väs-

terås stadsrevision samt hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga detsamma.

Efter föredragning av ärendet godkände stadsfullmäktige på yrkande av Herr Bergquist till alla delar vad beredningsutskottet föreslagit.

§ 224.

Ang. tillstånd för K. Liberg att idka handel med begagnade föremål.

Sedan magistraten genom resolution den 16 sistlidne september infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av handlanden K. Liberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten N:o 46 vid Kronvägen här i staden idka yrkesmässig handel med begagnade föremål (cyklar och cykeldelar), hade hälsovårdsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande november föreslagit, att stadsfullmäktige ville på det sätt tillstyrka ansökningen att det tillstånd, som Konungens Befallningshavande kunde finna anledning meddela, förklarades gälla endast tillsvidare.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt hälsovårdsnämndens förslag.

§ 225.

Ang. tillstånd för Joh. Severus Demetri att idka handel med begagnade föremål.

Sedan magistraten genom resolution den 16 sistlidne september infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av handlanden Johan Severus Demetri hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i lokal inom fastigheten N:o 14 A vid Götgatan här i staden idka handel med begagnade föremål (cyklar och cykeldelar), hade hälsovårdsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande november föreslagit, att stadsfullmäktige ville på det sätt tillstyrka ansökningen att det tillstånd, som Konungens Befallningshavande kunde finna anledning meddela, förklarades gälla endast tillsvidare.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt hälsovårdsnämndens förslag.

§ 226.

Ang. tillstånd för E. Mattsson att idka handel med

Sedan magistraten genom resolution den 16 sistlidne september infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av handlanden E. Mattsson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i lokal inom fastig-

heten N:o 2 E vid Stora gatan här i staden idka handel med begagnade föremål (cyklar och cykeldelar), hade hälsovårdsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande november föreslagit, att stadsfullmäktige ville på det sätt tillstyrka ansökningen att det tillstånd, som Konungens Befallningshavande kunde finna anledning meddela, förklarades gälla endast tillsvidare. *begagnade föremål.*

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt hälsovårdsnämndens förslag.

§ 227.

Ang. återbesättande av stadsombudsmannabefattningen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 24 innevarande november hade drätselkammaren med överlämnande av inkomna ansökningshandlingar framställt förslag angående återbesättande av den lediga stadsombudsmannabefattningen.

Efter föredragning av drätselkammarens skrivelse yrkade Herr Hult, med instämmande av Herr Lundgren, bordläggning av ärendet, varemot Herr Nyman hemställde om ärendets omedelbara avgörande.

Vid framställning av proposition å dessa yrkanden beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bordlägga ärendet.

§ 228.

Ang. föreskrifter för oljeeldningsanläggningar

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 29 nästlidne oktober hade magistraten till stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnat ett av byggnadsnämnden för nämndens del godkänt förslag till föreskrifter för oljeeldningsanläggningar.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet till beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

§ 229.

Ang. ålderstillägg åt en mätareavläsare.

En såsom egen motion av Herr Löf upptagen framställning från avläsaren vid stadens tekniska verk Georg Högberg rörande tjänsteårsberäkning för erhållande av åldertillägg, beslöto stadsfullmäktige remittera till lönenämnden för utlåtande.

§ 230.

Ang. tillstånd för Ellis Eskilsson att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 13 innevarande november hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fröken Ellis Eskilsson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att efter över-

tagande av en av Anna Gustafsson bedriven matserveringsrörelse utskänka pilsnerdricka.

Sedan nykterhetsnämnden beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, hade nykterhetsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 23 innevarande november anfört bland annat följande:

"Anna Gustafsson innehar Konungens Befallningshavandes tillstånd att i ifrågavarande lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster till och med den 30 september 1937 och förklarar hon i bevis å Eskilssons ansökan, att hon för den händelse enahanda tillstånd beviljas sökanden, avstår från den henne beviljade rätten.

Verkställda undersökningar hava givit vid handen att emot sökandens lämplighet att handhava en utskänkningsrörelse av detta slag intet finnes att erinra.

Med hänsyn också därtill att här endast är fråga om övertagande av en tidigare utövad rättighet, får nykterhetsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka att tillstånd beviljas fröken Alice Alva Ingeborg Eskilsson att till och med den 30 september 1937 inom matserveringslokaler i fastigheten nr 29 vid Källgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II."

Stadsfullmäktige medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget å kallelselistan till dagens sammanträde, finge nu företagas till avgörande.

Sedan handlingarne härefter föredragits fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt nykterhetsnämndens förslag.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 november 1936.

ALB. LUNDKVIST.

Carl Hedberg. *Georg Leontein.*

Offentligen uppläst den 30 november 1936; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 21 December 1936.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Falk, Pers, Hedberg, Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Liljeblad, Widén, Robsahm, C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Fru Berg, Herrar Thorén, Fredriksson, Lööv, Carlström, Fru Holmström, Herrar Nyman, Persson, Fru Westberg, Herrar Behring, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg och Fru Lundell.

Frånvarande med godkänt förfall: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Hellström och Westholm.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 231.

Ang. minnesord över Domprosten Fredr. Fåhræus.

Uttalade ordföranden några minnesord i anledning av stadsfullmäktiges förutvarande ordförande Domprosten Fredr. Fåhræus den 28 november 1936 timade bortgång.

§ 232.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Pers och Falk att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i samband varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset onsdagen den 30 innevarande december kl. 2 e. m.

§ 233.

Ang. val av stadsombudsman.

Sedan stadsfullmäktige den 26 nästlidne november bordlagt drätselkammarens skrivelse den 24 i samma månad, däri drätselkammaren, med överlämnande av inkomna ansökningshandlingar, framställt förslag angående återbesättande av den lediga stadsombudsmannabefattningen, så företogs nu detta ärende till förnyad behandling.

Efter föredragning av drätselkammarens skrivelse i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 132) och sedan det meddelats, att en av de kvarstående sökandena, sekreteraren Harald Ericsson från Stockholm återkallat sin ansökning, valde stadsfullmäktige till stadsombudsman genom sluten omröstning med 21 röster biträdande stadsombudsmannen i Norrköping Paul Grante. 19 röster avgåvos för t. f. stadsombudsmannen i Västerås Erik Genell.

§ 234.

Ang. tillstånd för staden att upptaga ett nytt lån.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 133) hade drätselkammaren överlämnat i styrkt avskrift en ämbetsskrivelse från Kungl. Finansdepartementet, utvisande att Kungl. Maj:t den 20 november 1936 bifallit stadens i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 29 juni 1936 gjorda ansökning om tillstånd att upptaga ett nytt 25-årigt amorteringslån à 1.686.500 kronor.

Tillika hade drätselkammaren meddelat, att hela det medgivna beloppet upplånats hos Kungl. Generalpoststyrelsen mot 2.9 % ränta.

Stadsfullmäktige beslöto lägga drätselkammarens skrivelse med tillhörande bilaga till handlingarne.

§ 235.

Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allm. Brandstodsbolag.

Med överlämnande av en skrivelse från Städernas Allmänna Brandstodsbolag, enligt vilken bolaget för innevarande år komme att lämna bidrag till kostnaderna för brandförsvaret i staden med ett belopp av 5.600 kronor, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande december föreslagit, att stadsfullmäktige ville, under uttalande av sin tacksamhet för bidraget, besluta, att beloppet skulle reserveras för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles komme att bestämma, disponeras för ändamål, som kunde vara ägnat att betjäna utvecklingen och fulländningen av stadens brandväsen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 134) godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens ovan omförmälda förslag.

§ 236.

Ang. anslutningsavgifter för stadens allmänna ledningar.

Drätselkammaren hade med skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 135) överlämnat en framställning från vatten- och gasverksstyrelsen angående anslutningsavgifter för

stadens ledningar och därvid, under instämmande i vad vatten- och gasverksstyrelsen föreslagit, hemställt, att stadsfullmäktige ville fastställa avgifterna för anslutning till stadens allmänna ledningar under åren 1936 och 1937 till följande per kvadratmeter tomtyta uträknade belopp, av vilka för varje nyttighet det förstnämnda avsåge Jakobsberg och vissa därmed i stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1933 likställda områden och det sistnämnda övriga stadsdelar, nämligen för vatten 44 resp. 34 öre, för avlopp 57 resp. 44 öre och för gas 29 resp. 22 öre.

Efter härav tagen del biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 237.

Ang. föreskrifter för oljeeldningsanläggningar.

Sedan magistraten med skrivelse till stadsfullmäktige den 29 oktober 1936 till stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnat ett av byggnadsnämnden för nämndens del godkänt och av brandstyrelsen tillstyrkt förslag till föreskrifter för oljeeldningsanläggningar samt stadsfullmäktige den 26 nästlidne november remitterat framställningen till beredningsutskottet för utlåtande, hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande december tillstyrkt stadsfullmäktige att för sin del godkänna förslaget.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 136) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning jämväl för sin del godkänna ifrågavarande av magistraten överlämnade förslag.

§ 238.

Ang. utsträckt utskänkningstid å systembolagets restaurant.

Sedan stadsfullmäktige den 29 okt. 1936 till nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande remitterat en såsom egen motion av Herrar Eklund och Håvberg upptagen framställning från systembolaget i Västerås angående utsträckt utskänkningstid å bolagets egen restaurant, hade nykterhetsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 23 nästlidne november föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta att hos Konungens Befallningshavande i länet hemställa, att Konungens Befallningshavande ville *dels* förordna att utskänkning av spritdrycker i Västerås tillsvidare finge även å systembolagets egen andra klass restaurant i stadshuset eller i den lokal dit ifrågavarande restaurant eventuellt kunde bliva förflyttad äga rum till kl. 11 em., dock att sådan utskänkning i matsal i samband med måltid finge försiggå till kl. 12 midnatt, dels ock i de särskilda fall, Konungens Befallningshavande prövade sådant lämpligt, på särskild framställning medgiva ytterligare utsträckt utskänkningstid.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 137) uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades av Herrar C. W. Karlsson, Eklund, Engdahl, Sundström och Hult bifall till nykterhetsnämndens förslag samt av Herrar Ernst Johansson och Pers avslag å motionen.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 239.

Ang. entledigande för E. A. Westholm från ledamotskap i stadsfullmäktige.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande december hade förmannen E. A. Westholm anhållit om befrielse från ledamotskapet av stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige biföllo denna anhållan.

Anmälan om den sålunda uppkomna ledigheten skulle göras hos magistraten för verkställande av ny röstsammanräkning för utseende av ledamot av stadsfullmäktige i den avgångnes ställe.

§ 240.

Ang. entledigande för Oscar Hellman från ledamotskap i stadsfullmäktige.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande december hade Överingenjören Oscar Hellman anhållit om befrielse från samtliga av honom innehavda kommunala förtroendeuppdrag.

Med bifall till framställningen beslöto stadsfullmäktige entlediga Herr Hellman från uppdraget att vara stadsfullmäktig samt från de uppdrag i övrigt, han innehade på grund av stadsfullmäktiges val.

I anledning av den sålunda uppkomna ledigheten inom stadsfullmäktige skulle anmälan göras hos magistraten för utseende genom ny röstsammanräkning av ledamot i den avgångnes ställe.

Beträffande övriga uppdrag anmodades beredningsutskottet att inkomma till stadsfullmäktige med förslag rörande erforderliga fyllnadsval.

§ 241.

Ang. val av ordförande i stadsfullmäktige för år 1937.

På förslag av Herr Keijser utsågs med acklamation till ordförande i stadsfullmäktige för år 1937 Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 242.

Till stadsfullmäktiges vice ordförande för nästkommande år valdes på förslag av Herr Sundström med acklamation Herr Direktören Erik Falk.

Ang. val av vice ordförande i stadsfullmäktige för år 1937.

§ 243.

Företogs till behandling fråga om val av beredningsutskott för år 1937; och beslöto stadsfullmäktige härvid till en början enligt av Herr Keijser framställt förslag, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika antal suppleanter.

Ang. val av beredningsutskott för år 1937.

Härefter valde stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ordinarie ledamöter i utskottet Posttjänstemannen E. L. Östlund, Brandförmannen E. Johansson, Kassören Gösta Lundberg, Fru Ebba Berg, Verkmästaren Gust. Karlsson, Rektorn Hj. Thyresson, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Kaptenen G. Robsahm och Folkskolläraren G. Leontein samt till suppleanter Förmannen Gunnar Larsson, Förrådsförmannen Hugo Fredriksson, Kontoristen Gösta Sjöberg, Fru Anna Westberg och Kommunalarbetaren Nils Lööv att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Östlund, Johansson, Lundberg, Fru Berg och Herr Karlsson, Herrar Inköpschefen John Lundgren, Lasarettsläkaren I. Behring och Civilingenjören Hugo Trangius att inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Thyresson, Karlsson och Robsahm samt Förste Baningenjören Carl Henning att inträda vid förfall för Herr Leontein.

§ 244.

Genom resolution den 27 nästlidne november hade magistraten lämnat stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande över ett av 1934 års barnpensioneringssakkunniga utarbetat betänkande med förslag rörande förskottering av underhållsbidrag till barn utom äktenskapet m. fl.

Ang. yttrande över barnpensioneringssakkunnigas betänkande.

Sedan genom sekreterarens försorg barnavårdsnämnden anmodats avgiva förebredande utlåtande i ärendet hade nämnden avgivit sådant utlåtande genom skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande december.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Hult och Falk remittera ärendet till beredningsutskottet med uppdrag för utskottet att å stadsfullmäktiges vägnar avgiva yttrande i ärendet.

§ 245.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 15 innevarande december hade fattigvårdsstyrelsen anmält, att vårdaren i 5:te distriktet Fru Karin Hedqvist

Ang. entledigande av vårdare i 5:te

fattigvårds-distriktet. anhållit om befrielse från berörda uppdrag, samt under tillstyrkan av framställningen meddelat, att ny vårdare i stället för Fru Hedqvist ej vore erforderlig.

Stadsfullmäktige beslöto entlediga fru Hedqvist från uppdraget att vara vårdare i 5:te fattigvårdsdistriktet.

§ 246.

Ang. tillstånd för Linnea Österberg att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 26 november 1936 hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Linnéa Österberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i samband med övertagande av en av Bertil Åberg bedriven matserveringsrörelse utskänka pilsnerdricka.

Sedan därefter nykterhetsnämnden anmodats i ärendet avgiva förberedande uttalande hade nämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande december anfört bland annat följande:

"Bertil Åberg har efter förslag av stadsfullmäktige av Konungens Befallningshavande beviljats tillstånd att bedriva ifrågavarande utskänkningsrörelse t. o. m. den 30 september 1937.

Av nykterhetsnämnden verkställd undersökning har givit vid handen att mot sökanden, fru Österberg, ej finnes något, vare sig i nykterhets- eller annat avseende, att anmärka.

Med anledning härav, och då det i detta fall dessutom endast är fråga om övertagande av en tidigare driven rättighet, får nykterhetsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta för sin del tillstyrka, att fru Anna Hilda Linnéa Österberg beviljas tillstånd att i lokaler inom fastigheten n:o 46 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka t. o. m. den 30 september 1937."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till dagens sammanträde, nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarne beslut i ärendet enligt nykterhetsnämndens förslag.

§ 247.

Ang. utgifts- och inkomststaten för år 1937.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 26 nästlidne november hade magistraten överlämnat av drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadskommunen år 1937, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 9 innevarande december.

Vid föredragning av handlingarne i detta ärende, vilka funnos intagna under N:o 131 i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande år och varav ett exemplar skulle biläggas detta protokoll, fattade stadsfullmäktige nedan antecknade beslut.

Före behandlingen av de särskilda punkterna i statförslaget uppstod en stunds överläggning rörande förslaget i allmänhet. Därunder yttrade sig Herrar Sundström, Eklund, Pers, Engdahl, Persson, Keijser, Hellblom, Liljeblad, Hedberg, Trangius, Henning, C. W. Karlsson och Pettersson.

Räntor, amortering och aktier.

Med godkännande av drätselkammarens förslag i avseende å under huvudtitlarne räntor och aktier samt kapitalavbetalningar upptagna utgifter och inkomster beslöto stadsfullmäktige särskilt, att någon utdelning icke skulle beräknas för år 1936 å stadens innehav av stamaktier i A.Bol. Arbetarebostäder i Västerås.

Fattigvård.

Beträffande fattigvårdsstyrelsens förslag om ersättande av den nuvarande befattningen som kontorsbiträde av I klass vid fattigvårdsbyrån med en kassörskebefattning beslöto stadsfullmäktige hänskjuta förslaget till lönenämnden för utredning; och skulle av drätselkammaren i anledning härav föreslagen ändring i fattigvårdsstyrelsens utgiftsstat ske till likhet med vad som för närvarande gällde i förevarande hänseende.

I sammanhang härmed beslöto stadsfullmäktige efter yttranden av Herrar Keijser och Ernst Johansson uttala sin anslutning till den av drätselkammaren och beredningsutskottet framförda allmänna synpunkten, att framställningar rörande nyinrättande av tjänster och löneregleringar borde göras separat och utan samband med budgetförslaget.

Vidkommande fattigvårdsstyrelsens framställning om tillgodoseende av personalbehovet för socialregistrets uppläggning och förande beslöto stadsfullmäktige enligt drätselkammarens ändringsförslag till bestridande av kostnaderna för detta ändamål anvisa ett anslag av 3.000 kronor för år 1937.

Anslogs enligt fattigvårdsstyrelsens hemställan till Västerås hjälpbyrå för år 1937 ett belopp av 1.000 kronor.

I övriga delar godkändes det upprättade förslaget till budget för stadens fattigvård.

Barnavård.

Barnavårdsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till stat för nämndens verksamhet godkändes i oförändrat skick.

Folkskola.

På av drätselkammaren anfört skäl, att av det till underhåll av folkskolans fastigheter för år 1936 anvisade anslaget ett belopp å 6.500 kronor, som avsetts för omläggning av värmesystemet i Djäknebergsskolans gymnastikhus, ej i år komme till användning och därför kunde reserveras för nästkommande års arbeten, vilka enligt förslaget omfattade även ifrågavarande värmeanläggning, beslöto stadsfullmäktige, att det av folkskolestyrelsen begärda

anslaget till underhålls- och förbättringsarbeten under år 1937 av folkskolans fastigheter skulle minskas med sagda belopp 6.500 kronor.

Bifölls folkskolestyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan, att från och med den 1 juli 1937 en e. o. slöjdlärare- och en e. o. slöjdlärarinnetjänst skulle överflyttas till ordinarie stat.

Däremot skulle de i folkskolestyrelsens förslag framförda frågorna om höjning av lönerna för lärarinnorna i huslig ekonomi samt om uppflyttning av skolvaktmästarne i högre lönegrupp enligt drätselkammarens hemställan remitteras till lönenämnden för förberedande behandling och i avbidan härpå lönerna till ifrågavarande befattningshavare upptagas enligt innevarande års stat.

Med iakttagande av de ändringar, som föranleddes av ovanberörda beslut, godkändes förslaget till utgifts- och inkomststat för folkskolan.

Fortsättningsskola.

Folkskolestyrelsens förslag till stat för fortsättningsskolan godkändes med den av drätselkammaren förordade ändringen, att det upptagna anslaget till fri telefon åt skolans föreståndare skulle strykas.

Högre folkskola.

Förslaget till stat för högre folkskolan godkändes i oförändrat skick.

Allmänt läroverk.

Jämlikt drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige att för år 1937 höja hyresbidraget till rektor vid högre allmänna läroverket från 2.000 till 2.800 kronor.

Bifölls drätselkammarens förslag, att till bestridande av kostnaderna för den blivande om- och tillbyggnaden för högre allmänna läroverkets hus, varom stadsfullmäktige fattat principiellt beslut den 30 januari 1936, skulle för år 1937 av uttaxerade medel anvisas ett belopp av 150.000 kronor.

Högre flickskola.

I enlighet med drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige för år 1937 av uttaxerade medel anvisa åt Västerås högre elementarläroverk för flickor förslagsvis 12.000 kronor för möjliggörande av nedsättning av terminsavgifterna i skolans fem lägsta klasser enligt de grunder, som angivits i stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1935.

Arbetareinstitutet.

Anslogos för år 1937 av uttaxerade medel enligt drätselkammarens tillstyrkan, till Västerås arbetareinstitut dels 3.000 kronor för upprätthållande av institutets föreläsningsverksamhet och dels 16.500 kronor för dess biblioteksverksamhet.

Teknisk skola

Beslöto stadsfullmäktige i anslutning till stadsfullmäktiges åtagande den 29 december 1922 fastställa det av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning uppgjorda statförslaget för skolornas verksamhet under läsåret 1 juli 1937—30 juni 1938 samt för skolverksamheten under år 1937 av uttaxerade medel anvisa kronor 30.051:67.

I sammanhang härmed beslöto stadsfullmäktige enligt drätselkammarens förslag, att det av stadsfullmäktige den 29 juni 1936 beviljade anslag å 30.000 kronor för ordnande av lokaler för husligt arbete i skolans fastighet skulle slutligen gäldas av uttaxerade medel i 1937 års stat.

Elektroteknisk fackskola.

Anslogs till hyresbidrag för år 1937 åt rektor vid statens elektrotekniska fackskola i Västerås 2.000 kronor.

Hälso- och sjukvård.

Hälsovårdsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till särskild utgifts- och inkomststat för nämndens verksamhet, innefattande hemställan om ett anslag å 1.066 kronor till arvode åt semestervikarier för stadsläkarne, godkändes med det tillägg, att enligt drätselkammarens framställning det av stadsfullmäktige den 29 oktober 1936 beviljade anslaget å 8.600 kronor till inköp av en ny ambulansbil skulle slutligen gäldas av uttaxerade medel och upptagas bland utgifterna i 1937 års budget under förevarande huvudtitel.

I anledning av beredningsutskottets uttalande beträffande de förhållanden under vilka bostadsinspektrisbefattningen för närvarande upprätthölles lämnade Herr Borgmästaren vissa upplysningar, varvid skulle för närvarande bero.

Gator och vägar.

Beträffande utgifterna för gator och vägar uppstod en stunds överläggning, varunder Herrar Ernst Johansson, Falk, Eklund, Pers, Behring, Sundström, Trangius och Welin-Berger yttrade sig och uttalades därvid vissa önskemål beträffande Slottsgatan och Malmabergsgatan samt Köpingsvägen.

Härefter godkändes till alla delar det av drätselkammaren upprättade förslaget till inkomster och utgifter beträffande gatu- och våghållning, vilket beslut sålunda innefattade, att stadsfullmäktige för tillkommande kostnader för stensättningen av Köpingsvägen mellan Västmannagatan och Djuphamnsvägen anvisade ytterligare förslagsvis 20.000 kronor att utgå med 10.000 kronor av påräknat bidrag av automobilskattemedlens utjämningsandel och till återstående belopp av uttaxerade medel.

Beredningsutskottet hade i anslutning till frågan om anslag för gatu- och väghållningen uttalat önskvärdheten av att Malmabergsgatan, även i dess sträckning ovanför Runebergsgatan, måtte försättas i ett skick, som motsvarade den därå framgående trafiken, vilket antecknades.

Planteringar.

Med de ändringar enligt drätselkammarens förslag, att det av planteringsnämnden begärda extra anslaget till underhåll av diverse platser inom stadsplanen å 1.500 kronor icke skulle i budgeten upptagas samt att det av stadsfullmäktige den 30 april 1936 beviljade anslaget å 66.500 kronor till ny stadsträdgårdsanläggning skulle slutligen gäldas av uttaxerade medel i 1937 års stat, godkändes planteringsnämndens förslag till stat för stadens parker och planteringar.

Gatubelysning.

Godkändes efter yttranden av Herrar Engdahl, borgmästaren och Henning det uppgjorda förslaget beträffande utgifterna för gatubelysning och anvisades sålunda till nya och förbättrade gatubelysningsanläggningar enligt vatten- och gasverksstyrelsens och drätselkammarens förslag 41.280 kronor därav 24.600 kronor av elektricitetsverkets medel att påföras verkets kostnader för överföring av vissa stadsområden till växelström och 16.680 kronor av uttaxerade medel.

Beredningsutskottets uttalande i samband med dess yttrande över statförslaget i förevarande del, att frågan om gatubelysningens förbättring särskilt å stadens ytterområden borde ägnas fortsatt oavlåtlig uppmärksamhet och att de av stadsfullmäktige beslutade utökningarne och förbättringarne snarast möjligt borde komma till utförande, skulle delgivas vatten- och gasverksstyrelsen samt drätselkammaren.

Gaturenhållning.

De av drätselkammaren upptagna anslagen till gaturenhållning godkändes utan förändring.

Avloppsledningar.

Vatten- och gasverksstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till stat för stadens avloppsledningar, vilket innefattade bland annat ett anslag å 9.000 kronor till extra avskrivning av pumpstationen i Södra Esplanaden godkändes till alla delar.

Hamnar.

Med bifall till hamnstyrelsens särskilda förslag, att det anslag å 15.000 kronor, som stadsfullmäktige beviljat den 27 februari 1936, för inköp av pontoner tillika med ytterligare uppkomna kostnader för pontonernas förankring m. m. 4.753 kronor 47 öre, skulle slutligen gäldas av äldre hamnens uppbördsmedel, godkändes i övriga delar enligt drätselkammarens förslag det uppgjorda förslaget till budget för den äldre hamnen och för djuphamnen.

Renhållningsverk, svingård, lantegendomar och skogar.

I enlighet med drätselkammarens förslag fastställdes i oförändrat skick de av lantegendomsnämnden avgivna förslagen till utgifts- och inkomststater för renhållningsverket och svingården samt lentegendomar och skogar.

Vatten-, gas- och elektricitetsverken.

I fråga om utgifts- och inkomststaterna för vatten-, gas- och elektricitetsverken beslöto stadsfullmäktige till en början beträffande utgifterna för verkens gemensamma förvaltning enligt drätselkammarens ändringsförslag dels att det av styrelsen begärda anslaget 2.310 kronor till avlönande å ordinarie stat av ytterligare ett kvinnligt kontorsbiträde av II klass skulle avföras ur staten och att i stället anslaget för tillfällig kontorshjälp skulle ökas med motsvarande belopp, dels att den i styrelsens förslag upptagna avlöningen till ett på ordinarie stat anställt ritbiträde, 3.345 kronor, skulle avföras och i stället såsom hittills ett anslag å 3.000 kronor upptagas för avlöning av det extra ritbiträdet, dels ock att den för en under innevarande år återbesatt mä-

tareavläsarebefattning upptagna lönen i 2:dra lönegraden skulle minskas med ett belopp av 219 kronor, motsvarande ett ålderstillägg.

Vattenledningsverkets utgiftsstat skulle, på sätt drätselkammaren föreslagit, minskas med dels ett belopp av 243 kronor, motsvarande ett ålderstillägg, som tillagts den nyinrättade förmansbefattningen, och dels med ovan angivna skillnad i avlöningen till en återbesatt mätareavläsarebefattning 219 kronor. I övriga delar fastställdes vattenledningsverkets budget, därvid särskilt beslöts att år 1937 skulle genom anlitande av verkets inkomstmedel verkställas en extra avskrivning å 11.000 kronor av reservoarernas vid vattenborgen bokföringsvärde.

Utgifts- och inkomststaten för gasverket godkändes enligt drätselkammarens ändringsförslag, vilket innebar att gasverkets andel i kostnaderna för verkens gemensamma förvaltning minskades med ett belopp av 345 kronor, motsvarande ovan anmärkta besparing i kostnaderna för avlöning av ett ritbiträde.

Beträffande elektricitetsverket skulle enligt drätselkammarens ändringsförslag avlöningen för den nyinrättade maskinistbefattningen minskas med ett belopp av 231 kronor, motsvarande ett till avlöningen utan vederbörligt beslut lagt åldertillägg. I övrigt fastställdes utgifts- och inkomststaten för detta verk, därvid särskilt beslöts, att ett anslag å 7.100 kronor skulle upptagas för avskrivning på en gång av det återstående värdet av en från Allmänna Svenska Elektriska A.-Bol. övertagen distributionsanläggning. Enligt drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige i sammanhang härmed efter yttranden av Herrar Hellblom, Trangius, Sundström, Widén, Henning och Pers uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att föranstalta om en förutsättningslös utredning rörande elektricitetsverkets taxor.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige beträffande de tekniska verken att ur verkens amorteringsfond för år 1937 anvisa 30.000 kronor till anläggning av serviser och diverse mindre ledningsutsträckningar.

I samband med behandlingen av nyssberörda stat framhöll Herr Falk önskvärdheten av att beteckningen vatten- och gasverksstyrelsen borde snarast möjligt utbytas mot beteckningen Styrelsen för stadens tekniska verk. Efter yttrande av Herr Henning beslöto stadsfullmäktige uttala sig för en ändring i den riktning Herr Falk angivit.

Kall- och varmbadhus.

De av badhusstyrelsen uppgjorda förslagen till utgifts- och inkomststater för stadens kall- och varmbadhus godkändes enligt drätselkammarens tillstyrkan utan tillägg eller förändringar.

Båttrafik och grustag.

Likaledes godkändes drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststater för stadens båttrafik och grustag.

Brandväsen.

Brandstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till budget för stadens brandväsen godkändes i oförändrat skick.

Egendomar inom stadsplan. Jordar m. m.

Med bifall till drätselkammarens framställning anslogo stadsfullmäktige av uttaxerade medel att upptagas i 1937 års stat ett belopp av 35.453 kronor 25 öre till täckande av efter 1937 års förut beslutade amortering återstående kostnad för modernisering av stadshotellet enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 april och den 27 oktober 1932.

Till första gäldandet av det av stadsfullmäktige den 27 augusti 1936 beviljade förslagsanslaget, 200.000 kronor, för uppförande av en ny restaurantbyggnad i stadsparken anvisade stadsfullmäktige enligt drätselkammarens förslag av uttaxerade medel för år 1937 ett belopp motsvarande hälften av anslaget eller 100.000 kronor.

Med bifall till drätselkammarens härom gjorda framställning anslogos för år 1937 av uttaxerade medel 7.273 kronor 79 öre till täckande av uppkommen merkostnad i det av stadsfullmäktige den 25 april 1935 beviljade anslaget för iordningställande av apoteket Bäverns lokaler.

I övriga delar godkändes enligt drätselkammarens förslag utgifts- och inkomststaterna under rubrikerna egendomar inom stadsplanen samt jordar och andra fastigheter utom stadsplanen.

Magistrat och rådhusrätt.

Magistratens förslag till utgifts- och inkomststat för magistraten och rådhusrätten godkändes med den av drätselkammaren föreslagna ändringen, att avlöningen till assessorn skulle minskas med 402 kronor, motsvarande ett ålderstillägg, varom beslut ännu ej i vederbörlig ordning fattats.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

I enlighet med drätselkammarens hemställan godkändes staten för stadens kronouppbörds- och exekutionsväsen med den av drätselkammaren förordade avvikelsen från magistratens förslag, att anslaget till avlöning på ordinarie stat av ytterligare ett kvinnligt kontorsbiträde av II klass å kronouppbördskontoret, 2.310 kronor, skulle avföras från staten, men i stället anslaget till extra och tillfälliga biträden ökas med 2.100 kronor.

Polisväsen och fångvård.

I fråga om utgifts- och inkomststaten för polisväsendet och fångvården beslöto stadsfullmäktige särskilt, i enlighet med polisnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag, att från och med den 1 januari 1937 skulle, i anledning av påkallad motsvarande ökning av statspolisen, vid härvarande poliskår inrättas ytterligare två ordinarie poliskonstapelsbefattningar. I allt övrigt godkändes det för denna förvaltningsgren uppgjorda statförslaget.

Allmänna pensionsförsäkringen.

Beträffande utgifterna under rubriken allmänna pensionsförsäkringen godkändes förslaget på sätt detsamma upptagits av drätselkammaren; och skulle sålunda pensionsnämndens framställning om höjning av arvodena till nämndens ledamöter ej för närvarande föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Godkändes drätselkammarens förslag beträffande såväl utgifter som inkomster avseende under rubriken stadsfullmäktige och drätselkammaren samt automobiler uppförda belopp, därvid särskilt anvisades förslagsvis 4.000 kronor för avlönande av en verkmästare i avbidan på slutligt beslut rörande ordnandet av ledningen för drätselkammarens allmänna arbeten. *Stadsfullmäktige och drätselkammaren.*

I fråga om byggnadsnämndens stat hade nämnden anhållit, att för år 1937 måtte anvisas 5.000 kronor för avlönande av ett extra biträde för stadsplanearbetet. Drätselkammaren hade härutinnan avstyrkt nämndens framställning. I denna fråga uppstod nu överläggning, därvid först Herr Borgmästaren förordade bifall till byggnadsnämndens förslag. Bifall till samma förslag yrkades vidare av Herrar Hellblom, Falk, Henning, Nyman, Hult och Pers, varemot Herrar Eklund och Sundström yrkade avslag å framställningen. Stadsfullmäktige biföllo genom begärd och anställd omröstning med 28 ja emot 15 nej, avgivna för avslag, byggnadsnämndens förslag. *Byggnadsnämnden.*

I övriga delar godkändes byggnadsnämndens statförslag med det av drätselkammaren föreslagna tillägget, att däri skulle upptagas det av stadsfullmäktige den 24 september 1936 beviljade anslaget å 22.000 kronor till triangelmätning.

Jämlikt drätselkammarens hemställan beviljade stadsfullmäktige för år 1937 till sociala ändamål följande belopp, att i den mån ej annat angives här nedan, utgå av uttaxerade medel: *Sociala ändamål.*

till *Västerås arbetsstuga* av Sundinska donationsfonden		
för välgörande och allmännyttiga ändamål	3.000:—	
samt av uttaxerade medel	1.000:—	4.000:—
till *Västerås Barnkrubbas understödsförening*		3.500:—
till *Barnhemmet för flickor* av Sundinska donationsfonden		1.000:—
till *Västerås Natthärbärge* av Sundinska donationsfonden	600:—	
av uttaxerade medel	400:—	1.000:—
till *Västmanlands läns arbetsförmedling* såsom bidrag till anstaltens lokalhyra		3.000:—
till *Barnhemmet Sparvboet*		1.400:—
till *Frälsningsarméns slumstation i Västerås* såsom hyresbidrag..		800:—
till *frilufts- och folkkonserter* att av drätselkammaren på lämpligt sätt fördelas..		2.800:—

till *i Västerås stad arbetande erkända sjukkassor* i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 21 juni och 17 december 1934 såsom bidrag till förvaltnings- och dylika kostnader med 1 krona 50 öre för varje i Västerås mantalsskriven fullt försäkrad medlem, förslagsvis .... 15.000:—

till *Arosgårdens intressentförening* .... 3.000:—

till *Nykterhetsnämnden* att fördelas i enlighet med nämndens förslag .... 2.500:—

till *Arbetarnas bildningsförbunds lokalavdelning i Västerås* såsom bidrag till kostnaderna för dess biblioteksverksamhet .... 2.500:—

till *Föreningen Västerås skollovskolonier* såsom bidrag till bestridande av kostnader för koloniernas verksamhet .... 11.000:—

till *Västerås Gymnastikförening* ett tillfälligtvis förhöjt anslag.. 1.500:—

till *Västmanlands Fornminnesförening* .... 3.000:—

till *Kristliga Föreningen av unge män i Västerås* såsom bidrag till kostnader för dess studie- och sociala verksamhet .... 1.000:—

Taxeringsnämnderna.

I överensstämmelse med drätselkammarens hemställan beslöts, att arvodet till de av stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna skulle utgå med 1 krona 40 öre per sammanträdestimma, dock högst 10 kronor per sammanträdesdag. Förslaget till beräkning av utgifter och inkomster under rubriken taxeringsnämnderna godkändes.

Diverse utgifter.

Anvisades för täckning av år 1936 utbetalt garantibelopp för utdelning å *Byggnadsaktiebolaget Mimers* preferensaktier av uttaxerade medel kronor 23.981:55.

Till fortsättning av *grundförstärkningsarbetena för stadshotellsbyggnaden* anslogos av uttaxerade medel 150.000 kronor.

Vidare beslöto stadsfullmäktige att för *restaurering av polis- och brandstationen och påbörjande av nybyggnad för polisväsendet och brandverket* av uttaxerade medel av utöver förut beviljat anslag, anvisa 100.000 kronor.

Till gäldande av det av stadsfullmäktige den 28 maj 1936 beslutade anslaget å högst 15.000 kronor för anordnande av en *idépristävlan om förläggningen av en blivande förvaltningsbyggnad* för staden anvisades sagda belopp av uttaxerade medel å 1937 års budget.

Sedan stadsfullmäktige den 29 juni 1936 fattat beslut om uppförande av ett *garage för motorredskap* för en kostnad av 35.000 kronor, så beslöto

stadsfullmäktige nu på drätselkammarens hemställan att för gäldande av denna kostnad skulle i 1937 års budget av uttaxerade medel anvisas motsvarande belopp.

Till gäldande av det av stadsfullmäktige den 24 september 1936 beslutade bidraget till *igenläggande av Persbobäcken* inom det *för utvidgning av Arosvallen* upplåtna området anvisades av uttaxerade medel å 1937 års stat 23.000 kronor.

I fråga om hundskatten för år 1937 yrkade Herr Nyman att denna skulle höjas till 30 kronor per hund medan Herr Sundström hemställde, att skatten enligt drätselkammarens förslag skulle bibehållas vid 25 kronor. Stadsfullmäktige godkände härutinnan utan omröstning drätselkammarens förslag. *Skatter.*

Den kommunala progressivskattens och nöjesskattens belopp skulle beräknas enligt drätselkammarens förslag.

I likhet med föregående år beslöto stadsfullmäktige enligt drätselkammarens förslag, att år 1937 skulle av nöjesskattemedel avsättas 25.000 kronor till kulturellt eller annat ideellt ändamål, varom stadsfullmäktige framdeles kunde komma att fatta beslut.

Med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag samt med godkännande av drätselkammarens beräkning av avkortningssumman beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för bestridande av stadens utgifter år 1937 skulle för år 1936 uttaxeras 6 kronor 90 öre per skattekrona.

Slutligen godkände stadsfullmäktige i allt övrigt i överensstämmelse med drätselkammarens förslag och ovan antecknade beslut den föreliggande utgifts- och inkomststaten i dess helhet, därvid bestämdes, att de beslutade förändringarne i drätselkammarens förslag skulle utjämnas genom motsvarande jämkningar i förslagsanslagets belopp i enlighet med den justering av budgeten, som det skulle ankomma på drätselkammaren att verkställa.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 december 1936.

ALB. LUNDKVIST

Erik Falk. *And. Pers.*

Offentligen uppläst den 30 december 1936; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

HANDLINGAR

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. **Den 30 Januari** **I.**

N:o 1.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring rörande Biskopsgatan m. m., markbyte för de regleringar som följa därav samt förvärv av klockaregården i utbyte mot en tomt vid Biskopsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande har mellan drätselkammaren och Nya Bryggeri- & Mälteri A.-Bol. i Västerås träffats avtal angående reglering av byggnadskvarteret Herta genom markbyten i anslutning till rätt så vittgående ändringar i nu gällande stadsplan. Dessa ändringar skulle i sina huvuddrag avse en minskning av bredden å Biskopsgatan framför kvarteret från den å marken nu utlagda bredden 36 till 30 meter i stället för i stadsplanen nu bestämd minskning till 21,5 m. och borttagande av förgårdslinje mot gatan, utläggande av Källgatan i rak fortsättning norrut fram mot Västra Ågatan men med en bredd minskad från 18 till 12 meter, uteslutande ur stadsplanen av denna senare gata närmast Biskopsgatan och dess ersättande med en gångväg utefter ån samt i avseende å kvarterets bebyggande åvägabringande av byggnadsbestämmelser, som medgåve en bebyggelse av kvarteret mot Biskopsgatan med hus i 4 våningar. Det preliminärt träffade avtalet innebär byte av mark genom överlåtelse å firman av mark, motsvarande minskningen i bredd å Biskopsgatan, avstående åt staden delvis med och delvis utan vederlag enligt stadsplanelagens bestämmelser av mark till Bryggerigatan och den utdragna Källgatan samt av det markområde, som efter denna senare gatuutläggning blir beläget emellan gatan och Västra Ågatan enligt nu gällande stadsplan. För arealskillnaden bolaget till godo cirka 1,204 kvm. skulle staden erlägga en mellanavgift efter 20 kronor pr kvm.

I avseende å dispositionen av området emellan den utdragna Källgatan och ån med undantag av gångvägen närmast den senare hava underhandlingar förts med kyrkorådet därom, att marken skulle överlåtas å den kyrkliga kommunen såsom plats för församlingshem i utbyte mot den gamla klockaregården, som staden behöver förvärva för Klockaregatans utläggande.

Med bifogande av avtalet och därtill hörande karta, varav detaljerna närmare framgå, hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta, dels att under förutsättning av genomförande av de stadsplaneändringar, varpå detsamma grundats, för stadens del godkänna avtalet, dels att efter byggnadsnämndens hörande fatta beslut om ifrågavarande stadsplane-

N:o 1. *Ang. stadsplaneändring rörande Biskopsgatan m. m*

ändringar, dels ock bemyndiga drätselkammaren att till den kyrkliga kommunen överlåta den genom stadsplaneändringen bildade tomten mellan Källgatan och Biskopsgatan samt den utmed ån planerade gångvägen.

Västerås den 2 januari 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Bytesavtal.

Emellan Västerås stad genom dess drätselkammare, å ena, och Nya Bryggeri- & Mälteri A.-Bol. i Västerås å andra sidan är under förbehåll av stadsfullmäktiges godkännande följande avtal träffat.

A.

Förutsättning för avtalet är, att följande stadsplaneändringar genom stadens försorg genomföras.

1:o) Biskopsgatan, som är utlagd på marken till en bredd av 36 meter, men som enligt gällande stadsplan, med bibehållande av södra gatulinien, skall minskas till 21,5 meters bredd, därvid byggnadslinien mot Biskopsgatan för kvarteren Hanna och Herta indragits genom föreskrift om 9 meter breda förgårdar, ändras därhän, att gatans bredd, fortfarande med bibehållande av södra gatulinien bestämmes till 30 meter och att förgårdsbestämmelsen för kvarteren vid gatans norra sida utgår, i följd varav gatu- och byggnadslinierna även på norra sidan sammanfalla.

2:o) Källgatan utsträckes norrut genom nuvarande kvarteret Herta fram till Västra Ågatan med en bredd av 12 meter, därvid västra gatulinien utgör en rak utsträckning av Källgatans västra gränslinie söder om Biskopsgatan.

3:o) Västra Ågatan i sträckningen mellan Biskopsgatan och föreningspunkten med den utdragna Källgatan utgår ur stadsplanen såsom fullständig trafikled, men skall ett erforderligt område mellan en blivande byggnad å tomten öster om den nya delen av Källgatan och ån vara tillgängligt för allmänheten såsom promenadplats.

4:o) Emot Biskopsgatan skall tillåtas en byggnadshöjd motsvarande fyra våningar.

B.

1:o) Bolaget överlämnar till staden utan gottgörelse följande markområden i kvarteret Herta.

N:o 1. *Ang. stadsplaneändring rörande Biskopsgatan m. m.*

För vidgning enligt fastställd stadsplan av Bryggerigatan närmast intill kvarterets fastställda gatulinie .... c:a 345 kvm.

För utläggande av Källgatans föreslagna fortsättning norrut närmast kv. Hertas nya gatulinie mot nämnda gata enligt förslaget .... c:a 395 kvm.

Summa c:a 740 kvm.

2:o) Bolaget överlåter vidare till staden i utbyte mot annan mark m. m. och emot kontant mellangift följande områden av kvarteret Herta:

Mark att ingå i den genom Källgatans utdragning norrut nybildade tomten öster om denna gatudel .... c:a 1,080 kvm.

Mark för utläggande av nyss angivna del av Källgatan intill berörda nya tomt .... c:a 336 kvm.

Mark för vidgning av Bryggerigatan närmast det nuvarande gatuområdet .... c:a 345 kvm.

Summa c:a 1,761 kvm.

C.

1:o) I utbyte mot ovan angivna markområden överlåter staden till bolaget för att ingå i kvarteret Herta mark av nuvarande Biskopsgatan, utgörande .... c:a 485 kvm.

Vidare erhåller staden i avräkning gottgörelse för värdet av följande gatumarksområden intill den mark från Biskopsgatan, som skola läggas till kvarteret Herta, nämligen för utläggande av Bryggerigatan .... c:a 36 kvm.

och för utläggande av Källgatans fortsättning norrut c:a 36 kvm.

Summa c:a 557 kvm.

2:o) För arealskillnaden mellan ovan angivna markområden, som bolaget lämnar mot vederlag, utgörande ...... c:a 1,761 kvm.

och de markområden, staden lämnar bolaget eller betingar sig ersättning för utgörande .... c:a 557 kvm.

eller c:a 1,204 kvm.

lämnar staden till bolaget kontant mellanavgift, utgörande efter 20 kronor pr kvm. .... c:a Kr. 24,080:—

3:o) Staden avstår från ersättning av värdet av gatumark i Västra Ågatan intill kvarteret Herta vid gatans utläggande och kvarterets bebyggande i denna del, motsvarande .... c:a 675 kvm.

D.

1:o) De utbytta markområdena tillträdas och den kontanta mellanavgiften erlägges så snart den i detta avtal omförmälda stadsplaneändringen blivit fastställd och arealerna genom fastemätning exakt uträknats.

N:o 1.
Ang. stadsplaneändring rörande Biskopsgatan m. m.

2:o) Vardera parten stånde själv sina lagfartskostnader, dock att staden ensam bekostar de fastemätningar och kartor, som erfordras för bytets genomförande.

Förestående i två exemplar upprättade avtal godkännes ömsesidigt.

Västerås den 15 november 1935.

För Drätslkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

Nya Bryggeri- & Mälteri A.-Bol. i Västerås:

HUGO ANDERSSON.

På en gång närvarande köpevittnen:

Emelie Bergström. *Irma Edling.*

N:o 2.

Drätselkammarens skrivelse ang. val av ombud för värdering av till försäljning avsedd tomtmark av Östra utmarken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter remiss enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 december 1935 av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 22 november 1935 angående tillstånd för staden att med äganderätt upplåta mark för bebyggelse inom vissa områden av stadens donationsjord å den s. k. Östra Utmarken (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 137 1935) och i anledning av med tillståndet förenad föreskrift att köpeskillingen vid markförsäljningar skall vara fastställd av en uppskattningsnämnd, bestående av 3 personer, varav en vald av staden, får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta att till stadens ledamot i denna nämnd utse Drätseldirektören Theofil Öberg.

Västerås den 2 januari 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Ragnar Tenow.

Till Överlantmätaren W. Nordenstedt, Västerås.

N:o 2.
Ang val av ombud för värdering av till försäljning avsedd tomtmark av Östra utmarken.

Jämlikt föreskrift i Kungl. Maj :ts brev den 19 augusti 1914, varav avskrift här bifogas, skall av försäljningsmedlen för vissa donationsjordar, vilka Västerås stad bemyndigats att avyttra bildas en fond, som skall på visst angivet sätt förvaltas av dess drätselkammare och en av Konungens befallningshavande utsedd person.

Med anledning därav och då den av Konungens befallningshavande tidigare därtill utsedde personen numera avflyttat från staden, får Konungens befallningshavande härigenom förordna Eder att med drätselkammaren i Västerås tillsvidare deltaga i förvaltningen av berörda fond.

Västerås slott i landskansliet den 19 december 1935.

På länsstyrelsens vägnar:

David Wilén. *E. Holmqvist.*

Bestyrkes; Västerås slott i landskansliet den 19 dec. 1935.

På tjänstens vägnar:

E. Holmqvist.

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av ecklesiastika lönejordar i Norra kvarteret samt försäljning av tomtmark i kv. Filip.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren efter bemyndigande av stadsfullmäktige enligt beslut den 29 oktober 1931 hos Kungl. Maj :t anhållit att få åt staden med äganderätt förvärva de inom staden belägna ecklesiastika lönejordarne tomten N: o 68 a inom norra kvarteret benämnd domprostens kålgård och den andel av tomten N :o 119 i samma kvarter, som vore anslagen å lön åt domkyrkosysslomannen i staden har enligt till stiftsnämnden överlämnad avskrift av nådigt brev Kungl. Maj :t den 15 november 1935 bifallit denna framställning och därvid föreskrivit, att köpeskillingen skulle vara 8 kronor pr. kvm., att områdena såldes i befintligt skick med tillträde å dag, som stiftsnämnden hade att bestämma, att köpeskillingen skulle gäldas kontant vid tillträdet samt att köparen hade att gälda lagfarts- och övriga med köpet förenade kostnader ävensom alla å tiden från och med tillträdesdagen å marken belöpande skatter och onera.

N:o 3.

Ang. förvärv av ecklesiastika lönejordar i Norra kvarteret samt försäljning av tomtmark i kv. Filip.

Sedermera har stiftsnämnden i skrivelse den 6 december 1935, ställd till stadsfullmäktige, överlämnat denna avskrift med anmodan att stadsfullmäktige ville inom 30 dagar efter delfåendet till nämnden inkomma med besked, huruvida staden på de fastställda villkoren ville förvärva områdena vid äventyr av att tillståndet därtill vore förfallet. Drätselkammaren har med hänsyn till önskvärdheten av en reglering av kvarteret Filip, vari markområdena ifråga delvis ingå enligt gällande stadsplan, som med inköpet skulle möjliggöras, och till möjligheten att efter sådan reglering försälja staden tillhöriga del av kvarteret och enär det fastställda priset i övrigt synes vara skäligt, meddelat stiftsnämnden, att drätselkammaren vore beredd hos stadsfullmäktige förorda inköpet på de föreslagna villkoren och får i anslutning därtill nu hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren ej mindre att för en köpeskilling efter 8 kronor pr kvm. och under i övrigt av Kungl. Maj:t fastställda villkor åt staden inköpa de inom staden belägna ecklesiastika områdena tomten N:o 68 a norra kvarteret benämnd domprostens kålgård och den andel av tomten N:o 119 i samma kvarter, som vore anslagen å lön åt domkyrkosysslomannen i staden, än även att därefter till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja staden tillhörig del av byggnadskvarteret Filip.

Västerås den 2 januari 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av avskrift av Kungl. Ecklesiastikdepartementets ämbetsskrivelse till stiftsnämnden den 15 november 1935 angående av Kungl. Maj:t medgivet tillstånd. att de inom Västerås stad belägna ecklesiastika lönejordarna tomten n:r 68 a norra kvarteret, benämnd domprostens kålgård, om 1,372 kvadratmeter och den andel av tomten n:r 119 i samma kvarter, som vore anslagen å lön åt domkyrkosysslomannen i staden, om 353 kvadratmeter fingo mot en köpeskilling av åtta kronor för kvadratmeter eller tillhopa trettontusenåttahundra kronor samt på vissa andra villkor försäljas till Västerås stad, får stiftsnämnden härigenom anmoda Eder att inom trettio dagar från delfåendet härav till stiftsnämnden inkomma med förklaring, huruvida Ni önskar på de fastställda villkoren förvärva ifrågavarande markområden, vid äventyr att, om sådan förklaring icke inom nämnda tid avgives, det av Kungl. Maj:t meddelade tillståndet skall anses förfallet.

Uppgift bör lämnas rörande vilken dag ifrågavarande områden lämpligen böra tillträdas.

Västerås stiftsnämnd den 6 december 1935.

E. BILLING.

Haldan Isoz.

Avskrift av ämbetsskrivelse till stiftsnämnden i Västerås.

N:o 3.
Ang. förvärv av ecklesiastika lönejordar i Norra kvarteret samt försäljning av tomtmark i kv. Filip.

Jämlikt bemyndigande av stadsfullmäktige i Västerås har drätselkammaren därstädes anhållit, att staden måtte få med äganderätt förvärva de inom staden belägna ecklesiastika lönejordarna tomten n:r 68 a norra kvarteret, benämnd domprostens kålgård och den andel av tomten n:r 119 i samma kvarter, som vore anslagen å lön åt domkyrkosysslomannen i staden.

Ifrågavarande områden hava avfattats och beskrivits å en i ärendet företedd kopia av en av stadsingenjören Gösta Smitt i april 1923 upprättad karta, enligt vilken tomten n:r 68 a i areal utgör 1,372 kvadratmeter och nämnda andel av tomten n:r 119 353 kvadratmeter.

I ärendet hava yttranden avgivits av magistraten i Västerås samt av vederbörande boställsnämndsordförande, pastorat, domkyrkosyssloman och byggnadsnämnd ävensom den 3 juli 1935 av domkapitlet i Västerås, den 11 juli 1935 av stiftsnämnden därstädes och den 30 september 1935 av kammarkollegiet.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att ett av Kungl. Maj:t den 31 december 1923 meddelat beslut angående försäljning av vissa ecklesiastika lönejordar i Västerås icke ännu gått i verkställighet.

Med förklarande att ovanberörda nådiga beslut den 31 december 1923 angående försäljning av vissa ecklesiastika lönejordar i Västerås skall förfalla, medgiver Kungl. Maj:t, att nu irågavarande områden om respektive 1,372 och 353 kvadratmeter må till Västerås stad försäljas mot en köpeskilling av åtta kronor för kvadratmeter eller tillhopa trettontusenåttahundra kronor samt i övrigt under följande villkor och bestämmelser:

1. Områdena säljas i befintligt skick att tillträdas å dag, som stiftsnämnden äger bestämma.

2. Köpeskillingen gäldas kontant senast vid tillträdet.

3. Köparen bestrider ensam lagfarts- och övriga med köpet förenade kostnader ävensom alla å tiden från och med tillträdesdagen å områdena belöpande skatter och onera.

Tillika anbefaller Kungl. Maj:t stiftsnämnden att under iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna i 9 § kungörelsen den 16 september 1932 (n:r 433) vidtaga de åtgärder, som för försäljningens åvägabringande finnas erforderliga, samt att, så snart försäljningen skett, därom underrätta kammarkollegiet genom översändande av avskrift av köpehandlingarna.

Slutligen föreskriver Kungl. Maj:t — under erinran att det ankommer på stiftsnämnden att meddela beslut beträffande dispositionen av den del av köpeskillingsmedlen, som belöper å den till domkyrkosysslomannen anslagna jorden, eller 2,824 kronor — att köpeskillingen för tomten n:r 68 a, eller 10,976 kronor, skall överlämnas till vederbörande kyrkoråd för att såsom prästlönetillgång inom Västerås, S:t Ilians och Lundby församlingars

N:o 3. *Ang. förvärv av ecklesiastika lönejordar i Norra kvarteret samt försäljning av tomtmark i kv. Filip.*

pastorat förvaltas och disponeras i enlighet med gällande bestämmelser, under iakttagande att en tiondel av ränteavkastningen å medlen årligen skall läggas till kapitalet.

Detta får jag, på nådigste befallning, meddela stiftsnämnden till efterrättelse och för vederbörandes underrättande. Förenämnda kartkopia och ett arrendkontrakt i avskrift bifogas.

Stockholm den 15 november 1935.

ARTHUR ENGBERG.

/*G. H. Berggren.*

Rätt avskrivet betygar å tjänstens vägnar:

Erik Bergström.

N:o 4.

Drätselkammarens förnyade betänkande ang. gatukostnadsbestämmelser m. m. (Jfr. 1935 N:o 14).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 28 februari 1935 återremitterade stadsfullmäktige till drätselkammaren för vidtagande av vissa åtgärder och för ytterligare utredning ett av drätselkammaren avgivet förslag till s. k. gatukostnadsbestämmelser för staden och till grunder för stadens deltagande i underhållet av trafiklederna utom det stadsplanelagda området (stadsfullmäktiges handlingar n:r 14/1935).

Sedan drätselkammaren i anledning av denna återremiss givit den kommitté som inom drätselkammaren förut utrett ärendet i uppdrag att i första hand företaga av stadsfullmäktige anbefalld åtgärd, att jämlikt 23 § i Kungl. byggnadsstadgan utställa förslaget till gatukostnadsbestämmelser för granskning samt därefter inkomma med det yttrande och förslag i ämnet, som framställda erinringar emot förslaget till äventyrs kunde föranleda, har kommittén nu med en redogörelse för vidtagna åtgärder och efter en utförligare motivering föreslagit, att drätselkammaren vid ärendets förnyade överlämnande till stadsfullmäktige ville för sin del föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta antaga förut avgivet förslag till gatukostnadsbestämmelser i oförändrat skick samt att med ändring av vad som därutinnan förut blivit föreslagit antaga i kommitténs yttrande angivna grunder för stadens medverkan vid underhåll av trafikled inom stadens utomplansområde.

N:o 4. *Ang gatukostnadsbestämmelser m. m*

Drätselkammaren har vid ytterligare övervägande i ärendet funnit sig kunna biträda kommitténs förslag vad angår grunderna för stadens deltagande i utomplansområdets gatuunderhåll med nedan angivna avvikelser.

Sålunda delar drätselkammaren icke kommitténs uppfattning om lämpligheten att tillskapa en särskild skiljenämnd för avgörande av tvister vid den prövning angående trafikleds beskaffenhet, som vore förutsättning för att underhållet av denna skulle övertagas av staden och som enligt förslaget är lagd i drätselkammarens hand. Då här är fråga om avlyftande av en skyldighet, som nu åvilar fastighetsägarne och att lägga denna på staden, bör denna prövning såsom sista ord vara förbehållen staden. Det synes i övrigt kunna befaras att enbart förefintligheten av en dylik överinstans skall befordra tvistigheter. Enligt denna sin uppfattning anser drätselkammaren, att bestämmelsen om skiljenämnd ur förslaget helt bör utgå.

Med hänsyn till att de ekonomiska konsekvenser som ett antagande av förslaget medför icke nu helt kunna överblickas och att det därför synes vara behövligt att staden är oförhindrad att ändra eller återtaga åtagandet i fråga om underhållet, anser drätselkammaren förslaget böra anges vara giltigt tillsvidare.

Under hänvisning till det anförda och med åberopande av kommittéyttrandet med därtill hörande utredning hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta antaga det förut framlagda förslaget till gatukostnadsbestämmelser samt de nu föreslagna grunderna för stadens deltagande i underhållet av trafikleder utom stadsplanen med uteslutande av mom. 4 och med förklaring att dessa senare skola gälla tillsvidare och intill dess annorlunda bliver av stadsfullmäktige beslutat.

I samband härmed föreslår drätselkammaren att en till drätselkammaren genom beslut av stadsfullmäktige den 26 september 1929 remitterad motion av herrar Nelson m. fl. angående förbättrat underhåll av trafiklederna inom stadens utomplansområde icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 16 januari 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Vid behandling den 28 februari 1935 av ett av drätselkammaren avgivet förslag till gatukostnadsbestämmelser för staden och till grunder för stadens deltagande i kostnaden för underhållet av trafiklederna utom stadsplanen (stadsfullmäktiges handlingar N:o 14/1935) beslöto stadsfullmäktige innan slutligt beslut i ärendet fattades genom drätselkammaren jämlikt

N:o 4. *Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.*

23 § i Kungl. Byggnadsstadgan utställa förslaget till gatukostnadsbestämmelser för granskning och i övrigt giva drätselkammaren i uppdrag att underkasta förslaget i dess helhet den ytterligare bearbetning som till äventyrs kunde föranledas av gjorda erinringar och därefter till stadsfullmäktige inkomma med slutligt yttrande i ärendet.

Den 7 därpå följande mars beslöt drätselkammaren giva den särskilda kommitté, som av drätselkammaren tillsatts för utredning av ärendet, i uppdrag att i första hand företaga de av stadsfullmäktige anbefallda förberedande åtgärderna och till drätselkammaren inkomma med yttrande och förslag i ämnet.

Såsom första av kommittén företagen åtgärd utställdes genom kungörelse intagen i stadens tidningar förslaget till gatukostnadsbestämmelser för granskning och de erinringar detsamma kunde föranleda. Vid anmärkningstidens utgång hade enskilda ägare av fastigheter inom det stadsplanelagda området icke avhörts med några erinringar emot förslaget, varemot såväl enskild ägare av fastighet utanför stadsplanen som sammanslutningar av sådana ägare framställt åtskilliga anmärkningar emot de ifrågasatta grunderna för fördelning av kostnaderna för underhåll av trafikleder inom stadens utomplansområde och även mot viss del av förslaget till gatukostnadsbestämmelser, därvid tillika föreslagits att frågan i hela dess vidd skulle överlämnas för utredning till en ny kommitté.

Med anledning av denna opinionsyttring ansåg kommittén vara önskligt att få till stånd ett sammanträde med ägare av fastigheter i första hand inom utomplansområdet och avhölls detta sammanträde sedan inbjudan till detsamma utgått till sammanslutningar av fastighetsägare den 12 juni innevarande år. Vid detta sammanträde lämnades av ordföranden i kommittén en närmare redogörelse för innebörden i de föreslagna bestämmelserna och bereddes därefter tillfälle för de närvarande att framföra sina önskemål. Den härunder framförda kritiken emot fördelningen av kostnaden för underhållet av trafiklederna utom stadsplanen riktades huvudsakligen emot att områdena utom stadsplanen ifråga om gatuunderhållet icke vore jämnställda med stadsplaneområdet och framfördes yrkande på, att staden i likhet med vad som vore fallet för det stadsplanelagda området skulle övertaga hela kostnaden för underhåll av trafikleder inom utomplansområdet. I avseende å förslaget till gatukostnadsbestämmelser ifrågasattes att sista stycket i § 7 skulle utgå och vidhölls härjämte önskemålet, att hela frågan skulle bli föremål för ny utredning genom en av stadsfullmäktige utsedd kommitté så sammansatt att däri funnes representanter för fastighetsägare inom utomplansområdet.

Efter ytterligare övervägande av alla på frågan avgörande förhållanden får kommittén för egen del anföra följande.

Vad till en början angår önskemålet om ny utredning har kommittén med anledning av sin ändrade inställning enligt vad nedan framgår till fördelningen av kostnaden för gatuunderhållet inom utomplansområdena och med hänsyn till att de därstädes förankrade intressena icke varit utan representanter i kommittén, ansett någon ny utredning i sakfrågan icke vara på-

N:o 4. *Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.*

kallad. Vad närmast beträffar förslaget till gatukostnadsbestämmelser, som av ägare av fastigheter inom stadsplanen lämnats utan erinran, vill kommittén i avseende å omfånget av tomtägares skyldighet att ersätta staden kostnad för gatas anläggning (§ 1 mom. 1) meddela, att förslaget avser hela anläggningskostnaden fördelad med hälften på vardera gatusidan.

I ändamål att undvika en ojämnhet i belastningen tomtägare emellan vid uttagande av kostnaden för anläggningen, sådan densamma närmare beskrivits under § 2 mom. A. i de föreslagna bestämmelserna, är enligt sista stycket under mom. 8 av nyssnämnda paragraf föreslaget, att kostnaden för gatas anläggning till den del den skall ersättas av tomtägare, skall fördelas dem emellan på det sätt, att anläggningskostnaderna för varje gatusträcka, som begränsas av närmaste liggande tvärgatornas mittlinje uppdelas på de bidragsskyldiga tomtägarne efter den gatumark, för vilken en var enligt § 1 är ersättningsskyldig. Kommittén kan meddela, att genom författningsändring, som trätt i kraft den 1 juli innevarande år — lag om ändrad lydelse av 50 § i stadsplanelagen den 29 maj 1931 — givits anvisning på sådan fördelning av gatuanläggningskostnaden, som av kommittén föreslagits.

Vad angår det från tomtägarehåll framförda önskemålet att sista mom. i § 7 skulle utgå har detta mom. endast förtydligande karaktär och avser närmast att fästa uppmärksamheten på att å utomplansområde enligt lagens bestämmelser endast är till finnandes vägar och att dessas karaktär ändras till gata först i och med stadsplaneläggningen. Huruvida desamma dessförinnan äro anlagda så, att de i tekniskt avseende kunna godkännas som gator beror på en prövning efter stadsplaneläggningen. I och med att vägarne vid denna prövning befinnes iordningställda så, att de kunna i anläggningshänseende godkännas som gator bliva fastighetsägarne befriade från någon ytterligare anläggningskostnad. Då kommittén finner några mera vägande skäl för ändring i det förut framlagda förslaget till gatukostnadsbestämmelser icke vara åvägabragta vidhåller kommittén förslaget.

För bedömande av frågan huruvida de framförda anmärkningar mot de föreslagna grunderna för stadens deltagande i gatuunderhållet inom utomplansområdet böra föranleda omarbetning av förslaget, har kommittén ansett det vara av värde att få utrett omfånget av de kostnader som i allmänhet inom staden nedlägges för sådant underhåll. En ledning för denna beräkning har kommittén haft uti storleken av det bidrag för underhåll av körbanorna — motsvarande halva kostnaden för grusning — som staden enligt hävdvunnet bruk förut lämnat med denna kostnad uträknad för två typiska bostadsområden utom stadsplanen, Västra förstaden och Hagaföreningen och i sin tur liggande till grund för beräkning av kostnaden för underhållet av hela körbanenätet för utomplansområdet frånsett de allmänna vägar som av staden förut övertagits till underhåll. Enligt en sådan beräkning — bilagd denna skrivelse — blir kostnaden för staden vid övertagande av underhållet av körbanan överkomlig och detta även i betraktande av, att fastighetsägarne hittills haft ett direkt och icke oväsentligt intresse av

N:o 4.
Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

att hålla underhållskostnaden nere. Även om det är att förutse att stadens övertagande av större vägunderhåll än som i ursprungliga förslaget ifrågasatts kommer att på grund av ökade anspråk stegras utöver vad den verkställda utredningen visar, synes faran av att stadens kostnader skulle bli så betungande, att de bliva svåra att bära icke vara alltför avskräckande. Medlet att hålla kostnader inom rimlig ram torde vara en bestämmelse, att underhållsskyldighet för staden ej skall inträda, förrän trafikleden satts i tillfredsställande skick, och lägga i drätselkammarens hand att pröva om detta villkor uppfyllts. I detta sammanhang anser sig kommittén böra inskärpa att ett större tillmötesgående av fastighetsägarnes önskemål i fråga om lindring uti underhållskostnaden förutsätter, att större krav vid denna prövning ställes på, att trafikled är försatt i ett tillfredsställande skick och så tillfredsställande att underhållet därigenom förbilligas och att detta krav allt framgent strängt upprätthålles.

Det är att antaga att friktioner vid sådan prövning icke kunna undvikas. Vid missnöje med drätselkammarens beslut synes lämpligen ett skiljemannaförfarande kunna anlitas och har kommittén härvidlag tänkt sig avgörandet av tvisten med bindande verkan lagd i handen på en skiljenämnd med tre ledamöter valda, en av drätselkammaren, en av den missnöjde och en av magistraten, den sistnämnde tillika ordförande i nämnden. För motverkande av ett obehörigt användande av detta skiljemannaförfarande synes lämpligen böra föreskrivas, att den hos skiljenämnden förlorande parten skall åläggas betala med förfarandet förenade kostnader.

Av det förut anförda framgår att kommittén icke är främmande för tanken, att staden skulle i större utsträckning än som av kommittén förut varit ifrågasatt bidraga till vägunderhållet. Att utsträcka detta bidrag att även avse underhållet av gångbanor skulle vara alltför betungande och icke vara i överensstämmelse med av kommittén företrädd mening, att gångbanetrafiken mera tjänar den enskilda fastighetsägarens syften än körtrafiken, som tillgodoser genomgångstrafiken och därför har större betydelse för samhället i sin helhet.

Vid sitt slutliga ställningstagande i frågan har utom det förhållande, att kostnaden för stadens övertagande av hela underhållet av körbanan under den förut angivna förutsättningen i avseende å skärpt krav på trafikledens beskaffenhet visat sig för staden vara överkomliga, även det berättigade uti vad som anföres därom, att dröjsmålet med stadsplanens utsträckande försatt ägare av fastigheter utom stadsplan i avseende å underhållet av trafikleder i sämre läge än ägare av fastigheter inom stadsplanen, där staden bekostar underhållet, och att dröjsmålet icke kan läggas dem till last, varit för kommittén utslagsgivande. Båda nu anförda omständigheter föranleder därför kommittén att med frångående av sitt förut avgivna förslag angående fördelningen av kostnaden för vägunderhållet föreslå, att staden skall övertaga allt underhåll av körbanenätet inom utomplansområdet. Som det emellertid av kostnadsskäl är uteslutet, att staden skulle kunna övertaga underhållet av vägbanenätet inom redan befintliga och uppstående förstäder i utkanten av stadens jurisdiktionsområde måste utomplansområdet

Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

nu avgränsas att avse den tätare bebyggda delen av stadsområdet intill stadsplanegränsen; lämpligen synes det kommittén kunna sammanfalla med tillämplighetsområdet för ordningsstadgan för staden, vilket enligt § 31 i stadgan utom det stadsplanelagda området omfattar följande stadsdelar, Aroslund, Akademivreten, Norrmalm, Blåsbo, Tegelvreten, Hoffsta, Katrinelund, Karlsdal, Loviseberg, Johannislund, Nygård, Vega, Rosenhill, Kristiansborg, Haga, Malmaberg, Freja, Sandgärdet, Korsängsgärdet, Ängsgärdet, Hemdal, Sommarro, Lustigkulla, Almelund, Manneborg, Annedal, Sofieberg, Jakobsberg och Hammarby stadshage.

En ytterligare utvidgning av ett på detta sätt avgränsat område anser kommittén böra göras beroende på särskilt beslut av stadsfullmäktige.

Kommittén hemställer med det anförda som motivering, att drätselkammaren vid ärendets överlämnande till stadsfullmäktige ville föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att antaga det förut av kommittén framlagda förslaget till gatukostnadsbestämmelser samt att med ändring av vad som av kommittén härutinnan förut föreslagits antaga följande grunder för underhåll av trafikleder utom stadsplanen:

Underhåll av trafikleder inom den del av utomplansområdet, som motsvarar det nuvarande tillämplighetsområdet för ordningsstadgan för staden och därutöver inom område för tätare bebyggelse, som enligt särskilt beslut av stadsfullmäktige i avseende å förenämnda bidrag därmed jämställes och som icke äro allmänna vägar, skall ombesörjas av staden under följande villkor:

1:o) Den trafikled, vars underhåll avses, skall av drätselkammaren prövas förut vara försatt i tillfredsställande skick med avseende å den trafik, som kan väntas där framgå.

2:o) Det ifrågasatta underhållsarbetet skall av drätselkammaren prövas behövligt och får icke vara hänförligt till nyanläggning eller förbättring.

3:o) Underhållet av trafikled skall endast avse dess körbana.

4:o) I händelse av missnöje med den prövning som enligt 1 och 2 härovan tillkommer drätselkammaren, må tvisten avgöras genom en nämnd, bestående av tre ledamöter utsedda en av magistraten tillika ordförande, en av drätselkammaren och en av den som påkallat skiljedom. Skiljedom har för parterna bindande verkan. Tappande part skall gälda med förfarandet förenade kostnader.

Västerås den 21 december 1935.

För kommittén:

THORWALD BERGQUIST.

/Ragnar Tenow.

N:o 4.

Ang. gatukostnadsbestämmelser m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under den senaste tiden har uppstått ett allt starkare och i många fall berättigat missnöje med anledning av det miserabla skick i vilket en del gator utom den egentliga stadsplanen befinna sig och det är fullt klart att någonting måste göras för att snarast möjligt få de ifrågavarande gatorna sådana, att de motsvara nuvarande trafikbehov.

Det skulle här vara lätt att nämna exempel på gator, som tarva ett bättre underhåll, men då man vid en utredning om vad som bör göras i berörda hänseende har anledning att inspektera samtliga gator i stadens periferi, föredraga vi att med hänvisning till vad här andragits, anhålla att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Drätselkammaren och Magistraten att företaga en skyndsam utredning om vad som kan och måste göras för att här åsyftade gatusträckor snarast bliva försatta i ett trafikvärdigt skick och att redan i höst åtminstone de värsta gatusvårigheterna bliva avhjälpta.

Västerås den 26 sept. 1929.

Hjalmar E. Nelson, Georg Robsahm, Carl W. Karlsson, Erik Östlund, Fredrick Melin, P. Hiersemann, Georg Leontein.

N:o 5.

Drätselkammarens skrivelse ang. om- och tillbyggnader för högre allm. läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bilagda till stadsfullmäktige ställda skrivelser har den av stadsfullmäktige den 23 februari 1933 tillsatta kommittén med uppdrag att utreda behovet av utökade undervisningslokaler vid härvarande högre allmänna läroverk med en redogörelse för stadens åtagande i fråga om läroverkets omdaning till samläroverk och för vad som hittills åtgjorts för att tillgodose därigenom uppkommet behov av ökade utrymmen och efter en undersökning av flera olika förslag till lokalfrågans lösning, hemställt, att stadsfullmäktige ville uttala sig för, att kommitténs fortsatta utredningsarbete skall fullföljas i huvudsaklig överensstämmelse med ett av kommittén förordat och i framställningen närmare skisserat förslag.

Detta förslag avser i sina huvuddrag ett uppförande väster om nuvarande huvudbyggnaden och anslutning till denna med korridorer av en flygelbyggnad i två våningar, en utbyggnad av huvudbyggnaden mot Skolgatan samt av det s. k. gamla annexet ävensom uppförande av en ny vaktmästarebostad med två lägenheter å bibliotekstomten.

Efter granskning av de av kommittén undersökta olika alternativen och med anslutning till kommitténs åsikt att uppförandet av en fullständig nybyggnad för läroverket av kostnadsskäl är uteslutet, får drätselkammaren såsom sitt yttrande i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta göra det av kommittén begärda uttalandet.

N:o 5. Ang. om- och tillbyggnader för högre allm. läroverket.

Västerås den 16 januari 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 23 februari 1933 beslutade stadsfullmäktige tillsätta en särskild kommitté för utredning av frågan på vad sätt läroverkets ökade lokalbehov i följd av läroverkets öppnande även för kvinnliga elever på realskolestadiet borde tillgodoses.

Efter ingående överväganden och prövning av olika vägar för lösning av denna fråga har nu genom kommitténs försorg utarbetats ett preliminärt förslag till om- och tillbyggnader för de nuvarande läroverkshusen.

Kommittén får med överlämnande av skissritningar över detta förslag, vilka ritningar emellertid icke få betraktas såsom annat än försök till planlösning och sålunda ej äro att anse som vägledande ifråga om den arkitektoniska utformningen, anföra följande.

Genom beslut den 29 oktober 1931, som efter anförda besvär sedermera tog åt sig laga kraft, förklarade stadsfullmäktige bland annat, att staden — under förutsättning att eventuellt erforderlig lokalutökning, på sätt i den till grund för beslutet liggande utredningen, en inom utredningskommittén avgiven reservation, angåves eller på annat antagligt sätt kunde åstadkommas — ikläddе sig skyldighet att tillhandahålla erforderliga lokaler för ett högre samläroverk i Västerås ävensom bostad eller hyresersättning åt rektor vid detsamma. Samtidigt bemyndigades drätselkammaren att genom uthyrning av f. d. småskoleseminariets fastighet bereda provisorisk lokalutökning för läroverket. Beträffande innebörden av det av staden gjorda åtagandet erinras, att läroverkskollegiet i sitt yttrande i denna nu angivna fråga framhållit, att ombildningen av läroverket komme att medföra behov av minst fem nya stora klassrum, en handarbetssal, en ny samlingssal, event. ytterligare en gymnastiksal samt lokaler för undervisning i hushållsgöromål. Kommittéreservationen, som segrade vid frågans avgörande, fastslog behovet av de fem nya klassrummen och en handarbetssal. Däremot vore skolkökslokaler ej erforderliga, enär undervisningen i hushållsgöromål ej vore obligatorisk och om den bleve det, kunde förläggas till förut befintliga skolköks-

N:o 5. *Ang. om- och tillbyggnader för högre allm. läroverket.*

lokaler i staden. I fråga om högtidssalen ansåge reservanterna, att behovet av större utrymmen kunde vinnas genom försiktig utökning av den nuvarande salen. Om gymnastiksalen bleve otillräcklig kunde de kvinnliga lärjungarnas gymnastik förläggas till flickskolan. Reservanterna beräknade, delvis med stöd av en tidigare utredningskommittés uppgifter, kostnaderna för de av reformen föranledda lokalutvidgningarna till följande belopp:

6 st. lärosalar à 14,000: —		84,000: —
Utökning av högtidssalen	c:a	50,000: —
Inredning		6,000: —
	Cirka Kronor	140,000: —

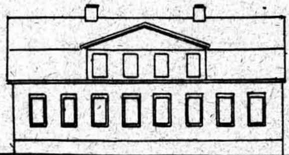
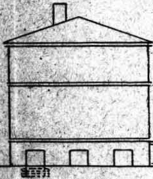
Vidare må i fråga om omfattningen av stadens åtagande erinras därom, att dels drätselkammaren i en skrivelse till stadsfullmäktige den 16 juni 1932 med förslag angående en del ändrings- och reparationsarbeten i läroverkets byggnader med anledning av vissa uttalanden i rektors framställning om dessa arbeten betonat, att utredningen i samläroverksfrågan och stadsfullmäktiges därpå grundade beslut icke förutsatt annat, än att läroverket efter reformen skulle omfatta 23 klassavdelningar, dels ock stadsfullmäktiges den 21 juni 1933 på grund av en anhållan från rektor om bestämd uppgift i förevarande avseende förklarat, att stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1931 att åtaga sig byggnadsskyldighet för det till samläroverket ombildade högre allmänna läroverket i Västerås avsett ett läroverk med 23 klassavdelningar enligt Kungl. Cirkuläret den 22 december 1927.

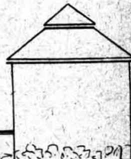
Slutligen må i förevarande sammanhang erinras, att stadsfullmäktige i konsekvens till sin berörda inställning till frågan om högre allmänna läroverkets storlek först den 31 maj 1935 och sedermera även vid fastställandet av stadens budget för år 1936 i angivet syfte att på ett naturligt sätt hämma tillströmningen av flickor till läroverket, beviljat anslag till härvarande flickskola, för att terminsavgifterna i denna skolas fem lägsta klasser skulle kunna sättas ned till samma belopp som terminsavgifterna i läroverkets realskola.

Vid den undersökning med utgångspunkt från nyss angivna förutsättningar, som kommittén verkställt i fråga om läroverkets lokalbehov, har det emellertid på ett rätt tidigt stadium blivit klart, att lokalutvidgningarna icke kunnat stanna inom den marginal, som utstakats i den ovanberörda kommittéreservationen av år 1931. Det bör dock från början härvidlag framhållas, att nämnda förhållande i avsevärd grad har sin orsak i andra omständigheter än den reformering av läroverkets organisation, som närmast framkallat utvidgningsbehovet. Vad då först lärosalarna (klassrummen) beträffar, avser den genomförda läroverksreformen och stadsfullmäktiges åtagande som nämnt, 23 klassavdelningar, vilka ju behöva var sitt tillräckligt stora klassrum. Emellertid har det inom kommittén ansetts ändamålsenligt och förutseende, att läroverket även härutinnan förses med någon reserv, framför allt med hänsyn till den uppdelning på särskilda linjer (utom den stora uppdelningen på latin- och reallinjerna), som förekommer i gymnasieringarna. Vidare anses från lärarehåll utrymmena för de speciella institu-

FÖRSLAG TILL OM- OCH NYBYGGNAD VID LÄROVERKET I VÄSTERÅS.

FASAD MOT - KYRKOGATAN

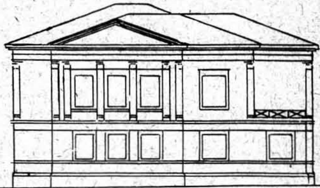

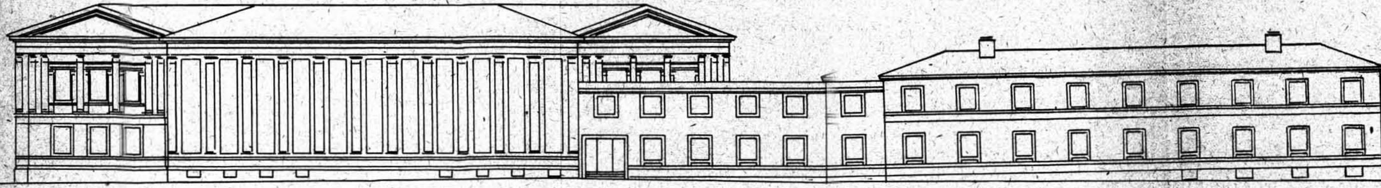

SKALA = 1:200.

STOCKH. DEN 22 II 1935 E HAHR ARKITEKT.

FÖRSLAG TILL UTVIDGNING AV LÄROVERKET I VÄSTERÅS.

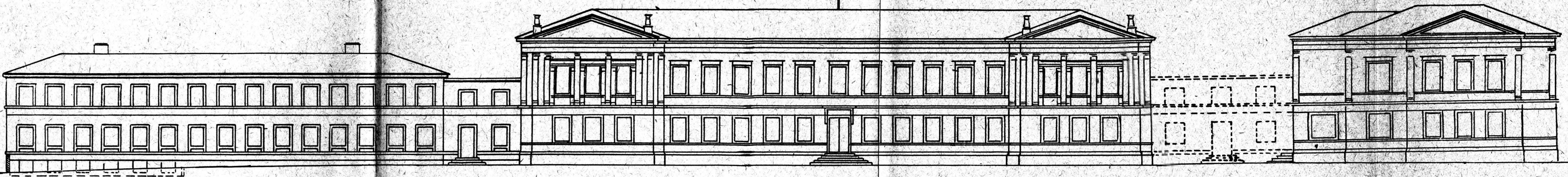
FASAD MOT SKOLGATAN.

SKALA = 1:200

STOCKHOLM DEN 22 XI 1935 E. HAHR ARKITEKT.

FÖRSLAG TILL OM- OCH TILLBYGGNAD AV LÄROVERKET I VÄSTERÅS.

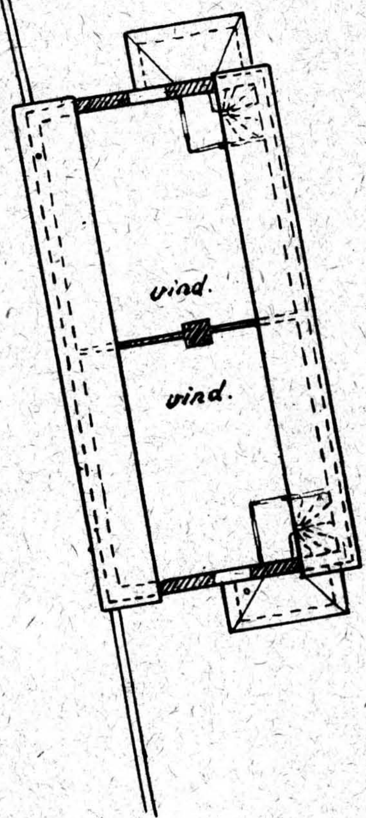
FASAD MOT SKOLGÅRDEN – SÖDER

SKALA = 1:200 0 5 10 15 20 30 40 50 METER

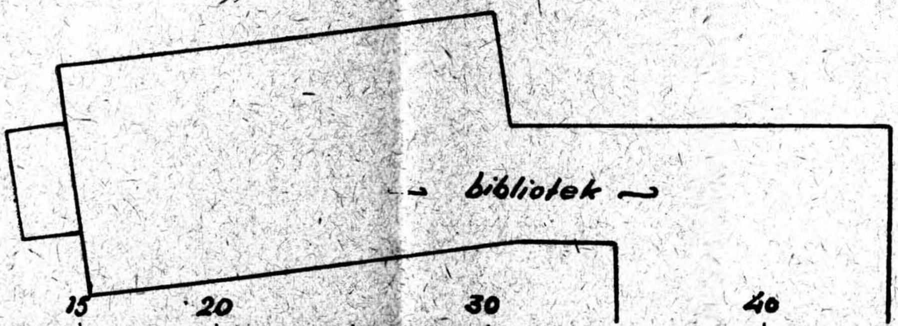
STOCKHOLM DEN 26 IX 1933 E HAHR ARKITEKT.

FÖRSLAG TILL UTVIDGNING AV LÄROVERKET I VÄSTERÅS

materialrum
kapprum
klassrum
klassrum
klassrum
klassrum
klassrum
W.C.
W.C.
skrivsal o musiksal
korridor
läktare
högtidsal övre del
orgel-läktare
klassrum
övre hall
arkiv
arkiv
rektorsexpedition
förrum
förrum
lärarinnerum
bibliotek
toal.
kapprum
förrum
kollegierum
terrass
materialrum
lärosal för biologi (o reserv geografi)
lärosal för geografi (o biol. laboratorium)
museum
studierum (materialrum)
biologiskt laboratorium (lektionssal)
akvarium

VÅNINGSPLAN 1 TR: UPP

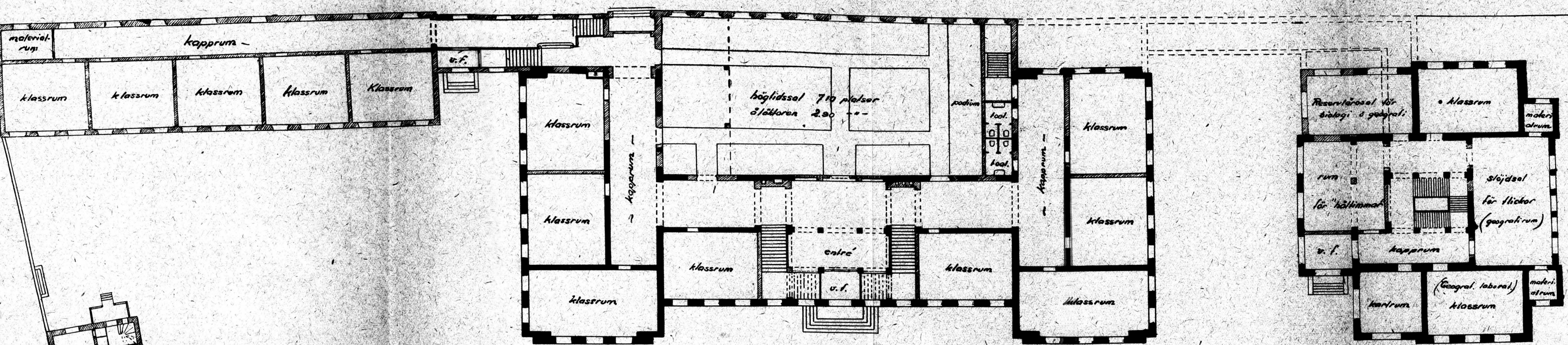

— nya annexet —

STOCKHOLM. DEN. 16 V. 1934 E. HAHR. ARKITEKT.

FÖRSLAG TILL UTVIDGNING AV LÄROVERKET I VÄSTERÅS

BOTTENPLAN.

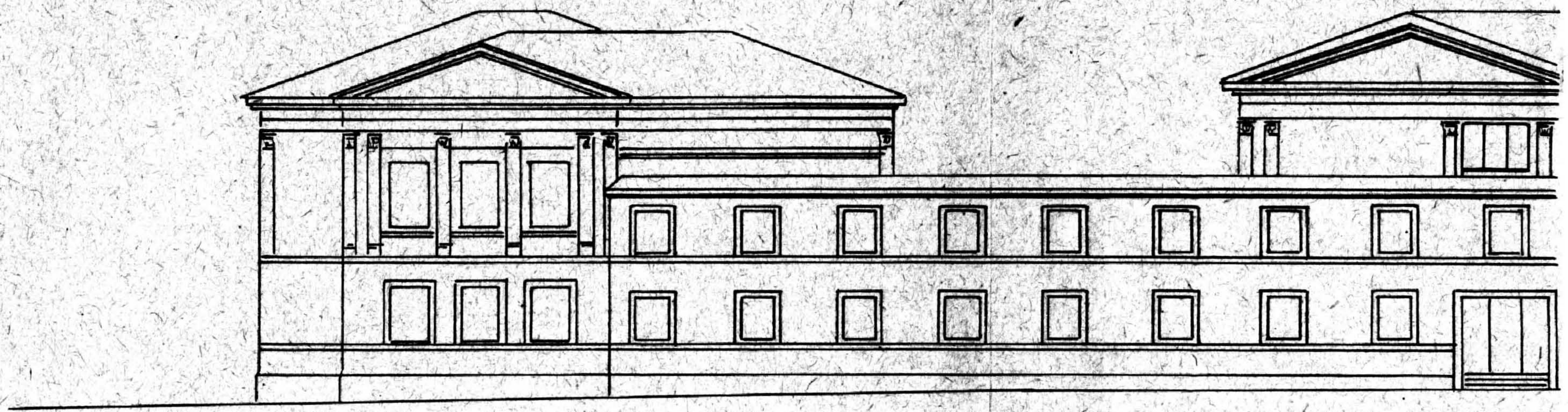
LÄROSALAR:

HUVUDBYGGNADEN ... 9 ST.
NYA ANNEXET ... 4 -"-
GAMLA. -"- ... 2 -"-
NYBYGGNADEN. ... 10 -"-
SUMMA = 25 -"-

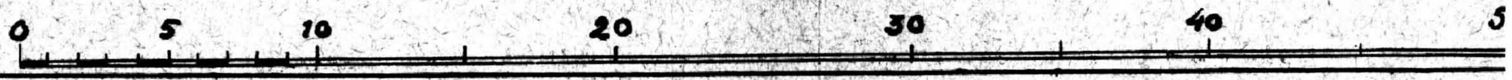
SKALA = 1:200. 0 5 10 15 20 30 40 50 METER.

STOCKHOLM DEN 16 IV 1934 E HAKR ARKITEKT

FÖRSLAG TILL

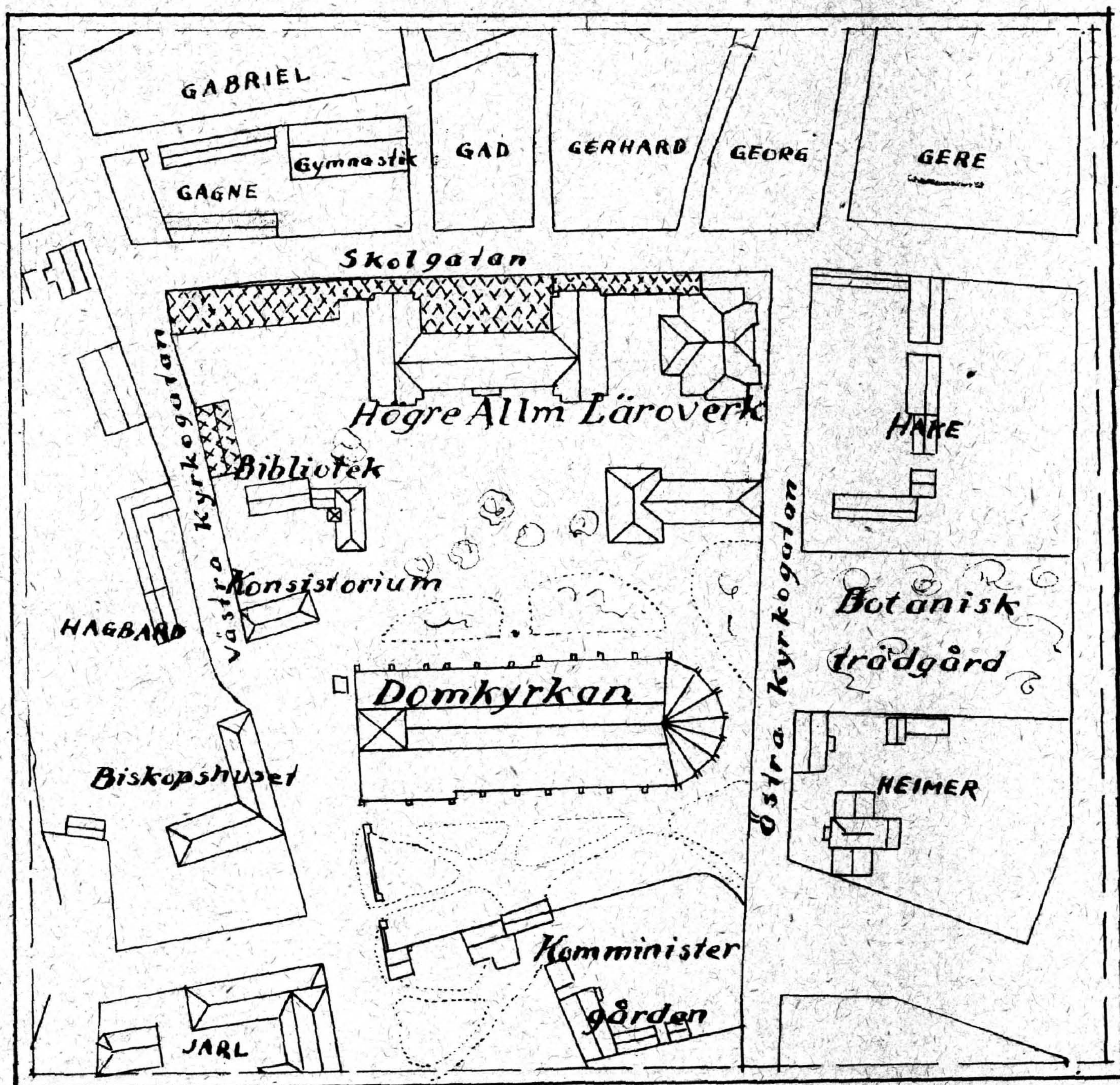

SKALA = 1:200.

FÖRSLAG TILL OM- OCH NYBYGGNAD VID LÄROVERKET I

VÄSTERÅS

Situationsplan i skala 1:2000

Stockholm d. 14.1.1936

E. Hahr, arkitekt

tionerna för fysik- och kemiundervisning redan nu allt för knappa. I följd härav förutsätter det preliminära förslaget, att två av de nuvarande klassrummen i nya annexet disponeras som lärosalar för fysik- och kemiundervisningen. Behov av ökat utrymme har även anmälts för geografi- och biologiundervisningen. Med hänsyn till de numera i vida större utsträckning än tidigare förekommande salsskrivningarna har framhållits ett kännbart behov av en särskild skrivsal jämte den stora samlingssalen. Som ovan antytts behövs på grund av reformen en särskild sal för undervisning i kvinnlig slöjd. Vad angår undervisning i huslig ekonomi för flickor (skolkök) är den föreskriven i nu gällande läroverksstadga och har kommittén därför i sitt preliminära förslag upptagit utrymme för detta ändamål. Ett önskemål, som allt mer gör sig gällande, är tillgången till ett särskilt frukostrum, där elever med lång skolväg, i första rummet sådana från närliggande landsbygd, som kunna resa till skolan varje dag, men ej hinna hem under frukostrasten, kunna intaga medförd måltid och uppvärma sin mat. Vidare har behov framträtt av ett rum för s. k. håltimmar, där elever som på grund av ämnesfördelning och linjeval äro lediga någon enstaka timme kunna få vistas, och där de kunna sysselsätta sig med läxläsning eller andra studier. Såsom följd av omorganisationen har vid läroverket anställts flera kvinnliga lärare. Detta förhållande framkallar önskemålet av ett särskilt rum åt dessa. Kollegierummet fyller lämpligen motsvarande behov för de manliga lärarne. I anslutning till den nu omnämnda lärareavdelningen upptager förslaget ett särskilt mindre biblioteksrum för lärarne.

Vad slutligen angår frågan om högtidssalen är det den del av kommitténs utredningsuppdrag, som vållat det ojämförligt största besväret. Att läroverket behöver en större samlingssal än den nuvarande, vilken icke på långt när rymmer läroverkets nuvarande elever och lärare, är uppenbart. En större samlingssal är sålunda behövlig även i de fall, att de stora terminsavslutningarna skulle förläggas exempelvis till domkyrkan. För läroverket torde det dock vara mest önskvärt, att salen göres så stor, att den utom elever och lärare kan bereda plats för ett antal föräldrar och målsmän, så att alla läroverkets sammankomster kunna förläggas dit. I det föreliggande förslaget har också tagits hänsyn härtill. Kommittén vill längre fram återkomma till förevarande del av frågan. En sak, som tidigare ej berörts är frågan om vaktmästarebostad. För närvarande finnes en sådan lägenhet om två rum och kök inrymd i gamla annexet. Den är emellertid, ehuru fullt tillräcklig, föga ändamålsenlig. Härtill kommer, att den nu måste slopas och disponeras till för undervisningen avsedda utrymmen. Det upprättade förslaget medtager en lösning även av denna fråga. Enligt detta skulle en särskild vaktmästarebostad uppföras invid Västra Kyrkogatan, innehållande två lägenheter, vardera om två rum och kök, den ena för skolans vaktmästare och den andra för en eldare. Rektor har inom kommittén med styrka framhållit angelägenheten av att icke blott vaktmästaren utan även eldaren beredes bostad inom läroverkets område.

Kommittén övergår nu till en beskrivning av det härmed framlagda förslaget.

N:o 5.

Ang om- och tillbyggnader för högre allm. läroverket.

1. *Huvudbyggnaden.*

En flygelbyggnad i två våningar med 5 klassrum i vardera våningen utbygges längs bibliotekstomtens norra sida utmed Skolgatan och förbindes med huvudbyggnaden genom korridorer.

Huvudbyggnaden utbygges åt husets baksida, varigenom vinnes en ny stor högtidssal i bottenvåningen.

Trappartiet ombygges, varigenom entrén blir ljusare och luftigare än nu är förhållandet.

Nuvarande bönsalen bibehålles (åtminstone tillsvidare, intill dess en eventuell tillväxt av skolan nödvändiggör dess ombyggande till rum för undervisningen). Den användes till musiksal och reservskrivsal.

Administrationslokalerna utvidgas. Kollegierummet får ett annex, på ritningen kallat bibliotek och för lärarinnorna anordnas ett särskilt rum med förrum.

2. *Gamla annexet.*

Vaktmästarebostaden flyttas bort till ett särskilt hus på bibliotekstomten.

Hallen utanför byggnaden förvandlas till ett rum.

Ett nytt större rum vinnes genom en utbyggnad i husets nordvästra hörn.

3. *Nya annexet.*

Ingen ändring av exteriören, men rummet n:r 3 är avsett att fogas till den kemiska institutionen och rum n:r 4 *eller* n:r 5 till den fysiska.

4. *Ny vaktmästarebostad* med 2 lägenheter för vaktmästare och eldare uppbygges å bibliotekstomten.

Förslaget ger åt skolan följande lokaler.

a) En ny stor samlingssal med läktare och rymmande c:a 1,000 personer,
b) 25 klassrum, samtliga tillräckligt stora,
c) utvidgade lokaler för undervisningen i geografi och biologi, fysik och kemi,
d) lokaler för teckningsundervisningen (de förutvarande),
e rum för sångundervisningen och
f) reservskrivsal,
g) lokal för flickornas slöjd,
h) lokal för pojkarnas slöjd (den förutvarande),
i) rum för "håltimmar",
j) administrationslokaler,
k) skolkök och matsal (i nya tillbyggets källarvåning),
l) toaletter för lärjungarna (i huvudbyggnadens källarvåning),

Dessutom kartrum, materielrum m. m.

Disponerandet av resp. rum kan givetvis tänkas ske på annat sätt, än ritningarna utvisa.

Kostnaderna för detta förslag äro approximativt beräknade till 755,000 kronor.

Jämte det härmed sålunda framlagda förslaget har kommittén låtit uppgöra och granskat även en del andra utkast till frågans lösning, av vilka kommittén här i korthet vill redogöra för de viktigaste.

Sålunda innebär ett av dessa förslag, som i stort sett överensstämmer med det av kommittén framlagda, följande avvikelser därifrån. Samlingssalen förlägges i likhet med kommitténs förslag till utbyggnad åt norr av huvudbyggnadens mittparti, men placeras i husets övre våning. Därigenom att högtidssalen förlägges en trappa upp, vinnes sådana utrymmen på nedre botten under densamma, att förändringar av gamla annexet i detta fall bliva mindre omfattande än enligt kommitténs förslag, men det oaktat ställa sig kostnaderna c:a 55,000 kronor högre. Detta torde hava sin förnämsta orsak däri att tillbyggnaden i detta fall blir större och innefattar en särskild trappuppgång till högtidssalens läktare. Högtidssalen blir i detta förslag mindre än enligt kommitténs definitiva förslag och rymmer c:a 830 personer.

Ett annat förslag, som också varit föremål för kommitténs särskilda uppmärksamhet skiljer sig ännu mer från det av kommittén slutligen omfattade projektet. Enligt detta förslag skulle den nuvarande högtidssalen bibehållas som sådan, men utvidgas åt öster därigenom att med den skulle sammanslås det intilliggande klassrummet och en detta motsvarande utbyggnad på andra sidan om korridoren jämte mellanliggande del av korridoren. Denna utvidgning av salen skulle bringas i harmoni med den nuvarande, men ej erhålla samma takhöjd. Trappuppgången förblir i sitt nuvarande skick, men bakom trapphuset förlägges ett utbygge i en våning, enligt förslaget avsett till musiksal. Åt baksidan, på ömse sidor om trapphuset, göras utbyggnader i två våningar, enligt förslaget, i nedre våningen avsedda för kapprum, frukostrum och "håltimmerum" och för ett klassrum och en reservskrivsal i den övre. — I övre våningen blir en öppen hall åt husets framsida. — I övrigt överensstämmer detta förslag med de föregående.

Enligt detta förslag rymmer högtidssalen endast omkring 780 personer. Förslaget synes visserligen komma att ställa sig omkring 35,000 kronor billigare än kommitténs först angivna förslag, men har kommittén ändock icke kunnat acceptera detsamma, då högtidssalen blir för liten och olämplig och förslaget som sådant även i övrigt är mindre tilltalande.

Slutligen har kommittén verkställt undersökning av kostnader för läroverkets ombyggnad under förutsättning av slopande av den planerade tillbyggnaden *västerut*, fullständig rivning av det äldre annexet och uppförande av till- och nybyggnader *österut* mot Skol- och Östra Kyrkogatorna, i sin tur förbundna med läroverkets huvudbyggnad och nya annexet. Dessa undersökningar hava dock givit till resultat, att en lösning efter en sådan linie medför en betydande kostnadsökning på inemot 300,000 kronor utan att å andra sidan i knappast något avseende innebära förbättringar i förhållande till den av kommittén valda linjen.

N:o 5. *Ang om- och tillbyggnader för högre allm. läroverket.*

På det förberedande stadium frågan för närvarande befinner sig har kommittén ansett lämpligt att underställa läroverkskollegiet och läroverkets lokalstyrelse frågan för förberedande yttrande.

Läroverkskollegiet har i främsta rummet uttalat önskvärdheten av att en undersökning, huruvida icke en helt ny skolhusbyggnad för läroverket skulle kunna komma till stånd, då det härigenom vore lättare att tillgodose alla läroverkets önskemål och byggnadsarbetet icke i någon mån behövde störa skolans verksamhet. Skulle en sådan lösning anses vara outförbar, har kollegiet så gott som enhälligt förordat det av kommittén nu framförda förslaget. Därvid har dock inom kollegiet gjorts gällande, att förslaget i vissa detaljer borde omarbetas, särskilt för att de s. k. institutionerna skulle erhålla ytterligare ökade utrymmen och för att om möjligt en förbindelsegång skulle kunna erhållas mellan huvudbyggnaden och gamla annexet.

Läroverkets lokalstyrelse har i stort sett förenat sig i de synpunkter, som framförts av läroverkskollegiet, varjämte framhållits önskvärdheten av att en undersökning verkställdes, huruvida icke den blivande värmecentralen för läroverksbyggnaderna kunde utföras så, att den bleve gemensam för dessa byggnader och domkyrkan. Lokalstyrelsen har dock icke anslutit sig till kollegiets önskan om utredning beträffande uppförande av fullständig nybyggnad för läroverket.

Vad sistnämnda fråga särskilt beträffar förutsätter en lösning efter denna linje en del avgöranden av sådan beskaffenhet, att hela byggnadsfrågan skulle förskjutas långt fram i tiden. Sålunda måste anskaffas tomtmark och beslutas om vittomfattande stadsplaneändringar, vartill kommer, att kostnaderna i så fall skulle stiga till ett högst betydande belopp vida överstigande, vad en ombyggnad medför. Då det är synnerligen angeläget för läroverket, att frågan snarast bringas till en lösning och det är mycket vanskligt att ange om de nuvarande läroverkshusen med eller utan omändringar skulle kunna lämpa sig för något annat allmänt ändamål, anser sig kommittén förhindrad förorda den av läroverkskollegiet önskade utredningen. Vad åter beträffar önskningarna om vissa jämkningar i det av kommittén förordade förslaget, så har kommittén ingenting emot att under den fortsatta utredningen upptaga dessa spörsmål och i den mån så kan befinnas möjligt och ekonomiskt försvarsbart söka tillgodose kollegiets önskemål.

På grund av det ovan anförda får kommittén hemställa, att Stadsfullmäktige ville uttala sig för att kommitténs fortsatta utredningsarbete rörande tillgodoseendet av högre allmänna läroverkets ökade lokalbehov må fullföljas i huvudsaklig överensstämmelse med det här av kommittén förordade förslaget.

Västerås den 8 januari 1936.

Å kommitténs vägnar:

ALB. LUNDKVIST.

|Eric Plantin.

N:o 6.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av en plaskdamm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan planteringsnämnden i staden hos drätselkammaren föreslagit anläggning av en s. k. plaskdamm för barn och därvid som plats för en sådan ifrågasatt Djäkneberget har drätselkammaren låtit byggnadschefen Smitt utreda kostnaden för en dylik anläggning.

Denna beräkning föreligger nu och anges kostnaden för en sådan damm, oavsett var den är belägen, till 4,000 kronor. Samtidigt med avgivande av beräkningen har byggnadschefen framställt vissa erinringar emot att Djäkneberget valdes som plats för densamma och i stället föreslagit andra mera lämpliga platser.

Under förmenande att platsen för en anordning som den ifrågasatta för att kunna bäst tjäna sitt syfte bör väljas så öppet och centralt som möjligt och att i dessa avseenden brister vidlåda Djäkneberget och att framför de av byggnadschefen föreslagna platserna bättre läge för en plaskdamm än i Rudbecksparken icke synes kunna väljas, får drätselkammaren som i övrigt finner den föreslagna anordningen vara till nytta och trevnad för omgivningen föreslå, att stadsfullmäktige ville för anordnande av en plaskdamm, belägen förslagsvis i Rudbecksparken i närheten av kvarteret Gösta anvisa förslagsvis 4,000 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 16 januari 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan frågan uppkommit om anordnande av s. k. plaskdammar för barn här i Västerås, ber jag få överlämna närslutna ritning, meddelande att en sådan anläggning med en storlek av 200 kvm. beräknas, vid enkelt utförande, kosta 4,000: — kronor, förutom anslutningar till stadens rörnät, d. v. s. 20: — kr. pr kvm.

N:o 6.

Ang. anordnande av en plaskdamm.

Schaktning 0,7×11×21 = 162 kbm. à 3:—	486:—
Fyllning med singel 0,5×11×21 = 116 kbm. à 6:—	696:—
Betonggjutning, 0,12×10,7×20,7 = 26,5 kbm. à 40:—	1,060:—
D:o 60×0,2×0,3 = 3,6 kbm. à 40:—	144:—
Huggning av betongyta 50 kvm. à 2:—	100:—
Järn, 2,000 kg. à 0:25 kr. pr kg.	500:—
Rörledningar under dammen m. m.	200:—
Avrivning av betongytan 200 kvm. à 1:50	300:—
Diverse och oförutsedda kostnader	518:—
Kronor	4,000:—

Detta pris är så gott som oberoende av dammens huvudform samt i viss mån även av vattendjupet i densamma samt medgiver anordnandet av en enklare vattenkonst med ejektormunstycke för vattnets luftande.

Olika platser å Djäkneberget hava föreslagits. Man kan emellertid emot desamma göra den anmärkningen att de ligga skuggigt och rätt så avlägset, andra lägen kunna emellertid föreslås såsom: 1) Planen framför Hammarbyskolan, 2) Området strax söder om s. k. "Nya kyrkogården" samt 3) i Östra delen av Vasaparken, 4) Parken väster om Slottet.

Västerås den 9/12 1935.

Gösta Smitt.

N:o 7.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till semesterarvode för stadsfiskalen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har magistraten i staden med förmälan, att stadsfiskalen E. V. Petersson beviljats semesterledighet under innevarande månad med Juris Kandidaten Erik Sandelius som vikarie hemställt att med hänsyn till att det icke kunde anses med rimlighet förenligt att vikarien uppehåller tjänsten utan ersättning och enär i utgiftsstaten för polisverket icke finnes upptaget något anslag för beredande av semester åt stadsfiskalen ett anslag å 210 kronor för januari månad innevarande år måtte därför anvisas.

Drätselkammaren får, med överlämnande av framställningen till stadsfullmäktige, för sin del hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att för

ändamålet anvisa det begärda anslaget att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

N:o 7. Ang. anslag till semesterarvode för stadsfiskalen

Västerås den 16 januari 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Den 30 december 1935 beviljade Konungens Befallningshavande i Västmanlands län stadsfiskalen E. V. Petersson semesterledighet under januari 1936 och förordnande samtidigt till vikarie juris kandidaten Erik Sandelius. Den sistnämnde innehar icke någon av staden avlönad tjänst.

Ehuruväl i den för året fastställda inkomst- och utgiftsstaten för polisväsendet icke finnes upptaget något anslag för beredande av semester åt stadsfiskalen, finner Magistraten med hänsyn till den med stadsfiskalstjänsten förenade arbetsbördan det icke vara rimligt att för det fall såsom semestervikarie förordnas person, som icke åtnjuter lön i annan befattning i stadens tjänst, denne utan någon ersättning skall uppehålla tjänsten. Med anledning härav får Magistraten hemställa att Drätselkammaren ville bevilja 210 kronor såsom anslag åt semestervikarien under januari 1936 eller samma belopp, som i staten anslagits åt semestervikarie åt stadsfogden och kronokassören.

Västerås rådhus den 7 januari 1936.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/*Martin Lindheimer.*

N:o 8.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny gastaxa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med framläggande av förslag till budget för stadens tekniska verk för år 1930 hemställde vatten- och gasverksstyrelsen, att stadsfullmäktige måtte godkänna ett av styrelsen utarbetat förslag rörande rabatter å gas för större förbrukare. Vid behandling av detta förslag den 30 december

N:o 8. *Ang. ny gastaxa.*

1929 beslöto stadsfullmäktige återremittera framställningen till vatten- och gasverksstyrelsen för ytterligare utredning.

Nu har vatten- och gasverksstyrelsen efter sådan utredning inkommit med nytt förslag i frågan på sätt framgår av närlagda skrivelse den 14 innevarande januari, vilken för förberedande behandling ingivits till drätselkammaren och härmed för avgörande överlämnas till stadsfullmäktige.

För egen del anser drätselkammaren, nu liksom förra gången frågan var föremål för drätselkammarens behandling, riktigt att större abonnenter må kunna utfå gas till ett i förhållande till de kostnader de förorsaka gasverket för gasens framställning och distribution avvägt pris, som givetvis måste bliva mindre ju större förbrukningen på en hand är. Emot den upprättade rabattskalan har drätselkammaren icke funnit anledning till erinran liksom ej heller emot vad vatten- och gasverksstyrelsen eljes i sin skrivelse föreslagit.

Drätselkammaren får sålunda tillstyrka bifall till vatten- och gasverksstyrelsens i ärendet nu gjorda framställning.

Emot drätselkammarens beslut har reservation anmälts av Herrar Keijser och Bäckman.

Västerås den 16 januari 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har på senare tid haft under prövning frågan om ny gastaxa, innebärande successivt fallande pris i mån av förbrukningen för att därigenom stimulera till ökad konsumtion bland industribetonade abonnenter och har styrelsen haft för avsikt att vid nästa budgetbehandling framlägga förslag härom. I anledning av ifrågasatt förvärvande av ny större abonnent har styrelsen emellertid ansett sig böra påskynda ärendets behandling och, sedan tidigare uppgjorda förslag överarbetats och justerats med ledning, dels av vid tekniska verken verkställda utredningar, dels av motsvarande taxor i grannstäderna Eskilstuna, Uppsala, Örebro och Gävle, får styrelsen härmed framlägga följande förslag till gastaxor:

taxa	1	grundavgift	pr	år	4	kr.	förbrukn.	avg.	16	öre	kbm.
„	2	„	„	„	20	„	„		14	„	„
„	3	„	„	„	50	„	„		12	„	„
„	4	„	„	„	80	„	„		11	„	„
„	5	„	„	„	160	„	„		10	„	„
„	6	„	„	„	340	„	„		9	„	„
„	7	„	„	„	640	„	„		8	„	„
„	8	„	„	„	1,140	„	„		7	„	„

Minimiavgift erlägges för 20 kbm. gas per kvartal.

Mätareavgift utgår ej, Har abonnent emellertid behov av mer än en mätare, ökas grundavgiften med 10 % för varje mätare, som tillkommer, dock minst 4 kr. för varje. | N:o 8. Ang. ny gastaxa.

Debiteringen för årets tre första kvartal sker efter en med ledning av föregående års förbrukning eller uppgjorda kalkyler vald taxa och regleras vid fjärde kvartalet i överensstämmelse med den taxa, som med hänsyn till den sammanlagda årsförbrukningen ställer sig gynnsammast för abonnenten.

Abonnenter av gas för industriändamål äga att, då gaskonsumtionen är fördelad på olika fastigheter inom staden, räkna med den sammanlagda förbrukningen.

Nedanstående tabell visar en jämförelse mellan nuvarande och föreslagna gaspriser vid olika förbrukningar, inklusive mätareavgift, respektive grundavgift.

Vid förbrukning pr år	Nuvarande taxa	Föreslagen taxa
300 kbm.	17,3 öre	17,3 öre
500 „	17,3 „	16,8 „
1,000 „	16,8 „	16,0 „
2,000 „	16,6 „	14,5 „
5.000 „	16,4 „	12,6 „
10,000 „	16,2 „	11,6 „
50,000 „	16,2 „	9,3 „
100,000 „	16,1 „	8,1 „

Den här föreslagna taxeformen benämnes ”*zontaxa med grundavgift*” och är på grund av sina utjämnande egenskaper ansedd såsom lämplig för såväl verken som abonnenterna. De olika zonerna innebära, att förbrukare av olika kvantiteter kunna utfå gas till för respektive tillfredsställande pris.

Införande av grundavgifter innebär slopande av motsvarande mätarehyror, som äro beräknade efter 10 % av mätarnas inköpsvärde.

I Västerås finnas ett stort antal abonnenter, bl. a. över ett 100-tal affärer, som använda gas i så ringa omfattning, att årliga förbrukningen endast uppgår till ett fåtal kbm. På grund av de omkostnader, verket har för varje abonnent genom avläsning av mätare etc., åsamka dylika abonnenter verket direkt förlust. För att i någon mån täcka denna förlust har föreslagits en minimigräns av 20 kbm. per kvartal, för vilken kvantitet avgift skall erläggas, även om förbrukningen icke uppgår till denna siffra.

Upprättade kurvor över gasprisen i ovannämnda grannstäder samt i Västerås enligt de föreslagna taxorna utvisa, att prisen i Västerås skulle komma att ligga mellan grannstädernas pris och alltså äro avvägda i ungefärlig överensstämmelse med dessa.

N:o 8. *Ang. ny gastaxa.*

Stadens såväl större som mindre industrier torde hälsa dessa taxor välkomna. Till styrelsen hava också framställningar inkommit från industrier om erhållande av gas till ett sådant pris, att de kunna använda sig av detta bränsle i stället för kol, olja etc. Taxorna torde komma att medföra avsevärd stegring av gasverkets omsättning, innebärande ökat ekonomiskt utbyte.

För innevarande år får man emellertid på grund av genomförandet av denna taxa räkna med en minskning i den för gasverket beräknade inkomsten av cirka 7,000 kronor.

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen att stadsfullmäktige ville dels antaga de här ovan angivna taxorna för gas att tillämpas från och med avläsningen för innevarande års första kvartal, dels fastställa, att den inkomstminskning, som därigenom uppkommer i 1936 års inkomst- och utgiftsstat, skall regleras på sätt stadsfullmäktige må komma att besluta i samband med behandlingen av styrelsens förvaltningsberättelse för år 1935.

Västerås den 14 januari 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 9.

Sekreterarens skrivelse med förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 21 juni 1935 beslöto stadsfullmäktige att genom sekretariatet vid varje årsskifte skulle upprättas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för beslu^ts fattande förutsatte särskild utredning samt över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 31 december 1935.

THEOFIL ÖBERG,
Stadsfullmäktiges sekreterare.

Förteckning

enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1935 över hos stadsfullmäktige väckta frågor, som erfordra särskild utredning och som vid 1935 års slut äro oavgjorda, samt över fattade mera betydelsefulla beslut, som då ännu ej blivit verkställda

A. Oavgjorda ärenden.

Dag då senaste beslut av Stfm. fattats.	Ärendets innehåll.	Beslutets beskaffenhet.	Anmärkning.
1929 26/9	Motion ang. försättande av trafiklederna utom stadsplanen i trafikvärdigt skick.	Remiss av frågan till drätselkammaren.	Har samband med frågan om gatukostnadsbestämmelser, vilken kommer att föreläggas stadsfullmäktige i januari 1936.
1929 30/12	Förslag från vatten- och gasverksstyrelsen om rabatt å gas för strömförbrukare.	Återremiss till vatten- och gasverksstyrelsen.	Frågan föreläggès stadsfullmäktige i januari 1936.
1930 30/5	Motion ang. anordnande av friluftsbad.	Återremiss till drätselkammaren.	
1931 29/1	Fråga om särskilda bestämmelser för magistratens reservfond.	Remiss till lönenämnden.	
1931 27/8	Utredning ang. stimulerande av rationellt ordnad byggnadsverksamhet i staden.	Kommitté tillsatt för utredningens verkställande.	Såsom första resultat av kommitténs verksamhet kan antecknas tillkomsten av föreningshuset i hörnet av Kopparbergsvägen och Östermalmsgatan. I övrigt pågår utredningen.

A. Oavgjorda ärenden.

Dag då senaste beslut av Stfm. fattats.	Ärendets innehåll:	Beslutets beskaffenhet.	Anmärkning.
1933 23/2	Tillgodoseende av Högre Allmänna läroverkets lokalbehov.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ärendet.	Utredningsarbetet pågår. Principbeslut föreläggges stadsfullmäktige i januari 1936.
1933 30/3	Upprättande av ett folk- och landsbibliotek i Västerås.	Remiss av ett kommittébetänkande i ärendet till diverse myndigheter och institutioner.	Ärendet är för närvarande beroende av drätselkammarens yttrande.
1933 27/4	Upprörande av ett nytt rådhus m. m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ämnet.	Utredningsarbetet pågår.
1933 30/11	Understöd åt ett bolag för övertagande av A.-Bol. Västerås Träförädlings verksamhet.	Remiss av en i ämnet väckt motion till drätselkammaren.	Frågan förfallen sedan understöd erhållits på annat sätt.
1934 30/8	Förhandlingsrätt för stadens tjänstemän.	Återremitterat till lönenämnden för förnyat yttrande sedan en allmän utredning genom Sv. Stadsförbundet verkställts.	Den allmänna utredningen ännu ej klar.
1934 28/3	Omändring och framtida disposition av seminariebyggnaden.	Remiss till läroverkskommittén.	
1934 17/12	Förbättrad pension åt f. Förste stadsläkaren C. Thunström.	Remiss till lönenämnden o. drätselkammaren.	Frågan under beredning i lönenämnden.
1935 31/1	Motion ang. förvärv av del av Johannisberg för ordnande av strandbad.	Remiss till drätselkammaren.	

1935	31/1	Motion ang. instruktion för revisorerna av stadens räkenskaper.	Remiss till beredningsutskottet.	
1935	28/2	Införande av gatukostnadsbestämmelser m. m.	Ett förslag av drätselkammaren återremitterades för utställning och ytterligare beredning.	Frågan under beredning i drätselkammaren. Frågan föreläggges stadsfullmäktige i januari 1936.
1935	21/6	Centralisering av stadens inköpsväsende.	Ett av särskilda kommitterade framlagt förslag remitterades till drätselkammaren och övriga förvaltn.-styr. samt beredningsutskottet.	Särskild beredning inom drätselkammaren pågår.
1935	29/8	Anordnande av tidsenliga tjänstelokaler för tullverket.	Den fortsatta utredningen uppdragen åt drätselkammaren.	Inom drätselkammaren ombesörjes utredningen av en särskild kommitté.
1935	29/8	Utvidgade lokaler för polisväsendet och brandverket.	Medgåvo stadsfullmäktige anstånd med vidare åtgärder.	
1935	29/8	Viss ändring i instruktionen för stadsläkarne.	Återremiss till hälsovårdsnämnden och lönenämnden.	Frågan är under beredning hos lönenämnden.
1935	26/9	Motion ang. ersättning för kommunala förtroendeuppdrag.	Remiss till drätselkammaren.	
1935	31/10	Yttrande över betänkande ang. folktandvård.	Remiss till beredningsutskottet för förberedande utlåtande.	
1935	28/11	Vidgning av del av Vasagatan.	Uppdrag åt Byggnadsnämnden att inkomma med utredning och förslag.	
1935	19/12	Motion ang. tomträtt som upplåtelseform för stadens tomtmark samt inrättande av en tomträttskassa.	Kommitté tillsatt för utredning.	

B. Ej verkställda beslut.

Häri ej medtagna de beslut, som fattats så sent under år 1935 att någon verkställighet ej hunnit ske.

Dag för Stfm: s beslut	Beslutets innehåll.		Anmärkningar.
1929 25/4	Anläggning av avlopps-, vatten- och gasledningar i Utanbygatan mellan Karlsgatan och Kopparbergsvägen.		Utföres 1936.
1934 25/10	Vatten-, avlopps- och gasledningar i Back- och Eriksgatorna.		Tomtavgifter ej tecknade.
1934 29/11	Vatten-, avlopps- och gasledningar i Jakobsbergsgatan.		I det närmaste färdigt.
1934 17/12	Påbörjande av arbete med rätning och vidgning av Köpingsvägen utom stadsplanen.		I drätselkammarens budgetbetänkande för 1936 har redogjorts för frågans läge.
1935 28/3	Vatten-, avlopps- och gasledningar inom ett område på Blåsbo.		Pågår.
1935 25/4	Påbyggnad av gasklockan, anläggande av förbindelseledningar mellan gasverket och Munkgatan, från Munkgatan genom Fiskartorget, Övre Trädgårds-, Käll- och Stallhagsgatorna.		Gasklockan färdig, gasledning utföres 1936.

1935	25/4	Fortsatt överbyggande av Persbobäcken såsom statskommunalt reservarbete.	Tillstånd till arbetets utförande har ännu ej meddelats av statens arbetslöshetskommission på grund av det förbättrade arbetslöshetsläget.
1935	31/5	Vatten-, avlopps- och gasledningar i Gästgivarevägen.	Utföres 1936.
1935	31/5	Överföring från likström till växelström av ett område i centrala staden.	I det närmaste färdigt.
1935	21/6	Vatten-, avlopps- och gasledningar i Hyflargatan.	D:o.

Västerås 1936
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. Den 27 Februari II.

N:o 10.

Beredningsutskottets förberedande yttrande över betänkande ang. folktandvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet har att enligt beslut av stadsfullmäktige avgiva förberedande yttrande över ett av statens sjukvårdskommitté avgivet betänkande angående folktandvård. I anledning av att enligt remissbeslutet beredningsutskottet hade att vid avgivande av sitt yttrande söka samråd med folkskolestyrelsen och hälsovårdsnämnden, har beredningsutskottet lämnat folkskoleinspektören Granér såsom representant för folkskolestyrelsen och förste stadsläkaren Andrén såsom representant för hälsovårdsnämnden tillfälle yttra sig över betänkandet och får nu med överlämnande av detta yttrande och av det huvudsakliga i statens sjukvårdskommittés egen sammanfattning av vad som i betänkandet föreslagits för sin del i ärendet anföra följande.

Det framgår icke tydligt av kommittébetänkandet huruvida kommittén med sitt förslag avser, att skoltandvården skulle göras obligatorisk — uttalandet att kommittén i likhet med 1924 års sakkunniga hyst uppfattningen att vare sig allmän tandvårdsplikt eller allmän avgiftsfrihet för skolbarn bör förekomma skulle snarast kunna tolkas som motsatsen. Vid nu nämnt förhållande anser beredningsutskottet, att en förutsättning för ett tillstyrkande av den föreslagna organisationen av angiven tandvård bör bygga på obligatorisk skyldighet för målsman för skolbarn att anlita densamma. I annat fall kan befaras att sådan tandvård icke anlitas och att syftet att få en rationell tandvård allmänt och såsom en hela landet berörande social angelägenhet genomförd, blir förfuskad. Med denna sin inriktning anser beredningsutskottet, att det kan starkt ifrågasättas, huruvida det icke vore principiellt riktigare att befria målsmännen från erläggande av tandvårdsavgifter och låta det allmänna bära den kostnadsutgift, som dessa avgifter enligt förslaget skulle täcka. I övrigt delar beredningsutskottet den i det av folkskoleinspektören och förste stadsläkaren avgivna yttrandet framförda åsikten, att det bör beredas tillfälle för primärkommun att åtminstone i avseende å mera oväsentliga detaljer kunna ordna sin tandvård vid sidan av den föreslagna organisationen. I vad mån ett medgivande härtill blir möjligt utan att sönderbryta enhetligheten i förslaget kan beredningsutskottet icke bedöma. Detta bedömande bör överlåtas åt de statliga myndigheter, som närmast hava avgörandet i sin hand.

N:o 10.
Ang. folktandvård.

I avseende å genomförandet av tandvård för barn före skolåldern, alltså mellan 3 till 7 år, och för vuxna efter 14 år, ansluter sig beredningsutskottet likaledes till i detta särskilda yttrande framförda tanken att därmed bör anstå och låta erfarenheten av den obligatoriska skoltandvården ge vägledning för huruledes den andra allmänna tandvården såsom en samhällelig institution framdeles skall utbyggas.

I fråga om de kostnader, som skulle för staden föranledas, av en enligt förslaget genomförd obligatorisk skoltandvård i jämförelse med stadens nuvarande kostnader för tandvården i folkskolorna, kunna dessa på grundval av förslaget ej bedömas och detta med hänsyn till att dessa komma att bliva beroende av omfattningen av befrielse för obemedlade och mindre bemedlade barn från erläggandet av tandvårdsavgifter och att utdebiteringen av dessa kostader blir en skatteangelägenhet för stat och landsting och vad landstinget angår kommer att avse hela landstingsområdet.

Skulle beredningsutskottet med frånräknande av vad som för landstingets och statens räkning av kostnaderna skall uttaxeras våga sig på en gissning angående de rent kommunala kostnaderna, skulle de med distriktstandvården inom staden förenade löpande årliga utgifterna med tre distriktstandläkare knappast ställa sig billigare än de nuvarande utgifterna. Även om stadens egna kostnader alltså skulle komma att öka i jämförelse med de nuvarande är frågan om skoltandvårdens rationella ordnande en så viktig samhällelig angelägenhet, att detta icke synes böra föranleda några större betänkligheter.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta göra beredningsutskottets uttalande i ärendet till sitt eget yttrande.

Västerås den 28 januari 1936.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Beredningsutskottet.

Efter anmodan av ordföranden i beredningsutskottet att avgiva yttrande, jag Granér såsom representant för folkskolestyrelsen och jag Andrén såsom representant för hälsovårdsnämnden över statens sjukvårdskommittés betänkande angående folktandvård, få vi undertecknade härmed utan att närmare ingå på en redogörelse för detaljerna i förslaget för vår del föreslå följande.

Den ifrågasatta organisationen för så vitt genom densamma skulle beredas tandvård åt barn mellan 7 till 14 år — s. k. skoltandvård — som här-

städes redan är anordnad tillstyrkes i huvudsak och såsom regelmässig organisation. Att emellertid göra denna organisation obligatorisk och utan möjlighet till jämkningar där lokala förhållanden kunna påkalla sådana synes icke vara lämpligt. Även om den föreslagna enhetligheten härutinnan är en av förslagets grundprinciper bör efter medgivande av Kungl. Maj:t och där synnerliga skal dartill föreligga primärkommun kunna beredas möjlighet att ordna skoltandvård inom kommunen utan att i alla detaljer vara bunden t. ex. i avseende å tjänstgöringsskyldigheten för den tandläkare som ombesörjer tandvården med reglerad lön allt efter ökad eller minskad sådan i jämförelse med vad förslaget härom innehåller. Det torde till och med kunna ifrågasättas, huruvida icke sådana lokala förhållanden kunna föreligga, att en primärkommun bör kunna få ordna denna sorts tandvård på sådant sätt, att bidraget från staten skulle kunna fastställas att utgå med viss avgift för varje tandvårdspliktigt barn. N:o 10. Ang. folktandvård.

I avseende å den föreslagna tandvården för barn före skolåldern mellan 3 till 7 år och för vuxna efter 14 år kallad annan allmän tandvård har kommittén ansett åtgärder för den förra böra vidtagas i andra hand och för den senare i sista hand. Med hänsyn härtill och till att denna tandvård har en mera frivillig karaktär än skoltandvården synes det med undantag för Norrland och mera i avseende å tillgång till poliklinikvård mindre välbelägna landsändar icke vara en mera trängande anledning att tillskapa en så vidlyftig organisation som här är frågan om. Snarare synes vad angår landsändar med förut lätt tillgängliga tandvårdsinstitutioner med förbilligad tandvård man kunna ställa sig avvaktande och låta erfarenheten av den obligatoriska skoltandvården ge vägledning för den allmänna tandvårdsinstitutionens framtida utbyggnad antingen detta nu kommer att ske efter riktlinjerna i kommittébetänkandet eller på annat och till äventyrs för stat och primärkommun billigare sätt.

Västerås den 27 januari 1936.

Em. Granér. *Gust. Andrén.*

I ovanstående yttrande instämmer:

Ragnar Tenow.

Kap. 10 sammanfattning av kommitténs förslag.

En allmänt genomförd rationell tandvård har numera befunnits äga väsentlig betydelse för folkhälsan och bör därför av det allmänna organiseras och understödjas. Målet bör härvid vara att till rimligt pris giva såväl barn som vuxna möjlighet att vidmakthålla och främja tändernas uppgift som tuggorgan samt att bibehålla tänder och munhåla i friskt tillstånd, så att de ej bli en infektionskälla för organismen i övrigt. Folktandvården bör förty i huvudsak vara av konserverande beskaffenhet och avse såvitt möjligt full-

N:o 10.
Ang. folktandvård.

ständig konserverande behandling av munhålan, inklusive ersättning av förlorade tänder, där så erfordras för bettets funktionsduglighet. Däremot faller tandvård, som enbart eller främst tjänar ett förskönande syfte, utanför folktandvårdens ram.

Med utgångspunkt härifrån har kommittén till en början uppdragit vissa riktlinjer för folktandvårdens omfattning med avseende å klientelet. Av praktiska och ekonomiska skäl har kommittén härvid skilt mellan tandvård för barn och för vuxna. Barntandvården föreslås, icke minst med hänsyn till mjölktandbettets betydelse för det permanenta, bettets riktiga utveckling och fortsatta bestånd, skola taga sin början vid 3-årsåldern. Som komplement hartill förordas en profylaktisk omvårdnad om havande mödrar och späda barn, för vilket ändamål bl. a. de planerade moderskaps- och barnavårdscentralerna skulle tagas i anspråk. Den övre gränsen för barntandvården (skoltandvården) anser kommittén böra sättas vid 14-årsåldern således, att barnen skola äga rätt att åtnjuta tandvård i skolan t. o. m. den klass, som normalt motsvarar nämnda ålder. Kommittén gör härvid ingen skillnad mellan barn i folkskolor och andra skolor för normala barn.

I likhet med 1924 års sakkunniga hyser kommittén den uppfattningen, att vare sig allmän tandvårdsplikt eller allmän avgiftsfrihet för skolbarn bör föreskrivas. Målsmännens tandvårdsavgift föreslås utgå med 3 kr. per barn och år över hela riket, dock skulle av samma målsman avgift ej uttagas för fler än tre barn, varjämte avgiftsfrihet skulle kunna beviljas såväl obemedlade som mindre bemedlade.

Folktandvården för vuxna är avsedd att utgöra en direkt påbyggnad på skoltandvården och lämnas mot en av statlig myndighet fastställd låg taxa. Den bör i princip stå öppen för alla, oavsett förmögenhetvillkor. Vid särskilt stark tillströmning av vuxna bör dock tandläkaren äga vidtaga sådana dispositioner, att de obemedlade och mindre bemedlades tandvårdsbehov bliva i första hand tillgodosedda.

Uppgiften att organisera och handhava folktandvården bör anförtros åt landstingen under viss medverkan av staten och primärkommunerna.

Närmaste ledningen av folktandvården bör tills vidare tillkomma en av varje landsting tillsatt tandvårdsstyrelse.

Folktandvården förordas skola som regel meddelas vid fasta polikliniker, gemensamma för barn och vuxna.

För folktandvården förutsättas landstingsområdena indelade i tandvårdsdistrikt.

Ett tandvårdsdistrikt bör normalt omfatta c:a 1,000 skolpliktiga barn i åldern 7—14 år. Större städer, tillhörande landsting, och andra mera tätt befolkade bygder med goda kommunikationer kunna bilda ett distrikt med dubbla eller flerdubbla antalet barn och ett däremot svarande antal distriktstandläkare.

Genomförandet av folktandvård inom ett distrikt bör med hänsyn till barntandvårdens grundläggande betydelse ske i följande ordning:

I första hand anordnas skoltandvård med början för första klassen och därefter under kortast möjliga övergångstid, högst tre år sanering av samt-

liga klasser till och med den klass, som normalt motsvarar 14 års ålder. Jämsides härmed ehuru i andra hand vidtagas åtgärder för att åstadkomma en systematisk behandling jämväl av barnen före skolåldern. I sista hand meddelas tandvård åt vuxna med iakttagande av att åldersgrupper, som lämnat skola med sanerad munhåla, givas företräde samt under beaktande av de bestämmelser i övrigt som medicinalstyrelsen kan instruktionsledes utfärda.

N:o 10. *Ang. folktandvård.*

Beträffande distriktstandläkarnas anställnings- och avlöningsförhållanden förordar kommittén i princip, att distriktstandläkarna fast anställas och åtminstone delvis fast avlönas av staten.

Ersättning till distriktstandläkarna föreslås utgå i form av dels lön, dels ersättning för utfört arbete. Lönen, som beräknas till i genomsnitt 5,400 kronor för år jämte dyrtids- och ålderstillägg avses främst utgöra gottgörelse för skoltandvården men ock för skyldigheten att meddela tandvård åt barn före skolåldern och vuxna mot relativt låg ersättning. Denna ersättning förordas utgå beträffande barn i förskolåldern med ett fixt belopp av 6 kr. per år samt för vuxna enligt viss taxa. Sammanlagda inkomsten härav uppskattas vid full sysselsättning till c:a 2,900 kr. per år. Uppgår praktikinkomsten icke till 2,500 kr. avses kompensation utgå i form av högre lön enligt en av kommittén föreslagen löneplan, vid vars uppgörande hänsyn även tagits till variationerna i levnadskostnaderna på olika orter. Den totala slutinkomsten skulle enligt dessa grunder komma att uppgå till 9,000 à 10,000 kronor. Tandläkaren förutsättes härvid tillhandahålla allt för tandvården erforderligt material, dock med rätt att för i skoltandvården använt sådant erhålla ersättning av landstinget med kr. 1:25 per barn och år. Rätt till enskild av taxa obunden praktik bör enligt kommitténs mening icke tillkomma distriktstandläkare, som dock mot fastställd taxa resp. avgift kan meddela folktandvård utöver den beräknade tiden.

Distriktstandläkarna föreslås erhålla pension efter liknande grunder som provinsialläkare och distriktsveterinärer med ett tjänstepensionsunderlag av omkring 4,500 kr. för man och 4,200 kr. för kvinna samt en pensionsålder av 63 levnads- och 30 tjänsteår.

Enär det ur kostnadssynpunkt är av vikt att mera kvalificerad arbetskraft icke användes i större utsträckning än arbetets art och omfattning påfordra, förordar kommittén, att såsom hjälpkrafter i distriktstandvården anställas dels tandtekniker, dels tandsköterskor.

Tandsköterskor böra genom landstingets tandvårdsstyrelse fast anställas till minst det antal, som motsvarar antalet distriktstandläkare i länet.

Den centrala ledningen och inspektionen av folktandvården föreslås bliva förlagd till medicinalstyrelsen, inom vilken den främst skulle handhavas av en byrådirektör som chef, Under denne skulle tjänstgöra till en början en och sedermera två tandvårdsinspektörer, vilka skulle ombesörja huvuddelen av tandvårdsinspektionen ute i landet och verkställa i anslutning därtill erforderlig rapportgranskning.

Vid sina kostnadsberäkningar har kommittén skilt mellan distrikttandvården och annan allmän tandvård. Bruttokostnaderna för distriktstandvården uppskattas till 2,800,000 kr. i engångsutgifter samt 7,775,000 kr. i årli-

N:o 10. *Ang folktandvård.*

ga utgifter, frånsett utgifter för dyrtidstillägg, pensionering och resor. Engångsutgifterna, som äro avsedda att fördelas på 5 år, beräknas kunna ej obetydligt nedbringas genom central upphandling av erforderliga instrument och andra inventarier eller genom övertagande i vissa fall av privata tandläkares i bruk varande utrustning. Landstingen böra såsom huvudmän i princip stå för engångsutgifterna. För att underlätta distriktstandvårdens genomförande bör dock staten lämna visst bidrag, förslagsvis med 1/3 av kostnaderna för erforderlig utrustning. Man torde ock kunna räkna med att kostnaderna för inredning av poliklinik i en del fall komma att bäras av den kommun, dit polikliniken förlägges. De årliga utgifterna avses komma att till ett belopp av 2,180,000 kr. täckas av inflytande behandlingsavgifter, varvid dock vederbörande primärkommuner beräknas i åtskilliga fall få träda emellan för obemedlade eller mindre bemedlade. Återstående belopp, 5,595,000 kr.föreslås skola fördelas mellan staten och landstingen sålunda, att staten bestrider 3,848,000 kr. motsvarande kostnaden för tandläkarnas avlöning, och landstingen resten, 1,747,000 kr. mosvarande kostnaden för tandsköterskornas avlöning och poliklinikernas drift i övrigt. Härutöver skulle staten komma att bestrida kostnaderna för tandläkarnas och tandsköterskornas pensionering, medan landstingen skulle stå för de med tandläkarnas och tandsköterskornas resor förenade utgifterna. Primärkommunerna skulle, bortsett från obemedlade och mindre bemedlades behandlingsavgifter, endast svara för kostnaderna för skolbarnens resor.

N:o 11.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Hammarbygatan och Kronvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda framställning från Vatten- och gasverksstyrelsen angående nya ledningar för vatten, avlopp och gas i vissa delar av Hammarbygatan och Kronvägen å Jakobsberg, får drätselkammaren för egen del i ärendet anföra följande.

De förutsättningar, som stadsfullmäktige principiellt uppställt för utsträckning av stadens allmänna ledningar, föreligga i förevarande fall strängt taget icke till fullo, för att ifrågavarande ledningsutbyggnad nu skulle komma till utförande, i det att dels ännu icke indelningsplan för det av ledningarne berörda området blivit förelagd stadsfullmäktige, och dels det nu föreslagna ledningsarbetet ej för närvarande blir för staden ekonomiskt bärigt. Emellertid har frågan om indelning av området preliminärt behandlats av stadsingeniören och stadsplanekommittén och har därvid ingen meningsskiljaktighet rått därom, att de trafikleder, i vilka ledningarne äro avsedda att dragas, komma att upptagas i en blivande byggnadsplan. Denna

uppfattning delas ock av drätselkammaren. Och vad bärigheten av ledningarne angår, kan drätselkammaren åtminstone i förevarande fall ansluta sig till vatten- och gasverksstyrelsens uppfattning, att ett ledningsutbyggande som det nu föreslagna ej utan vidare bör ses insolerat för sig utan kan betraktas i ett större sammanhang och med hänsyn tagen till den ytterligare anslutning, som kan ske till ledningarne sedan indelningsplanen blivit så klar, att styckning och bebyggelse kan ske av den tomtmark, som ledningarne kunna betjäna men som ännu ej kan exploateras.

N:o 11. *Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Hammarbygatan och Kronvägen*

Om än med viss tvekan anser sig drätselkammaren på anförda skäl kunna tillstyrka bifall till den föreliggande framställningen.

Västerås den 6 februari 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till Vatten- och gasverksstyrelsen hava framställningar inkommit om utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Hammarbygatan och Kronvägen. Den begärda ledningsutbyggnaden avser en sträcka mellan ledningarnes nuvarande ändpunkt i Hammarbygatan, belägen cirka 90 m. öster om Kronvägen och Församlingshemmet vid sistnämnda gata.

I avvaktan på fullständig styckningsplan kunna en del sökande ej nu erhålla tillstånd till bebyggande av sina tomter. Så länge dylikt tillstånd ej kan beviljas bliver ifrågavarande ledningsanläggning ej konomiskt bärande. För att emellertid underlätta byggnadsverksamheten och med hänsyn tagen därtill att beräkningarne för Jakobsberg som enhet betraktad utvisa tillfredsställande ekonomisk bärighet, vill styrelsen förorda anläggningens utförande. Densamma är beräknad till 31,000 kr. Med den anslutning som nu kan ske bliver stadens utlägg 17,300 kr. varav omkring 10,000 kr. räntas och amorteras.

I detta sammanhang vill styrelsen meddela, att styrelsen igångsatt en utredning rörande huruvida den förutvarande och senast för år 1935 beslutade anslutningsavgiften, 1: — kr. per kvm. tomtyta för vatten-, avlopps- och gasledningar, med undantag för Jakobsberg, där avgiften är 1: 30, kunna bibehållas även för år 1936. Skulle en högre ledningsavgift numera erfordras, anser styrelsen att reservation härför bör göras vid de beslut, som kunna komma att fattas om ledningsutbyggnader intill dess berörda utredning föreligger och behandlats.

N:o 11. *Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Hammarbygatan och Kronvägen*

Under åberopande av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att stadsfullmäktige ville för utbyggnad av ledningar för vatten, avlopp och gas i Hammarbygatan och Kronvägen i sträckning som i det föregående angivits anvisa ett belopp av 17,300 kr. att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond under förutsättning att sökandena förbinda sig att erlägga den anslutningsavgift, som kan komma att beslutas för år 1936 samt att arbetet ej får utföras förrän för gaturegiering erforderlig mark överlämnats till staden.

Västerås den 28 januari 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

|Gerh. Geston.

N:o 12.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Gränsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren lämnats tillfälle yttra sig över vatten- och gasverksstyrelsens bifogade framställning angående utsträckning av stadens vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Gränsgatan å Norrmalm, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka bifall till styrelsens hemställan.

Västerås den 6 februari 1936.

För Drätselkammaren:

FRTZ EKLUND.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås. N:o 12.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Gränsgatan.

På därom gjorda framställningar får vatten- och gasverksstyrelsen föreslå en mindre ledningsutbyggnad för vatten, avlopp och gas i Gränsgatan från Langenbergsgatan 65 m. norr ut. Anläggningskostnaden är beräknad till 3,800 kr. Då enskilda bidraget bliver 1,500, uppgår stadens andel i anläggningskostnaden till 2,300 kr. Verkställda kalkyler visa, att anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande.

Vatten- & gasverksstyrelsen hemställer,

att Stadsfullmäktige ville ur Tekniska Verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 2,300 kr. för utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Gränsgatan med utgångspunkt vid Langenberggatan och i nordlig riktning till en längd av 65 m., under förutsättning att sökandena förbinda sig att erlägga den anslutningsavgift, som kan komma att beslutas för år 1936.

Västerås den 28 januari 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 13.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till Västerås högre elementarläroverk för flickor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda skrivelse från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor angående fortsatt bidrag till läroverket får drätselkammaren, under erinran att framställningen avser anslag för ändamålet enligt oförändrade grunder, såsom

N:o 18. *Ang bidrag till Västerås högre elementarläroverk för flickor.*

eget yttrande i ärendet tillstyrka den gjorda framställningen och sålunda hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta,

dels att för tiden 1 juli 1936—30 juni 1937 anslå 7,447 kronor, motsvarande ränta efter 5½ % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet, 135,000 kronor, samt 1,650 kronor,motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket, stort 30,000 kronor,

dels att för samma tid bidraga till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter med, vad angår ålderstilläggen, halva det belopp staten anslår för samma tid samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som finnas angivna i Kungl. Kungörelsen i ämnet den 23 december 1910, dels ock att ovanberörda anslag skola i vad de motsvaras av ovan beräknade räntor, utgå av dessa räntemedel och i övrigt av uttaxerade medel.

Västerås den 6 februari 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse angående ansökningar om statsunderstöd åt enskilda läroanstalter skall vid dylik ansökan bl. a. bifogas ”handlingar, som visa, att kommun eller enskilda donatorer till skolans underhållande under tid för vilken statsunderstöd sökes dels lämna bidrag vars värde för år räknat uppgår till minst samma belopp som det sökta statsunderstödet, dels bidraga till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg med hälften av det belopp, staten för samma ändamål tillskjuter, dels ock förklarat sig villiga att bidraga till lärarinnornas pensionering enligt stadgade grunder.”

Senaste anslagsperioden har omfattat tiden den 1 juli 1935—den 30 juni 1936. Då nu underdånig ansökan om förnyelse av statsunderstödet skall avse tiden den 1 juli 1936—den 30 juni 1937 och till Kungl. Skolöverstyrelsen insändas, får Styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor härmed vördsamt anhålla,

N:o 13. *Ang. bidrag till Västerås högre elementarläroverk för flickor.*

att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige göra framställning om förnyande för tiden den 1 juli 1936—den 30 juni 1937 av stadens årsanslag till nämnda läroverk; ävensom om förnyande av förbindelsen angående bidragen till lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter, allt i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut i ärendet under närmast föregående år.

Västerås den 21 januari 1936.

Å Styrelsens för Västerås högre elementarläroverk
för flickor vägnar:

S. LANDTMANSON.
Ordförande.

/Hjalmar Thyresson.

N:o 14.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd ur Torngrenska fonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 april 1935 beslöto stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren medgiva, att av Torngrenska fonden finge under tiden från den 1 april och tillsvidare under år 1935 utgå ett månatligt understöd till Fru Olga Olausson å 100 kronor.

Sedan Fru Olausson i skrivelse till drätselkammaren, som här bifogas, hemställt om liknande understöd även för innevarande år, får drätselkammaren, som övertygat sig om, att behovet därav fortfarande föreligger, hemställa, att stadsfullmäktige måtte medgiva, att samma understöd av 100 kro-

N:o 14. *Ang. understöd ur Torngrenska fonden.*

nor i månaden måtte få utdelas till Fru Olausson av Torngrenska fondens medel från innevarande års början och tillsvidare under året.

Västerås den 6 februari 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Åberopande min skrivelse till Drätselkammaren av den 16 mars 1935, på grund av vilken Drätselkammaren beviljade mig ett månatligt understöd av 100 kr. ur "Torngrens fond för konvalescent och obotligt sjuka", att utgå till och med av utgången av år 1935, får jag härmed vördsamt anhålla, att Drätselkammaren ville bevilja mig ett dylikt understöd att till oförändrat belopp utgå även under år 1936.

Som de skäl, som föranledde min ovan nämnda skrivelse, alltjämt äro för handen — min ekonomiska ställning har på grund av de snabbare kommunikationerna med Västerås kringliggande orter och därmed följande minskade möjligheter att erhålla skolbarn i helinackordering, vilket förut givit mig en knapphändig utkomst, snarare försämrats — vågar jag förvänta att Drätselkammaren skall bifalla denna min begäran.

Västerås den 15 januari 1936.

Olga Olausson,
Adress: Stora gatan 53.

N:o 15.

Drälselkammarens skrivelse ang. inköp av en del av lägenheten Vilhelmsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För utläggning av det nya järnvägsspåret mellan Fridnäs och Västerås västra, vartill staden enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 december 1935 bland annat skall tillhandahålla erforderlig mark, behöver staden förvärva

en mindre markremsa av stadsägan 218 (Vilhelmsberg) om 237 kvm. Enligt preliminärt avtal är ägaren av denna fastighet villig under hand försälja berörda område till staden på antagliga villkor.

N:o 15. Ang. inköp av en del av lägenheten Vilhelmsberg.

Drätselkammaren får med anledning härav hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, drätselkammaren kan finna för staden antagliga för stadens räkning inköpa den del av lägenheten Vilhelmsberg eller stadsägan 218, som åtgår för utläggning av nytt järnvägsspår mellan Fridnäs och Västerås västra.

Västerås den 6 februari 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

N:o 16.

Drätselkammarens och vatten- och gasverksstyrelsens förnyade utlåtanden ang. ny gastaxa. (Jfr. N:o 8).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 30 nästlidne januari vid behandling av ett av vatten- och gasverksstyrelsen framställt och av drätselkammaren tillstyrkt förslag till ny gastaxa, beslutat återremittera ärendet till styrelsen och drätselkammaren för vidare beredning, får drätselkammaren, efter tagen del av vatten- och gasverksstyrelsens i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande februari framställda nya förslag i ärendet, anföra följande.

Ehuru det torde vara obestridligt, att det av vatten- och gasverksstyrelsen i januari 1936 framlagda förslaget, såsom ock styrelsen i sin senaste skrivelse antytt, bättre än det nu framförda överensstämmer med de grundsatser i fråga om prissättning, vilka böra vara vägledande för en affärsmässigt driven verksamhet, vill drätselkammaren likväl ej motsätta sig antagandet av det sista förslaget, varignom en i övrigt fullt motiverad prisförhöjning för en icke obetydlig del av gasverkets småabonnenter undvikes. Fördelningen mellan större och mindre abonnenter av avgifterna till gas-

N:o 16. *Ang. ny gastaxa.*

verket blir i alla händelser även med det sista förslaget mera rättvis än vad för närvarande är fallet, vartill kommer sannolikheten av, att prisnedsättningarne för större förbrukare enligt den nya taxan snart nog skola medföra så stor ökning i hela gaskonsumtionen, att den vid taxans införande framträdande inkomstminskningen blir utjämnad.

Beträffande tidpunkten för taxans ikraftträdande önskar drätselkammaren dock föreslå en jämkning i vatten- och gasverksstyrelsens förslag. Styrelsen har utan närmare motivering vidhållit sitt från början framförda förslag om att den nya taxan skulle tillämpas retroaktivt från årets början. Då det förra förslaget innehöll en bestämmelse om att den däri ingående minimiförbrukningsavgiften skulle regleras för helt år, ville drätselkammaren, ehuru ej utan tvekan, motsätta sig förslaget om retroaktiv tillämpning. När emellertid i det senaste förslaget bestämmelsen om minimiförbrukningsavgift bortfaller, finnes enligt drätselkammarens mening ingen anledning att sänka avgiften för redan verkställd eller i varje fall avtalad förbrukning. Nedsättningen för större abonnement är ju avsedd att stimulera kunderna till än större förbrukning och till nya abonnemang. Men härutinnan har ju den retroaktiva tillämpningen ingen som helst betydelse. Drätselkammaren anser sålunda, att den nya taxan bör tillämpas från och med avläsningen för innevarande års 2:dra kvartal.

Vad slutligen beträffar den ekonomiska konsekvensen av taxans införande, anser drätselkammaren det bäst, att beslut genast fattas om den justering av 1936 års budget, som härav föranledes och bör detta lämpligast ske så, att av 1936 års förslagsanslag avsättes ett belopp motsvarande den inkomstminskning, som kan beräknas bliva en följd av taxans införande. Detta belopp utgör med tillämpning av vatten- och gasverksstyrelsens beräkning för helt år av 12,000 kronor, för tre kvartal 9,000 kronor.

På grund av det anförda får drätselkammaren sålunda föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta,

att antaga vatten- och gasverksstyrelsens senaste, i skrivelse den 5 februari 1936 framlagda förslag till ny gastaxa,

att den nyantagna taxan skall tillämpas från och med avläsningen för 1936 års andra kvartal, samt

att för utjämnande av den inkomstminskning för år 1936, som kan bliva en följd av den nya taxans tillämpning under årets tre senaste kvartal, skall tagas i anspråk ett belopp av 9,000 kronor av innevarande års anslag till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 13 februari 1936.

För Drätselkammaren:

O. HELLMAN.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 16. *Ang. ny gastaxa.*

Den 30 nästlidne januari beslöto Stadsfullmäktige att till Drätselkammaren och Vatten- och Gasverksstyrelsen för ytterligare beredning återremittera ärendet rörande styrelsens förslag till ny gastaxa.

Med det av styrelsen framlagda förslaget avsågs att med bibehållande i huvudsak av nuvarande priset för hushållsförbrukningen genom lämplig rabattering åt större förbrukare stimulera till en vidare användning av gas för industriändamål. Vid upprättandet av den nya taxan företogs samtidigt i likhet med vad som skett i andra städer vissa justeringar för att dels få mätareavgiften ersatt med en grundavgift, dels för att i någon mån skydda verket mot s. k. förlustabonnenter. I sistnämnda avseendet föreslogs en bestämmelse om viss minimiförbrukning pr år.

I anslutning till de synpunkter, som framkommo vid Stadsfullmäktiges handläggning av ärendet har styrelsen uppgjort ett alternativt förslag till gastaxa, i vilket dels grundavgiften för den egentliga hushållsförbrukningen satts till samma belopp som hittills förekommande lägsta mätareavgift eller 3 kronor, dels bestämmelsen om minimiförbrukning uteslutits. För att i någon mån kompensera för den ytterligare sänkning av inkomsterna, som skulle bli en följd av nämnda åtgärder har styrelsen ansett riktigt att för större abonnenter något höja den förut föreslagna zontaxan.

Det *alternativa förslaget* har följande lydelse:

Gastaxa.

												Tillämplig vid förbrukning av högst	
zon	1	gr.-avg.	pr	år	3	kr.	förbr.-avg.	16	öre	pr	kbm.	850	kbm.
„	2	„	„	„	20	„	„	14	„	„	„	2,000	„
„	3	„	„	„	60	„	„	12	„	„	„	4,000	„
„	4	„	„	„	100	„	„	11	„	„	„	10,000	„
„	5	„	„	„	200	„	„	10	„	„	„	20,000	„
„	6	„	„	„	400	„	„	9	„	„	„	40,000	„
„	7	„	„	„	800	„	„	8	„	„	„	80,000	„
„	8	„	„	„	1,600	„	„	7	„	„	„	över 80,000	„

Mätareavgift utgår ej. Har abonnent emellertid behov av mer än en mätare, ökas grundavgiften med 10 % för varje mätare, som tillkommer, dock minst 4 kr. och högst 40 kr. för varje.

Debiteringen för årets tre första kvartal sker efter en med ledning av föregående års förbrukning eller uppgjorda kalkyler vald zon och regleras vid fjärde kvartalet i överensstämmelse med den zon, som med hänsyn till den sammanlagda årsförbrukningen ställer sig gynnsammast för abonnenten.

Abonnenter av gas för industriändamål äga att, då gaskonsumtionen är fördelad på olika fastigheter inom staden, räkna med den sammanlagda förbrukningen.

N:o 16. *Ang. ny gastaxa.*

I likhet med det först framlagda förslaget visas i nedanstående tabell en jämförelse mellan nuvarande och enligt alternativförslaget föreslagna gaspriser vid olika förbrukningar, inklusive mätareavgift, respektive grundavgift.

Vid förbrukning pr år	Nuvarande taxa	Föreslagen taxa
300 kbm.	17,3 - 17,0 öre	17,0 öre
1,000 „	16,8 „	16,0 „
2,000 „	16,6 „	15,0 „
5,000 „	16,4 „	13,0 „
10,000 „	16,2 „	12,0 „
50,000 „	16,2 „	9,6 „
100,000 „	16,1 „	8,6 „

Såsom styrelsen i skrivelsen den 14 januari 1936 framhållit skulle det då framlagda förslaget medföra en minskning för innevarande år i den för gasverket beräknade inkomsten av 7,000 kronor. Genomförandet av alternativförslaget beräknas för samma tid medföra en minskning av 12,000 kronor.

Ehuru styrelsen såsom förvaltare av ett affärsdrivande verk anser de synpunkter berättigade, som voro vägledande vid upprättandet av det första förslaget, vill styrelsen ej motsätta sig en modifikation av detsamma i syfte att åstadkomma lindring för de mindre förbrukarna på sätt alternativförslaget innebär. Styrelsen vill således hos Stadsfullmäktige, dels tillstyrka alternativförslaget att tillämpas från och med avläsningen för innevarande års första kvartal, dels hemställa, att den inkomstminskning, som genom förslagets antagande uppkommer i 1936 års inkomst- och utgiftsstat, skall regleras på sätt Stadsfullmäktige må komma att besluta i samband med behandlingen av styrelsens förvaltningsberättelse för år 1935.

Västerås den 5 februari 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 17.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten- och gasledningar i vissa delar av Tegnérgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av vatten- och gasverksstyrelsens närlagda skrivelse angående anläggande av vatten- och gasledningar i vissa delar av Tegnérgatan får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka bifall till styrelsens i ärendet gjorda framställning.

Västerås den 13 februari 1936.

För Drätselkammaren:

O. HELLMAN.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För att på ett nöjaktigt sätt kunna tillgodose dels Aseas Isolationsfabrik och dels bostadskvarter vid Emausvägen och Wijkmansgatan med gas erfordras framdragning av en gasledning i Tegnérgatan. Även vattenledning är av behovet påkallad, ej minst ur brandsläckningssynpunkt, och bör nedläggas samtidigt med gasledningen. Såväl Isolationsfabriken som berörda kvarter matas f. n. med gas och vatten genom av bolagen i Emausvägen och Wijkmans- m. fl. gator anlagda och bekostade ledningar. Gasledningen är emellertid av allt för ringa dimension för nu rådande behov. Styrelsen har därför låtit upprätta förslag till ledningar för vatten och gas — avloppsledning finnes redan — i Tegnérgatan mellan Kopparbergsvägen och Malmabergsgatan, därvid även förbindelseledningar fram till Lovisebergsvägen medräknats.

Anläggningskostnaden är beräknad till 38,500 och anslutningsavgifter, som nu inflyta till 6,500 kr. Erforderligt anslag bliver då 32,000 kr. De upprättade räntabilitetsberäkningarne utvisa, att anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande.

För avhjälpande av här berörda olägenheter hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur Tekniska Verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 32,000 kr. för anläggande av vatten- och gasledningar i Tegnérgatan mellan Lovisebergsvägen och Malmabergsgatan.

Västerås den 5 februari 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 18.

Drätselkammarens skrivelse ang. lokaltelefon m. fl. anläggningar vid fattigvårdens ålderdomshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 november 1935, som inkommit till drätselkammaren för förberedande behandling, har fattigvårdsstyrelsen anhållit om anslag dels till automatisk lokaltelefon vid ålderdomshemmet med 5,780 kronor, dels till ljussignalanordning i stället för nuvarande ringledningar vid ålderdomshemmets sjukhus med 3,900 kronor, dels ock i samband med dessa arbeten till nya ledningar och kontakter för radioanläggningar å sjukhuset med 1,650 kronor eller tillhopa 11,330 kronor.

Vid behandling av denna framställning den 5 december 1935 beslöt drätselkammaren, som i princip ej hade något att invända emot de föreslagna anordningarne, återremittera ärendet till fattigvårdsstyrelsen för övervägande av möjligheten att nedbringa kostnaderna för desamma exempelvis genom inskränkning av antalet telefoner samt genom ledningarnas förläggande utanför väggarne.

I anledning härav har fattigvårdsstyrelsen inkommit till drätselkammaren med en ytterligare skrivelse i ärendet av den 7 innevarande februari, däri framställningen närmare motiveras och i huvudsak vidhålles.

Med överlämnande av handlingarne i ärendet får drätselkammaren härmed hänskjuta frågan till stadsfullmäktiges avgörande och därvid för egen del anföra följande.

Ehuru drätselkammaren även efter fattigvårdsstyrelsens förnyade yttrande ej blivit övertygad om omöjligheten att inskränka något på det uppgjorda projektet, anser sig drätselkammaren dock kunna tillstyrka framställningen, då fattigvårdsstyrelsen bör kunna vid anläggningarnes utförande företaga inskränkningar i sådana hänseenden, där utförandet icke är fullt av behovet påkallat eller kostnaden kan anses större, än att den skäligen motsvarar nyttan av anläggningen.

I detta hänseende vill drätselkammaren särskilt betona, att antalet telefoner bör kunna inskränkas utan våda eller nämnvärd inskränkning i den bekvämlighet eller ändamålsenlighet, som med lokaltelefonanläggningen avses.

Under uttalande således, att drätselkammaren förutsätter, att fattigvårdsstyrelsen vid beslutets verkställande kommer att så vitt möjligt söka inskränka och förbilliga anläggningarne, får drätselkammaren tillstyrka, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för utförande vid fattigvårdens ålderdomshem av lokaltelefonanläggning samt ljussignalanläggning och nya ledningar för radioanläggningen för hemmets sjukhus anvisa förslagsvis intill 11,330 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

N:o 18. *Ang. lokaltelefon m. fl. anläggningar vid fattigvårdens ålderdomshem.*

Västerås den 13 februari 1936.

För Drätselkammaren:

O. HELLMAN.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren, Västerås.

Sedan Drätselkammaren vid sammanträde den 5 sistlidne december i princip godkänt fattigvårdsstyrelsens förslag uti framställning om införande av automatisk lokaltelefon vid ålderdomshemmet samt ljussignalanordning, ledningar och kontakter för radioanläggningen inom sjukhuset vid ålderdomshemmet, men återremitterat ärendet för fattigvårdsstyrelsens yttrande rörande ifrågasatt möjlighet, att nedbringa kostnaderna för anläggningen, dels genom inskränkning av antalet telefonapparater samt dels genom att anbringa ledningarna till desamma utanpå väggarna, får fattigvårdsstyrelsen anföra.

Vad telefonanläggningen beträffar kan meddelas, att det beräknade antalet telefonapparater utgör tillsammans 19 st. och äro avsedda att uppsättas i föreståndarens, husmoderns, vaktmästarens, maskinistens, eldarens och samtliga avdelningssköterskors bostäder samt i övrigt å sådana ställen inom hemmet, där sagda personal har sina arbetsuppgifter förlagda.

Beträffande ljussignalanordningen å sjukhuset har ur flera synpunkter ansetts nödvändigt, att dessa ledningar inläggas i väggarna. De måste framdragas till samtliga inom sjukhuset befintliga sängar med en kontakt vid varje säng. Enligt gjord erfarenhet av tidigare signalanläggning är förläggning av ledningar utanpå väggarna på grund av att de bliva utsatta för alltför stora påfrestningar icke effektiva och hållbara samt föranleda betydande reparationskostnader. Fattigvårdsstyrelsen är därför mycket angelägen att arbetet utföres på sätt, som föreslagits.

Beträffande merkostnaden för detta arbete blir densamma icke stor, enär arbetet med ledningsnätets infällande i väggarna utföres av å hemmet intagna vårdtagare, varför endast efterlagningen föranleder kostnad, som beräknats till c:a 100: — kr. Målning av sjuksalarna, som äro i bristfälligt

N:o 18. *Ang. lokaltelefon m. fl. anläggningar vid fattigvårdens ålderdomshem.*

skick, måste ändock ske under instundande sommar. En del förberedande arbeten för anläggningen ifråga utfördes redan i samband med ekonomibyggnadens uppförande och ålderdomsavdelningens ombyggnad i så måtto, att uti dessa byggnader i väggarna inlades för anläggningen erforderliga rör. I föreståndarebostaden är avsikten att ledningarna skola läggas utanpå väggarna och endast i sjukhusbyggnaden, där på anförda skäl, ljussignalledningarna måste inläggas i väggarna, skulle i samband härmed inläggas ledningar för telefon och radio. Telefonledningar komma sålunda att inläggas i väggarna endast i de fall, då detta kan ske i samband med inläggning av andra ledningar. Ett nedbringande av kostnaderna för anläggningen genom inskränkning av antalet telefonapparater samt ledningarnas förläggande utanpå väggarna i sjukhusbyggnaden skulle alltså enligt fattigvårdsstyrelsens uppfattning kunna ske endast på bekostnad av anläggningens effektivitet och ändamålsenlighet.

Då tiden för anläggningens utförande icke kunnat fixeras, har kostnadsberäkningen måst utföras så, att den, även med hänsyn till inträdande prisstegringar, skulle kunna hålla. Genom infordrande av anbud kan därför säkerligen kostnaden nedbringas åtskilligt under det begärda anslaget, som sålunda är att betraktas såsom förslagsanslag.

På grund av vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa, att styrelsens framställning i ärendet måtte bifallas.

Västerås den 7 febr. 1936.

För Fattigvårdsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

/*Axel Norén.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får fattigvårdsstyrelsen hemställa om anslag till anläggning av dels automatisk lokaltelefon vid ålderdomshemmet, dels ljussignalanordning å sjukhuset samt dels ledningar och kontakter för radioanläggningen inom sjukhuset vid ålderdomshemmet.

Till stöd för framställningen får fattigvårdsstyrelsen anföra, att behovet av lokaltelefon gjort sig gällande alltsedan ålderdomshemmet utbyggdes i skilda avdelningar. Ständigt yppa sig olägenheter genom allt för stor omgång och tidsutdräkt att anträffa personalen å de olika avdelningarna. Särskilt besvärligt är det för föreståndaren i detta avseende.

Enligt uppgjort program skall telefonen vara automatisk och ha 19 apparater fördelade i de olika avdelningarna. Största delen av ledningarna indragas uti ett förut befintligt rörsystem, som nedlades i samband med kulvertledningarna från ekonomibyggnaden. Inomhus skola ledningarna in-

läggas i väggarna och överrappas. Kostnaden för telefonanläggningen är beräknad till 5,780: — kr.

N:o 18.
Ang. lokaltelefon m fl. anläggnigar vid fattigvårdens ålderdomshem.

Ifråga om den föreslagna ljussignalanläggningen kan anföras, att densamma är begränsad till ålderdomshemmets sjukhus. Vid sjukhusets uppförande anlades ljudsignalanläggning. Denna är numera i hög grad bristfällig och, eftersom ledningarna äro lagda utanpå väggarna, dyrbar i underhåll och svår att hålla i stånd. Dessutom är den alltför störande för de sjuka. Anstaltens läkare har därför uttalat såsom ett bestämt önskemål att en mera tidsenlig och mindre störande signalanordning kommer till utförande. Fattigvårdsstyrelsen har därför stannat för anläggandet av en ledning med ljussignaler och kontakter vid varje sjuksäng, så placerade att de sjuka kunna bekvämt använda sig av desamma. Den beräknade kostnaden härför belöper sig till 3,900: — kr.

I samband med dessa arbeten har fattigvårdsstyrelsen funnit lämpligt att jämväl anlägga ledningar för radion uti särskilda kablar samt att förse densamma med kontakter vid varje sjuksäng. De nuvarande ledningarna för radioanläggningen äro i likhet med signalledningarna dragna utanpå väggarna och bliva därför lätt utsatta för åverkan med därav föranledda avsevärda kostnader för reparation. Jämväl estetiska och praktiska skäl tala för att dessa ledningar infällas i väggarna samtidigt med övriga här ifrågavarande anläggningars ledningar. Arbetets utförande är beräknat att draga en kostnad av 1,650: — kr. Kostnaden för samtliga dessa anläggningar skulle sålunda belöpa sig på 11,330: — kr. Arbetet kommer givetvis att utbjudas på entreprenad och torde härigenom kostnaden kunna i någon mån nedbringas.

Med vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa att Stadsfullmäktige måtte besluta om sagda anläggningars utförande samt härför bevilja ett förslagsanslag på 11,330: — kronor.

Västerås den 12 nov. 1935.

För Fattigvårdsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

/Axel Norén.

N:o 19.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till inventering av fasta fornlämningar i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Västerås stad, som inkommit till drätselkammaren och härmed överlämnas till stadsfullmäktige för besluts fattande, har riksantikvarieämbetet anhållit om ett anslag å högst 900 kronor till bestridande av kostnaderna till fältarbetet vid av ämbetet planerad inventering av fasta fornlämningar inom Västerås stads område.

Drätselkammaren, som finner framställningen väl motiverad, får såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka densamma och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för inventering genom riksantikvarieämbetets försorg av fasta fornlämningar inom stadens område av 1936 års anslag till diverse och oförutsedda behov anvisa förslagsvis högst 900 kronor.

Västerås den 13 februari 1936.

För Drätselkammaren:

O. HELLMAN.

/Ragnar Tenow.

Till Västerås stad.

Sedan några år tillbaka pågår genom Riksantikvarieämbetets försorg upprättande av ett fullständigt register över Sveriges fasta fornlämningar. Detta arbete har visat sig vara av största värde för den arkeologiska forskningen, för fornminnesvården och för hembygdsundervisningen i landets skolor. Av särskilt stor betydelse är det att sådan inventering utföres så fort ske kan inom områden, som beröras av väg-, grustäkts-, tomtstycknings- och byggnadsarbeten, vilka arbeten ofta tyvärr innebära ett starkt hot mot fornminnesbeståndet.

Inventeringsarbetet bedrives i allmänhet sockenvis och utföres av fackmän, oftast i samarbete med lokala hembygdsorganisationer.

Den färdigställda inventeringsberättelsen över en socken innehåller en fullständig förteckning jämte översiktskarta över alla fasta fornlämningar

samt specialkartor över större fornlämningsområden jämte ett representativt bildmaterial i form av fotografier. Äldre litteratur- och arkivuppgifter äro även inarbetade i berättelsen.

N:o 19. *Ang. bidrag till inventering av fasta fornlämningar i V:ås*

Då ett mycket begränsat statsanslag står till ämbetets förfogande för ändamålet, har ämbetet hittills varit nödsakat att i stor utsträckning förlita sig på ekonomiskt stöd från privat håll. Den ekonomiska frågan har i allmänhet ordnats så, att Riksantikvarieämbetet bekostat arbetets ledning, inspektion, materiell samt uppordning av inventeringsberättelsen, medan bygden iklätt sig kostnaderna för det med inventeringen förbundna fältarbetet. Ett exemplar av den färdiga inventeringsberättelsen överlämnas därvid till bygden, medan ett andra exemplar förvaras hos Riksantikvarieämbetet.

Under hänvisning till det anförda får ämbetet härmed göra en hemställan, att Västerås stad måtte ekonomiskt stödja detta viktiga fornminnesvårdsarbete genom att bevilja ett anslag till bestridande av kostnaderna för fältarbetet vid inventering av stadens område, vilka kostnader av ämbetet beräknats till högst 900 kronor. Nämnda belopp behöver icke ställas till Riksantikvarieämbetets disposition förrän resultatet av arbetet i form av den färdiga inventeringsberättelsen överlämnats till staden.

Ämbetet motser tacksamt benäget svar i ärendet och skall med nöje lämna alla önskade upplysningar i frågan.

Stockholm den 3 februari 1936.

Sigurd Curman.

/K. A. Gustawsson.

N:o 20.

Drätselkammarens skrivelse ang. åtgärder för nybyggnader vid brand- och polisstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse, som här bilägges, har Stadsfullmäktiges kommitté för utredning av fråga om ökade utrymmen för polis- och brandverk under erinran om Stadsfullmäktiges beslut den 29 augusti 1935, att den igångsatta utredningen skulle tillsvidare avbrytas och med utlysande av entreprenad å tillbyggnad till och omändring av den nuvarande polis- och brandstationen enligt ett av Stadsfullmäktige tidigare i princip godkänt förslag, som vore av kommittén utformat i fullständiga ritningar och övriga entreprenadhandlingar, skulle anstå, på anförda skäl hemsällt, att Stadsfullmäktige ville låta

N:o 20. *Ang. åtgärder för nybyggnader vid brand och polisstationen.*

kommittén fullfölja utredningen genom att utlysa entreprenad å uppförandet av det i byggnadsprogrammet ingående polishuset och bostadshuset för brandverkets personal, och får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet tillstyrka, att utredningen utan att särskilt forceras, fullföljes på sätt kommittén ifrågasatt.

Västerås den 13 februari 1936.

För Drätselkammaren:

O. HELLMAN.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den av stadsfullmäktige tillsatta kommittén för utredning av frågan om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet meddelade förlidet år i skrivelse till stadsfullmäktige, att kommittén låtit upprätta fullständiga ritningar och övriga entreprenadhandlingar rörande tillbyggnad till och omändring av den nuvarande polis- och brandstationen enligt ett av stadsfullmäktige tidigare i princip godkänt förslag. I berörda skrivelse hemställde kommittén tillika om stadsfullmäktiges beslut, huruvida entreprenad å till- och ombyggnaden skulle utlysas, därvid kommittén emellertid själv ifrågasatte lämpligheten av att då påbörja det planerade arbetet med hänsyn därtill att byggnadsverksamheten i staden vore synnerligen livlig och till följd därav tillgången på byggnadsarbetare knapp. Vid sammanträde den 29 augusti 1935 beslöto också stadsfullmäktige, att med utlysande av entreprenad skulle anstå tills vidare.

Sedan stadsfullmäktige senast behandlade detta ärende, hava förhållandena i viss mån ändrats. Två av poliskårens avdelningar, nämligen statspolisavdelningen om fem man och ordonnansavdelningen om fyra man, vilka hava sin verksamhet förlagd till förhyrda lokaler inom fastigheten Östra Kyrkogatan 6, måste nämligen inom en nära framtid avflytta från dessa lokaler, då fastighetens nuvarande ägare själv behöver använda desamma. Verkställda undersökningar hava visat, att det knappast är möjligt att anskaffa nya lokaler för dessa avdelningar i närheten av polisstationen, vilket dock är nödvändigt för deras verksamhet. Utrymmesbristen inom polisverkets lokaler blir för övrigt för varje år alltmera kännbar. Det synes med hänsyn härtill kommitterade nödvändigt att nu upptaga frågan om uppförande av nytt polishus enligt det tidigare framlagda förslaget. Kommittén har vid förnyad behandling av frågan undersökt möjligheterna av att till en början uppföra endast det föreslagna polishuset vid Vasagatan, då polisverkets behov av nya lokaler torde få anses mest trängande. Anordningarna för värmeledningar och grundkonstruktionerna för det föreslagna polis-

huset och bostadshuset för brandkårens personal äro emellertid av den art, att uppförande av dessa byggnader var för sig skulle avsevärt fördyra byggnadskostnaderna. Det torde på grund därav icke vara ekonomiskt försvarbart att först låta uppföra endast polishuset och därefter vid en senare tidpunkt bostadshuset för brandkårens personal. Däremot kan den ombyggnad av den nuvarande polis- och brandstationen, som ifrågasatts, icke genomföras förrän nybyggnaderna färdigställts, varför entreprenad å ombyggnadsarbetena icke för närvarande torde böra utlysas.

N:o 20. *Ang. åtgärder för nybyggnader vid brand- och polisstationen,*

Slutligen vill kommittén meddela, att i anledning av vissa anmärkningar mot förslaget till ny- och ombyggnader för brandverkets räkning, vilka framställts av de därav berörda befattningshavarna, kommittén låtit verkställa viss omarbetning av ritningarna till brandverkets personalbyggnad, innebärande ett tillgodoseende av önskemålen om bostädernas förläggning och storlek, samt att vissa mindre omfattande justeringar vidtagits i fråga om lokalernas fördelning inom polishuset.

Under åberopande av vad sålunda och tidigare i ärendet anförts får kommittén hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga kommittén att utlysa entreprenad å uppförande av det föreslagna polishuset och bostadshuset för brandverkets personal.

Västerås rådhus den 13 februari 1936.

På Kommitténs vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

N:o 21.

Drätselkammarens skrivelse ang. provisorisk ändring i stadsarkitektens tjänstgöringsskyldighet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätskelammaren överlämnar härmed till Stadsfullmäktige för avgörande en framställning av byggnadsnämnden i staden angående befogenhet för nämnden att tillsvidare bevilja nyutnämnde stadsarkitekten Sven Ahlbom partiell befrielse från honom enligt instruktion åvilande tjänstgöringsskyldighet samt att med arkitekten Ahlbom träffa den ekonomiska uppgörelse, som därmed kunde sammanhänga och får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet och med hänsyn till byggnadsnämndens avsikt att tillse, att allmänheten i avseende å stadsarkitektens rådgörande verksamhet icke kom-

N:o 21. *Ang. provisorisk ändring i stadsarkitektens tjänstgöringsskyldighet.*

mer att bliva lidande på en inskränkning i tjänstgöringsskyldigheten, förklara, att drätselkammaren icke vill motsätta sig ett bifall till framställningen.

Västerås den 13 februari 1936.

För Drätselkammaren:

O. HELLMAN.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt den för stadsarkitekten i Västerås gällande instruktionen är denne skyldig att hava mottagning för allmänheten under fem dagar i veckan. Uti en till byggnadsnämnden ingiven skrivelse har stadsarkitekten Sven Ahlbom hemställt, att byggnadsnämnden ville taga under övervägande, huruvida den honom åliggande tjänstgöringsskyldigheten tillsvidare kunde inskränkas. Såsom skäl härför har arkitekten Ahlbom i huvudsak anfört. Före tillträdet av stadsarkitektbefattningen i Västerås hade Ahlbom närmast under en chefsarkitekt haft att leda det i Stockholm pågående arbetet för uppförande av Karolinska sjukhuset. I början av innevarande år hade chefsarkitekten helt oförmodat avlidit och den av Kungl. Maj:t tillsatta kommittén för nämnda byggnadsföretag hade anhållit att Ahlbom ville medverka vid byggnadsföretagets utförande till dess den första etappen därav färdigställts, vilket beräknades skola ske under år 1939. Kommittén hade nämligen funnit, att det i betraktande av byggets stora omfattning och arkitektarbetets långt framskridna stadium icke vore lämpligt, om ens möjligt, att nu inkoppla en med arbetet främmande arkitekt. Då det icke vore möjligt för Ahlbom att tillmötesgå byggnadskommitténs framställning med en tjänstgöringstid som stadsarkitekt av fem dagar i veckan, föresloge Ahlbom, att hans tjänstgöringstid tillsvidare skulle inskränkas till två dagar i veckan med mottagningstider såväl på för- som eftermiddagar samt med skyldighet för Ahlbom att i mån av behov ställa till byggnadsnämndens förfogande en assistent, förslagsvis en dag i veckan.

Vid behandling av denna framställning har byggnadsnämnden väl funnit det vara mindre tillfredsställande, att då stadens myndigheter fastställt en väsentligt längre tjänstgöring för stadsarkitekten än som tidigare varit fallet och detta skett för att tillgodose ett från allmänheten ofta uttalat önskemål, en inskränkning i den fastställda tjänstgöringstiden omedelbart skulle medgivas. De omständigheter, som föranlett framställningen, äro emellertid av den art, att arkitekten Ahlbom icke kunnat förutse dem vid sökandet eller tillträdet av stadsarkitktbefattningen och de skäl, som ligga till grund för förslaget, måste tillerkännas stor betydelse. Med hänsyn här-

till synes det byggnadsnämnden, att staden bör tillmötesgå den gjorda framställningen, i den mån stadens egna intressen ej alltför mycket åsidosättas, särskilt som arkitekten Ahlbom meddelat, att han allt eftersom det omnämnda byggnadsarbetet i Stockholm fortskrider successivt skall kunna öka sin tjänstgöringstid härstädes. Byggnadsnämnden kan dock icke reservationslöst tillstyrka en inskränkning tills vidare av tjänstgöringstiden i så avsevärd omfattning som föreslagits, utan måste byggnadsnämnden förbehålla sig rätt att, därest arbetsuppgifterna det kräva, påkalla utsträckt tjänstgöring. Det synes därför lämpligast att byggnadsnämnden erhåller rätt att i den mån det stadsarkitekten åvilande arbetet så medgiver bevilja honom partiell befrielse från den honom åvilande tjänstgöringsskyldigheten. Därest sådan befrielse meddelas, måste stadsarkitekten uppenbarligen vara skyldig att avstå däremot svarande del av sitt arvode.

N:o 21. *Ang. provisorisk ändring i stadsarkitektens tjänstgöringsskyldighet.*

Under åberopande av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga byggnadsnämnden att tills vidare och i den mån arbetsförhållandena det medgiva bevilja stadsarkitekten partiell befrielse från den honom enligt instruktionen åvilande tjänstgöringsskyldigheten samt att med stadsarkitekten träffa den ekonomiska uppgörelse, som därav kan föranledas.

Västerås rådhus den 13 februari 1936.

På Byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

N:o 22.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av pontoner för hamnens behov.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed till stadsfullmäktige för avgörande en framställning av hamnstyrelsen angående anvisande av ett anslag å 15,000 kronor för inköp av 10 stycken pontoner och får under hänvisning till att dessa kunna användas för flera nyttiga ändamål — utom av hamnstyrelsen nämnda kunna några komma till användning som underlag för bryggor vid stadens holmar — samt att det för desamma begärda priset måste anses vara synnerligen måttligt, föreslå, att stadsfullmäktige ville för inköpet ställa det begärda anslaget 15,000 kronor till hamnstyrelsens förfo-

N:o 22.
Ang. inköp av pontoner för hamnens behov.

gande med bestämmelse, att anslaget skall utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige framdeles efter förslag av drätselkammaren kunna komma att besluta.

Västerås den 13 februari 1936.

För Drätselkammaren:

O. HELLMAN.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen i staden har till behandling förehaft fråga om förlängning av vågbrytaren utanför kajen i djuphamnen, varom framställning gjorts av trafikanter, och har därvid byggnadschefen Smitt föreslagit att för ändamålet skulle inköpas till försäljning genom en firma i Stockholm utbjudna pontoner. Vid förhandlingar med firman har priset för dessa nedpressats från 2,400 kr. pr styck till 1,500 kronor under förutsättning, att hela partiet utgörande 10 stycken på en gång inköptes. Varje ponton är byggd av järnplåt med dimension 30×3×1,6 meter och väger 24 ton.

Vad angår förlängningen av vågbrytaren utanför djuphamnen skulle därför åtgå 4 stycken pontoner. Då emellertid de övriga skulle kunna användas till andra ändamål — för att nämna exempel skulle 3 kunna utläggas såsom vågbrytare utanför Svartåmynningen, — anser hamnstyrelsen att staden bör antaga det gjorda erbjudandet och får därför föreslå, att stadsfullmäktige ville för inköpet ställa till hamnstyrelsens förfogande ett anslag å 15,000 kronor.

Västerås den 13 februari 1936.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Wilh. Nybergs Boktryckeri, Västerås 1936.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. **Den 26 Mars** **III.**

N:o 23.

Lönenämndens och hälsovårdsnämndens förnyade yttranden ang. viss ändring i instruktionen för stadsläkarne. (Jfr. n:r 86 1935).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I avseende å frågan angående ordnandet av läkarevården för å stadens barnavårdsnämnds barnhem intagna barn beslöto stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 augusti 1935 efter avgivna yttranden av hälsovårdsnämnden, lönenämnden och drätselkammaren att förste stadsläkaren tills vidare och till dess bestämmelse därom i instruktionen för stadens tjänsteläkare bleve intagen enligt eget åtagande och utan ersättning skulle ombesörja läkarevården för å barnhemmet intagna meddellösa barn, ävensom att till hälsovårdsnämnden och lönenämnden återremittera ärendet för berörda skyldighets instruktionsmässiga fastställande för någon av stadens tjänsteläkare.

Sedan hälsovårdsnämnden i anledning av denna återremiss enligt protokoll vid dess sammanträde den 12 november 1935 utan att göra åtskillnad mellan läkarevården för medellösa och icke medellösa barn föreslagit, att under § 11 i instruktionen för stadens tjänsteläkare, vilken paragraf närmare anger förste stadsläkarens särskilda tjänsteåligganden, skulle såsom punkt 8 intagas bestämmelsen "att utan särskild ersättning handhava läkarevården å stadens barnhem", får lönenämnden såsom sitt yttrande i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga det av hälsovårdsnämnden föreslagna tillägget, dock att emellan orden "stadens" och "barnhem" skall inskjutas ordet "barnavårdsnämnds".

Västerås den 11 februari 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 23.
Ang. viss ändring i instruktionen för stadsläkarne.

Utdrag av protokoll, hållet vid Hälsovårdsnämndens i Västerås sammanträde den 8 oktober 1935.

§ 350.

Genom beslut under § 139 i sitt vid sammanträde den 29 augusti innevarande år förda protokoll hade stadsfullmäktige till hälsovårdsnämnden och lönenämnden återremitterat barnavårdsnämndens hemställan att sådan bestämmelse måtte införas i instruktionen för stadsläkarna i Västerås, att någon av dem skulle vara skyldig att tjänstgöra som läkare vid stadens barnhem, för berörda skyldighets instruktionsmässiga fastställande för någon av stadens tjänsteläkare.

Hälsovårdsnämnden beslöt lämna stadens tjänsteläkare tillfälle att ånyo yttra sig i frågan och blev i avvaktan härpå ärendet bordlagt.

Som ovan
In fidem:
Eric Plantin.

Justerat den 7/11 1935.

Thorwald Bergquist.

Utdrag av protokoll, hållet vid Hälsovårdsnämndens i Västerås sammanträde den 12 november 1935.

§ 376.

Upptogs i närvaro även av 2:dre stadsläkaren det vid Hälsovårdsnämndens sammanträde den 8 oktober under § 350 antecknade ärende rörande stadsfullmäktiges återremiss till hälsovårdsnämnden och lönenämnden av barnavårdsnämndens hemställan, att sådan bestämmelse måtte införas i instruktionen för stadsläkarne i Västerås, att någon av dem skulle vara skyldig att tjänstgöra som läkare vid stadens barnhem.

Efter diskussion i ärendet och med instämmande av tjänsteläkarne, beslöt hälsovårdsnämnden föreslå stadsfullmäktige att i § 11 som punkt 8 intoges följande bestämmelse "att utan särskild ersättning handhava läkarevården å stadens barnhem".

Som ovan
In fidem:
Eric Plantin.

Justerat den 10/12 1935.

Thorwald Bergquist.

N:o 24.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Hammarby- och Åsgatorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 25 nästlidne februari, som härmed överlämnas till stadsfullmäktiges prövning, hemställt om ett anslag å 9,900 kronor för utförande av vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa delar av Hammarby- och Åsgatorna.

Drätselkammaren, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, får såsom eget yttrande över framställningen anföra följande.

Enligt den karta, som bifogats styrelsens skrivelse skulle en del av ledningssträckan närmast Västmannagatan nedläggas i mark, som enligt gällande stadsplan är kvartersmark. Denna mark äges visserligen för närvarande av staden och möjlighet föreligger väl, att vid en blivande stadsplaneändring Hammarbygatan kommer att givas sådan sträckning, att ledningarne i förevarande del såsom de angivits i förslaget komma att ligga i den blivande gatan. Härom är dock ännu intet bestämt och intill dess så sker bör icke nu berörda del av ledningarne utföras. Detta synes ej heller vara oundgängligen nödvändigt, då de föreslagna ledningarne i övrigt kunna åtminstone tillsvidare anknytas till de ledningar, som redan finnas anlagda i den östligaste delen av Hammarbygatan, samt såsom förslaget också angiver till ledningarne i Lantvärnsgatan.

Med den reservation, att de föreslagna ledningarne till den del de avsetts att framgå genom nuvarande kvartersmark, tillsvidare ej komma till utförande, tillstyrker drätselkammaren den föreliggande framställningen.

Västerås den 12 mars 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Fastighetsägare utefter Hammarbygatan och södra delen av Åsgatan hava hos styrelsen hemställt om utdragning av stadens allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas till sina fastigheter. I detta fall erfordras ledningsutbyggnad i Hammarbygatan mellan Västmanna- och Lantvärnsgator-

N:r 24. *Ang. anläggning av vatten- avlopps- och gasledningar i delar av Hammarby- och Åsgatorna.*

na samt i Åsgatans nedre del. Kostnaderna äro beräknade till 25,000 kronor, enskilda bidraget till 15,100 och bliver då stadens andel 9,900 kr. Stadens andel beräknas bliva förräntad och amorterad av inkomsterna från anläggningen.

Såsom styrelsen tidigare meddelat har styrelsen igångsatt en utredning angående anslutningsavgifterna för år 1936. I enlighet med vad som redan skett i ett par fall bör därför i avvaktan på resultatet av den pågående utredningen även i föreliggande fall förbehåll göras för den eventuella höjning av anslutningsavgifterna, som kan bliva beslutad av Stadsfullmäktige.

Efter denna erinran tillåter sig styrelsen föreslå,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 9,900 kr. för utsträckning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Hammarbygatan mellan Västmanna- och Lantvärnsgatorna samt i Åsgatan till stadsägan 585, under förbehåll att sökandena förbinda sig att erlägga den ledningsavgift, som kan bliva beslutad för år 1936 och att för gatureglering erforderlig mark överlämnats till staden före arbetets igångsättande.

Västerås den 25 februari 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 25.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av elektriska jordkabelledningar i delar av Vasa-, Tessin-, Engelbrekts- och Rudbecksgatorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda skrivelse från vatten- och gasverksstyrelsen angående anläggning av elektriska jordkabelledningar i vissa delar av Vasa-, Tessin-, Engelbrekts- och Rudbecks-

gatorna, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka den gjorda framställningen.

Västerås den 12 mars 1936.

För Drätselkammaren:

FRTZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

N:o 25.
Ang. anläggning av elektriska jordkabelledningar i delar av Vasa-, Tessin-, Engelbrekts- och Rudebecksgatorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av den omfattande byggnadsverksamheten vid Engelbrekts- och Tessingatorna — för närvarande äro byggnader för närmare 100-tal lägenheter under uppförande — bliver det nödvändigt att anlägga elektriska jordkablar i Vasa-, Tessin-, Engelbrekts- och Rudbecksgatorna med utgångspunkt vid Domkyrkoesplanaden. Anläggningssumman är beräknad till 20,000 kr., däri då upptagits 3,000 kr. för kablar till gatubelysning. För undvikande av dubbel grävning böra nämligen sistnämnda slag av kablar nedläggas samtidigt med de övriga. Det torde i övrigt inom kort tid bliva erforderligt att framlägga förslag rörande gatubelysningen inom de områden, för vilka dessa kablar äro avsedda.

Då alla större nybyggnader skola utrustas med växelström, avse här berörda kabelanläggningar denna strömart och få desamma givetvis även användning i den mån övriga utefter kabelsträckningen befintliga fastigheter överkopplas till växelström.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 20,000 kr. för anläggande av jordkablar för växelström i Vasagatan till Skolgatan, i Tessingatan från Skolgatan till kvarteret Gregor, i Engelbrektsgatan från Domkyrkoesplanaden till kvarteret Grimm och i Rudbecksgatan mellan Engelbrekts- och Tessingatorna.

Västerås den 25 februari 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 26.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp och försäljningar av mark berörande kvarteret Kerstin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom förutsättning för att få till stånd en bebyggelse av byggnadskvarteret Kerstin utefter Lidmansvägen och Bondegatan kräves en reglering av kvarteret till överensstämmelse med gällande stadsplan samt ett genomförande av den för kvarteret fastställda tomtindelningen genom att tomtmark ingående i de olika tomterna förenas i en och samme ägares hand.

Enligt denna tomtindelning bildas tomterna N:ris 1, 6, 7 och 8 av mark, som i huvudsaklig del tillhör dels staden, dels ock ägaren av lägenheten Backa 2, Folkskolläraren J. Walters sterbhus, varav staden äger större delen av tomterna N:ris 6 och 7 och sterbhuset större delen av tomterna N:ris 1 och 8. I tomten N:o 6 ingår även mark tillhörig Siende och Norrbo tingslags tingshusbyggnadsskyldige. Regleringen skulle även omfatta ett förvärv åt staden av ett mindre område av Backa N:o 2 och av tingshustomten att utläggas till Bondegatan och försäljning till tingshusbyggnadsskyldige av mindre områden av staden tillhöriga lägenheterna Backa N:o 1 och Nedre Backa att ingå i tomten N:o 5 och till ägaren av lägenheten Johanslund av del av sistnämnda lägenhet samt av förgårdsmark utefter Hållgatan. Jämväl skall av Johanslund förvärvas ett mindre område för utläggning av Bondegatan.

I avseende å sättet för genomförande av denna reglering skulle staden förvärva den mark tillhörig annan, som ingår i tomten N:o 6 och som skall utläggas till Bondegatan, Huruvida staden genom köp eller försäljning skall medverka till reglering av tomterna N:ris 1, 7 och 8 torde bero på utgången av de underhandlingar, som staden kommer att inleda med vederbörande.

Med överlämnande av karta över kvarteret Kerstin med närmare utredning rörande detaljerna i regleringen och varå staden tillhörig mark angivits med streckad markering, hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, genomföra reglering av byggnadskvarteret Kerstin och av för kvarteret gällande tomtindelning genom förvärv åt staden eller försäljning av mark, som därför utgör en nödvändig förutsättning.

Härjämte anhåller drätselkammaren om bemyndigande att efter den genomförda regleringen till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja de tomter inom kvarteret, som genom regleringen helt kommer i stadens ägo.

Västerås den 5 mars 1936.

För Drätselkammaren:
FRITZ EKLUND.

Ragnar Tenow.

N:o 27.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättring av bekvämlighetsinrättningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden i staden har efter en av Förste Stadsläkaren företagen besiktning å stadens bekvämlighetsinrättningar och med anledning av vad som därvid förekommit hos drätselkammaren hemställt om åtgärder för att få bekvämlighetsinrättningarne försatta i ett i hygieniskt avseende bättre skick. Bland annat har hälsovårdsnämnden ifrågasatt, att samtliga inrättningar skulle förses med belysning, att inrättningen vid tivoliplatsen gjordes rymligare, samt att golvet i inrättningen i gamla hamnen bleve omgjutet och försåges med ståpall. Av de av hälsovårdsnämnden föreslagna åtgärderna anser drätselkammaren de ovan nämnda vara mest av behovet påkallade. Med övriga åtgärder synes kunna anstå och frågan om dessas vidtagande böra göras beroende av ytterligare utredning.

Enligt införskaffad utredning skulle kostnaden för belysning inom samtliga bekvämlighetsinrättningar och anordnad så att den göres oåtkomlig för skadegörelser inifrån uppgå till 1,500 kronor, kostnaden för utbyte av bekvämlighetsinrätningen vid tivoliplatsen mot en större med utrymme för fyra personer till 3,500 kronor och kostnaden för ändring av golvet i inrättningen i gamla hamnen till 50 kronor, eller sammanlagda kostnaden alltså utgöra i runt tal 5,000 kronor.

Drätselkammaren föreslår alltså att stadsfullmäktige i anledning av hälsovårdsnämndens framställning ville anvisa förslagvis 5,000 kronor för här ovan närmare angivna åtgärder för förbättring av stadens bekvämlighetsinrättningar, att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 5 mars 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Hälsovårdsnämndens i Västerås sammanträde den 12 november 1935.

§ 398.

Upptogs till förnyad handläggning det under § 349 i nämndens protokoll för den 8 oktober innevarande år antecknade ärende rörande vidtagan-

N:o 27.
Ang. förbättring av bekvämlighetsinrättningar.

de av en del anordningar inom de offentliga bekvämlighetsinrättningarna i staden och anordnande av någon ny sådan.

Hälsovårdsnämnden beslöt hos drätselkammaren föreslå, att samtliga bekvämlighetsinrättningar om möjligt försåges med elektrisk eller gasbelysning.

Vid tivoliplatsen borde bekvämlighetsinrättningen göras större och vore det även önskvärt, om vattenklosetter anordnades. Bekvämlighetsinrättningen, som vore belägen på stadshotellets gård utefter Östra Kyrkogatan borde anordnas så, att densamma vore tillgänglig under de tider, då stadshotellsgården vore stängd för besökande. I bekvämlighetsinrättningen i hamnen borde golvet omgjutas så, att en ståplatta anordnades efter en ränna utefter väggen; anordnandet av klosetter, helst vattenklosetter vore även önskvärt.

Slutligen beslöt Hälsovårdsnämnden meddela drätselkammaren, att det vore mycket önskvärt, om ytterligare en bekvämlighetsinrättning kunde anordnas i stadens centrum i trakten av Kopparbergsvägens korsning av Stora gatan.

Som ovan

In fidem:

Eric Plantin.

Justerat den 10/12 1935.

Thorwald Bergquist.

Utdrag av protokoll, hållet vid Hälsovårdsnämndens i Västerås sammanträde den 8 oktober 1935.

§ 349.

Till hälsovårdsnämnden hade 1. stadsläkaren på grund av erhållet uppdrag inlämnat följande utredning rörande inrättande av bekvämlighetsinrättningar här i staden:

”Till Hälsovårdsnämnden, Västerås.

Efter förrättad inspektion av stadens bekvämlighetsinrättningar får undertecknad bringa följande till hälsovårdsnämndens kännedom.

För att kunna hålla nöjaktig ordning inom *inrättningarna* är det av vikt att samtliga *förses med ljus.* Därest inledning av elektriskt ljus anses vara för kostsamt, kan det räcka med en fotogenlampa försedd med vind- och regnskydd.

Vid *urinoiren på stadshotellets gård* torde det vara lämpligt att anordna en dörröppning i planket invid densamma, så att inrättningen kan vara tillgänglig även när hotellporten hålles låst.

Pissoiren vid kreatursplatsen är för liten. För tivoliområdets behov bör en större urinoir med 2 helst 3 wc-stolar för herr- och damavdelning uppföras. Tivolipersonalen har hittills helt varit hänvisad till närliggande gårdars gästfrihet härutinnan.

N:o 27. ***Ang. förbättring av bekvämlighetsinrättningar.***

I urinoiren vid hamnen bör golvet omgjutas så att en ståplatta anordnas framför en ränna utefter väggen. Uppförande av en klosett här är mycket önskvärd. På inrättningens golv anträffas ofta avföring, som en del besökare trampat i så att även gatan utanför blivit nedsmutsad.

Trängande behov föreligger för en *urinoir i hörnet av Stora gatan* och *Kopparbergsvägen* eller Karlsgatan samt en *bekvämlighetsinrättning vid Storbron*, vilken lämpligen kan uppföras å den lilla terassen vid gamla stadshusets östra gavel.

Önskvärt är även att en pissoir anordnas vid Bäckbo-Arvidslund med hänsyn till folkanhopningarna vid omkringliggande industriella anläggningar.

Västerås den 8/10 1935.

Gustav Andrén,
Förste stadsläkare."

Hälsovårdsnämnden beslöt bordlägga ärendet till kommande sammanträde.

Som ovan

In fidem:

Eric Plantin.

Justerat den 10/12 1935.

Thorwald Bergquist.

N:o 28.

Drätselkammarens skrivelse ang. ökad kranutrustning m. m. för djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bilagda till stadsfullmäktige ställda skrivelse har hamnstyrelsen i staden efter att hava närmare redogjort för rörelsen i djuphamnen och för den maskinella utrustningen, som betjänar denna, och under åberopande av den alltmer ökade omfattning av denna rörelse hemställt om anvisande av

N:o 28.
Ang. ökad kranutrustning m. m. för djuphamnen.

ett anslag å 303,200 kronor för anskaffning av ytterligare maskinell utrustning i hamnen, bestående av en vipparmskran och ett malmtransportband samt för förstärkningar av spår, utförande av strandskoning och muddring därstädes. Styrelsen har därvid erinrat om den framställning om anskaffning av en ny kran, som av styrelsen gjorts i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 augusti 1930.

Då drätselkammaren anser, att utrustningen vid djuphamnen för tillgodoseende av trafiken bör vara anpassad efter nuvarande och väntad omfattning av densamma vill drätselkammaren för sin del understödja framställningen och får därför under uttalande i fråga om medelsanskaffningen att anslaget slutligen bör gäldas av lånemedel föreslå att stadsfullmäktige ville för anskaffning av en vipparmskran och ett malmtransportband i djuphamnen och för förstärkning av spår, utförande av en strandskoning samt muddring därstädes anvisa 303,200 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas av lånemedel samt därvid tillika förklara förenämnda framställning av hamnstyrelsen den 4 augusti 1930 icke föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd samt giva drätselkammaren i uppdrag att i vad beslutet avser att anslaget slutligen skall gäldas av lån underställa detsamma Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Västerås den 12 mars 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den allt mer ökade trafiken på djuphamnen med ty åtföljande behov av mer maskinell utrustning därstädes nödgar hamnstyrelsen att på sätt här nedan närmare förmäles hos stadsfullmäktige hemställa om anvisande av anslag för anskaffande av ökad kranutrustning m. m. I samband härmed torde en allmän orientering rörande djuphamnen vara på sin plats.

Hamnen är som bekant till väsentlig del avsedd för massgods, framför allt import av kol och koks samt export av malm. Den påbörjades år 1923 och blev i sin första utbyggnad färdig att tagas i bruk på hösten år 1925. Dess för upplagsplatser avsedda areal uppgår till cirka 20,000 kvm. Den av sten byggda kajen har en längd av 204 meter och djupet vid densamma är vid medelvattenstånd 6,5 meter.

Hamnen är nu försedd med följande kranutrustning.

I september 1926 togs den nuvarande 5 tons portalkranen i bruk. Dennas räckvidd är 15 meter. Under november månad 1927 kunde brokranen

N:o 28.
Ang. ökad kranutrustning m. m. för djuphamnen.

utnyttjas för trafiken. Denna kran har en lyftkraft av 12 ton samt nyttig utliggning av 20 meter åt landsidan och 17 meter åt sjösidan. Avståndet mellan kranspåren är 70 meter och är kranen rörlig efter hela kajlängden. Den behärskar sålunda i stort sett hela den nuvarande hamnplanen. Vidare finnes å kajen en fast 50 tons svängkran, som för närvarande äges av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, men får den vid behov disponeras av hamnen. Sedermera togs under sommaren 1931 i bruk malmlossningsanordningen och hava stadsfullmäktige, som bekant nyligen anvisat medel för att i samarbete med Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägar utbygga dubbelspår till Västerås västra station för att underlätta växlingen vid djuphamnen, även den senare åtgärden sålunda ett led i stadens strävan att underlätta trafiken på Västerås djuphamn.

Dessa maskinella anordningar, vilkas anskaffande och uppförande ju betinga högst betydande belopp skulle ju, därest icke utvecklingen och trafiken på hamnen tagit så oväntat stor omfattning, måhända varit tillfyllest, men såsom omständigheterna för närvarande äro och med hänsyn till den påräknade utvecklingen måste denna främjas och tillgodoses genom anskaffande av ökad maskinell utrustning.

Redan i en framställning till stadsfullmäktige den 4 augusti 1930 om anslag för anskaffande av en ny kran — vilken framställning emellertid inom drätselkammaren blivit tillsvidare bordlagd — anförde hamnstyrelsen i fråga om förevarande behov följande.

”Den nuvarande brokranen är avsedd för transport av de till malmutlastningsanordningarna hörande malmkyblarna till resp. fartyg och för lossning av kol och koksbåtar. Då redan nu på grund av den allt mer stegrade trafiken svårigheter föreligga för ett tillfredsställande betjänande av hamnens trafikanter och klagomål tyvärr avhörts över allt för dyra kostnader för desamma föranledda dels av fartygens i många fall överdrivet långa liggetid i hamnen, dels av därigenom nödsakade allt för utsträckta lossningsarbeten på övertid, dels ock att beläggningen av kranarna i för stor omfattning tvingar trafikanter till användning av den dyrare lossningen med egna fartygsvinschar, är det tydligt, att icke enbart en trafikökning nödvändiggör utökning av hamnens maskinella utrustning utan att också den nuvarande trafiken påfordrar en dylik.”

Vad hamnstyrelsen i denna fråga år 1930 anförde äger fortfarande icke blott berättigande, utan hava svårigheterna sedan den tiden allt mer ökats, då malmutskeppningen i större omfattning därefter kommit i gång och under år 1935 uppgick till cirka 70,000 ton mot endast 4,000 ton år 1930, samtidigt som kol- och koksimporten, som år 1930 nådde till 77,000 ton ökats till 117,000 ton under år 1935.

Styrelsen meddelar här nedan en del uppgifter rörande hamnens utveckling, varvid som utgångspunkt tagits ”lastad och lossad godsmängd” och ”antal effektiva krantimmar” för djuphamnens maskinerier.

N:o 28.
Ang. ökad kranutrustning m. m. för djuphamnen.

År	Lastad och lossad godsmängd ton	Antal effektiva krantimmar
1925	1,446	32
1926	4,348	102
1927	46,096	1097
1928	63,108	1647
1929	77,413	2201
1930	93,631	2109
1931	74,663	1486
1932	94,055	1861
1933	105,189	2142
1934	153,980	3016
1935	196,354	3858

Skulle man för år 1935 tillägga utlastning av upplagsgods som förut förts över kaj, skulle godsmängden stiga till cirka 250,000 ton. Av den lastade och lossade godsmängden utgör kol och koks 60 %, malm 36 % och övriga varor 4 % proc.

Styrelsen har redan ovan redogjort för, vilka arbetsuppgifter, som de nuvarande maskinella anordningarna tilldelas. Det som styrelsen för närvarande anser nödvändigt anskaffa, är dels en kran, som kan öka hamnens förmåga att snabbt lossa kolbåtar samt en maskinell anordning, som icke binder brokranen för malmutlastning i annat fall än att utlastningen sker från upplag. Denna senare önskan vinnes genom anskaffande av ett malmtransportband, som för malmen direkt från malmtippen — utan att sålunda binda brokranen — till fartyg. Under de senare åren har framkommit en krantyp, som erfarenheten visar vara synnerligen lämplig för kol- och kokslossning, nämligen den s. k. vipparmskranen. Anskaffande av denna krantyp förordas av styrelsen. Densamma är praktiskt taget icke annat än en portalkran med rörelseförmåga även i horisontal led. Givetvis har icke denna kran en brokrans räckvidd, men den typ, som styrelsen vid sin behandling av frågan stannat för har dock en räckvidd utanför kajrälsen av 20 meter och från inre kranrälsen 26,5 meter. Lyftkranen är 8 ton. Kranen är avsedd att framföras på det nuvarande portalkranspåret, som dock med hänsyn till den därigenom uppstående högre belastningen måste förstärkas.

Malmtransportbandet består egentligen av tre band, av vilka det första, som är byggt på en flyttbar vagn transporterar malmen från den nuvarande fickan i malmutlastningsanordningen till det band, som för malmen till

kajkanten, där malmen emottages på en förskjutbar remtransportör, som slutligen avlastar malmen i fartyget genom en 2 meter lång ränna. Bandet är byggt på järnbockar och slutar vid kajen på en fri höjd av 8 meter. Dess utlastningskapacitet är 400 ton per timme.

N:o 28.
Ang. ökad kranutrustning m. m. för djuphamnen.

Vipparmskranen är konstruerad av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget och betingar en kostnad av 193,500 kronor. Leveranstiden är 11 månader. Å malmtransportbandet hava flera offerter intagits. Den konstruktion, som är för hamnen lämpligast och som för övrigt också är den billigaste, drager, jämte grund, ledningar m. m. en kostnad av 71,700 kronor. Leveranstiden är $5\frac{1}{2}$ månader.

Förstärkning av kranspåret medför en kostnad av 18,000 kronor.

Vid djuphamnen måste alldeles oberoende av den här ovan angivna ökade kranutrustningen utföras uppmuddring i kajens östliga längdriktning mellan östra kajhörnet och ducd'alben. Vattendjupet är för närvarande sådant, att det ett flertal gånger inträffat, att malmlastande fartyg fastnat i botten under lastning. Före muddringen måste emellertid för undvikande av ras en järnspont nedslås mellan kajhörnan och ducd'alben. Kostnaderna härför äro beräknade till 20,000 kronor.

De sammanlagda kostnaderna bliva alltså:

Vipparmskran	193,500: —
Spårförstärkning	18,000: —
Malmtransportband m. m.	71,700: —
Spåntning och muddring	20,000: —
Summa Kronor	303,200: —

Den ökade trafiken å djuphamnen, varom hamnstyrelsen här ovan närmare förmält, har också, som framgår av drätselkammarens årliga räkenskapsberättelse medfört en oavbruten inkomstökning, som ju bland annat tagit sig uttryck däri, att hamnstyrelsen vid beräknande av 1936 års budget ansett sig kunna sänka uttaxeringen från 44,600 kronor i 1935 års stat till 23,421 kronor i 1936 års stat. I verkligheten har 1935 års resultat blivit så gott, att för nämnda år påfordras ett tillskott av uttaxerade medel av endast 8,754: 69 kronor.

Slutligen får hamnstyrelsen meddela, att styrelsen har grundad anledning förmoda, att amortering och ränta jämte underhåll beräknade till 10 % av kostnaderna för nyanskaffningen eller sålunda omkring 30,000 kronor årligen skall, om också icke omedelbart kunna uppvägas av förväntad inkomstökning.

N:o 28.
Ang. ökad kranutrustning m. m. för djuphamnen.

Hamnstyrelsen får sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för gäldande av kostnaderna för anskaffande av en vipparmskran och ett malmtransportband samt för spårförstärkningar, utförande av strandskoning och muddring vid stadens djuphamn anvisa ett anslag av 303,200 kronor.

Västerås den 6 mars 1936.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

N:o 29.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av en del av Västmannagatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av en framställning från ägare av och hyresgäster i fastigheter utefter södra delen av Västmannagatan om färdigställande av gatan från Eriksgatan norrut och förbi Stohagsvägen samt en utredning av byggnadschefen Smitt, som anger kostnaden för gatuarbetet med cementkantsten lagd utefter gatans båda sidor samt anläggning av 3 rännstensbrunnar till 6,000 kronor, får drätselkammaren med anledning av föreliggande behov att ordna gatudelen hemställa, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa ett anslag å 6,000 kronor, att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 12 mars 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 30.

Drätselkammrens skrivelse ang. anskaffande av en luftkompressor med verktyg för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för avgörande överlämna en framställning av vatten- och gasverksstyrelsen angående anskaffning åt stadens tekniska verk av ytterligare ett luftkompressoraggregat med verktyg med kostnaden 9,000 kronor förskotterad av vid verken tillgängliga medel att sedan fördelas under högst 5 år å anslag för nyanläggningar vid vilka maskinen kommer till användning, och får drätselkammaren som eget yttrande i ärendet tillstyrka framställningen.

Västerås den 12 mars 1936.

För Drätselkammaren:

FIITZ EKLUND.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som de gatuledningsarbeten, vilka äro beslutade att komma till utförande vid stadens tekniska verk under innevarande år, äro av betydande omfattning, är det nödvändigt att anskaffa ännu ett luftkompressaggregat med tillhörande verktyg. Vid verken finnas för närvarande två sådana aggregat, som under hela tiden sedan de inköptes haft full sysselsättning året runt, om sommaren med bergsprängning och uppbrytning av gator, om vintern dessutom med tjälspettning. Då arbetena samtidigt måste bedrivas på flera platser äro numera dessa maskiner otillräckliga. Tillräckligt antal maskiner innebär givetvis att arbetena kunna rationellt bedrivas samt bliva färdiga på kortare tid.

På grund av det anförda hemställer därför vatten- orh gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att anskaffa ännu ett kompressoraggregat för en kostnad av 9,000 kr., att utgå av tillgängliga medel vid verken samt under en tid av högst 5 år fördelas på de nyanläggningar, vid vilka maskinen kommer till användning.

Västerås den 9 mars 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 31.

Drätselkammarens skrivelse ang. utgivande av en minnesskrift för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av att innevarande år för de tekniska verken är ett bemärkelseår i så måtto, att gasverket kan fira 75-års- och vattenverket med avloppsledningar 50-årsjubilum, har vatten- och gasverksstyrelsen i här bilagda framställning till stadsfullmäktige hemställt om anvisande av ett anslag å 6,000 kronor för utgivande av en minnesskrift över de tekniska verken, att utgå av verkens driftmedel, och får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet för egen del tillstyrka framställningen.

Västerås den 12 mars 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadens tekniska verk är 1936 ett bemärkelseår i det att gasverket nu kan fira 75-års- och vattenverket med avloppsledningarna 50-årsjubileum. Anläggningarna påbörjades nämligen år 1861 för gasverket och år 1886 för vattenverket samt i samband därmed för avloppsledningarna i mera modern bemärkelse. Enligt styrelsens förmenande bör detta celebreras på något sätt. De överläggningar, som ägt rum inom vatten- och gasverksstyrelsen och inom en av styrelsen tillsatt kommitté, hava resulterat däri, att styrelsen vill föreslå, att en minnesskrift över verken utarbetas. I denna historik torde även elektricitetsverket böra medtagas, då detta verk om ett par år kan fira 50-årsdagen av sin första anläggning. Ett dylikt arbete skulle komma att utgöra en värdefull historik över verken och dess utveckling och skulle säkerligen vid ett och annat tillfälle kunna tjäna som ett ledande underlag vid handhavandet av verkens angelägenheter.

Styrelsen har med hjälp av sakkunnig person uppgjort förslag rörande programmet för en sådan minnesskrift, varvid även dylika från andra svenska verk fått tjäna som vägledning. Samtliga kostnader för framställning av denna skrift i en upplaga av cirka 800 exemplar beräknas uppgå till omkring 6,000 kronor. Minnesskriften skulle tilldelas en del myndigheter,

Stadsfullmäktiges ledamöter, andra kommunalmän i staden, en del av stadens tjänstemän samt tekniska verk i andra svenska städer.

N:o 31. *Ang. utgivande av en minnesskrift för tekniska verken.*

Under åberopande av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för utgivande innevarande år av en minnesskrift över stadens tekniska verk anvisa ett anslag av 6,000 kr., att utgå av driftmedel vid verken.

Västerås den 9 mars 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Wilh. Nybergs Boktryckeri, V:ås, 1936

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. **Den 30 April** **IV**

N:o 32.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse för år 1935.

Västerås den 9 mars 1936.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1935.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: Borgmästare Th. Bergquist ordf., 1:ste Stadsläkare G. Andrén, v. ordf., Veterinär M. Jonsson, Byggmästare F. Eklund, Sjukvårdare J. O. Wass, Gjutaren Axel Larsson, Doktor Ivar Behring.

Suppleanter: Direktör A. Sundström, Ing. Th. Arvidsson, Posttjänsteman Erik Östlund, Länsveterinär O. Hultén, Assistent J. O. Sjöblom.

Sekreterare: Notarie E. Plantin.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

Nämnden har sammanträtt 13 ggr. under året. Handlingarna protokollförda i 453 paragrafer.

Beträffande nämndens befattning med den allmänna hälso- och sjukvården, instruktion för nämndens eller särskilda föreskrifter, tillkomna i enlighet med § 30 i hälsovårdsstadgan, ha ändringar ej förekommit.

Diarieförda ärenden 466. Dessutom 132 anmälningar ang. hälsotillståndet å från utländska hamnar hit inkomna fartyg.

N:o 32.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDEN INOM SAMHÄLLET.*

Kyrkoskrivna inv. vid årets början:	m.	15,407,	kv.	16,387,	s:a	31,794.
Kyrkoskrivna inv. vid årets slut:	m.	15,860,	kv.	16,704,	s:a	32,564.
Antal under året levande födda:	m.	159,	kv.	164,	s:a	323.
Antal under året döda personer:	m.	156,	kv.	178,	s:a	334.
Antal döda barn under 1 års ålder:	m.	7,	kv.	7,	s:a	14.

Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgång.*

Behovet av dricksvatten tillgodoses genom grundvatten, som tages från 3 stycken sänkbrunnar av stålplåt i en grusås, Badelundaåsen, omkring en halv mil från staden. Ledningsvattnet är rikligt och dess smak och renhet utan anmärkning. Vattnets hårdhetsgrad har under året sjunkit från c:a 23 tyska enhetsgrader till c:a 18 tyska enhetsgrader, varför frågan om anläggande av avhärdningsfiltrum fortfarande kan stå öppen.

Brunnsvatten från en större lantegendom i stadens närhet var föremål för upprepad kemisk undersökning. Då vattnet enligt analysbevisen synes vara organiskt förorenat, beslöt nämnden anmoda vederbörande vidtaga vissa åtgärder för att undanrödja olägenheten.

B. *Avledning av spill- och grundvatten.*

Avloppsförhållandena i stadens ytterområden äro fortfarande otillfredsställande. Inom stadens västligaste delar vid Köpingsvägen samt inom Jakobsbergsområdet har stadens rörnät i stor utsträckning vidgats.

Samhällets kloaknät:	Allmänna ledningar	66,761 m.
	Enskilda ledningar	7,080 m.
	Summa	73,841 m.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 352 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts av tillsyningsmännen i 38 fall, som rättats efter tillsägelse.

Antal våningsklosetter: 5,034, varav 4,908 w. c. i 1,266 fastigheter.

Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, belägen inom staden vid hamnområdet. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl.

Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tredelningssystem är föreskrivet inom det centralare stadsområdet. Bortforslingen sker genom renhållningsverket.

Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes även å strandområdet väster om hamnen.

Svinmaten inom tredelningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.

Gödselsopor köras ut till stadens lantbruk, skräpsopor till hamnutfyllningar.

Av tillsyningsmännen ha gjorts anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. i 152 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

c) Antal inom staden befintliga:

Svinhus 6, alla utom stadsplanen.

Fähus 6, alla utom stadsplanen.

Stall 70, därav 42 inom, 28 utom stadsplanen.

Anmärkta olägenheter och bristfälligheter vid dessa ha rättats efter tillsyningsmännens anvisningar utan nämndens ingripande.

Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda.	Åtal
Gårdsrenhållning	57	—	—
Bristande hämtning av sopor	39	—	—
Avträden och urinkurar	25	2	2
Avstjälpningsplatser och avlopp	7	3	1
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	36	1	1

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

E. *Fabriker och näringar.*

Sanitära missförhållanden beträffande upplag, fabriker, verkstäder eller andra näringsgrenar ha ej varit föremål för nämndens åtgörande.

N:o 32.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan ha ej förekommit.

Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste tillsyningsmannen förordnad som tillsyningsorgan. Har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 15 inspektioner, fördelade på 11 dagar. Arbetsställena: hantverk 7, handel 8. Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, har i intet fall iakttagits.

F. *Bostäder.*

Antal med bostadshus bebyggda tomter vid årets slut: 2,382.

Under året ha av enskilda uppförts: 142 nya bostadshus med 414 lägenheter, varav: 14 rum utan kök, 21 lägenheter å 1 rum och kokvrå, 7 lägenheter å 2 rum och kokvrå, 163 lägenheter å 1 rum och kök, 108 lägenheter å 2 rum och kök, 83 lägenheter å 3 rum och kök, 18 lägenheter å 4 rum och kök, 21 lägenheter å 5 rum och kök och därutöver.

Rivna fastigheter: 5.

Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

Härbärgen och asyler ha ej tillkommit under året.

Bostadsinspektionen handhaves av särskild inspektris.

Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 1,397, återbesök 1,402, summa 2,799. Diverse förfrågningar och klagomål 331, avhjälpta missförhållanden 196.

Av nämnden utdömda bostäder: enkelrum 4, rum och kök 2.

G. *Samlingslokaler.*

Beträffande utrymme, luftväxling, uppvärmning etc. i skolor, nöjes- och andra samlingslokaler har tidigare anmälan inkommit beträffande en till en idrottsförening uthyrd lokal. Olägenheterna icke avhjälpta.

Anmärkning har gjorts på ventilationerna i Ordenshusets stora sal. Ett nytt ventilationssystem har utlovats.

H. *Bad- och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 95,119 bad, varav för skolbarn: billighetsbad med simhall 4,286 och simundervisningsbad 7,122, folkbad: billighetsbadstu 35,077.

Staden har dessutom ett större kallbadhus vid hamnen och har även anordnat s. k. friluftsbad å en holme i fjärden, dit regelbundna ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Ett mindre friluftsbadsområde finnes även väster om djuphamnen.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.* **N:o 32.** ***Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.***

Köttbesiktningstvång finnes. Västerås Andelsslakteri (N:r 74), började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931. Enskilda, mindre slakterier: 3 st., därav intet under s. k. offentlig kontroll.

Mjölkkontrollen genom tillsyningsmännen. Mjölkundersökningarna utföras å kemiska stationen härstädes.

Matvaruberedning och matvaruhandel:

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året nedlagda	Under året inrättade	Vid årets slut
Slakterier	4	1	—	3
Korvfabriker	27	1	3	29
Charkuteributiker	34	2	2	34
Bagerier	37	5	3	35
Karamellfabriker	2	—	1	3
Brödbutiker	14	1	3	16
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	96	2	3	97
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	—	—	2
Speceributiker	64	1	2	65
Fiskbutiker	6	1	1	6
Frukt- och grönsaksbutiker	10	1	1	10
Näringsställen	75	6	3	72

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till Nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Slakterier	1	1	—
Fiskbutiker	1	—	—
Charkuterier	31	4	4
Charkuteributiker	5	—	—
Bagerier och konditorier	36	2	—
Mjölkbutiker	13	1	—
Speceributiker	4	1	—
Näringsställen	2	—	—

Av hälsovårdstillsyningsmännen ha under året inga födoämnen beslagtagits.

N:o 32.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån:

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	410	140	—	362	8
häst	11	—	—	11	—
svin	202	64	—	137	1
får, get	1	—	—	1	—

Beslag gjorda å köttbesiktningsbyrån, se särskild bilaga.
Tillsyn av matserveringsställen.
83 inspektionsbesök av tillsyningsmännen, varvid inga grövre anmärkningar, som föranlett till nämndens ingripande, förekommit.

Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Mjölk- och matvaruprov undersökas å kemiska stationen härstädes, 600 mjölk- och 387 gräddprov ha därvid undersökts. Årskostnaderna för undersökningarna har uppgått till 1,000 kronor.

Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1) Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 957. Medeltal per mottagning 3,2.

2) Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 23.
Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten = 4,000 kr. (Se 1:ste stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1935.

N:o 32. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

2:dre stadsläkaren under året förordnad som offentlig vaccinatör.

Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggganden ha lett till ympningsresultat i alla fallen utom 16. 3 erhöllo befrielse och 8 uppskov.

Övriga åtgärder: Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 150 kronor.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 44 platser. På tuberkulosavdelningen finnas 19 platser och på sinnessjukavdelningen 16 platser. Försörjningsfall 110 platser.

Barnhem:

	Platsantal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn	18	12,025: —
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal per dag	15	3,500: —
Sparvboet	12	1,400: —
Flickbarnshemmet	12	1,000: —

Västerås stads barnhem i Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1935.
Läkare: 1:ste stadsläkaren G. Andrén.
Föreståndarinna: Ewy Aspling.
Antal underhållsdagar: 5,527.
Antal kvarliggande barn från år 1934: 17 st.
Antal intagna barn under år 1935: 16 st.
Antal utskrivna barn under år 1935: 19 st.
Antal kvarliggande barn till år 1936: 14 st.

Barnens hälsotillstånd har varit gott. 4 av barnen hava undergått operation för förstorade svalgmandlar.

O. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

Å barnavårdscentralen för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder ha under året varit inskrivna 305 st., därav 1935 nyinskrivna 166 st.

N:o 32. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

Läkaren har under året haft 49 mottagningar, varvid sammanlagt 526 barn undersökts. Medeltal besök per mottagning c:a 11.

Sköterskan har avlagt 2,642 besök i hemmen.

Läkare: D:r J. Lundblad.

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

Tjänstebefattningar: 2 stadsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 3 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 4 tillsyningsmän, som tillika äro desinfektörer, 4 stadssjuksköterskor, varav 2 äro avsedda för bemedlade — och 2 för mindre bemedlade och obemedlade patienter. Dessutom finnas 4 diakonissor, 2 distriktsbarnmorskor.

Laboratorium: Kemiska stationen.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentsförsäljning.*

Ortstidningarna hava på därom gjord framställning i minskad utsträckning infört kvacksalveriannonser, vilket haft till följd att ambulerande homeopater, hårspecialister m. fl. i ökad omfattning kunnat hållas undan från staden. I tidningarna ha även upplysningsverksamhet rörande kvacksalveri bedrivits. Flera av stadens läkare ha lämnat bidrag härtill.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

Bilagor: 1) Översikt över dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2) Några av de viktigaste dödsorsakerna.
3) Besiktning av sinnessjuka.

Västerås den 29 febr. 1936.

För Hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.
1:ste stadsläkare.

Bilaga 1.

Översikt av några av de viktigaste dödsorsakerna i Västerås under år 1935.

Dödsorsak	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Ålderdomssjukdomar	2	3	3	2	4	2	1	2	1	2	2	3	27
Difteri	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Epidemisk hjärnhinneinflammation	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Influensa	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Lungsot	—	1	3	3	1	1	2	1	1	—	2	3	18
Annan tuberkulos	2	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	5
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	—	1	2	1	2	2	1	—	—	2	—	—	11
Akut lobär lunginflammation	5	3	—	2	2	1	—	—	3	1	—	1	18
Mag- och tarmsår	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	5
Blindtarmsinflammation	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1

N:o 32
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Bilaga 2.

Översikt av dödsorsakerna i Västerås

Dödsorsak (Enligt K. Med. styr:s cirk. den 2 jan. 1931)	Mankön: under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa mankön
Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Ålderdomssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	10
Difteri	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Halsfluss	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Influensa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Varfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epidemisk hjärnfeber	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Icke epidemisk hjärnfeber	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	2
Lungsot	—	—	—	—	2	4	2	—	—	—	8
Annan tuberkulos	—	—	—	—	—	1	—	—	2	1	4
Ärvd syfilis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukdomar i blodbildande organen och blodet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sockersjuka	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Hjärnblödning	—	—	—	—	—	—	—	1	2	6	9
Andra nervsystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
Dementia paralytica	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Mellanöreinflammation	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronisk sjukdom i hjärtats valver och muskulatur	—	—	—	—	—	1	2	2	7	6	18
Arterio-cardioscleros	—	—	—	—	—	—	—	1	1	13	15
Övriga cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	4
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	1	—	—	—	—	—	1	1	—	1	4
Akut lobär lunginflammation	1	—	—	—	—	4	1	2	4	2	14
Övriga andningsorganens sjukdomar	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Mag- och tarmsår	—	—	—	—	—	1	1	2	—	1	5
Blindtarmsinflammation	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Tarmbråck och tarmhinder	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	3
Sjukdom i lever och gallvägar	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	4
Övriga matsmältningsorganens sjukdomar	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3
Kronisk njurinflammation	—	—	—	—	—	2	1	1	—	2	6
Prostata hypertrofi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5
Övriga urinorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Magkräfta	—	—	—	—	—	—	—	3	2	4	9
Tarmkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Bröstkörtelkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i livmoder och äggstock	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i övriga organ	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	4
Sarkom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Övriga svulster	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
Drunkning	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	4
Kontusion å huvudet, buken, axeln	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Brott å skallbasen	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Förbränning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolosförgiftning	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Intoxikation (nikotinpreparat)	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa	7	3	1	4	2	21	14	20	19	65	156

under år 1935, enligt dödsbevisen.

N:o 32.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Kvinnkön											
under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa kvinnkön	Totalsumma
6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	17	27
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	5
—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3
—	—	—	—	2	3	2	3	—	—	10	18
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	5
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
—	—	—	1	—	—	1	—	1	—	3	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	3
—	—	—	—	—	—	—	1	1	18	20	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
—	—	—	—	—	1	1	2	6	22	32	50
—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	24	39
—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	4	8
1	—	—	—	1	—	—	3	1	1	7	11
—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	4	18
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	6
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
—	—	—	—	—	—	—	1	4	3	8	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	9
—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	5	5
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2
—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	5	9
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7	2	—	1	3	8	7	19	21	110	178	334

N:o 32.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Bilaga 3.

Till Hälsovårdsnämnden, Västerås.

Rapport.

Sedan det från pastorsämbetet anmälts att 28 namngivna personer — sinnesslöa eller sinnessjuka — vårdades i enskilda hem i Västerås har undertecknad under år 1935 besökt de sjuka under uppgiven adress, varvid befunnits att i

20 fall vården var tillfredsställande,
4 fall hade överförts till sluten anstalt,
2 fall vistades å annan ort,
1 fall hade tidigare avlidit och
1 fall kunde ej anträffas (vårdades troligen å sluten anstalt).

Västerås den 11/1 1936.

GUSTAV ANDRÉN,
1:ste stadsläkare.

N:o 32. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1935.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.) vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Skarlakansfeber 10 insjuknade, Difteri 13 „ 1 död Typhus o. paratyph. 1 „ Barnförlamning 7 „ Epid. hjärnfeber 1 „ 1 död Sömnsjuka 1 „ Undulantfeber 2 „ S:a 35 „ 2 „
2. Från läkare till nämnden enligt 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	35 st.
3. Förekomst av spetälska och åtgärder däremot enl. 2 § 6 mom.	0.
4. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	För observation å epidemisjukhuset hava varit intagna 12 personer.
5. Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka hava vårdats på epidemisjukhuset. Syskon till de insjuknade hava varit isolerade i hemmet under erforderlig tid.
6. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 24 ggr. efter fall av epidemisk sjukdom, 23 ggr. efter fall av tuberkulos.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätegasbehandling har utförts i 422 rum av 1:ste tillsyningsmannen. I en privat cyangaskammare hava utförts 40 gasbehandlingar av möbler, kläder m. m.
c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste hälsovårdstillsyningsmannen tidigare utbildad härför.

Västerås den 22 februari 1936.

På Hälsovårdsnämndens vägnar:

GUSTAV ANDRÉN, 1:ste stadsläkare.

N:o 32. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1935.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	13,352	kv.	14,370	S:a	27,722
i S:t Ilians församling	m.	1,125	kv.	1,144	S:a	2,269
i Lundby församling	m.	930	kv.	873	S:a	1,803
S:a	m.	15,407	kv.	16,387	S:a	31,794

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	13,722	kv.	14,600	S:a	28,322
i S:t Ilians församling	m.	1,204	kv.	1,198	S:a	2,402
i Lundby församling	m.	934	kv.	906	S:a	1,840
S:a	m.	15,860	kv.	16,704	S:a	32,564

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	136	kv.	131	S:a	267
i S:t Ilians församling	m.	10	kv.	17	S:a	27
i Lundby församling	m.	13	kv.	16	S:a	29
S:a	m.	159	kv.	164	S:a	323

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	136	kv.	163	S:a	299
i S:t Ilians församling	m.	10	kv.	8	S:a	18
i Lundby församling	m.	10	kv.	7	S:a	17
S:a	m.	156	kv.	178	S:a	334

Därav

4. Antal döda barn under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	5	kv.	6	S:a	11
i S:t Ilians församling	m.	—	kv.	1	S:a	1
i Lundby församling	m.	2	kv.	—	S:a	2
S:a	m.	7	kv.	7	S:a	14

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

II.

Allmänna sjukvården.

N:o 32. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

1. I 2 § 1 och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Skarlakansfeber	10	insjuknade	
Difteri	13	„	1 död
Nervfeber och paratyfus	1	„	
Barnförlamning	7	„	
Epidemisk hjärnfeber	1	„	1 död
Sömnsjuka (Enceph. lethargica)	1	„	
Undulantfeber	2	„	
Summa	35	„	2 döda

Den influensaepidemi, som pågått under december 1934 fortsatte under januari månad 1935 (140 fall), februari (40 fall) och mars (19 fall).

Beträffande dödsfallen under året må antecknas att i lungsot inträffade 18 dödsfall och i annan tuberkulos 5. Av dessa döda hava 10 befunnit sig i åldern 15—40 år.

Av könssjukdomar hava inrapporterats 55 fall av gonorrhea (39 m. och 16 kv.), 1 fall (m.) av ulcus molle (mjuk chanker). 40 av de insjuknade hava angivits såsom infekterade i Västerås. Av 35 anmälda smittokällor blevo 11 tagna under behandling här i staden, 4 kunde förete friskintyg och de övriga anmäldes till sundhetsinspektör å annan ort.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 2 leg. apotekare och 3 pharm.-kandidater.

På apoteket Bäfvern tjänstgöra förutom innehavaren 3 leg. apotekare och 1 pharm. kandidat.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Två distriktsbarnmorsketjänster äro inrättade.

I Östra distriktet tillträdde Fröken Berta Karlsson sin tjänst den 1 april (nyutnämnd).

I Västra distriktet har barnmorsketjänsten tills vidare fått stå utan befattningshavare. Med hänsyn till den låga nativiteten och emedan lasarettets BB-avdelning i de flesta fall anlitas anses 1 distriktsbarnmorska f. n. vara tillräcklig för stadens behov. Dessutom finnas 3 privatpraktiserande barnmorskor i staden.

N:o 32.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

3. *Skyddskoppympning.*

2:dre stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör.

Inalles hava 425 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

Av de skolpliktiga barnen, som i år började sin skolgång hava enligt anmälan 41 barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:
   Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.
   Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.
2. För rättsmedicinskt ändamål: Inga. Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd.

V.

Sinnesslöa och sinnessjuka.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Likväl hava samtliga i staden i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa enligt den förteckning, som inkommit från pastorsämbetet, besökts under angiven adress. Härvid hade befunnits att i 20 fall vården var tillfredsställande, 4 fall hade överförts till sluten anstalt, 2 vistades å annan ort, 1 hade tidigare avlidit och 1 kunde ej anträffas (vårdades sannolikt å sluten anstalt).

Antalet i staden kyrkoskrivna *sinnessjuka* uppgick vid årets slut till 145, därav 66 män och 79 kvinnor. Av de sjuka vårdades 33 i enskilt hem, ingen å enskild anstalt, 12 å försörjningsanstalt, 9 å upptagningsanstalt och 91 å sinnessjukhus.

Antalet *sinnesslöa* var 35, varav 21 män och 14 kvinnor. Av de sjuka vårdades 6 i enskilt hem, 19 på sinnesslöanstalt, 4 på försörjningsanstalt och 6 å sinnessjukhus.

VI.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade *barnavårdscentralen* för meddelande av läkarevård ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har även under det gångna året flitigt anlitats. Doktor J. Lundblad har varit föreståndare. Sköterska, Syster Svea Sandberg.

Årsberättelse: Se följande bilaga.

N:o 32.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Barnavårdscentralen.

Under året inskrivna barn	305
Av dessa kvarstående från föregående år	139
Nyinskrivna under år 1935	166
Av de under centralens uppsikt stående barnen voro barn födda inom äktenskap	251
Barn födda utom äktenskap	54
Fosterbarnens antal var	15

Uppfödning:

Enbart bröstet	154
Blandad uppfödning	94
Konstgjord uppfödning	48

Sjukdomar:

Vattenkoppor	1
Kikhosta	1
Under året ha utskrivits	152
Enär barnet fyllt 1 år	124
Enär barnet flyttat från staden	22
Enär råd och föreskrifter ej följts	3
Enär barnet avlidit	3
Till år 1936 kvarstå	153

Läkaren har under året haft 49 mottagningar, varvid sammanlagt 526 undersökningar å barn utförts.

Medeltal besök pr mottagning: 10,73.

Sköterskan har avlagt 2,642 besök i hemmen.

Avgift 5: — kronor i kvartalet eller 2: — kronor i månaden har erlagts till ett belopp av sammanlagt 785: — kronor.

Dödsorsaker: 1 fall av medfött hjärtfel.
1 fall av influensa.
1 fall av barnkolera.

Västerås i januari 1936.

J. Lundblad,
leg. läkare.

N:o 32.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 1 jan. 1936.

Läkare:

G. Fjellander, 1:ste provinsialläkare.
K. Nylén, provinsialläkare, skolläkare vid läroverket och flickskolan.
G. Andrén, 1:ste stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus.
C. Idar, 2:dre stadsläkare, läkare vid ålderdomshemmet och folkskolorna.
G. Wingren, läkare vid 1:sta flygkåren, fältläkare å reservstat.
J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem.
F. Kugelberg, privatpraktiserande läkare, ögonspecialist.
N. Boström, privatpraktiserande läkare, öronspecialist.
K. Hallengren, privatpraktiserande läkare, barnspecialist.
Gertrud Gussander, privatpraktiserande läkare.
C. Thunström, f. d. 1:ste stadsläkare, privatpraktiserande läkare.
O. Ohlin, f. d. provinsialläkare, privatpraktiserande läkare.
E. Ehrstedt, privatpraktiserande läkare.

Vid Centrallasarettet:

L. Norrlin, överläkare vid kirurgiska avd.
G. Redell, 1:ste underläkare vid kirurgiska avd.
A. Ahlberg, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
A. Bjure, överläkare vid medicinska avd.
Åke Häger, 1:ste underläkare vid medicinska avd.
E. Gahmstedt, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.

Vid tuberkulossjukhuset Skogsfjället:

M. Sjögren, överläkare vid tuberkulossjukhuset.
Hjördis Lind-Cambell, extra läkare vid tuberkulossjukhuset.

Tandläkare:

E. Adolpson, G. Jonsson, H. Lybeck, E. Nyström, Hj. Luttrop, (skoltandläkare), E. Lagerkvist, K. Edlund, O. Lundvall, H. Ehnberg, F. Wahlund, H. Grape, K. Nylén, O. Boberg, E. von Unge, H. Björn, B. Wallman, Fr. Gisela Rantzen-Cronholm, M. Laurell, E. Berggren.

Sjukgymnaster:

Manliga: Överstelöjtnant K. Wallenius, Kapten O. Clarholm, A. Hammarfeldt (gymnastiklärare), A. Tersmeden, E. Johansson.

Kvinnliga: Fru Thora Wittbom, Fröken Elisabeth Arvedson (gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren, Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fröken Karin Andersson, Fröken Else Andersson, Fröken Dagny Johansson, Fru Wetterling, Fru Morling.

Vid Centrallasarettet: Fröken Gertrud Hildén, Fröken Signe Ehrngren, Fröken Lilly Schultz.

Fältskärer: Ingen.

Sjuksköterskor:

a) Stadssjuksköterskor:

För bemedlade: Lilly Kallin, Helny Karlsson.

För obemedlade: Elin Karlsson, Sigrid Sandén.

Å ålderdomshemmet: Anna Forslund, Elin Ramqvist, Vera Andersson, Karin Nyberg.

b) Skolsköterska: Rut Berggren.

c) Dispensärsköterska: Lisa Nilsson.

d) I enskild sjukvårdstjänst: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, alla godkända.

Helny Kjellin, Gunhild Gustafsson, ej godkända.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Anna Karlsson, Linnea Svensson, Anna Åberg, vid flickbarnhemmet Greta Johnsson, vid barnkrubban Hilma Moberg.

Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorskor:

Östra distriktet: Fröken Bertha Karlsson.
Västra distriktet: Vakant.

b) å Centrallasarettet anställda: Fröknarna Anna Kans, Greta Jonsson, Margit Sandström.

c) Kommunalt anställda: Se a.

d) Privatpraktiserande: Fru Julia Wahlberg-Strömberg, Fröken Hilda Pihlgren.

e) Ej praktiserande: Fru Anna Maria Eriksson, pensionerad distriktsbarnmorska. Fröken Augusta Björkegren.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.

N:o 32.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt ålder och kön.
6. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt smittningsort.
7. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
8. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
9. Uppgifter enligt diariet över könssjuka.
10. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
11. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
12. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
13. Årsredogörelse från köttbesiktningsbyrån.
14. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.

Västerås den 29 febr. 1936.

GUSTAV ANDRÉN.
1:ste stadsläkare.

Bil. 1. N:o 32. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås stad i Västmanlands län år 1935.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antala personer, som fullgjort ympningsplikt på grund av		
			framgångsrik ympning	11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning	S:a
1	Västerås	G. Andrén	7	—	7
2	„	C. Idar	23	—	23
3	„	„	21	—	21
4	„	„	22	—	22
5	„	„	23	—	23
6	„	„	23	—	23
7	„	„	23	—	23
8	„	„	23	—	23
9	„	„	22	—	22
10	„	„	23	—	23
11	„	„	23	—	23
12	„	„	23	—	23
13	„	„	23	—	23
14	„	„	23	—	23
15	„	„	23	—	23
16	„	„	23	—	23
17	„	„	23	—	23
18	„	„	23	—	23
19	„	„	16	—	16
20	„	J. Lundblad	3	—	3
21	„	G. Wingren	8	—	8
22	„	K. Nylén	1	—	1
23	„	O. Ohlin	2	1	3
		Summa	424	1	425

Under året hava utförts 10 ympningar på förut med framgång ympade personer.

Bifogad årsberättelsen och insänd jämte 23 journalutdrag över förut icke ympade personer till Förste provinsialläkaren i Västmanlands län den 29 febr. 1936.

Gustav Andrén,

1:ste stadsläkare, Västerås.

N:o 32.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Bil. 2. *Översikt av gängse sjukdomar*

Sjukdomar	Januari		Febr.		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
Scharlakansfeber	—	—	—	—	1	—	4	—	1	—
Difteri (och strypsjuka)	—	—	5	—	—	—	—	—	1	—
Mässling	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Påssjuka	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kikhosta	1	—	3	—	3	—	2	—	1	—
Influensa	140	4	40	1	19	—	8	—	12	—
Nervfeber och Paratyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut barnförlamning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epidemisk hjärnfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sömnsjuka (Enceph. lethargica)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Undulantfeber	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	81	—	116	1	82	—	57	—	28	1
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	8	—	3	—	4	2	9	1	8	1
Akut lunginflammation	12	5	9	3	8	—	7	2	4	2
Lungsäcksinflammation	3	—	4	1	2	—	2	—	2	1
Akut mag- och tarminflammation	16	1	15	—	12	—	12	1	15	—
Summa	262	10	195	6	131	2	103	4	72	5

Sammandrag av utdrag ur årsberättelser och av summariska utdrag

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen			Vid förlossningen använda operationer							
	Antal	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Förstföderskor	Omföderskor	frisk	sängliggande sjuk	död	Inre lösn. av efterbörden verkst. av		Inre vändning verkställd av		Tång anlagd av		Trubbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare
										barnmorska	läkare	barnmorska	läkare	barnmorska	läkare		
4	48	44	1	3	13	35	48	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—

i Västerås år 1935.

N:o 32.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Juni Insjuknade	Juni Döda	Juli Insjuknade	Juli Döda	Augusti Insjuknade	Augusti Döda	September Insjuknade	September Döda	Oktober Insjuknade	Oktober Döda	November Insjuknade	November Döda	December Insjuknade	December Döda	Summa Insjuknade	Summa Döda
2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	10	—
—	—	—	—	4	1	—	—	2	—	1	—	—	—	13	1
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	3	—
—	—	—	—	1	—	3	—	2	—	6	—	14	—	27	—
—	—	—	—	4	—	3	—	12	—	29	-	16	—	74	—
2	—	3	—	8	—	9	—	11	—	16	—	18	—	286	5
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	1	—	2	—	7	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
25	—	17	—	28	—	33	—	31	—	49	—	56	—	603	2
5	2	2	—	1	1	2	—	6	2	3	—	3	—	54	9
4	1	1	—	—	—	3	3	3	1	2	—	6	1	59	18
1	—	1	—	1	1	1	—	1	—	2	—	1	—	21	3
17	1	12	—	15	—	16	—	12	—	12	—	13	—	167	3
57	4	36	—	62	3	72	3	86	3	123	—	130	2	1,329	42

ur dagböcker, förda av barnmorskor i Västerås under år 1935.

Fall av: eklampsi	Fall av: trångt bäcken	Fall av: föreligg. moderkaka	Fall av: livmoderbristning	Barnaföderskor förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 24 mom. 1)	Barnaföderskor förlösta och vårdade i förlossningshem (Regl. § 24 mom. 2 och 4.)	Antal börder med livsd. foster: Enkelbörder	Antal börder med livsd. foster: Tvillingbörder	Antal börder med livsd. foster: Trillingbörder	Antal börder med livsd. foster: Summa	Antal börder: Missfall	Födda barn: Antal	Födda barn: Gossar	Födda barn: Flickor	Levande födda, Fullgångna: Gossar	Levande födda, Fullgångna: Flickor	Levande födda, Ofullgångna: Gossar	Levande födda, Ofullgångna: Flickor	Dödfödda, Fullgångna: Gossar	Dödfödda, Fullgångna: Flickor	Dödfödda, Ofullgångna: Gossar	Dödfödda, Ofullgångna: Flickor
1	—	—	—	—	—	44	1	—	45	3	46	24	22	21	21	2	1	1	—	—	—

N:o 32.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Uppgifter den 31 dec. 1935 angående läkare och

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistrikt, stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkardistrikt	Antal legitimerade läkare						Antal tandläkare, praktiserande	
	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
Västerås	15	8	—	21	2	23	18	1

Översikt av anmälda fall av smittosam könssjukdom i Västerås

Smittningsort	Syphilis congenita			Syphilis Primaria		
	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:ma
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—
Södermanlands län, stad	—	—	—	—	—	—
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—
Västmanlands län, stad	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län, stad	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs län, stad	—	—	—	—	—	—
Finland, stad	—	—	—	—	—	—
Andra länder	—	—	—	—	—	—
Obekant	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	—

Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittosam könssjukdom

Sjukdom	Summa	Kön
Gonorrhoea	39	män
”	16	kvinnor
Ulcus molle	1	män

N:o 32. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

tandläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Antal sjukgymnaster, legitimerade m.	Antal sjukgymnaster, legitimerade kv.	Antal barnmorskor: Distriktsbarnmorskor	Antal barnmorskor: Anställda av kommun	Antal barnmorskor: Anställda å förlossningsanstalt	Antal barnmorskor: Enskilt praktiserande	Antal sjuksköterskor: Distr. sköterskor anst. av landsting	Antal sjuksköterskor: Distr. sköterskor anst. av kommun	Antal sjuksköterskor: Dispensärsköterskor	Antal sjuksköterskor: Andra av kommun, församling, bruk m. m. fast anst. sjuksköterskor	Antal sjuksköterskor: I ensk. sjukvårdstjänst (privatvård)	Anmärkningar
5	12	1	—	3	2	—	4 *5	1	2	4 *1	8 läkare vid lasarettet 2 läkare vid tuberkulossjukhuset 1 1:ste provinsialläkare 1 provinsialläkare 2 stadsläkare 1 fängelseläkare

* Diakonissor.

år 1935 med hänsyn till uppgiven smittningsor.

acquisita Secundaria M.	Kv.	S:a	Summa M.	Kv.	S:a	Gonorrhoea M.	Kv.	S:a	Ulcus molle M.	Kv.	S:a
—	—	—	—	—	—	8	—	8	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	24	16	40	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	39	16	55	1	—	1

i Västerås under år 1935 med hänsyn till ålder och kön.

Den smittades ålder: under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
—	—	—	3	12	15	7	2	—	—	—
—	—	—	—	5	7	3	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—

N:o 32.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1935.

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1935.

I. *Distriktet.*

1. Andra stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som föregående år.

2. Invånarantalet i distriktet torde fortfarande överstiga hälften av hela stadens folkmängd, som den 31 dec. 1934 utgjorde 31,794 personer.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

2. Angående övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1935. Några särskilda åtgärder med hänsyn till dessa ha ej behövt företagas.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Offentlig skyddskoppympning företogs i maj månad på inalles 386 förut ej ympade personer.

2. Två likbesiktningar ha på polisens begäran företagits.

Blodprov för alkoholbestämning har företagits på polisens begäran på 6 st. automobilförare.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. Intet av vikt att anföra.

VI. Intet av vikt att anföra.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem jämte Bil. C.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1935.

Västerås den 31 jan. 1936.

C. Idar,
Andre stadsläkare.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1935.

N:o 32. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnader och deras omgivning: Mindre ombyggnad å kvinnliga avdelningen för kroppssjuka, varigenom bättre linneförrådsutrymme erhållits.

Mathållning: Inga väsentliga förändringar.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Komplettering.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Inga förändringar.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Inga förändringar.

Följande viktiga åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: Inga.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Intet att anmärka.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag på året		
182	61	27,189	79	74	79	54	149

II. *Inkomster.*

Anm.: Räkenskaperna föras gemensamt för hela anstalten.

III. *Utgifter.*

Anm.: Räkenskaperna föras gemensamt för hela anstalten.

Personalens storlek och löneförmåner.

Befattningshavare	Lön, Kr.	Andra förmåner
1 sjuksköterska	1,563	+ fritt vivre
1 d:o	1,267	+ fritt vivre
1 d:o	1,230	+ fritt vivre
1 nattsköterska	1,230	+ fritt vivre
1 manlig vårdare	3,519	+ fritt vivre
2 vårdbiträden à 810:—	1,620	+ fritt vivre
1 d:o à 720:—	720	+ fritt vivre
2 d:o à 660:—	1,320	+ fritt vivre
1 d:o à 600:—	600	fritt vivre

Övrig personal i förening med ålderdomshemmets drift i dess helhet.

Denna berättelse åtföljes av bilaga med uppgift angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Västerås den 31 jan. 1936.

C. Idar,
andre stadsläkare.

Uppgift från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1935 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Ålderdomssjukdomar.				
Marasmus senilis	1	16	1	9
Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.				
Septichæmia. Pyosepticæmia. Abscessus. Phlegmone	1	1	—	—
Influenza epidemica	2	2	—	—
Tuberculosis (samtliga fall)	29	26	9	7
„ laryngis	27	26	7	7
„ urogenitalis	1	—	1	—
„ cutis	1	—	1	—
Febris. Febricula	—	1	—	—
Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.				
Anæmia	—	4	—	—
Ämnesomsättningssjukdomar.				
Diabetes mellitus	4	3	—	—
Adipositas universalis	—	1	—	—
Kroniska förgiftningssjukdomar.				
Alcoholismus chronicus	3	2	—	—
Nervsystemets sjukdomar.				
Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	5	16	2	10

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv	m.	kv.
Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	—	1	—	—
Hemiplegia	2	2	—	—
Paraplegia	—	1	—	—
Myelitis	1	—	—	—
Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	1	—	1	—
Neuritis. Neuralgia	2	—	—	—
Hysteria	1	1	—	—
Neurasthenia	6	5	—	—
Psychonensodsis	9	10	—	—
Sinnessjukdomar.				
Insania et Idiotia	11	15	—	1
Cirkulationsorganens sjukdomar.				
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	2	2	—	—
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	10	6	2	3
Arteriosclerois. Endarteritis	15	20	3	9
Trombosis. Embolia	—	1	—	—
Andningsorganens sjukdomar.				
Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	1	—	—	—
Tracheitis chron. Bronchitis chron.	2	1	—	—
Asthma bronchiale	4	1	—	—
Pneumonia crouposa acuta	2	1	1	—
Bronchopneumonia acuta	—	2	—	—
Emphysema pulmonum	1	—	—	—
Pleuritis. Empyema pleuræ	1	—	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
Matsmältningsorganens sjukdomar.				
Entero-colitis acuta. Proctitis acuta ..	1	—	1	—
Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni ..	1	—	—	—
Entero-colitis chronica	—	2	—	—
Cholecystitis. Cholangitis	—	1	—	—
Cholelithiasis	—	1	—	—
Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
Pyelitis. Cystopyelonephritis	1	—	—	—
Cystitis	—	2	—	—
Könsorganens sjukdomar.				
A. Manliga könsorganen.				
Hypertrophia prostatæ	4	—	1	—

Sjukdomarnas namn	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.				
Myitis. Rheumatismus musculorum .	4	1	—	—
Synovitis. Arthritis	4	1	—	—
Polyarthritis rheumatica chronica ..	2	2	—	—
Arthritis deformans	2	2	—	—
Hudens sjukdomar.				
Eczema	4	1	—	—
Svulster.				
Carcinoma (samtliga fall)	1	2	—	1
„ mammæ	—	2	—	1
„ cutis	1	—	—	—

N:o 32.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Årsberättelse från Västerås stads poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni, 1918, § 5, för år 1935.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: } 1.
för den kvinnliga avdelningen: }

b) Sköterskor, antal 1.

c) Övrig personal: 1 städerska.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	112	2
därav nytillkomna under året	98	2
b) kvinnliga	44	—
därav nytillkomna under året	31	—
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	957	9
medeltal per mottagning	3,2	—
b) av kvinnliga patienter	570	28
medeltal per mottagning	2	—

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar: Lördagar och dag före helgdag.
a) för manliga patienter: 17,00—17,30, 13,00—13,30.
b) för kvinnliga patienter: 17,30—18,00, 13,30—14,00.

V. Anmärkningar: (Poliklinikokal m. m.)
Juni, Juli och Augusti: Onsdagar samma tider som lördagar.

Gustav Andrén,
Poliklinikföreståndare.

N:o 32.
Hälsovårds-nämndens-årsberättelse för 1935.

Uppgifter för år 1935 från Sundhetsinspektören i Västerås stad.

Enligt diariet.

Enligt § 9							Enligt § 10.		§ 11	Uppgifter om smittkällor								Antal anmälningar enl. § 12	Antal intyg enligt	
Antal inkomna anmälningar enl. § 9.	Antal av dessa beh. enl.			Resultat Antal som			Antal anmälningar enl. § 10	Behandlad enl. § 17.	Anmälningar enl § 11	Antal anmälda smittkällor	Antal anmäln. om smittkälla behandl. enligt			Resultat Antal som					
	§ 13	§ 16	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	återgått till behandling					§ 13	§ 14	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling		§ 14	§ 15
20	2	9	9	4	1	13	—	—	71	35	20	14	1	—	4	11	—	4	21

Västerås den 11/2 1936.

Gustav Andrén,
Sundhetsinspektör.

N:o 32.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet år 1935.

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal: Vid årets början	Under året: nedlagda	Under året: inrättade	Vid årets slut
Slakterier	4	1	—	3
Korvfabriker	27	1	3	29
Charkuteributiker	34	2	2	34
Bagerier	37	5	3	35
Karamellfabriker	2	—	1	3
Brödbutiker	14	1	3	16
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	96	2	3	97
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	—	—	2
Speceributiker	64	1	2	65
Fiskbutiker	6	1	1	6
Frukt- och grönsaksbutiker	10	1	1	10
Näringsställen	75	6	3	72

Dessutom finnes ett 40-tal försäljningsplatser i saluhallen, som sedan torghandeln med köttvaror upphört den 1 juli äro fullsatta, en del dock endast under lördagar.

Rak- och frisérsalonger funnos vid årets början 18 st., 2 nya hava tillkommit och 2 upphört under året. Damfriséringarnas antal var 15, 3 nya ha tillkommit under året.

Lump- och skrotupplag finnas 4 st., hudupplag 3.

Tillsynen har omfattat:

Gårdar och avträden	14,101	besök
Stall	300	„
Fähus	2	„
Svinhus	1	„
Lump-, skrot- och hudupplag	75	„
Avstjälpningsplatser	33	„
Avlopp och diken	32	„
Godsmagasin	13	„
Salubodar	5,203	„
Salutorg	142	„
Bagerier och karamellfabriker	494	„
Mjölkförsäljningsställen	1,342	„
Slakterier och korvfabriker	1,600	„
Näringsställen	80	„
Rak- och frisérsalonger	17	„
Arbetsställen för minderåriga	16	„

N:o 32. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

Övriga göromål:

Desinfektioner	49	st.
Provtagning	31	st.
Expeditionstjänst	304	st.
Diverse arbeten	300	st.

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Slakterier	1	1	—
Fiskbutiker	1	—	—
Charkuterier	31	4	4
Charkuteributiker	5	—	—
Bagerier och konditorier	36	2	—
Mjölkbutiker	13	1	—
Speceributiker	4	1	—
Näringsställen	2	—	—
Stall, fähus, svinhus	6	—	—
Gårdsrenhållning	57	—	—
Bristände hämtning av sopor	39	—	—
Avträden och urinkurar	25	2	2
Avstjälpningsplatser och avlopp	7	3	1
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	36	1	1

Något fall av oskadliggjorda eller beslagtagna födoämnen har under året ej förekommit. Lagring av kött- och fläskvaror förekommer ej i samma utsträckning som tidigare. Den alltjämt ökade användningen av kylskåp i livsmedelsbranschen torde även få anses som en bidragande orsak till att förskämning numera är så sällsynt.

Mjölkkontroll.

Inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha med avseende å fetthalten undersökts å kemiska stationen i Västerås. Tabellen härnedan visar i sammandrag resultaten av undersökningarna.

	Antal prov			Fetthalt		
	undersökta	överstigande 3 procent	understigande 3 procent	högsta %	lägsta %	medeltal %
Oskummad mjölk	741	706	35	4,40	2,40	3,40
Tunn grädde	287	285	2	33,20	14,40	17,65
Tjock grädde	95	95	—	47,40	36,10	40,23

N:o 32.

Hälsovårds-nämndens-årsberättelse för 1935.

Brunnsvatten från en större lantegendom i stadens närhet var föremål för upprepad kemisk undersökning. Då vattnet enligt analysbevisen synes vara organiskt förorenat, beslöt Nämnden anmoda vederbörande vidtaga vissa åtgärder för att om möjligt söka undanrödja olägenheten.

Formalindesinfektioner, utförda under året, uppgå till 47, därav i anledning av tuberkulos 23, sjukdomar enligt epidemilagen 24. Förutom kläder och dylikt, som därvid behandlats i smittade hem, ha 51 rum och 17 kök desinficerats.

I och för utrotande av ohyra har cyanvätegasbehandling utförts i 422 rum. Cyankammaren, som är belägen i gården inom Stora gatan 49, har tagits i bruk 40 gånger för behandling av möbler, kläder m. m.

Kommunal tillsyn enligt lag om arbetarskydd har undertecknad på nämndens uppdrag handhaft. Tillsynen omfattar 15 inspektioner, fördelade på 11 dagar. Arbetsställena: hantverk 7, handel 8. Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, har i intet fall iakttagits.

Västerås i januari 1936.

Ernst Berggren.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete år 1935.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	1,397
	Antal återbesök	1,402
		2,799
Diverse förfrågningar och klagomål		331
Avhjälpta missförnållanden		196
Utdömda lägenheter, enkelrum		4
Utdömda lägenheter, rum och kök		1
		532

Förutom ovanstående uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl.

Rätt många resultatlösa besök ha gjorts utom ovan upptagna i och för lägenhetsbesiktningar, enär innehavarna ej vid tillfället kunnat anträffas. Arbetet har i allmänhet fortgått efter samma riktlinjer som förut. Dock har detta år liksom föregående ett betydligt större antal besök kunnat göras, då undertecknad haft hjälp av hospitanter med diverse skrivarbeten.

Västerås i februari 1936.

Lisa Bruér,
Bostadsinspektris.

N:o 32. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

Sammandrag av stadssjuksköterskornas arbetsuppgifter för 1935.

	Enkla besök för sjukvård	Heldygns sjukvård	Vaknätter	A n m.
Sköterskorna för betalande patienter:				Dessutom: Behandlingar (Insulininjektioner, massage etc.) sköterskans bostad.
Lilly Kallin	385	182	27	
Greta Åberg 1/1—31/8 ..	342	52	12	
Helny Carlsson 1/9—31/12	97	43	9	
Sköterskorna för obemedlade:				
Elin Karlsson	1444	—	14	72
Sigrid Sandén*	1206	—	9	27
				*Dessutom: sköterska å könspolikliniken alla vardagar.
Summa	3474	277	71	99

N:o 32.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1935.

Årsredogörelse från köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1935.

Denna rapport avser följande veterinärers verksamhet som besiktningmän:

Nils Hegnell,
t. f. 1:e besiktn.-veterinär.

Osw. Hultén,
Ställföretr. besiktn.-vet.

Redogörelse för bakteriologisk köttkontroll (laboratorieverksamhet) bifogas. Därjämte redogöres för andra förhållanden, som böra komma till Medicinalstyrelsens kännedom.

Göteborg den 25 febr. 1936.

N. Hegnell,
Besiktningsveterinär.

Antal besiktigade kött.

Månad	Kött av															
	Storboskap		Större kalv		Mindre kalv		Får, get		Svin		Spädgris		Häst		Föl	
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2
Januari	127	—	155	7	126	2	15	—	307	85	—	—	5	—	—	—
Februari	130	5	160	7	126	2	10	1	255	114	1	—	12	1	—	—
Mars	147	12	187	7	173	3	11	—	272	237	3	—	12	1	—	—
April	112	6	183	5	112	3	16	—	215	187	—	—	4	—	—	—
Maj	104	4	168	7	94	—	1	—	204	191	2	—	3	1	—	—
Juni	79	3	216	7	75	3	14	—	171	49	—	—	1	—	—	—
Juli	88	3	186	5	84	—	5	—	216	77	1	—	3	—	—	—
Augusti	98	2	199	4	61	2	20	—	210	114	—	—	6	—	—	—
September	112	3	156	5	96	—	17	1	222	148	—	—	9	—	—	—
Oktober	129	6	167	6	116	2	21	—	241	223	—	—	15	—	—	—
November	105	2	137	5	111	1	21	—	280	198	—	—	11	—	—	—
December	87	3	173	7	111	2	12	1	340	200	2	—	6	2	—	—
Summa	1,318	49	2,087	72	1,285	20	163	3	2,935	1,823	9	—	87	5	—	—

Antal helt eller delvis beslagtagna kroppar och vid beslaget vidtgna åtgärder.

Djurslag	Antal besiktigade	Godkända efter: kassation av förändrade organ eller delar — Antal	Godkända efter: kassation av förändrade organ eller delar — % av besiktigade	Godkända efter: särskild behandling — Antal	Godkända efter: särskild behandling — % av besiktigade	Helt förstörda — Antal	Helt förstörda — % av besiktigade	Samma djur varå beslag gjorts — Antal	Samma djur varå beslag gjorts — % av besiktigade
Storboskap	1,367	206	—	—	—	28	—	235	—
Större kalv	2,159	96	—	—	—	8	—	104	—
Mindre kalv	1,305	16	—	—	—	55	—	71	—
Får eller get	166	—	—	—	—	1	—	1	—
Svin	4,758	187	—	—	—	12	—	200	—
Spädgris	9	—	—	—	—	2	—	2	—
Häst	92	7	—	—	—	4	—	11	—
Föl	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	9,856	512	5,19	—	—	110	1,12	624	6,33

Antal kasserade organ och kött samt vikten av de kasserade köttpartierna.

Djurslag	Organ: Lunga	Organ: Hjärta	Organ: Brösthinna	Organ: Lever	Organ: Bukhinna	Organ: Njure	Organ: Juver	Organ: Tunga	Organ: Huvud	Kött: Delar — Vikt i kg.	Kött: Kroppar — 1/1	Kött: Kroppar — 1/2	Kött: Kroppar — Vikt kg.	Summa vikt kg.
Storboskap	61	7	78	17	65	157	6	10	11	1,064	26	2	4,695	5,759
Större kalv	1	—	7	4	7	190	—	—	—	20	8	—	400	420
Mindre kalv	48	46	55	46	52	118	—	35	3	16	55	—	1,060	1,076
Får eller get	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	1	—	40	40
Svin	30	8	18	7	19	62	3	11	11	263	9	3	489	752
Spädgris	1	1	2	1	2	4	—	1	1	—	2	—	24	24
Häst	—	—	4	—	5	11	—	—	—	52	3	1	987	1,039
Föl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	141	62	165	75	151	544	9	57	26	1,415	104	6	7,695	9,110

N:o 32.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Beslagsorsaker vid Köttbesiktnings-

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv				Mindre kalv				Får, get			
		Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd		
	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda
Blodförgiftning (Septicæmia) ..	5	—	—	5	1	—	—	1	29	—	—	29	—	—	—	—
Varfeber (Pyæmia)	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6	—	—	—	—
Strålsvampsjuka (Actinomycosis)	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis)	131	121	—	9	6	6	—	—	3	1	—	2	—	—	—	—
Svinsjuka (Septicæmia hæmorrhagica suis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rödsjuka (Erysipelas suis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Igelsjuka (Distomatosis)	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyntsjuka (Cysticercus inermis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D:o (Cysticercus tenuicollis) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Traum. mag-, mellangärds- och hjärtsäcksinfl.	10	8	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot (Icterus)	—	—	—	—	1	—	—	1	8	—	—	8	—	—	—	—
Fläcklever (Teleangiektasia hepatis)	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Njurinflammation (Nephritis)	7	7	—	—	82	82	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Juverinflammation (Mastitis) ..	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inflam. i leder, slemsäckar och senskidor	12	12	—	—	2	2	—	—	6	6	—	—	—	—	—	—
Blödningar (kontusioner och benbrott)	19	19	—	—	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Abscessbildning	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystabildning	2	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svulstbildning	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar ..	21	15	—	6	4	2	—	2	5	3	—	2	1	—	—	1
Utmärgling	2	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Omogenhet	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	—	—	—	—
Foder-, skållvatten- och blodaspiration	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förskämning	2	1	—	1	—	—	—	—	4	3	—	1	—	—	—	—
Abnorm lukt	6	5	—	1	4	1	—	3	2	—	—	2	—	—	—	—
Förorening	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Summa	235	206	—	28	104	96	—	8	71	16	—	55	1	—	—	1
Avgår enligt nedanstående anmärkning	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	234	—	—	—	104	—	—	—	71	—	—	—	1	—	—	—
Antal besiktigade kroppar och lösa organ	1,318 4/9				2,087 72/2				1,285 20/2				163 3/2			

byrån i Västerås under år 1935.

Svin				Spädgris				Häst				Föl				Enbart organbesiktning Antal kasserade lösa organ av				
	Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd							
Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Storboskap	Kalv	Får, get	Svin	Häst
1	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
64	63	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	9	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	19	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	11	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	10	—	4	1	—	—	1	4	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	5	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
200	187	—	12	2	—	—	2	11	7	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
199	—	—	—	2	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,935 1823/2				9				87 5/2				—				—	—	—	—	—

N:o 32. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

Årsberättelse från Dispensären i Västerås stad Västmanlands län, för år 1935.

1. Dispensären anordnad av Västerås stads förening mot tuberkulos.

2. Verksamhetsområde (dispensärdistrikt) och dess folkmängd: Västerås stad inkl. Lundby och S:t Ilians församlingar. Folkmängd den 31/12 1935: 31,614.

3. Personal och dess löneförmåner: Läkare: Doktor C. Idar. Lön 800 kr. pr år. Dispensärsköterska: Syster Lisa Nilsson, lön 2,300 kr. pr år + två ålderstillägg à 150 kr. pr år + bostad. Biträde: Lön 335 kr. pr år.

4. Lokal: Polisgränd n:r 1, 3 rum och kök, däri sköterskans bostad inberäknad. Lokalen inredd av staden för dispensärens räkning.

5. Mottagningar: 2 gånger i veckan kl. 8,15—9,15 fm. utom under läkarens semester. Anmälan till sköterskan göres förut. Remiss från läkare fordras ej.

6. *Översikt över dispensärens verksamhet.*

Antal hem, som under året anlitat dispensären	217
Under året nytillkomna hem	31
Av dessa nytillkomna hem, där tuberkulos i någon form påvisats	24
Under året nytillkomna personer, hos vilka påvisats lungtuberkulos	16
Enbart annan form av tuberkulos, 2 vuxna, barn under 15 år 6 st.	
Av dispensärläkaren undersökta personer	359
Av dispensärläkaren utförda läkarundersökningar	427
Av röntgenundersökningar genom dispensärens försorg	71
Av genom dispensärens försorg undersökta upphostningsprov:	
med tbc. bac. 2.	
utan tbc. bac. 8.	
Av dispensären under året kända dödsfall i lungtuberkulos	12
Av dispensärsköterskan i och för dispensärvården besökta hem	347
Utförda besök i hemmen	1,737
Remisser till tuberkulossjukhus	1
Remisser till kustsanatorier	2
Remisser till andra sjukvårdsinrättningar	1
Intyg till sjukkassor m. m.	87

7. *Dispensärens åtgärder beträffande smittrening.*

Antal smittreningar, för dispensären kända ev. genom dess försorg vidtagna: 1) efter dödsfall 4, 2) efter avflyttning och intagning på sjukhus 10.

8. *Understöd.*

39 personer ha under året erhållit 7,944 liter mjölk + 11,8 lit. grädde. En del andra matvaror samt tvätthjälp ha erhållits. Till en familj har under sju månader lämnats bidrag till tjänarinnehjälp.

9. *Dispensärens barnavårdsverksamhet.*

Utackorderade eller överlämnade åt anhöriga: under 2 år 1, över 2 år 4.
Intagna på barnhem: under 2 år 1, över 2 år 1.
Mottagna vid skollovskoloni för vilka dispensären ej haft några omkostnader 16.
Tuberkulösa barn intagna på kustsanatorium 1.
Av dispensären anordnad sommarkoloni vid Varberg, där 46 barn vistats.
Lokal: Egen villa vid Apelviken, bestående av 8 rum, 2 hallar och kök.
Kolonien öppen under tiden 12/6—30/8.
Antal mottagna gossar 21, flickor 25.
Barnens ålder: max., 14 år, min. 4 år, medeltal 9,3 år.
Driftkostnaden: inalles 4,896 : 82.
Driftkostnad per barn och dag 1 : 33.
Barnens hälsotillstånd (viktökning, sjukdomsfall etc.):
Medelviktökning: 2,72 kg. Hälsotillståndet gott.

10. *Andra anmärkningsvärda förhållanden.*

I regel ha samtliga familjemedlemmar undersökts.
Undersökning med moro ha gjorts 55 gånger.
Blodsänkningsprov ha gjorts 37 gånger.
Antalet underhållsdagar vid sommarkolonien vid Varberg var 3,680 och utgifterna för densamma kr. 4,463 : 82, vartill vid beräkning av dagskostnaden lagts av målsmän inbetald kostnad för underhåll av vid kolonien vårdade barn och andra inkomster vid kolonien med kr. 433 : —, tillsammans kr. 4,896 : 82.
Kostnad pr vårddag blev alltså kr. 1 : 33.

Västerås den 26 februari 1936.

C. IDAR,
(Dispensärens läkare).

N:o 32.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Dispensärens inkomster och utgifter.

Inkomster:

Under året uppburna medel:	
från Västerås stad	4,000 : —
från Asea	750 : —
från Akt. Bol. Svenska Metallverken	400 : —
från S. V. B. Nya Järnvägs A.-B.	200 : —
från Koop. föreningen Svea	200 : —
från Svenska Nationalföreningen	900 : —
från statsanslag	2,049 : 57
från Majblomman	1,450 : —
från årsavgifter	790 : —
från räntor och rabatter	841 : 69
från gåvor	926 : 04
från återlevererade medel från koloniens verksamhet	182 : 93
Summa inkomster kr.	12,690 : 23

Utgifter:

Avlöningar		4,040 : 69
Hyra för och underhåll av dispensärlokal, resp. sköterskans bostad		385 : 45
Resor i dispensärens tjänst		146 : 75
Expeditionskostnader		594 : 03
Nödvändiga sjukvårdsartiklar samt röntgen- och sputumundersökningar		145 : 62
Organiserad barnavård:		
a) Utackordering av barn	190 : 11	
b) Sommarkoloni	4,463 : 82	4,653 : 93
d) Övriga utgifter för organiserad barnavård		860 : 15
Summa		10,826 : 62
Utdelat understöd		2,217 : 73
Ny-, till- och ombyggnader för barnkoloni eller dispensärhem		736 : 91
Nyanskaffning av inventarier		120 : —
Övriga utgifter		35 : —
Summa		3,109 : 64
Summa utgifter kronor		13,936 : 26

Västerås den 26 februari 1936.

Oscar Karlsson,
Dispensärens kassaförvaltare.

N:o 33.

Brandchefens årsberättelse för 1935.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelse över brandkårens verksamhet under år 1935.

Västerås den 23 mars 1936.

På Brandstyrelsens vägnar:

JOHAN SVENSSON.

/Ragnar Tenow.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Stadens invånareantal (kyrkoskrivna folkmängden) var den 31 december 1934 31,764 personer och den 31 december 1935 32,564 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 5,934 har, varav 180 inom det planlagda området.

Antalet registerförda fastigheter är 3,151, därav 689 inom och 2,462 utom stadsplanen.

Taxeringsvärdet å samtliga fastigheter var den 31 december 1935 kronor 147,501,500: —.

Organisation och personal.

Brandmannen *Gustaf Axel Lindberg* har på grund av sjukdom beviljats avsked med pension från den 10 december.

N:o 33.
Brandchefens årsberättelse för 1935.

Brandredskap.

Följande brandfordon ha stått utrustade på brandstationen för utryckning:

1 automobil med 1200 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 automobil med 1250 min.-lit. R. A. G.-pump och mek. stege,
1 automobil med 800 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil).
1 motorspruta med 1000 min.-lit. centrifugalpump.

I reserv: 1 äldre automobil, 1 ångspruta, 1 mek. stege m. m.

Under året har anskaffats 300 m. tryckslang med kopplingar, 4 st. gasmasker, 6 st. pälsar för manskapet samt diverse mindre redskap.

Brandtelegrafen.

Den 4 december sattes hela brandtelegrafen samt serierna 4 och 5 på alarmledningen till borgarbrandkåren ur funktion genom ett hundratal ledningsbrott, förorsakade av ett ymnigt snöfall med tung våt snö. Under synnerligen svåra arbetsförhållanden och med begagnande av all tillgänglig personal lyckades det att avhjälpa samtliga fel inom loppet av en vecka.

I övrigt ha endast smärre felaktigheter förekommit.

Vattenledningen.

Å vattenledningen ha tillkommit 12 brandposter och ledningen har utdragits till en del av Jakobsbergsområdet.

Bokföringsvärdet

av brandväsendets materiel och inventarier är efter gjorda avskrivningar kronor 65,945:15.

Ambulansväsendet.

Med Hälsovårdsnämndens ambulansautomobil har utförts 370 transporter, därav vid sjukdomsfall 323 och vid olycksfall 47.

Med Landstingets ambulansautomobil har utförts 385 transporter, därav vid sjukdomsfall 364 och vid olycksfall 21.

Brandsyn

har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

N:o 33.
Brandchefens årsberättelse för 1935.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:

7,30—8,30 fm. gymnastik och övningar.
8,30—9 fm. frukost.
9 fm.—2 em. arbetstjänst.

Å kårens verkstäder har utom för brandkårens egen räkning utförts arbeten för Drätselkammaren, Renhållningsverket, Hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide, hovslageri, bilreparation, snickeri, skomakeri, skrädderi och måleri. Ett brandbilskarosseri för Surahammars Bruks brandkår har uppbyggts. På ett lastvagnschassis av märket Volvo har för Västerås brandkårs egen räkning byggts ett karosseri till en kombinerad last- och manskapsautomobil.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kronor 9,227 : 70 enligt följande fördelning:

Smedjan	4,488 : 74
Snickareverkstaden	2,611 : 16
Skräddareverkstaden	167 : —
Skomakareverkstaden	879 : 05
Brandtelegrafen	621 : 50
Diverse arbeten	460 : 25
Summa kronor	9,227 : 70
Avgår för material	2,962 : 33
Vinsten utgör Kronor	6,265 : 37

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kronor 2,485 : 47, varå en vinst av kronor 2,048 : 80 uppstått.

Brandkårens hjälp har även tagits i anspråk för länspumpning, fyllning av vattentankar å ångare, räddning av djur i fara m. m.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 46 gånger.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

för eldsvåda	41
för trängrök och förmodad eldfara ..	5
för sotleld	14
Summa	60

Vid släckning av eldsvådorna har i två fall använts 3, i tre fall 2 och i tolv fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga elds-

N:o 33.
Brandchefens årsberättelse för 1935.

vådor ha släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 2,903 meter.

Alarmeringen har en gång skett genom brandskåp, i övriga fall genom telefon eller bud.

Endast en eldsvåda av större omfattning har under året inträffat inom staden:

Den 23 februari kl. 4,05 f. m. kallades brandkåren per telefon till fastigheten Pilgatan 11, där eld uppstått i en manufakturaffär, inrymd å n. b. i ett reveterat trähus, uppfört till två våningar med bostäder å vinden.

Vid brandkårens ankomst slogo lågorna ut från ett lagerrum åt gårdssidan. Som dörren mellan detta och förstugan var öppen, brann det även i trappuppgången och den tjocka röken från tyglagret trängde in i vindslägenheterna, i vilkas fönster folk hängde ut, högljutt ropande på hjälp. Mot ett gavelfönster restes omedelbart en utdragsstege. Här höll en kvinna ett skrikande litet barn hängande i armarna utefter väggen. Kvinnan hjälptes av brandmännen nedför stegen och två barn buros ned. En mekanisk stege restes mot gatusidan och tre i vindslägenheten åt detta håll boende personer kunde själva taga sig ned. Under det räddningsarbetet pågick, utlades slangledningar från brandpost, och elden, som fullständigt förstört butikens inredning och lager, släcktes på en kort stund. Det visade sig, att blyrören vid gasmätarna smält ned och att elden dragit sig upp i väggen utefter gas- och avloppsrören till vinden, varför det är troligt, att hela huset blivit övertänt, om ingripandet dröjt några minuter.

Elden upptäcktes av den en trappa upp boende manufakturhandlanden, som vaknat av röken, väckt grannarna i samma våning och, efter att förgäves ha sökt komma in i affären, tillkallat brandkåren per telefon från huset intill. Innan brandkåren anlände, hade han medelst en stege hjälpt ut de en trappa upp boende, som ej kunde taga sig ut trappvägen. Å vinden var genomgång till trappa i andra ändan av byggnaden, men röken var så intensiv, att de å vinden boende ej förmådde gå ut genom sina dörrar.

Elden, som börjat i butikens lagerrum, anses med största sannolikhet ha uppkommit på grund av bristfälliga elektriska ledningar. Flera vid utredningen hörda personer ha intygat, att belysningsnätet var gammalt och dåligt och att vatten från ovanliggande lägenheter vid flera tillfällen runnit ned i lagerrummet, så att trävirket i väggen ruttnat.

Brandskadeersättningen för skadorna å fastigheten uppgick till 15,000: — kr. och för inventarier och lager 37,800: — kr.

Västerås den 27 februari 1936.

Olof Clarholm.
Brandchef.

N:o 34.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1935.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över verksamheten och förvaltningen under år 1935 avgiva följande

Berättelse.

A. Varmbadhuset.

Under år 1935 har badhuset hållits öppet alla vardagar med undantag av 1 maj som varit fridag samt 5 dagar under sista veckan i juni månad, då det hållits stängt för reparationer av ångpannor och ledningar.

Antalet baddagar har utgjort 298 och antalet serverade bad 95,119. Motsvarande siffror föregående år utgjorde 297 baddagar med 92,869 serverade bad. Medeltalet serverade bad har under året utgjort 319 pr dag mot 312 under år 1934. Antalet serverade bad har således ökats med 2,250 st.

I förestående antal bad ingå dels bad för simundervisningen 7,122 st., dels ock bad för arbetslösa 241 st.

N:o 34.
Badhus-styrelsens årsberättelse för 1935.

Specifikation å verksamheten i sin helhet framgår av följande

Tabell med parallellsiffror för år 1934 utvisande antal serverade bad av olika slag vid badanstalten.

Badform	Antal serverade bad					
	Under år 1934			Under år 1935		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	1,272	1,329	2,601	1,182	1,230	2,412
I kl. karbad med massage	123	221	344	75	161	236
I kl. halvbad	—	15	15	2	12	14
II kl. karbad	2,916	3,613	6,529	2,594	3,257	5,851
II kl. karbad med massage	485	449	934	522	479	1,001
II kl. halvbad	34	37	71	12	31	43
I kl. badstu	2,215	310	2,525	2,550	206	2,756
I kl. badstu med borstning	1,876	79	1,955	2,038	47	2,085
I kl. badstu med massage	9	1	10	29	2	31
Simhall m. värmestuga (vinter)	4,171	2,032	6,203	3,560	1,900	5,460
D:o fredag och lördag	8,502	5,253	13,755	9,135	5,311	14,446
D:o för skolungdom	1,963	1,012	2,975	1,641	863	2,504
Elektriskt ljusbad	35	1	36	18	—	18
D:o med borstning	11	1	12	1	—	1
D:o med massage	70	10	80	64	7	71
Bågljus med dusch	110	46	156	72	47	119
D:o med halvbad	27	2	29	26	17	43
D:o med karbad	18	14	32	22	9	31
Kolsyrebad	21	—	21	22	—	22
Billighetsbadstu	22,473	8,395	30,868	25,892	8,944	34,836
D:o för arbetslösa	1,313	2	1,315	241	—	241
Simhall med värmestuga och solbad	5,654	3,375	9,029	6,656	3,402	10,058
Simsällskapet	905	72	977	1,317	115	1,432
Elementarskolan	2,509	1,402	3,911	1,929	1,255	3,184
Folkskolan	755	507	1,262	662	440	1,102
Summa bad	57,467	28,178	85,645	60.262	27,735	87,997
Bad för simundervisningen	3,870	3,354	7,224	4,101	3,021	7,122
Summa bad	61,337	31,532	92,869	64,363	30,756	95,119
Hundbad			38			31

N:o 34. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1935.*

Beräknad inkomststat för år 1935 jämte verkliga inkomster.

Mot beräknad inkomst .... 68,000 : —
har influtit i badavgifter och diverse andra poster .... 69,938 : 04
således kronor 1,938 : 04 utöver den beräknade inkomsten.

Beräknad utgiftsstat för år 1935 jämte verkliga utgifter.

	1935 års utgiftsstat	Verkliga utgifter
Löner och arvoden	29,730: —	28,752: 07
Pensioner och understöd	3,828: —	3,603: —
Övriga utgifter:		
Bränsle	9,000: —	9,648: 92
Elektrisk belysning och kraftström	2,200: —	1,672: 93
Anskaffning och underhåll av inventarier	900: —	719: 37
Anskaffning och underhåll av linne	200: —	86: 10
Underhåll av fastigheten	5,000: —	4,961: 91
Underhåll av pannor och ledningar	3,500: —	2,797: 43
Tvätt, extra hjälp	500: —	441: 35
Renhållning och städning	150: —	154 67
Skriv- och trycksaker	600: —	599: 25
Telefon och samtal	250: —	222: 10
Läkarearvode och sjukvård	100: —	225: 70
Brandförsäkringspremier	160: —	150: 73
Olycksfallsförsäkringspremier	500: —	163: 26
Förbrukningsartiklar	4,500: —	4,160 84
Utskylder	1,500: —	459: 50
Oförutsedda utgifter	882: —	449: 30
Kronor	63,500: —	59,268: 43

Efter denna redogörelse torde icke mycket vara att tillägga då inkomsterna med kronor 1,938 : 04 överstigit de beräknade och utgifterna i sin helhet understiger vad i 1935 års stat anvisats med 4,231 kronor 57 öre. Å verksamheten har således uppstått ett netto av kronor 10,669 : 61 mot beräknade 4,500 : — kronor.

Personalens sjukdagar har uppgått till 88.

Under året har en understödstagare avlidit.

N:o 34.
Badhus-styrelsens årsberättelse för 1935.

B. Kallbadhuset.

På grund av den kyliga väderleken under våren öppnades kallbadhuset först den 21 juni och stängdes den 31 augusti. Antalet baddagar har utgjort 72.

De badandes antal har varit:

Betalande	4,294
Fribad för ungdom	4,062
Summa personer	8,356

Under år 1934 voro de badande:

Betalande	5,724
Fribad för ungdom	5,489
Summa personer	11,213

Minskningen under året utgör 2,857 personer.

Inkomster:

	Beräknade	Verkliga
Badavgifter	1,000 : —	781 : 90
Uthyrning av badhuset	100 : —	85 : 50
Summa	1,100 : —	867 : 40

Utgifter:

	Beräknade	Verkliga
Avlöningar	1,000 : —	772 : —
Annonser och trycksaker	100 : —	48 : 87
Isväckning och diverse arbeten	2,000 : —	1,737 : 75
Brandförsäkringspremie	100 : —	61 : 03
Oförutsedda utgifter	100 : —	60 : 07
Summa	3,300 : —	2,679 : 72

Västerås den 6 april 1936.

På Badhusstyrelsens vägnar:
THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

N:o 35.

Drätselkammarens m. fl. yttranden ang. förbättrade pensionsförmåner för f. d. förste stadsläkaren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har att enligt beslut av stadsfullmäktige jämte lönenämnden avgiva yttrande över en genom magistraten till stadsfullmäktige för avgörande överlämnad framställning av f. Förste stadsläkaren Carl Thunström angående förbättrade pensionsförmåner.

Sedan lönenämnden i sitt den 11 februari innevarande år avgivna yttrande på anförda skäl föreslagit, att Doktor Thunström skulle tilldelas ett årligt personligt tillägg till pensionen å 500 kronor att utgå från och med innevarande år, får drätselkammaren nu för egen del i ärendet anföra följande.

Drätselkammaren har vid sitt övervägande i frågan ansett de av lönenämnden åberopade skälen för att bevilja Doktor Thunström en personlig tilläggspension icke vara så vägande, att den vid Doktor Thunströms avgång ur tjänst för Förste stadsläkaren gällande pensionsstaten bör få något ändrat innehåll. Att i detta särskilda fall besluta om avvikelse från pensionsstaten innebär ett sönderbrytande av det inbördes sammanhanget mellan lönestaten och pensionsstaten, som icke är att förorda.

Då härjämte ett bifall till lönenämndens förslag skulle innebära, att staden ger kompensation för, att Doktor Thunström vid avgång ur uppdrag för annan arbetsgivare än staden icke erhållit pension å det arvode, som varit förenat med detta uppdrag — ett motiv, som lönenämnden låt vara i andra hand åberopat — och drätselkammaren i olikhet med lönenämnden anser, att detta även kan få konsekvenser som prejudikat vid likartade pensionsfall, har drätselkammaren med denna sin principiella inställning i frågan icke kunnat ansluta sig till lönenämndens förslag, och får fördenskull, med avstyrkande av detta, hemställa, att Doktor Thunströms framställning icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 2 april 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På sin tid överlämnade magistraten till stadsfullmäktige för besluts fattande en framställning av f. Förste Stadsläkaren Carl Thunström om förbättrade pensionsförmåner; och blev denna framställning därefter av stadsfullmäktige remitterad till lönenämnden för yttrande.

N:o 35.
Ang. förbättrade pensionsförmåner för f. d förste stadsläkaren

Efter sedan lönenämnden vid flera tillfällen behandlat denna framställning utan att ha kunnat taga ställning till densamma överlämnar nu nämnden ärendet till stadsfullmäktige för avgörande och vill därvid anföra följande.

Doktor Thunström har såsom huvudsakliga skäl för sin begäran åberopat, att vid pensionering av andra stadens befattningshavare med sportelinkomst i tjänsten, i pensionsunderlaget inräknats viss del av denna och att då en del av den av honom utövade läkarepraktiken, nämligen skyldigheten att lämna läkarevård åt vissa stadens befattningshavare och att vara sundhetsinspektör vore jämförlig med sådan sportelinkomst, pensioneringen hade bort beräknas även därpå. Tillika har Doktor Thunström anfört, att med hänsyn till att en tjänstetid av 25 år såsom villkor för full pension vore allt för lång i förhållande till den tid, som meritanskaffning drager, full pension borde ha till honom utgått. Den pension, Doktor Thunström åtnjuter, utgörande 3,855 kronor, är utmätt på ett pensionsunderlag av 6,447 kronor, utgörande vid Thunströms avgång ur tjänst lön i befattningen i högsta lönegraden enligt 37 lönegruppen i lönestaten och efter en tjänstetid av 23 år.

Även om de av Doktor Thunström anförda skälen för en reglering av hans pensionsförmåner icke äro av beskaffenhet att böra tillmätas avgörande betydelse är det andra omständigheter, som enligt lönenämndens förmenande kunna tala därför, och har nämnden därför icke velat ställa sig helt avvisande till framställningen. Det kan nämligen icke förnekas, att en jämförelse med pensionsbelopp, utgående i andra tjänster i chefställning och jämförliga med befattningen som förste stadsläkare pekar på, att Doktor Thunström i pensionshänseende är missgynnad. Även om detta kan förklaras med att vid befattningens intagande i lönestaten togs hänsyn till friheten att utöva enskild praktik och till annan avlönad läkareverksamhet, som med tjänsten förenades — här såsom landstingets epidemiläkare — så kan å andra sidan framhållas, att en pensionering efter denna lönesättning framträder som en orättvisa när det visar sig, att denna läkareverksamhet icke blivit förenad med pensionsrätt och i och med att med tilltagande ålder minskning inträder i den enskilda förvärvsverksamheten. Ett belägg för riktigheten av denna uppfattning anser sig lönenämnden ha däruti, att befattningen som förste stadsläkare vid Doktor Thunströms avgång enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1932 blev reglerad genom uppflyttning från 37. lönegruppen med en begynnelselön av 5,520 kronor och en slutlön av 6,447 kronor till 43. lönegruppen med en begynnelselön av 7,140 kronor till 8,256 kronor. För att än ytterligare göra jämförelser vill lönenämnden meddela, att enligt reglering av lönerna för provinsialläkare sådan befattningshavare i pension under år 1935 åtnjöt 6,660 kronor, varav i dyrtidstillägg 624 kronor och ändock äro tjänstegöromålen i sådan befattning icke så chefsbetonade som i befattningen som förste stadsläkare.

I avseende å sättet för tillmötesgående av framställningen bör detta väljas så, att ett åberopande därav för framtiden och då det gäller andra ar-

vodesavlönade uppdrag vid sidan av tjänsten är utesluten, och har lönenämnden med sikte härpå ansett, att en ökning i pensionen bör ges formen av ett personligt tillägg.

Lönenämnden vill utan meningsskiljaktighet därför föreslå, att Doktor Thunström tilldelas ett årligt tillägg till pensionen å 500 kronor att vara personligt och utgå av uttaxerade medel från och med ingången av innevarande år.

N:o 35. *Ang. förbättrade pensionsförmåner för f. d. förste stadsläkaren*

Västerås den 11 februari 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Magistraten i Västerås.

Res.

Överlämnas till Stadsfullmäktige för besluts fattande.

Västerås rådhus den 30 november 1934.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/I. Bergström.

Undertecknad får härmed vördsamt hemställa om Magistratens benägna medverkan, ev. med eget yttrande i frågan, för framställning hos Stadsfullmäktige om en välvillig förhöjning av den till mig nu utgående pensionen, 3,850 kr. pr år.

De skäl, som för mig synas kunna motivera en dylik anhållan om förhöjning, om möjligt, av min pension, äro följande:

Stadsfullmäktige ha redan förut tillämpat den praxis, att vid befattningar med sportelinkomster dessa senare till en viss gräns tillagts lönen vid fastställandet av pensionsunderlaget. Så synes exempelvis fallet ha varit betr. förre Stadsfogden, som därigenom erhållit en pension på 6,200 kronor årligen.

Min f. d. tjänst synes mig helt visst fullt ut kunna jämställas med en dyl. tjänst med lön och sportler, dessa senare bestående i praktikinkomsterna. Med tjänsten ingick nämn. skyldighet att utöva läkarepraktik inom staden. (De första 10 åren även såsom distriktsläkare).

N:o 35. *Ang. förbättrade pensionsförmåner för f. d. förste stadsläkaren*

Men, även om praktikinkomsterna i sin helhet ej skulle anses som sportler, så torde dock åtminstone den del därav uppenbart vara av till tjänsten hörande sportelnatur, nämligen vad som omedelbart överförts på den nye Stadsläkaren av vederbörande Nämnder. Sålunda: *Dels* rättigheten att på stadens bekostnad lämna läkarevård åt vissa befattningshavare, och *dels* uppdraget såsom Sundhetsinspektör. Av det förra hade jag i inkomst 1933 över 1600 och av det senare 1200, eller tillsammans 2800 kr. Läggas dessa till lönen på 6400, skulle sålunda summan 9200 i första hand upptagas som underlag för pensionsberäkningen, för så vitt övriga praktiksportler helt och hållet uteslutas.

Nu är ju emellertid stipulerat 25 tjänsteår för full pension. Av dessa har jag tjänstgjort 24 år och 2 månader. — En fordran på 25 år torde onekligen vara en något för lång tid för 1:ste stadsläkaretjänsten, enär tillräcklig meritering för att få tjänsten knappast kan ernås förr än över 40-årsåldern. Detta framgår ju f. ö. av erfarenheten: Själv var jag vid tillträdet nästan 42 år, den nu antagne 42 år och 2 av de övriga speciellt meriterade resp. 43 och 45 år. För jämförelse må anföras, att provinsialläkarne ha 23-årsgräns, och att de av Regeringen tillsatta kommitterade för omorganisation av stadsläkaretjänsterna även föreslagit 23-årsgräns just med hänsyn till den försenade åldersmöjligheten för tillträdet.

Jag hoppas därför, att det ej må anses obefogat, att jag i detta sammanhang gör en hemställan att få räkna min gjorda tjänstgöring såsom tillfylles för att erhålla full pension. (Vid mitt tjänstetillträde förefanns ingen tjänsteårsgräns för erhållande av full pension).

Efter ovan anförda motivering får jag hoppas Stadsfullmäktige välvilligt måtte låta även mig vederfaras samma förmåner, som tillkommit andra f. d. befattningshavare med sportelförenade tjänster, och sålunda att min pension måtte beräknas ej enbart såsom nu efter föregående lönen utan ock med det sporteltillägg, som kan anses vederbörligt, samt att jag måtte tillgodoräknas denna pension såsom efter full tjänsteårsgräns.

Västerås den 28/11 1934.

Carl Thunström.

N:o 36.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation av Lundby badhus

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under erinran om stadens åtgärd att genom anvisande av anslag möjliggöra tillkomsten av ett badhus inom f. Lundby socken (Se stadsfullmäktiges handlingar N:o 11 år 1932) har bestyrelsen för badhuset i skrivelse till drätselkammaren, som här bifogas, anhållit om ett anslag av staden å högst 800 kronor för utbyte av pump och motor och för omläggning av de elektriska anordningarne m. m. inom badhuset, och får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet, under hänvisning till i skrivelsen lämnat meddelande, att medel saknas för dessa omändringar och med hänsyn till, att staden bör förhindra att driften vid denna allmännyttiga inrättning äventyras, föreslå att stadsfullmäktige ville besluta för ändamålet ställa till styrelsens förfogande mot redovisningsskyldighet ett anslag å högst 800 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 2 april 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Ragnar Tenow.

Till Västerås stads Drätselkammare.

Lundby Badhusförening, som med bidrag från Pensionsstyrelsen och Västerås stad, byggt en bastu invid Lundby skola, i syfte att göra det möjligt för skolbarnen därstädes komma i åtnjutande av regelbundna skolbad under sin skoltid, samt därjämte skapa tillfälle för ortsbefolkningen i övrigt till såväl bastu- som karbad, har allt sedan föreningen började sin verksamhet på fullt tillfredsställande sätt, hittills kunnat fylla sin uppgift.

Genom upprepade reparationer å motorn och nu senast å pumpanordningen har bastuns regelbundna öppethållande försvårats, samt nu måst t. v. hållas stängd. Anledningen till de upprepade felen å senaste tiden är enligt fackmäns utsago beroende av såväl motorns som pumpens ringa kapacitet och i följd därav för stark påfrestning.

Ett utbyte med åtföljande andra kostnader för omläggning av de elektriska ledningarne är därför nödvändig om bastuns syfte i fortsättningen

N:o 36. *Ang. reparation av Lundby badhus.*

skall kunna utnyttjas. Härtill kommer att en grundlig rustning å målningen måste företagas under stundande sommar.

Driftskostnaderna och nödiga mindre reparationer har kunnat helt bestridas med den del därav som beräknats för skolbaden, samt avgiften för bad till allmänheten. Ett mindre överskott har visserligen uppstått, men dock inget att räkna med i en utgift som nu föreliggande.

Badhusföreningen ser sig därför nödsakad vända sig till Drätselkammaren med begäran om ekonomiskt bistånd för saken.

Bifogade avskrifter av infordrade kostnadsberäkningar utvisa att kostnaden för ny pumpanordning och målning uppgår till Kr. 758. Den kostnad som tillkommer å trävirket samt rörledningar, som bli en följd av förändringen tillkommer. Det lilla överskott som för dagen finnes i kassan får väl delvis tagas i anspråk för den tillkommande kostnaden, så att anslaget torde kunna stanna vid Kr. 800:—.

Vi hemställa därför vördsamt att Drätselkammaren beviljar Lundby Badhusförening ett anslag av högst 800:— kr. till ovan berörda ändamål.

Lundby den 23 mars 1936.

C. P. Carlstedt.
Bastustyrelsens ordf.

Stig Wretlund,
Sekreterare.

N:o 37.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark av Karlsdals åker m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Staden har i sin ägo ett markområde beläget emellan Tegelvretsgatan och Katrinelundsvägen, kallat Karlsdals åker å stadsägokartan redovisat under beteckningen cd och av staden på sin tid förvärvat för att tillgodose ett framtida behov av en förbindelse mellan nämnda trafikleder såsom en fortsättning norrut av Allégatan.

Numera har ett av stadsingeniören Schiött uppgjort förslag till utläggning av denna förbindelse blivit preliminärt godkänt av drätselkammaren för staden såsom ägare av området.

I anledning därav att härigenom fråga uppkommit om reglering av fastigheterna utefter den nya förbindelseleden, vilken reglering i huvudsak skulle avse försäljning av den stadens mark, som icke tagits i anspråk för trafikleden för sammanläggning med dessa fastigheter, men även förvärv

åt staden av för trafikleden erforderlig mark, får drätselkammaren, med överlämnande av förslaget hemställa om bemyndigande att till pris och på villkor i övrigt, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, genomföra denna reglering.

N:o 37. *Ang. försäljning av mark av Karlsdals åker m. m.*

Västerås den 2 april 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Ragnar Tenow.

N:o 38.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny stadsträdgårdsanläggning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Frågan om åstadkommande av en ny stadsträdgård har vid olika tillfällen varit föremål för stadsfullmäktiges behandling. Senast då så var fallet eller den 25 april 1935 hade stadsfullmäktige att taga ställning till ett av drätselkammaren framlagt förslag om inköp för ändamålet av Solberga handelsträdgård för en preliminärt avtalad köpesumma av 85,000 kronor. Detta förslag vann emellertid icke stadsfullmäktiges bifall. Då frågan om ny stadsträdgård dock måste på ett eller annat sätt vinna en lösning, enär den nuvarande nära stadens centrum liggande allt för otillräckliga anläggningen bör lämna plats för stadsmässig bebyggelse, har utredningen fullföljts, i första hand genom en för planteringsnämnden och drätselkammaren gemensam delegation. Denna delegation framlade i skrivelse till drätselkammaren den 1 oktober 1935 ett förslag i två alternativ, avseende en trädgårdsanläggning vid Myggbo, upptagande en areal av 16,500 kvm. Kostnaden för alt. I, sedan däri ingående markvärde frånräknats, var beräknad till 85,630 kronor samt för alt. II, som avsåg ett något mindre palmhus än alt. I, 74,030 kronor, därvid dock är att invända, att kostnaderna för växthusen utöver minskningen av palmhuset nedsatts med 10 % eller 5,600 kronor, så att sålunda alt. II utan sistberörda nedsättning skulle hava upptagit en kostnad av 79,630 kronor. Dessutom uppgavs för båda alternativen skola tillkomma en till förslagsvis 10,000 kronor uppskattad kostnad för grundare ledningar och dränering av området samt inredning av växthusen. Med

N:o 38. *Ang. ny stadsträdgårdsanläggning.*

inräknande härav och likartade beräkningsgrunder skulle dessa båda alternativ sålunda kosta resp. 95,630 och 89,630 kronor.

Vid behandling av berörda skrivelse fann drätselkammaren, särskilt vid jämförelse med området för Solberga trädgård och då stadsträdgårdsmästaren uttalat, att denna omkring 7,000 kvm. stora trädgård under en lång följd av år skulle fylla de anspråk, som kunde ställas på en stadsträdgård i Västerås, att det av delegerade föreslagna området var väl stort tilltaget, samt att även vad de planerade byggnaderna anginge det borde tagas under övervägande om icke en inskränkning av det uppgjorda programmet vore möjlig.

Med anledning härav hava samma delegerade i skrivelse till drätselkammaren den 14 nästlidne mars framlagt ett reducerat förslag, både vad områdets omfattning beträffar — det skulle för närvarande inskränka sig till att avse omkring 9,700 kvm. — som med avseende å växthusens första utbyggande. Kostnaden för detta sista, såsom alt. III betecknade förslag är beräknad till 66,500 kronor. Kommitterade hava i samband härmed uttalat, dels att en utbyggnad av växthusanläggningen i hela dess ursprungligen avsedda omfattning så småningom torde bliva nödvändig, och dels att den mellan det nu avsedda mindre området och Korsängsskolans tomt belägna marken ej borde till hinder för en framtida utvidgning av stadsträdgårdsområdet bebyggas. Vad det förra uttalandet beträffar är även drätselkammaren medveten om, att en utbyggnad av växthusen framdeles kan befinnas behövlig, men håller å andra sidan före, att det senast framlagda förslaget väl fyller nuvarande behov och om intet oförutsett inträffar kan tillgodose behovet åtskilliga år framåt. Den relativa kostnadsbesparing som möjligen skulle vinnas av att nu på en gång utföra en större anläggning motverkas av ränteförlust å den faktiska kostnadsskillnaden och av ökade underhålls- och uppvärmningskostnader m. m. under tiden intill dess den större anläggningen skulle bliva fullt behövlig. Vad angår områdets omfattning har drätselkammaren för närvarande inga planer på att för bebyggelse exploatera den mark, som ligger mellan det nu föreslagna området och Korsängsskolans tomt. Och blir frågan om dylik exploatering i en framtid aktuell vill drätselkammaren givetvis i samråd med planteringsnämnden undersöka, huruvida och i vad mån utvidgningsbehov för stadsträdgården då kan anses föreligga. Denna undersökning synes också bliva tillförlitligare, sedan stadsträdgårdsmästaren fått några år på sig att ställa den nya trädgården i ordning, än för närvarande.

Efter det nu anförda får drätselkammaren meddela, att drätselkammaren vill i likhet med planteringsnämnden tillstyrka det senast framlagda förslaget till lösning av stadsträdgårdsfrågan och får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för anordnande inom Myggboområdet å en areal av förslagsvis 9,700 kvm. av ny stadsträdgård och uppförande därstädes

av växthus och andra ekonomibyggnader enligt av särskilda delegerade uppgjort förslag (Alt. III) anvisa 66,500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas, på sätt stadsfullmäktige må kunna komma att besluta i samband med fastställandet av stadens budget för år 1937, samt att uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med planteringsnämnden handhava utförandet av den nya stadsträdgårdsanläggningen.

N:o 38. *Ang. ny stadsträdgårdsanläggning.*

Västerås den 16 april 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Särskilda kommitterade för avgivande av förslag till ny trädgårdsanläggning å Myggboområdet hava berett planteringsnämnden tillfälle att taga del av kommitterades efter drätselkammarens återremiss den 17 oktober 1935, numera den 14 mars innevarande år avgivna nya förslag i denna fråga.

Efter av förslaget med därtill hörande ritning och karta tagen del, får planteringsnämnden, även om nämnden för sin del hellre skulle hava sett att de båda mellersta växthusen i stället för att nu endast uppföras till 10 meters längd utbyggts till ursprungligen avsedda längden av 20 meter och inom nämnden såsom skäl för denna åsikt framhållits, att en framtida utbyggnad till fulla längden givetvis kommer att öka de ursprungliga kostnadsberäkningarne, ävensom att anläggningen blir estetiskt mindre tilltalande, likväl med hänsyn till nödvändigheten av att frågan snarast löses, tillstyrka bifall till kommitterades den 14 mars 1936 avgivna förslag till anläggande av ny stadsträdgård, dock under enahanda förbehåll som av kommitterade gjorts rörande utvidgning av området och anläggningens utbyggande.

Västerås den 3 mars 1936.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

Eric Plantin.

N:o 38.
Ang ny stadsträdgårdsanläggning.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Den 1 oktober 1935 överlämnade kommitterade för utredning rörande anordning av ny stadsträdgård ett förslag i tvenne alternativ till drätselkammaren.

Genom överlämnande av utdrag av sitt protokoll för den 17 oktober 1935, § 521, har drätselkammaren meddelat, att drätselkammaren funne anläggningen vara alltför stort tilltagen och kostnaden alltför hög för att drätselkammaren skulle kunna tillstyrka endera av förslagen i föreliggande skick särskilt som planteringsnämnden ifråga om inköpet av Solberga handelsträdgård förklarat denna med sina mindre anordningar kunna tillgodose behovet för stadsträdgården under en avsevärd tid framåt, och hemställt, att delegerade måtte taga under övervägande förslagets nedskärning till för staden överkomliga kostnader.

I anledning härav hava kommitterade sökt göra sådana inskränkningar i sitt tidigare förslag, att detsamma efter justering nedåt i kostnadshänseende, skulle kunna av drätselkammaren tillstyrkas hos stadsfullmäktige.

Vad då först själva växthusanläggningen angår, hava kommitterade å bilagda ritning med rött intecknat de delar av den ursprungliga anläggningen, som kommitterade anse böra omedelbart komma till utförande, men vilja kommitterade samtidigt framhålla, att en utbyggning av det första förslaget i hela dess omfattning så småningom torde bliva nödvändig. Kommitterade vilja framhålla önskvärdheten av att förbindelsehuset bibehålles enligt det tidigare förslaget, men anse sig kunna borttaga det längst till vänster å ritningen liggande växthuset, halva palmhuset och halva det omedelbart till höger om palmhuset liggande växthuset. Härigenom uppstår en kostnadsminskning å cirka 20,000 kronor.

Värme och sanitära anläggningar böra dimensioneras enligt det ursprungliga förslaget för att icke olägenheter skola uppstå vid blivande utbyggnad av hela växthusanläggningen. Genom inskränkningar i anläggningens utbyggnad kan en kostnadsminskning av det ursprungliga förslaget å 25 proc. beräknas.

Kostnaderna för de elektriska anläggningarna torde kunna nedskrivas med cirka 2/5 av det ursprungliga förslaget.

Anslutningsavgiften beräknas till samma belopp som tidigare.

Beträffande markvärde har drätselkammaren ansett, att detsamma bör uppskattas till 4 kronor 90 öre per kvm. Kommitterade anse i detta hänseende, att markvärde icke bör upptagas i kostnadsförslaget, då genom försäljning av tomter av den nuvarande stadsträdgårdsanläggningens mark betydande belopp redan tillförts stadskassan och kommer även så att ske efter den nuvarande stadsträdgårdsanläggningens nedläggande.

Vad själva områdets storlek för den nya stadsträdgårdsanläggningen beträffar, hava kommitterade i sitt tidigare förslag anmält önskvärdheten av att detsamma skulle omfatta icke endast Myggboområdet utan ock den staden tillhöriga marken, som är belägen mellan Myggboområdet och Korsängsskolans tomt. Det ursprungliga området beräknades till 16,500 kvm., vilket område av drätselkammaren ansetts alltför stort. Kommitterade äro

villiga att för tillfället avstå från disponerandet av marken mellan Myggboområdet och Korsängsskolan men önska samtidigt framhålla nödvändigheten av, att detta område icke bebygges, då ju därigenom en framtida nödvändig utvidgning av stadsträdgårdsområdet omöjliggöres. Själva Myggboområdet omfattar cirka 9,700 kvm., varav dock cirka 1,500 kvm. icke kunna användas för själva anläggningen, då denna areal består av slänter och i områdets sydligaste del belägen mark, varest berget nära nog går i dagen. N:o 38. *Ang. ny stadsträdgårdsanläggning.*

Kostnaderna för hägnad av området kunna nedskrivas med omkring en tredjedel.

Utgifterna för rivning av staket bliva oförändrade.

Slutligen hava kommitterade beräknat i det ursprungliga förslaget cirka 10,000 kronor för grundare ledningar inom området och detsammas dränering samt inredning inom växthusen. Detta belopp, som är osäkert att angiva, torde dock kunna nedskrivas till 6,000 kronor.

Slutligen vilja kommitterade påpeka, att priset å glas är avgjort lägre för närvarande än vid det tidigare förslagets uppgörande. Då detta emellertid är en konjunkturfråga, hava kommitterade ansett, att detta pris icke bör inverka på det nu preliminärt avgivna förslaget, utan göra sig gällande vid de entreprenadanbud, som i framtiden torde komma att anskaffas.

Kostnaderna bliva enligt detta förslag följande (Alt. III):

1) *Själva växthusanläggningen.*

Enligt kostnadsförslag den 6/10 1934, kr. 62,000:—. Förbindelsehuset bibehålles i ursprunglig storlek, det längst till vänster å ritningen liggande växthuset uppföres ej för närvarande, palmhuset liksom det omedelbart till höger därom liggande växthuset uppföres för närvarande endast till halv storlek. Härigenom uppstår en kostnadsminskning av cirka 20,000 kronor .... 42,000:—

2) *Värme och sanitära anläggningar* Genom anläggningens minskande uppstår en kostnadsminskning å tidigare kalkylerat belopp — 13,500 kronor — å 25 % .... 10,100:—

3) *Elektriska ledningar.* Kostnaderna, tidigare beräknade till 2,500:—, kunna minskas med c:a 2/5 därav, eller omkring 700 kronor .... 1,800:—

4) *Ledningar till* området, vilket tidigare avsågs skulle omfatta 16,500 m², enligt detta förslag c:a 9,700 m², ingen förändring i beräkningsgrunden .... 4,000:—

5) *Markvärde* .... 0:—

N:o 38. *Ang. ny stadsträdgårdsanläggning.*

6) *Hägnad* kring området, c:a 2,40 m. högt staket, enligt tidigare anbud kr. 6:15 per lm, beräknad tidigare för en omkrets av 558 lm till 3,430 kronor, beräknas nu för en omkrets av 420 lm till .... 2,400: —

7) *Rivning* av nuvarande staket .... 200: —

8) *Grundare ledningar*, dränering och inredning i växthusanläggningen, tidigare ej intaget i själva kostnadsförslaget, förslagsvis .... 6,000: —

Summa Kronor 66,500: —

Kommitterade hemställa, att drätselkammaren ville med beaktande av de synpunkter, som kommitterade anfört rörande anläggningens utbyggande enligt det första alternativet och ävenledes till behovet av den väster om Myggboområdet belägna marken för framtida utveckling, hos Stadsfullmäktige hemställa om ett anslag å 66,500 kronor för bestridande av kostnaderna av ny stadsträdgårdsanläggning.

Västerås den 14 mars 1930.

För Kommitterade:

AND. PERS.

/*Eric Plantin.*

Till Drätselkammaren, Västerås.

Genom beslut under § 71 i Stadsfullmäktiges vid sammanträde den 25 april innevarande år förda protokoll hava stadsfullmäktige avslagit ett av drätselkammaren framlagt förslag att för stadens räkning såsom stadsträdgård inköpa Solberga handelsträdgård för ett belopp av 85,000 kronor. Sedan detta beslut fattats har en, efter överenskommelse mellan drätselkammaren och planteringsnämnden särskild tillsatt beredning av ledamöter ur dessa institutioner sökt framkomma med sådan lösning av stadsträdgårdsfrågan, att stadsfullmäktige därmed skulle kunna vara tillfreds. Vid utredningen hava de av reservanterna i drätselkammaren herrar Eklund och Hellström, vilka för övrigt deltagit i denna senare beredning, anförda skäl för en ytterligare utredning beaktats och har den vidare utredningen inriktats på en bearbetning av det i den tidigare beredningens yttrande den 3 april 1935 angivna alternativa förslaget om en stadsträdgårdsanläggning å Myggboområdet.

Frågan om Myggboområdets tagande i anspråk för en stadsträdgårdsanläggning har varit föremål för stadsplanekommittens bedömande, enär delegerade ifrågasatte förläggande av en föreslagen gata genom området. Kommittén har förklarat, att hinder ej torde möta för denna gatas förläggande, men borde i stället en gata anordnas utefter Korsängsskolans östra gräns, som framgår av åtföljande karta. Röster hava också inom stadsplanekommittén höjts för att ett byggnadskvarter skulle anordnas utefter, antingen denna föreslagna gata eller också den norr om området ledande gatan. Kommitterade få härmed uttala sin förhoppning att denna tanke icke kommer att realiseras, då det område, som återstår efter den västliga gatans utläggande ej är mer än 16,500 m² och väl behövs för anläggningen. Skulle däremot delegerades önskemål icke kunna tillmötesgås, förorda delegerade bostadskvarters anordnande *norr* om anläggningen.

N:o 38. *Ang ny stadsträdgårdsanläggning.*

Kostnadsberäkningar för värme och sanitära anläggningar samt belysning hava införskaffats från firmor här i staden i samband med ritningar och arbetsbeskrivningar. Kostnadsberäkningarna äro emellertid icke avgivna under anbudsansvar.

Kostnadsberäkningen för anläggningen har uppställts i tvenne alternativ. I det första har inräknats *hela* den av ingeniören Paul Anderson avgivna anbudssumman å växthuset och markvärde; i det andra har från den avgivna anbudssumman avdragits 6,000 kronor, förslagsvis motsvarande en minskning av palmhuset till hälften, varjämte därefter återstående kostnad minskats med 10 % med hänsyn till att en del material för närvarande äro billigare än tidigare. Vidare har ej medtagits markvärde, men dock anslutningsavgift till stadens ledningar.

Kostnadsförslag Alt. I.

1) Själva växthusanläggningen.
Enligt kostnadsförslag den 6 oktober 1934 .... 62,000 : —

2) Värme och sanitära ledningar .... 13,500 : —

3) Elektriska ledningar .... 2,500 : —

4) Ledningar till området.
Enligt tekniska verkens kostnadsberäkning uppgå ledningskostnaderna till 7,000 kronor. Skulle hela området, som är 16,500 m² anslutas för vatten och avlopp, skulle anslutningsavgiften uppgå till 12,900 kronor, vilket ju torde få anses orimligt i förhållande till de verkliga kostnaderna. Efter samtal med tekniska verkens chef, torde man i detta fall kunna utgå ifrån att anslutningsavgift icke kommer att påfordras för mer än 5,000 kvm., vilket i runt tal ger en anslutningsavgift för vatten och avlopp efter 78 öre per m² med 4,000 : —

N:o 38. *Ang. ny stadsträdgårdsanläggning.*

5) Markvärde 16,500 m² à kr. 4 : 50	74,250 : —
6) Hägnad kring området 2,40 m. högt enligt ett i dagarna för drätselkammaren föreliggande anbud å kronor 6 : 15 per lm med en omkrets av 558 lm.	3,430 : —
7) Rivning av nuvarande staket c :a	200 : —
Summa kronor	159,880 : —

Härtill kommer givetvis kostnader för grundare lagda ledningar och dränering inom området, samt inredning i växthuset, vilka kostnader emellertid äro synnerligen svåra att på förhand beräkna. Dessa arbeten kunna utföras av planteringarnas personal successivt.

Ifrågavarande kostnader, som icke torde komma att understiga 10,000 kronor, skola antingen ytterligare belasta trädgårdens anläggningskostnad eller upptagas i planteringsnämndens budget som avlöningar till personal.

Kostnadsförslag Alt. II.

1) Själva växthusanläggningen. Palmhusanläggningen nedskrives med c :a 6,000 kronor, varjämte återstående kostnad på grund av nuvarande billigare pricer å glas m. m. reduceras med 10 %	50,400 : —
2) Värme och sanitära ledningar	13,500 : —
3) Elektriska ledningar	2,500 : —
4) Anslutningsavgift	4,000 : —
5) Markvärde	0 : —
6) Hägnad	3,430 : —
7) Rivning av staket	200 : —
Summa kronor	74,030 : —

Härtill kommer enligt Alt. I 10,000 kronor, antingen som kostnadsökning eller budgetsutgift.

Delegerade anse, att anläggningen bör komma till stånd enligt Alt. II å hela Myggboområdet.

För att säkrare kostnadsberäkningar skola kunna erhållas, torde dock fullständigare ritningar och arbetsbeskrivningar böra anskaffas, vilka kunna läggas till grund för bindande entreprenadanbud å hela anläggningen. Då emellertid kostnader äro härmed förenade få delegerade härmed hemställa, om anvisande av ett belopp av 2,000 kronor för utredningskostnader.

Västerås den 1 oktober 1935.

För Stadsträdgårdsdelegerade:

AND. PERS.

Eric Plantin.

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. komplettering av ång- och värmecentralen vid fattigvårdens ålderdomshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande april, som ingivits till drätselkammaren för förberedande behandling, har fattigvårdsstyrelsen anhållit, att stadsfullmäktige ville för erforderliga ändringar och kompletteringar av ång- och värmecentralen vid ålderdomshemmet bevilja ett anslag av 5,200 kronor.

Med överlämnande av berörda framställning till stadsfullmäktiges prövning får drätselkammaren såsom eget yttrande tillstyrka förslaget och tillika hemställa, att beloppet måtte anvisas att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 16 april 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid besiktning av ång- och värmecentralen vid ålderdomshemmet, som verkställts av ingeniören vid Mellersta och Norra Sveriges Ångpanneförenings Ångtekniska avdelning, har framgått att vissa ändringar och kompletteringar av centralen äro påkallade för att densamma skall kunna bli fullt driftsäker och ekonomisk i drift. De föreslagna förändringarna och kompletteringarna framgå i detalj av uppgjort program, som bifogas i avskrift. En hel del förbättringsarbeten av värme- och ångcentralen ha tidigare utförts av vid ålderdomshemmet anställd personal och större delen av de nu föreslagna kompletterings- och ändringsarbetena kunna likaledes utföras av personalen. Det blir därför huvudsakligen fråga om materialkostnader.

Såsom framgår av programmet äro förändringarna motiverade främst därav, att anläggningen numera icke är driftsäker eller ekonomisk ifråga om drift. På grund av felkonstruktioner och feldimensionering i vissa betydelsefulla avseenden, ha, särskilt under de senaste åren uppstått bristfälligheter, som dragit betydande kostnader att avhjälpa. För närvarande äro en del rörledningar samt båda matarpumparna i så bristfälligt skick att ut-

N:o 39. *Ang. komplettering av ång- och värmecentralen vid fattigvårdens ålderdomshem.*

byte mot nya ledningar och pumpar måste omedelbart äga rum. Kostnaden enbart för denna del av de föreslagna ändringarna beräknas till 2,200: — kr. Enär ändock en så betydande och kostsam förändring måste omedelbart ske, har fattigvårdsstyrelsen ansett ur kostnadssynpunkt lämpligt, att hela arbetet utföres i ett sammanhang och hemställer alltså att ärendet i hela sin omfattning måtte bli föremål för behandling snarast möjligt.

Under åberopande av vad som i korthet anförts samt i avskrift bilagda program till arbetets utförande, får fattigvårdsstyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bifalla föreslagna ändringar och kompletteringar av ång- och värmecentralen vid ålderdomshemmet samt att för ändamålet enligt preliminär kostnadsberäkning bevilja ett anslag av 5,200: — kronor.

Västerås den 9 april 1936.

För Fattigvårdsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

/*Axel Norén.*

N:o 40.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av stallbyggnad å marknadsplatsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då staden år 1929 till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget försålde det område, som till en del upptogs av den dåvarande kreatursmarknadsplatsen, uppkom fråga på vad sätt det ändamål, denna plats haft att fylla, därefter borde tillgodoses. Å marknadsplatsen funnos uppförda dels enkla stallbyggnader och dels bindpålar med stänger. Dessa anordningar på förra marknadsplatsen tillhörde visserligen staden, men enligt ett beslut av Stadsfullmäktige den 31 oktober 1895 hade staden, i ändamål att kunna fritt disponera en ännu äldre av hushållningssällskapet förhyrd marknadsplats — belägen å det område, där Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets huvudverkstäder nu ligga — kostnadsfritt övertagit sällskapets stallar

N:o 40. *Ang. uppförande av stallbyggnad å marknadsplatsen.*

och bindanordningar och samtidigt förbundit sig att uppföra och för framtiden underhålla motsvarande anordningar på, som det då kallades, nya kreaturstorget. Nu har, sedan Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget förvärvat denna senare marknadsplats, en ny sådan, med hushållningssällskapets godkännande iordningställts å Kungsängen mellan vägen till gasverket och järnvägsområdet. Någon stallbyggnad har dock ännu ej där kommit till utförande. Som hushållningssällskapet gör anspråk på att en sådan allt fort skall finnas, anser drätselkammaren, att staden, ehuru kreatursmarknaderna alltmera förlorat i betydelse, dock så länge sådana ännu bestå och kunna anses fylla ett visst behov, icke bör undandraga sig att fullgöra sitt, visserligen under helt andra förhållanden gjorda åtagande att hålla stallar på marknadsplatsen.

Efter ingående underhandlingar med hushållningssällskapets förvaltningsutskott och sedan samförstånd uppnåtts och uppförande på det nya marknadsområdet å Kungsängen av en stallbyggnad för en beräknad kostnad av 8,200 kronor, har drätselkammaren nu att hos Stadsfullmäktige göra framställning om anslag för ändamålet. Detta anslag bör lämpligen utgå ur reserverade köpeskillingsmedels fond, enär denna fond tillförts den köpesumma som erhölls för förra marknadsplatsen.

Med stöd av det anförda får drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

att för uppförande av en stallbyggnad å det till kreatursmarknadsplats ordnade området av Kungsängen mellan gasverksvägen och järnvägsområdet anvisa av reserverade köpeskillingsmedel ett anslag å 8,200 kronor.

Västerås den 16 april 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

N:o 41.

Drätselkammarens skrivelse ang ordnande av Gustafsgatan mellan Stallhags- och Floragatorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För åtskilliga år sedan träffade staden med dåvarande ägaren av lägenheten Ödemarken, omfattande större delen av kvarteret Olga, ett köpé- och bytsavtal för reglering enligt gällande stadsplan av Gustafsgatan mellan Stallhagsgatan och Floragatan. Gatudelen i fråga var mycket krokig och smal och skulle genom regleringen dels vidgas och dels i någon mån rätas. Regleringen har emellertid utom markuppgörelsen ännu icke blivit genomförd. Nu har förutvarande lägenheten Ödmarken uppdelats i ett flertal tomter, varjämte även på gatans norra sida tillkommit nybyggnad. Sedan dessutom en av de nya fastighetsägarne invid gatudelen gjort direkt framställning om gatans reglering, torde det icke vara försvarligt att längre dröja därmed. Visserligen erfordras för ett fullständigt ordnande av gatudelen ytterligare ett mindre markförvärv från fastigheten nr 4 i kvarteret Nella, ett förvärv som drätselkammaren dock hoppas kunna genomföra inom närmaste tiden, men även om detta förvärv ej skulle komma till stånd, kan gatudelen i största huvudsak iordningställas enligt stadsplanen. Kostnaden för gatudelens ordnande är beräknad till 8,300 kronor.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för ordnande av Gustafsgatan mellan Stallhagsgatan och Floragatan av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov anvisa ett belopp av 8,300 kronor.

Västerås den 16 april 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 42.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till avvägning av gator inom stadens ytterområden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed till stadsfullmäktige för avgörande en av byggnadsnämnden i staden tillstyrkt framställning av stadsingeniören Schiött angående anvisande av ett anslag å förslagsvis 2,000 kronor för anställande tillsvidare av extra arbetskraft å stadsingeniörskontoret för avvägning av gator inom stadens ytterområden, och får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa det begärda anslaget att utgå av i innevarande års stat avsatta anslag för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 16 april 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna en från stadsingeniören Schiött inkommen framställning om extra anslag å förslagsvis 2,000 kronor för mätningar, och får byggnadsnämnden tillstyrka bifall till framställningen med hemställan, att anslag måtte beviljas enligt stadsingeniörens förslag.

Västerås den 15 april 1936.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

N:o 42.
Ang. anslag till avvägning av gator inom stadens ytterområden.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Med anledning av framställning från byggnadschefskontoret om erhållande av höjduppgifter för gatorna inom Ängsgärdet för upprättande av kostnadsförslag till iordningställande av dessa i anslutning till av Stadsfullmäktige antagna gatukostnadsbestämmelser, får undertecknad härmed vördsamt meddela, att avvägningar saknas för dessa gator och icke kunna inom rimlig tid medhinnas utan extra arbetskraft å stadsingeniörskontoret.

Då det dessutom är att förvänta framställningar om höjduppgifter från markägare inom andra delar av staden, vilka hava intresse av att iordningställa gatorna och då det måste ligga i både deras och stadens intresse att avvägningar och höjdsättning ske i ett sammanhang för närliggande områden på sådant sätt, att icke förändringar i gatuhöjderna behöva vidtagas då stadsplanen skall utsträckas över dessa områden, får jag föreslå att erforderliga mätningar snarast få igångsättas av stadsingeniörskontoret. Härför erfordras emellertid mera arbetskraft och anslag till hantlangning, varför jag får föreslå att Byggnadsnämnden ville hos stadsfullmäktige begära anslag för nämnda arbetens utförande.

För de erforderliga utearbetena beräknas kostnaderna till c:a 700: — kronor i månaden för ett mätlag och för bearbetande av mätningarna inne på kontoret c:a 250 kronor i månaden.

Undertecknad får sålunda föreslå att Byggnadsnämnden ville för avvägning av gator inom stadens ytterområden begära ett extra anslag tillsvidare å förslagsvis 2,000 kronor.

Västerås den 14 april 1936.

G. Schiött.

N:o 43.

N:o 43: *Ang. ny maltdrycks-lagstiftning.*

Beredningsutskottets och nykterhetsnämndens förberedande utlåtanden ang. ny maltdryckslagstiftning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 32 i sitt vid sammanträde den 27 februari innevarande år förda protokoll hava stadsfullmäktige infordrat förberedande utlåtanden från nykterhetsnämnden och beredningsutskottet över av 1934 års maltdryckskommitté avgivet betänkande med förslag angående revision av lagstiftningen rörande tillverkning, beskattning och försäljning av maltdrycker.

Beredningsutskottet och nykterhetsnämnden, som gemensamt hava berett detta ärende få däri anföra följande.

Då i Svenska Stadsförbundets tidskrift häfte 2 för mars månad 1936 är intaget ett referat av sekreteraren A. Åhman över maltdryckskommitténs förslag, hava utskottet och nämnden ansett det obehövligt att här referera betänkandet med förslaget utan vilja endast här nedan göra de påpekanden, som ansetts behövliga.

Beträffande förslaget om inrättandet av en Statens bryggerinämnd såsom särskild kontrollmyndighet över bryggeriindustrien finna utskottet och nämnden det lämpligare, att kontrollmyndigheten över rusdryckshandeln — Kungl. Kontrollstyrelsen — även i detta fall blir kontrollmyndighet och att icke ett nytt ämbetsverk tillskapas.

Vad förslaget om detaljhandelns med pilsnerdricka läggande under systembolagens kontroll angår, hava utskottet och nämnden intet att invända men vilja dock icke på något sätt biträda, vad kommitterade anföra, att en uttrycklig förutsättning för förslaget i denna del vore, att det komme till stånd en betydande koncentration av systembolagen i den riktning, som rusdryckslagstiftningsrevisionen föreslagit. Kommitterade anse snarare, att urvalet av detaljhandlare vare sig detsamma gäller utminutering eller utskänkning och kontrollen över en rättighets handhavande kunna med fördel handhavas även av de små systembolagen, som ju äga en mer individuell kännedom och större möjlighet till lokal kontroll än ett stort länsbolag.

Utskottet och nämnden hava icke heller något att invända emot, att den lokala vetorätten försvinner.

Upphörandet av bryggeriernas avhämtningsförsäljning och fria nederlagsrätt i städer är en förändring i lagstiftningen, som utskottet och nämnden livligt understödja.

Beträffande förslaget till rätt till utskänkning av pilsnerdricka vid inackordering hava utskottet och nämnden ingen erinran att göra, då utskottet och nämnden förutsätta, att de nuvarande pensionatens rätt att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster kunna av dessa förvärvas som detaljhandlare på sätt förslaget härom innehåller.

N:o 43.
Ang. ny maltdrycks-lagstiftning.

Beredningsutskottet och nykterhetsnämnden hemställa alltså, att Stadsfullmäktige ville göra detta yttrande till sitt eget.

Västerås den 20 april 1936.

För Beredningsutskottet: CARL HELLSTRÖM.

För Nykterhetsnämnden: CARL W. KARLSSON.

/Eric Plantin.

Mot detta betänkande i vad detsamma avser förordnande av kommitterades förslag om den lokala vetorättens upphävande hava ledamöterna av beredningsutskottet Herrar Östlund och E. Johansson anfört sin reservation i det de yrkat, att beredningsutskottet skulle förordat den Jeppsonska reservationen innehållande förslag om denna vetorätts bibehållande.

Wilh. Nybergs Boktryckeri, V:ås, 1936

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. Den 28 Maj VI.

N:o 44.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Redogörelse

över Västerås stads räkenskaper för år 1935.

Huvudräkning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början:

Enligt föregående års redogörelse		36,456,589 : 60
Inkomster under året:		
Drätselkammaren, enligt redogörelse	6,921,977 : 05	
Köttbesiktningsbyrån	14,309 : 48	
Reserverade köpeskillingsmedel	521,025 14	
Hamnen	181,799 : 77	
Djupamnen	145,908 : 32	7,785,019 : 76
Värdeökningar under året:		
Kapitalavbetalning å lån	595,924 : 87	
Inköp av fastigheter	12,800 : —	
Inköp av inventarier och material	420,577 : 53	
Förhöjda värden	395,854 : 60	1,425,157 : —
Utgifter utöver inkomster i årets stat:		
Köttbesiktningsbyrån		3,018 : 93
	Transport	45,669,785 : 29

N:o 44. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.*

	Transport	45,669,785 : 29
Skulder vid årets slut:		
Fonderade skulder	14,537,720 : 17	
Andra lån och skulder	2,300,935 : 98	
Ogulden köpeskilling	55,712 : 69	
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål	2,370,422 : 44	
Fonderade medel	807,606 : 04	
Underlydande styrelsers skulder enligt särskilda redogörelser	7,043,096 : 20	27,115,523 : 52
	Kronor	72,785,308 : 81

Huvudräkning.

KREDIT.

Skulder vid årets början:			
Enligt föregående års redogörelse			26,938,515 : 74
Utgifter under året:			
Drätselkammaren, enligt redogörelse		6,599,403 : 65	
Köttbesiktningsbyrån		17,328 : 41	
Reserverade köpeskillingsmedel		105,728 : 47	
Hamnen		139,022 : 24	
Djuphamnen	154,663 : 01		
varifrån avgår årets uttaxering, upptagen i Drätselkammarens redogörelse	8,754 : 69	145,908 : 32	7,007,391 : 09
Värdeminskningar under året:			
Kapitalavbetalning å andel i lån		282,081 : 53	
Inkomst av försålda fastigheter		511,454 : 60	
Nedskrivna värden		521,000 : —	
Avskrivningar		274,681 : 19	1,589,217 : 32
Inkomster utöver utgifter i året stat:			
Överskott i årets stat		322,573 : 40	
Reserverade köpeskillingsmedel		415,296 : 67	
Hamnen		42,777 : 53	780,647 : 60
		Transport	36,315,771 : 75

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

	Transport	36,315,771 : 75
Tillgångar vid årets slut:		
Fastigheter	17,981,449 : 50	
Inventarier	924,997 : 12	
Materialier	253,695 : 95	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångar	5,019,815 : 93	
Förråd och andra naturapersedlar	111,584 : 33	
I bank innestående	54,118 : 08	
Postgiro	2,230 : 15	
Fordringar	10,408,520 : 70	
Förskotterade medel	1,103,407 : 23	
Förskotterade medel att gäldas genom lån	576,306 : 12	
Kontant	33,411 : 95	36,469,537 : 06
	Kronor	72,785,308 : 81

Inkomster:

Behållning i 1933 års stat		76,190 : 47

Räntor och aktier:

Obligations- och amorteringslån	329,578 : 33	
Andra lån och skulder	76,401 : 58	
Aktier	19,200 : —	425,179 : 91

Kapitalavbetalningar:

Obligations- och amorteringslån	256,992 : 98	
Andra amorteringslån	25,088 : 55	282,081 : 53

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:		
Allmänna fattigvården	99,405 : 80	
Ålderdomshemmet	124,197 : 60	223,603 : 40

Barnavårdsnämnden:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper		31,383 : 10
	Transport	1,038,438 : 41

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

			Transport	1,038,438 : 41

Folkskolan:

Statsbidrag	382,274 : 11		
Avgår statsbidrag, som beräknats för senare halvåret 1934	24,053 : 30	358,220 : 81	
Anslag från Vahlbeckska fonden		2,000 : —	
Arrendemedel		37 : —	
Hyresmedel		6,873 : 50	
Övriga inkomster:			
Slöjdmaterial för flickor	1,747 : 58		
Skomakerislöjden	1,546 : 90		
Försåld mjölk	308 : 13		
Skolköken	— : 45		
Telefonavgifter	45 : 40		
Terminsavgifter	275 : —		
Diverse inkomster	106 : 42	4,029 : 88	371,161 : 19

Fortsättningsskolan:

Statsbidrag	14,600 : —

Högre folkskolan:

Statsbidrag	17,484 : 30

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Lärlings- och yrkesskolan:

Statsbidrag till:			
Avlöning åt rektor och lärare	23,127 : 31		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	691 : 77		
Underhåll och förbrukning av undervismaterial	653 : 27		
Bibliotek	225 : —	24,697 : 35	
Landstingsmedel		4,000 : —	
Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade medel		2,460 : —	
Avkastning av donationer och fonder		1,778 : 49	
Lärjungeavgifter		9,719 : 20	
Transport		42,655 : 04	1,441,683 : 90

N:o 44. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.*

Transport	42,655 : 04	1,441,683 : 90
Säljbar produktion	4,134 : 20	
Ersättning av fackskolan för belysning, uppvärmning, renhållning och städning	2,237 : 40	
Diverse inkomster	65 : 40	49,092 : 04

Hälso- och sjukvård:

Statsbidrag åt sundhetsinspektören	600 : —	
Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	1,019 : 50	
Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	978 : 20	
Protokollslösen	809 : —	
Telefonavgifter	192 : 50	3,599 : 20

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggningen:

Årligt bidrag av A. B. Yngve Swenson för omläggning av del av Stora gatan	300 : —	
Automobilskattemedel, ordinarie	70,000 : —	
Avgifter för torgplatser	4,133 : 82	
Bidrag av omnibustrafiken	4,000 : —	78,433 : 82

Vägar:

Automobilskattemedel, ordinarie	82,012 : 97	
Vägskatt	4,379 : 05	
För underhåll av väg till Malma grustag	3,695 : 78	
För grus till tomtägare i Västra förstaden	21 : 20	90,109 : —

Planteringar:

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna	4,500 : —	
För vård av Slottsparken	1,000 : —	
Försäljningsmedel och dekorationer	6,017 : 38	
För vård av parken vid Asea	500 : —	
Ved från planteringarna	2,439 : 71	
För anläggningsarbeten vid vattentornet	2,100 : —	
Kyrkogårdarna	53 : 17	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	65 : —	
För gräsfrö och lökväxter	37 : 89	
Diverse	2 : 50	16,715 : 65
Transport	185,258 : 74	1,494,375 : 14

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport	185,258 : 74	1,494,375 : 14	
Gatubelysning:			
För belysning å hamnen		840 : —	
Gaturenhållning:			
Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000 : —		
Avgift från hamnen för renhållning å hamnområdet	1,800 : —		
Avgift från Landstinget för renhållning vid epidemisjukhuset	105 : 20		
Grus från upplag	273 : 95	3,179 : 15	189,277 : 62

Renhållningsverk:

Försäljning av:			
Stallströ och sopor	1,934 : —		
Torvmullspudrett	3,174 : 30		
Torvmull	259 : 98	5,368 : 28	
Hämtningsavgifter		43,709 : —	
Försäljning av kärl		1,080 : 50	
Transport av svinmat till Malma		1,500 : —	
Uppsamling av svinmat i staden		5,967 : 75	
Hyror och diverse		1,073 : 65	
Fordringar för år 1935:			
Stallströ och sopor	205 : —		
Torvmull	2 : —		
Hämtningsavgifter	1,679 : 75		
Kärl	22 : 50	1,909 : 25	
Skillnad i ingående och utgående lager		918 : 98	61,527 : 41

Svingård:

Försäljning av fläsk .... 35,372 : 35

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse .... 108,436 : 38

Transport 1,888,988 : 90

Transport 1,888,988 : 90

N:o 44. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.*

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			260,239 : 50

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			491,248 : 63

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			935,073 : 07

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:			
Badavgifter m. m.		867 : 40	
Varmbadhuset:			
Badavgifter m. m.		69,938 : 04	
Båttrafiken:			
Persontrafik	13,664 : 35		
Godstrafik	168 : 50	13,832 : 85	
Grustaget:			
Inkomst av grusförsäljning		44,989 : 40	129,627 : 69

Brandväsen:

För utförda arbeten i verkstäderna		5,546 : 60	
Ersättning för skötsel av:			
Hälsovårdsnämndens ambulansautomobil	3,000 : —		
Landstingets ambulansautomobil	3,000 : —	6,000 : —	
Ersättning för tillsyn av enskildas brandskåp		135 : —	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		324 : 50	
Hyresmedel för befäl och manskap		6,546 : 74	
Värdet av åt brandverket utförda arbeten		2,485 : 77	
Återbetalda löner		338 : —	
Diverse inkomster		473 : 27	21,849 : 38

Transport 3,727,027 : 67

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

			Transport	3,727,027 : 67

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplanen:

Stadshotellet		78,123 : 21		
Sundinska huset		11,829 : 58		
Tullhuset		105 : —		
Paviljongen i Stadsparken		2,500 : —		
Gårds- och tomtfastigheter:				
Hyror och arrenden för gårdar och tomter	153,276 : 62			
För pensionärshemmet	4,500 : —	157,776 : 62		
Hamnmagasin		20,134 : 02		
Hamnplanen		21,434 : 80		
Hamnpaviljongen		3,500 : —		
Kabinettet		1,496 : 90		
Omnibustrafikstationen		3,100 : —		
Ersättning för brandskada å polisstationen		149 : 85		
Ersättning för skada å magasin		900 : —		
Ersättning för skada å Sundinska huset		200 : —		
Inbetalning för återtagen våg		328 : 13		
Diverse inkomster		3 : 71	301,581 : 82	

Lantegendomar under eget bruk:

Diverse jordbruksprodukter		105,581 : 56		
Ladugården		12,724 : 52		
Körningar och utförda arbeten		12,311 : 49		
Trädgården vid Malma		800 : —		
Hyror		3,491 : 76		
Hyra för potatislotter		232 : 60		
Försålda djur		13,226 : 68		
Diverse		827 : 75		
Fordringar:				
Div. jordbruksprodukter	15 : —			
Körningar och utförda arbeten	1,252 : 20			
Diverse	148 : 80	1,416 : —	150,612 : 36	

Jordar och andra fastigheter:

Egendomarna Carlsberg och Stensborg		785 : —		
Hästholmarna:				
Hyra för serveringspaviljong å Elba	6,850 : —			
Östra holmen	2,000 : —	8,850 : —		
Transport		9,635 : —	452,194 : 18	3,727,027 : 67

N:o 44. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.*

Transport		9,635 : —	452,194 : 18	3,727,027 : 67
Arrenden för:				
Östra utmarken		11,790 : —		
Västra utmarken		4,615 : —		
Viksäng		385 : —		
Diverse arrenden		2,679 : 35		
Arrende för fiskvatten		230 : —		
Hyresmedel		18,945 : 90	48,280 : 25	

Skogar:

Årets skogsavverkning	5,169 : 09	505,643 : 52

Magistrat och Rådhusrätt:

Telefonavgifter	66 : 20	
Försäljning av ordningsstadgar	1 : 75	
Annonskostnader	9 : —	76 : 95

Kronouppbörds- och Exekutionsväsen:

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel	11,016 : 80	
Sportler från stadsfogdetjänsten	5,540 : 04	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	38 : 50	16,595 : 34

Polisväsen och fångvård:

Ersättning av statsverket för avlöning m. m. till statspolisen under år 1935 enligt rekvisition av den 25/2 1936		28,882 : 97		
varifrån avgår skillnaden mellan beräknad fordran av statsverket ..	17,820 : 98			
och under året inbet. statsbidrag	17,817 : 98	3 : —	28,879 : 97	
För läkarvård åt kriminalkonstapel			10 : —	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten			1,182 : 42	
Ersättning för skada genom brand å polisstation			149 : 85	30,222 : 24
			Transport	4,279,565 : 72

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

		Transport	4,279,565 : 72

Allmänna pensionsförsäkringen:

Influtna grundavgifter			5,961 : —

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:

Inbetalda revisionsarvoden	3,200 : —		
Diverse inkomster	1,298 : 64	4,498 : 64	

Byggnadsnämnden:

Avgifter för förrättningar		15,793 : 28	

Automobiler:

Inkomster av körningar		25,719 : 99	46,011 : 91

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Diverse:

Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	796 : 45		
Försålda tidskrifter	12 : —		
Bidrag till barnhemmet återföres, enär detsamma betalats från Sundinska fonden	250 : —		
Statsbidrag för taxeringsarbetet	2,500 : —	3,558 : 45	

Arbetslöshet:

Statsbidrag till resor m. m.		539 : 65	4,098 : 10

Allmänna bidrag av staten:

Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt Kungl. förordningen av den 18/6 1913		2,478 : —	
Källarfrihetsmedel		349 : 89	2,827 : 89

Diverse inkomster:

Bötesmedel		835 : 25	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.		4,000 : —	
	Transport	4,835 : 25	4,338,464 : 62

N:o 44. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

	Transport	4,835 : 25	4,338,464 : 62
Hyra för maskiner, försäljning av stadgar m. m.		21 : 65	
Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån		1,144 : 50	
Överskott å förrådsrörelsen		2,211 : 55	
Andel i beslagtaget gods		1 : 39	8,214 : 34

Övriga oförutsedda utgifter:

Inkomst av försålda fastighetsförteckningar	7 : 50

Skatter och liknande avgifter:

Hundskatt	9,175 : —	
Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar	653 : 18	
Skogsaccis	314 : 60	
Statsbidrag för restituerade utskylder till främmande trosbekännare	301 : 25	
Kommunalutskylder inklusive progressivskatt	2,525,681 : 44	
Nöjesskatt	39,165 : 12	2,575,290 : 59
	Kronor	6,921,977 : 05

Utgifter.

Räntor och lånekostnader:

Obligationslån	151,340 : —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	80,796 : 16	
bostadslånefonden	20,438 : 80	
reverslån	363,145 : 04	
Andra lån och skulder	65,573 : 80	
Lånekostnader, provisioner m. m.	6,361 : 34	687,655 : 14

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån	127,000 : —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	53,610 : 62	
bostadslånefonden	12,461 : 08	
Transport	193,071 : 70	687,655 : 14

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport	193,071 : 70	687,655 : 14
reverslån	323,363 : 25	
Andra lån och skulder	2,835 : 38	519,270 : 33

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:		
Allmänna fattigvården	420,642 : 59	
Ålderdomshemmet	251,958 : 68	672,601 : 27

Barnavården:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper		97,032 : 39

Folkskolan:

Underhåll och reparationer av fastigheter	17,242 : 43	
Anskaffning och underhåll av inventarier	4,713 : 05	
Löner och arvoden	579,010 : 97	
Pensioner	18,340 : 18	
Premier för olycksfallsförsäkring	649 : 21	
Skolträdgårdarna	8,624 : 07	
Fri undervisningsmaterial	26,209 : 57	
Undervisningsmaterial till skolornas förråd	2,312 : 42	
Tandkliniken	21,246 : 44	
Trycknings- och annonskostnader	2,286 : 90	
Lärare- och lärjungebiblioteken	1,581 : 29	
Skolresor	1,425 : —	
Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn	5,038 : 58	
Vatten, värme och belysning	32,769 : 68	
Skolbad	4,951 : 22	
Renhållning	8,541 : 54	
Diverse utgifter	17,309 : 77	
Räntor	24,111 : 58	
Kapitalavbetalningar	29,679 : 43	806,043 : 33

Fortsättningsskolan:

Lärarearvoden	12,702 : 50	
Föreståndarearvode	600 : —	
Fri undervisningsmaterial	2,260 : 37	
Trycknings- och annonskostnader	25 : 95	
Transport	15,588 : 82	2,782,602 : 46

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport	15,588 : 82	2,782,602 : 46	
Städning och renhållning	380 : 14		
Material till förråden samt div. utgifter ..	408 : 03	16,376 : 99	

Högre folkskolan:

Undervisningsmaterial	1,055 : 03	
Löner och arvoden	24,855 : 99	
Trycknings- och annonskostnader	507 : 67	
Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare m. m.	558 : 34	
Biblioteket	432 : 80	27,409 : 83

Allmänna Läroverket:

Underhåll av fastighet	758 : 64	
Hyresbidrag åt rektor	2,000 : —	
Arvode för simundervisning	430 : —	
Ersättning för simundervisningsbad	450 : —	3,638 : 64

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Högre flickskolan:

Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering	2,687 : 20		
Arvode för simundervisning .	345 : —		
Fyllnadspension åt fröken Hwasser	762 : 92		
Ersättning för skolbad till varmbadhuset	450 : —	4,245 : 12	

Arbetareinstitutet:

Föreläsningsverksamheten ..	3,000 : —		
Biblioteket	13,500 : —	16,500 : —	

Lärlings- och yrkesskolorna:

Rektorsarvode	2,500 : —		
övriga lärarearvoden	40,511 : 81		
Transport	43,011 : 81	20,745 : 12	2,830,027 : 92

N:o 44.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport	43,011 : 81	20,745 : 12	2,830,027 : 92
Pensioner och understöd	2,885 : 04		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	2,049 : 62		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial ..	1,964 : 72		
Bibliotekskostnader	746 : 17		
Förbrukning av råvaror	3,241 : 06		
Arbetspremier till lärjungar för produktivt arbete ..	765 : 95		
Stipendier och premier	1,242 : 89		
Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	9,170 : 12		
Administrationskostnader ..	2,369 : —		
Övriga utgifter	1,839 : 96	69,286 : 34	

Elektrotekniska fackskolan:

Hyresbidrag åt rektor		2,000 : —	92,031 : 46

Hälso- och sjukvård:

Allmänna Hälso- och sjukvården:

Löner och arvoden	40,413 : 71		
Pensioner	5,723 : 04		
Övriga utgifter	21,938 : 84	68,075 : 59	

Bostadsinspektionen:

Löner och arvoden	4,131 : —		
Övriga utgifter	353 : 12	4,484 : 12	

Polikliniken för könssjuka:

Värme, belysning och städning	523 : 48		
Lokalhyra	605 : —		
Telefonavgifter	15 : —		
Diverse utgifter	364 : 34	1,507 : 82	74,067 : 53
		Transport	2,996,126 : 91

N:o 44. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.*

		Transport		2,996,126 : 91

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggningen:				
Kostnader för mindre gatuarbeten och reparation av stensatta gator samt nubbstensbrott	30,164 : 30			
Stensättning av:				
Källgatan	28,870 : 28			
Kungsgatan	7,296 : 17			
Nygatan	7,766 : 92			
Reparation av:				
Vasagatan	1,007 : 59			
Arosvägen	13,303 : 17	88,408 : 43		
Vägar:				
Grusning samt annat underhåll av vägar	40,298 : 77			
Stensättning av Köpingsvägen	27,990 : 99			
Rest. kostnad för Kopparbergsvägen	19,177 : 08			
Gäldande av del av kostnader för statskommunala vägarbeten	164,779 : 38			
Underhåll av Köpingsvägen	19,252 : 19			
D:o av Skultunavägen	12,298 : 56			
D:o av Lasarettsvägen	413 : 07	284,210 : 04		
Planteringar:				
Löner och arvoden	18,765 : 75			
Pensioner	3,219 : —			
Skötsel och underhåll	68,553 : 51	90,538 : 26		
Gatubelysning:				
Gasbelysning	21,523 : 36			
Elektrisk belysning	41,049 : 10			
Anskaffning av lampor	5,560 : —	68,132 : 46		
Gaturenhållning:				
Renhållning å gator och allmänna platser	25,778 : 41			
Sopning å allmänna platser	4,368 : —	30,146 : 41	561,435 : 60	
		Transport		3,557,562 : 51

N:o 44. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport		3,557,562 : 51

Hamnar:

Djuphamnen:

Utgifter utöver inkomster		8,754 : 69

Renhållningsverk:

Anskaffning och underhåll av inventarier	6,375 : 40	
Löner och arvoden	90,644 : 88	
Inköp av torvmull	2,041 : 83	
Stallet	4,215 : 09	
Övriga utgifter	14,762 : 07	118,039 : 27

Svingård:

Kraftfoder	12,168 : 73	
Inköp av grisar	592 : —	
Avlöningar	2,992 : 08	
Transport av svinmat och övriga körningar	3,033 : 75	
Ved, lyse, reparationer och diverse	3,580 : 84	
Hyra för ladugården vid Malma	1,000 : —	
Uppsamling av svinmat i staden	6,967 : 75	
Hyra för svingårdsanläggningen	5,000 : —	
Avskrivning å fordringar	37 : 20	35,372 : 35

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		141,045 : 97

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		232,587 : 62

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		439,803 : 04

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		593,948 : 21
Transport		5,127,113 : 66

N:o 44. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.*

			Transport	5,127,113 : 66

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:

Avlöningar		772 : —		
Övriga utgifter		1,907 : 72	2,679 : 72	

Varmbadhuset:

Löner och arvoden		28,752 : 07		
Pensioner och understöd		3,603 : —		
Bränsle		9,648 : 92		
Elektr. belysning		1,672 : 93		
Underhåll av inventarier		719 : 37		
Underhåll av linne		86 : 10		
Underhåll av fastigheten		4,961 : 91		
Underhåll av pannor, ledningar		2,797 : 43		
Diverse utgifter		7,026 : 70	59,268 : 43	

Båttrafiken:

Underhåll och reparation		1,020 : 45		
Löner och arvoden		9,159 : 17		
Anskaffning och underhåll av inventarier		15 : 90		
Driftkostnader:				
Smörjoljor, fotogen, trassel m. m.	235 : 55			
Bränsle	1,746 : 50	1,982 : 05		
Övriga utgifter		1,022 : 19	13,199 : 76	

Grustaget:

Underhåll av väg		3,695 : 78		
Egentliga driftkostnader		30,778 : 60		
Ränta		3,960 : 02		
Kapitalavbetalning		6,055 : —		
Avgäld för grustäkt		500 : —	44,989 : 40	120,137 : 31

Brandväsen:

Pensioner	9,719 : 60		
Löner och arvoden	96,715 : 48		
Kol, ved och lyse	3,976 : 52		
Diverse utgifter	26,757 : 99	137,169 : 59	
		Transport	5,384,420 : 56

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

		Transport	5,384,420 : 56	

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplanen:

Rådhuset	4,054 : 21		
Polis- och brandstation	3,267 : 07		
Stadshotellet	40,735 : 05		
Sundinska huset	14,996 : 95		
Tullhuset	220 : 46		
Paviljongen i Stadsparken	1,945 : 69		
Gårds- och tomtfastigheter	83,551 : 34		
Hamnmagasinen	1,972 : 27		
Hamnplanen och materialgården	10,047 : 47		
Hamnpaviljongen	279 : 64		
Kabinettet	2,139 : 58		
Omnibustrafikstationen	3,100 : —		
Diverse	205 : 44	166,515 : 17	

Lantegendomar under eget bruk:

Anskaffning av inventarier	7,136 : —		
Arrenden	10,437 : —		
Löner och arvoden	52,363 : 57		
Produkter av egen skörd	20,708 : 11		
Underhåll och reparationer	5,272 : 70		
Övriga utgifter	33,490 : —		
Grundförbättring	222 : 78		
Svingården vid Nordanby	7,950 : 31		
Årets nettovinst disp. för amortering å kostnader för nybyggnader vid Nordanby.	13,031 : 89	150,612 : 36	

Jordar och andra fastigheter:

Egendomen Carlsberg och Stensborg	1,873 : 79		
Hästholmarna	6,850 : 20		
Diverse jordägor	9,506 : 83		
Övriga utgifter	7,314 : 88	25,545 : 70	

Skogar:

Löner och arvoden	890 : 90		
Pensioner	2,070 : 80		
Övriga utgifter	2,199 : 07	5,160 : 77	347,834 : —

		Transport	5,732,254 : 56	

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport			5,732,254 : 56

Magistrat och Rådhusrätt:

Anskaffning och underhåll av inventarier ..		1,141 : 14	
Löner och arvoden		55,010 : 38	
Renhållning		1,531 : 40	
Belysning		442 : 17	
Uppvärmning		942 : 57	
Trycknings- och annonskostnader		3,000 : 42	
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,172 : 14	
Olycksfallsförsäkringspremie		16 : 75	
Läkare- och sjukvård åt stadsvaktmästaren		80 : —	
Telefonavgifter		1,237 : 50	
Oförutsedda utgifter		50 : 07	64,624 : 54

Kronouppbörds- och Exekutionsväsen:

Anskaffning och underhåll av inventarier ..		442 : 88	
Löner och arvoden		44,243 : 16	
Pensioner		7,962 : —	
Kronouppbördskontoret:			
Hyra	900 : —		
Renhållning	668 : 79		
Belysning	101 : 23		
Uppvärmning	254 : 41	1,924 : 43	
Stadsfogdekontoret:			
Hyra	1,000 : —		
Städning	300 : —		
Belysning	72 : —	1,372 : —	
Exekutionsbiträdenas tjänstelokal:			
Hyra	1,200 : —		
Renhållning	495 : 07		
Belysning:	67 : 47		
Uppvärmning	105 : 87	1,868 : 41	
Övriga utgifter:			
Trycknings- och annonskostnader	2,057 : 39		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	752 : 65		
Transport	2,810 : 04	57,812 : 88	5,796,879 : 10

N:o 44. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.*

Transport	2,810 : 04	57,812 : 88	5,796,879 : 10
Olycksfallsförsäkringspremie	34 : 11		
Läkarearvode	29 : —		
Exekutionsbiträdena för hållande av cyklar	150 : —		
Telefonavgifter	732 : 60		
Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel	150 : —		
Oförutsedda utgifter	38 : 80	3,944 : 55	61,757 : 43

Polisväsen och fångvård:

Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		2,707 : 36	
Löner och arvoden		228,932 : 62	
Pensioner		23,093 : —	
Renhållning		1,524 : —	
Belysning		1,121 : 29	
Uppvärmning		1,637 : 96	
Övriga utgifter:			
Premier för olycksfallsförsäkring	687 : 44		
Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,759 : 74		
Läkarearvoden	1,282 : 75		
Telefonavgifter	2,269 : 30		
Oförutsedda utgifter	722 : 77		
Fångars vård och förplägnad å fängelset	170 : 44		
Biltransporter	1,346 : 90		
Förplägnad av anhållna	567 : 55		
Hyra för expeditionslokal åt statspolisen	1,500 : —		
Hyra till fattigvården för bårhus	300 : —	10,606 : 89	269,623 : 12

Allmänna pensionsförsäkringen:

Pensionsnämnden för Västerås:			
Dagtraktamenten för nämndens vice ordf. och ledamöter	140 : —		
Arvode åt ordföranden	600 : —		
Transport	740 : —		6,128,259 : 65

N:o 44. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.*

Transport	740 : —		6,128,259 : 65
Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	2,400 : —		
För läkarebetyg och läkarundersökningar	170 : 45		
Annonser och kungörelser ..	76 : 50		
Papper, blanketter och diverse utgifter	313 : 70	3,700 : 65	
Pensionsnämnden i S:t Ilian		40 : —	
D:o i Lundby		28 : —	
Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		11,613 : 20	
Bidrag till pensionstillägg och understöd ..		35,758 : 60	51,140 : 45

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:

Anskaffning och underhåll av inventarier	2,348 : 61		
Löner och arvoden	137,542 : 71		
Pensioner	19,615 : 37		
Renhållning	2,587 : 86		
Belysning	763 : 01		
Uppvärmning	1,536 : 38		
Trycknings- och annonskostnader	11,008 : 49		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	2,636 : 07		
Olycksfallsförsäkringspremie .	50 : 67		
Inbrottsförsäkringspremie	203 : 75		
Telefonavgifter	2,402 : 78		
Hyra för tjänstelokaler	2,800 : —		
Diverse och oförutsedda utgifter	1,106 : 20		
Distribuering av debetsedlar	556 : 72		
Stallet	5,730 : 78	190,889 : 40	

Byggnadsnämnden:

Anskaffning och underhåll av inventarier	420 : 76		
Löner och arvoden	23,189 : 42		
Transport	23,610 : 18	190,889 : 40	6,179,400 : 10

N:o 44.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport	23,610 : 18	190,889 : 40	6,179,400 : 10
Pensioner	4,704 : —		
Kostnader för besiktningar	726 : 95		
Hantlangning	5,893 : 59		
Telefon och postavgifter	328 : 50		
Annonskostnader	530 : 15		
Rit- och skrivmaterial	1,683 : 13		
Lösen av resolutioner m. m.	654 : 70		
Inköp av 2 st. cyklar	264 : 70	38,395 : 90	
Automobiler:			
Underhåll och reparationer	6,511 : 65		
Löner och arvoden	6,219 : 71		
Driftkostnader	5,743 : 38		
Diverse utgifter	1,848 : 34		
Körningar	3 : 85	20,326 : 93	249,612 : 23

Anslag och bidrag till diverse ändamål;

Sociala ändamål:			
Barnkrubban	3,500 : —		
Barnhemmet	250 : —		
Arbetsförmedlingen	2,400 : —		
Barnhemmet Sparvboet	600 : —		
D:o, hyra för butik	800 : —		
Frälsningsarméns slumverksamhet	800 : —		
Frilufts- och folkkonserter	2,300 : —		
Västerås sjukkassors verksamhet	13,561 : 50		
Arosgårdens verksamhet	3,009 : —		
Nykterhetsnämnden	2,903 : 59		
Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet	2,500 : —		
Skollovskolonier	11,000 : —		
Västerås Gymnastikförening	1,000 : —		
Västmanlands läns fornminnesförening	3,000 : —		
Västerås Konstförening	2,500 : —		
Svenska Brandskyddsföreningen	50 : —	50,174 : 09	
Transport		50,174 : 09	6,429,012 : 33

N:o 44. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport		50,174 : 09	6,429,012 : 33
Taxeringsnämnderna:			
Traktamentsersättning	1,745 : 80		
Biträde åt ordförandena ..	700 : —		
Lyse, värme och städning ..	40 : —		
Annonsering	198 : —		
Skrivmaterial och diverse ..	146 : 55		
Taxeringsassistent:			
Avlöning	6,000 : —		
Telefon och skrivmaterial ..	232 : 66	9,063 : 01	
Diverse utgifter:			
Premier för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare	3,294 : 53		
Läkare- och sjukvård samt sjukavlöning åt stadens arbetare	4,293 : 14		
Årsavgift till Svenska Stadsförbundet	1,872 : —		
Årsavgift till Svenska städernas förhandlingsorganisation	468 : —		
Prenumeration å Svenska Stadsförbundets tidskrift	732 : —		
Representationskostnader ..	2,438 : 14		
Omkostnader för resor och mindre utredningar	859 : 70		
För utsättning av smörbord	253 : 12		
Hyra för lokaler åt sjömanshuset	360 : —		
Anslag till spång över Svartån	4,700 : —		
Avskrivning å Masugns A.-B. skuld till staden	10,000 : —		
Amortering å kostnaden för pensionärshem	18,000 : —		
	47,270 : 63		
Statskommunala arbetsföretaget i:			
Tegnérgatan I	18,717 : 88		
Tegnérgatan II	9,718 : 75		
Transport	75,707 : 26	59,237 : 10	6,429,012 : 33

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport	75,707 : 26	59,237 : 10	6,429,012 : 33
Kulvert i Persbobäcken	14,061 : 56		
Hovdesta-kröken	7,501 : 81		
	97,270 : 63		
Härifrån avgår reserverade medel	50,000 : —	47,270 : 63	

Arbetslöshetsverksamhet:

Understöd	17,785 : 71		
Arvode till extra biträden ..	2,231 : 90	20,017 : 61	126,525 : 34

Övriga oförutsedda utgifter:

Anslaget till oförutsedda behov har enligt Stadsfullmäktiges beslut disponerats för följande ändamål:		
Kostnader för ordnande av en gångstig vid Västra Svartåstranden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 31/1 1935 § 11	4,648 : 93	
Arvode till sjukvikarie åt 2:dre stadsläkaren	400 : —	
Inköp av möbler för stadsingeniörskontoret	1,500 : —	
Anslag till flickläroverket för sänkning av terminsavgifterna	5,262 : 32	
Nytt staket omkring f. d. vedgårdsområdet ..	2,422 : 72	
För ordnande av gatorna i kvart. Phyllis ..	1,365 : 78	
Rep. och förbättring av en verkstadslokal i Sundinska huset	2,346 : 97	
Ordnande av en del av Zimmermansgatan ..	2,152 : 62	
Anordnande av värmeledning och w. c. i vissa delar av Sundinska huset	3,700 : —	
Förvaringsskjul för "Barnens Dags" material	2,510 : —	
Kostnader för rep. av läroverkets byggnader enligt Stadsfullmäktiges beslut den 21/6 1935 § 122	3,386 : 87	
Kostnader för till- och ombyggnad av restaurant Elba enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1935	6,802 : 21	
Trafikmärken	28 : 88	
Kostnader för gatuskyltar	30 : 15	
D:o för trafikräkning	773 : 32	
D:o utöver anslagna medel för spång över Svartån till Vallby	1,622 : 59	
För undersökning av vattnet i Mälaren	150 : —	
Reparation av Högre Allm. läroverket	693 : 75	
Transport	39,797 : 11	6,555,537 : 67

N:o 44. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport	39,797 : 11	6,555,537 : 67		
För inhägnad av badplatser	1,502 : 70			
För 2 st. gatulyktor till entrén vid slottet	900 : —			
Avloppsledning vid Kungsängen	1,230 : 84			
Utrotande av berberisbuskar	135 : 33			
Arvode till assessor Lindheimer, sekreterare i byggnadsnämnden	300 : —	43,865 : 98	6,599,403 : 65	

Överskott i 1935 års stat:

Behållning till år 1936		322,573 : 40
	Kronor	6,921,977 : 05

Köttbesiktningsbyrån:

DEBET:

Utgifter under året:

Löner och arvoden		8,591 : 35	
Diverse utgifter:			
Värme, belysning och vatten	507 : 23		
Telefonavgifter	143 : 55		
Tvätt	192 : 64		
Hyra	3,042 : —		
Premie för olycksfallsförsäkring	50 : 57		
Diverse	238 : 99		
För bakteriologisk undersökning av kött	56 : —		
Återbetald slaktdjursavgift	45 : 10	4,276 : 08	
Pensioner		4,461 : —	17,328 : 41

Utgående Balans Konto:

Behållning till år 1936		6,800 : 79
	Kronor	24,129 : 20

KREDIT:

Ingående Balans Konto:

Behållning från år 1934		9,819 : 72
	Transport	9,819 : 72

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

		Transport	9,819 : 72
Inkomster under året:			
Influtna besiktningsavgifter		14,143 : 80	
Ränta		— : 58	
För bakteriologisk undersökning av fläsk och kött		120 : —	
Bidrag för upptagande av slaktdjursavgifter		45 : 10	14,309 : 48
		Kronor	24,129 : 20

Reserverade köpeskillingsmedel:

DEBET:

Utgifter under året:

Lagfartskostnader och lösen av protokoll m. m.		1,780 : 55	
Köpeskilling för inköpta fastigheter		15,290 : 62	
Kostnader för gatuarbeten å:			
Blåsboområdet	22,680 : 14		
Herdegatan	342 : 13		
Gästgivarevägen	61 : 49		
Stohagsvägen	3,763 : 87		
Kryddgårdsgatan	23 : 11		
Lärlingsgatan	975 : 45		
Gesällgatan	235 : 68		
Mästaregatan	449 : 71		
Frankegatan	55 : 12		
Rusthållarevägen	27 : 90		
Gustafsgatans fortsättning	15,908 : 32		
Diverse gator i kvart. Sigrid	2,137 : 91		
Kostnader för staket m. m. utmed vägar och gator enligt uppgörelse	751 : 18	47,412 : 01	
Kostnader för uppförande av nytt hus för köttbesiktningsbyrå		40,090 : 36	
För rivning av äldre gårdar m. m.		1,154 : 93	105,728 : 47

Utgående Balans Konto.

Behållning till år 1936		1,215,468 : 91
	Kronor	1,321,197 : 38

KREDIT.

Ingående Balans Konto:

Behållning från år 1934		800,172 : 24
	Transport	800,172 : 24

N:o 44
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport		800,172 : 24
Inkomster under året:		
Köpeskilling för försålda fastigheter	516,410 : 08	
Ränta å oguldna köpeskillingar	4,615 : 06	521,025 : 14
Kronor		1,321,197 : 38

Hamnrörelsens Drift Konto.

DEBET:

Den egentliga hamnen:

Nyanläggningar:

1935 års amortering å kostnaderna för fyrbelysning å Stora Sandskär		1,000 : —
Underhåll och reparationer:		
Underhåll av kajer, dukdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	11,349 : 40	
Omkostnader för belysningsanordning vid östra kajen	5,200 : —	
Grusning av hamnen	7 : 35	
Underhåll av hamnskjulen	73 : 98	
Underhåll av inventarier	3 : 65	
Drift och underhåll av motorbåten	351 : 02	16,985 : 40
Löner och arvoden:		
Hamnens befattningshavare		17,367 : 43
Övriga utgifter:		
Hamnkontoret	1,709 : 05	
Belysning å hamnen	2,016 : 74	
Årsavgift till Svenska hamnförbundet och föreningen Inre vattenvägar	250 : —	
Renhållning	1,859 : —	
Olycksfallsersättning till F. Svanström	48 : —	
Premier för olycksfalls- och ansvarsförsäkring	848 : 25	
Brandförsäkringspremier	20 : 53	
Diverse och oförutsedda utgifter	1,138 : 02	7,889 : 59
Transport		43,242 : 42

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport		43,242 : 42	
Ränta å:			
1928 års lån	7,097 : 84		
1929 års lån	6,294 : 60		
1931 års lån	3,752 : 56		
1935 års lån	3,366 : 31		
Hamnens balanserade underskott	2,931 : 75	23,443 : 06	
Kapitalavbetalningar å:			
1928 års lån	7,432 : 83		
1929 års lån	2,623 : 40		
1931 års lån	2,468 : 39		
1935 års lån	4,850 : 98	17,375 : 60	
Bogserbåten "Thor":			
Avlöningar och övriga utgifter	14,304 : 75		
Amortering å inköpssumman	5,000 : —	19,304 : 75	
		103,365 : 83	
Hamnmaskiner:			
Amortering å kostnader för ny kranutrustning vid hamnen enligt Stfm:s beslut den 30/8 1934	19,000 : —		
Löner och arvoden	11,365 : 83		
Driftkostnader:			
Strömförbrukning	3,008 : 69		
Underhåll av kranmaskiner	2,159 : 30		
Diverse utgifter	122 : 59	35,656 : 41	139,022 : 24

Djuphamnsrörelsens Drift Konto:

Den egentliga hamnen:			
Underhåll och reparationer	7,375 : 98		
Övriga utgifter	3,234 : 42		
Ränta å lån	79,668 : 56		
Kapitalavbetalningar	41,686 : 54	131,965 : 50	
Hamnmaskiner:			
Underhåll och reparationer	6,131 : 78		
Löner och arvoden	10,388 : 05		
Transport	16,519 : 83	131,965 : 50	139,022 : 24

Transport	16,519 : 83	131,965 : 50	139,022 : 24	**No 44**
Driftkostnader	6,026 : 28			*Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.*
Övriga utgifter	151 : 40	22,697 : 51	154,663 : 01	
			293,685 : 25	

Hamnens Underhålls- och Reparationsfond:

Inkomster utöver utgifter å årets rörelse	42,777 : 53
Kronor	336,462 : 78

Hamnrörelsens Drift Konto:

KREDIT.

Den egentliga hamnen:

Hamnavgifter för varor av:

Ångfartyg i regelbunden trafik	42,019 : 60		
Andra fartyg	63,179 : 89	105,199 : 49	

Hamnavgifter för fartyg:

Ångfartyg	15,093 : 44		
Segelfartyg	3,354 : —		
Pråmar	2,844 : 80	21,292 : 24	
Uthyrning av båtplatser		7,984 : —	
Uthyrning av upplagsplatser		210 : 28	
Uthyrning av varuskjul		2,055 : —	
Markhyra för oljemagasin		8,300 : —	
Ersättning för rep. av varuskjul		100 : —	
Diverse inkomster		60 : 24	

Bogserbåten ”Thor”:

Trafikinkomster		12,462 : 87	
		157,664 : 12	

Hamnmaskiner:

Kranhyror	23,985 : 65		
Markhyra för kran n:r III	150 : —	24,135 : 65	181,799 : 77
		Transport	181,799 : 77

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport			181,799 : 77

Djuphamnsrörelsens Drift Konto:

Den egentliga hamnen:

Hamnavgifter för varor:

Ankommande	29,186 : 55		
Avgående	4,843 : 80	34,030 : 35	

Hamnavgifter för fartyg:

Ångfartyg	24,469 : 35		
Pråmar	3,531 : 65	28,001 : —	

Hyror för:

Upplagsplatser	6,907 : 42		
Hamnarbetarnas lokal	700 : —	7,607 : 42	
För en lokomotor		10,605 : 10	
		80,243 : 87	

Hamnmaskiner:

Kranhyror:

Kran n:r X (Brokranen)	42,721 : 97		
Kran n:r XI (Portalkranen)	15,128 : 90		
Malmlossningsanordningen	7,796 : 58		
Diverse inkomster	17 : —	65,664 : 45	145,908 : 32
			327,708 : 09

Utgifters- och Inkomsters Konto:

Utgifter utöver inkomster å årets rörelse	8,754 : 69
Kronor	336,462 : 78

Hamnbyggnadens Amorterings Konto:

DEBET.

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1935 års början för nya hamnbyggnaden	435,105 : 56
Kronor	435,105 : 56

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

KREDIT:

Kapital Konto:

1935 års kapitalavbetalningar å lån för hamnbyggnaden		17,375 : 60

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens amorteringslån vid 1935 års slut för hamnbyggnaden		417,729 : 96
	Kronor	435,105 : 56

Djuphamnsbyggnadens Amorterings Konto:

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens lån vid 1935 års början för djuphamnsbyggnaden		1,668,990 : 70
	Kronor	1,668,990 : 70

KREDIT:

Kapital Konto:

1935 års kapitalavbetalningar å lån		41,686 : 54

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens lån vid 1935 års slut för djuphamnsbyggnaden		1,627,304 : 16
	Kronor	1,668,990 : 70

Hamnens Underhålls- och Reparationsfond:

DEBET.

Ingående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren		97,725 : 03
	Kronor	97,725 : 03

KREDIT.

Hamnrörelsens Drift Konto:

Inkomster utöver utgifter i årets rörelse		42,777 : 53

Utgående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren		54,947 : 50
	Kronor	97,725 : 03

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Kapital-Konto.

DEBET.

Värdeminskningar under året:

Kapitalavbetalningar å andelar i lån:

Fattigvården	25,821 : 35		
Kyrkokassan	4,069 : 07		
Folkskolan	25,965 : 24		
Vatten-, Gas- och El.-verket	142,075 : 18		
Hamnbyggnaden	17,375 : 60		
Djuphamnsbyggnaden	41,686 : 54		
Malma grustag	6,055 : —		
Aktiebolaget Arbetarebostäder	6,469 : 26		
Diverse personer	12,564 : 29	282,081 : 53	
Avskrivningar å inventarier under året:			
Drätselkammaren	37,605 : 83		
Hamnen	16,220 : 35		
Djuphamnen	1,827 : 25		
Lärlings- och yrkesskolan	5,336 : 70		
Folkskolan	5,000 : —		
Vatten-, Gas- och El.-verket	208,691 : 06	274,681 19	
Andra värdeminskningar:			
Försålda fastigheter	511,454 : 60		
Nedskrivna värden	521,000 : —	1,032,454 : 60	1,589,217 : 32
Utgående Balans Konto:			
Kapitalbehållning vid årets slut			9,354,013 : 54
		Kronor	10,943,230 : 86

KREDIT.

Ingående Balans Konto:			
Kapitalbehållning vid årets början			9,518,073 : 86
Värdeökningar under året:			
Kapitalavbetalningar å lån		595,924 : 87	
Inköp av fastigheter		12,800 : —	
Inköp av inventarier och material		420,577 : 53	
Förhöjda värden		395,854 : 60	1,425,157 : —
		Kronor	10,943,230 : 86

Utgående Balans Konto.

N:o 44. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.*

Tillgångar:

Fastigheter:

Fastigheter enligt fastighetsbok	7,895,375 : —	
Hamnbyggnader	2,705,185 : 90	
Fattigvården	1,220,400 : —	
Folkskolorna	2,413,000 : —	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket	3,747,488 : 60	17,981,449 : 50

Inventarier:

Inventarier enligt förteckning vid:

Drätselkammaren	462,186 : 41	
Hamnen	211,286 : 65	
Djuphamnen	15,871 : 75	
Fattigvården	80,000 : —	
Barnavårdsnämnden	4,645 : 25	
Folkskolorna	105,599 : 66	
Lärlings- och yrkesskolan	45,403 : 40	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverk	4 : —	924,997 : 12

Materialier:

Vatten-, Gas- och Elektricitetsverk	253,695 : 95

Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångar:

Aktier i:

Byggnadsaktiebolaget Mimer	300,000 : —		
S. V. B:s Nya Järnvägs A.-Bol.	99,000 : —		
D:o D:o	1,843,160 : —		
Sala—Gysinge—Gävle Järnvägsaktiebolag	2 : —		
Västerås Teateraktiebolag	2 : —		
Aktiebolaget Arbetarebostäder	300,000 : —		
Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter	1,020,250 : —	3,562,414 : —	
Utlånade medel mot säkerhet av inteckningar ur bostadslånefonden för understödjande av byggnadsverksamheten	777,398 : 80		
Utlånade medel ur stadskassan mot inteckningar	302,652 : 46	1,080,051 : 26	
Transport		4,642,465 : 26	19,160,142 : 57

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport		4,642,465 : 26	19,160,142 : 57
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverkets fonderade medel		167,903 : 29	
Fattigvårdens fonder		170,994 : 29	
Folkskolans fonder		38,453 : 09	5,019,815 : 93

Förråd och andra naturapersedlar:

Makadam		28,000 : —	
Grus		936 : 39	
Diverse byggnadsmaterialier		21,322 : 01	
Lantegendomarnas förråd		46,029 : 67	
Renhållningsverkets förråd		1,162 : 50	
Skogsprodukter		10,184 : 35	
Lärlings- och yrkesskolornas förråd		3,949 : 41	111,584 : 33

I bank innestående:

Innestående medel å kapitalräkning i Aktiebolaget Svenska Handelsbanken för:			
Västerås stads donationsfond		5,690 : 08	
Strömsholms Våg- och Lastageplats		10,192 : 41	
Fattigvårdens checkräkning i A.-Bol. Jordbrukarbanken		29,084 : 57	
Lärlings- och yrkesskolan		9,151 : 02	54,118 : 08

Innestående å postgiro:

Fattigvårdens postgirokonto			2,230 : 15

Fordringar:

För andelar i stadens obligations- och amorteringslån vid 1935 års slut:			
Vatten-, Gas- & El.-verk	3,790,636 : 97		
Folkskolestyrelsen	759,388 : 50		
Fattigvårdsstyrelsen	824,312 : 73		
Kyrkorådet	65,680 : —		
Hamnstyrelsen	2,045,034 : 12	7,485,052 : 32	
Restantier å progressivskatt		10 : 44	
Västerås Fattigvårdsstyrelse	76,660 : 48		
Västerås Barnavårdsnämnd	21,674 : 03		
Västerås Trädgårdskoloniförening	3,000 : —		
A.-B. Västeråsbanans Intressenter	168,636 : 89		
A.-B. Arbetarebostäder	229,390 : —		
Västerås Masugns A.-Bol.	62,932 : 59		
Byggnads A.-Bol. Mimer	32,445 : 62		
Transport	594,739 : 61	7,485,062 : 76	24,347,891 : 06

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport	594,739 : 61	7,485,062 : 76	24,347,891 : 06
Fören. Västerås Nya Idrottsplats	142,274 : 09		
Skatter och liknande avgifter	100,000 : —		
Kungl. Statskontoret, resterande statsbidrag	27,084 : 37		
Drätselkammarens utestående fordringar ..	22,062 : 91		
Renhållningsverkets utestående fordringar ..	6,426 : 70		
Hamnen	189,365 : 57		
Hamnens underhålls- och reparationsfond ..	54,947 : 50		
Vatten-, Gas- & El.-verk	679,033 : 08		
Diverse personer	91,809 : 55	1,907,743 : 38	

Fordringar m. m. enligt särskilda redogörelser:

Västerås stads Fattigvård	77,209 : 25		
D:o D:o	16,411 : 33		
Västerås stads Barnavårdsnämnd	27,141 : 38		
Vatten-, Gas- & Elektr.-verk	685,562 : 18		
Do D:o	209,390 : 42	1,015,714 : 56	10,408,520 : 70

Förskotterade medel att gäldas genom uttaxering eller på annat sätt:

Vägunderhållskostnader		217,056 : 04	
Restaurering av gamla huvudbyggnaden vid Karlslund ..		40,211 : 43	
Kostnader för omläggning av Tunbyvägen		2,452 : 81	
Resterande kostnader för uppförande av pensionärshem ..		6,456 : 92	
Omändringsarbeten i stadshotellet		66,853 : 25	
Uppförande av vågbrytare vid djuphamnen		12,274 : 72	
Resterande kostnader för inköp av nytt tröskverk för stadens lantegendomar		3,900 : —	
Kostnader för rådhuskommitténs utredning		1,041 : 57	
Malma grustag		73,145 : 41	
Nybyggnad av ladugård vid Nordanby		3,861 : 38	
Nordanby gårds uthusbyggnad		24,977 : 33	
Omnibustrafikstationen		6,122 : 81	
Statskommunala reservarbetet:			
Kungsängsledningen	22,585 : 70		
Västra avskärande kulverten	93,652 : 77		
Östra avskärande kulverten	105,570 : 43	221,808 : 90	
Tillbyggnad av brand- och polisstation		3,654 : 88	
Nya skolhusbyggnaden i kv. Folke		2,050 : 01	
Muddringsarbeten i äldre hamnen		190,732 : 91	
Djuphamnsbyggnaden		93,507 : 99	
Transport		970,108 : 36	34,756,411 : 76

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

Transport		970,108 : 36	34,756,411 : 76
Inköp av maskiner till förrådet		15,000 : —	
Gator, vägar, planteringar o. d.		59,087 : 24	
Fastighetsförvaltningen		59,211 : 63	1,103,407 : 23

Förskotterade kostnader att gäldas genom lån:

Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket	192,509 : 36	
Drätselkammarens m. fl. arbeten	383,796 : 76	576,306 : 12

Kontant:

Drätselkammaren	3,939 : 08	
Renhållningsverket	12,941 : 14	
Fattigvården	15,634 : 46	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket	897 : 27	33,411 : 95
	Kronor	36,469,537 : 06

Skulder:

FONDERADE SKULDER.

Utelöpande obligationer:

1929 års 5 % lån	2,463,000 : —

Amorteringslån, upptagna från pensionsförsäkringsfonden:

1916 års 4¾ % lån	184,484 : 87	
1917 „ 4¾ % „	189,555 : 19	
1918 „ 4¾ % „	272,153 : 94	
1918 „ 5¼ % „	278,023 : 90	
1920 „ 6 % „	178,416 : 34	1,102,634 : 24

Amorteringslån, upptagna från statens bostadslånefond:

1920 års 4 % lån	99,809, 09	
1921 „ 4 % „	45,415 : 05	
1925 „ 4½ % „	24,454 : 37	
1926 „ 4½ % „	31,685 : 84	
1927 „ 4½ % „	26,703 : 44	
1928 „ 4½ % „	53,577 : 50	
1929 „ 4½ % „	32,734 : 86	
1930 „ 4½ % „	58,983 : 20	
1931 „ 4½ % „	19,211 : 21	392,574 : 56
	Transport	3,958,208 : 80

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

	Transport	3,958,208 : 80
Amorteringslån à 5 % upptagna år 1926 från:		
Svenska Arbetarnas Allmänna Sjuk- & Begravningskassa	166,807 : 64	
Sveriges Allm. Understödsförening	166,807 : 64	
Städernas Allm. Brandstodsbolag	266,611 : 44	600,226 : 72
Amorteringslån à 5 % upptagna år 1928 från:		
Kopparbergs läns Sparbank	376,882 : —	
Svenska Livförsäkringsbolaget	107,034 : 55	
Bollnäs sparbank	18,843 : 99	
Gävle stads sparbank	75,376 : 40	
Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag	376,882 : 16	955,019 : 10
Amorteringslån à 4 ½ % upptaget år 1931 från:		
Kungl. Postsparbanken		764,805 : 21
Amorteringslån upptagna år 1932 från:		
Kungl. Postsparbanken à 4,85 %	618,360 : 30	
Västmanlands läns Landsting à 5 %	233,488 : 78	
Fonder under Drätselkammarens förvaltning à 5 %	933,955 : 12	1,785,804 : 20
Amorteringslån à 4 ½ % upptagna år 1933 från:		
Försäkrings A.-B. Skandia	482,193 : 60	
Livförsäkrings A.-Bol. Framtiden	96,438 : 72	
Svenska Livförsäkringsbolaget	482,193 : 56	
Svenska Personal-Pensionskassan	192,877 : 44	
Brand- och Livförsäkrings A.-Bol. Skåne	192,877 : 44	
Kinda härads Sparbank, Kisa	48,219 : 36	
Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift	48,219 : 36	
Stockholms Sjukhem	159,123 : 88	1,702,143 : 36
	Transport	9,766,207 : 39

N:o 44.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

		Transport	9,766,207 : 39
Amorteringslån upptagna år 1934 från:			
Städernas Allm. Brandstodsbolag à 3,8 % ..		1,758,146 : —	
Kungl. Pensionsstyrelsen à 3,75 %		784,016 : 78	2,542,162 : 78
Amorteringslån upptagna år 1935 från:			
Städernas Allm. Brandstodsbolag à 3,9 % ..		986,450 : —	
Kungl. Postsparbanken à 3 %		596,700 : —	
Vahlbeckska fonden à 3 %		90,000 : —	
Västerås stads fonder à 3 %		76,000 : —	
Västerås stads Fattigvårdsstyrelse à 3 % ..		125,000 : —	
Västmanlands läns Sparbank à 3 %		316,000 : —	
Statens Byggnadslånebyrå à 5 %		39,200 : —	2,229,350 : —
			14,537,720 : 17
Andra lån och skulder:			
Upplånta medel från:			
Fonder under Drätselkammarens förvaltning	166,000 : 80		
Sundinska beklädnadsfonden	5,000 : —		
Folkskolans fonder	12,000 : —	183,000 : 80	
A.-B. Västeråsbanans Intressenter		1,843,160 : —	
A.-B. Jordbrukarbanken, checkräkning		274,805 : 18	2,300,965 : 98
Ogulden köpeskilling:			
Västerås stads Sparbank:			
Inteckningslån för fastigheten:			
Västra kv. n:r 86	10,000 : —		
Sommarro n:r 8	20,000 : —	30,000 : —	
Rotehållarnes i Västmanlands län besparingsfond:			
Inteckningslån för egendomen Malma		25,442 : 31	
Tomtägareföreningen Västra förstaden:			
Resterande del av köpeskillingen för tomten n:r 116 Hammarby stadshage		270 : 38	55,712 : 69
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål:			
Järnvägsövergång till nya hamnen		52,060 : 56	
Hyror för år 1936, som influtit under år 1935		10,969 : 86	
Transport		63,030 : 42	16,894,398 : 84

Transport		63,030 : 42	16,894,398 : 84	
Ing. Hans Borgströms donation för iordningställande av Skenvretsgatan		2,000 : —		
Behållning å anslag för uppförande av ekonomibyggnad vid Karlslund		6,654 : 28		
Behållning å anslag för avloppsbrunnar i Västra förstaden		1,211 : 84		
Strömsholms Våg- och Lastageplats		10,776 : 89		
Gator, vägar, planteringar o. d.		159,949 : 83		
Reserverade köpeskillingsmedel		1,215,468 : 91		
Ingeniör H. Bager		20 : —		
Brandväsendets Konto		7,864 : 69		
Köttbesiktningsbyråns behållning		6,800 : 79		
Övriga oförutsedda utgifter		36,186 : 11		
Överskott i stater:				
Behållning i:				
1934 års stat	305,856 : 60			
1935 års stat	322,573 : 40	628,430 : —	2,138,393 : 76	
Konto pro diverse			34,446 : 32	
Fonderade medel:				
Västerås stads Donationsjordsfond		6,190 : 08		
Lundby Magasinsfond		1,000 : —		
Fonderade medel av försålda fastigheter vid Strömsholms våg		15,000 : —		
Folkskolans fonder		4,725 : 09		
Järnvägsmedelsfonden		612,787 : 58		
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverks fonderade medel		167,903 : 29	807,606 : 04	
Västerås stads Pensionsfond:				
Inbetalda avgifter av stadens befattningshavare			195,092 : 43	
Oredovisad progressivskatt:				
Restantier å progressivskattens utjämningsandel			10 : 44	
Postgiro Konto			2,479 : 49	
Skulder enligt särskilda redogörelser från:				
Fattigvården		1,111,586 : 27		
Barnavårdsnämnden		21,674 : 03		
Folkskolan		835,743 : 17		
Lärlings- och yrkesskolan		9,151 : 02		
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket		5,064,941 : 71	7,043,096 : 20	27,115,523 : 52
			Transport	27,115,523 : 52

N:o 44.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

	Transport	27,115,523 : 52
Kapital Konto:		
Kapitalbehållning vid årets slut		9,354,013 : 54
	Kronor	36,469,537 : 06

Västerås den 3 april 1936.

På Drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/*Oscar Andersson.*

Redogörelse

för i 1935 års bokslut uppkommet överskott i jämförelse med staten för samma år.

Å följande huvudtitlar har uppstått överskott:

Räntor m. m.	23,624 : 41	
Kapitalavbetalningar å lån	1,654 : 09	
Fattigvård	30,399 : 28	
Barnavård	5,921 : 71	
Folkskola	2,618 : 87	
Fortsättningsskola	5,923 : 01	
Högre folkskola	1,400 : 97	
Andra undervisnings- och bildningsanstalter	337 : 25	
Avloppsledningar	8,690 : 41	
Hamnar	35,897 : 38	
Renhållningsverk	2,565 : —	
Vattenledningsverk	15,651 : 88	
Gasverk	5,445 : 59	
Elektricitetsverk	62,824 : 86	
Andra kommunens affärsföretag	7,190 : 38	
Skogar	8 : 32	
Anslag och bidrag till diverse ändamål	39,862 : 76	
Oförutsedda utgifter	24,648 : 10	
Skatter och liknande avgifter	137,282 : 89	411,947 : 16

medan följande huvudtitlar lämnat brist:

Allmänt läroverk	258 : 64	
Hälso- och sjukvård	4,432 : 33	
Transport	4,690 : 97	411,947 : 16

N:o 44. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.*

	Transport	4,690 : 97	411,947 : 16
Gator		3,624 : 61	
Vägar		11,423 : 96	
Planteringar		6,610 : 61	
Gatubelysning		2,972 : 46	
Gaturenhållning		5,399 : 26	
Brandväsen		1,395 : 96	
Fastighetsförvaltning		32,613 : 69	
Magistrat och rådhusrätt		1,352 : 59	
Kronouppbörds- och exekutionsväsen		571 : 09	
Polisväsen och fångvård		3,513 : 88	
Auktionsväsen		100 : —	
Allmänna pensionsförsäkringen		239 : 45	
Övriga förvaltningskostnader		14,454 : 57	
Diverse inkomster		410 : 66	89,373 : 76
	Överskott kronor		322,573 : 40

Fonder och donerade medel som stå under Drätselkammarens förvaltning.

	Behållning 1/1 1935	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1935
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux m. m.	45,563 : 93	2,217 : 87	2,268 : 30	45,513 : 50
Sundinska beklädnadsfonden	5,000 : —	250 : —	250 : —	5,000 : —
Curry Treffenbergs fond	2,000 : —	97 : 82	97 : 82	2,000 ; —
Gustaf Wahlbecks gåva	3,005 : 22	146 : 89	150 : —	3,002 : 11
Västerås Gilles donationsfond	1,000 : —	30 : —	30 : —	1,000 : —
Magistratens Ämbets- o. Tjänstemäns reservfond	74,924 : 22	3,286 : 53	2,430 : 82	75,779 : 93
Engvallska donationsfonden	32,350 : 77	1,292 : 64	1,480 : —	32,163 : 41
Altinska fonden	4,000 : 79	195 : 64	196 : —	4,000 : 43
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10,200 : —	337 : 50	400 : —	10,137 : 50
Ol. Norelii testamentsfond	31,561 : 65	1,297 : 08	1,297 : 08	31,561 : 65
A. Engströms donationsfond	10,000 : —	284 : 07	284 : 07	10,000 : —
Zimmermanska slöjdskolefonden	72,066 : 46	2,958 : —	1,903 : 15	73,121 : 31
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	185,741 : 18	13,740 : 09	12,745 : 53	186,735 : 74
Transport	477,414 : 22	26,134 : 13	23,532 : 77	480,015 : 58

N:o 44.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.

	Behållning 1/1 1935	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1935
Transport	477,414 : 22	26,134 : 13	23,532 : 77	480,015 : 58
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen ..	500 : —	15 : —	15 : —	500 : —
Bilschierska testamentsfonden	952 : 44	28 : 58		981 : 02
Natalia Anderssons stipendiefond	1,000 : —	30 : —	30 : —	1,000 : —
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	195,538 : 50	6,011 : 92	8,334 : 20	193,216 : 22
Bergmanska donationsfonden för Arbetarföreningen ..	11,000 : —	521 : 60	521 : 60	11,000 : —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3,000 : —	146 : 73	146 : 73	3,000 : —
Torngrenska fonden	431,019 : 62	18,988 : 80	16,263 : —	433,745 : 42
Ålderdomshemmets kapitalmedel	35,185 : 67	3,369 : 55	892 : 64	37,662 : 58
Carolina Hygrells donationsfond	43,260 : 62	1,997 : 49		45,258 : 11
Mark Modins minne	500 : —	15 : —	15 : —	500 : —
Doktor P. O. Linds fond ..	10,000 : —	489 : 10	489 : 10	10,000 : —
Katarina Molls fond	3,372 : 72	139 : —		3,511 : 72
Mobergska guldbröllopsfonden	36,036 : 58	1,723 : 14	1,397 : 25	36,362 : 47
Joh:a Fryklunds donationsfond	10,304 : 21	497 : 94	503 : 55	10,298 : 60
Orströms donationsfond	7,708 : 89	361 : 33	200 : —	7,870 : 22
J. G. Berglunds testamentsfond	15,000 : —	733 : 64	733 : 64	15,000 : —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	30,514 : 30	1,444 : 91	1,015 : —	30,944 : 21
Abraham Hülphers testamentsfond	4,333 . 75	186 : 75		4,520 : 50
Vretmanska donationsfonden	1,109 : 76	33 : 30	33 : 30	1,109 : 76
Anna Norbergs stipendiefond	1,673 : 93	83 : 70	75 : 33	1,682 : 30
Ekelundska sjukvårdsfonden .	20,000 : —	978 : 20	978 : 20	20,000 : —
Lotten Ekelunds donationsfond	50,000 : —	2,445 : 50	2,445 : 50	50,000 : —
G. R. Lagerquists donationsfond	29,545 : 96	1,415, 68	1,421 : 70	29,539 : 94
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	3,077 : 76	61 : 55		3,139 : 31
Major Meurlings fond	4,716 : 75	217 : 14	217 : 14	4,716 : 75
G. Sällings donationsfond ..	3,000 : —	146 : 73	146 : 73	3,000 : —
Karin Möllers donationsfond .	4,914 : 17	223 : 07	223 : 07	4,914 : 17
Emelie Bergströms donationsfond	18,012 : 62	1,092 : 05	1,080 : —	18,024 : 67
Transport	1,452,692 : 47	69,531 : 53	60,701 : 45	1,461,513 : 55

N:o 44. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1935.*

	Behållning 1/1 1935	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1935
Transport	1,452,692 : 47	69,531 : 53	60,701 : 45	1,461,513 : 55
Stadskamrer Bernh. Carlsons donationsfond	47,557 : 09	2,523 : 82	2,523 : 67	47,557 : 24
Theresia Möllers donationsfond	4,625 : —	214 : 39	214 : 39	4,625 : —
Hanna & P. W. Werkelins donationsfond	22,000 : —	1,057 : 11	1,057 : 11	22,000 : —
Augusta Berglunds vängåva ..	25,588 : 69	637 : 27	1,040 : 50	25,185 : 46
Kronor	1,552,463 : 25	73,964 : 12	65.546 : 12	1,560,881 : 25

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 12 februari 1936.

OSCAR ANDERSSON.

Västerås 1936
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. **Den 28 Maj** **VII.**

N:o 45.

Drätselkammarens m. fl. skrivelser ang. reglemente för Magistratens reservfond.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har lämnats tillfälle att yttra sig över det med lönenämndens skrivelse till stadsfullmäktige den 7 nästlidne april framlagda förslaget till reglemente för magistratens och rådhusrättens i Västerås ämbets- och tjänstemäns reservfond och får såsom eget yttrande i ärendet anföra följande.

Ifrågavarande fond, som vid 1929 års slut uppgick till omkring 66,700 kronor har till 1935 års utgång vuxit till omkring 75,800 kronor. Ökningen under år 1935 var omkring 800 kronor. Det är att märka, att två änkepensioner under de senare åren utgått från fonden med tillsammans något över 2,500 kronor årligen. En av dessa pensionärer har nyligen avlidit, i följd varav numera endast en pension med 1,800 kronor utgår från fonden. Fondens årliga ökning skulle därefter uppgå till minst 1,500 kronor. Om, såsom nu föreslås, pensionsavgifterna från vederbörande befattningshavare skulle tillföras fonden, så skulle till densamma dels omedelbart överföras de hittills av dem erlagda avgifterna, uppgående till och med år 1935 till något över 9,000 kronor, dels ock fortlöpande ingå till fonden deras årliga pensionsavgifter. Dessa senare uppgå för närvarande till 1,278 kronor och skulle, om assessorstjänsten tillsattes med ordinarie innehavare — för närvarande uppehålles denna tjänst på förordnande och vakansvikarien erlägger inga pensionsavgifter — stiga till 1,557 kronor. Genom dessa förändringar kommer fondens behållna kapital att genast stiga till omkring 85,000 kronor och den årliga ökningen för den närmaste framtiden till minst 3,000 kronor. Härvid har drätselkammaren, liksom magistraten och lönenämnden räknat med att till magistratens ämbets- och tjänstemän skulle hänföras endast de direkt inom magistraten tjänstgörande högre befattningshavarne, således varken de av magistraten tillsatta högre tjänstemännen, såsom kronouppbördskassören och stadsfogden eller lägre tjänstemän, såsom stadsvaktmästaren och eventuellt blivande kontorsbiträden. Drätselkammaren har intet att erinra emot, att de befattningshavare fonden skall tillgodose bestämmes på sålunda angivet sätt. Men å andra sidan kan drätselkammaren ej finna lämpligt eller nödigt, att, i enlighet med vad magistraten och lönenämnden tänkt sig, fonden uteslutande skall tjäna som underlag för pensionering av vederbörandes änkor och barn. Med den rikliga förstärkning av den redan nu ganska be-

N:o 45.
Ang reglemente för magistratens reservfond.

tydande fonden, som nu föreslås, kan det nämligen icke anses uteslutet, att det med förslaget avsedda ändamålet blir över hövan tillgodosett. Att härom upprätta försäkringstekniska beräkningar låter sig väl göra, men saknar större intresse, då en dylik beräknings sannolikhetssiffror lätteligen kunna jävas av verkligheten på grund av de här ifrågavarande befattningshavarnes mycket ringa antal. Så mycket torde dock kunna framhållas, att de pensionsavgifter, som enligt reglementet erläggas av befattningshavarne, i allmänhet taget torde om ej helt så till större delen täcka kostnaden för familjepensioneringen. Inför den här antydda eventualiteten, att fonden utöver tillgodoseende av familjepensioneringen även skulle kunna i en framtid bidraga till egenpensioner för ifrågavarande befattningshavare, utan att den förstnämnda uppgiften vedervågas — detta frånsett den omständigheten, att staden åtagit sig garanti för pensioneringen — och vid det förhållandet, att vid fondens tillkomst den egna pensioneringen i första hand nämnts som dess uppgift, synes det drätselkammaren påkallat, att ett tillägg i reglementsförslaget införes, som utan att en ändring av reglementet i framtiden påfordras, i enlighet med vad ovan antytts, inom ramen av fondens ursprungliga ändamål, medgiver en vidsträcktare användning av fonden än vad magistratens och lönenämndens förslag avser.

I konsekvens med drätselkammarens berörda ändringsförslag bör en bestämmelse rörande sättet för besluts fattande om användning av fondens medel, som i ett tidigare av lönenämnden utarbetat förslag funnits införd, men som vid det nu framlagda förslagets utarbetande ansågs överflödigt, intagas i reglementet.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att antaga det av löenämnden framlagda förslaget till reglemente för magistratens och rådhusrättens i Västerås ämbets- och tjänstemäns reservfond med följande ändringar:

1:o) att i § 1 efter orden "anställda ämbets- och tjänstemän" införes följande uttryck: "samt i den mån fondens tillgångar därtill prövas förslå för pensionering av dessa ämbets- och tjänstemän själva, allt",

2:o) att såsom § 6 införes följande bestämmelse:

"Beslut om fondmedlens användning i de under § 1 härovan omnämnda fall samt besluta i andra fonden rörande frågor, som icke äro att hän-

föra till förvaltningsåtgärder, fattas av stadsfullmäktige efter magistratens hörande och beredning i övrigt enligt gällande kommunallag", samt

3:o) att § 6 i förslaget betecknas som § 7.

N:o 45. *Ang. reglemente för magistratens reservfond.*

Västerås den 7 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut vid sammanträde den 29 januari 1931 hava stadsfullmäktige samtidigt med att stadsfullmäktige antogo ett tillägg till det för stadens befattningshavare gällande pensionsreglementet av innehåll, att en i Kungl. brev den 11 januari 1850 omförmäld reservfond för magistratens ämbets- och tjänstemän skulle redovisas i stadens räkenskaper såsom en särskild fond på framställning av magistraten givit lönenämnden i uppdrag att efter samråd med magistraten förelägga stadsfullmäktige för antagande förslag till reglemente för fonden.

Sedan lönenämnden på sätt här nedan närmare framgår vid olika tillfällen i frågan samrått med magistraten får lönenämnden härmed överlämna förslag till sådant reglemente och därvid anföra följande.

I anslutning till sin förenämnda framställning överlämnade magistraten med skrivelse den 6 januari 1931 till lönenämnden ett utkast till reglemente för fonden med meddelande tillika, att magistraten till sina delegerade vid ärendets beredning utsett Rådmannen Gunnar Hedenström och numera avlidne Assessorn Helge Cronholm. Efter gemensamma överläggningar, därunder lönenämnden i avseende å innehållet i reglementet på vissa punkter framställt erinringar mot magistratens förslag, har lönenämnden låtit utarbeta ett förslag till reglemente, som i väsentligare avseenden avvek från vad magistraten föreslagit. Nämnden har härvid intagit den ståndpunkten, att förefintligheten av denna fond icke i pensionshänseende borde kunna medföra större förmåner för magistratens ämbets- och tjänstemän samt deras efterlevande än som tillkommer stadens övriga befattningshavare enligt det allmänna pensionsreglementet, ävensom att möjlighet borde föreligga att fonden skulle kunna tagas i anspråk vid pensionering enligt detta av de befattningshavare och deras efterlevande, varom det här närmast vore fråga.

Sedan lönenämnden i skrivelse den 10 januari 1935 delgivit magistraten denna sin uppfattning och samtidigt till magistraten överlämnat sitt förslag till reglemente för att lämna magistraten tillfälle att däröver avgiva ytt-

N:o 45. *Ang. reglemente för magistratens reservfond.*

rande innan det för antagande underställdes stadsfullmäktige, har magistraten vid granskning av detta förslag funnit det böra omarbetas med iakttagande av, att fonden för undvikande av risk för dess förbrukning endast skulle kunna tagas i anspråk för pensionering av efterlevande till magistratens ämbets- och tjänstemän enligt allmänna regler, och att fonden skulle tillföras av dessa befttningshavare erlagda avgifter för familjepensionering. En dylik omarbetning skulle enligt magistratens åsikt göra en av lönenämnden föreslagen bestämmelse att stadsfullmäktige skulle fatta beslut om fondmedlens användning överflödig.

Som lönenämndens förut intagna och i skrivelsen till magistraten närmare motiverade ståndpunkt i frågan kan förenas med dessa magistratens önskemål — magistraten ifrågasätter numera icke annat, än att fondmedlen skola komma till användning enligt de allmänna reglerna för pensionering av stadens befattningshavare — har lönenämnden omarbetat sitt ursprungliga förslag i enlighet med dessa önskemål, och får med överlämnande av detta omarbetade förslag och den skriftväxling med magistraten, som föregått omarbetningen, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga detsamma.

Västerås den 7 april 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

LÖNENÄMNDENS

förslag till

Reglemente för Magistratens och Rådhusrättens i Västerås Ämbets- och Tjänstemäns reservfond.

§ 1.

Fonden skall användas för pensionering av änkor och barn efter de vid Rådhusrätten och Magistraten i Västerås enligt fastställd arbetsordning anställda ämbets- och tjänstemän i enlighet med de bestämmelser som enligt det av Stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna "Pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare" eller enligt senare i vederbörlig ordning antagna och fastställda ändrade bestämmelser tillkomma dessa.

§ 2.

Fonden skall tillföras de avgifter för familjepensionering som enligt gällande pensionsreglemente årligen erlägges av ovannämnda befattningshavare.

§ 3.

N:o 45.
Ang. reglemente för magistratens reservfond.

Fondmedlen, som icke få i annan ordning än som föranledes av beslut om deras användning enligt § 1 härovan till sitt nuvarande kapital förminskas, skola i stadens räkenskaper bokföras och redovisas avskilda från stadens övriga tillgångar och skulder.

§ 4.

Fondmedlen skola göras räntebärande och placeras i bank eller värdehandlingar.

§ 5.

Fonden skall stå under förvaltning av drätselkammaren.

§ 6.

Fondens förvaltning och räkenskaper granskas av de utav stadsfullmäktige årligen utsedda revisorer för granskning av stadens räkenskaper. Stadsfullmäktige besluta angående ansvarsfrihet för fondens förvaltning.

Till Lönenämnden i Västerås.

Med skrivelse den 10 januari 1935 har Lönenämnden överlämnat ett av nämnden uppgjort förslag till reglemente för en i Kungl. brev den 11 januari 1850 omförmäld reservfond för Magistratens ämbets- och tjänstemän samt deras änkor och barn, därvid Lönenämnden berett Magistraten tillfälle att före ärendets överlämnande till Stadsfullmäktige avgiva yttrande över förslaget. Efter granskning av förslaget får Magistraten i ärendet anföra.

Ifrågavarande fond har tillkommit i samband med år 1849 verkställd omorganisation av Rådhusrätten och Magistraten och bildats genom avsättning av vissa besparade rådmanslöner i syfte att användas antingen till de löneförbättringar, som efter vederbörandes hörande kunde finnas vara av nöden, eller ock till beredande av en pensionsfond för orkeslösa magistratspersoner samt deras änkor och barn. Avsättningar till fonden hava skett till ock med år 1914, varefter desamma enligt Stadsfullmäktiges beslut upphört. Vid antagande av 1929 års pensionsreglemente beslöto Stadsfullmäktige bland annat, att för stadens befattningshavares pensioner skulle svara stadskassan och för ändamålet tillgängliga fonder. Sedan Magistratens ledamöter anfört besvär över berörda beslut, i vad det innefattade bestämmelse om att ifrågavarande reservfond skulle svara för stadens samtliga befattningshavares pensionering, förklarade Konungens befallningshavande genom utslag den 12 juli 1930, vilket utslag fastställdes av Kungl. Maj:t den 7 januari 1931, att beslutet stode i strid mot föreskrifterna i Kungl. brevet den 11 januari 1850, och upphävde förty detsamma. I laga ordning har sålunda

N:o 45. Ang. reglemente för magistratens reservfond.

fastställts, att den för Magistratens ämbets- och tjänstemän samt deras änkor och barn bildade reservfonden skall bestå såsom särskild fond, att användas enligt tidigare gällande bestämmelser.

Fondes självständiga karaktär har uti det av Lönenämnden uppgjorda reglementsförslaget funnit sitt uttryck däri, att fondmedlen icke få användas för annat ändamål än pensionering av Rådhusrättens och Magistratens ämbets- och tjänstemän samt deras änkor och barn ävensom att desamma skola i stadens räkenskaper bokföras och redovisas avskilda från stadens övriga tillgångar och skulder. Enligt Magistratens mening är förslaget härutinnan icke tillfredsställande. Då det är fastslaget, att denna fond skall kvarstå såsom en reservfond för visst ändamål, böra också bestämmelserna för dess användning och förvaltning avfattas så, att fonden för framtiden kan tjäna sitt syfte. Det synes främst vara naturligt och följdriktigt, att, då en särskild fond finnes för Magistratens ämbets- och tjänstemän, de pensionsavgifter, som av samma ämbets- och tjänstemän erläggas för familjepensionering, tillgodoföras fonden. Då fonden i första hand skall svara för vissa pensioner, böra också de avgifter, som inbetalas för denna förmån, komma fonden till godo. Även med en sådan anordning, är det emellertid att befara, att fonden, därest dess medel tagas i anspråk för alla till Magistratens ämbets- och tjänstemän jämte änkor och barn utgående pensioner, snart kommer att försvinna. För att undvika denna eventualitet synes det önskvärt att fastställa, att endast änke- och barnpensioner skola utgå därur. Om avgifterna för familjepensionerna inlevereras till fonden och denna användes till utbetalande av endast sådana pensioner, får fonden en mera enhetlig karaktär och dess ursprungliga syfte tillgodoses, samtidigt som risken för dess försvinnande förminskas. Magistraten vill därför föreslå, att reglementsförslaget omarbetas i den här ovan angivna riktningen. Därest så sker synes bestämmelsen i förslagets 5 § om fattande av beslut rörande fondmedlens användning icke vara erforderlig. I övrigt lämnar Magistraten förslaget utan erinran.

Västerås den 28 februari 1935.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/N. O. Karell.

Till Magistraten i Västerås.

Den 29 januari 1931 beslöto stadsfullmäktige, samtidigt med att stadsfullmäktige antogo ett tillägg till det för stadens befattningshavare gällande pensionsreglementet av innehåll, att en i Kungl. brev den 11 januari 1850 omförmäld reservfond för magistratens ämbets- och tjänstemän samt deras änkor och barn, härnedan kallad fonden, skulle allt fortfarande redovisas i

N:o 45.
Ang. reglemente för magistratens reservfond.

stadens räkenskaper såsom en särskild fond och icke ingå i stadens allmänna pensionsfond och således kunna ansvara för pensionering av stadens samtliga befattningshavare, giva lönenämnden i uppdrag att efter samråd med magistraten upprätta och underställa stadsfullmäktige för antagande förslag till reglemente för fonden.

Sedermera har magistraten med skrivelse den 30 i samma månad till lönenämnden överlämnat förslag till sådant reglemente däri tillika meddelats, att magistraten till sina delegerade för att jämte nämnden förbereda ärendet utsett Rådmannen Gunnar Hedenström och numera avlidne Assessorn Helge Cronholm.

Efter det lönenämnden i frågan haft gemensam överläggning med magistratens delegerade, därvid av lönenämnden framförts vissa erinringar emot magistratens förslag, har lönenämnden efter ärendets slutbehandling vid ett sammanträde under sista delen av föregående år funnit sig böra förelägga stadsfullmäktige ett i väsentligare avseenden från magistratens avvikande förslag till reglemente för fonden, och vill nu lönenämnden härom anföra följande.

Vid utarbetande av sitt förslag har nämnden varit så inställd till frågan, att nämnden ansett att förefintligheten av denna fond icke i pensionshänseende bör kunna medföra större förmåner för magistratens ämbets- och tjänstemän samt deras efterlevande än som tillkomme stadens övriga befattningshavare enl. för dessa gällande pensionsreglemente — likställigheten härutinnan har bland annat tagit sig uttryck uti, att även de förra fått sin pensionsfråga ordnad genom pensionsreglementet — ävensom att möjlighet bör vara beredd att taga fonden i anspråk vid pensionering efter de allmänna reglerna av de befattningshavare och deras efterlevande, varom det här närmast är fråga.

I den mån det av magistraten framlagda förslaget formulerats sålunda, att bestämmelserna skulle kunna ges en annan tolkning, har lönenämnden ansett en omarbetning erforderlig till överensstämmelse med nämndens uppfattning. Härutöver har nämnden ansett, att annan förvaltningsmyndighet än den i kommunallagen angivna, nämligen drätselkammaren ej är av behovet påkallad, särskilt som staden i och genom pensionsreglementets antagande påtagit sig det ekonomiska ansvaret för vederbörandes pensionering.

Med hänsyn till reglementets innehåll enligt lönenämndens förslag, synes någon underställning av detsamma icke behöva ske.

Efter denna allmänna inledning övergår lönenämnden till en mera i detalj ingående granskning av magistratens förslag.

Enligt § 1 mom. a och b skulle rätt tillkomma ämbets- och tjänstemän vid magistraten att för änka och barn erhålla pension eller understöd utan egna bidrag till pensionsavgifter, ävensom att i särskilda fall för sig själva och efterlevande erhålla särskild pensions- eller understödsförmån. Detta innebär en i pensionshänseende förmånligare ställning än den stadens övriga befattningshavare enligt allmänna pensionsregler åtnjuta. Med nämndens förut omförmälda inställning till möjligheten att med anlitande av fondens medel möjliggöra förbättringar antingen i form av pension eller understöd,

N:o 45.
Ang. reglemente för magistratens reservfond

som ej tillkomma övriga befattningshavare, har nämnden omarbetat paragrafen på sådant sätt, att sådan rätt eller möjlighet uteslutits och i samband härmed från sitt förslag avfört mom. b.

Med fondens förvaltning liksom hittills lagd under drätselkammaren synes något tvång i avseende å fondens placering i värdepapper icke vara nödigt föreskriva, varför nämnden i § 3 i sitt förslag uteslutit orden "som omförmälas" etc.

Med det tillägg, att lönenämnden beträffande övriga av nämnden vidtagna avvikelser här förut lämnat upplysning och motivering, har lönenämnden velat delge magistraten sitt förslag till reglemente för fonden innan detsamma överlämnas för antagande till stadsfullmäktige.

Västerås den 10 januari 1935.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

LÖNENÄMNDENS

förslag till

Reglemente för Magistratens och Rådhusrättens i Västerås

Ämbets- och Tjänstemäns reservfond.

§ 1.

Fondens ändamål är att användas för pensionering av de vid Rådhusrätten och Magistraten i Västerås enligt fastställd arbetsordning anställda ämbets- och tjänstemän samt deras änkor och barn i enlighet med de bestämmelser, som enligt det av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antgna "Pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare" eller enligt senare i vederbörlig ordning antagna och fastställda ändrade bestämmelser tillkomma desamma.

§ 2.

Fondmedlen, som icke få i annan ordning än som föranledes av beslut om deras användning enligt § 1 härovan till sitt nuvarande kapital förminskas, skola i stadens räkenskaper bokföras och redovisas avskilda från stadens övriga tillgångar och skulder.

§ 3.

Fondmedlen skola göras räntebärande och placeras i bank eller värdehandlingar.

§ 4.

Fonden skall stå under förvaltning av drätselkammaren.

N:o 45. *Ang. reglemente för magistratens reservfond.*

§ 5.

Beslut om fondmedlens användning i de under § 1 härovan omnämnda fall samt beslut i andra fonden rörande frågor som icke äro att hänföra till förvaltningsåtgärder, fattas av stadsfullmäktige i staden efter magistratens hörande och beredning i övrigt enligt bestämmelser i kommunalförfattningarne.

§ 6.

Fondens förvaltning och räkenskaper granskas av de utav stadsfullmäktige årligen utsedde revisorer för granskning av stadens räkenskaper. Stadsfullmäktige besluta angående ansvarsfrihet för fondens förvaltning.

Till Lönenämnden i Västerås.

I anledning av Stadsfullmäktiges i staden under gårdagen fattade beslut med uppdrag för Nämnden att i samråd med Magistraten upprätta och Stadsfullmäktiges prövning underställa förslag till "Reglemente för Magistratens och Rådhusrättens i Västerås ämbets- och tjänstemäns reservfond" får Magistraten härmed anmäla, att Magistraten till sina delegerade för att jämte Nämnden förbereda ärendet utsett rådmannen Gunnar Hedenström och assessorn Helge Cronholm.

Ett inom Magistraten upprättat förslag till reglemente överlämnas härmed.

Magistraten anser, att ärendet skyndsammast bör upptagas till behandling.

Västerås rådhus den 30 januari 1931.

På Magistratens vägnar:
VICTOR ÅSBERG.

⁄Helge Cronholm.

FÖRSLAG
till
Reglemente för Magistratens och Rådhusrättens i Västerås Ämbets- och Tjänstemäns reservfond.

§ 1.

Fondens ändamål är:

a) att tillförsäkra de vid Rådhusrätten och Magistraten i Västerås enligt fastställd arbetsordning anställda ämbets- och tjänstemän rätt att för

N:o 45.
Ang. reglemente för magistratens reservfond.

änkor och barn utan egna bidrag till pensionsavgifter erhålla pension eller understöd i enlighet med de bestämmelser, som enligt det av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna "Pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare" eller enligt senare i vederbörlig ordning antagna och fastställda ändrade bestämmelser tillkomma desamma,

b) att i särskilda fall, som icke äro avsedda i detta eller senare antagna pensionsreglementen, bereda Magistratens och Rådhusrättens nämnda ämbets- och tjänstemän eller deras änkor och barn pensions- eller understödsförmån.

§ 2.

Fondmedlen, som icke få i annan ordning än som föranledes av beslut om deras användning enligt § 1 härovan till sitt nuvarande kapital förminskas, skola i stadens räkenskaper bokföras och redovisas avskilda från stadens övriga tillgångar och skulder.

§ 3.

Fondmedlen skola göras räntebärande och placeras i bank eller uti sådana värdehandlingar, som omförmälas i Kungl. Förordningen den 21 november 1924 med särskilda bestämmelser om anbringande av omyndigas medel.

§ 4.

Fonden skall stå under förvaltning av en styrelse av tre personer, med lika antal suppleanter, utsedda en ledamot och en suppleant av var och en av följande myndigheter, nämligen: Konungens Befallningshavande i Västmanlands län, Stadsfullmäktige i Västerås och Rådhusrätten i Västerås.

§ 5.

Fondstyrelsen, som inom sig utser ordförande, väljes för en tid av fyra år.

§ 6.

Beslut om fondmedlens användning i de under § 1 b) härovan omnämnda fall samt beslut i andra fonden rörande frågor, som icke ingå som förvaltningsåtgärder, fattas av stadsfullmäktige i staden efter förslag eller hörande av fondens styrelse.

§ 7.

Fondens förvaltning och räkenskaper granskas av de utav stadsfullmäktige årligen utsedde revisorer för granskning av stadens räkenskaper. Stadsfullmäktige besluta angående ansvarsfrihet för fondens förvaltning.

§ 8.

Detta reglemente skall för att bliva gällande fastställas av Konungen. För ändring i reglementet förutsättes likaledes fastställelse av Konungen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 45. *Ang. reglemente för magistratens reservfond.*

I anledning av Drätselkammarens skrivelse den 8 innevarande januari med framställning, att Stadsfullmäktige i anledning av Kungl. Maj:ts utslag den 7 berörde januari på de besvär som Västerås stad anfört över Konungens Befallningshavandes i länet den 12 juli 1930 meddelade utslag i fråga om pensionsreglemente för stadens befattningshavare, måtte antaga visst tillägg till 22 § sagda reglemente, får Magistraten, som först lördagen den 24 innevarande januari under hand erhållit kännedom om skrivelsen, anföra följande.

Drätselkammaren, som tydligen utgått från den ståndpunkten, att någon anledning till anmärkning icke skulle kunna föreligga emot förevarande tilläggsbestämmelse, har icke berett Magistraten tillfälle att före ärendets avgörande i Drätselkammaren erhålla del av förslaget eller än mindre att inom Drätselkammaren få sina synpunkter på frågan framförda. Angående lönenämndens förslag till löne- och pensionsstater fingo dock vederbörande tjänstemän tillfälle att framställa erinringar. Detta synes ock hava bort skett även beträffande nu förevarande tillägg till pensionsstaten, rörande vilket icke heller lönenämnden haft tillfälle yttra sig.

Vad innebär nu detta tillägg eller med andra ord vad är det som nu gäller rörande användningen av medel från sagda fond?

Av utredning rörande fonden, som verkställts inom Magistraten, framgår, att något som helst reglemente för fonden icke finnes antaget. De enda bestämmelser rörande fonden, som finnas, utgöras av föreskrifterna i Kungl. brevet den 11 januari 1850 att vad efter då föreslagen lönereglering av tjänsterna vid Rådhusrätten och Magistraten "återstode odisponerat av lönerna för de tvänne Rådmanstjänster, som skulle komma att framdeles indragas, tillsammans utgörande 400 R:r skulle avsättas och besparas till framtida disposition, antingen för löneförhöjning, om den för någon av löntagarne finnes nödig, eller, i annt fall, till *reservfond för Magistratens Embets- och Tjenstemän eller Deras Enkor och barn*" samt i Kungl. brevet den 21 februari 1868 att den genom nådiga brevet den 11 januari 1850 angående förändring i vissa delar av nämnda stads avlöningsstat meddelade föreskrift att ett belopp av 360 Riksdaler Riksmynt skall årligen avsättas och besparas till framtida disposition såsom *reservfond för pensionering* av *Magistratens Embets- och Tjänstemän eller deras enkor och barn* fortfarande skall lända till efterrättelse. Dessa bestämmelser rörande fonden äro synnerligen allmänna och kunna giva anledning till olika tolkning, dels när pensionsrätt skall anses föreligga, dels ock beträffande fondmedlens disposition och angående sättet att göra desamma räntebärande eller om överhuvud så skall ske. Enligt praxis hava hittills stadsfullmäktige beviljat pension ur fondmedlen efter Magistratens hörande. Fondmedlen hava förvaltats av Drätselkammaren. Uteslutet kan icke, med hänsyn till bestämmelsernas allmänna avfattning anses, att Magistraten kan göra gällande rätt till större inflytande å fondmedlens användande och förvaltning än vad nu är fallet. För närvarande gottskrives fonden ränta efter 4 % å 10,000 kronor (obligationer av stadens lån år

N:o 45.
Ang. reglemente för magistratens reservfond.

1901). 10,000: — kronor äro insatta å deposition i bank och återstoden c:a 47,700 kronor gottskrives 3½ procent ränta. Ränteavkastningen, som för år 1930 uppgick till 2,476 kronor 80 öre, är således synnerligen oförmånlig och torde hava kunnat, vid en tidigare fördelaktigare placering, hava höjts rätt så avsevärt. Pensioner hava i allmänhet utgått endast till illiterat rådman eller deras änkor. I ett fall (fröken Nanny Abenius) har pension utgått under andra förhållanden än som skulle kunnat vara fallet enligt nu förevarande pensionsreglemente.

Det föreslagna tillägget kan enligt den tolkning av detsamma, som för Magistratens befattningshavare skulle vara oförmånligast, medgiva rätt för Stadsfullmäktige att bestämma att för Magistratsledamöter och deras änkor och barn enligt pensionsreglementet beviljade pensioner skola betalas ur fonden, vare sig avkastningen av densamma ger möjlighet till pensionernas fulla bestridande eller icke. Således vid flere samtidigt inträffade pensionsfall uppkommer fara, att fonden helt och hållet åtgår. Intet kan heller, med viss fri tolkning, hindra att Stadsfullmäktige bestämma att ränteavsättning till fonden icke vidare skall ske. Genom sistberörda åtgärd och en disposition av fondmedlen på sätt ovan anförts föreligger fara, att fonden så småningom helt upphör att finnas till. Det kan ju visserligen härvidlag erinras att härigenom Magistratens och Rådhusrättens tjänstemäns rätt till pension icke trädes för nära, då pensionsrätt är dem enligt pensionsreglementet tillerkänd av stadsmedel, därest fondmedel icke skulle finnas. Detta kan ju vara sant, men strider ett disponerande av fonden, på detta sätt emot ordalagen i förut anmärkta Kungl. brev, där det uttryckligen säges, att de avsatta medlen skola utgöra en *reservfond.* Drätselkammaren säger också i sin nu ifrågavarande skrivelse till stadsfullmäktige: "I dagarne har Regeringsrätten meddelat utslag, varigenom stadens ändringssökande ogillats, och skall *alltså denna Magistratens ämbets- och tjänstemäns samt deras änkor och barns särskilda reservfond bestå såsom särskild fond.*" Även om detta uttalande skulle giva anledning antaga, att blivande pensioner för Magistratens och Rådhusrättens samt deras änkor och barn skulle utgå av fondmedel, så långt fondavkastningen giver möjlighet därtill och till överskjutande del av uttaxerade medel, är dock i avsaknad av uttryckliga bestämmelser, fastställda i särskilt reglemente för fonden, icke uteslutet att fondmedlen skola kunna i framtiden disponeras på så sätt att fonden helt och hållet skulle kunna upphöra och detta skulle då innebära vid blivande pensionsfall en belastning av framtida skattebetalare inom kommunen.

Det synes således Magistraten rättvist och nödigt, att, innan eller åtminstone i samband med att beslut fattas om antagande av det av Drätselkammaren nu föreslagna tillägget till 22 § i pensionsreglementet särskilt reglemente för Magistraten och Rådhusrättens reservfond fastställes.

Det är ju sant, att ett slutligt fastställande av pensionsreglementet för stadens befattningshavare brådskar. En remiss av Drätselkammarens nu förevarande skrivelse med uppdrag till lönenämnden att i samråd med Magistraten utarbeta förslag till dylikt reglemente bör dock ej medföra alltför långt uppskov och i varje fall blir uppskovet kortare än vad en återremiss

till stadsfullmäktige för yttrande över ev. av Magistraten hos högre myndigheter gjord erinran mot tilläggsparagrafen skulle föranleda.

N:o 45. *Ang. reglemente för magistratens reservfond.*

Magistraten får därför hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte till lönenämnden för skyndsamt yttrande överlämna nu ifrågavarande skrivelse samt därvid lämna lönenämnden i uppdrag att i samråd med Magistraten upprätta och Stadsfullmäktiges prövning underställa förslag till Reglemente för Magistratens ämbets- och tjänstemäns reservfond.

Västerås Rådhus den 28 Januari 1931.

VICTOR ÅSBERG.

J. V. Ödman. Gunnar Hedenström. Olof Berglind. H. Cronholm.

N:o 46.

Drätselkammarens skrivelse ang. bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av de statliga stödåtgärder, vilka efter beslut av 1935 års riksdag vidtagits för åstadkommande av ändamålsenliga bostäder åt barnrika familjer med svag ekonomi har drätselkammaren haft under övervägande frågan om vad från Västerås stads sida tilläventyrs kunde vara lämpligt att åtgöra i anknytning till statsmakternas beslut i denna angelägenhet. En särskild av drätselkammaren den 3 oktober 1935 tillsatt kommitté har verkställt förberedande utredning i ärendet, och som första resultat därav har kommittén i skrivelse till drätselkammaren den 24 nästlidne april hemställt om principiellt beslut över ett av kommittén i skrivelsen skisserat preliminärt program, hur det avsedda syftemålet här i staden skulle kunna tillgodoses.

Drätselkammaren anser saken vara av den betydelse, att stadsfullmäktige böra få tillfälle att redan på frågans nuvarande mera förberedande stadium taga del av vad som i ärendet åtgjorts och innan utredningen vidare fullföljes uttala sin principiella inställning till densamma.

N:o 46.
Ang. bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika. familjer.

Vad kommitténs program, sådant detta angivits i skrivelsen, angår kan drätselkammaren i stort sett ansluta sig till detsamma. Således finner drätselkammaren lämpligt, att den verksamhet i här ifrågavarande avseende, som må komma till stånd här i staden, anordnas så, att den omhänderhaves av hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening i samarbete med drätselkammaren. Vad omfattningen och sättet för åstadkommande av de planerade bostadshusen angår är drätselammaren tveksam, om det är lämpligt att på en gång uppföra så många och så stora bostadshus, som i skrivelsen angivits. Redan den nu pågående synnerligen livliga byggnadsverksamheten i staden, varigenom bostadsknappheten avsevärt minskas, inbjuder till försiktighet. I övrigt är den ifrågasatta verksamheten alldeles oprövad, varför det synes önskvärt, att erfarenhet samlas genom att början sker i mindre omfattning än vad kommitténs framställning ger vid handen. Även bör det under den fortsatta utredningen övervägas, om icke något mindre byggnadsenheter kunna åstadkommas än de av kommittén föreslagna för åtta familjer i varje hus. I allmänhet taget önskar drätselkammaren förbehålla sig rätt att närmare pröva de förslag, som efter en fortsatt utredning, kunna komma att framställas.

På grund av det anförda och med överlämnande av kommitténs berörda skrivelse får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte uttala sig för,

att drätselkammaren låter fullfölja den påbörjade utredningen om anordnande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Västerås den 7 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Vid sammanträde den 3 oktober 1935 har drätselkammaren uppdragit åt en kommitté bestående av undertecknad Keijser, Arbetsförmedlingsföreståndare J. Widén, Kamreraren J. Häggström och Byggnadssnickaren A. Eriksson som representant för Hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförenings moderförening i Västerås samt Drätseldirektören Öberg att utreda frågan om mindre bemedlade barnrika familjers bostadsförhållanden m. m.

Kommitterade få i ärendet anföra följande.

De av Kungl. Maj:t och Riksdagen år 1935 fattade beslut om olika statliga stödåtgärder, som beröra bostadsväsendet för städer, avse *dels* ett full-

följande av 1933 års långivning till främjande av bostadsbyggande, varvid såsom ett nytt moment tillkommit ombyggnad av äldre omoderna bostadshus, och *dels* främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer. Denna senare verksamhet, som är helt ny, åsyftar *dels* att genom lån (bostadsanskaffningslån) befordra uppförandet eller förvärv av bostadshus med lägenheter, lämpliga att tjäna som bostad för barnrika familjer, *dels* ock att för sådana familjer genom årliga bidrag (familjebidrag) underlätta förhyrningen av sålunda till förfogande stående lägenheter.

N:o 46.
Ang. bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Bostadsanskaffningslån och familjebidrag eller ock enbart dylika bidrag beviljas vederbörande kommun eller under förmedling av denna, särskilt allmännyttigt bostadsföretag. Organ för stadskommuns förmedling av lån och bidrag är, där staden ej annorlunda beslutar, drätselkammaren.

Det åligger kommun att vid nybyggnad gratis ställa tomtmark till förfogande ävensom ikläda sig ekonomiskt ansvar för hyresbetalningen.

Bostadanskaffningslån utgår med högst 45 % av byggnadsvärdet och skall ligga inom lägst 50 och högst 95 % av samma värde. Tomtvärdet får här icke tagas i betraktande. Förutom tomtmark skall där så erfordras kommun bidraga med den mellan 95 och 100 % liggande byggnadskostnaden. Lägenhet skall för att anses tjänlig att upplåtas som bostad åt barnrik familj, innehålla minst 2 rum och kök eller motsvarande utrymmen, lämpligt fördelade. Bostadsföretag beviljas bostadsanskaffningslån endast på villkor att kommun förbinder sig att *dels*, i den mån så erfordras, tillhandahålla företaget den del av byggnadskapitalet, som överskjuter bottenbelåningen intill 50 % och det genom lån av statsmedel erhållna kapitalet, utan rätt att å sålunda tillskjutet kapitalbelopp åtnjuta ränta och amortering i vidare mån än som av byggnadslånebyrån — det statliga organet för verksamheten — prövas skäligt, *dels* fritt ställa tomt till förfogande eller på annat sätt utan kostnad för företaget svara för den del av fastighetskapitalet, som motsvarar tomtens värde, *dels ock* gentemot staten ansvara för den förlust, som kan uppkomma genom försummad hyresbetalning.

Vid val av tomtplats skall särskilt beaktas, att byggnaden genom sin belägenhet, nära tillgång till lekplats, sanitära förhållanden, trafikväsen och dylikt, lämpar sig för barn.

Bostadsanskaffningslånen komma att löpa såsom amorteringslån med en amorteringstid av högst 40 år för nybyggnad av sten och 30 år i fråga om nybyggnad av trä.

Enligt särskilda bestämmelser kan lån tidigare förfalla till betalning.

Kungörelsen i ärendet förklara såsom barnrik familj, sådan som består av förutom en eller flera vuxna personer, tre eller flera minderåriga, helt eller delvis försörjda barn. Såsom minderårigt anses barn, som ej fyllt 16 år.

Det årliga familjebidraget skall utgå, utan ränte- eller återbetalningsskyldighet, för den tid, inom vilken bostadsanskaffningslån skall vara slutamorterat, eller, där sådant lån ej erhållits, för en tid av högst 10 år, som statens byggnadslånebyrå för varje gång prövar skäligt.

N:o 46.

Ang. bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Bidraget utgör:

för 3 barn 30 %,
för 4 barn 40 %,
för minst 5 barn 50 %,
av den av statens byggnadslånebyrå prövade och godkända standardhyran.

I vad mån en familj för att komma i åtnjutande av familjebidrag skall anses mindre bemedlad har icke fastställts genom något närmare angivet inkomststreck. Familjebidraget, som är skattefritt, äger icke i något avseende fattigvårdskaraktär.

För bostadsförsörjningen har för hela riket beviljats dels 10 millioner kronor till inrättandet av en statlig utlåningsfond, dels 500,000 kronor till beredande av familjebidrag, varjämte Kungl. Maj:t uppdragit åt statens byggnadslånebyrå att omhänderhava verksamheten.

Under ärendets beredning har från hyresgästernas sparkasse- och byggnadsföreningars riksförbund samt densamma underställda moderföreningen i Västerås inkommit erbjudande att genom en särskild stiftelse handhava all den verksamhet, som sammanhänger med detta slag av bostadsförsörjning, varigenom stadens medverkan skulle inskränka sig till att tillhandahålla fri tomtmark och garantera hyresbetalningen.

Förslag till stadgar för en sådan stiftelse hava också bifogats. Till en början hava kommitterade genom en med välvilligt bistånd från storindustrierna i staden verkställd utredning funnit sig kunna konstatera, att ett stort antal familjer kunna anses vara berättigade till samhällelig hjälp för erhållande av förbättrade bostäder, om man som allmän utgångspunkt angiver en inkomst av högst 3,000 kronor pr år och minst 3 barn.

Kommitterades principiella inställning till frågan är att staden bör medverka till de ifrågasatta åtgärderna under förutsättning, att verksamheten i huvudsak omhänderhaves av hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening.

I början av kommitténs arbete hystes inom kommittén livligt intresse för att verksamheten skulle inriktas på småstugubebyggelse, enär småstugan måste anses vara synnerligen lämplig för familjer med flera barn och kommittén hyste tanken på, att sådana småstugubyggnader skulle kunna så småningom förvärvas av hyresgästen och sålunda bliva i ordets verkliga betydelse ett eget hem. Denna bostadstyp drager dock relativt höga stadsplans- och byggnadskostnader. Flerbarnsfamiljerna slita i regel lägenheterna hårt och är det sannolikt att förvaltningen av enfamiljshus med tillhörande trädgårdar blir svårskött och ifråga om underhåll relativt dyrbar. Dessa omständigheter hava orsakat att kommitterade avstått från tanken på småstugubyggnader och i stället föreslå, att en vidare utredning och överenskommelse med H. S. B. föreningen grundas på uppförandet av flerfamiljshus, av vilken typ föreningen ju äger flera förslag.

Enligt kommitterades uppfattning bör verksamheten åtminstone till en början omfatta uppförandet av fyra stycken 8-familjshus, varigenom bostadsförsörjningen av mindre bemedlade barnrika familjer skulle komma att om-

fatta 32 stycken sådana. Under beaktande av de anvisningar, som lämnats i Kungl. kungörelsen i fråga vilja kommitterade här lämna drätselkammaren några förslag till bebyggelseplatser.

N:o 46. *Ang. bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.*

1:o) Å tomt norr om lasarettsområdet öster om Hyvlaregatan.

2:o) Å tomt norr om Myggboområdet och öster om Korsängsskolan.

3:o) Å tomt vid Bomansgatan längst öster ut.

4:o) Å Sandgärdet norr om Metallverkens bostäder utefter Metallvägen.

5:o) Å tomt norr om Arosvägen mellan kvarteret Albert och Apalbyvägen.

Kommitterade få sålunda föreslå drätselkammaren, att frågan löses på sätt kommitterade här i sin skrivelse angivit, nämligen att staden medverkar till anordnande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer genom att överlåta verksamheten åt H. S. B.-förening samt själv tillhandahåller fri tomtmark och garanterar hyresbetalningen.

Västerås den 24 april 1936.

EINAR KEIJSER.

/Eric Plantin.

N:o 47.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till kyrkosångshögtid.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed för avgörande en framställning av Västeås stifts kyrkosångsförbund angående anvisande av ett anslag å 2,000 kronor såsom bidrag till täckande av omkostnaderna vid den 4:de allmänna kyrkosångshögtiden, som enligt beslut av Sveriges kyrkosångsförbund kommer att härstädes äga rum den 13 till 16 november detta år med stiftets kyrkosångsförbund som anordnare; och får drätselkammaren, som för sin del anser, att staden bör tillmötesgå framställningen med hänsyn till högti-

N:o 47.
Ang. anslag till kyrkosångshögtid.

dens karaktär, det intresse, varmed den omfattas inom hela landet, och den anslutning, som är ett uttryck härför, hemställa, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa det begärda anslaget 2,000 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 7 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Västerås Stifts Kyrkosångsförbund har av Sveriges Kyrkosångsförbund fått det hedrande uppdraget att anordna 4:de Allmänna Kyrkosångshögtiden i Västerås den 13—16 nov. detta år. Såsom framgår av bifogade inbjudningscirkulär till Sveriges kyrkokörer, hava dessa rikshögtider liksom förbundets hela verksamhet till uppgift att öka intresset för den kyrkliga musiken hos såväl sångare som menighet.

Till denna högtid vänta vi deltagande från cirka 1,200 sångare från olika delar av landet förutom en del inbjudna hedersgäster från såväl Sverige som grannländerna. Bland andra kommer ärkebiskopen att närvara. Hans K. H. Kronprinsen, som brukar ställa sig som beskyddare för dessa högtider, kommer även att inbjudas.

Omkostnaderna för en sådan högtid måste givetvis bli rätt betydande. Sångarnas inkvartering och utspisning bekostas till största delen av dem själva, men inbjudna gäster erhålla bostad och måltider på förbundets bekostnad. En estrad för sångarna måste uppföras i kyrkan, en mötesbyrå anordnas o. s. v., vilket allt kostar pengar. Vid huvudkonserten under högtiden framföres Johannespassionen av hela rikskören. För att detta mäktiga och gripande verk skall komma till sin rätt hava vi försökt att få de bästa tänkbara solister. Körens storlek kräver dessutom en orkester av en styrka, som ej kan uppbringas här i staden.

En tablå över beräknade utgifter och inkomster, baserad på räkenskaper från föregående rikshögtider, med de ändringar, som betingas av lokala förhållanden, bifogas.

På grund av de stora utgifter, som högtiden kommer att draga, få vi härmed vördsamt hemställa, att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige söka utverka ett anslag på kr. 2,000: — för täckande av omkostnaderna, mot-

svarande det anslag, som Örebro stadsfullmäktige beviljade under liknande förhållanden år 1930.

N:o 47.
Ang. anslag till kyrkosångshögtid.

Västerås den 7 april 1936.

För Västerås Stifts Kyrkosångsförbund:

E. BILLING,
Hedersordf. i Västerås Stifts Kyrkosångsförbund.

Hugo Berggren,
Ordf.

Manne Eriksson. *Herman Lindqvist.* *Gunnar Svensson.*

Beräknade utgifter för Rikskyrkosångshögtiden i Västerås:

Arvoden till tre dirigenter	1,000 : —	
Arvoden till orgelspelare vid tre konserter ..	500 : —	
Arvode till orkester vid två konserter	1,800 : —	
Arvoden till 5 solister	1,400 : —	
Diverse arvoden, byråpersonal m. m.	475 : —	
Utgifter för samkväm för orkestermedl. m .fl	450 : —	
Utgifter för inbjudna gäster	200 : —	
Arbetskostnader för estrad m. m.	500 : —	
Inkvarteringskostnader	600 : —	
Annonser och reklam	700 : —	
Diverse tryck	250 : —	
Festskrift	900 : —	
Porton, telefon, skrivmaskinshyra m. m.	275 : —	
Lokalhyra för repetitioner	150 : —	9,200 : —

Inkomster:

Eventuellt bidrag av lotterimedel	2,000 : —	
Eventuellt anslag av Västerås stad	2,000 : —	
Biljettförsäljning vid konserter	2,000 : —	
Avgift à 1 kr. per aktiv medlem	1,100 : —	
Försålda texthäften	100 : —	
Kollekter vid gudstjänster	200 : —	
Frivilliga bidrag	1,800 : —	9,200 : —

N:o 48.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av trafikleder inom vissa delar av Kristiansborg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I avseende å den fortsatta försäljningen för bebyggelse — uteslutande för uppförande av bostadshus — av staden tillhöriga fastigheten Kristiansborg har drätselkammaren i samarbete med stadsplanekommittén och byggnadsnämnden i staden låtit upprätta ett förslag till styckningsplan för den del av egendomen, som är belägen omedelbart intill förut bebyggda delar och i väster fram till Thunbyvägen eller området närmast sydost, söder och väster om den s. k. Kullen. Detta förslag har av magistraten blivit som styckningsplan fastställt genom beslut den 9 april innevarande år.

I överensstämmelse med förut vid försäljning av staden tillhöriga större markområden tillämpade regler avser drätselkammaren att staden skall bekosta iordningställandet av trafikleder inom områdena och att vid försäljningen av tomter av dessa inräkna denna utgift i köpeskillingen.

Enligt företagen utredning skulle kostnaden för anläggning av trafikleder berörande nu ifrågavarande områden utförda på ett enklare sätt, d. v. s. utan kantstenssättning och ytbehandling av körbanorna uppgå till i runt tal 40,000 kronor, vilket utlagt på tomtmarken öster om Thunbyvägen skulle motsvara 93 öre pr kvm. och på övrig tomtmark 1 krona 25 öre pr kvm. Kostnaden för gatuanläggningen bör gäldas av vid försäljningen av tomter inflytande köpeskillingar.

Under hänvisning till att drätselkammaren förut av stadsfullmäktige erhållit generellt bemyndigande att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, försälja delar av fastigheten Kristiansborg hemställer drätselkammaren, med bifogande av det fastställda förslaget till styckningsplan, att stadsfullmäktige ville för iordningställande av trafikleder berörande det område av Kristiansborg, som styckningsplanen avser, anvisa ett anslag å 40,000 kronor, att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 7 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Ragnar Tenow.

N:o 49.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar inom vissa delar av Kristiansborg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren i särskild skrivelse den 7 innevarande månad med överlämnande av en av magistraten härstädes fastställd styckningsplan för vissa delar av staden tillhöriga egendomen Kristiansborg hemställt om anvisande av ett anslag för utläggning av gator inom områdena, får drätselkammaren härmed överlämna av vatten- och gasverksstyrelsen verkställd utredning angående kostnaderna för områdenas förseende med ledningar och därvid hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att för ledningsutbyggnaden anvisa ett anslag å 41,500 kronor, att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas genom lån, ävensom giva drätselkammaren i uppdrag, att så vitt beslutet avser anslagets gäldande genom lån underställa detsamma Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Västerås den 15 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Å Kristiansborgs ägor har som bekant ett område närmast väster och sydost om Kullen avsatts för byggnadstomter. Då området inom kort torde komma att bebyggas, bliver det nödvändigt att utdraga ledningar för vatten, avlopp och gas till och inom detsamma. Kostnaderna härför äro beräknade till 76,000 kr., varav, efter frånräknande av anslutningsavgifter, kommer på stadens andel kr. 41,500:—, en summa som enligt vedertagna beräkningsgrunder väntas kunna förräntas och amorteras av från området inflytande förbrukningsavgifter. På grund av det anförda och då anlägg-

N:o 49. *Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar inom vissa delar av Kristiansborg.*

ningen bliver för staden ekonomiskt bärande hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag å 41,500 kr. till utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas till och inom de å Kristiansborgs ägor för byggnadstomter avsatta områdena väster och sydost om Kullen.

Västerås den 5 maj 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

| Gerh. Geston.

N:o 50.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av vatten- avlopps- och gasledningar i Linné- och Brahegatorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig över en framställning av vatten- och gasverksstyrelsen angående anläggning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Linné- och Brahegatorna får, med överlämnande av framställningen, såsom eget utlåtande i ärendet tillstyrka bifall till vad vatten- och gasverksstyrelsen hemställt.

Västerås den 14 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

| Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med den omfattande byggnadsverksamheten inom Herrgärdet bliver det erforderligt att undan för undan utsträcka stadens lednings-

nät i de nytillkommande gatorna. Nu erfordras dylika ledningar för vatten, avlopp och gas i Linnégatan samt i Brahegatan mellan Linnégatan och Norra Ringvägen, vid vilka gator större bostadshus äro under uppförande. Hela anläggningskostnaden är beräknad till 10,700 kr. Enskilda bidraget bliver 2,000 kr. och stadens andel 8,700 kr. Sistnämnda belopp kan beräknas bliva väl förräntat och amorterat av förbrukningsavgifter från anslutande fastigheter.

N:o 50. *Ang. anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Linné- och Brahegatorna.*

Då anläggningen sålunda bliver för staden ekonomiskt bärande, hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville fatta beslut om utsträckning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Linné- och Brahegatorna på sätt i ovanstående anförts samt för detta ändamål anvisa 8,700 kr., att utgå av lånemedel.

Västerås den 5 maj 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 51.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av elektriska ledningar i västra delen av Stora gatan m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bilagd skrivelse har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om anvisande av anslag för anläggande av en transformatorstation i källaren till flickläroverkets gymnastikhus och för jordkablar för växelström i Stora gatan, Lidmansvägen, Bondegatan, Hållgatan och Västermalmsgatan till ett sammanlagt belopp av 43,600 kronor, därav 32,600 kronor av lånemedel och 11,000 kronor av elektricitetsverkets driftmedel, att påföras kontot överföring till växelström, och får drätselkammaren såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka framställningen med det tillägg, att stadsfullmäktige ville giva drätselkammaren i uppdrag att för såvitt beslutet avser beviljande av anslag, att utgå av lånemedel, underställa detsamma Kungl. Maj:ts prövning och stadfästelse.

Västerås den 14 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

N:o 51.

Ang. anläggande av elektriska ledningar i västra delen av Stora gatan m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av den omfattande byggnadsverksamheten vid Lidmansvägen, Bondegatan, Hållgatan och Västermalmsgatan, där byggnader för tillsammans c:a 130 lägenheter nu uppföras, bliver det nödvändigt att bygga ännu en av de år 1930 planerade transformatorstationerna, vilken lämpligen förlägges till källaren under flickläroverkets gymnastikhus, vartill vederbörligt tillstånd erhållits, samt att till densamma utdraga jordkablar för högspänning. Vidare bliver det nödvändigt att från den nämnda stationen utdraga jordkablar för lågspänning, dels till och i de ovan nämnda gatorna, dels i Stora gatan fram till Källgatan, med anslutning till tidigare nedlagda jordkablar.

För undvikande av dubbel grävning bör i samband med här berörda jordkabelarbeten även kabel för elektrisk gatubelysning nedläggas.

Då alla större nybyggnader skola utrustas med växelström, avse dessa kabelanläggningar denna strömart och få desamma ävensom transformatorstationen givetvis även användning för övriga närbelägna nybyggnader och för de äldre byggnader, som framdeles utefter de nämnda kabelsträckningarna komma att överföras till växelström.

Kostnaderna äro beräknade till kr. 43,600:—, varav för gatubelysningskablar kr. 4,500:—. Av totalsumman kr. 43,600:— beräknas kr. 32,600:— utgöra kostnad för nyanläggning och kr. 11,000:— kostnad för överföring till växelström.

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för anläggande av transformatorstation i källaren till flickläroverkets gymnastikhus och för jordkablar för växelström i Stora gatan, Lidmansvägen, Bondegatan, Hållgatan och Västermalmsgatan anvisa ett anslag av kronor 43,600:—, varav kr. 32,600:— av lånemedel och kr. 11,000:— av elektricitetsverkets driftmedel att påföras kontot: överföring till växelström.

Västerås den 5 maj 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 52.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av ett reningsverk för kloakvatten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande maj har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att i huvudsaklig överensstämmelse med vid skrivelsen fogade ritningar låta å Kungsängen anlägga ett reningsverk för avloppsvatten samt för detta ändamål och för täckande av kostnaderna för erforderliga ledningar till reningsverket anvisa dels för ändamålet fonderade medel 125,000 kronor och dels av lånemedel 803,600 kronor eller tillhopa 928,600 kronor.

Då behovet av ifrågavarande anläggning redan tidigare i framställningar till stadsfullmäktige är påvisat och genom styrelsens nu lämnade utredning ytterligare styrkt samt då det av styrelsen framlagda förslaget synes vara väl motiverat och noggrant genomtänkt, vill drätselkammaren tillstyrka dess antagande.

Av vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse framgår, att de tidigare beslutade avloppsledningar, som skola hava till ändamål att sammanföra allt avloppsvatten från staden till reningsverket och vilka skolat utföras som statskommunalt reservarbete, icke blivit fullt färdigställda, samt att dessa arbeten till de ännu ej utförda delarne icke lämpligen böra utföras i angivna form, och torde det vara nödigt, att stadsfullmäktige uttryckligen fatta beslut om det ändrade sättet för dessa återstående arbetens utförande.

På grund av det anförda får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att å Kungsängen anlägga ett reningsverk för avloppsvatten i huvudsaklig överensstämmelse med av styrelsen åberopade ritningar samt att fullborda de sammanförande huvudavloppsledningarne till reningsverket,

att till gäldande av kostnaderna för nämnda arbeten samt för de redan utförda delarne av de sammanförande ledningarne dels anvisa för ändamålet redan avsatta medel 125,000 kronor, dels ock anslå av lånemedel 803,600 kronor eller tillhopa 928,600 kronor,

N:o 52.
Ang. anläggande av ett reningsverk för kloakvatten.

att drätselkammarens och arbetslöshetskommitténs uppdrag att såsom statskommunala reservarbeten utföra anläggning av delar av de sammanförande ledningarne till reningsverket skall upphöra,

samt att bemyndiga drätselkammaren att begära Kungl. Maj:ts stadfästelse å beslutet att med lånemedel bestrida en del av ifrågavarande anläggningskostnad.

Västerås den 14 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 30 nov. 1933 beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt vatten- och gas verksstyrelsen att fullborda en redan förut påbörjad utredning för ett reningsverk för avloppsvattnet i Västerås (Stfm. handl. år 1933 n:r 96). I överensstämmelse med Stadsfullmäktiges uppdrag har styrelsen, med anlitande av sakkunniga på området, nu fullföljt utredningen och får härmed framlägga förslag till reningsverk, utarbetat av A.-B. Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm.

Frågan om reningsverk är av gammalt datum. Redan det av styrelsen upprättade förslag till avloppsledningar för Västerås, som behandlades av Stadsfullmäktige den 31 okt. 1907 (Stfm. handl. år 1907 sid. 176), innebar, att avloppsledningarna på östra sidan av Svartån skulle sammanföras till Svartåns mynning och en kloakpumpstation för detta ändamål anläggas i Södra Esplanaden. I närheten av åmynningen skulle i framtiden anordnas en pumpstation, varifrån vattnet skulle pumpas till ett reningsverk på Gästgivarvreten (vid Djuphamnen).

I den utredning, som låg till grund för Stadsfullmäktiges beslut år 1914 om allmänt tillstånd till anläggande av vattenklosetter (Stfm. handl. år 1914 n:r 39), framhöll styrelsen bland annat, att en del grövre avloppsledningar ävensom den tidigare föreslagna kloakpumpstationen i Södra Esplanaden voro oundgängliga villkor för ett sådant tillstånd. Kloakpumpstationen blev utförd år 1918, sedan föroreningen av Lillån blivit alltför besvärande.

Såsom en följd av Svartåns och Mälarens alltjämt stigande förorening under de följande åren blev frågan om ett avloppsreningsverk alltmera ak-

tuell. I samband med behandlingen av ärendet om eventuell ändring av vattenklosettavgiften beslöto Stadsfullmäktige den 28 jan. 1932 på förslag av styrelsen att för samma år avsätta ett belopp av 25,000 kr. till en byggnadsfond för anläggande av ett reningsverk (Stfm. handl. år 1932 n:r 1). Under de följande åren har i enlighet med beslut av Stadsfullmäktige varje år ett belopp av 25,000 kr. avsatts för detta ändamål, så att med år 1936 sammanlagt 125,000 kronor på detta sätt blivit fonderade.

N:o 52.
Ang. anläggande av ett reningsverk för kloakvatten.

År 1933 framlade styrelsen med anledning av den då rådande arbetslösheten ett närmare motiverat förslag om påbörjande av en del av de med det blivande reningsverket sammanhörande ledningsarbetena. Förslaget fixerade reningsverkets förläggande till Kungsängen väster om gasverket. Till omedelbart utförande föreslogs en avskärande avloppsledning utefter sjön från stadens västra del till Kungsängen. Arbetet skulle organiseras som statskommunalt reservarbete. Den 30 nov. nämnda år beslöto Stadsfullmäktige i enlighet med detta förslag att låta anlägga den västra delen av angivna ledning eller från Stensborg till Svartåns mynning samt att uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att fullborda den påbörjade utredningen för reningsverk för avloppsvattnet på Kungsängen (Stfm. handl. år 1933 n:r 96-.

Samma år den 28 september beslöto Stadsfullmäktige på förslag av styrelsen att såsom statskommunalt reservarbete låta utföra en avloppsledning över Kungsängen från Myggbogatans mynning i Stockholmsvägen och ut till Mälaren (Stfm. handl. år 1933 n:r 75). Av denna ledning har sträckan mellan Stockholmsvägen och gasverket blivit utförd. Den återstående sträckan inkluderas i reningsverket och behöver alltså icke separat behandlas.

Följande år 1934 den 30 april beslöto Stadsfullmäktige vidare att låta utföra den östra delen av den avskärande ledningen eller från Svartån till Kungsängen (Stfm. handl. år 1934 n:r 40).

Den nu slutförda utredningen har bekräftat de synpunkter i fråga om Svartåns och Mälarens förorening samt reningsverkets placering och omfattning, som styrelsen framfört vid de olika tillfällen, då ärendet behandlats i Stadsfullmäktige. Med hänsyn till självreningsförmågan hos Västeråsfjärden, i vilken kloakvattnet är avsett att utsläppas, bör således, enligt vad utredningen givit vid handen, s. k. *låggradig rening genom slamavskiljning* jämte temporär kemisk fällning vara tillfyllest under en avsevärd tid framåt. Utrymme bör dock beredas för eventuell framtida utbyggnad för *höggradig rening medelst aktiverat slam.*

Reningsverkets anordning.

Kloakvttnet från hela staden sammanföres genom den enligt tidigare beslut utförda *avskärande kulverten* från Stensborg till Kungsängen samt ovannämnda ledning över Kungsängen till reningsverket, där det genom pumpning uppfordras.

Till skydd för pumparna anordnas framför pumpstationen *grovgaller* och *grusfångare* för avskiljande av de grövsta orenligheterna i kloakvattnet.

N:o 52. *Ang. anläggande av ett reningsverk för kloakvatten.*

Vid torrväder och ringa vattentillförsel uppfordras kloakvattnet medelst s. k. *torrväderspumpar*, under det att vid regnväder och större vattenflöden den överskjutande större kloakvattenmängden uppfordras medelst särskilda *regnväderspumpar*.

Pumpanläggningen inrymmes i ett maskinhus, i vilket dessutom installeras sönderdelare för gallerrenset, elektrisk utrustning, slampumpar med avvattnare för kloakslam, kompressorer, värmepannor, verkstad, förråd, kemikaliedoseringsapparater, kloreringsanläggning, laboratorium, vaktrum m. m.

Från pumpanläggningen uppfordras kloakvattnet vid torrväder till *sandfångare* och *fettavskiljare*, vilken senare samtidigt utgör *förluftningsbassäng*. Från den sistnämnda ledes vattnet till tvenne bredvid varandra anordnade *avsättningsbassänger*, försedda med mekaniska skrapor, vilka skrapor sammanföra slammet till särskilda i bassängerna anordnade slamfickor.

Från avsättningsbassängerna avrinner det avslammade kloakvattnet genom en 300 m. lång ledning ut i Mälaren.

Det i avsättningsbassängerna avskilda slammet uppfordras medelst de ovannämnda slampunmparna till *uppvärmda rötkammare*, anordnade för utruttning i tvenne repriser. För torkning av det utruttnade slammet anordnas *glasöverbyggda slamtorkgårdar*, eventuellt *roterande vakuumfilter*.

Vid regnväder uppfordras den överskjutande klokvattenmängden till en *regnvädersbassäng*, vilken erhåller samma anordning som avsättningsbassängerna.

Reningsverket planeras såsom ovan nämnts för eventuell *framtida utbyggnad för höggrädig rening*, varvid behandling med aktiverat slam förutsättes komma till användning. Kloakvattnet ledes då efter slamavskiljningen i avsättningsbassängerna till *luftnings-* eller aktiveringsbassänger, i vilka det kvarvarande svävande kloakslammet aktiveras genom luftinblåsning.

Från luftningsbassängerna ledes vattnet till *klarbassänger*, i vilka det aktiverade slammet avskiljes, varefter det höggradigt renade kloakvattnet avrinner till utloppet.

Det i klarbassängerna avskilda slammet pumpas tillbaka dels till luftningsbassängerna, där det på nytt får tjänstgöra vid kloakvattnets rening, dels till avsättningsbassängerna, där det aktiverade överskottsslammet avskiljes tillsammans med kloakvattnets färska sjunkslam för att därefter behandlas gemensamt med detta.

Anläggningskostnad.

Anläggningen har blivit kostnadsberäknad på grundval av upprättade preliminära ritningar och beskrivning. Ett sammandrag av denna beräkning följer här.

Reningsverket.

Tilloppsledning . . . . 6,000: —

N:o 52.

Ang. anläggande av ett reningsverk för kloakvatten.

Maskinhus:

Byggndsarbeten	78,000: —	
Maskinell utrustning m. m.	103,000: —	181,000: —
Sandfångare och fettavskiljare		18,000: —
Avsättnings- och regnvädersbassänger		153,000: —
Slamrötkammare		97,000: —
Slamtorkgårdar		50,000: —
Yttre ledningar		35,000: —

Utloppsledning:

Bräddavlopp	10,000: —	
Undervattensledning	60,000: —	70,000: —
	Kronor	610,000: —

Kulvertledningar.

Den avskärande kulverten från Stensborg till Kungsängen har till större delen i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut blivit utförd såsom statskommunalt reservarbete. Av de resterande delarna är det vissa arbeten, t. ex. korsningar med Svartån och Lillån samt järnvägsområdet, som äro mera tekniskt krävande och som lämpligast böra utföras under sommarmånaderna, då emellertid arbetslösheten är ringa och statsbidrag ej kan påräknas. Det är därför önskvärt, att styrelsen erhåller bemyndigande att i den omfattning och vid den tidpunkt som styrelsen finner lämpligt få utföra dessa arbeten med verkens egen personal.

Följande sammanställning visar kostnaderna dels för hittills utförda delar av den avskärande kulverten och dels för återstående delar:

Västra avskärande kulverten:

Kostnader hittills	141,625: —	
Beräknd kostnad för återstående arbeten	12,375: —	154,000: —

Östra avskärande kulverten:

Kostnader hittills	159,856: —	
Beräknad kostnad för återstående arbeten	45,768: —	205,624: —
Kungsängsledningen. Kostnader hittills		29,989: —
Härtill kommer kostnaden för en sträcka av c:a 155 m. närmast reningsverket, varom beslut ännu icke blivit fattat		26,000: —
	Kronor	415,613: —

N:o 52. *Ang. anläggande av ett reningsverk för kloakvatten.*

Till kostnader hittills har staten genom sin Arbetslöshetskommission bidragit med följande belopp.

Västra avskärande kulverten	47,972 : —	
Östra avskärande kulverten	41,638 : —	
Kungsängsledningen	7,403 : —	97,013 : —
Stadens andel i kostnader för kulvertledningar		318,600 : —

Kostnaderna för hela reningsverksanläggningen bliva således följande, avseende stadens andel:

Reningsverket å Kungsängen	610,000 : —
Kulvertledningar	318,600 : —
Kronor	928,600 : —
För täckande av denna kostnad finnas, på sätt ovan angivits, fonderade medel	125,000 : —
Återstående kostnad Kronor	803,600 : —

för vilket belopp nytt anslag erfordras. Det nya anslaget bör gäldas med lånemedel.

Årskostnad.

Vid beräkning av den fasta årskostnaden har styrelsen utgått från en räntefot av 4 % samt en genomsnittlig amorteringstid för hela anläggningen av 25 år.

Fasta årskostnaden: Ränta och amortering	51,430 : —
Rörliga årskostnaden: Drift och underhåll	20,870 : —
Hela årskostnaden Kronor	72,300 : —

På grund av det här anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta

att, i huvudsaklig överensstämmelse med närslutna ritningar å området Kungsängen låta anlägga ett reningsverk för avloppsvatten samt för detta ändamål och för erforderliga ledningar till reningsverket anvisa dels för ändamålet fonderade medel

	Kronor	125,000 : —
och dels lånemedel	Kronor	803,600 : —
	Kronor	928,600 : —

Västerås den 12 maj 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 53.

Drätselkammarens skrivelse ang. gäldande av kostnaderna för vissa ledningsanläggningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige, som här bilägges, har vatten- och gasverksstyrelsen efter en redogörelse för av stadsfullmäktige under nästlidet och innevarande år anvisade anslag för ledningsarbeten av olika slag med ett sammanlagt anslagsbelopp å 211,850 kronor, att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond och med anmälan att fonden därigenom så hårt belastats att dess ändamål äventyras, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att ifrågavarande anslagsbelopp skall utgå av lånemedel och får drätselkammaren såsom sitt yttrande i ärendet föreslå, att stadsfullmäktige ville fatta beslut i enlighet med denna vatten- och gasverksstyrelsens hemställan samt därjämte giva drätselkammaren i uppdrag att underställa beslutet för så vitt det avser anvisande av anslag av lånemedel Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Västerås den 14 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnr Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av rådande byggnadsverksamhet hava under senaste tiden omfattande ledningsutbyggnader på olika områden inom staden måst beslutas, varvid erforderliga anslag beviljats ur tekniska verkens amorteringsfond. En sammanställning över sålunda beviljade anslag utvisar, att fonden efter någon tid ej mera är tillräcklig för tillhandahållande av erforderliga medel till en omfattning, som ungefärligen svarar mot summan av nedan uppräknade anslag. Styrelsen får därför föreslå, att följande ur amorteringsfonden beviljade anslag i stället skola utgå av lånemedel.

Anslag till ledningar för vatten, avlopp och gas:

1. i Stockholmsvägen mellan västra gränsen av Sommarroområdet och Vargbogatan (Stfm. beslut den 28 februari 1935) .... Kr. 25,500:—

N:o 53.
Ang. gäldande av kostnaderna för vissa ledningsanläggningar.

2.	å ett område inom Blåsbo, som i söder begränsas av Per Olovsgatan och i norr av Arosvägen (Stfm. beslut den 28 mars 1935)	Kr.	30,550 : —
3.	i Oden-, Stjernhöks- och Tegnérgatorna i sträckningen mellan Malmabergs- och Myggbogatorna (Stfm. beslut den 29 augusti 1935)	Kr.	29,400 : —
4.	i S:t Ursulavägen och tvärgatorna mellan denna och Narvavägen jämte en pumpstation (Stfm. beslut den 26 september 1935)	Kr.	30,000 : —
5.	till kvarteren Phyllis, Pandora o. Penelope (Stfm. beslut den 31 oktober 1935)	Kr.	13,400 : —
6.	i Hammarbygatan och Kronvägen (Stfm. beslut den 27 februari 1936)	Kr.	17,300 : —
	Anslag till ledningar för vatten och gas:		
7.	i Tegnérgatan mellan Lovisebergsvägen och Malmabergsgatan (Stfm. beslut den 27 febr. 1936)	Kr.	32,000 : —
	Anslag till elektriska anläggningar:		
8.	underjordisk tranformatorstation i korsningen mellan Köpingsvägen och Djuphamnsvägen samt elektriska ledningar i S:t Ursulavägen och angränsande gator m. m. (Stfm. beslut den 26 september 1935)	Kr.	13,700 : —
9.	jordkablar i Vasa-, Tessin-, Engelbrekts- och Rudbecksgatorna (Stfm. beslut den 26 mars 1936)	Kr.	20,000 : —
		Kronor	211,850 : —

På grund av det här anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta, att de i ovan uppräknade gatuledningsarbeten å tillhopa kr. 211,850 skola bestridas genom anslag ur lånemedel i stället för ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 5 maj 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 54.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till ett S. T. F:s vandrarehem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade framställning till drätselkammaren hava Svenska Turistföreningen och Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås anhållit om ett anslag av staden å 5,800 kronor för uppförande av ett S. T. F:s vandrarhem vid K. F. U. M:s sommarhem Lövudden i Västerås.

Enligt drätselkammarens uppfattning äro de skäl, som i framställningen anförts, även från stadens synpunkt tillräckligt bärande för att stadsfullmäktige skola kunna finna sig böra tillmötesgå framställningen. Det är av naturliga skäl synnerligen svårt att i en stad av Västerås storlek, finna möjlighet att ordna ifrågavarande angelägenhet genom överenskommelse med enskild person, vilket eljes är det vanligaste sättet. Och det synes drätselkammren väl motiverat, att Västerås stad på sätt här föreslagits genom ett engångsanslag lämnar bidrag till fullföljd av den mycket behjärtansvärda sak, som turistföreningen i detta hänseende tagit sig an.

På grund av det anförda, får drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

att för uppförande av ett S. T. F:s vandrarhem vid sommarhemmet Lövudden ställa till K. F. U. M:s i Västerås förfogande ett anslag å 5,800 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 14 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan år 1933 anordnar Svenska Turistföreningen "STF:s vandrarhem" i olika delar av landet. Dessa ha tillkommit för att genom beredande av enkel och billig förläggning och tillhandahållande av enkel och billig mat öppna möjligheter till färder i Sverige för de ungdomar, vilka annars av ekonomiska skäl skulle vara förhindrade att genom självsyn lära känna sitt land. Vandrarhemmen avse i första hand att tjäna dem, som önska un-

N:o 54. *Ang. anslag till ett S.T.F:s vandrarehem.*

der enkla former genomföra sina färder, varvid man särskilt tänkt på cyklister och vandrare. Under försökssommaren 1933 upprättades vandrarhem blott inom vissa områden och utgjorde ett 30-tal. De ha emellertid visat sig fylla sitt ändamål, varför systemen av vandrarhem till sommaren 1934 utökades så, att antalet uppgick till 92. Till sommaren 1935 stodo 187 vandrarhem färdiga att ta emot de besökande. Sommaren 1936 uppgår vandrarhemmens antal till 215. Det är turistföreningens förhoppning att så småningom kunna utvidga rörelsen så att den till slut skall omspänna hela landet.

Vandrarhemmen äro avsedda främst för svensk ungdom — studerande såväl som i yrkesarbete — vilka under ferier och semesterdagar till fots eller på cykel eller på annat sätt önskar bege sig utanför hemortens gränser på ett sunt friluftsliv, men i mån av utrymme stå de på vissa villkor även öppna för de vuxna svenskar och utlänningar, som vilja hålla till godo med det enkla som bjuds. Föreningen vill uttryckligen säga ifrån att de, som önska ett hotells eller pensionats bekvämligheter, ej kunna finna dessa på vandrarhemmen.

Som regel äro vandrarhemmen öppna sommartid, 15 maj—1 oktober, men ett fåtal kunna ta emot gäster även vintertid.

Förläggningen är ordnad i logement, olika för manliga och kvinnliga gäster. Bäddarna bestå av halmmadrass, halmkudde, filt och enkel säng.

Avgifterna utgöra:

Medlemmar i STF. 50 öre per bädd och natt.

Övriga svenskar och undersåtar från Danmark, Finland, Island och Norge 1 kr. per bädd och natt.

Övriga utländska undersåtar 2 kr. per bädd och natt.

Vintertid 50 öre högre logiavgift.

Enkel husmanskost tillhandahålles inom de flesta vandrarhem.

På andra håll är överenskommelse träffad med lämplig matservering i närheten. Priset varierar något på olika ställen men överstiger sällan 1 kr. per mål, servisavgiften inberäknad.

Vandrarhemmen upprättas i lokaler, som äro lämpliga och upplåtas för ändamålet, såsom bondgårdar, hembygdsgårdar, privatvillor etc. På vissa platser ha vandrarhemmen åstadkommits genom samarbete med för saken intresserade organisationer. Så är bl. a. fallet i Västerås, där ända sedan 1933 K. F. U. M. i staden ställt lokaler på sitt sommarhem vid Lövudden till vandrarhemsrörelsens förfogande. Härvid har turistföreningen bidragit med sängutrustning och K. F. U. M. har stått för rörelsen samt fått tillgodoräkna sig avgifter för logi och matservering.

K. F. U. M. har förklarat sig villig att även i år åtaga sig att upprätta vandrarhem på Lövudden. Föregående år visade sig de lokaler som stå till buds otillräckliga — antalet övernattningar var år 1934 510 och steg år 1935 till 969. Av denna anledning har Svenska Turistföreningen och K. F. U. M. överenskommit att om möjligt söka få till stånd ytterligare någon

byggnad vid sommarhemmet på Lövudden, vilken uteslutande skulle användas som STF:s vandrarhem. Skisser till ett sådant vandrarhem ha utarbetats (bil. 1) och anläggningen har kostnadsberäknats till 5,800 kr. enligt följande tablå:

N:o 54. *Ang. anslag till ett S.TF:s vandrarehem.*

Byggnadsmaterial	2,715: —
Arbetslön för grund och uppförande	1,200: —
Glas till dörrar och fönster	150: —
Installation av elektriskt ljus	385: —
In- och utvändig målning	1,050: —
30 st. sängbottnar	300: —
Kronor	5,800: —

På ett flertal platser i landet ha kommunerna givit vandrarhemsrörelsen sitt stöd. Så har t. ex. varit fallet i Trosa och Lund, där stadsfullmäktige beviljat anslag till hyreskostnaderna för vandrarhemmen på resp. plats. I flera fall ha kommunerna gratis ställt lokaler till förfogande. Här tänka vi ej endast på de platser, där skolor få nyttjas som vandrarhem (endast i nödfall önskar man nyttja skolor till vandrarhem, då sådana endast kunna upplåtas en kort tid under sommarmånaderna) utan fastmera på sådana platser som Hjo, där stadsfullmäktige ställt en hel villa på badanstaltens område till förfogande för vandrarhemmets räkning.

Då det givetvis får anses ligga i landets och samtliga kommuners intresse att svenska ungdomar i så stor utsträckning som möjligt kunna komma ut på givande färder till låga kostnader, våga undertecknade organisationer härmed vördsamt anhålla om ett anslag från Västerås stad på 5,800 kronor till uppförande av ett STF:s vandrarhem vid K. F. U. M:s sommarhem Lövudden. Utom den omständigheten att de besökande ungdomarna få lära känna Västerås och trakten däromkring kan också framhållas att ungdomar från Västerås på andra platser i landet få åtnjuta de förmåner som STF:s vandrarhem erbjuda.

Därest ovanstående framställning bifalles, har turistföreningen och K. F. U. M. i Västerås överenskommit att den byggnad, som skall uppföras, kommer att nyttjas till vandrarhem enligt av Svenska Turistföreningen utfärdade bestämmelser så länge föreningen detta önskar, och att K. F. U. M. svarar för underhåll av byggnaden samt förestår rörelsen vid vandrarhemmet samt härför äger tillgodoräkna sig huvudparten av logiavgifterna.

Stockholm den 6 maj 1936.

Svenska Turistföreningen.

Arthur Lindhagen.

Carl Julius Anrick.

Västerås den 5 maj 1936.

K. F. U. M., Västerås.

Eskil Edmark.

Erik Tunås.

N:o 55.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggspension åt en lärare vid högre folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna och för sin del tillstyrka en framställning av lönenämnden angående beviljande av kommunal tilläggspension åt ämnesläraren vid högre folkskolan John Artur Isidor Fröier.

Västerås den 14 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Lönenämnden har styrelsen för Västerås högre folkskola till erhållande av kommunal tilläggspension anmält ämnesläraren vid skolorna John Artur Isidor Fröier och därvid meddelat, att Herr Fröier från den 1 nästkommande maj efter avsked på grund av inträdd pensionsålder den 13 innevarande månad förklarats berättigad att från statens pensionsanstalt uppbära hel tjänstepension ävensom att han varit anställd vid stadens folkskolor från den 15 januari 1897, därav vid högre folkskolan från den 1 juli 1918 till och med dagen för avskedet.

Enligt av stadsfullmäktige den 31 maj 1928 antagna grunder för pensionering av lärarepersonalen vid folkskolan är denna tillförsäkrad kommunal tilläggspension utgående med 65 % å ersättning för bostad och vedbrand, ortstillägg samt ersättning för övertidsläsning med å denna senare utgående dyrtidstillägg, och erfordras för full pension 30 tjänsteår.

Underlaget för pensioneringen av en ämneslärare vid högre folkskolan är enligt vad som för innevarande år är bestämt och såvitt förenämnda dyrtidstillägg nu är möjligt att beräkna 2,124 kronor 80 öre enligt följande uppställning: ersättning för bostad 1,450: —, vedbrand 220: —, ortstillägg 300: —, ersättning för övertidsläsning 120: — samt dyrtidstillägg därå 34: 80.

Med den rätt, som tillkommer Herr Fröier att på grund av tjänstetid åtnjuta full årlig tilläggspension skulle denna för närvarande vara 1,380 kronor.

Lönenämnden hemställer att stadsfullmäktige ville besluta förklara ämnesläraren vid högre folkskolan John Artur Isidor Fröier berättigad att från och med den 1 nästkommande maj enligt ovan angivna bestämmelser och så länge dessa äro i kraft, åtnjuta en årlig kommunal tilläggspension för närvarande å 1,380 kronor, att utgå av uttaxerade medel å folkskolans stat.

N:o 55. Ang. tilläggspension åt en lärare vid högre folkskolan.

Västerås den 14 april 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Lönenämnden i Västerås.

Sedan Statens pensionsanstalt meddelat, att ämnesläraren vid Västerås högre folkskola John Artur Isidor Fröier förklarats berättigad att uppbära hel tjänstepension att utgå "från och med månaden näst efter den, under vilken, efter erhållet avsked, befattningen frånträtts", har styrelsen för högre folkskolan beviljat Fröier avsked fr. o. m. den 13 april 1936.

Med anledning härav får styrelsen hemställa, att kommunal tilläggspension måtte beviljas honom att utgå fr. o. m. den 1 maj 1936.

Fröier, som är född den 12/4 1876, har tjänstgjort vid Västerås folkskolor tiden 15/1 1897—30/6 1918 och vid Västerås högre folkskola fr. o. m. 1/7 1918 t. o. m. den dag, från vilken han begärt avsked.

Västerås den 27/3 1936.

För Styrelsen för Västerås högre folkskola:

Folke Ericsson.

/Em. Granér.

N:o 56.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av bostad i logement.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att hava fått del av ett av lönenämnden i här bilagd skrivelse avgivet föslag till värdesättning för innevarande år av förmånen av bostad i logement får drätselkammaren såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka bifall till vad lönenämnden därutinnan föreslagit.

Västerås den 14 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandling den 19 december 1935 av ett av lönenämnden avgivet förslag till värdesättning för innevarande år av den vissa befattningshavare tillkommande in naturaförmånen av fri bostad återremitterade stadsfullmäktige för ytterligare beredning till lönenämnden frågan om värdesättning av förmån av bostad i logement, vilken förmån tillkommer ogift brandman, och får lönenämnden nu efter förslag av brandstyrelsen, att denna förmån, som under senare år varit värdesatt till 264 kronor, måtte för år 1936 värdesättas till 180 kronor, för sin del, med överlämnande av brandstyrelsens yttrande i ärendet och framhållande av att efter uppförande av beslutad nybyggnad för brandverkets räkning fråga om värdering av bostadsförmåner för brandkårens personal måste bli föremål för ny behandling, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att förmånen av bostad i logement skall för innevarande år värdesättas till 180 kronor, att avgå å i lönestaten upptaget lönebelopp för brandman boende i logement.

Västerås den 14 april 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

N:o 56.
Ang. värdesättning av bostad i logement.

I anledning av lönenämndens begäran att brandstyrelsen ville yttra sig angående värdesättningen av förmån av bostad i logement får brandstyrelsen härmed meddela, att styrelsen uppskattar i förmånen ingående fri värme, fritt lyse och fri tvätt av lakan, örngott och handdukar till resp. 20: —, 10: — och 8 kronor för år räknat, samt med hänsyn till den enkla inredningen i logementet, som utesluter jämförelse med möblerat rum i den öppna hyresmarknaden, värdesätter förmånen i sin helhet till 15 kronor i månaden eller för helt år till 180 kronor, och föreslår brandstyrelsen att förmånen värdesättes till detta belopp.

Västerås den 14 april 1936.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

N:o 57.

Drätselkammarens skrivelse ang. ett understöd från Maria Hallanders donationsfond.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige, som ingivits till drätselkammren, har Ingeniören J. W. Hallander, brorson och närmaste arvinge efter avlidna Fröken Maria Hallander, vilken donerat största delen av sin förmögenhet till Västerås stad enligt ett i stadsfullmäktiges handlingar för den 19 december 1935 under N:o 139 intaget testamente, på grund av sin och sin familjs svåra ekonomiska belägenhet, anhållit om understöd av räntemedlen från fröken Hallanders donation. Ingeniören Hallanders ekonomiska betryck har styrkts av vid ansökningen fogade intyg och utredning.

Drätselkammaren har i början av innevarande år sedan Ingeniör Hallander godkänt testamentet emottagit preliminär redovisning av de donerade medlen, i det att till drätselkammaren överlämnats värdehandlingar

N:o 57. *Ang. ett understöd från Maria Hallanders donationsfond.*

och kontanta medel, motsvarande ett belopp av nära 132,000 kronor. Av den vid ansökningen fogade utredningen framgår, att av det belopp av 5,000 kronor, som enligt fröken Hallanders testamente skulle tillkomma Ingeniör Hallander ungefär hälften lyftats redan under hennes livstid i form av lån för betalning av hyresskuld, så att det belopp Ingeniör Hallander erhållit efter dödsfallet inskränkt sig till omkring 2,500 kronor.

Stadsfullmäktige hava tidigare i liknande fall vid sidan av de testamentariska föreskrifterna understött anhöriga till donatorer. Så har fallet varit en följd av år beträffande en numera avliden rätt avlägsen släkting till Fabrikör A. T. Sundin. Och för närvarnde utgår ur Torngrenska fonden understöd till en donator närstående person.

Då det synes skäl föreligga att även i förevarande fall, där det är fråga om en ganska nära anhörig till den avlidna, som för övrigt, om ej testamentet funnits, skulle hava övertagit hela förmögenheten, hjälpa vederbörande från de mest trängande ekonomiska bekymren, vill drätselkammaren tillstyrka ansökningen i princip. Drätselkammaren anser dock, att staden icke kan utfästa sig att lämna understöd för så lång tid framåt, som i ansökningen ifrågasatts, utan bör frågan prövas tid efter annan. Vad den närmaste tiden beträffar kan det vara tillräckligt, att sådant understöd lämnas för innevarande års senare hälft. För denna tid synes ett belopp av 400 kronor skäligt och bör det utgå med 200 kronor pr kvartal och utlämnas 2 månader i efterskott.

Drätselkammaren får sålunda föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att av räntemedlen av Maria Hallanders donationsfond tilldela Ingeniören J. W. Hallander ett understöd för senare halvåret 1936 av 400 kronor, att utbetalas kvartalsvis 2 månader i efterskott.

Västerås den 14 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Undertecknad närmste och enda arvinge efter den 4 november 1935 avlidna fröken Maria Sofia Vilhelmina Hallander, vilken enligt testamente

N:o 57. *Ang. ett understöd från Maria Hallanders donationsfond.*

lämnat största delen av sin ej obetydliga förmögenhet till Västerås stad såsom donation får härmed vördsamt göra följande framställning. Enligt bilagda av utredningsmannen i Maria Hallanders sterbhus rådmannen Victor Åsberg verkställda utredning framgår att jag icke för mitt och min familjs uppehälle kan åtminstone icke före den 1 oktober 1943 disponera avkastning av de utav min avlidne fader till olika inrättningar donerade medel. Jag har de senste åren för min försörjning varit beroende av den inkomst som kunnat erhållas genom rumsuthyrning. Min familj består förutom av mig själv, född år 1879 av min hustru, en son, född 1915, en dotter 27 år och en dotter född 17/1 1923. Jag förhyr en lägenhet om 6 rum och kök för årshyra av 3,500 kronor. Därav uthyres 2 rum för 200 kronor i månaden, 1 rum för 70 kronor och 1 rum för 65 kronor i månaden till elever vid Teknologiska institutet, således endast 9 månader om året och 1 rum för 35 kronor i månaden för hela året, alla rummen med städning. Min 27-åriga dotter betalar av sin inkomst 30 kronor i månaden. Fråga är dock att hon skall flytta till en gift syster. Min son har icke haft någon bestämd anställning. Senast sommaren 1935 var han däckspojke å en av Vaxholmsbolagets ångbåtar. För närvarande fullgör han sin värnplikt. Arbetet för inackorderingarna åvilar min hustru, men börjar hon att bliva nervös och klen. Vi i familjen disponera för vårt behov ett rum, en bädd för oss får anordnas i serveringsrummet. Själv har jag icke lyckats erhålla något arbete.

Ytterligare ett intyg åberopas.

Enligt fröken Maria Hallanders testamente skulle av de till staden donerade medlen utgå legat å tillhopa 800 kronor till Carl och Maria Wallin. Dessa äro emellertid avlidna, varför legaten icke behöva utgå.

Med stöd av det ovan anförda får jag vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige behagade av räntemedlen å de donerade medlen bevilja mig ett årligt understöd med förslagsvis 800 kronor om året eller det eventuellt lägre belopp som Stadsfullmäktige kan finna skäligt, att utgå tillsvidare under min livstid, dock icke längre än till den 1 oktober 1943.

Stockholm den 16 april 1936.

Marie Hallander. *J. W. Hallander.*

Herr J. W. Hallanders och hans hustru Dina Marie Hallanders egenhändiga namnteckningar bevittnas:

Olle Thörnqvist. *Eric Tamm.*

N:o 58.

Drätselkammarens skrivelse ang. omläggning av en del av Knutsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den ökade trafiken i Knutsgatan, i vilken i övrigt en av stadens busslinier framgår, gör behovet av en vidgning av körbanan i gatusträckan mellan Kassörsgatan och Kaplansgatan allt mer framträdande. En vidgning av körbanan, som för närvarande här har en bredd av 5 meter, skulle utan olägenhet kunna ske genom utläggning till densamma av en del förslagsvis 2 meter av den nu 4,5 meter breda östra trottoaren. Kostnaden för detta gatuarbete är av byggnadschefen beräknad till 6,300 kronor.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville för detta gatuarbete anvisa ett anslag å 6,300 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 14 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 59.

Drätselkammarens skrivelse ang. pristävlan rörande förläggningen av ett nytt rådhus

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har lämnats tillfälle att yttra sig över rådhuskommitténs i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande maj gjorda framställning om utlysande av en idépristävlan om förläggningen av ett ifrågasatt nytt rådhus eller förvaltningsbyggnad.

Kommittén, i vars uppdrag ingår att verkställa utredning och framlägga förslag rörande omgestaltning av den kommunala organisationen i vissa

N:o 59.
Ang. pristävlan rörande förläggningen av ett nytt rådhus.

avseenden, har i berörda skrivelse framfört en del synpunkter i detta hänseende och därvid uttalat sig för en ytterligare centralisering av förvaltningsapparaten med hänsyftning på kassa- och räkenskapsväsendet. Vidare har kommittén med styrka framhållit fördelarne av ett lokalt sammanförande av de olika förvaltningsinstitutionerna, stadens magistrat däri inbegripen. Vad kommittén i nu berörda hänseenden anfört vill drätselkammaren till alla delar instämma i.

De beräkningar kommittén gjort beträffande de särskilda institutionernas lokalbehov och de antaganden, som därpå kunna grundas i fråga om den blivande byggnadens storlek, har, såsom drätselkammaren uppfattat saken, icke framförts som ett slutgiltigt förslag, utan mera som en approximativ uppskattning, lämpad att läggas till grund för en fortsatt utredning. Av denna anledning har drätselkammaren icke närmare ingått på ett övervägande av vad kommittén härutinnan anfört. Det bör givetvis framdeles lämnas tillfälle både för drätselkammaren och för andra styrelser och nämnder att yttra sig i detta avseende, innan det slutliga förslaget utformas.

Till vad kommittén slutligen anfört beträffande den ifrågasatta byggnadens förläggning kan drätselkammaren lämna sin anslutning. Att redan nu taga bestämd ställning till detta problem vore vanskligt, i synnerhet som liksom inom kommittén, åsikterna i detta hänseende för närvarande divergera även inom drätselkammaren. Det är att hoppas, att den föreslagna pristävlingen, om den kommer till stånd, skall bidraga till att bringa större klarhet över frågan. I den mån pristävlingen ej lämnar direkta anvisningar för bedömande av förläggningsfrågan även ur ekonomisk synpunkt, bör utredning härutinnan verkställas i anslutning till det resultat pristävlingen i övrigt kommer att giva.

Av det anförda framgår, att drätselkammaren vill förorda det förslag, kommittén framställt.

Drätselkammaren föreslår sålunda för sin del att stadsfullmäktige måtte bifalla kommitténs hemställan om anslag till anordnande av en idépristävlan om den ifrågasatta förvaltningsbyggnadens förläggning å högst 15,000 kronor samt tillika besluta, att detta anslag skall förskottsvis utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige framdeles må komma att besluta.

Västerås den 14 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 27 april 1933 uppdrogo Stadsfullmäktige åt en särskild kommitté, som sedermera antagit namnet rådhuskommittén, att efter verkställd utred-

N:o 59. *Ang. pristävlan rörande förläggningen av ett nytt rådhus.*

ning utarbeta och för Stadsfullmäktige framlägga förslag om anskaffande av lokaler för stadens judiciella och kommunala myndigheter och dess affärsdrivande verk, vare sig detta kunde ske genom uppförande av en enda byggnad eller en fördelning på flera byggnader.

Kommittén tillsatte i sin tur en mindre delegation med uppdrag att verkställa en första utredning av frågan om vilka institutioner, som borde inrymmas i de ifrågasatta lokalerna samt de eventuella förändringar i organisatoriskt hänseende, som lämpligen borde genomföras i och med deras sammanförande till lokaler i ett och samma hus. Efter framställning från rådhuskommittén lät även lönenämnden sig representeras i delegationen.

Den verkställda utredningen har visat att tendensen allmänt går mot en centralisering av förvaltningen i synnerhet vad beträffar kassa- och räkenskapsväsendet. I vilken omfattning och på vad sätt en sådan centralisering kunnat äga rum har i mångt och mycket varit beroende på avstånd, lokalförhållanden och kanske ej minst på personfrågor. Som följd härav hava förvaltningsproblemen blivit lösta på ganska skiftande sätt.

En jämförelse mellan Västerås stads nuvarande förvaltningsorganisation och organisationen i en del till storleken ungefärligen jämställda städer giver vid handen, att Västerås kommit tämligen långt i fråga om centralisering.

I Västerås är kassa- och bokföringsväsendet för närvarande så ordnat att drätselkammaren ombesörjer all räkenskaps- och kassaföring för folkskoleväsendet, lärlings- och yrkesskolorna samt huvudräkenskaperna för hamnen, lantegendomar och renhållningsverk samt dessutom all räkenskap och kassa för alla övriga styrelser utom fattigvård och barnavård samt tekniska verken, vilka hava självständigt kassa- och bokföringsväsende.

Till en början rådde viss tveksamhet om huruvida staden kunde vinna några påtagliga ekonomiska fördelar av att driva centraliseringen ännu längre och, ur teknisk synpunkt, huruvida vissa grenar av förvaltningen, vilka hittills intagit en mera självständig ställning, över huvudtaget kunde bringas in i en mera central organisation. Efter de erfarenheter, som numera vunnits har kommittén emellertid funnit att en ytterligare centralisering i ganska stor omfattning ekonomiskt och tekniskt sett är icke blott genomförbar utan även önskvärd.

Även om ett gott samarbete med de olika förvaltningsorganen inom staden gjort det möjligt för drätselkammaren att någorlunda oavbrutet följa och överblicka stadens rörliga penningtillgångar och ekonomiska ställning, så har den nuvarande splittringen av kassarörelsen i allt fall medfört flera såväl praktiska som ekonomiska olägenheter, vare sig man ser frågan från förvaltningssynpunkt, d. v. s. närmast ur stadens intresse eller från allmänhetens synpunkt.

Från rent ekonomisk synpunkt verkar ett mer eller mindre decentraliserat kassaväsende fördyrande genom dubbelarbete beträffande såväl penningrörelsen som räkenskapsföringen. Varje självständig kassarörelse, hur liten den än är, måste ha både kassör och kassakontrollant för att vara till-

N:o 59.
Ang. pristävlan rörande förläggningen av ett nytt rådhus.

fredsställande ordnad. Förvaltningsappraten blir även mera tungrodd och ej oväsentligt fördyrad. Sammanföras däremot kassorna till ett gemensamt kontor, kan en jämnare och lämpligare arbetsfördelning åstadkommas, maskinella hjälpmedel bättre utnyttjas och kontorskostnaderna i övrigt nedbringas.

För allmänheten är det en betydanade olägenhet att densamma är nödsakad att vid penningärenden med staden besöka flera från varandra skilda lokaler. Att betala vatten-, gas- och elektricitetsräkningar på ett ställe, renhållningsavgifter på ett annat ställe o. s. v. är tidsödande och föga rationellt, då det kunde ordnas så, att alla avgifterna erlades på ett och samma ställe. Även för dem som hava leveranser till eller utföra arbeten åt flera förvaltningsorgan, vore det givetvis bekvämare, om likvid för olika räkningar kunde erhållas på ett och samma ställe. Nu anförda olägenheter kunna ej avlägsnas med mindre än att kassarörelsen sammanföres till helst *en* enhet.

Kommittén har genom de erfarenheter som vunnits kommit till den uppfattningen, att kassaväsendet åtminstone för de tekniska verken, för renhållningsverket samt för fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden med fördel kunde överföras till drätselkammaren. Därest antalet dagar i varje uppbördsstämma utökades, finnes även möjlighet att utan några egentliga kostnader för extra arbetskraft förlägga den kommunala skatteuppbörden till drätselkammarens kontor. Ett sammanförande av kassaväsendet förutsätter givetvis att å drätselkammarens kontor inrättas ytterligare en och tidvis måhända två kassor. Kommittén anser sig emellertid icke i detta sammanhang hava anledning att närmare taga ställning till den omorganisation, som måste bli en följd av en ytterligare centralisering. För närvarande vill kommittén endast i stort räkna med en sådan och med denna utgångspunkt komma till en beräkning av erforderliga lokalutrymmen.

Inom kommittén har också den frågan dryftats, vilka myndigheter borde inrymmas i den tilltänkta förvaltningsbyggnaden. Att de kommunala myndigheterna i största möjliga utsträckning, så långt lämpligen ske kan, skulle förläggas dit har från början helt stått utom diskussion, varför frågan egentligen kommit att röra sig om huruvida de judiciella myndigheterna, d. v. s. rådhusrätten och magistraten även borde få sitt säte i byggnaden. Kommittén har därvid beaktat, att magistraten har ett intimt samarbete med stadens kommunala myndigheter, vilket kräver personliga konferenser. Därtill behöver såväl rådhusrätten som magistraten ofta tillgång till handlingar, som äro tillfinnandes hos någon av de kommunala myndigheterna. Sålunda förekommer det alltsomoftast att inskrivningsdomaren personligen måste göra forskningar i kartor och handlingar, vilka stadsingeniören har omhänder. Kommittén har därför funnit det vara ur alla synpunkter lämpligast att även rådhusrätten och magistraten beredas rum i byggnaden ifråga. Däremot synes det vara mindre lämpligt att exempelvis barnavårdscentralen och dylika kommunala organ inrymmas i lokalerna.

Uti de ifrågasatta lokalerna böra enligt kommitténs mening följande myndigheter få säte: stadsfullmäktige, magistraten och rådhusrätten, drät-

N:o 59.

Ang. pristävlan rörande förläggningen av ett nytt rådhus.

selkammaren, stadsfogden, kronokassören, deklarations- och taxeringsbyrån, stadsingeniören, stadsarkitekten, byggnadschefen, fattigvårds- och barnavårdsbyrån, pensionsnämnden, tekniska verken och hälsovårdsbyrån. För dessa myndigheter har kommittén beräknat en golvyta av ungefärligen 3,100 kvadratmeter, däri icke inberäknat utrymmen för trappor, korridorer och dylikt.

Kommitterade hålla före att det är en avgjord fördel att de nu nämnda myndigheterna inrymmas i en och samma byggnad. En uppdelning på två eller flera byggnader skulle försvåra den ytterligare centralisering av förvaltningen, varmed kommittén räknat såsom en avsevärd vinst av en eventuell nybyggnad.

Kommittén har därefter kommit till frågan om på vilken plats den tilltänkta byggnaden kunde läggas. Främst måste man därvid sätta det villkoret att ett så stort område disponeras att möjlighet förefinnes att för eventuellt kommande behov utöka utrymmena genom tillbyggnad. Genom sin storlek kommer byggnaden givetvis att bliva monumental och detta kräver i sin tur att den erhåller ett någorlunda fritt läge. Slutligen fordras även att byggnaden förlägges till stadens centralare delar.

Staden är för närvarande ägare till några markområden, som i det närmaste fylla de nyssnämnda kraven, nämligen i kvarteret Oden, där det nuvarande rådhuset är beläget, i kvarteret Klaudia eller den s. k. Lundahlska jorden omedelbart väster om Svartån, i kvarteret Johan, beläget mellan Svartån och Stortorget, samt i kvarteret Nestor, beläget öster om Fiskartorget. Det sistnämnda kvarteret är emellertid inte helt men till övervägande del i stadens ägo. Om byggnaden skulle förläggas till någon annan plats i stadens centrum, skulle staden nödgas förvärva mark för ändamålet, vilket komme att ställa sig mycket dyrbart.

Att förlägga byggnaden till kvarteret Johan anser kommittén olämpligt av flera skäl framför allt därför, att området är alltför litet och att byggnaden för mycket skulle inkräkta på Stortorget. Såsom förut nämts förfogar staden icke över hela kvarteret Nestor och av denna anledning bland annat har även detta alternativ ansetts olämpligt.

Kommitterade hava därför stannat för förslagen om byggnadens förläggande antingen till den plats, där rådhuset nu är beläget, eller till kvarteret Klaudia. Båda dessa alternativ hava inom kommittén sina livliga förespråkare och anses av kommitterade var för sig hava sina förtjänster. Emellertid kräver åtminstone det sistnämnda alternativet, att stadsplanen omarbetas för ifrågavarande del av staden, vilket i sin tur kan medföra omarbetning av planen även för angränsande delar.

För att komma till bästa möjliga resultat vilja kommitterade föreslå Stadsfullmäktige att en idépristävlan om den föreslagna byggnadens förläggning måtte få utlysas och att de tävlande därvid i första hand hänvisas till att tävla om de två sistnämnda förläggningsförslagen.

På grund av vad ovan anförts får rådhuskommittén anhålla, N:o 59.

Ang. pristävlan rörande förläggningen av ett nytt rådhus.

att Stadsfullmäktige ville besluta, *dels* att uppdraga åt rådhuskommittén att anordna en idépristävlan om den ifrågasatta förvaltningsbyggnadens förläggning och vad därmed sammanhänger, därvid tävlande i första hand hava att avgiva förslag till lösning av byggnadens förläggande till platsen för det nuvarande rådhuset eller kvarteret Klaudia, den s. k. Lundahlska jorden, och möjligen i andra hand till annat lämpligt område, varöver staden helt eller till övervägande del råder, *dels och* att för ändamålet anslå högst 15,000 kronor.

Västerås den 12 maj 1936.

För Rådhuskommittén:

ALB. LUNDKVIST.

/Martin Lindheimer.

N:o 60.

Nykterhetsnämndens förberedande utlåtande ang. ombyte av en försäljningslokal för pilsnerdricka.

Till Stdsfullmäktige i Västerås.

I en skrivelse till Konungens befallningshavande i länet den 22 april 1936 meddelade nykterhetsnämnden för den åtgärd, vartill Konungens befallningshavande kunde föranledas, att köpmannen Gösta Edv. Bergholm, som enligt Konungens befallningshavandes resolution den 13 juni 1928 innehade tillstånd att i sin handelslokl i fastigheten n:r 58 vid Stora gatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, överlåtit den specerihandel, som av honom drivits till handlanden Sigge Eriksson och i stället numera bedreve försäljning till avhämtning av pilsnerdricka utan samband

N:o 60.

Ang. ombyte av en försäljningslokal för pilsnerdricka.

med specerihandel i annan lokal, belägen inom ett gårdsutrymme i den angivna fastigheten Stora gatan 58.

Konungens befallningshavande har lämnat köpmannen Bergholm tillfälle att yttra sig i frågan och har denne i en skrivelse den 28 april 1936 bland annat anfört, att han numera bedreve försäljningen av pilsnerdricka i samband med en försäljning av olika slags essenser inom en nyinredd lokal inom samma fastighet, där han förut innehaft specerihandel. Köpmannen Bergholm åberopar vidare, att stadsfiskalen E. V. Peterson och nykterhetsnämndens förre tillsyningsman, förre kriminalöverkonstapeln Emil Carlsson, förklarat försäljningen vara i sin ordning samt åberopar dessutom som bevis för att försäljningen mönstergillt handhavits av honom ett av spritpoliserna i Västerås, kriminalkonstapeln Gust. Eriksson, och poliskonstapeln Enok Svalberg den 28 april 1936 utfärdat intyg. Till sist bestrider köpmannen Bergholm, att han vidtagit någon som helst åtgärd, som kunde föranleda rättighetens indragande.

Konungens befallningshavande har den 5 maj 1936 med hänsyn till bestämmelserna i 19 § 2 mom. Kungl. förordningen angående försäljning av pilsnerdricka den 11 juli 1919 remitterat handlingarna i ärendet till magistraten i Västerås med anmodan att i ärendet infordra yttrande från Stadsfullmäktige.

Sedan magistraten den 6 maj innevarande år verkställt remissen till stadsfullmäktige, har nykterhetsnämnden anmodats avgiva förberedande utlåtande. Det åberopade lagrummet i Konungens befallningshavandes remiss har följande lydelse: ”Ombyte av försäljningsställe må ej ske, med mindre den myndighet, som meddelat tillstånd till försäljningen, därtill giver sitt bifall: skolande dessförinnan tillfälle att yttra sig i ärendet lämnas samma myndigheter, som blivit hörda över ansökningen till ifrågavarande försäljningsrättighet”.

Nykterhetsnämnden får i ärendet anföra följande.

När Stadsfullmäktige tidigare tillstyrkt ansökningar om tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka har avhämtningsförsäljningen bedrivits i samband med speceri- och diversehandel, varigenom specerihandlanden satts i tillfälle att i första hand tillhandahålla sin ordinarie kundkrets pilsnerdricka. Meningen härmed har varit att vid försäljningen av pilsnerdricka, i enlighet med förordningens andemening, i största möjliga utsträckning avkoppla det enskilda vinstintresset och söka få försäljningen bedriven på sätt, att minsta möjliga skada därav uppstode i nykterhetshänseende.

I här föreliggande fall synas dessa förutsättningar icke längre vara för handen, då man av köpmannen Bergholms skrivelse icke kan utläsa annat, än att pilsnerdricksförsäljningen är den nuvarande rörelsens huvudsakliga vinstkälla. Då rörelsen sålunda numera icke bedrives under de förutsättningar, som voro vägledande för det tillstyrkande Stadsfullmäktige tidigare lämnat och nykterhetsnämnden, oaktat det av spritpolisen i staden lämnade intyget, anser, att rörelsen i sin nuvarande form är till men för det allmänna nykterhetstillståndet i staden, får nykterhetsnämnden föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka, att köpmannen Gösta Edv. Bergholm av Konungens befallningshavande lämnas tillstånd till ombyte av försäljningslokal.

N:o 60.
Ang. ombyte av en försäljningslokal för pilsnerdricka.

Västerås den 18 maj 1936.

För Nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/*Eric Plantin.*

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Med anledning av Konungens Befallningshavandes den 22 april 1936 meddelade föreläggande för undertecknad att i anledning av från Västerås Nykterhetsnämnd ingiven anmälan rörande min i fastigheten Stora gatan n:r 58 här i staden bedrivna försäljning av pilsnerdricka till avhämtning inkomma med yttrande, får jag i ärendet vördsamt anföra följande:

På särskild framställning meddelade Konungens Befallningshavande undertecknad försäljningsrättigheter av pilsnerdricka till avhämtning den 13 juli 1928, då jag även bedrev specerihandel i nämnda fastighet. I juni månad 1934 måste jag emellertid på grund av sjukdom överlåta försäljningen av specerivarorna till handlanden Sigge Eriksson, Västerås. Pilsnerförsäljningen samt försäljning av alkoholfria drycker till avhämtning behövde jag emellertid själv fortfarande innehava, enär jag måste tänka på utkomsten för min egna familj. För detta ändamål lät jag vid tidpunkten för överlåtelsen särskilt inreda tvenne rum i samma fastighet, det ena till kontor och det andra till försäljningslokal. Från denna försäljningslokal leder en utgång direkt till den öppna gården, som omfattar en yta av 800 kvadratmeters yta. I samband med förenämnda försäljning bedrives försäljning av olika slags essenser. Den ändring av försäljningslokal jag vidtog, gjordes emellertid först sedan jag rådfrågat de personer jag i dylikt fall hade att vända mig till och som måste anses vara auktoriteter på området, nämligen Stadsfiskalen E. V. Pettersson och förre tillsyningsmannen och kriminalöverkonstapeln Emil Carlsson i Västerås. Dessa personer hade intet att invända emot mitt förfarande utan meddelade de mig, att intet hinder förelåg mot den tilltänkta förändringen, särskilt som lokalerna voro ljusa och trevliga.

Under år 1934 framfördes inom härvarande nykterhetsnämnd olika synpunkter angående försäljningsställena av pilsnerdricka, bland annat framkom, att det ansågs olämpligt att försälja pilsnerdricka i samband med specerier. Med anledning härav och då jag innehar fastighet med flera affärslokaler, gjorde jag hos nykterhetsnämnden genom dess dåvarande tillsyningsman förfrågan om det vore lämpligt och riktigt att omorganisera försäljningen så, som av nykterhetsnämnden föreslagits. Detta förslag vann tillsyningsmannens fulla gillande, varvid han uttalade, att någon anmälan

N:o 60. *Ang. ombyte av en försäljningslokal för pilsnerdricka.*

om förändringen icke behövde förekomma, enär båda affärslokalerna disponerades av mig och voro belägna i samma fastighet. Under alla förhållanden har jag sökt att utröna lagligheten av rörelsens bedrivande och härunder fått sådana upplysningar, att jag icke hade någon som helst anledning misstänka att den drevs i strid mot gällande bestämmelser på området. I tillståndsbeviset av den 13 juli 1928 finnes tydligen angivet, att jag från min handelslokal i fastigheten Stora gatan n:r 58 har rätt att försälja pilsnerdricka till avhämtning och denna föreskrift har jag noga följt. Jag bedriver ju fortfarande affärsrörelse fast i mindre omfattning i förutnämnda fastighet. Besynnerligt synes det mig vara att rörelsen, om den är lagstridig, vilken bedrivits i 2 år på samma plats utan anmärkning, nu blivit föremål för vederbörandes uppmärksamhet.

Jag bestrider sålunda, att jag vidtagit någon som helst åtgärd som kan föranleda rättighetens indragande. Slutligen vill jag framhålla, att ny lagstiftning angående bland annat försäljning av pilsnerdricka troligen kommer att tillämpas från 1 oktober 1937, varför ifrågavarande förhållanden från denna dag genom ny lagstiftning kommer att regleras.

Skulle Konungens Befallningshavande mot min förmodan anse lämpligt indraga min omskrivna försäljningsrättighet, anhålles vördsamt att Konungens Befallningshavande icke må fråntaga mig tillståndet, då jag är villig att genast upphöra med försäljningen på anmodan av Konungens Befallningshavande. Detta med hänsyn till eventuell omreglering av pilsnerförsäljningen i sin helhet.

Västerås den 28 april 1936.

G. Bergholm, Köpman.

I N T Y G.

Undertecknade, som av Polischefen i Västerås beordrats ägna sig åt spaning angående olaga sprithantering och i samband därmed stående brott, få härmed på begäran intyga, att den av handlanden G. Bergholm innehavda handelslokalen i fastigheten Stora gatan n:r 58 är ljus och snygg och att god ordning alltid befunnits rådande därstädes. Angående försäljningen av pilsnerdricka, som försäljes i samband med diverse andra varor från nämnda lokal, kan likaledes intygas, att förenämnde Bergholm med största noggrannhet och på ett mönstergillt sätt omhänderhaft denna försäljning och icke låtit sig komma någon som helst anmärkning till last.

Västerås den 28 april 1936.

Gust. Eriksson, Kriminalkonstapel. *Enok Svalberg*, Poliskonstapel.

Västerås 1936
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. **Den 29 Juni** **VIII.**

N:o 61.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

Utdrag ur Fattigvårdsstyrelsens protokoll den 28/4 1936.

§ 67.

Berättelse

över

Västerås stads fattigvård för år 1935.

Fattigvårdsstyrelsen har under året avhållit 11 ordinarie sammanträden, varvid behandlats 863 protokollförda ärenden.

Fattigvårdens förvaltningsutskott, som företrädesvis har att handlägga ärenden berörande ålderdomshemmet, har under året haft 9 sammanträden, varvid 74 protokollförda ärenden handlagts.

DEN YTTRE FATTIGVÅRDEN.

Totala antalet understödstagare under året utgör 2,213 mot 2,246 under näst föregående år, vilket är 6,48 % av stadens folkmängd mot 6,77 % under närmast föregående år. Bruttokostnaden för såväl inre som yttre fattigvården utgör 672,601 : — kronor mot 684,515 : — kr. under år 1934. Kostnaden fördelad på bevillningskrona har nedgått från 1 : 02 kr. under 1934 till 0 : 85 kr. under berättelseåret. Kostnaden för fattigvården har sålunda nedgått såväl absolut som relativt. Till detta förhållande har i viss mån de förbättrade förhållandena på arbetsmarknaden bidragit.

Med årets utgång ha tre ledamöter avgått ur styrelsen, nämligen Fru Helga Jacobsson och Herrar Georg Jansson och Fr. Vetter. Fattigvårds-

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

styrelsen uttalar här sitt tack för deras kunniga och varmhjärtade insats i fattigvårdsarbetet i staden.

Flera yttranden hava under året avgivits i betydelsefulla sociala frågor.

DEN SLUTNA FATTIGVÅRDEN.

Liksom tidigare skett har ålderdomshemmets behov av livsförnödenheter tillgodosetts genom kvartalsvis antagna anbud. Utspisningen har skett efter särskild utspisningsstat. Tvättinrättningen har i likhet med föregående år utöver hemmets eget behov även kunnat mottaga privat tvätt i stor utsträckning, vilket tillfört hemmet goda inkomster.

Gudstjänster har hållits av hemmets pastor i regel varannan söndag samt andaktsstunder 2 gånger i veckan.

Extra förplägnad genom anordnandet av kafferaster och dyl. har flera gånger beståtts av enskilda personer och korporationer.

Under året ha inalles 367 vårdtagare varit intagna mot 372 år 1934, vilket utgör 0,98 % av stadens folkmängd.

Vid hemmet har under året huvudsakligen genom hemmets egen personal verkställts en del inrednings- och reparationsarbeten i hemmets fastigheter.

Fattigvårdsstyrelsen hänvisar i övrigt till följande huvudsakligen siffermässiga och tabellariska uppgifter.

Västerås i april 1936.

För Fattigvårdsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

/Axel Norén.

Fattigvårdsstyrelsen.

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

Fattigvårdsstyrelsen har under år 1935 utgjorts av:

Kontorschef Einar Keijser, ordförande.

Komminister E. Enochsson, v. ordförande och distriktschef.

Ledamöter och distriktschefer: Exekutor H. Carlsson, Kontorist Gösta Sjöberg, Fru Helga Jakobsson, Kriminalöverkonstapel J. E. Weimer, Lärarinnan Greta Ringdahl, Lärarinnan Elsa Pettersson, Förman H. Svensson, Lindare Fredrik Wetter, Verkstadsarbetaren Oskar Blomkvist, Svarvare Georg Jansson.

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare:

Vid Fattigvårdsbyrån:

Axel Norén, syssloman, sekreterare och ombudsman sedan 1 jan. 1920.
Fröken Elin Isaksson, kontorsbiträde sedan 1 mars 1922.
Eric Johansson, tillsyningsman sedan 1 nov. 1930.
Karl Österberg, extra tillsyningsman sedan 1 maj 1933.
Fröken Anna-Lisa Larsson, kontorsbiträde, innehaft tjänsten sedan 1 april 1922, ordinarie sedan 1 jan. 1929.
Fröken Gurli Ahlström, extra skrivbiträde sedan 1 febr. 1929.

Vid Ålderdomshemmet:

Gustav Severin Pihl, föreståndare sedan 1 jan. 1924 (vik. sedan 1 april 1923).
Johan Viktor Eriksson, vaktmästare sedan 24 oktober 1921.
Henrik Forslund, maskinist sedan 1 mars 1920.
Olga Lundberg, husmoder sedan 4 jan. 1917.
Anna Forslund, sjuksköterska sedan 1 mars 1910.
Elin Ramkvist, sjuksköterska sedan 1 jan. 1922.
Vera Andersson, sjuksköterska sedan 15 aug. 1932.
Karin Nyberg, sjuksköterska sedan 1 nov. 1934.
Estrid Eriksson, nattsköterska sedan 15/3 1935.
Elin Andersson, kokerska sedan 1 okt. 1912.
Ester Berggren, tvättföreståndarinna sedan 1 mars 1929.
Ruben Sandh, vårdare sedan 1 juli 1923.
Holger Larsson, eldare sedan 16 juni 1930.
14 köks-, tvätt- och sjukbiträden.

Predikant: Under första halvåret, komminister E. Enochsson samt under senare halvåret komminister Manne Eriksson.

Läkare: Doktor Carl Idar, läkare vid ålderdomshemmet och för norra stadsdelens understödstagare:

Doktor G. Andrén, läkare för södra och västra stadsdelen samt S:t Ilian och Lundby.

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål:

a) *Till främmande kommuner avlåtna anmaningar och svar å anmaningsskrivelser.*

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Anmaningsskrivelser	150	172	131	106	136	132	143	166	200	221	150	199
Svar å anmaningsskrivelser	98	136	111	108	130	131	175	179	238	245	195	196
Summa	248	308	242	214	266	263	318	345	438	466	345	395

b) *Till Konungens Befallningshavande i länet:*

	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Fattigvårdsmål:															
Ansökningar	86	95	81	118	124	82	53	68	51	31	45	40	51	71	84
Påminnelser	154	253	264	263	304	302	146	127	105	45	111	86	92	97	129
Förklaringar	174	198	211	209	261	256	83	67	110	94	72	111	161	146	141
Summa	414	546	556	590	689	640	282	262	266	170	228	237	304	314	354
Mantalsskrivningsmål:															
Ansökningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	313	364	355	164	98	60
Påminnelser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190	283	234	102	62	29
Förklaringar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	21	41	53	38	46
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	535	668	630	319	198	135

Dessutom har från Fattigvårdsstyrelsen under året utgått 2,130 skrivelser i olika fattigvårdsärenden.

Uppgift å antalet understödstagare

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

samt deras fördelning rörande ålder och kön m. m. enligt utdrag av Statistisk redogörelse till Statistiska Centralbyrån.

Tablå över antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Födelseår	Varaktigt understödda: Kvarvarande fr. föreg. år m.	Varaktigt understödda: Kvarvarande fr. föreg. år kv.	Varaktigt understödda: Nytillkomna under året m.	Varaktigt understödda: Nytillkomna under året kv.	Tillfälligt understödda m.	Tillfälligt understödda kv.	S:ma
Barn, direkt understödda	1935—1929	—	1	—	—	4	1	6
	1928—1919	2	1	—	—	4	3	10
Summa		2	2	—	—	8	4	16
Därav i äktenskap ..		2	2	—	—	7	3	14
Därav utom äktenskap		—	—	—	—	1	1	2
Ogifta äldre personer	1919—1906	27	44	5	9	38	38	161
	1905—1886	40	54	5	8	16	15	138
	1885—1876	16	14	3	2	5	5	45
	1875—1869	14	23	—	1	1	1	40
	1868—1861	8	17	2	—	—	2	29
	Före 1861	12	25	5	2	2	3	49
Summa		117	177	20	22	63	64	463
Därav utan tillh. barn .		117	140	20	16	63	48	404
Därav med tillh. barn .		—	37	—	6	—	16	59
Tillhörande barn		31	25	2	4	12	8	82
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd	1919—1906	—	3	3	6	8	13	33
	1905—1886	27	33	10	8	37	33	148
	1885—1876	24	35	5	6	8	8	86
	1875—1869	18	23	4	5	6	8	64
	1868—1861	36	32	4	2	6	2	82
	Före 1861	32	11	2	1	2	3	51
Summa		137	137	28	28	67	67	464
Därav utan tillh. barn		104	104	15	15	21	21	280
Därav med tillh. barn		33	33	13	13	46	46	184
Tillhörande barn		41	44	18	22	60	62	247
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd .	1919—1906	2	1	—	1	1	3	8
	1905—1886	5	11	3	5	20	22	66
	1885—1876	5	2	1	1	6	8	23
	1875—1869	3	1	2	2	3	1	12
	1868—1861	1	2	4	—	1	1	9
	Före 1861	2	2	3	—	2	3	12
Summa		18	19	13	9	33	38	130

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

	Födelseår	Varaktigt understödda: Kvarvarande fr. föreg. år		Varaktigt understödda: Nytillkomna under året		Tillfälligt understödda		S:ma
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Därav utan tillh. barn		18	15	13	5	32	27	110
Därav med tillh. barn .		—	4	—	4	1	11	20
Tillhörande barn		5	8	3	6	6	9	37
Änklingar, änkor o. frånskilda	1919—1906	—	1	—	2	—	3	6
	1905—1886	5	71	—	3	3	7	89
	1885—1876	3	35	—	7	1	7	53
	1875—1869	7	52	2	7	4	2	74
	1868—1861	27	78	7	6	5	4	127
	Före 1861	36	88	6	7	2	6	145
Summa		78	324	15	32	15	29	493
Därav utan tillh. barn .		75	255	15	27	14	22	408
Därav med tillh. barn .		3	69	—	5	1	7	85
Tillhörande barn		65	57	6	2	5	4	139
Summa direkta understödstagare		352	659	76	91	186	202	1566
Summa tillh. barn		142	134	29	34	81	83	503
Samtliga understödstagare		494	793	105	125	267	285	2069
Därav tillh. annat fattigvårdssamhälle		82	132	25	31	58	66	394

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	M.	Kv.
Under året avlidna	24	36
Under året på annat sätt avgångna	42	72
Till nästa år kvarvarande	362	632
Summa	428	740

N:o 61. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.*

Tablå över understödets beskaffenhet:

	Intagna på					Utackorderade	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda	Summa
	Fattigvårdsanstalt	Arb.-hem	Anst. för sinnessjuka	Anst. för kroniskt sjuka	Annan sjukv.-anstalt				
Varkaktigt understödda:									
Barn, direkt understödda:									
i äktenskap	—	—	3	—	1	—	—	—	4
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män:									
Ogifta	42	—	39	11	9	1	38	—	140
Gifta	19	—	9	7	12	—	161	—	208
Änkl. eller frånskilda	42	1	2	13	4	—	46	—	108
Vuxna kvinnor:									
Ogifta	38	1	42	14	11	—	112	—	218
Gifta	8	—	6	3	9	—	174	—	200
Änkor eller frånskilda	37	—	9	11	6	—	305	—	368
Tillhörande barn	2	—	—	—	8	—	338	—	348
Summa varaktigt understödda	188	2	110	59	60	1	1174	—	1594
Tillfälligt understödda:									
Barn, direkt understödda	—	—	—	—	8	—	1	3	12
Vuxna personer	57	—	12	10	113	—	214	26	432
Tillhörande barn	5	—	—	—	7	—	160	3	175
Summa tillfälligt understödda	62	—	12	10	128	—	375	32	619
Samtliga understödstagare	250	2	122	69	188	1	1549	32	2213

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

Tablå över orsaker till understödsbehovet:

	Födelseår	Sjukdom	Otillräcklig arb.-förmåga	Arbetslöshet	Talrik familj	Försörjnpliktiges död	Försörjnpliktiges avvikande	Andra orsaker	S:ma understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:									
Barn, direkt understödda:									
i äktenskap		—	—	—	—	—	—	—	—
utom äktenskap		—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män	1919—1886	24	—	—	—	—	—	2	26
	1885—1869	12	5	—	—	—	—	—	17
	Före 1869	29	4	—	—	—	—	—	33
Vuxna kvinnor	1919—1886	32	1	1	—	2	3	3	42
	1885—1869	21	9	—	—	1	—	—	31
	Före 1869	12	5	—	—	1	—	—	18
Summa		124	24	1	—	4	3	5	167
Tillfälligt understödda:									
Barn, direkt understödda		12	—	—	—	—	—	—	12
Vuxna män	1919—1886	104	3	15	1	—	—	—	123
	1885—1869	20	8	6	—	—	—	—	34
	Före 1869	15	5	1	—	—	—	—	21
Vuxna kvinnor	1919—1886	111	2	15	1	2	3	—	134
	1885—1869	24	7	8	—	—	1	—	40
	Före 1869	21	2	1	—	—	—	—	24
Summa		307	27	46	2	2	4	—	388

Tablå över personer, som under redogörelseåret erhållit kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag.

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

Antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Födelseår	Varaktigt understödda: Kvarv. från föreg. år		Varaktigt understödda: Nytillkomna under året		Tillfälligt understödda		S:ma
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Ogifta äldre personer ...	1919—1906	4	1	—	—	1	2	8
	1905—1886	—	—	1	—	—	—	1
	1885—1876	—	—	—	—	—	—	—
	1875—1869	—	1	—	—	—	—	1
	1868—1861	—	1	—	—	—	—	1
	Före 1861	—	1	—	—	—	—	1
Summa		4	4	1	—	1	2	12
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd	1919—1906	—	—	—	—	—	—	—
	1905—1886	—	—	—	—	—	—	—
	1885—1876	1	2	—	—	—	—	3
	1875—1869	1	—	—	—	—	—	1
	1868—1861	2	2	—	—	—	—	4
	Före 1861	3	3	—	—	—	—	6
Summa		7	7	—	—	—	—	14
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd..	1919—1906	—	—	—	—	—	—	—
	1905—1886	—	—	—	—	—	1	1
	1885—1876	—	—	—	—	—	—	—
	1875—1869	—	—	—	—	—	—	—
	1868—1861	—	—	—	—	—	—	—
	Före 1861	—	—	—	—	—	—	—
Summa		—	—	—	—	—	1	1
Änklingar, änkor o. frånskilda	1919—1906	—	—	—	—	—	—	—
	1905—1886	—	—	—	—	—	—	—
	1885—1876	—	—	—	—	—	—	—
	1875—1869	—	—	—	—	—	—	—
	1868—1861	1	6	—	—	—	—	7
	Före 1861	4	6	—	—	—	—	10
Summa		5	12	—	—	—	—	17
Samtliga understödstagare		16	23	1	—	1	3	44
Därav personer, som erhållit:								
Kommunalt pensionstillskott		13	22	—	—	—	—	35
Kommunalt tillskott till blindhetsersättning ..		—	—	—	—	—	—	—
Kommunalt sjukvårdsbidrag		3	1	1	—	1	3	9

N:o 61. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.*

Direkta understödstagare, varaktigt understödda.

	m.	kv.
Under året avlidna	2	1
Under året på annat sätt avgångna	5	3
Till nästa år kvarvarande	10	19
Summa	17	23

Tablå över understödets beskaffenhet.

	Intagna på annan sjukv.-anst.	Understödda i hemmet	Summa
Varaktigt understödda:			
Vuxna män: ogifta	—	5	5
gifta	—	7	7
änkl. eller frånskilda	—	5	5
Vuxna kvinnor: ogifta	—	4	4
gifta	—	7	7
änkor eller frånskilda	—	12	12
Summa varaktigt understödda	—	40	40
Tillfälligt understödda:			
Barn, direkt understödda	—	—	—
Vuxna personer	4	—	4
Summa tillfälligt understödda	4	—	4
Samtliga understödstagare	4	40	44

Tablå över orsaker till understödsbehovet:

N:o 61. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.*

	Födelseår	Sjukdom	Otillräcklig arb.-förmåga	S:ma understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:				
Vuxna män	1919—1886	—	1	1
	1885—1869	—	—	—
	Före 1869	—	—	—
Vuxna kvinnor	1919—1886	—	—	—
	1885—1869	—	—	—
	Före 1869	—	—	—
Summa		—	1	1
Tillfälligt understödda:				
Vuxna män	1919—1886	1	—	1
	1885—1869	—	—	—
	Före 1869	—	—	—
Vuxna kvinnor	1919—1886	3	—	3
	1885—1869	—	—	—
	Före 1869	—	—	—
Summa		4	—	4

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1915	—	—	6,31 %
År 1916	—	—	5,45 „
År 1917	—	—	5,95 „
År 1918	—	—	5,91 „
År 1919	—	—	5,76 „
År 1920	—	—	5,59 „
År 1921	—	—	6,96 „
År 1922	—	—	9,91 „
År 1923	—	—	10 „
År 1924	—	—	10,05 „
År 1925	8,42 %	0,86 %	9,28 „
År 1926	7,12 „	0,89 „	8,01 „

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1927	6,66 %	1,35 %	8,01 %
År 1928	6,82 „	1,2 „	8,02 „
År 1929	6,16 „	1,27 „	7,43 „
År 1930	5,79 „	1,04 „	6,83 „
År 1931	5,83 „	1,18 „	7,01 „
År 1932	6,7 „	1,3 „	8 „
År 1933	7,1 „	0,94 „	8,04 „
År 1934	5,77 „	1 „	6,77 „
År 1935	5,5 „	0,98 „	6,48 „

Under året har i 10 fall försörjningspliktig ålagts arbete enligt 71 § fattigvårdslagen, vilket åläggande i 3 fall lett till inställande i arbete.

Vård har under året lämnats:

	Antal personer											
	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	198	207	172	145	235	174	181	211	216	274	189	132
Å Sanatorium	33	46	37	31	25	31	14	20	30	28	23	15
Å Sinnesslöanstalter	19	23	8	11	13	14	15	16	19	19	20	19
Å Hospital	41	39	41	52	46	48	43	73	79	91	93	91
Å Epileptikerhem	1	1	3	3	3	3	4	4	2	2	4	6
Å Eugeniahemmet	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Å Västm. läns sjukhem	—	—	—	—	—	—	—	—	22	35	41	34
Å kuranstalter	—	—	—	—	—	—	—	—	49	51	57	40
Å andra vårdanstalter	12	15	10	18	26	34	19	25	20	29	28	25
Summa	305	332	271	260	348	294	276	349	437	529	455	362

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1933, 1934 och 1935, fördelat distriktsvis.

Distriktets n:r	År 1933			År 1934			År 1935		
	Understödskostn. distriktsvis under året	Understödskostn pr hushåll	Understödskostn pr person	Understödskostn. distriktsvis under året	Understödskostn. pr hushåll	Understödskostn. pr person	Understödskostn. distriktsvis under året	Understödskostn. pr hushåll	Understödskostn. pr person
N:o 1	16,172: 67	481: 55	376: 10	11.688: 25	403: 04	307: 59	11,741: 39	404: 87	308: 98
„ 2	16,051: 75	433: 83	411: 58	12,486: 41	378: 38	356: 75	11,858: 71	348: 78	320: 50
„ 3	18,411: 47	526: 04	361: —	15,524: —	470: 42	337: 48	12,143: 15	433: 68	328: 19
„ 4	24,535: 80	570; 60	402: 22	19,470: 35	499: 24	360: 56	14,236: 70	474: 56	347: 23
„ 5	11,210: 75	431: 18	361: 64	9,862: 03	365: 26	290: 06	7,736: 05	336: 35	266: 76
„ 6	17,014: —	486: 11	369: 86	12,513: 56	417: 12	347: 60	11,023: 71	423: 99	344: 49
„ 7	12,005: 56	428: 77	400; 18	7,958: 24	378: 96	331: 59	6,909: 20	345: 46	300; 40
„ 8	18,543: 86	501: 18	394: 55	14,556: 68	454: 90	355: 04	14,291: 59	446: 62	340: 27
„ 9	8,324: 40	554: 96	320: 18	7,836: 60	489: 79	330: 98	8.320: 90	489: 46	297: 17
„ 10	7,847: 15	435: 95	313: 88	8,051: 90	322: 08	268: 40	8,410: 55	300: 38	247: 36
„ 11	18,235: 20	607: 84	364: 70	14,164: 55	524; 61	337: 25	13,132: 60	486: 39	320: 30
Genomsnittskostnad	14,029: 38	454: 83	339: 66	12,192: 05	427; 62	329: 36	10,891: 33	408: 23	311: 06

Sammandrag av utgifterna för den yttre fattigvården under åren 1915—1935.

År	Bruttoutgifter Kronor	Inkomster Kronor	Nettoutgifter Kronor	Utgifterna fördelade	
				pr inv.	bev.-kr.
År 1915	104,901: 02	1,566: 37	103,334: 65	4: 70	0: 79
„ 1916	111,985: 28	3,208: 34	108,766: 94	4: 68	0: 71
„ 1917	152,733: 40	9,332: 61	143,400: 79	5: 88	0: 73
„ 1918	237,125: 09	3.317: 56	233,807: 53	9: 20	0: 62
„ 1919	322,480: 29	7,716: 32	315,764: 68	11: 05	0; 75
„ 1920	372,198: 11	8,610: 23	363,587: 88	11: 90	0: 64
„ 1921	411,528: 47	2,249; 99	409,278: 58	13: 35	0: 90
„ 1922	430,977: 09	4,417: 27	426,559: 82	14: 06	1: 45
„ 1923	520,382: 68	32,652: 24	487,730: 44	16: 24	2: 14
„ 1924	487,185: 15	47,893: 19	439,291: 96	14: 68	1: 97
„ 1925	496,233: 03	51,839: 11	444,393: 92	15: 08	1: 81
„ 1926	467,713: 36	47,466: 69	420,246: 67	14: 47	1: 68
„ 1927	468,828: 98	56,888: 52	411,940: 46	14: 15	1: 46
„ 1928	438,237: 89	54,050: 80	384,187: 09	13: 17	1: 30
„ 1929	429,168: 60	54,217: 97	374,950: 63	12: 51	1: 15
„ 1930	420,774; 47	70,358: 66	350,415: 81	11: 53	0: 97
„ 1931	440,965: 12	76,117: 44	364,847: 68	11: 95	0: 97
„ 1932	469,939: 64	83,850: 59	386,089: 05	12: 49	1: 08
„ 1933	482,333: 06	87,494: 86	394,838: 20	12: 64	1: 13
„ 1934	435.625: 40	109,641: 73	325,983: 67	10: 25	1: 02
„ 1935	420,642: 59	99,405: 80	321,236: 79	9: 85	0: 85

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intgna pensionärernas antal under år 1935:

Kvarvarande sedan år 1934	180	
Under året intagna	187	367
Under året avgångna genom döden	61	
Under året avgångna genom utskrivning ..	115	176
Vid årets slut kvarvarande	191	

därav 113 män, 76 kvinnor och 2 barn.

Av under året intagna personer tillhöra 44 män, 40 kvinnor och 1 barn annat fattigvårdssamhälle.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

	Män			Kvinnor			S:ma
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	8	—	—	3	—	—	11
Pensionärer mellan 16—20 år	2	—	—	3	—	—	5
„ „ 20—30 „	12	3	—	14	2	—	31
„ „ 30—40 „	12	3	—	10	7	—	32
„ „ 40—50 „	9	3	—	9	6	—	27
„ „ 50—60 „	14	12	2	7	6	3	44
„ „ 60—70 „	26	6	14	10	3	8	67
„ „ 70—80 „	20	7	20	12	7	33	99
„ „ 80—90 „	2	4	16	7	5	14	48
„ över 90 år	—	—	1	1	—	1	3
Summa	105	38	53	76	36	59	367

Dessa 367 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 62,935 underhållsdagar, varå 27,219 belöpa sig å 115 män, 141 kvinnor och 1 barn, som vårdats å hemmets sjukavdelningar.

Den äldste av under året vårdade män var änklingen Erik Gustav Olsson, född år 1845 och bland kvinnor änkan Anna Katarina Lindbom, född år 1838.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	13	18	31
Blinda och litet seende	—	2	2
Lama och ofärdiga	11	6	17
Ständigt sängliggande	58	69	127
Lungsjuka	22	22	44
Lungsjuka barn	1	—	1
Ålderstigna och sjukliga	53	27	80
Minderåriga barn	7	4	11
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	11	13	24
Arbetsföra	20	10	30
Summa	196	171	367

Pensionärernas sysselsättning har bestått i:

dels i arbeten för hemmets behov, såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, plåtslageri, snickeri, måleri hönsskötsel och div. trädgårdsarbeten m. m.

dels i arbeten för andra personer, såsom fjäderspritning, mangling, vedsågning, div. arbeten i tvättinrättningen m. m.

I tvättinrättningen har under året avverkats 67,339 kg., därav privat 35,487 kg.

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna åren 1925—1935.

	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rågmjöl .	26: 37	19: 63	22: —	28: —	22: 75	18: 50	18: 12	17: 75	17: 50	17: 25	18: 75
Rågsikt ..	34: 50	29: 50	36: —	35: 50	32: —	27: —	26: 25	26: 50	25: 50	24: 50	25: 75
Vetemjöl .	44: —	41: 50	41: —	36: —	36: —	32: 25	32: 63	30: 35	29: 25	26: 58	30: 75
Korngryn	30: 25	23: —	23: 25	31: 25	25: 75	19: 25	18: 25	19: 38	18: 25	19: 88	21: —
Ärter	30. 12	25: 75	34: 75	37: 50	34: 50	22: 12	19: 50	20: 50	23: 38	29: 38	35: 88
Fläsk	182: 50	176: 73	136: 62	158: —	163: 85	230: 25	99: —	89: 88	89: 13	79: 75	112: 75
Sill	43: —	31: 88	28: 50	25: 50	28: 25	37: 50	30: 50	19: 94	20: 38	28: —	31: 88
Havregryn	37: 63	32: —	31: 75	35: —	32: 50	27: 25	22: 50	26: 50	21: —	24: —	26: 63
Risgryn .	55: 75	52: —	49: 50	48: 60	47: 25	45: 75	40: 50	38: 83	30: 63	28: 46	30: 50
Kaffe	298: 25	269: 50	240: —	272: 50	293: 75	232: 50	180: —	237: 50	217: 50	198: 12	205: —
Socker ...	65: 63	55: —	59: 63	51: 75	43: 50	36: —	31: —	35: 38	35: 94	36: —	36: —
Bruna bönor	42: 75	35: 25	32: 50	62: 50	64: 50	45: 50	28: —	30: 75	29: 75	35: —	46: 25
Margarin	131: 25	128: 63	119: —	107: 75	94: 28	86: 87	74: 75	72: 50	72: 63	88: 87	96: 13
Farrin ...	58: 50	48: 50	51: 75	44: 25	36: 25	28: 25	22: 75	30: 50	28: 75	27: 75	27: 33

Sammandrag av ålderdomshemmets ekonomi under åren 1915—1935.

År	Understödstagare			Bruttokostn. för år	Inkomster	Nettokostnad för år	Underhållskostnad	
	Antal	Antal underhållsdagar	Medeltal pr dag	Kr.	Kr.	Kr.	Understödstagare pr år Kr.	För understödstagare pr dag Kr.
1915	161	31,389	86	26,762: 84	1,352: 10	25,410: 74	293: 47	0: 80
1916	141	30,719	84	30,658: 13	1,324: 90	29,232: 23	349: 09	0: 95
1917	136	32,694	90	34,359: 73	1,276: 19	32,083: 54	367: 59	1: —
1918	156	35,110	96	67,992: 64	1,235: 47	66,757: 17	695: 18	1: 90
1919	188	32,418	89	83,665: 77	6,383: 28	77,282: 49	868: 33	2: 38
1920	199	31,064	84	124,518: 71	11,331: 19	113,187: 19	1,347: 47	3: 61
1921	181	32,900	91	99,487: 23	21,072: 25	78,414: 98	861: 70	2; 37
1922	283	43,611	121	138,538: 12	35,862: 10	102,671: 02	1,144: 91	3: 15
1923	325	48,057	132	116,186: 03	49,707: 53	66,478: 51	880: 19	2: 42
1924	366	53,244	145	133,855: 90	102,239: 43	31,616: 47	923: 14	2: 51
1925	384	59,957	164	137,817: 26	97,325: 55	40.491: 71	880: 59	2: 42
1926	371	58,035	159	125,389: 15	102,709: 27	22,679: 88	788: 61	2: 16
1927	393	63,931	162	180.076: 68	111.071: 71	69,004: 97	1,111: 58	3: 04
1928	357	62,585	172	218,662: 06	117,986: 45	100,675: 61	1,270: 20	3: 48
1929	382	59,484	163	240,831: 56	118,279: 94	122,551: 62	1,285: 55	4: 07
1930	362	64,404	176	274,890: 20	135,840: 42	139,049: 78	1,558: 55	4: 27
1931	363	67,990	187	243,765: 96	126,751: 55	117,014: 41	1,310: 35	3: 59
1932	366	68,161	186	237,069: 99	132,606: 16	104,463: 83	1,273: 68	3: 48
1933	347	66,137	181	245,341: 97	139,736: 35	105,605: 62	1,354: 15	3: 71
1934	372	65,360	179	248,889: 62	125,619: 34	123,270: 28	1,390: 65	3: 81
1935	367	62,935	172	251,958: 68	124,197: 60	127,761: 08	1,460: —	4: —

I dessa kostnader ha fr. o. m. år 1928 medräknats amorteringar och räntor å byggnadslån.

N:o 61. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.*

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1935.

År	Bruttokostnad			Nettokostnad		
	Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor	Summa Kronor	Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor	Summa Kronor
1915...	27,762: 84	104,901: 02	131,663: 86	25,410: 74	102,977: —	128,388: 10
1916...	30,658: 13	111,985: 28	142,643: 11	29,323: 23	106,863: 50	136,186: 73
1917...	34,359: 73	152,733: 40	187,093: 13	33,082: 54	143.400: 71	186,484: 25
1918...	67,992: 64	237,125: 09	305,117: 73	66,757: 17	233,817: 17	300,574: 70
1919...	83,665: 77	322,480: 29	406,146; 06	77,282: 49	314,763: 97	392,046: 46
1920...	124,518: 97	372,198: 11	496,717: 08	113,187: 78	363.587: 88	476,775: 66
1921...	99,487: 23	411,528: 47	511,015: 70	78.414: 98	409,278: 58	487,693: 56
1922...	138,533: 12	430,977: 09	569.510: 21	102,671: 02	326,559: 82	529,230: 84
1923...	116,186: 03	520,382: 68	636,568: 71	66,478: 51	487.730: 44	554,208: 95
1924...	133,855: 90	528,358: 25	662,214: 15	31,616: 47	480,465: 06	512,081: 55
1925...	183,139: 51	496,233: 03	679,372: 54	85,813: 96	444,393: 92	530,207: 88
1926...	170,747: 67	467,713: 36	638,461: 03	68,038: 40	420,246: 67	488,285: 07
1927...	180,076: 68	468,828: 98	648,905: 66	69,004: 97	411,940: 46	480,945: 43
1928...	218,662: 06	438,237: 89	656,899: 95	100,675: 61	384,187: 09	484,862: 70
1929...	240,831: 56	429,168: 60	670,000: 16	122,551: 62	374,950: 63	497,502: 25
1930...	274,890: 20	420,774: 47	695,664: 67	139,049: 78	350,415: 81	489,465: 59
1931...	243,765: 96	440,965: 12	684,731: 08	117,014: 41	364,847: 68	481,862: 09
1932...	237,069: 99	469,939: 64	707,009: 63	104,463: 83	386 089: 05	490,552: 88
1933...	245,341: 97	482,333: 06	727,675: 03	105,605: 62	394,838: 20	500,443: 82
1934...	248,889: 62	435,625: 40	684,515: 02	123,270: 28	325,983: 67	449,253: 95
1935...	251,958: 68	420,642: 59	672,601: 27	127,761: 08	321,236: 79	448,997: 87

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

Tabell, som utvisar hur hela kostnadssumman fördelas på invånare och bevillningskrona.

År	Bruttokostnaden	Nettokostnaden	Antal kyrkoskrivna invånare	Antal bevillningskronor	Kostnad fördelad på antal invånare	Kostn. fördelad på antal bevillningskronor
1915...	131,663: 86	128,388: 10	21,941	129,804	5: 85	1: 01
1916...	142,643: 11	136,186: 73	23,237	145,280	5: 86	1: 07
1917...	187,093: 13	186,484: 25	24,403	197,761	7: 66	1: 08
1918...	305,117: 73	300,574: 70	25,408	379,490	11: 83	1: 26
1919...	406,146: 06	392,046: 46	28,571	419,136	13: 71	1: 07
1920...	496,717: 08	476,775: 66	30,633	565,794	15: 56	0: 84
1921...	511,015: 70	487,693: 56	30,662	454,494	16: 66	1: 13
1922...	569,510: 21	529,230: 84	30,377	294,147	18: 75	1: 94
1923...	636,568: 71	554,208: 95	30,021	222,748	21: 20	2: 48
1924...	662,214: 15	512,081: 55	29.920	222,740	17: 11	2: 29
1925...	679,372: 54	530,207: 88	29,215	245,128	18: 15	2: 16
1926...	638,461: 03	488,285: 07	29,058	277,758	16: 80	1: 76
1927...	648,905: 66	480,945: 43	29,119	281,858	16: 52	1: 78
1928...	656,899: 95	484,862: 70	29,578	294,721	16: 39	1: 64
1929...	670,000: 16	497,502: 25	29,969	324,948	16: 60	1: 53
1930...	695,664: 67	489,465: 59	30,394	362,516	16: 10	1: 35
1931...	684,731: 08	481,862: 09	30,649	375,128	15: 72	1: 28
1932...	707,009: 63	490,552: 88	30,914	356,952	15: 87	1: 37
1933...	727,675: 03	500,443: 92	31,229	348,096	16: 02	1: 44
1934...	684,515: 02	449.253: 95	31,794	320,206	14: 13	1: 40
1935...	672,601: 27	448,997: 87	32,613	379,313	13: 77	1: 18

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

Tablå över Fattigvårdsstyrelsens räkenskaper för år 1935.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter		1,220,400 : —	
Inventarier		80,000 : —	
Utlånade fondmedel		169,833 : 35	
Aktier i Byggnads A.-B. Mimer		2,000 : —	
Fordringar av främmande kommuner o. staten		27,134 : 07	
Fordringar av Landstinget		76,524 : 24	
Fattigvårdens andel av innestående medel hos A.-Bol. Jordbrukarebanken		12,918 : 38	
Innestående å postgiro		6,339 : 35	
Fordran för hyra för bårhus		300 : —	
Kontant i kassan		193 : 59	1,595,642 : 98

Inkomster under året:

Yttre fattigvården:

Uttaxerade medel från Drätselkammaren		448,997 : 87	
Ersättning av Landstinget enl. 40—42 §§ fattigvårdslagen	25,827 : 29		
Ersättning av statsmedel	15,029 : 40		
Återbetalning av enskilda för utg. fattigvård	21,317 : 21		
Inkomst av pensioner och sjukkassor	27,516 : 63		
Diverse inkomster	3,907 : 72		
Pensionärshemmet	5,807 : 55	99,405 : 80	

Ålderdomshemmet:

Vårdavgifter av främmande kommuner, enskilda, landstinget och staten	72,296 : 35		
Diverse inkomster	51,901 : 25	124,197 : 60	672,601 : 27

Värdeökningar under året:

Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån och amorteringslån	36,475 : 11
Transport	2,304,719 : 36

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

	Transport		2,304,719 : 36
Skulder vid årets slut:			
Fondmedel		170,401 : 63	
Obligationslån		824,312 : 73	
Restaureringslånet av år 1929		40,211 : 43	
Av Drätselkammaren förskotterade medel		76,660 : 48	1,111,586 : 27
	Summa Kronor		3,416,305 : 63

KREDIT:

Skulder vid årets början:			
Fondmedel		172,052 : 40	
Obligationslån		850,134 : 08	
Restaureringslånet av år 1929		50,865 : 19	
Av Drätselkammaren förskotterade medel		81,491 : 25	1,154,542 : 92
Utgifter under året:			
Yttre fattigvården:			
Understödskostnader		213,405 : 82	
Anstaltsvård		72,593 : 64	
Kommunalt bidrag u. k. f.		11,775 : 93	
Andra fattigvårdskostnader		73,346 : 92	
Diverse utgifter		8,353 : 73	
Förebyggande fattigvård:			
Diakonissornas anslag		10,000 : —	
Löner och arvoden		25,359 : —	
Pensionärshemmet		5,807 : 55	420,642 : 59
Ålderdomshemmet:			
Hushållet		48,753 : 05	
Bränsle, lyse och vatten		20,237 : 53	
Renhållning		10,306 : 84	
Beklädnad		5,269 : 96	
Sjukvård		6,379 : 22	
Underhåll och anskaffning av inventarier		3,605 : 65	
Förbrukningsartiklar		1,152 : 83	
Begravningskostnader		1,153 : 10	
	Transport	96,858 : 18	1,575,185 : 51

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

Transport	96,858 : 18	1,575,185 : 51
Diverse omkostnader	4,876 : 44	
Underhåll av fastigheten	12,115 : 42	
Räntor och amorteringar	78,134 : 65	
Underhåll av trädgård och planteringar	4,749 : 32	
Löner och arvoden	39,891 : 63	
Pensioner	2,413 : 50	
Stall och hönshus	3,526 : 64	
Tvättinrättningen	9,392 : 90	251,958 : 68

Tillgångar vid årets slut:

Fastigheter	1,220,400 : —	
Inventarier	80,000 : —	
Utlånade fondmedel	168,994 : 29	
Aktier i Byggn. A.-Bol. Mimer	2,000 : —	
Fordringar av främmande kommuner och staten	25,721 : 11	
Fordringar av landstinget	51,488 : 14	
Fattigvårdens andel av innestående medel hos hos A. -Bol. Jordbrukarebanken	6,281 : 96	
Innestående å postgiro	2,230 : 15	
Konto för skillnad mellan debet och kredit	16,411 : 33	
Kontant i kassan	15,634 : 46	1,589,161 : 44
	Summa Kronor	3,416,305 : 63

N:o 61.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1935.

Under fattigvårdens förvaltning stående fonder:

	Behålln. vid årets början Kronor	Under året In-komster Kronor	Under året Ut-gifter Kronor	Behålln. den 31/12 1935. Kronor
Malmströmska fonden	10,100: —	300: —	320: —	10,080: —
Beate Louise Vougts fond	10,145: —	290: —	345: —	10,090: —
Anders Nordlövs fond	504: 19	12: 25	—	516: 44
P. Bilchiers fond	929: 67	21: 25	—	950: 92
Hedda Hoffmans fond	762: 82	15: 25	10: 07	768: —
Sofia Elisabeth Sjöbergs fond	4,746: 64	115: —	65: —	4,796: 64
Anna Sjöbergs fond	300: 34	6: —	—	306: 34
Alexander Mossbergs fond	564: 58	14: 10	10: —	568: 68
Ulrika Godenius fond	2,140: 17	53: 50	140: 17	2,053: 50
Johanna Hallströms fond	2,557: 51	63: 83	107: —	2,514: 34
Anna Helena Almströms fond	4,020: —	100: 50	100: —	4,020: 50
Regina Möllers fond	5,042: 61	126: 05	142: —	5,026: 66
Ulrika Katarina Anderssons fond	500: —	12: 50	12: 50	500: —
C. G. Vretmans och hans hustrus fond	3,744: 03	96: 10	50: —	3,790: 13
Joh. Gust. Berglunds fond	120,465: 30	1,409: 64	3,041: 25	118,833: 69
Hedda Hoffmans m. fl. donationsfond	44: 37	12: 57	44: 37	12: 57
Fanny Johanssons fond	5,024: 45	100: 98	24: 45	5,100: 98
Johanna Mat. Janssons fond	460: 72	11: 52	—	472: 24
Summa Kronor	172,052: 40	2,761: 04	4,411: 81	170,401: 63

In fidem:

Axel Norén.

Rätt utdraget, betygar:

Axel Norén.

Västerås 1936
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. Den 29 Juni IX.

N:o 62.

Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Barnavårdsnämnden har under året hållit 12 ordinarie sammanträden och nämndens delegation, som har att på nämndens särskilda uppdrag handlägga frågor av brådskande natur, har avhållit 5 sammanträden. I sin egenskap av ungdomsnämnd, som inättades med berättelseårets ingång, har nämnden haft 9 sammanträden. Vid dessa sammanträden ha avhandlats sammanlagt 269 ärenden.

Nämndens verksamhet har huvudsakligen bedrivits efter samma linjer som under närmast föregående år.

I likhet med vad fallet varit under föregående år har nämnden tillsammans med folkskolestyrelsen anordnat föredrag i sexualhygien för gossar och flickor från folkskolans avgångsklasser. Dessutom har genom förmedling av länets Fattigvårds- och barnavårdsförbund anordnats tre kurser i barnavård på olika platser i staden. Kostnaden för dessa kurser har endast till viss del bestritts av nämnden.

Från och med berättelseårets ingång har nämnden i sin egenskap av ungdomsnämnd haft att taga befattning även med ungdom i åldern 18—21 år. Härmed har nämndens arbete blivit mera maktpåliggande och betydligt utökat.

De av nämnden omhändertagna och i enskilda hem utackorderade barnen hava under året inspekterats minst en gång; de på landsbygden utackorderade av ombudsmannen och de inom staden utackorderade av barnavårdsinspektrisen. Fosterlega har utgått med intill högst 25: — kr. i månaden och i regel icke längre än intill dess barnet fyllt 15 år, försåvitt icke särskilda förhållanden påkallat fosterlegans fortsatta utgivande. De för skyddsuppfostran omhändertagna barnen ha dock måst vara omhändertagna under längre tid än de barn, som varit omhändertagna för samhällsvård, liksom också att i ett och annat sådant fall måst lämnas högre ersättning. Närmare uppgifter angående nämndens åtgärder rörande samhällsvård, skyddsuppfostran och därav föranledda utgifter och processer m. m. äro intagna under Avd. I.

Nämndens verksamhet rörande barn utom äktenskap framgår av redogörelse under Avd. II.

Ifråga om barnavårdscentralens verksamhet, som hos allmänheten vunnit ytterligare uppskattning, hänvisas till Avd. III.

N:o 62. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

Uppgifter om tillsynen över fosterbarn återfinnes under Avd. IV.

Redogörelse över nämndens ekonomiska förvaltning förekommer i sammandrag under Avd. V.

Västerås i maj 1936.

För Barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.

/*Axel Norén.*

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Folkskoleinspektör Em. Granér, ordförande.

Kontorschef Einar Keijser, v. ordförande.

Ledamöter: Komminister Nils Berge, D:r Josef Lundblad, Fattigvårdssyssloman A. Norén, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Fru Agnes Söderquist.

Avd. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under året fördela sig sålunda:

År	i äkt.		u. äkt.		Tillhör annan kom.	Förebyggande åtg.					Skyddsuppfostr. enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §			Ingen åtgärd
	m.	kv.	m.	kv.		1 m. a)	1 m. b)	1 m. c)	1 m. d)	2 m.	a)	b)	c)	d)	1 m.	2 m.	3 m.	
1934	32	39	58	74	42	5	7	—	—	4	3	3	14	—	—	15	168	22
1935	109	56	61	78	64	14	15	—	13	15	3	22	17	3	17	20	140	27

N:o 62. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

År	Fr. föreg. år	Nytillkomna	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till ensk. person inom kommun	Överlämnad till ensk. person utom kommun	Överlämnad till barnhem inom kommun	Överlämnad till barnhem utom kommun	Skyddshem	Annan anstalt
1934	187	16	23	180	2,242	89	62	14	10	14	14
1935	174	39	41	172	2,116	96	81	24	12	18	11

Utöver de av nämnden utackorderade barnen hava jämväl 16 av de barn, som utackorderats av annan nämnd, men äga hemortsrätt i Västerås, inspekterats i den mån det kunnat förutses, att den nämnd, som verkställt utackorderingen, icke verkställt sådan inspektion. Av de sålunda inspekterade 193 fosterhemmen hava 123 kunnat betecknas såsom goda och 70 såsom mycket goda. Såsom allmänt omdöme om fosterhemmen kan sägas att de allvarligt uppfattat och efter bästa förmåga sökt att fullgöra sitt grannlaga och ansvarsfulla värv. De omhändertagna barnens antal i förhållande till stadens folkmängd utgör 60 %.

Arbetsåläggelse enligt 72 § i lagen om samhällets barnavård har meddelats 18 personer, varav i 5 fall åläggelsen lett till inställelse i arbetet. De övriga ha erhållit uppskov med inställelsen, huvudsakligen enär de börjat iakttaga sin försörjningsplikt.

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Anmaningsskrivelser	48	21	31	26	43	52	22	45	38	52
Svar å anmaningsskrivelser	18	10	22	21	39	27	36	26	41	17
Ansökningar hos Länsstyrelsen	21	14	12	18	28	31	13	25	25	31
Påminnelser hos Länsstyrelsen	27	49	63	72	84	93	97	75	81	92
Förklaringar hos Länsstyrelsen ...	7	8	7	19	49	41	34	41	54	22
Andra skrivelser	—	390	354	409	527	531	529	599	670	680
Summa	121	492	489	565	770	775	731	811	909	894

I 4 mål ha besvär anförts hos Kungl. Kammarrätten och i ett fall har resningsansökan gjorts hos Kungl. Maj:t.

N:o 62.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården åren 1926—1935 och dess fördelning på mantalsskriven innevånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Antal invånare	Antal bevilln. kronor	Nettokostnaden fördelad på	
	Brutto	Netto			invånare	bev. kr.
1926......	76,404: —	67,198: —	29,058	277,758: —	2: 31	0: 24
1927......	85,070· —	68,453: —	29,051	281,858: —	2: 34	0: 24
1928......	81,543: —	67,892: —	29,180	294,721: —	2: 33	0: 23
1929......	87,804: —	73,113: —	29,892	324,948: —	2: 45	0: 22
1930......	92,072: —	69,399: —	30,320	362,516: —	2: 29	0: 19
1931......	99,066: —	73,900: —	30,525	375,128: —	2: 42	0: 20
1932......	99,930: —	77,097: —	30,627	356:952: —	2: 52	0: 22
1933......	96,081: —	69,034: —	30,842	348,096: —	2: 24	0: 20
1934......	94,255: —	67,485: —	31,794	320,206: —	2: 12	0: 21
1935......	97,032: —	65,649: —	32,616	379,313: —	2: 01	0: 19

Barnhemmet Sommarro 8.

Å Barnhemmet ha följande antal barn intagits och utskrivits m. m.:

Kvarvarande från år 1934	17	
Intagna under året	16	33
Utskrivna under året		19
Kvarvarande till år 1936		14

Av de intagna barnen voro 10 gossar och 7 flickor.

Hälsotillståndet vid hemmet har varit gott.

Årskostnaden för barnhemmet utgör 14,780: — kr., vilken summa fördelad på 5,527 underhållsdagar utgör 2: 61 kr. pr dag och barn.

Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och två biträden.

Västerås i april 1936.

Axel Norén.

N:o 62.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

I likhet med föregående år ha samtliga förordnanden varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år		530
Under året utfärdade		66
Därav under året inflyttade från annan kommun	19	
För inom kommunen skrivna	47	
	Summa	596

Under året upphörda förordnanden:
På grund av:

Barnet fyllt 16, resp. 18 år	26	
Barnets död (härav 1 st. dödfödd)	10	
Barnets adoption	6	
Föräldrarnas giftermål med varandra	33	
Överflyttning till annan kommun	28	103
Kvarvarande vid årets slut		493

Fastställande av faderskap:

Antal fall där faderskapet erkänts i godo	42
Antal fall där faderskapet fastställts genom dom	2
Rättegång pågår	3
För de inflyttade barnen var faderskapet fastställt för	17
och kan ej fastställas för	2
Summa	66

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse		16
Därav inställda å Arbetshemmet	4	
Uppskov med inställelsen beviljad	7	
Ej anträffade med delgivning	4	
Ej anträffad med handräkning	1	

Underhållsbidrag.

I underhållsbidrag har under året till byråns kassa inbetalats kronor 55,856: 13 och utbetalts samma summa, därav till Nämndens och Fattigvårdsstyrelsens kassa kr. 13,722: 65. Underhållsbidraget har under året av

N:o 62. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

den försörjningspliktige erlagts direkt till moder och barn i 102 fall, med en avtalssumma av tillsammans kr. 35,730 : —.

Granskningen av de av Barnavårdsmännen förda anteckningar och räkenskaper ha under året, enligt Nämndens förordnande, verkställts av Nämndens ombudsman, Syssloman Axel Norén och föreståndare C. Scott.

Tabell, utvisande hos vem barnen vårdades vid utgången av år 1935.

Av årsklass	Modern	Fadern	Båda föräldrarna	Andra anhöriga	Icke anhöriga	Skyddshem	Barnhem	Summa
1918......	2	—	—	2	2	—	—	6
1920......	13	—	4	8	7	—	1	33
1921......	17	1	2	5	1	—	1	27
1922......	8	—	2	11	3	—	1	25
1923......	14	—	3	2	8	—	—	27
1924......	7	—	2	6	—	1	1	17
1925......	11	—	2	8	3	—	3	27
1926......	8	—	3	5	2	—	1	19
1927......	9	—	2	1	9	—	—	21
1928......	11	—	5	3	5	—	1	25
1929......	16	—	3	5	2	—	—	26
1930......	14	—	3	7	2	—	1	27
1931......	17	1	2	6	5	1	1	33
1932......	27	—	5	7	7	—	—	46
1933......	27	—	6	8	5	—	2	48
1934......	13	1	11	5	6	—	2	38
1935......	17	—	10	8	7	—	2	44
Summa	231	3	65	97	74	2	17	489

Dessutom vårdades 2 barn på sinnesslöanstalt, 1 barn å Eugeniahemmet, 1 barn hade plats.

De utomäktenskapliga födelserna inom Västerås utgjorde under året 14,6 % av samtliga födelser, utgörande en minskning jämfört med nästföregående år med 1,36 %.

Tabell utvisande antal nya barnavårdsmannaförordnanden pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda.

År	Förordnanden för		Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
	inom kommunen födda	från annan kommun inflyttade		
1931	70	29	99	19.07
1932	60	32	92	17
1933	58	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,6

Västerås i februari 1936.

CARL E. SCOTT.
Föreståndare.

Avd. III.

N:o 62. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

Barnavårdscentralen.

Under året inskrivna barn	305
Av dessa kvarstående från föreg. år	139
Nyinskrivna under år 1935	166

Av de under centralens uppsikt stående barnen voro:

Barn födda inom äktenskap	251
Barn födda utom äktenskap	54
Fosterbarnens antal var	15

Uppfödning:

Enbart bröstet	154
Blandad uppfödning	94
Konstgjord uppfödning	48

Sjukdomar:

Vattenkoppor	1
Kikhosta	1

Under året har utskrivits	152
Enär barnet fyllt 1 år	124
Enär barnet flyttat från staden	22
Enär råd och föreskrifter ej följts	3
Enär barnet avlidit	3
Till år 1936 kvarstå	153

Läkaren har under året haft 49 mottagningar, varvid sammanlagt 526 undersökningar å barn utförts.

Medeltal besök pr mottagning: 10,73.

Sköterskan har avlagt 2,642 besök i hemmen.

Avgift 5: — kr. i kvartalet eller 2: — kr. i månaden har erlagts till ett belopp av sammanlagt 785: — kr.

Dödsorsaker: 1 fall av medfött hjärtfel,
1 fall av influensa.
1 fall av barnkolera.

Västerås i januari 1936.

J. LUNDBLAD,
leg. läkare.

N:o 62.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1935.

Avd. IV.

Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn har under år 1935 stått 130 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård. Av dessa ha 39 varit födda inom äktenskap samt 91 utom äktenskap.

Barnen under ett års ålder inskrivas i Barnavårdscentralen och stå under barnavårdssysters tillsyn. De kvarstå till fyllda 2 år. Dessa ha till antalet varit 14.

Antal barn vid årets början	90
Därav i fosterhem	83
Därav på barnhem	7
Under året tillkomna	40
Därav i fosterhem	36
Därav på barnhem	4
Under året avgångna	36
Därav enär barnet flyttat från staden	7
Därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	3
Därav enär barnet omhändertagits av fadern	5
Därav enär barnet omhändertagits av modern	10
Därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	4
Därav enär barnet fyllt 16 år	2
Därav enär barnet adopterats	2
Därav enär ingen ersättning utgår	2
Därav enär barnet avlidit	1
Antal barn vid årets slut	94
Därav i fosterhem	85
Därav på barnhem	9

Antal besök under året .... 456.

Västerås i februari 1936.

Elsa Hultgren. *Svea Sandberg.*

Sammandrag av Barnavårdsnämndens räkenskaper för år 1935.

N:o 62. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1935.*

UTGIFTER:

Utackorderade barn:		
Samhällsvård	26,004 : 63	
Skyddsuppfostran å skyddshem och i enskilda hem	12,916 : 70	38,921 : 33
Anstalts- och sjukvård:		
Sinnesslövård	3,080 : 28	
Poliklinisk vård	262 : 53	
Annan anstaltsvård	3,479 : 88	6,822 : 69
Återbetalning till främmande barnavårdsnämnder		14,210 : 07
Löner och arvoden:		
Löner och arvoden för personalen för barnavårdsbyrån		13,129 : 34
Barnavårdscentralen:		
Lön för barnavårdssystern och arvode för läkaren		3,893 : —
Pension:		
Pension för föreståndarinnan för barnhemmet		1,232 : —
Diverse utgifter:		
Hyra, städning och bränsle	1,580 : —	
Telefon	477 : —	
Tidskrifter, trycksaker, annonser m. m.	617 : 44	
Diverse utgifter, stämpelkostnader m. m.	117 : 80	
Avgifter till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård	41 : —	
Avgifter till Västmanlands läns Fattigvårds- och barnavårdsförbund	155 : 35	
Omkostnader för kurser och föredrag m. m.	449 : —	
Kongressavgifter	48 : 40	
Resekostnader	106 : 95	
Årsavg. till Sv. Fattigv. och barnav.-förbund	65 : 45	
Diverse utgifter	50 : 25	3,708 : 64
Diverse utgifter för barnavårdscentralen		332 : 13
Barnhemmet Sommarro 8:		
Hushållet	4,137 : 05	
Löner och arvoden	2,803 : 58	
Beklädnad	1,838 : 05	
Bränsle, lyse och vatten	1,366 : 37	
Hyra	2,500 : —	
Underhåll av inventarier	871 : 25	
Telefon	110 : —	
Förbrukningsartiklar och diverse utgifter	868 : 29	
Tvätt	288 : 60	14,783 : 19
	Summa Kronor	97,032 : 39

N:o 62.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1935.

INKOMSTER:

Landstinget, ersättning för skyddsuppfostran		6,300 : —
Landstinget, ersättning för sjukvård		5,903 : —
Statsbidrag för skyddsuppfostran		887 : 40
Återbetalning av enskilda:		
För sjukvård	1,388 : 78	
Utackorderade barn	10,486 : 59	
I andra kommuner boende vårdade	3,052 : 50	14,927 : 87
Barnhemmet:		
Återbetalning av främmande barnavårdsnämnder och enskilda	868 : 40	
Av statsmedel	1,314 : --	2,182 : 40
Statens pensionsanstalt, bidrag till pension		330 : --
Folkskolestyrelsen, bidrag till kurser		67 : 43
Barnavårdscentralen: inkomst av avgifter		785 : —
Västerås stads drätselkammare:		
Uttaxerade medel för barnavårdsnämnden		65,649 : 29
Summa Kronor		97,032 : 39

Västerås i april 1936.

Axel Norén.

Wilh. Nybergs Boktryckeri, Västerås 1936.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. Den 29 Juni X.

N:o 63.

Stadens revisorers berättelse ang. granskning av räkenskaper och förvaltning 1935.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från stadens revisorer hit ingiven revisionsberättelse jämte tillhörande handlingar överlämnas härmed för besluts fattande.

Rådhuset i Västerås den 3 juni 1936.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.

/Arvid Ribbing.

Till Magistraten i Västerås.

Sedan Magistraten med skrivelse den 17 april 1936 till de av stadsfullmäktige för granskning av 1935 års förvaltning utsedda revisorerna överlämnat redogörelse över Västerås stads räkenskaper för år 1935, innefattande jämväl särskilda redogörelser för fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämndens, folkskolans, lärlings- och yrkesskolans, vatten-, gas- och elektricitetsverkens, järnvägsmedelsfondens, donationsjordsfondens, gasverksfondens och Västerås stads pensionsfonds räkenskaper, så har med ledning av dessa redogörelser och av i samtidigt överlämnade skrivelser anmälda eller eljest tillgängliga handlingar den oss anförtrodda revisionen verkställts, och få vi härmed med återställande av remisshandlingarna vördsamt avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Samtliga räkenskapshandlingar ävensom drätselkammarens och de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll hava genomgåtts.

Det löpande bokföringsarbetet har dessutom under hela året kontrollerats av särskilda siffergranskare.

N:o 63.
Ang. granskning av räkenskaper och förvaltning 1935.

Kassa- och banktillgodohavanden hava vid upprepade tillfällen inventerats av revisorer och siffergranskare.

Stadens innehav av obligationer, aktier och reverser hava i samband med bokslutsgranskningen genomgåtts, och har därvid bl. a. eftersetts, att förmedlingen av byggnadslån skett i enlighet med stadsfullmäktiges beslut och gällande bestämmelser.

Brandförsäkringshandlingarna för stadens byggnader och inventarier hava särskilt granskats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per ultimo december 1935 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna.

Med utgångspunkt från den i redogörelsen intagna sammanställningen av överskott och brist å de olika i räkenskapen förekommande huvudtitlarna har en mera ingående jämförelse företagits mellan den uppgjorda staten och bokslutet. För de avvikelser från gjorda beräkningar, som därvid uppmärksammats, hava tillfredsställande förklaringar lämnats.

Förvaltningsberättelser för de aktiebolag, i vilka staden direkt eller indirekt äger mera betydande intressen, hava varit för revisorerna tillgängliga. Vad därav kan utläsas angående stadens mellanhavanden med dessa företag giver icke anledning till anmärkning.

De iakttagelser och rön, som i övrigt gjorts under revisionsarbetets gång, hava i ett och annat fall föranlett påpekanden under hand, men giva icke anledning till särskilda anmärkningar eller uttalanden i denna berättelse.

De önskemål, som i tidigare revisionsberättelser uttalats angående särskilda förvaltningsdetaljer, hava i stort sett efterkommits. Frågan om inrättande av en stadsrevisorsbefattning är föremål för utredning. Däremot synes åtgärd ännu icke hava av drätselkammaren vidtagits för igångsättande av den i utsikt ställda undersökningen angående stadstjänstemännens sysslande med privata uppdrag.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrka vi stadsfullmäktige att bevilja ansvarsfrihet för 1935 års förvaltning åt drätselkammaren och stadens övriga förvaltningsorgan.

I revisionen av folkskolestyrelsens förvaltning och folkskolans räkenskaper hava undertecknade Bergquist och Lundgren på grund av ledamotskap i folkskolestyrelsen icke deltagit.

Västerås den 29 maj 1936.

Thure Bergquist.

Gösta Lundberg. *H. Öjve.* *John Lundgren.*

E. Ekkroth. *Eric Genell.* *Karl Engdahl.*

N:o 64.

Drätselkammarens skrivelse ang. nya värmeledningspannor i rådhuset.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anmälan att de två värmepannor, som tillhöra värmeledningen i Rådhuset, numera äro i sådant skick att de ej längre kunna användas och att i följd härav de måste utbytas mot nya samt att kostnaden därför enligt beräkning av byggnadschefen Smitt uppgår till 1,500 kronor, hemställer drätselkammaren, att stadsflullmäktige ville för denna nyaskaffning anvisa nyss angivna belopp, att utgå av tillgängliga medel för att sedan gäldas av uttaxerade medel i budgeten för år 1937.

Västerås den 26 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

N:o 65.

Drätselkammarens skrivelse ang. grundförstärkning för stadshotellsfastigheten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter förslag av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige vid behandling den 19 december 1935 av stadens utgiftsstat för innevarande år att utav uttaxerade medel anvisa 50,000 kronor för påbörjande av förstärkning av grunden under stadshotellsfastigheten.

Den kommitté, som av drätselkammaren tillsatts för utredning av denna fråga, har nu anmält att även om ett mera detaljerat förslag icke av kommittén kunat framläggas, kommittén enligt en överslagsvis gjord beräkning ansett kostnaderna för själva grundförstärkningsarbetet komma att i anslutning till ett av kommittén antaget anbud av A.-Bol. Grundförstärkningar i Stockholm uppgå till omkring 200,000 kronor, ävensom att det med hänsyn

N:o 65. *Ang. grundförstärkning för stadshotellsfastigheten*

till önskvärdheten att förhindra ytterligare sättningar i grunden vore av synnerlig vikt att redan under instundande sommar få påbörja arbetet. Med den ytterligare upplysning att grundförstärkningen skall utföras enligt s. k. dahrénmetod med neddrivning såsom stöd för grunden av dahrénpålar av betong samt att drätselkammaren redan låtit igångsätta arbetet, hemställer drätselkammaren, som efter hand i mån av arbetets fortgång kommer att begära ytterligare anslag för förstärkningsarbetet att stadsfullmäktige måtte besluta godkänna de hittills i ärendet av drätselkammaren vidtagna åtgärderna.

Västerås den 26 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 66.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny sommarrestaurant i stadsparken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I slutet av förlidet år gjorde Västerås Hotell A.-Bol., som jämte restaurant- och hotellavdelningarna i stadshotellet, av staden förhyr sommarrestauranten i stadsparken, hos drätselkammaren framställning om sistnämnda restaurants ersättande med en ny sådan byggnad. Som skäl för denna framställning angavs i huvudsak, att ekonomilokalerna i restauranten vore behäftade med så omfattande hygieniska och arbetstekniska brister att ett fortsatt utövande av restaurangrörelsen ej kunde fortsättas utan att radikala förbättringar genomfördes. Vidare framhöll bolaget, att även serveringslokalerna i paviljongen måste i betydande omfattning utökas. Sålunda hade bristen på rum för slutna sällskap blivit allt mera framträdande, varför dylika lokaler måste tillskapas, därest hotellbolaget skulle kunna på ett tillfredsställande sätt betjäna sina kunder, vartill komme, att nuvarande lokaler med den växande frekvensen även i övrigt visat sig alltför små, i det att särskilt under sistlidet år bolaget ofta ej varit i stånd att bereda plats åt alla sina kunder.

Bolaget ansåg, att det föreliggande behovet ej kunde tillgodoses genom om- och tilbyggnad av den nuvarande paviljongen utan krävde en fullständig nybyggnad. Bolaget hade för att främja saken låtit genom arkitekten Curt Björklund i Stockholm, vilken vore specialist på området, upprätta förslag med skisser till en sådan nybyggnad. N:o 66. *Ang ny sommarrestaurant i stadsparken.*

Drätselkammaren, som jämte en del av stadsfullmäktiges ledamöter m. fl. redan före framställningens tillkomst tillsammans med hotellbolagets styrelse besiktigat den nuvarande restaurantbyggnaden, fann därvid, att den av bolaget framförda frågan borde tagas under allvarligt övervägande. Anmärkningarne emot det förhandenvarande tillståndet bekräftades och det var tydligt, att bristerna i byggnaden och dess anordningar icke kunde avhjälpas blott genom underhållsarbeten, även om dessa bleve så omfattande som hälst. Främst gäller detta omdöme om ekonomiavdelningen till följd av de därtill hörande halft underjordiska lokalernas belägenhet och indelning. Drätselkammaren delar också bolagets uppfattning, att en tillfredsställande anordning icke står att vinna, på annat sätt än genom en fullständig nybyggnad. Det av arkitekt Björklund uppgjorda förslaget erbjuder härutinnan en i det stora hela god lösning.

Om sålunda en sommarrestaurant allt fortfarande skall finnas i stadsparken och drätselkammaren är av den bestämda uppfattningen, att så bör bliva förhållandet, är den enda möjliga utvägen att råda bot på de nuvarande missförhållandena att uppföra en nybyggnad för ändamålet. Då staden äger den nuvarande paviljongen och stadsparkens hela område och ej lämpligen bör frånhända sig någon del av området eller den fulla bestämmanderätten över detsamma, kan det ej gärna komma i fråga annat, än att byggnaden uppföres av staden och blir stadens egendom samt uthyres till begagnande för sitt avsedda ändamål. Den nuvarande paviljongen förhyres på sätt ovan angivits av Västerås Hotellaktiebolag enligt ett kontrakt, som utlöper den 1 oktober 1939. Dit förlägges som bekant under sommarmånaderna stadshotellets serveringsrörelse och restaurantlokalerna i stadshotellet hållas under tiden stängda. Drätselkammaren har tänkt sig att även efter en nybyggnad i stadsparken, om en sådan nu kommer till stånd, de nämnda anordningarne som visat sig vara uppskattade av allmänheten, skola fortbestå och sålunda även den nya restauranten uthyras till hotellbolaget. Givetvis föranleder dock anläggningskostnaden för den nya restauranten, att hyresavgiften höjes. Härutinnan har efter ingående förhandlingar enighet uppnåtts mellan drätselkammaren och bolaget, att hyra skall för bolagets återstående hyrestid utgå med ett belopp, som motsvarar 7 % av anläggningskostnaden med det tillägg, att därest för tiden efter den 1 oktober 1939 nytt hyresavtal träffas med bolaget, som omfattar både stadshotellet och stadsparkspaviljongen, hyresavgiften för den senares del skall ingå i det nya avtalet med oförändrat belopp.

Efter verkställda beräkningar har drätselkammaren kommit till den uppfattningen att den nya restauranten enligt arkitekt Björklunds förslag bör kunna fullt färdigställas för en summa av omkring 200,000 kronor och

N:o 66.
Ang. ny sommarrestaurant i stadsparken.

skulle sålunda, om denna beräkning visar sig riktig, hyran efter omändringen utgå med 14,000 kronor om året. Ehuru enligt den träffade uppgörelsen en förräntning av byggnaden erhålles, som skulle motivera byggnadskostnadernas gäldande med lånemedel, är det drätselkammarens tanke, att staden bör och även kan förväntas bliva i stånd att bestrida denna kostnad med skattemedel och täcka densamma under loppet av några få år, på sätt drätselkammaren framdeles och i första hand vid upprättande av 1937 års budget vill föreslå, Avsikten är, om stadsfullmäktige godkänna det nu framförda förslaget, att arbetena skola påbörjas tidigt detta års höst och fullföljas under den följande vintern, så att den nya restauranten skall kunna tagas i bruk i början av maj nästa år.

Enligt den situationsplan för byggnaden, som åtföljer byggnadsskisserna, skall byggnaden förläggas närmare Stora gatan än den nuvarande paviljongen. Härutinnan skall dock enligt drätselkammarens förslag göras den ändringen att byggnaden förflyttas omkring 8 meter längre söderut, så att dess läge mera sammanfaller med den nuvarande paviljongens.

På grund av det anförda och med bifogande av de uppgjorda byggnadsskisserna får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för uppförande inom stadsparken, i stället för den nuvarande paviljongen, av en ny sommarrestaurant ställa till drätselkammarens förfogande av tillgängliga medel ett belopp av förslagsvis 200,000 kronor med uppdrag för drätselkammaren att framdeles inkomma till stadsfullmäktige med förslag på vad sätt detta anslag slutligen skall gäldas.

Västerås den 26 maj 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Ragnar Tenow.

N:o 67.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för sifferrevision.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren som här bifogas, ha stadens revisorer på anförda skäl hemställt om anvisande för innevarande år av ett tilläggsanslag å 1,500 kronor, att efter revisorernas omprövning fördelas mellan de i revisionsarbetet sysselsatta siffergranskarne och får drätselkammaren med vitsordande av att arbetet med siffergranskningen inom de olika kommunala förvaltningsgrenarne ansenligt ökats för sin del hemställa, att stadsfullmäktige för ändamålet ville ställa till revisorernas förfogande ett tilläggsanslag å 1,500 kronor, att utgå av tillgängliga medel för att sedan gäldas av uttaxerade medel i 1937 års budget.

Västerås den 4 juni 1936.

För Drätselkammaren:

O. HELLMAN.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Det anslag, som för närvarande utgår för bestridande av stadens revisionskostnader, kr. 5,550: —, har under senare år så fördelats, att en var av 7 revisorer erhållit ett belopp av kr. 150: —, under det att återstoden fördelats mellan de tre av revisorerna anställda siffergranskarna med till siffergranskaren hos drätselkammaren kr. 1,800: —, till siffergranskaren hos tekniska verken kr. 1,500: — och till siffergranskaren hos fattigvårdsstyrelsen kr. 1,200: —.

Den ökning av siffergranskarnas arbete, som under senare år kunnat konstateras, i all synnerhet beträffande den hos drätselkammaren anställda siffergranskaren, har kommit de redan från början knappt tilltagna siffergranskningsarvodena att numera framstå såsom oskäligt låga i förhållande till den arbetsprestation, som avkräves dessa personer.

Revisorerna se sig därför nödsakade att hos drätselkammaren göra framställning om en ökning av anslaget för revisionskostnader redan innevarande år med ett belopp av kr. 1,500: —, att efter revisorernas beprövande fördelas mellan de i revisionsarbetet sysselsatta siffergranskarna.

Västerås den 25 april 1936.

Å revisorernas vägnar:

THURE BERGQUIST.

N:o 68.

Drätselkammarens skrivelse ang. byggnadsförbud för kvarteren Jonas och Jorund.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren fått del av en framställning till stadsfullmäktige av byggnadsnämnden, däri nämnden under åberopande av en skrivelse från Stadsarkitekten Sven Ahlbom och Stadsingeniören F. Schiött anhållit, att stadsfullmäktige måtte utverka förbud mot nybyggnad inom byggnadskvarteren Jonas och Jorund i avbidan på upprättande av stadsplanebestämmelser för kvarteren, får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet förklara sig för sin del icke hava någon erinran att göra emot bifall till framställningen.

Västerås den 4 juni 1936.

För Drätselkammaren:

O. HELLMAN.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av efterföljande framställning från stadsarkitekten Ahlbom och stadsingeniören Schiött får byggnadsnämnden anhålla att förbud måtte utverkas mot nybyggnad inom kvarteren Jonas och Jorund för upprättandet av nya stadsplanebestämmelser för kvarteren.

Västerås den 20 maj 1936.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

I sitt yttrande till Konungen beträffande förslag till provisoriska byggnadsföreskrifter för Västerås, har byggnadsstyrelsen gjort erinringar för vissa kvarter. Bland annat anföres:

"Styrelsen får vidare framhålla, att bebyggelsen av vissa av de i § 2 uppräknade kvarteren icke kan med avseende på gårdsrummens utformning

N:o 68. *Ang. byggnadsförbud för kvarteren Jonas och Jorund.*

tillfredsställande regleras enbart genom de nu antagna föreskrifterna. Smala och triangulärt tillspetsade kvarter, såsom t. ex. kvart. Karna, Laura, Kraka, Kleopatra, Klio, Livia, Linnea, Klaudia, Irma, Karl, Jakob, Filip, Frej, Gunvald, Gösta, Hilmer, Högne och Jorund kunna nämligen icke bebyggas i den utsträckning föreskrifterna medgiva, utan att olämpliga gårdsförhållanden skulle uppstå i kvarterens inre delar. En förbättrad reglering av bebyggelsen inom dessa kvarter synas svårligen kunna ernås annat än genom fullständiga stadsplanebestämmelser".

I fastställelsebrevet den 25 januari 1935 "anbefaller Kungl. Maj:t länsstyrelsen att delgiva stadsfullmäktige vad byggnadsstyrelsen i sitt utlåtande anfört, ifråga om förslagets behov av komplettering i vissa hänseenden, dels ock i fråga om angelägenheten av att provisoriska byggnadsföreskrifter eller stadsplanebestämmelser upprättas och antagas för samtliga kvarter inom stadens planlagda område, för vilka icke i stadsplan och därtill hörande bestämmelser meddelats föreskrifter i de ämnen, varom förmäles i 128 § byggnadsstadgan."

Det torde vara omöjligt att i ett sammanhang utarbeta stadsplanebestämmelser för samtliga kvarter, särskilt med hänsyn till byggnadsförbudet under förslagens prövning.

Den bästa framkomliga vägen synes oss vara att behandla ett eller flera kvarter i taget. Därvid bör i första hand ifrågakomma de kvarter, som blivit föremål för byggnadsstyrelsens erinran, då en bebyggelse i dessa efter de provisoriska byggnadsföreskrifterna skulle kunna medföra mycket olämplig och osund bebyggelse. Utöver ovan av byggnadsstyrelsen angivna kvarter finnas flera, vilka i fråga om form och svårighet att inom provisoriska byggnadsföreskrifterna på ett lämpligt sätt bebygga, kunna jämföras med dessa. Sådana kvarter böra även i första hand bli föremål för förslag till stadsplanebestämmelser.

I anslutning till vad ovan anförts få undertecknade härmed vördsamt anhålla, att Byggnadsnämnden ville för upprättande av stadsplanebestämmelser hos stadsfullmäktige hemställa om utverkande av byggnadsförbud för kvarteren Jonas och Jorund.

Västerås den 12 maj 1936.

Sven Ahlbom. *F. Schiött.*

N:o 69.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av mark för utläggning av Östra Ringvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från obebyggda fastigheten tomten N:o 9 Östermalm med adressnummer 5 Östermalmsgatan skall enligt gällande stadsplan till Östra Ringvägen utläggas ett område med en areal av 333 kvm.

Nu har ägaren av fastigheten erbjudit staden inköpa denna tomtdel för en köpeskilling efter 9 kronor pr kvm. eller motsvarande vad han enligt egen uppgift, som drätselkammaren icke har anledning att betvivla, vid en förut tilltänkt försäljning av tomten varit erbjuden.

Då drätselkammaren anser den begärda köpeskillingen vara skälig, har drätselkammaren ansett staden böra antaga erbjudandet och får för den skull hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 9 kronor pr kvm. och på villkor i övrigt, som drätselkammaren kan finna för staden antagliga, åt staden förvärva den del av fastigheten tomten N:o 9 Östermalm, som enligt gällande stadsplan skall utläggas till Östra Ringvägen, med köpeskillingen gäldad av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 4 juni 1936.

För Drätselkammaren:

O. HELLMAN.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 70.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar för byggnadsområdet Övre Rosenhill.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får med överlämnande av en framställning från vatten- och gasverksstyrelsen om anvisande av ett anslag å 24,000 kronor för utdragande till och inom området Övre Rosenhill av allmänna ledningar

för vatten, avlopp och gas med tillstyrkande av densamma föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta,

N:o 70. *Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar för byggnadsområdet Övre Rosenhill,*

att för bestridande av kostnaderna för Övre Rosenhillsområdets förseende med ledningar för vatten, avlopp och gas anvisa 24,200 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen gäldas av lånemedel samt giva drätselkammaren i uppdrag att i vad beslutet avser att anslaget slutligen skall gäldas av lån, underställa detsamma Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Västerås den 11 juni 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Fastighetsägarna inom området Övre Rosenhill hava hos vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om utdragning till området av allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas.

Anläggningskostnaderna för ledningarna äro beräknade till 51,000: — kr. Efter avdrag av anslutningsavgifterna, beräknade till 26,800: — kr., bliver stadens andel i kostnaderna 24,200: — kr.

Då frågan rörande gatumark är reglerad med staden och anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa 24,200: — kronor för utdragning till och inom området Övre Rosenhill av allmänna ledningar för vatten-, avlopp- och gas.

Västerås den 5 maj 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

|Gerh. Geston.

N:o 71.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av elektriska ledningar för vissa delar av Kristiansborg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 28 maj innevarande år beslutat anvisa 41,500 kronor för bestridande av kostnaderna för utdragande av vatten-, avlopps- och gasledningar inom vissa delar av staden tillhöriga egendomen Kristiansborg att slutligen gäldas av lånemedel.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 juni hemställer nu vatten- och gasverksstyrelsen, att Stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag å 7,100 kronor för utdragande av elektriska ledningar inom samma område.

Drätselkammaren föreslår, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för bestridande av kostnaderna för utdragning av elektriska ledningar inom ett från Kristiansborgs gård avsöndrat byggnadsområde väster och sydost om Kullen anvisa 7,100 kronor, att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas genom lån, samt att giva drätselkammaren i uppdrag, att så vitt beslutet avser anslagets gäldande genom lån underställa detsamma Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Västerås den 11 juni 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed framlägga förslag till utbyggnad även av elektriska ledningar till det på Kristiansborgs ägor avsatta området väster och sydost om Kullen, för vilket område anslag nyligen beviljats till ledningar för vatten, avlopp och gas.

Anläggningskostnaderna äro beräknade till 10,000: — kr. Efter avdrag av det enskilda bidraget, 2,900: — kr., bliver stadens andel i kostnaderna 7,100: — kr.

N:o 71. *Ang. anläggning av elektriska ledningar för vissa delar av Kristiansborg.*

Då byggnadsverksanheten kräver ledningarnas utdragning och anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande, hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag å 7,100: — kr. för utdragning av elektriska ledningar till ovanberörda från Kristiansborg avsöndrade byggnadsområde väster och sydost om Kullen.

Västerås den 2 juni 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

|Gerh. Geston.

N:o 72.

Drätselkammarens skrivelse ang. slutligt gäldande av vissa anläggningskostnader för djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 mars 1931 anslogo stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren av lånemedel 527,000 kronor till slutligt gäldande av en del kostnader för djuphamnsanläggningen, vilka dittills förskotterats av tillgängliga medel. I den skrivelse, som låg till grund för stadsfullmäktiges beslut, angavs bland annat, att djuphamnsanläggningen icke ännu, ens i det skede den då befann sig, kunde anses som fullbordad. Utom det då pågående arbetet med malmutlastningsanordningarne, vartill stadsfullmäktige den 29 augusti 1929 anslagit 300,000 kronor och om vilket arbete det ännu vore omöjligt att avgöra, huruvida de anslagna medlen bleve fullt tillräckliga, skulle det visa sig erforderligt att utföra en del kompletterande detaljer, särskilt beträffande spåranordningarne.

Då fråga nu är om uppläggande av ett nytt fast amorteringslån, anser drätselkammaren det lämpligt, att med slutligt anslag reglera de hittills utförda eller beslutade kompletterande anläggningsarbetena för djuphamnen, som ej ingå i ovannämnda anslag å 527,000 kronor.

N:o 72.

Ang. slutligt gäldande av vissa anläggningskostnader för djuphamnen

De nu ifrågavarande kostnaderna äro följande.

Merutgifter för malmlastningsanordningen utöver beviljat anslag enligt 1931 års bokslut .... Kr.		68,742 : 84
Komplettering av järnvägsspåranläggningen till malmtippen, utförd år 1932		6,098 : 06
Komplettering av växel- och signalsäkerhetsanläggning för djuphamnen, utförd under år 1934		1,185 : 90
Sänkning av en väg vid djuphamnen, föranledd av malmutlastningsanordningen, utförd under år 1935		1,473 : 68
Anordnande av elektrisk belysningsanläggning vid djuphamnen, likviderad år 1933		8,200 : —
Kostnad för utförande av en vågbrytare vid djuphamnen enligt stadsfullmäktiges beslut den 26/10 1933: Beräknad kostnad	68,000 : —	
därav statsbidrag	45,300 : —	
stadens anslag av lånemedel	22,700 : —	
verklig kostnad	70,074 : 72	
förut anslagna	68,000 : —	
Brist i anslaget		2,074 : 72
Nytt järnvägsförbindelsespår för djuphamnen enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 december 1935; arbetet är under utförande		45,000 : —
Kronor		132,775 : 20

På grund av det ovan anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för gäldande av ovan angivna kostnader för stadens djuphamnsanläggning, vilka ännu ej reglerats genom slutligt anslag, anvisa 132,775 kronor 20 öre, att utgå av lånemedel samt uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning och stadfästelse.

Västerås den 4 juni 1936.

För Drätselkammaren:

O. HELLMAN.

/Ragnar Tenow.

N:o 73.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava, sedan beslut den 29 november 1934 fattades om uppläggande av stadens senaste amorteringslån, vartill Kungl. Maj:t den 1 mars 1935 lämnat nådigt tillstånd, beviljat nedan angivna anslag att täckas av lånemedel.

1935 den 25 april, § *67*, till påbyggnad av gasklockan samt anläggande av nya förbindelseledningar för gas .... Kr.	108,000: —
1935 den 21 juni, § *106*, till anläggning av en högspänningsjordkabel mellan statens kraftverk och stadens vattenverk, del av kostnaden	12,981: 70
1936 den 26 mars, § *40*, till ökad kranutrustning m. m. för djuphamnen	303,200: —
1936 den 28 maj, § *78*, till anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar inom för byggnadstomter avsatta områden av Kristiansborg väster och sydost om Kullen	41,500: —
1936 den 28 maj, § *79*, till anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Linné- och Brahegatorna	8,700: —
1936 den 28 maj, § *80*, till anläggning av elektriska ledningar i Stora gatan m. fl. gator jämte transformatorstation, del av anslaget	32,600: —
1936 den 28 maj, § *81*, till anläggning av ett reningsverk för kloakvatten, del av anslaget	803,600: —
1936 den 28 maj, § *82*, till diverse nyanläggningar för stadens vatten-, avlopps-, gas- och elektriska ledningar, beslutade under åren 1935 och 1936	211,850: —

N:o 73.
Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Till stadsfullmäktiges nästblivande sammanträde föreligga till avgörande nedan omförmälda frågor, avseende anslag att gäldas med lånemedel. Dessa anslag upptagas med angivande av dagen för stadsfullmäktiges nästa sammanträde.

1936 den 29 juni, till gäldande av diverse kostnader för komplettering av djuphamnsanläggningen	132,775 : 20
1936 den 29 juni, till anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar inom byggnadsområdet Övre Rosenhill	24,200 : —
1936 den 29 juni, till anläggning av elektriska ledningar inom för byggnadstomter avsatta områden av Kristiansborg, väster och sydost om Kullen	7,100 : —
Kronor	1,686,506 : 90

Med hänsyn till lämpligheten att utnyttja nuvarande låga ränteläge anser drätselkammaren, att staden nu bör upplägga ett nytt fast lån för bestridande av ovanberörda anslag.

Drätselkammaren hemställer därför, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren, att efter därtill hos Kungl. Maj:t utverkat medgivande för täckande av ovan närmare angivna anslag upptaga ett nytt stadens amorteringslån mot utgivande av obligationer eller andra förbindelser å tillhopa 1,686,500 kronor med den amorteringstid, Kungl. Maj:t bestämmer och den räntefot, som det må ankomma på drätselkammaren att för stadens räkning besluta, ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om detta låns upptagande.

Västerås den 4 juni 1936.

För Drätselkammaren:

O. HELLMAN.

|Ragnar Tenow.

N:o 74.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av ett garage för stadens motorredskap.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammarens lastautomobiler äro för närvarande uppställda i förhyrda garageplatser och vägskrapor samt vält i ett provisoriskt skjul å Kungsängen.

Byggnadschefen har föreslagit, att ett garage för stadens motorfordon skall uppföras å den s. k. vedgårdstomten å Kungsängen. Då Drätselkammaren har avsikter att inom en ej alltför avlägsen framtid förlägga stadens hela förrådsrörelse till ifrågavarande plats, anser drätselkammaren det lämpligt att redan nu vidtaga anstalter för uppställandet av stadens motorfordon på den för förrådsrörelsen avsedda platsen.

Garaget är avsett att uppföras utefter Järnvägsgatan närmast vägen till Lillån. Garagets längd är 32,5 meter och bredd 10 meter. Det inrymmer 8 garageplatser. Kostnaden är av byggnadschefen beräknad till 35,000 kronor.

Med bifogande av kostnadsförslaget hemställer drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att av tillgängliga medel anvisa 35,000 kronor för uppförande av ett garage å den s. k. vedgårdstomten å Kungsängen, med uppdrag åt drätselkammaren att vid uppgörandet av budget för staden för år 1937 föreslå Stadsfullmäktige, huru ifrågavarande belopp slutligen skall gäldas.

Västerås den 11 juni 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Eric Plantin.*

N:o 75.

Drätselkammarens skrivelse ang. införande av undervisning i husligt arbete vid tekniska skolan och iordningställande av lokaler för ändamålet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 juni innevarande år har styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning hemställt, att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt styrelsen att vid skolorna anordna undervisning i husligt arbete och att Stadsfullmäktige för iordningställandet av lokaler samt anskaffande av inventarier för denna undervisning måtte bevilja ett anslag av 30,000 kronor.

Framställningen är så väl genomtänkt och behovet av anslaget så väl motiverat, att drätselkammaren anser sig utan vidare relation därav från drätselkammarens sida kunna tillstyrka bifall härtill och får därför föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta,

dels att uppdraga åt styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning att vid skolorna anordna undervisning i husligt arbete,

dels ock att för iordningsställandet av lokaler samt anskaffandet av inventarier för denna undervisning anvisa 30,000 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel med uppdrag åt drätselkammaren att vid uppgörandet av budgeten för år 1937 föreslå Stadsfullmäktige, huru kostnaderna slutligen skola gäldas.

Västerås den 11 juni 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Eric Plantin.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har sedan länge haft sin uppmärksamhet riktad på det förhållandet, att undervisning i husligt arbete efter folkskolestadiet saknas i Västerås. Detta har enligt

styrelsens uppfattning varit att anse som en brist i utbildningsmöjligheterna för ungdomen i staden. De, som ägna sig åt husligt arbete, ha nämligen på grund härav icke kunnat erhålla någon lämplig huslig utbildning vid mognare ålder. Icke heller de vuxna personer, som funnit, att de behöva förbättra sina kunskaper på området för att rätt kunna sköta ett hem, ha haft möjlighet att erhålla den för dem lämpliga undervisningen.

N:o 75. *Ang. införande av undervisning i husligt arbete vid tekniska skolan och iordningställande av lokaler för ändamålet.*

En undersökning av förhållandena på andra orter, där lärlings- och yrkesskolor finnas, visar, att så gott som överallt undervisning i husligt arbete är anordnad vid dessa skolor. Det är vidare vanligt, att dessa kurser äro mycket väl besökta och att de utgöra ett mycket dominerande inslag i skolornas arbete. Förfrågningar i folkskolan här i staden rörande intresset bland de äldre flickorna för fortsatt utbildning i husligt arbete visa, att sådant intresse synes vara att påräkna.

Lärlings- och yrkesskolornas styrelse har dock tidigare, trots det trängande behovet av kurser i husligt arbete, icke fört fram frågan om sådana kurser, emedan det funnits ännu större behov att ordna verkstadsskolorna. Dessa kunna nu anses vara utrustade på ett tillfredsställande sätt, varför styrelsen anser, att nu något bör och kan göras för ordnandet av undervisning för flickor i det husliga arbetet.

För den skull har styrelsen verkställt utredning i saken och framlägger härmed resultatet av densamma. Lokal för undervisningen kan icke, såvitt styrelsen kan se, erhållas på lämpligare sätt, än att inredning för ändamålet göres på vinden i tekniska skolan, där förut verkstadsskolan för snickare fått mycket goda lokaler. Här låter sig med fördel anordnas skolkök, sömnadssal, tvättstuga, strykrum, matsal — även användbar till lektionsrum och omklädnadsrum. Fullt tidsenliga lokaler kunna erhållas. Byggnadskostnaden har av byggnadschefen beräknats till 20,000: — kronor, inklusive alla erforderliga ledningar. Dessa bli vid en anläggning av detta slag, med många arbetsplatser i köket och flera spisar, särskilt dyrbara. Inventarierna — tvättstugeutrustning, beredningsbord i köket, spisar, symaskiner, skåp och andra möbler, glas, porslin, grytor, handdukar, duktyg etc. — ha kostnadsberäknats till 12,000: — kronor. Till anskaffningen av inventarier beräknas att ett statsbidrag på cirka 2,000: — kronor skall kunna erhållas.

Undervisningen planeras dels med heldagskurser för elever, som helt kunna ägna sig åt skolan och dels med aftonkurser. Styrelsen har till att börja med tänkt sig att samtidigt ha en dagkurs och dessutom två aftonkurser i skolköksarbete och två aftonkurser i sömnadsarbete. Härigenom skulle också lämplig tjänstgöring kunna beredas de behövliga två lärarinnorna.

Ett förslag till årsbudget för en undervisning av detta slag bifogas. Till avlöning åt lärarinnorna erhålles statsbidrag likaså till en del undervisningsmateriell. De i budgeten upptagna elevavgifterna äro beräknade under förutsättning av att avgifterna utgå efter samma normer, som nu tillämpas i verkstadsskolor och kvällskurser. Styrelsen för Västerås praktiska hushållsskola har välvilligt visat sitt intresse för ordnandet av den här föreslagna undervisningen genom att utlova ett bidrag till driften på

№ 75. *Ang. införande av undervisning i husligt arbete vid tekniska skolan och iordningställande av lokaler för ändamålet.*

tills vidare 1000: — kronor årligen. Stadens beräknade kostnader för driften skulle alltså bli 2,650: — kronor.

Även om byggnadsarbetet kan igångsättas innevarande sommar, vilket styrelsen anser vara mycket önskvärt, torde inredningen av lokalerna icke kunna göras så raskt, att undervisningen mer än till en del kan upptagas under instundande hösttermin. Styrelsen beräknar för den skull att kostnaderna i samband därmed ungefärligen skola kunna täckas av redan till skolan för året beviljade medel. Anslag till den nämnda undervisningen för år 1937 ämnar styrelsen, om undervisningen beslutes, begära i samband med anslagsäskandet till skolorna för nämnda år.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får på grund av det anförda vördsamt föreslå,

att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning att vid skolorna anordna undervisning i husligt arbete, och

att stadsfullmäktige, för iordningställandet av lokaler samt anskaffandet av inventarier för denna undervisning, måtte bevilja ett anslag av 30,000: — kronor.

Västerås den 10 juni 1936.

THEOFIL ÖBERG,
Ordf. i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

/Folke Ericsson.

Plan för årsbudget för undervisning i husligt arbete vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Utgifter:

1.	2 stycken lärarinnor, avlöning	Kr.	5,600: —
2.	Underhåll och komplettering av inventarier	Kr.	1,200: —
3.	Bränsle, gas och el. energi till spisar och motorer	Kr.	750: —
4.	”Råvaror för produktionen” (Matvaror, tyg och dylikt)		2,000: —
5.	Uppvärmning, lyse, städning		350: —
		Summa Kronor	9,900: —

Inkomster:

N:o 75.

Ang. införande av undervisning i husligt arbete vid tekniska skolan och iordningställande av lokaler för ändamålet.

1.	Statsbidrag till lärarinnornas avlöning		Kr.	3,600: —
2.	Statsbidrag till underhåll m. m. av inventarier..		Kr.	200: —
3.	Statsbidrag till bränsle, gas och el. energi		Kr.	250: —
4.	a. Elevernas ersättning för "råvaror"	1,600: —		
	b. Statsbidrag till "råvaror"	100: —		1,700: —
5.	Elevavgifter		Kr.	500: —
6.	Utlovat bidrag från Västerås praktiska hushållsskola		Kr.	1,000: —
7.	Brist att fylla genom anslag		Kr.	2,650: —
			Summa Kronor	9,900: —

Västerås den 10 juni 1936.

THEOFIL ÖBERG.

/*F. Ericsson.*

Till Herr Ordföranden i styrelsen för Västerås stads skolor för Yrkesundervisning.

Utdrag av protokoll, hållet vid styrelsens för Västerås Praktiska Hushållsskola sammanträde den 9 juni 1936.

— — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — —

§ 2.

Upplästes en begäran från Västerås stads skolor för yrkesundervisning om ett årligt bidrag för planerad undervisning i husligt arbete vid skolorna.

Styrelsen beslöt att tillsvidare bidraga med ett belopp av 1,000: — kr. årligen.

Västerås den 9 juni 1936.

Märta Björkman,
ordf.

Lilly Schenström,
Sekreterare.

N:o 76.

Nykterhetsnämndens yttrande ang. oktroj för systembolaget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktiges sekreterare har den 9 april 1936 till nykterhetsnämnden för förberedande utlåtandes avgivande överlämnat Systembolagets i Västerås hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda framställning om rättighet att inom staden utöva detaljhandel med rusdrycker under åren 1937—1939. De nuvarande oktrojbestämmelserna äro fastställda för åren 1934—1936. Stadsfullmäktiges beslut i frågan återfinnes under § 93 i Stadsfullmäktiges protokoll för den 26 maj 1933.

Vad först oktrojtiden angår får nykterhetsnämnden, då under de tidigare oktrojtiderna inga olägenheter visat sig av den treåriga oktrojtiden utan i motsats därtill fördelar, då bolaget genom den längre oktrojtiden blivit satt i tillfälle att mer konsekvent ordna sin handel efter oktrojbestämmelserna och Kungl. Kontrollstyrelsens föreskrifter, tillstyrka den begärda oktrojtiden.

I bolagets redogörelse angives, huru bolaget önskar ordna detaljhandeln med rusdrycker, nämligen genom 2 utminuteringsrättigheter och genom 8 utskänkningsställen. Bolaget innehar redan nu 2 utminuteringsrättigheter, av vilka dock endast den ena hittills tagits i anspråk. Då nykterhetsnämnden tillstyrker att även under nästa oktrojperiod 2 utminuteringsrättigheter skola finnas, har nykterhetsnämnden velat framhålla önskvärrheten av att även det andra utminuteringsstället kommer att öppnas. Under den nu löpande oktrojperioden innehar Systembolaget 7 utskänkningsrättigheter, men hemställer att under den kommande oktrojtiden dessa skola ökas till 8. I sin redogörelse angiver Systembolaget, hur bolaget tänkt sig att bedriva verksamheten och att bolaget icke skulle taga den ifrågasatta nya utskänkningsl rättigheten i anspråk, innan särskilda omständigheter sådant påfordrade. Även om nykterhetsnämnden icke kan betvivla riktigheten av vad bolaget anfört, så anser nykterhetsnämnden dock att det kan vara tillfyllest i utskänkningshänseende här i staden med de 7 rättigheter, som för närvarande finnas.

Nykterhetsnämnden tillstyrker sålunda endast 7 utskänkningsrättigheter.

Bolaget hemställer att den i rusdrycksförordningen fastställda maximikvantiteten för uttag av rusdrycker per motbok och månad, eller 4 liter, måtte få gälla även för bolagets verksamhetsområde.

Nykterhetsnämnden tillstyrker sålunda endast 7 utskänkningsrättigstämmelserna, vilka under den förflutna oktrojtiden visat sig fördelaktiga, böra bliva gällande även under den nya oktrojtiden, och att sålunda den kvantitet spritdrycker, som av Systembolaget må utminuteras, inskränkes till i regel högst 2 liter per motbok i månaden, dock med rätt för bolaget att

medgiva högre utminutering intill i gällande rusdrycksförordning tillåtna maximikvantitet till motboksinnehavare, som på grund av särskilda omständigheter prövas hava behov därav, därvid givetvis utminuteringen i varje fall skall ske i enlighet med av Kungl. Kontrollstyrelsen utfärdade bestämmelser.

N:o 76.
Ang. oktroj för systembolaget.

För den kommande oktrojperioden förordar nykterhetsnämnden bibehållandet av hittillsvarande detaljbestämmelser för utminuteringen och utskänkningen.

Nykterhetsnämnden får därför föreslå, att Stadsfullmäktige ville för sin del besluta,

att Systembolaget i staden medgives rätt att under åren 1937—1939 utöva detaljhandel inom Västerås stads kommun med de i 1 § Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker omförmälda slag av dylika drycker under följande förbehåll:

I. att nämnda rätt skall avse:

1:o) 2 utminuteringsställen för spritdrycker och vin, belägna: 1 vid eller i närheten av Stora torget och 1 vid eller i närheten av Stora gatan mellan Karlsgatan i öster och Hållgatan i väster;

2:o) 7 utskänkningsställen för spritdrycker och vin;

a) tre inom norra kvarteret med rätt för bolaget att överflytta ett av dem till södra eller västra kvarteret;

b) två inom västra kvarteret, därav ett i ett parkområde;

c) ett i ett utvärdshus;

d) en s. k. rörlig rättighet att användas för mera tillfälliga eller oförutsedda behov.

II. att i fråga om berörda detaljhandel och den individuella rätten att inköpa och på utskänkningsställe förtära rusdrycker skola gälla följande bestämmelser:

N:o 76.
Ang. oktroj för systembolaget.

1:o) Beträffande utminuteringen: Den kvantitet spritdrycker, som av Systembolaget må utminuteras, inskränkes till i regel högst 2 liter per motbok i månaden, dock med rätt för bolaget att medgiva högre utminutering intill i gällande rusdrycksförordning tillåtna maximikvantitet till motboksinnehavare, som på grund av särskilda omständigheter prövas hava behov därav, därvid givetvis utminuteringen i varje fall skall ske i enlighet med de av Kungl. Kontrollstyrelsen utfärdade bestämmelser härför.

Därest motboksinnehavare underlåter att under en månad uttaga den honom tillkommande kvantiteten spritdrycker, äger dock bolaget, efter prövning i varje särskilt fall, rätt att en följande månad tilldela sådan motboksinnehavare 4 liter.

Utminutering må till den, som ej fyllt 25 år och icke har eget hushåll endast ske med högst 1 liter spritdrycker per månad, och bör utminutering över huvud taget av rusdrycker icke ske till annan än den, som fullgör skatteplikt mot stat och kommun, ej åtnjuter understöd av allmänna medel och ej brister i fullgörandet av honom åliggande försörjningsplikt, innefattande denna sistnämnda bestämmelse även underlåtenhet att fullgöra åtagen eller ådömd underhållsskyldighet för barn utom äktenskapet.

2:o) Beträffande utskänkningen: Till gäst, som å utskänkningsstället bekommit honom tillkommande kvantitet av rusdrycker, må icke ånyo utskänkas sådana drycker på samma ställe förrän efter fyra timmar.

I frågan om utskänkning av spritdrycker och vin skall i övrigt gälla vad Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker föreskriver, samt de bestämmelser, som av Kungl. Kontrollstyrelsen kunna utfärdas.

N:o 76. *Ang. oktroj för systembolaget.*

Härjämte föreslår nykterhetsnämnden, att Stadsfullmäktige måtte uttala sig för, att Systembolaget tillhåller föreståndare för bolagets egna utskänkningsställen, ävensom innehavare av överlåtna rättigheter att tillse, att till personer, som ej fyllt 21 år, i regel ej utskänkes spritdrycker.

Västerås den 15 juni 1936.

För Nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Eric Plantin.

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Härmed får Systembolaget i Västerås, som bildats och består av undertecknade bolagsmän, och som har till uteslutande ändamål att efter därtill i behörig ordning erhållen rättighet i Västerås stad idka handel med rusdrycker i enlighet med gällande rusdrycksförsäljningsförordning och i övrigt meddelade föreskrifter, vördsamt anhålla om rättighet att inom Västerås stads kommun utöva detaljhandel med de i § 1 av Kungl. Förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker omförmälda slag av dylika drycker under åren 1937—1939.

Intyg om delägarnes behörighet att idka rörelsen, bolagets stadgar samt redogörelse för, hur bolaget ämnar bedriva sin verksamhet, bifogas.

Västerås den 4 februari 1936.

Martin Jonsson. *Otto Oest.* *Thor Richter.*

Axel Sundström. *Johan Svensson.* *J. W. Keijser.*

C. A. Palmén. *John Hygrell.* *Theofil Öberg.*

N:o 76.
Ang. oktroj för systembolaget.

REDOGÖRELSE

för hur systembolaget i Västerås ämnar bedriva sin verksamhet för detaljhandel med rusdrycker i Västerås under den ifrågasatta oktrojtiden åren 1937—1939.

Verksamheten skall avse försäljning, utminutering och utskänkning av spritdrycker och vin.

Bolaget innehar för närvarande för detaljhandeln med rusdrycker i Västerås dels två utminuteringsrättigheter för spritdrycker och vin, dels sju utskänkningsrättigheter för spritdrycker och vin, nämligen tre, som utövas i stadshotellsbyggnaden och av vilka två äro sammanslagna till den av bolaget självt bedrivna serveringen, en å restaurant Klippan eller Möllers salong, en i Stadsparken, en å ön Elba och en s. k. rörlig rättighet.

För alla eventualiteter torde det, såsom under nuvarande oktroj är medgivet, ehuru medgivandet ej begagnats, vara lämpligt förutse två utminuteringsställen för spritdrycker och vin.

Vad utskänkningsställenas antal beträffar och då först de för spritdrycker, varmed även utan vidare följer rättighet att utskänka vin, innehar bolaget som ovan nämnts för närvarande sju. En av de rättigheter, som utövas i stadshotellsfastigheten, kan bolaget enligt nuvarande oktrojbestämmelser få överflytta till södra kvarteret. Detta medgivande torde, av skäl, som tidigare anförts, böra kvarstå även för nästa oktrojperiod samt dessutom på grund av eventuellt inträffande lokalsvårigheter utvidgas därhän, att bolaget berättigas flytta denna rättighet till södra eller västra kvarteret. Men då därtill kommer, att någon ny rättighet ej får medgivas under oktrojtiden och nära fyra år komma att förflyta till dess utgång, torde det, med hänsyn till att nya förhållanden inom denna tid kunna tänkas uppkomma, som betinga inrättandet av ännu en restaurant eller värdshus, vara lämpligt att förutse ytterligare därutöver en rättighet.

Bolaget avser sålunda för bedrivande av sin verksamhet två utminuteringsställen för spritdrycker och vin samt åtta utskänkningsställen för spritdrycker och vin.

I sammanhang härmed vill bolaget nämna, att den ifrågasatta nya utskänkningsrättigheten icke är ämnad att tagas i anspråk, innan omständigheterna sådant påfordra, samt att bolagets förfarande att sålunda icke genast för allmänheten öppna alla de försäljningsställen, å vilka bolaget förklarat sig önska bedriva sin rörelse, enligt bolagets förmenande överensstämmer med författningens mening, samt för övrigt jämväl förestavas av nödvändigheten att, i händelse tillfälliga eller oförutsedda legitima behov av utskänkning av något slag av rusdrycker skulle yppa sig under den tid, för vilken bolaget erhåller rättighet till detaljhandel med dylika drycker, kunna tillmötesgå sådana behov.

Vidkommande grunderna för försäljningsställenas förläggning synes, utöver vad ovan nämnts, sannolikt icke någon förändring i de nuvarande förhållandena vara av behovet påkallad beträffande de nu utövade rättig-

heterna. Därför synes det dock icke vare sig nödvändigt eller lämpligt att utan vidare fastslå de nuvarande lokalerna såsom givna, enär det icke är uteslutet, att förhållanden kunna komma att inträffa, vilka göra en eller annan förändring nödvändig.

N:o 76. *Ang. oktroj för systembolaget.*

Försäljningsställenas belägenhet angivas fördenskull sålunda:

1:o) *Utminuteringsställena för spritdrycker och vin:*

ett vid eller i närheten av Stora torget och *ett* vid eller i närheten av Stora gatan mellan Karlsgatan i öster och Hållgatan i väster;

2:o) *Utskänkningsställena för spritdrycker och vin:*

tre inom norra kvarteret med rätt för bolaget att överflytta ett av dem till södra eller västra kvarteren, *två* inom västra kvarteret, därav ett till ett parkområde, *ett* å ett utvärdhus, *ett* eventuellt i någon å central plats nytillkommande restaurantlokal samt *en* s. k. rörlig rättighet att användas för mera tillfälliga eller oförutsedda behov.

Ifråga om alla utskänkningsställena skall gälla, att de ej förläggas inom eller invid kasernområde eller lägerplats och att de ej heller förläggas så nära eller anordnas så, att de kunna verka störande för förut befintliga gudstjänst- eller andaktslokaler.

Att grunderna för förläggningen av vissa försäljningsställen icke kunnat av bolaget angivas närmare än som skett, har sin orsak däri, att bolaget anser det olämpligt att i förväg binda sig för vissa lokaler eller fastigheter eller ifråga om förhyrning vara beroende av vissa fastighetsägare.

Å utskänkningsställena för spritdrycker och vin avser bolaget utskänkning i den omfattning, som Kungl. Förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker medgiver samt med iakttagande av de föreskrifter Kungl. Kontrollstyrelsen kan finna nödigt meddela.

Beträffande ransoneringen för utminuteringen och restriktionsbestämmelserna för utskänkningen få vi framhålla såsom vår bestämda uppfattning, att dessa förhållanden böra vara lika överallt i landet och anordnas efter Kungl. Kontrollstyrelsens för hela riket gällande föreskrifter, framför allt i de fall, där inskränkningar utöver de i lagen stadgade befinnas erforderliga och är det vår mening, att bolagets verksamhet i berörda hänseenden bör bedrivas i enlighet med nämnda grundsatser.

Utom två eller eventuellt tre utskänkningsrättigheter för spritdrycker och vin, vilka bolaget har för avsikt att självt utöva, ämnar bolaget överlåta övriga utskänkningsrättigheter till enskilda personer, men vill bolaget förbehålla sig rätt, att om så av dess styrelse prövas lämpligt, självt utöva ytterligare någon eller några rättigheter.

N:o 77.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1935.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed avgiva berättelse för år 1935 och i sådant avseende anföra följande.

Under år 1935 har nämnden avhållit 12 sammanträden.

Följande utlåtanden hava avgivits:

till Stadsfullmäktige:

Yttrande över rusdryckslagstiftningsrevisionens betänkande	1 st.
Yttrande över organisationssakkunnigas betänkande med utredning och förslag rörande den samhälleliga hjälpverksamhetens organisation	1 st.
Budget för år 1936	1 st.
Remisser ang. utskänkning av pilsnerdricka	12 st.
Remisser ang. försäljning av pilsnerdricka	4 st.

till Konungens befallningshavande:

Yttrande över besvär	1 st.
Remisser ang. körkortsindragningar	22 st.
Ang. tillstånd att utskänka alkoholfria och därmed jämförliga .. drycker	2 st.

till Magistraten:

Ang. tillstånd att utskänka alkoholfria och därmed jämförliga drycker	1 st.

till Stadsfiskalen:

Remisser ang. nykterhetsintyg för körkort, handlagda av nämnden	23 st.
Remisser ang. nykterhetsintyg för körkort, handlagda av nämndens ordförande	223 st.
S:a	246 st.

till Systembolaget:

Motboksärenden	4 st.

till Aktiebolgaet Vin- och Spritcentralen:

Yttrande ang. detaljhandel med dubbeldenaturerad rödsprit	7 st.
Summa	302 st.

Nykterhetsnämndens övervakare har över sin verksamhet avgivit följande rapport.

N:o 77. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1935.*

"Rapport för år 1935

beträffande övervakningar, utredningar och åtgärder i alkoholistvårdande syfte.

Övervakningsverksamheten.

Av i Västerås hemmahörande personer stodo den 31/12 1934 tio personer under övervakning. Nio av dessa övervakningar hade beslutats av nykterhetsnämnden i Västerås och en av alkoholistanstalten å Wenngarn. Under år 1935 tillkommo av nykterhetsnämnden i Västerås beslutade nio övervakningar och av olika alkoholistanstalter beslutade fyra övervakningar. Sålunda har det sammanlagda antalet under år 1935 övervakade i Västerås hemmahörande personer uppgått till tjugofem. Genom nykterhetsnämndens i Västerås beslut ha elva personer under året avförts från övervakning. Av de övriga fjorton ha två personer genom tvångsinternering beretts vård å alkoholistanstalt; den ene å alkoholistanstalten Åsbrohemmet, den andre å alkoholistanstalten Älvgården. Tvänne försökspermitterade alkoholister ha genom resp. anstalts beslut återtagits för fortsatt vård på grund av brott emot permissions- och utskrivningsföreskrifterna; den ene till alkoholistanstalten å Wenngarn, den andre till Östfora-anstalten. En från Svartsjö-anstalten utskriven alkoholist har återinternerats å samma anstalt på grund av brott emot utskrivningsföreskrifterna och slutligen har en under övervakning satt alkoholist frivilligt ingått å vårdanstalt (Härnöanstalten) för alkoholister. Vid 1935 års slut kvarstodo sålunda åtta personer för ytterligare övervakning och behandling av nykterhetsnämnden.

Förutom ovannämnda i Västerås hemmahörande personer har övervakning utförts enligt särskild begäran från tvänne alkoholistanstalter beträffande två försökspermitterade alkoholister. Den ene av dessa återtogs till anstalten för ytterligare vård på grund av brott emot permissionsföreskrifterna och den andre remitterades på grund av avflyttning till annan nykterhetsnämnd.

Enligt meddelande från alkoholistanstalt har en av nykterhetsnämnden i Västerås internerad alkoholist efter anstaltsvistelsen bosatt sig å annan plats än Västerås, varför nykterhetsnämnden å platsen underrättats.

Vid 1935 års slut voro sju personer intagna å alkoholistanstalt efter ansökan av nykterhetsnämnden i Västerås.

N:o 77.
Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1935.

UTREDNINGAR:

Utredningar hava företagits i anledning av:

			Antal fall:
1.	Upprepade fylleriförseelser och anmälningar om spritmissbruk		37
2.	Begäran om alkoholistvård (Frivillig internering)		4
	Vidtagen åtgärd: 1 intagits å Östfora-anstalten. 1 intagits å Härnö-anstalten. 1 intagits å Skytteholmshemmet. 1 ej avhörts.		
3.	K. B:s remiss angående ifrågasatt körkortsindragning		10
4.	Ansökan om rätt att: utskänka pilsnerdricka		3
5.	försälja pilsnerdricka		2
6.	försälja rödsprit		4
7.	öppethålla kafé		1
8.	Ansökan om nykterhetsintyg.		
	Av tillsyningsmannen behandlade och omedelbart (i samråd med ordföranden) tillstyrkta ansökningar	223	
	Av Nykterhetsnämnden i Västerås behandlade och tillstyrkta	9	
	Av Nykterhetsnämnden i Västerås behandlade och avstyrkta	6	238
		Summa	299

Resultatet av nämndens övervakande verksamhet har i stort sett varit tillfredsställande.

Nämndens i ett flertal årsberättelser framkomna uppfattning att olaga handel med rusdrycker förekomme i staden i rätt stor omfattning, har fått sin bekräftelse däri att vid Rådhusrätten i Västerås och Västmanlands mellersta domsaga under året anhängiggjorts ett flertal åtal rörande olaga befattning med rusdrycker och tillverkning därav och att därav framgått, att en spritliga drivit sin rörelse i Västerås och dess närmaste omnejd.

Nykterhetsnämnden har anledning förmoda, att sedan denna liga oskadliggjorts, bättre förhållanden komma att inträda.

Mot det allmänna nykterhetstillståndet i övrigt har under året ingen större anmärkning varit att göra.

Västerås den 15 juni 1936.

För Nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Eric Plantin.

N:o 78.

Beredningsutskottets förnyade yttrande ang. folktandvård (Jfr. 1936 N:o 10.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 27 februari innevarande år till beredningsutskottet återremitterat av beredningsutskottet avgivet yttrande över statens sjukvårdskommittés betänkande med förslag till ordnande av folktandvården inom riket (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10 1936); och får beredningsutskottet nu efter sedan utskottet i anledning av återremissen och enligt av stadsfullmäktige vid den första remissen givna direktiv inhämtat yttranden över förslaget av folkskolestyrelsen och hälsovårdsnämnden och under hänvisning till den redogörelse för förslaget, som finnes intagen i stadsfullmäktiges förenämnda handlingar, i ärendet avgiva följande nya yttrande.

Uttalandet i betänkandet till förslaget, att kommittén i likhet med 1924 års sakkunnige hyst uppfattningen att vare sig allmän tandvårdsplikt eller allmän avgiftsfrihet för skolbarn bör förekomma anger, att kommittén avsett, att skoltandvården i avseende å skolbarnens anlitande av densamma skulle bli frivillig. Beredningsutskottet anser i motsats härtill, att en förutsättning för ett tillstyrkande av den föreslagna organisationen av denna tandvård är att den göres obligatorisk, d. v. s., det skall föreligga skyldighet för målsman till skolbarn att anlita densamma. Det kan eljest befaras, att förslagets bärande idé att få en rationell tandvård allmänt och såsom en hela landet berörande social angelägenhet genomförd, blir förfuskad. Att utan dispensmöjlighet upprätthålla denna skyldighet för målsman att anlita tandvården torde emellertid vara att gå alltför långt. Beredningsutskottet håller före, att möjlighet för målsman att erhålla befrielse från densamma icke bör vara helt utesluten, där starka skäl tala för en sådan befrielse.

Med denna sin inställning till frågan om skoltandvård skall göras obligatorisk eller bliva frivillig, synes det beredningsutskottet vara principiellt riktigare att avstå från uttagandet av tandvårdsavgifter och låta det allmänna bära den kostnadsutgift, som dessa avgifter enligt förslaget skulle täcka.

Beredningsutskottet vidhåller den i sitt föregående yttrande framförda åsikten, som delas av folkskolestyrelsen, att det bör beredas tillfälle för primärkommun att åtminstone i avseende å mera oväsentliga detaljer kunna ordna sin tandvård vid sidan av den föreslagna organisationen. I vad mån ett medgivande därtill blir möjligt utan att sönderbryta enhetligheten i förslaget kan beredningsutskottet icke bedöma. Detta bedömande bör överlåtas åt de statliga myndigheter, som närmast hava avgörandet i sin hand.

I avseende å genomförandet av tandvård för barn före skolåldern, alltså mellan 3 till 7 år, och för vuxna efter 14 år, vidhåller beredningsutskottet

N:o 78. *Ang. folktandvård.*

likaledes vad beredningsutskottet härom anfört i sitt första yttrande eller att därmed bör anstå och man bör låta erfarenheten av den obligatoriska skoltandvården ge vägledning för huruledes den andra allmänna tandvården såsom en samhällelig institution framdeles skall utbyggas, en åsikt som delats av folkskolestyrelsen och hälsovårdsnämnden.

Med överlämnande av de av folkskolestyrelsen och hälsovårdsnämnden i ärendet avgivna yttrandena, hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville besluta göra beredningsutskottets nu gjorda uttalande i ärendet till sitt eget yttrande.

Västerås den 16 juni 1936.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Beredningsutskottet i Västerås.

Sedan utskottet lämnat hälsovårdsnämnden tillfälle att yttra sig över statens sjukvårdskommittés betänkande angående folktandvården, får nämnden i ärendet anföra följande.

Hälsovårdsnämnden vill i princip vitsorda det som anförts i kommitténs betänkande och sålunda att behov föreligger av tandvård för barn i åldern 7—14 år. Nämnden har dock den åsikten, att begreppet obligatorisk ej bör innebära skyldighet för barnen att utnyttja den erbjudna möjligheten till tandvård.

Nämnden anser i likhet med folkskolestyrelsen, att man till en början endast bör inställa sig på obligatorisk tandvård för barn i åldern 7—14 år och att organisationens utveckling sedan får följa efter de praktiskt vunna erfarenheterna.

Beträffande avgifter för vården finner nämnden det självklart, att sådana ej skola uttagas för barn, som icke begagna sig av vårdmöjligheten. I övrigt torde väl åtminstone tillsvidare avgifter böra i allmänhet utgå och obemedlade använda sig av den befrielsemöjlighet, som föreligger.

Den angivna möjligheten till befrielse för obemedlade bör enligt hälsovårdsnämndens uppfattning icke förbindas med ett alltför omständigt intygsingivande utan bör kunna ordnas på ett enkelt och praktiskt sätt t. ex. genom intyg från vederbörande lärare.

Västerås den 11 maj 1936.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktiges beredningsutskott.

N:o 78. *Ang. folktandvård.*

Beredningsutskottet har i skrivelse till folkskolestyrelsen hemställt om styrelsens utlåtande över statens sjukvårdskommittés betänkande angående folktandvård. Med anledning härav får styrelsen i korthet anföra följande:

Styrelsen finner syftet med det framlagda förslaget om förbättrad tandvård synnerligt beaktansvärt, detta evad det gäller att från samhällets sida ordna såväl de organisatoriska som ekonomiska förutsättningarna för beredande av nämnda vård. Redan nu ha, tack vare kommunalt eller enskilt initiativ, aktningsvärda försök gjorts att bereda folkskolans lärjungar tandvård, och de goda erfarenheter, som därav vunnits, göra det till en önskvärd angelägenhet, att i första rummet skolungdomen hela landet över beredas denna för deras framtida hälsa så betydelsefulla vård.

En genomförd skoltandvård omfattande åldern 7—14 år betecknas av de sakkunniga som det primära, ty en konserverande tandvård för de äldre måste för att ej bli alltför omfattande anknytas till en fullständig sanering av tänderna hos det uppväxande släktet. Den föreslagna organisationen avser dock att i viss utsträckning tillgodose jämväl de vuxnas tandvårdsbehov, ävensom behandling av barn före skoløldern i den utsträckning tid och omständigheter så medgiva.

Även om styrelsen finner en sådan allmän tandvård, ordnad genom det allmännas förmedling, ur flera synpunkter betydelsefull, anser den dock, att försiktigheten bör bjuda att ej på en gång bygga upp en så stort tilltagen organisation, som förslaget avser. Erfarenheten från andra områden av allmän välfärdsorganisation, exempelvis dövstumsvården, visa på risken av en för stort tilltagen organisationsapparat. Den ökade insikt, som vunnits i fråga om den grundläggande tandvårdens och tandhygienens betydelse, torde även leda till att det framtida tandvårdsbehovet ej får den omfattning, som nu är fallet. Styrelsen anser fördenskull att åtminstone till en början organisationens omfattning bör ta sikte på att tillgodose tandvårdsbehovet i åldern 7—14 år. Först sedan nödig erfarenhet härav vunnits. för en utökning av organisationen till att omfatta även övriga ålderskategorier vara att rekommendera. Med hänsyn till den betydelse, som en systematiskt inledd och ordnad tandvård för barn under sju år anses äga, framfördes dock av enskilda ledamöter inom folkskolestyrelsen den meningen, att förslaget borde tillstyrkas, även evad det avser sanering av mjölktänderna.

Beträffande den lokala tandvårdsorganisationen anser styrelsen en viss smidighet vara av värde, ägnad att tillmötesgå skilda orters speciella behov. I mera tätt befolkade delar av landet torde fasta kliniker erbjuda den största fördelen, medan i landsändar med gles befolkning den ambulatoriska kan äga företräde. Där saken därigenom bäst gagnas, borde primärkommunen efter särskilt medgivande själv kunna ordna tandvården och för bestridande av kostnaderna erhålla bidrag med visst belopp per barn och år. Även beträffande tandläkarens dagliga tjänstgöring synas möjlighet böra lämnas

N:o 78. *Ang. folktandvård,*

öppen för avvikelser från s. k. normal tjänstetid, detta bl. a. för att slippa ifrån att anställa tandläkare med partiell tjänstgöring.

Styrelsen anser sig även böra ifrågasätta, huruvida ej bestämmelsen om särskild tandvårdsavgift, som för skolbarn föreslagits till 3 kr. för barn och år, borde utgå. Visserligen förutsätter förslaget avgiftsfrihet för såväl obemedlade som mindre bemedlade, men dels möter det svårighet att dra en rättvis gräns mellan betalande och icke betalande, dels kan avgiften ehuru relativt blygsam utgöra ett skäl för målsman att förvägra sina barn behövlig tandvård.

Västerås den 15/4 1936.

För Västerås Folkskolestyrelse:

RICK. SÖDERQUIST.

|Em. Granér.

Då det gäller, att den föreslagna tandvården skulle omfatta även äldre personer har jag en avvikande mening mot styrelsemajoriteten. Alla som sökt vård å pensionsstyrelsens anstalter vet vilken vikt läkarna fäster vid den sökandes tänder. Dessa anstalter, isynnerhet då det gäller reumatiska åkommor, befolkas till stor del av mindre bemedlade och att underlätta deras möjlighet till tandvård bör därför vara ett allmänt intresse.

Jag anser därför att sakkunnigeförslaget bör tillstyrkas även i denna del.

Rick. Söderquist.

N:o 79.

Beredningsutskottets och byggnadsnämndens förnyade utlåtanden ang. namnsättning å gator inom gamla lasarettsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Stadsfullmäktige den 30 april innevarande år har beredningsutskottet att jämte byggnadsnämnden avgiva nytt yttrande i fråga om namngivning av gatorna i kring kvarteren Phyllis, Pandora och Penelope.

Efter det byggnadsnämnden i ett den 20 nästlidne maj avgivet nytt utlåtande vidhållit sitt ursprungliga förslag, att gatorna skulle erhålla namnen Länsträdgårdsgatan, Trappgatan och Lantmäteribacken, därvid nämnden emellertid såsom ett alternativ för namnet Länsträdgårdsgatan föreslagit namnet Claréusgatan, får beredningsutskottet med hänsyn till, att det föreslagna namnet Länsträdgårdsgatan kan föranleda förväxling med annat gatunamn, vari "trädgårds" ingår som del, för sin del hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att gatorna i ordning från öster till väster skola namngivas Claréusgatan, Trappgatan och Lantmäteribacken.

Västerås den 16 juni 1936.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 30 april 1936 till byggnadsnämnden återremitterat ärendet om gatunamn kring kvarteren Phyllis, Pandora och Penelope, får byggnadsnämnden anföra följande.

Byggnadsnämnden kan för sin del icke finna, att de invändningar, som gjorts mot att den ifrågakomna trafikleden skulle benämnas Länsträdgårdsgatan, är av beskaffenhet att kunna rubba nämndens mening om namnets lämplighet, varför nämnden vidhåller sitt namnförslag. För den händelse detta namn ej skall vinna stadsfullmäktiges gillande, vill nämnden såsom sin mening framhålla, att det i varje fall är olämpligt att benämna den ifrågavarande gatan Källgatan, då det ligger mycket närmare till hands att den betydligt bredare, söder därom och norr om kvarteret Olympia belägna gatan, som utgör en naturlig fortsättning av den nuvarande Källga-

N:o 79. *Ang namnsättning å gator inom gamla lasarettsområdet.*

tan, erhåller namnet Källgatan. Om namnet Länsträdgårdsgatan icke antages, vill nämnden föreslå namnet Claréusgatan efter Fredrik Claréus, vilken verkade såsom lasarettsläkare i Västerås under åren 1859—1893, och vars minne allmänt omfattas med aktning.

Västerås den 20 maj 1936.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/*Martin Lindheimer.*

Utdrag av protokoll, hållet vid Stadsfullmäktiges i Västerås sammanträde den 30 april 1936.

§ 68.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande april hade byggnadsnämnden, med bifogande av sina i ärendet den 20 november och den 4 december 1935 förda protokoll samt en därtill hörande kartskiss anhållit, att stadsfullmäktige ville antaga de i förslaget omnämnda gatunamnen.

Av berörda protokoll och karta framgick, att förslaget avsåg, att den från Hållgatan först i östlig riktning mellan kvarteren Pandora och Penelope på norra sidan och kvarteret Pernilla på södra sidan och därefter i nordlig riktning utmed östra sidan av kvarteret Penelope till Skepparbacken gående gatan skulle benämnas Länsträdgårdsgatan, att den från Länsträdgårdsgatan i nordlig riktning mellan kvarteren Pandora och Phyllis å västra och kvarteret Penelope å östra sidan till Skepparbacken gående gatan skulle benämnas Trappgatan samt att den från Hållgatan mellan kvarteren Pandora och Phyllis till Trappgatan gående gatan skulle benämnas Lantmäteribacken.

Beredningsutskottet, som med skrivelse den 21 innevarande november överlämnat byggnadsnämndens framställning till stadsfullmäktige för avgörande, hade därvid tillstyrkt godkännande av det uppgjorda förslaget.

Efter av handlingarne tagen del uppstod en stunds överläggning, varunder Herr Eklund yrkade bifall till det framställda förslaget, Herr Keijser med instämmande av Herr Leontien, att den föreslagna Länsträdgårdsgatan skulle såsom den förutvarande gata, av vilken den utgjorde fortsättning, benämnas Källgatan, samt Herrar Ernst Johansson, Hedberg, Engdahl och Pers återremiss av ärendet till byggnadsnämnden och beredningsutskottet.

Vid framställning av proposition å sistberörda yrkande och frågan om stadsfullmäktige ville nu företaga ärendet till slutligt avgörande, beslöto

stadsfullmäktige utan omröstning återremittera frågan för ytterligare beredning till byggnadsnämnden och beredningsutskottet.

N:o 79. *Ang. namnsättning å gator inom gamla lasarettsområdet.*

Som ovan
In fidem:

Theofil Öberg.

Justerat och offentligen uppläst den 4 maj 1936; betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

N:o 80.

Beredningsutskottets yttrande ang. organ för förande av socialregistret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 30 april innevarande år till beredningsutskottet för utlåtande överlämnat en framställning av fattigvårdsstyrelsen, vari styrelsen under erinran om en nyligen antagen lag om socialregister, som skulle i varje kommsn föras av fattigvårdsstyrelsen eller annat kommunalt organ som kommunen därtill utsåge, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte utse det organ, som för stadens del hade att föra samma register, får beredningsutskottet för sin del föreslå, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att sagda register för staden skall föras av fattigvårdsstyrelsen.

Västerås den 16 juni 1936.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 80.
Ang. organ för förande av socialregistret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under meddelande att Riksdagen antagit lag om socialregister att i varje kommun föras av fattigvårdsstyrelse eller annat kommunalt organ, som kommunen därtill utser, får fattigvårdsstyrelsen hemställa att Stadsfullmäktige måtte utse det organ, som har att föra sagda register, vilket skall träda i funktion redan den 1 januari 1937.

Fattigvårdsstyrelsen vill redan nu påpeka att såväl uppläggningen som förandet av detta register kommer att draga särskilda kostnader.

Västerås den 29/4 1936.

För Fattigvårdsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

/Axel Norén.

N:o 81.

Nykterhetsnämndens förberedande utlåtanden ang. tillstånd till handel med pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktiges sekreterare har den 26 mars 1936 till nykterhetsnämnden för förberedande utlåtandes avgivande remitterat en av drätseldirektören Th. Öberg den 11 mars 1936 hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att inom lokaler i fastigheten n:r 6—8 vid Stora gatan i Västerås från och med den 1 oktober 1936 till och med den 30 september 1939 utskänka pilsnerdricka klass II.

I den till Konungens befallningshavande avgivna framställningen redogör drätseldirektör Öberg för de förhållanden, som föranlett ifrågavarande framställning, därvid särskilt framhålles, att Stadsfullmäktige den 22 februari 1934 beslutat uttala sig för, att utskänkningen av pilsnerdricka skall, frånsett utskänkningen i samband med pensionatsrörelse och å spritrestauranter, omhänderhavas av ett kafébolag med kommunal anknytning i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag, som uppgjorts av särskilt tillsatta kommitterade.

Då detta kafébolag nu, representerat av drätseldirektör Öberg, ingiver sin ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka får nykterhetsnämnden i anslutning till tidigare fattat beslut för sin del förorda, att Stadsfullmäktige ville besluta,

N:o 81. *Ang. tillstånd till handel med pilsnerdricka.*

hos Konungens Befallningshavande i länet tillstyrka, att drätseldirektör Theofil Öberg beviljas tillstånd att inom lokaler i fastigheten n:r 6—8 vid Stora gatan här i staden från och med den 1 oktober 1936 till och med den 30 september 1939 utskänka pilsnerdricka av klass II.

Västerås den 15 juni 1936.

För Nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/*Eric Plantin.*

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län, Västerås.

Den 22 februari 1934 beslöto stadsfullmäktige i Västerås vid behandling av den genom en särskild av stadsfullmäktige tillsatt kommitté utreda frågan om ordnandet av handeln med pilsnerdricka inom staden bl. a. i fråga om utskänkningen av pilsnerdricka uttala sig för att denna utskänkning — frånsett utskänkning i samband med pensionatsrörelse och å spritrestauranter — skulle omhändertagas av ett kafébolag med kommunal anknytning i huvudsaklig överensstämmelse med ett av kommittén uppgjort förslag till bolagsordning.

Sedan ett sådant kafébolag stiftats vid konstituerande bolagsstämma den 14 november 1934, hava stadsfullmäktige vidare den 29 samma månad och år valt de styrelseledamöter och revisorer, som det enligt bolagsordningen skulle ankomma på stadsfullmäktige att utse, vilka uppdrag av stadsfullmäktige förnyats den 28 november 1935.

Enligt den plan, som av stadsfullmäktige godkänts för bolagets verksamhet skulle denna hava tagit sim början den 1 oktober 1935. Emellertid nödgades bolagets styrelse på grund av svårigheter att finna någon lämplig lokal för rörelsens bedrivande övergiva tanken på att redan vid sagda tidpunkt öppna någon rörelse. Nu har emellertid en sådan möjlighet yppat sig. I nordvästra hörnet av Stora gatan och Karlsgatan skall inom den närmaste tiden uppföras en nybyggnad inom vilken för ifrågavarande ändamål lämpliga lokaler kunna ställas till förfogande.

N:o 81.
Ang. tillstånd till handel med pilsnerdricka

Utöver hänvisning till ovan angivna tidigare av stadsfullmäktige i Västerås fattat beslut i ämnet, som innebär ett principiellt godkännande av de i § 2 i bolagsordningen föreslagna riktlinjerna för bolagets verksamhet får undertecknad, på grund av lämnat bemyndigande sökande av utskänkningsrätten, med överlämnande av Stadsfullmäktiges tryckta handlingar i ärendet beträffande den planerade verksamheten ytterligare meddela följande.

Lokalens läge i hörnet av Stora gatan och Karlsgatan synes vara fullt tillfredsställande. Den ligger öppet och tillgängligt som det bör vara ifråga om en rörelse som denna. Läget är vidare sådant, att om erfarenheten sedermera skulle visa på behov av ytterligare en eller annan dylik serveringslokal, dessa kunna förläggas på lämpligt avstånd från denna första lokal, utan att någon av dem behöver komma att ligga — som ej är önskvärt — i stadens utkanter. Inom den nu ifrågasatta fastigheten kan rörelsen ordnas så, att den kommer att bedrivas i överensstämmelse med de riktlinjer, som angivits i merberörda kommittébetänkande.

Serveringslokalerna bliva två, med särskilda ingångar från gatan, den ena avsedd för dem, som önska intaga måltid och den andra för dem, som endast vilja bliva serverade pilsnerdricka eller eventuellt andra drycker såsom kaffe, mineralvatten eller dylikt. Dessutom finnes god plats för kök, srveringsrum, toaletter och dylika biutrymmen.

Undertecknad får sålunda med bifogande av vederbörliga handlingar hemställa om tillstånd att inom lokaler i fastigheten N:o 6—8 vid Stora gatan i Västerås från och med den 1 oktober 1936 till och med den 30 september 1939 utskänka pilsnerdricka klass 2.

Västerås den 11 mars 1936.

THEOFIL ÖBERG.

Utdrag av protokoll, hållet vid Västerås Kaféaktiebolags i Västerås sammanträde den 13 januari 1936.

§ 2.

Beslöt styrelsen uppdraga åt drätseldirektören Theofil Öberg att för kafébolagets räkning hos Konungens befallningshavande anhålla om tillstånd att utskänka pilsnerdricka under 3-års perioden efter den 1 oktober 1936.

Som ovan:

In fidem:

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 81.

Ang. tillstånd till handel med pilsnerdricka.

Direktören Frithiof Sandberg har den 18 februari 1936 hos Konungens Befallningshavande hemställt om tillstånd att i lokaler inom fastigheten n:r 5 vid Hantverkargatan här i staden under 3 års tid från och med den 1 oktober 1936 få utskänka pilsnerdricka.

Stadsfullmäktige hava den 22 februari 1934 beslutat, att utskänkning av pilsnerdricka i Västerås förutom å pensionat och spritrestauranter skulle omhänderhavas av ett kaféaktiebolag med kommunal anknytning.

Detta kafébolag, vars oktrojansökan nykterhetsnämnden denna dag tillstyrkt torde icke kunna börja sin rörelse förrän i februari månad 1937. Någon anledning att avstyrka tillstånd för direktören Frithiof Sanberg att under ytterligare 1 års tid utskänka pilsnerdricka klass II finnes sålunda icke.

I anledning härav får nykterhetsnämnden föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att direktören Frithiof Sandberg beviljas tillstånd att under tiden 1 oktober 1936 till och med den 30 sept. 1937 i lokaler inom fastigheten n:r 5 vid Hantverkaregatan här i staden (Automaten) utskänka pilsnerdricka under villkor, att utskänkningen alla dagar upphör senast kl. 9 e. m., att utskänkningen endast medgives till spisande gäst (mat utan bestämt pris), att fredag, lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 e. m. samt sön- och helgdagar hela dagarna, utskänkning endast medgives till gäst, som intager verklig måltid, bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, att till varje gäst ej utskänkes mer än högst 2/3 liter per gång, samt att gäst, till vilken utskänkes pilsnerdricka, icke måtte ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsställe förrän efter 2 timmar, ävensom att genom sökandens försorg ordningsvakt hålles vid lokalen under fredagar, lördagar och dagar före helgdag endast å eftermiddagen, å sön- och helgdag hela dagarna.

Västerås den 15 juni 1936.

För Nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/*Eric Plantin.*

Wilh. Nybergs Boktryckeri, Västerås 1936.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. **Den 29 Juni** **XI.**

N:o 82.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får härmed överlämna styrelseberättelse för 1935.

Som de vid vattenverket under senare åren företagna utvidgningarna och nybyggnaderna äro av betydande omfattning, följer med berättelsen som särskild bilaga en beskrivning över dessa arbeten.

Kontot diverse utgifter under verkens gemensamma förvaltning har belastats mer än som beräknats. Till detsamma har nämligen förts kostnaderna för inredning av ett garage och en snickareverkstad i gamla gasverksbyggnaden på kontorets gård, vartill kommit, att såväl denna byggnad som förrådsbyggnaden måste erhålla nya tak mot det att i budgeten endast räknats med reparation av de gamla taken.

Vattenledningsnätet krävde på grund av ökat vattentryck även under 1935 större underhållskostnader än som beräknats. Detsamma gäller en del underhållskostnader vid gasverket, bl. a. av de äldsta ugnarna, som numera arbetat utan avbrott sedan 1929.

Under år 1935 underkastades ackumulatorbatteriet i elektricitetsverket en större reparation. I betänkandet till statförslaget för innevarande år angav styrelsen, att av kostnaden för denna reparation 15,000 kr. borde avskrivas i 1935 års räkenskaper, förutsatt att detta ej behövde inkräkta på den beräknade vinsten. Enär så kunnat ske har styrelsen företagit berörda avskrivning, varigenom elektricitetsverkets underhållskonto påförts motsvarande belopp. Å andra sidan hava vid samtliga verk en del andra utgiftsposter, däribland dylika för räntor och amortering understigit de beräknade.

Gatuledningsarbetena voro under år 1935 av betydande omfattning. Såsom av berättelsen framgår motsvarade längden av under året lagda ledningar:

för vatten	3721 m.
för avlopp	4935 m.
för gas	3705 m.
eller sammanlagt	12361 m.

N:o 82.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1935.

Såsom av sammanställningen över nyanläggningar framgår har på grund av betydande byggnadsverksamhet under det gångna året och i förening därmed influtna avgifter för anslutning till stadens allmänna ledningar i långt större omfattning än som beräknades vid budgetens upprättande uppstått en besparing av kr. 26,112 : 96 å anslaget 30,000 kr. till serviser och mindre utsträckningar av ledningar. Sammaledes är förhållandet med vissa andra ledningsutbyggnader, bl. a. i Drottning- och Vretgatorna å Jakobsberg, där anslutningen till ledningarna blev mera omfattande än som vid anslagets beviljande beräknades.

Västerås den 8 april 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 82.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1935.

Styrelseberättelse för år 1935.

Merkantila uppgifter.

GEMENSAMMA FÖRVALTNINGEN.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Löner och pensioner	123,233 : —	123,709 : 23
Diverse utgifter, såsom läkarvård, sjukhjälp, medicin, försäkringar, kontorsutensilier, telefon, renhållning, värme, underhåll, kontors- och förrådsbyggnader m. m.	37,900 : —	50,020 : —

VATTENVERKET.

Inkomster:

Vatten- och mätarehyror	225,400 : —	257,590 : 90
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200 : —	1,200 : —
Installationer m. m.	1,400 : —	1,448 : 60
Kronor	228,000 : —	260,239 : 50

Utgifter:

Driftkostnader	25,100 : —	25,432 : 78
Underhållskostnader	25,300 : —	44,347 : 27
Avlöningar	23,300 : —	23,368 : 99
Diverse utgifter	10,100 : —	11,823 : 60
Avskrivning av fordringar	400 : —	6 : 60
Inköp av vattenmätare	5,300 : —	16,699 : 10
Ränta och amortering	126,500 : —	110,909 : 28
	216,000 : —	232,587 : 62
Inkomster utöver utgifter	12,000 : —	27,651 : 88
Kronor	228,000 : —	260,239 : 50

N:o 82.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1935.

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Inkomster:

Avgifter för vattenklosetter	106,800 : —	108,436 : 38

Utgifter:

Driftkostnader	15,200 : —	14,249 : 14
Underhållskostnader	14,100 : —	16,922 : 43
Avlöningar	13,500 : —	14,046 : 99
Diverse utgifter	6,400 : —	7,500 : —
Ränta och amortering	73,900 : —	63,327 : 41
Avsättning för ett kommande reningsverk	25,000 : —	25,000 : —
	148,100 : —	141,045 : 97
Utgifter utöver inkomster	41,300 : —	32,609 : 59
Kronor	106,800 : —	108,436 : 38

GASVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	21,500 : —	21,523 : 36
Gas- och mätarehyror	322,000 : —	329,957 : 59
Koks och tjära	120,100 : —	138,217 : 68
Installationer	1,400 : —	1,550 : —
Kronor	465,000 : —	491,248 : 63

Utgifter:

Driftkostnader	156,600 : —	153,994 : 71
Underhållskostnader	42,600 : —	56,438 : 88
Avlöningar	66,900 : —	67,527 : 03
Diverse utgifter	22,800 : —	25,607 : 12
Avskrivning av fordringar	1,000 : —	579 : 31
Inköp av gasmätare	12,000 : —	31,996 : 20
Ränta och amortering	117,100 : —	103,659 : 79
	419,000 : —	439,803 : 04
Inkomster utöver utgifter	46,000 : —	51,445 : 59
Kronor	465,000 : —	491,248 : 63

N:o 82. Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.

ELEKTRICITETSVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	38,100 : —	40,971 : 60
Elektrisk ström och mätarehyror	805,000 : —	892,966 : 05
Installationsarbeten	1,100 : —	1,135 : 42
Kronor	844,200 : —	935,073 : 07

Utgifter:

Driftkostnader	220,500 : —	224,994 : 82
Underhållskostnader	88,500 : —	107,952 : 63
Avlöningar	88,900 : —	90,106 : 91
Turbinhusdriften	4,900 : —	6,184 : 33
Diverse utgifter	48,500 : —	53,639 : 40
Avskrivning av fordringar	1,500 : —	1,233 : 32
Inköp av elektriska mätare	10,000 : —	18,796 : 32
Ränta och amortering	103,100 : —	91,040 : 48
	565,900 : —	593,918 : 21
Inkomster utöver utgifter	278,300 : —	341,124 : 86
Kronor	844,200 : —	935,073 : 07

N:o 82. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.*

SAMMANSTÄLLNING AV 1935 ÅRS EKONOMISKA RESULTAT.

Inkomster:

	Beräknade	Verkliga
Vattenverket	228,000 : —	260,239 : 50
Gasverket	465,000 : —	491,248 : 63
Elverket	844,200 : —	935,073 : 07
Summa	1,537,200 : —	1,686,561 : 20
Avloppsledningarna	106,800 : —	108,436 : 38
Summa	1,644,000 : —	1,794,997 : 58

Utgifter:

Vattenverket	216,000 : —	232,587 : 62
Gasverket	419,000 : —	439,803 : 04
Elverket	565,900 : —	593,948 : 21
Summa	1,200,900 : —	1,266,338 : 87
Avloppsledningarna	148,100 : —	141,045 : 97
Summa	1,349,000 : —	1,407,384 : 84

Vinst:

Vattenverket	12,000 : —	27,651 : 88
Gasverket	46,000 : —	51,445 : 59
Elverket	278,300 : —	341,124 : 86
Summa	336,300 : —	420,222 : 33
Avloppsledningarna avgår	41,300 : —	32,609 : 59
Summa	295,000 : —	387,612 : 74

Sammanställning av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1935 samt amortering under åren 1912—1935.

N:o 82.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.

	Byggnader, maskiner, ledningar Kr.	Mätare Kr.	Summa Kr.
Vattenverket:			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1935 ..	1,821,204: 39	52,983: 32	1,874,187: 71
Bokfört värde 31/12 1935	1,251,842: 35	1: —	1,251,843: 35
Amortering åren 1912—1935	569,362: 04	52,982: 32	622,344: 36
Gasverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1935 ...	1,513,538: 10	94,420: 82	1,607,958: 92
Bokfört värde 31/12 1935	905,297: 48	1: —	905,298: 48
Amortering åren 1912—1935	608,240: 62	94,419: 82	702,660: 44
Elverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1935 ...	1,803,836. 10	111,507: 23	1,915,343: 33
Bokfört värde 31/12 1935	726,485: 90	1: —	726.486: 90
Amortering åren 1912—1935	1,077,350: 20	111,506: 23	1,188,856: 43
Avloppsledningarna.			
Anläggn.-värde t. o. m. år 1935	1,130,898: 70	—	1,130,898: 70
Bokfört värde den 31/12 1935	835,193: 87	—	835 193: 87
Amortering åren 1912—1935	295,704: 83	—	295,704: 83
	Byggnader Kr.	Inventarier Kr.	Summa Kr.
Kontors- och Förrådsbyggnader samt Inventarier.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1935 .	38,778: 91	87,566: 68	126,345: 59
Bokfört värde den 31/12 1935	28,669: —	1: —	28.670: —
Amortering åren 1912—1935	10,109: 91	87,565: 68	97,675: 59

N:o 82.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.

Nyanläggningar år 1935.

	Anslaget beviljat den	Verklig utgift för staden, efter avdrag av anslutn. avgifter Kr.	Anslagna belopp Kr.	+ överskott — brist Kr.
Lånemedel.				
På diverse anslag **besparade medel** vid 1935 års början			29,556: 24	
Nyanläggningar, fullbordade år 1935.				
Elektrisk högspänningsjordkabel mellan Statens kraftverk och vattenverket vid Hesslö		42,537: 94		
Till täckande härav anslogo stadsfullmäktige dels ovanstående besparade lånemedel, dels ock till nyes	21/6 1935		12,981: 70	
Kronor		42,537: 94	42,537: 94	
Amorteringsfonden.				
Brist i anslag vid 1935 års början ..		3,772: 89		
Till täckande härav anslogo stadsfullmäktige	21/6 1935		3,772: 89	
Serviser och mindre utsträckningar av ledningar	17/12 1934	3,887: 04	30,000: —	+ 26,112: 96
Vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom byggnadsföreningen Hagas område	27/8 1931	24,331: 90	22,000: —	— 2,331: 90
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Stjernhjelmsgatan mellan Malmabergs- och Myggbogatorna	26/10 1933	6,156: 19	4,400: —	— 1,756: 19
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Drottninggatan mellan ledningarnas nuvarande ändpunkt 120 meter norr om Hammarbygatan och fram till Götgatan samt i Vretgatan 60 meter väster ut	25/10 1934	—8,548:39	13,500: —	+ 22,048: 39
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Gjutaregatan från Utmarksgatan	25/4 1935	1,732: 37	2,100: —	+ 367: 63
Transport		31,322: —	75,772: 89	44,440: 89

N:o 82.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.

	Anlaget beviljat den	Verklig utgift för staden, efter avdrag av anslutn. avgifter.	Anslagna belopp	+ överskott — brist
		Kr.	Kr.	Kr.
Transport		31,322: —	75,772: 89	44,440: 89
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Norrtäljevägen till stadsägorna 2310, 2311	17/12 1934	482: 96	2,900: —	+ 2,417: 04
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Pistolgatan mellan ledningarnas nuvarande ändpunkt och Djuphamnsvägen	25/4 1935	—2,271:83	3,400: —	+ 5,671: 83
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Jakobsbergsgatan mellan Kristina- och Pilbogatorna, i Pilbogatan till en längd av 70 meter samt i Götgatan mellan Jakobsbergs- och Åsgatorna	29/11 1934	11,665: 95	11,500: —	— 165: 95
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Köpingsvägen till Djuphamnsvägen med början vid Narvavägen	28/3 1935	2,236: 52	4,100: —	+ 1,863: 48
Elektriska högspänningsledningar till byggnadsområdet inom Hovdesta 1 samt erforderliga fördelningsledningar	29/8 1935	3,783: 96	3,650: —	— 133: 96
Transformatorstationer i kvarteret Simon 2 (tomt 27) på hamnområdet och i spannmålslagerhuset därstädes, högspänningsjordkabel i sträckningen hamnmagasin 3—Simon 2—spannmålslagerhuset — kloakpumpstationen i Södra Esplanaden, jordkabel mellan transformatorstationen på Simon 2 och östra kajen	25/10 1934	22,056: 98	21,800: —	— 256: 98
Jordkabel för 6000 volt mellan statens kraftverk och stadens elverk i sträckning genom Kungsängen, Södra Espl. och Vasaparken	28/2 1935	25,559: 20	27,000: —	+ 1,440: 80
Jordkabel till kvarteret Penelope med utgångspunkt från Hållgatan ..	19/12 1935	1,200: —	1,700: —	+ 500: —
		96.045: 74		
Överskott på anslag		55,777: 15		
Kronor		151,822: 89	151,822: 89	+ 55,777: 15

N:o 82.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.

Tekniska uppgifter.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År			Jämförelse mellan åren			
				1933 — 1934		1934—1935	
				Ökning i			
	1933	1934	1935	m³	%	m³	%
För hushållsbehov	1,374,833	1,385,000	1,720,050	10,167	0,7	335,050	24,2
För industriella behov	205,640	277,000	322,200	71,360	34,7	45,200	16,3
För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoirer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning, läckage m. m.	110,000	172,000	190,000	62,000	56,4	18,000	10,5
Summa	1,690,473	1,834,000	2,232,250	143,527	8,5	398,250	17,8

Utdrag ur driftrapporten.

Aggregat n:r 1 arbetade 3120 timmar och uppfordrade 965600 kbm., gör 86,0 lit. pr sekund.

Aggregat n:r 2 arbetade 2569 timmar och uppfordrade 795150 kbm., gör 86,0 lit. pr sekund.

Aggregat n:r 3 arbetade 1871 timmar och uppfordrade 471500 kbm., gör 70,0 lit. pr sekund.

Elektrisk strömförbrukning 939140 kWh, motsvarande 420,7 kWh pr 1000 kbm. uppfordrat vatten.

Vattnets temperatur lägst 5°, högst 10° C.

Vattenförbrukning per dygn: största 7650 kbm. (16/7)
medel 6116 kbm.
lägsta 4510 kbm. (26/12)

N:o 82. *Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1935.*

Vattenledningar.

		Meter	S:a meter
Stadens:			
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1934	—	76,836
	Under året lagda ledningar	3,721	
	Under året kasserade ledningar	231	3,490
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1935		80,326
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1934	2,600	
	Under året kasserade ledningar	38	2,562
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1935			82,888
Enskildas:			
Gjutjärnsledningar		3,310	
Smidesjärnsledningar		5,780	9,090
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1935			91.978

År 1935 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter			S:ma meter
	8"	6"	4"	
Gjutaregatan från Utmarksgatan österut	—	—	201	201
Hyvlaregatan från Tråddragaregatan söderut	—	—	60	60
Pressaregatan från Gjutaregatan söderut	—	—	38	38
Utmarksgatan från Sigtunagatan norrut	—	52	128	180
Montörgatan från Stadsägan 2158 till 2159	—	—	26	26
Stockholmsvägen från Klockartorpsgatan österut ..	225		—	225
Odengatan från Malmabergsgatan till Myggbogatan	—	—	248	248
Kristiansborgsallén från Lärlingsgatan norrut ..	—	26	—	26
Eriksborgsgatan från Thunbyvägen österut	—	—	20	20
Apalbyvägen från Daniel n:r 8 till n:r 7	—	54	—	54
Vasagatan från Iggebygatan till Arosvägen	46	—	—	46
Arosvägen från Vasagatan till S:t Örjansvägen ..	—	572	—	572
Transport	271	704	721	1,696

N:o 82. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.*

Ledningssträckor	Meter 8"	Meter 6"	Meter 4"	S:ma meter
Transport	271	704	721	1,696
Vahlbäcksgatan från Föreningsgatan till Blåsbovägen	—	—	152	152
Blåsbovägen från Flodinsgatan till Arosvägen	—	—	171	171
Magasinsgatan från Hamngatan österut	—	95	—	95
Källgatan från Skepparbacken söderut	—	—	136	136
Trappgatan från Skepparbacken söderut	—	—	30	30
Jakobsbergsgatan från Kristinagatan till Pilbogatan	228	—	—	228
Götgatan från Jakobsbergsgatan västerut	150	—	—	150
Åsgatan från Götgatan till Grindstuvägen	—	—	85	85
Drottninggatan från Grindstuvägen till Götgatan —	238	—	—	238
Vretgatan från Drottninggatan västerut	—	—	63	63
Herdegatan från Franckegatan västerut	—	—	80	80
Pistolgatan från Stadsägan 192 till Djuphamnsvägen	—	—	25	25
Fullerövägen från Narvavägen till S:t Ursulavägen	—	—	170	170
Köpingsvägen från Narvavägen till S:t Ursulavägen	220	—	—	220
S:t Ursulavägen från Köpingsvägen norrut	—	182	—	182
Summa	1,107	981	1,633	3,721

År 1935 kasserade vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter 4"
Magasinsgatan från Hamngatan österut	95
Källgatan från Skepparbacken söderut	136
Summa	231

Vattenmätare: Antalet mätare ökades från 1724 till 1935 st.
Brandposter: Antalet brandposter ökades från 396 till 416 st.
Vattenserviser: Inom stadens planlagda område utfördes 15 st.
Utom stadens planlagda område utfördes 194 st.
Vatten lämnas till utanför kommunen belägna Hamre egendom och Hesslö flygfält.

N:o 82.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.

Avloppsledningarna.

	Meter	S:a meter
Stadens:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1934	—	61,826
Under året lagda ledningar	4,935	—
Under året kasserade ledningar	75	4,860
Sammanlagda längden den 31 dec. 1935		66,686
Enskildas:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1934	7,640	—
Under året kasserade ledningar	495	7,155
Avloppsledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1935		73,841

År 1935 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter 36"	28"	18"	15"	12"	9"	S:a meter
Gjutaregatan från Utmarksgatan österut	—	—	—	—	—	201	201
Hyvlaregatan från Tråddragaregatan söderut	—	—	—	—	—	60	60
Pressaregatan från Gjutaregatan söderut	—	—	—	—	—	38	38
Utmarksgatan från Sigtunagatan norrut	—	—	—	—	—	244	244
Montörgatan från Stadsägan 2158 till 2159	—	—	—	—	—	26	26
Norrtäljevägen från Vargbogatan österut	—	—	—	—	—	39	39
Björkögatan från Vargbogatan österut	—	—	—	—	—	48	48
Stockholmsvägen från Klockartorpsgatan österut	—	—	—	44	21	160	225
Odengatan från Malmabergsgatan till Myggbogatan	—	—	—	—	—	222	222
Kristiansborgsallén från Lärlingsgatan norrut	—	—	—	—	26	—	26
Eriksborgsgatan från Thunbyvägen österut	—	—	—	—	—	20	20
Apalbyvägen från Daniel n:r 8 till n:r 7	—	—	—	—	—	54	54
Vasagatan från Iggebygatan till Arosvägen	—	—	46	—	—	—	46
Arosvägen från Vasagatan till S:t Örjansvägen	—	—	—	—	243	329	572
Transport	—	—	46	44	290	1,441	1,821

N:o 82.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.

Ledningssträckor	Meter 36"	28"	18"	15"	12"	9"	S:a meter
Transport	—	—	46	44	290	1,441	1,821
Vahlbäcksgatan från Föreningsgatan till Blåsbovägen	—	—	—	—	—	120	120
Blåsbovägen från Flodinsgatan till Arosvägen	—	—	—	—	—	171	171
Skogsvägen från Akademivägen norrut	—	—	—	—	—	35	35
A. S. E. A:s område från Stora gatan norrut	—	—	—	—	66	—	66
Källgatan från Skepparbacken söderut	—	—	—	—	—	136	136
Trappgatan från Skepparbacken söderut	—	—	—	—	—	30	30
Gustafsgatan från Floragatan österut	—	—	—	—	—	28	28
Jakobsbergsgatan från Kristinagatan till Pilbogatan	—	—	—	—	—	228	228
Pilbogatan från Jakobsbergsgatan österut	—	—	—	—	—	61	61
Götgatan från Jakobsbergsgatan västerut	—	—	—	—	—	150	150
Åsgatan från Götgatan till Grindstuvägen	—	—	—	—	—	85	85
Drottninggatan från Grindstuvägen till Götgatan	—	—	116	—	—	122	238
Vretgatan från Drottninggatan västerut	—	—	—	—	27	36	63
Stohagsvägen från Särlagatan västerut	—	—	—	—	—	27	27
Herdegatan från Franckegatan västerut	—	—	—	—	—	80	80
Pistolgatan från Stadsägan 192 till Djuphamnsvägen	—	—	—	—	—	25	25
Fullerövägen från Narvavägen till S:t Ursulavägen	—	—	—	—	—	152	152
Köpingsvägen från Narvavägen till S:t Ursulavägen	—	—	—	—	68	22	90
S:t Ursulavägen från Köpingsvägen norrut	—	—	—	—	—	182	182
Gasverket—Svartån, avskärande kulvert	965	—	—	—	—	—	965
Hamngatan söder om järnvägen	—	182	—	—	—	—	182
Summa	965	182	162	44	451	3 131	4,935

Avloppsserviser: Inom stadens planlagda område utfördes 13 st.
Utom stadens planlagda område utfördes 192 st.

Vattenklosetter: Antal uppsatta den 31 dec. 1934 .... 4424 st.
Antal uppsatta under året .... 484 st.
Antal den 31 dec. 1935 .... 4908 st.

N:o 82. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årberättelse för 1935.*

GASVERKET.

	År 1934	År 1935	Jämförelse mellan åren 1934 och 1935 + —	Jämförelse mellan åren 1934 och 1935 %
Förgasade kol .... ton	5,840	6,334	494	8,5
Tillverkad gas .... kbm.	2,148,025	2,248,150	100,125	4,7
Gasutbyte pr 1000 kg. kol .... kbm.	367,8	354,9	—12,9	—3,5
Koks från ugnarna .... hl.	91,306	99,675	8,369	9,2
Koks till undereldning .... hl.	21.000	25,295	4,295	2,0
Koks till ångpannorna .... hl.	417	0	—417	—100
Koks till försäljning .... hl.	69,889	73,960	4,071	5,8
Koks till försäljning pr 1000 kg. kol hl.	12,0	11,7	—0,3	—2,5
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol .... %	16,9	17,0	0,1	0,6
Erhållen tjära .... kg.	301,900	333,340	31,440	10,4
Erhållen tjära pr 1000 kg. kol .. kg.	51,7	52,6	0,9	1,7
Antal laddningar .... st.	3,655	3,987	332	9,1
Kol per laddning .... kg.	1,597,8	1,588,7	9,1	0,0
Gasförbrukning per år och invånare .... kbm.	68,2	69,0	0,8	0,1

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1934 kbm	1934 %	1935 kbm.	1935 %	Jämförelse mellan åren 1934 och 1935 Ökn, resp. minskn. kbm.	Jämförelse mellan åren 1934 och 1935 Ökn, resp. minskn. %
	av årsförbrukningen					
Offentlig belysning	107.780	5,0	107.713	4,8	—67	0,0
Enskild värme och lysgas	1,825 778	84,9	1,904,049	84,7	78,271	4,3
Gasverkets eget behov	4,465	0,2	14,038	0,6	9,573	214,4
Felmätningar och förluster	211.662	9,7	221,400	9,9	9,738	4,6
Summa	2,149 685	100	2,247,200	100	97,515	4,5

Gasförbrukning per dygn: största 9095 kbm. 23/12
medel 6187 kbm.
minsta 3100 kbm. 24/6

N:o 82.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årberättelse för 1935.

Gasledningarna.

	Meter	S:a meter
Gjutjärnsledningar: Sammanlagda längden den 31 dec. 1934 ..	—	54,158
Under året lagda ledningar	—	3,705
Sammanlagda längden den 31 dec. 1935 ..		57,863
Smidesjärnsledningar: Sammanlagda längden den 31 dec. 1934	6,180	—
Under året lagda ledningar	240	6,420
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1935	—	64,283

År 1935 lagda gasledningar.

Ledningssträckor	Meter					S:a meter
	9"	8"	6"	4"	3"	
Gjutaregatan från Utmarksgatan österut	—	—	—	201	—	201
Hyvlaregatan från Tråddragaregatan söderut	—	—	—	60	—	60
Pressaregatan från Gjutaregatan söderut	—	—	—	38	—	38
Utmarksgatan fr. Sigtunagatan norrut	—	—	52	128	—	180
Montörgatan från Stadsägan 2158 till 2159	—	—	—	26	—	26
Stockholmsvägen från Klockartorpsgatan österut	—	—	225	—	—	225
Odengatan från Malmabergsgatan till Myggbogatan	—	—	—	248	—	248
Kristiansborgsallén från Lärlingsgatan norrut	—	—	26	—	—	26
Eriksborgsgatan från Thunbyvägen österut	—	—	—	—	20	20
Apalbyvägen från Daniel n:r 8 till n:r 7	—	—	54	—	—	54
Vasagatan från Iggebygatan till Arosvägen	—	—	46	—	—	46
Arosvägen från Vasagatan till S:t Örjansvägen	—	—	572	—	—	572
Vahlbäcksgatan från Föreningsgatan till Blåsbovägen	—	—	—	152	—	152
Blåsbovägen från Flodinsgatan till Arosvägen	—	—	—	171	—	171
Blåsbogatan från Skolgatan norrut ..	—	—	—	79	—	79
Källgatan från Skepparbacken söderut	—	—	—	136	—	136
Transport	—	—	975	1,239	20	2,234

N:o 82.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.

Ledningssträckor	Meter 9"	8"	6"	4"	3"	S:a meter
Transport			975	1,239	20	2,234
Trappgatan från Skepparbacken söderut	—	—	—	30	—	30
Jakobsbergsgatan från Kristinagatan till Pilbogatan	228	—	—	—	—	228
Götgatan från Jakobsbergsgatan västerut	—	150	—	—	—	150
Åsgatan från Götgatan till Grindstuvägen	—	—	—	85	—	85
Drottninggatan från Grindstuvägen till Götgatan	—	—	238	—	—	238
Vretgatan från Drottninggatan västerut	—	—	—	63	—	63
Herdegatan från Franckegatan västerut	—	—	—	80	—	80
Pistolgatan från Stadsägan 192 till Djuphamnsvägen	—	—	—	25	—	25
Fullerövägen från Narvavägen till S:t Ursulavägen	—	—	—	170	—	170
Köpingsvägen från Narvavägen till S:t Ursulavägen	—	—	220	—	—	220
S:t Ursulavägen från Köpingsvägen norrut	—	—	182	—	—	182
Summa	228	150	1,615	1,692	20	3,705

Antalet gatulyktor motsvarande .... 252 st.
Antal gasmätare den 31 dec. 1934 .... 6607 st.
Ökning under året .... 579 st.
Antal gasmätare den 31 dec. 1935 .... 7186 st.
därav 4672 automatmätare.

Gasserviser: Inom stadens planlagda område utfördes .... 13 st.
Utom stadens planlagda område utfördes .. 177 st.

Varmvattenberedarnas antal ökades från 813 till .... 870 st.

Under året teleskoperades gasklockan vid gasverket från en rymd av 3000 kbm. till 6000 kbm.

N:o 82.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.

ELEKTRICITETSVERKET.

	År		Jämförelse mellan åren 1934—1935	
	1934	1935	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Likström:				
Dieselmotorerna exkl. förluster	—			
Turbinhusgeneratorerna exkl. förluster	246,868	285,651	38,783	15,7
Motorgeneratorerna exkl. förluster ...	1,769,336	2,001,349	232,013	13,1
Totalt exkl. förluster	2,016,204	2,287,000	270,796	13,4
Växelström:				
Från dieselmotorerna	—	—		
Från Älvkarleby direkt distribuerad ..	4,625,441	5,134,107	508.666	11
Från Älvkarleby till omformning	2,160,449	2,434,197	273,748	12,7
Från Älvkarleby totalt	6,785,890	7,568,304	782,414	11,5
Batteri, urladdning	8,875	10,746	1,871	21,1
Batteri förluster	2,958	3.582	624	21,1
Förluster vid omformning	285,912	322.422	36,510	12,8
Förluster vid utjämning	58,525	61,591	3,066	5.2
Magnetiseringsström	43,718	45,253	1,535	3,5

N:o 82. *Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1935.*

Levererad ström.

	År		Jämförelse mellan åren 1934—1935	
	1934	1935	Ökn. resp. miskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Till offentlig gatubelysning:				
20 % likström och 80 % växelström ..	223,168	242,976	+ 19,808	8,9
Till enskild belysning:				
Likström	1,232,618	1,345,921	+ 113,303	9,2
Växelström	1,457,638	1,630,172	+ 172,534	11,8
Till Kraft:				
Likström	487,176	599,140	+ 111,964	23,0
Växelström	2,315,562	2,821,204	+ 505,552	21,8
Egen förbrukning:				
Belysning	10,007	10,993	+ 926	9,3
Kraft och värme	30,545	28,794	— 1,751	— 5,7
Totalt	5,756,804	6,679,140	922,336	16,0

N:o 82.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1935.

Total anslutning.

		Anslutn. 31/12 1934	Ökning resp. minskn. 1935	Anslutning 31/12—35.		
Belysning:				st.	hkr.	kW
Gatubelysning:						
Likström: Glödlampor	st.	84	1	85		
	kW.	18	0,3			18,3
Växelström: Glödlampor	st.	406	51	457		
	kW.	63,5	7,65			71,15
					S:a kW.	89,45
Enskild belysning:						
Likström: Glödlampor	st.	43,493	— 130	43,363		
	kW.	1,174,76	— 5,5			1,169,26
Båglampor	st.	14	3	17		
	kW.	36	6			42,00
Växelström: Glödlampor	st.	62,536	10,504	73,040		
	kW.	1,885,6	420,16			2,305,76
Båglampor	st.	5	—	5		
	kW.	5	—			5,00
					S:a kW.	3,522,02
Kraft:						
Likström: Motorer	st.	961	88	1,049		
	hkr.	1,925,25	28,4		1,953,65	
	kW.	1,593,73	20,9			1,614,63
Växelström: Motorer	st.	1,807	226	2,033		
	hkr.	3,336,8	443,85		3,780,65	
	kW.	2,667,20	326,2			2,993,40
					S:a kW.	4,608,03
Diverse apparater:						
Likström	st.	2,753	271	3,024		
	kW.	1,901,08	120			2,021,08
Växelström		5,100	861	5,961		
	kW.	2,480,43	358,4			2,838,83
					S:a kW.	4,859,91
Den 31 dec. 1935 utgjorde hela anslutningen					kW.	13,079,41
varav likström					„	4,865,27
och växelström					„	8,214,14

Transformatorer:

Från 1,7—500 kVA 6,300 volt: 91 st. om tillsammans 6,569 kVA.

Mätare:

	Likström	Växelström
Den 31 dec. 1934	4482	6793
Ökning under året	40	685
Den 31 dec. 1935	4442	7478
Summa:		11920

Under året utförda elektriska servisledningar.

Jordkabel	35 serviser
Luftledning	165 serviser
Summa	200 serviser

Antal abonnenter.

	År 1934	År 1935
På taxa 6 (ackordslampor)	260	235
På taxa 7 (nattström)	30	30
På taxa 8 (hushållstaxan)	1021	964
På taxa 8a (nya hushållstaxan)	3665	4641

Utförda ledningsarbeten m. m.

Från Västerås Kraftverk till elektricitetsverket utdrogs en ny högspännings-jordkabel med arean 3×120 kvmm. Från högspänningsledningen norr om Apalby framdrogs en luftledning för 6 kV. till ett nytt tomtområde norr om Hovdestalund. Inom området uppsattes en transformator och framdrogos lågspänningsledningar.

Jordkablar för lågspänd växelström nedlades:

i Östra Kyrkogatan, Domkyrkoesplanaden, Vasagatan samt i Stora gatan mellan Sturegatan och Källgatan för fortsatt överförande till växelström av fastigheterna utmed nämnda gator;

på östra kajen i Gamla hamnen för nya hamnkranar ävensom för en förbättrad hamnbelysning till en början med 8 st. 1000 watt-lampor på 4 st. 16 m. höga master;

N:o 82. *Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1935.*

i Skepparbacken från Hållgatan till nya Lantmäterikontoret,
i Gustavsgatan från Hållgatan till nya byggnader i Kvarteret Olga,
i Engelbrektsgatan från kvarteret Gunvald till kvarteret Grimm;
i Kristinagatan mellan Hållgatan och Källgatan för ersättande av söndriga likströmskabler.

Luftledningar för lågspänning framdrogos:
i Herdegatan, Frankegatan, Sofiebergsgatan samt vid Lillhamre.

Luftledningarne förstärktes till Notudden.

Den elektriska gatubelysningen utökades med 51 st. lampor på diverse platser.

Elektricitetsverkets ackumulatorbatteri blev delvis utbytt.

Lokalerna för elektriska mätarejusteringen utökades och reparerades.

Västerås den 8 april 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

|Gerh. Geston.

N:o 83.

Vatten- och Gasverksstyrelsens redogörelse över utvidgningen av stadens vattenverk åren 1931—1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed avgiva redogörelse över utvidgningen av stadens vattenverk under åren 1931—1934. I samband härmed har styrelsen ansett lämpligt att lämna en kortfattad historik över stadens vattenverk från dess första tillblivelse.

HISTORIK.

Gamla vattenverket.

Utredningarna för ett vattenverk i Västerås påbörjades av Hälsovårdsnämnden år 1875 och pågingo i elva år, innan frågan avancerat så långt, att arbetena kunde igångsättas. Förslaget, sådant det slutligen år 1886 godkändes, upptog en kostnadssumma av 285,000 kr. och omfattade följande delar, nämligen 2 st. sänkbrunnar och en pumpstation på västra sidan av Svartån vid Kvarnbrovreten, en reservoar och ett filter på Djäkneberget, en 9" huvudledning till reservoaren samt erforderliga fördelningsledningar till och inom den egentliga staden. I förslaget var även inbegripet de viktigaste avloppsledningarna. Anläggningarna kunde partiellt tagas i bruk redan under år 1886 och blevo färdiga i slutet av år 1888. Under de därpå följande 10 åren anlades ytterligare 2 st. sänkbrunnar vid Kvarnbrovreten och ett filter på Djäkneberget.

Vattenverket i Hesslö.

År 1902 framlade professor Richert på anmodan av Hälsovårdsnämnden ett förslag till utvidgning av stadens vattenledning. Professor Richert ansåg, att bästa resultatet borde kunna väntas av en undersökning i Badelundaåsen och föreslog därför hydrologiska undersökningar i denna. År 1905 hade utredningsarbetet fullbordats och på grundvalen av den gjorda utredningen beslöto Stadsfullmäktige samma år anlägga ett vattenverk i Hesslö, omfattande följande delar, nämligen en sänkbrunn, två pumpar med suggasmotorer och två 9" huvudledningar till staden, ävensom omändring av de två filtren på Djäkneberget till högreservoaren. Anläggningen kunde tagas i bruk i juni 1907. Samtidigt därmed nedlades driften vid gamla vattenverket. Redan år 1910 visade det sig nödvändigt att utöka det nya verkets kapacitet med en ny pump. Denna anordnades för elektrisk drift. För detta

N:o 83.
Vatten- och Gasverksstyrelsens redogörelse över utvidgningen av stadens vattanverk åren 1931 — 1934.

ändamål drogs en 6000 volt högspänningsluftlinje från elektricitetsverket till Hesslö. År 1917 anskaffades ännu en centrifugalpump vid vattenverket. Den första sänkbrunnen visade sig snart otillräcklig, varför ännu en brunn anlades år 1908 och en tredje brunn år 1913.

VATTENVERKETS SENASTE UTVIDGNING.

Utredningar.

Utredningarna för vattenverkets utvidgning påbörjades år 1928. Samma år beslöto Stadsfullmäktige inköpa det markområde i Hesslö, på vilket stadens vattenverk är beläget, och som förut tillhörde Kronan såsom ingående i Kronodomänen Hesslö. Samma år 1928 utfördes vidare provborrningar i grusåsen vid vattenverket i avsikt att bestämma lämpligaste platsen för anläggning av nya brunnar. Samtidigt igångsattes utredningar för ombyggnad av pumpstationen i Hesslö, anläggandet av nya huvudledningar samt eventuellt ett vattentorn.

I avsikt att för all framtid förvärva nyttjanderätt till den mark, som kunde bliva erforderlig för vattenverkets behov, träffade styrelsen med vederbörande ett preliminärt avtal om markupplåtelse från Hesslö egendom, vilket avtal godkändes av Stadsfullmäktige i februari 1930.

Under år 1930 och början av 1931 lät styrelsen utarbeta ett fullständigt förslag till utvidgning av vattenverket. Den 26 mars 1931 godkände Stadsfullmäktige detta förslag, som i huvudsak omfattade nya brunnar, ombyggnad av pumpstationen, nya samlingsledningar, ny huvudledning till staden samt vattentorn, och beviljade för ändamålet ett anslag av 831,000 kronor.

Rörbrunnar.

I anslutning till tidigare utförda provborrningar utfördes under tiden december 1930—juli 1931 rekognosceringsborrningar inom området för de nya brunnarnas förläggning med ändamål att undersöka de olika jordlagrens beskaffenhet. Med ledning av dessa borrningar kunde rörbrunnarnas läge och utförande definitivt bestämmas.

Den nya brunnsgruppen består av 5 rörbrunnar, belägna norr om pumpstationen i Badelundaåsens östra sida. Djupet under markytan varierar mellan 15 och 18 meter. Silrörets diameter är 250 mm. Omkring silröret är anordnad en grusmantel med en yttre diameter av 500 mm. Varje brunn avslutas upptill med en under markytan belägen ventilkammare av betong.

Arbetet på de nya brunnarna utfördes under tiden maj—september 1932. Utförandet av brunnskamrar och montaget av rörledningar var färdigt i december samma år. De nya brunnarnas kapacitet är mycket god och fullt jämförbar med de bästa i Sverige förekommande brunnar av denna typ.

Pumpstationen.

Ombyggnaden av pumpstationen har omfattat förändringar av byggnaden samt installation av till större delen ny maskinell utrustning. Utrust-

ningen efter ombyggnaden består av två nya elektromotordrivna centrifugalpumpaggregat, varjämte ett av de förut befintliga aggregaten av denna typ återuppsatts samt vidare erforderlig elektrisk utrustning för hög- och lågspänning, evakueringsanläggning, vattenmätare etc.

N:o 83. *Vatten- och Gasverksstyrelsens redogörelse över utvidgningen av stadens vattenverk åren 1931 – 1934.*

En verkställd utredning angående eventuell fjärrmanövrering av vattenverkets maskineri visade, att en sådan anordning vore tekniskt och ekonomiskt motiverad, varför styrelsen i december 1931 framlade förslag härom, vilket förslag godkändes av Stadsfullmäktige och därefter kom till utförande.

Ombyggnaden av pumpstationen, som måste utföras utan driftavbrott, tillgick till en början på så sätt, att de gamla kolvpumparna och suggasanläggningen demonstrerades, varefter de två nya elektromotordrivna pumpaggregaten samt sug- och tryckledningarna monterades. Under denna tid uppehölls driften med de två förutvarande centrifugalpumparna. I mitten av december 1932 hade arbetena fortskridit så långt, att de två nya pumparna kunde provköras. I samband därmed renspolades den då i huvusak färdiga nya huvudledningen till staden. Efter vissa kompletteringsarbeten på rörledningarna och på den automatiska utrustningen sattes de nya pumparna i kontinuerlig drift den 14 febr. 1933.

Efter nära 2½ månaders ostörd drift, ansågs pålitligheten av den nya anläggningen tillräckligt provad, varför den ännu kvarvarande gamla utrustningen den 24 april 1933 började nedmonteras. Sedan detta skett, slutfördes byggnadsarbetena i denna del av maskinsalen, varefter den större av de gamla pumpaggregaten uppmonterades på sin nya plats. I slutet av juli var detta arbete färdigt, så att denna pump kunde sättas i drift. Sedan aug. 1933 ha de tre pumpaggregaten utan störningar varit i drift.

Samlingsledningarna.

Samlingsledningarna från pumpstationen till den nya brunnsgruppen samt till en av de gamla sänkbrunnarna, betecknad som I, utfördes under tiden sept.—dec. 1932. Västra samlingsledningen till de gamla sänkbrunnarna II och III, för vilken ledningsarbetena måst uppskjutas till dess att de nya brunnarna tagits i bruk och de gamla brunnarna omkopplats, utfördes under tiden maj—juli 1933. Ventilkammaren vid sänkbrunn I utfördes i okt. 1932 och vid sänkbrunn II i maj 1933.

Huvudledningen.

I juli 1931 igångsattes ledningsarbetena i Norra Ringvägen vid Lovisebergsvägen och fortsatte i riktning mot vattenverket. I slutet av år 1932 var huvudledningen praktiskt taget färdig med undantag för vissa arbeten, som måste uppskjutas till dess den nya ledningen tagits i bruk och provats. Sedan hela huvudledningen i slutet av december 1932 hopkopplats, blev den väl renspolad medelst vatten från de nya brunnarna, uppfordrat med hjälp av den nya maskinanläggningen. Enligt styrelsens beslut utfördes en bakteriologisk analys, enligt vilken vattnet var fullgott, varefter den nya ledningen definitivt inkopplades och togs i drift.

N:o 83. *Vatten- och Gasverksstyrelsens redogörelse över utvidgningen av stadens vattenverk åren 1931–1934*

Dykarledning under Svartån.

Den nya 10" ledningen i N. Ringvägen fortsätter västerut och korsar Svartån ovanför Skarpskyttebron. Denna korsning, som är utförd såsom dykarledning, påbörjades i slutet av juli och färdigställdes i början av sept. 1933. Ledningen består av 10" asfalterade stålrör med flänsar. Arbetet utfördes på så sätt, att halva strömfåran i sänder avstängdes med fångdammar, varefter arbetsplatsen länspumpades och en schakt på vanligt sätt kunde upptagas för ledningen.

Vattentorn.

Den i 1931 års förslag till utvidgning av vattenverket ingående anläggningen av ett vattentorn beslöts först senare av Stadsfullmäktige eller den 25 augusti 1932. Tornet, vars form och utseende i övrigt är välbekant, är tolvkantigt och utfört av tegel och innehåller en plåtreservoar med 1600 kbm. rymd. Arbetena igångsattes i början av oktober 1932 och hade innan årets slut fortskridit så långt, att grunden var färdig. Under tiden 5 maj 1933—22 febr. 1934 låg arbetet nere på grund av allmän strejk inom byggnadsindustrien. I april 1934 kunde monteringen av cisternen taga sin början och i september samma år verkställdes slutbesiktning av tornet, som därefter definitivt togs i bruk.

Kostnader.

Vattenverkets utvidgning har, såsom framgår av följande sammanställning, dragit en kostnad av 811,596 : 10 kr. I denna summa ingå vissa poster på sammanlagt 41,691 kr., som icke voro medtagna i det av Stadsfullmäktige beviljade anslaget på 831,000 kr. Den största av nämnda poster motsvarar kostnaden för fjärrmanövrering av pumpstationen med omkring 27,500 kronor.

Inköp av mark	5,000 : —
Brunnar	54,151 : 21
Samlingsledningar	36,247 : 89
Pumpstationen:	
Byggnadsarbeten	19,990 : 85
Elektrisk utrustning	52,358 : 43
Pumpverk, ledningar och ventiler	34,388 : 76
Huvudledning till staden	268,954 : 35
Huvudledning genom staden	117,003 : 72
Vattentornet	223,500 : 89
Kronor	811,596 : 10

Av anslaget 831,000: — kronor har alltså uppstått ett överskott på 19,403: 90 kr., vilken summa enligt särskilt beslut av Stadsfullmäktige använts för en jordkabel till vattenverket vid Hesslö.

N:o 83. *Vatten- och Gasverksstyrelsens redogörelse över utvidgningen av stadens vattenverk åren 1931 — 1934.*

Västerås den 8 april 1936.

Vatten- och Gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Västerås 1936
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. **Den 27 Augusti** **XII.**

N:o 84.

Drätselkammarens förnyade skrivelse ang. ny sommarrestaurant i stadsparken (Jfr. N:o 66).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 sistlidne maj framlade drätselkammaren förslag om uppförande av en ny sommarrestaurant i Stadsparken samt begärde för ändamålet ett anslag å förslagsvis 200,000 kronor. Vid behandlingen av denna framställning den 29 sistlidne juni beslöto stadsfullmäktige bordlägga densamma.

I anledning av den kritik, som under överläggningen i stadsfullmäktige riktades mot de förslaget åtföljande skissritningarne, hava nya sådana utarbetats och får drätselkammaren härmed överlämna desamma. Enligt de nya ritningarne blir själva byggnaden något mindre än enligt det förra förslaget såväl i plan, särskilt i ost-västlig sträckning, som i höjd. Vidare har serveringsutrymmet under en del av stora matsalen i jämnhöjd med marken helt bortarbetats. Och slutligen har byggnadens läge förskjutits längre söderut, där parken är bredare, och sammanfaller så nära med den nuvarande paviljongens läge som möjligt samt faller helt inom det å stadsplanekartan för bebyggelse utmärkta området. Även i övrigt torde det nya förslaget innefatta en del förbättringar.

Ehuru det torde vara att hoppas, att kostnaden enligt det nya förslaget skall bliva något lägre än enligt det förra, har drätselkammaren likväl ej funnit anledning att i detta hänseende föreslå jämkning av det begärda förslagsanslaget, enär den verkliga kostnaden är svår att med tillförlitlighet beräkna och då uppgörelsen med hotellbolaget rörande hyresbeloppet avser, att detta skall utgå med viss procent av den verkliga kostnaden.

Drätselkammaren får på grund av det anförda och med anmälan, att för förslagets realiserande, därest detsamma av stadsfullmäktige bifalles, de senast uppgjorda skisserna skola tjäna som underlag, hemställa om bifall till drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

Västerås den 6 augusti 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Eric Plantin.*

N:o 85.

Drätselkammarens skrivelse ang. borttagande av byggnad för vidgning av Smedjegatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom bytesavtal den 9 januari 1903 har Västerås stad förvärvat den mark av dåvarande tomterna N:ris 40 och 41 norra kvarteret som åtgår för Smedjegatans vidgning jämväl till i nu gällande stadsplan bestämd bredd i en del av sträckningen mellan Vasagatan och Sturegatan. Enligt berörda bytesavtal medgavs från stadens sida, att stora huset å tomten N:o 40, den s. k. Spångbergska gården, som till ungefär hälften av sin areal skjuter ut på Smedjegatans reglerade område och i övrigt ligger inom den nuvarande tomten N:o 4 i kvarteret Inge, skulle få kvarstå till dess nytt hus komme att uppföras. Däremot bestämdes i samma avtal, att det mindre huset å tomten N:o 41, som likaledes till avsevärd del skjuter ut på den reglerade Smedjegatan, skulle få kvarstå under 10 år. Detta senare hus kvarstår visserligen ännu, men är därom mellan drätselkammaren och tomtägaren nytt avtal träffat, enligt vilket för den mark av Smedjegatan, som upptoges av huset, skall erlägga visst årligt arrende samt att avtalet kan upphöra efter uppsägning, då huset skall bortrivas.

Inför önskvärdheten att så småningom kunna vidare fullfölja den i stadsplanen angivna vidgningen av Smedjegatan, vilken vidgning i första hand kommer att genomföras i samband med färdigställandet av den påbörjade stora nybyggnaden utmed gatans norra sida mellan Stora torget och Vasagatan, även vidare österut, har drätselkammaren inlett underhandlingar med nuvarande ägaren av tomten N:o 4 i kvarteret Inge och även med honom träffat preliminärt avtal, avseende skyldighet för honom att till den 31 december 1937 nedriva det ovan omförmälda stora boningshuset (Spångbergska gården) mot av staden lämnat vederlag för den ekonomiska förlust, som därigenom drabbas honom. Detta vederlag, som skulle utgivas sedan huset nedrivits, har i avtalet bestämts till 85,000 kronor, en summa som drätselkammaren efter ingående övervägande funnit från stadens sida godtagbar.

Drätselkammaren får sålunda hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att träffa slutligt avtal om borttagande av det från tomten N:o 4 i kvarteret Inge på Smedjegatan utskjutande stora boningshuset samt att för ändamålet anvisa 85,000 kronor, att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 6 augusti 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Eric Plantin.

N:o 86.

Drätselkammarens skrivelse ang. byte av mark för reglering av kv. Fjalar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I och för regleringar på grund av fastställd stadsplan får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att utan vederlag till f. Borgmästaren Thore Bergstrand överlåta 29 kvm. gatumark i korsningen av Brahegatan och Norra Ringvägen att läggas till kvarteret Fjalar, tomten N:o 1, mot det att f. Borgmästaren Bergstrand till Västerås stad överlåter likaledes utan vederlag 29 kvm. av tomten N:o 1 i kvarteret Fjalar att utläggas till gatumark.

Västerås den 9 juli 1936.

För Drätselkammaren:
FRITZ EKLUND.

/*Eric Plantin.*

N:o 87.

Drätselkammarens skrivelse ang. bestämmande av verkställighetsorgan för stadens väghållning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt bestämmelserna i 13 § 2:dra stycket i nya väglagen av den 7 juni 1934, som träder i tillämpning den 1 januari 1937 verkställes stad åliggande väghållning av den kommunala nämnd eller styrelse, som därtill utsetts.

Drätselkammaren har som bekant under de senare åren handhaft stadens väghållning.

Drätselkammaren får därför föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta att drätselkammaren skall från och med den 1 januari 1937 och till dess annorlunda bliver beslutat, verkställa den Västerås stad åliggande väghållning.

Västerås den 6 augusti 1936.

För Drätselkammaren:
FRITZ EKLUND.

/*Eric Plantin.*

N:o 88.

Beredningsutskottets förslag till reglemente för Maria Hallanders donationsfond.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 19 december 1935, jämte det stadsfullmäktige förklarat, att Västerås stad vore villig mottaga en i ett av Fröken Maria Hallander den 15 december 1923 upprättat testamente omnämnd donation på i testamentet angivna villkor, uppdragit åt beredningsutskottet att utarbeta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till reglemente för den fond, som enligt testamentet skulle bildas av donationen, får beredningsutskottet härmed, under erinran att testamentet finnes återgivet i stadsfullmäktiges tryckta handlingar N:o 139 år 1935, hemställa, att stadsfullmäktige måtte antaga följande

Förslag till reglemente för Fröken Maria Hallanders donationsfond.

§ 1.

Den av Fröken Maria Hallander genom testamente den 15 december 1923 upprättade donationsfonden förvaltas för stadens räkning av drätselkammaren.

§ 2.

För utdelning av för understöd avsedd del av räntan å donationsmedlen utse stadsfullmäktige en nämnd bestående av 5 personer, därav minst 2 kvinnor, med vidsträckt personalkännedom.

Ledamöterna i denna nämnd väljes för en tid av 4 år, dock skall vid 1938 års utgång två ledamöter avgå efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning.

Avgår ledamot före utgången av den tid, varför han valts, väljes annan person i hans ställe för återstoden av samma tid.

Nämnden väljer inom sig ordförande och fordras för nämndens beslutförhet att minst 3 ledamöter äro närvarande, därav minst en kvinna.

Protokoll vid nämndens sammanträden föras av befattningshavare å stadens kansli.

N:o 88.

Beredningsutskottets förslag till reglemente för Maria Hallanders donationsfond.

§ 3.

I avseende å utdelning av understöd ur fonden skall följande iakttagas:

1:o) *att* det ursprungliga kapitalet ej får genom utdelning förminskas, utan skall fastmer av den årliga räntan minst en femtedel läggas till kapitalet för dess framtida förkovran, men får av vad sålunda blivit tillagt det ursprungliga kapitalet användas så mycket som må vara erforderligt för att utgående årliga understödsbelopp må kunna oberoende av kapitalets avkastning bibehållas vid samma belopp.

2:o) *att* av de räntemedel, som enligt ovan icke skola tilläggas kapitalet, skola utdelas pensioner till fattiga obotliga sjuka eller lemlösa (delvis eller helt), i Västerås bosatta personer, vilka icke uppbära understöd från den allmänna fattigvården, med årliga belopp till dem var av tvåhundra, tvåhundra femtio eller trehundra kronor, allt efter beprövande i särskilda fall, att kvartalsvis utbetalas. Den som en gång fått sig understöd tilldelat skall därvid bibehållas så länge han därtil prövas vara behörig.

§ 4.

Genom annons i stadens tidningar tillkännagives till ansökan lediga understöd.

Ansökan om understöd, ställd till nämnden, inlämnas å stadens kansli. Sådan ansökan skall åtföljas av prästbevis, innefattande uppgift att sökanden under minst 10 års tid oavbrutet varit och är i staden bosatt och kyrkoskriven samt av intyg, dels av två aktade av nämnden kända personer därom, att något av de förhållanden, som enligt § 3 mom. 2 härovan berättigar till understöd är för handen och att sökanden är förtjänt av understöd, dels ock styrkande att sökanden är här i staden hemortsberättigad och icke åtnjuter understöd från fattigvården.

§ 5.

Sedan ansökningshandlingarne inkommit utsändas dessa till cirkulation bland nämndens ledamöter. Nämnden sammanträder därefter på kallelse av ordföranden.

Västerås den 18 augusti 1936.

För Beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Theofil Öberg.

N:o 89.

Fattigvårdsstyrelsens och beredningsutskottets förberedande utlåtanden ang. barnpensioneringssakkunnigas betänkande.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 27 sistlidne febr. uppdragit åt bl. annat fattigvårdsstyrelsen att avgiva förberedande utlåtande över av 1934 års barnpensionssakkunniga avgivet betänkande med förslag rörande bidrag åt barn till änkor och vissa invalider samt åt föräldralösa barn, får fattigvårdsstyrelsen härmed i ärendet anföra.

Den av sakkunnige föreslagna lagstiftningen omfattar tre kategorier av barn, nämligen barn till änkor, barn till vissa invalider och föräldralösa barn. Rätt till barnbidrag tillkommer i regel endast barn, som är mantalsskrivet eller under året skall mantalsskrivas här i riket. Bidrag utgår längst till och med den månad, under vilken barnet fyller 16 år.

Till änkors barn har bidraget beräknats utgå med högst följande årliga belopp: för ett barn 240:— kr., för två barn 420:— kr., för tre barn 600:— kr. och för varje barn därutöver ytterligare 120:— kr. Om änkans årsinkomst överstiger 600:— kr. minskas sagda bidrag med sju tiondelar av det inkomstbelopp, som överstiger 600:— kr., men ej 900:— kr. och med hela det belopp, varmed årsinkomsten överstiger 900:— kr.; härutöver tillkommer på vissa i motiveringen anförda skäl 60:— kr. om året för barn, som icke fyllt två år.

Bidraget för barn till arbetsoförmögna föreslås utgå efter enahanda grunder och belopp, som för änkors barn, dock med den skillnaden att om den arbetsoförmögne är gift, bidraget minskas med sju tiondelar av det belopp, varmed sammanlagda inkomsten överstiger 900:— kr. men ej 1,200:— kr. och med hela det belopp, varmed sagda inkomst överstiger 1,200:— kr.

Föräldralösa barn skola enligt förslaget åtnjuta ett bidrag av högst 300:— kr. pr år med ett tilläggsbelopp på 60:— kr. om året under barnets två första levnadsår. Härifrån avgår, efter vissa regler, del av barnets inkomst.

Därest förslaget om dyrortsgradering genomföres, kommer landet att i pensionshänseende indelas i tre ortsgrupper och komma under sådant förhållande de ovan anförda barnbidragen att hänföras till ortsgrupp I med en betydande höjning av bidragsbelopp, som beräknats utgå i 2:dra och 3:dje ortsgrupperna, vilket framgår av tilläggsförslaget å sidorna 10—12 i sakkunnigebetänkandet.

Kostnaden för barnbidrag har beräknats att gäldas med tre fjärdedelar av staten och med en fjärdedel av den kommun, vars pensionsnämnd prövat ärendet. Sammanlagda årliga kostnaden av reformens genomförande har

vid införd dyrortsgradering beräknats till 17,6 millioner kronor. Härav beräknas kommunernas bidrag skola utgöra 4,4 millioner kronor.

Ang. barnpensioneringssakkunnigas betänkande.

Barnbidragens ekonomiska underlag skall sålunda icke utgöras av inbetalda pensionsavgifter utan av i vanlig ordning uttaxerade medel, vilket förtager desamma karaktären av försäkring eller "med denna besläktad karaktär".

Sakkunniga hava icke ansett erforderligt att verkställa utredning angående i vad mån de föreslagna barnbidragen inverka på kommunernas fattigvårds- och barnavårdskostnader. Det kan dock antagas att kommunerna komma att beredas direkta lättnader härutinnan, varför ur ekonomisk synpunkt ingen invändning torde kunna göras från kommunernas sida. De sammanlagda kostnaderna torde dock komma att betydligt stiga genom barnbidragens införande, enär dessa sannolikt icke kunna tilldelas med den anpassning och behovsprövning, som är möjlig genom de kommunala fattigvårds- och barnavårdsorganen.

Berättigade principiella invändningar synas redan därmed kunna anföras emot förslaget ifråga.

I sin inledande allmänna motivering ha de sakkunniga bl. a. såsom sin mening uttalat *dels* att humanitära skäl, *dels* att behovet av förbättrade försörjningsmöjligheter genom samhällets hjälp samt *dels* att önskvärdheten av mera likformiga principer för hjälptilldelning påkalla en särskild understödsform för här ifrågavarande kategorier hjälpbehövande.

Fattigvårdsstyrelsen delar helt kommitterades uppfattning, att det är ett betydelsefullt allmänt intresse att samhället särskilt vårdar sig om barnen, liksom också att det är en faktor av stor betydelse, att barnen beredas möjlighet att få växa upp under föräldrarnas vård och fostran samt att föräldrahemmet, där detta är lämpligt men eljest saknar förutsättning, lämnas hjälp i sådan omfattning och form att försörjningen tryggas och intresset och förmågan hos föräldrarna att vårda och fostra sina barn stödjes och uppmuntras. Styrelsen anser även, i likhet med kommitterade, att det är av särskild vikt att en medellös änka beredes sådan ekonomisk trygghet för sina minderåriga barns vård och försörjning, att hon sporras att uppbjuda alla sina krafter för att hålla hemmet samman och själv vårda sina barn.

Med behjärtande av angivna önskemål anser dock fattigvårdsstyrelsen att förverkligandet av desamma sker på ett fullt ut lika tillfredsställande och betryggande sätt genom de kommunala understödsorganen, som genom den föreslagna reformen. Särskilt bör en bättre anpassning av understödstilldelning efter de växlande behoven kunna möjliggöras genom de lokala organen. Vad beträffar storleksförhållandet av understödet kommunerna emellan, har från initierat håll uppgivits att de divergenser, som förekomma, i regel äro motiverade av de understöddas ekonomiska ställning och försörjningsmöjligheter i övrigt.

Den under de två senaste årtiondena humaniserade fattigvårds- och barnavårdslagstiftning, som numera allmänt vunnit praktisk tillämpning, giver praktiskt taget möjlighet till avhjälpande av varje faktiskt understödsbehov, i det att det underhåll och den vård, som äro *erforderliga*, skola lämnas, vilket i praktiken bl. a. innebär, att den hjälpbehövande erhåller en efter det

N:o 89.
Ang. barnpensioneringssakkunnigas betänkande.

särskilda behovet och med hänsyn till rådande ekonomiska förhållanden såväl till form som storlek anpassad hjälp. Understödstilldelningen blir därför högst varierande och kan aldrig generaliseras eller schematiseras, vilket skulle bliva fallet, därest hjälpen skulle utgå med vissa på förhand fastställda belopp. För övrigt måste all schematisering av understödsverksamhet i görligaste mån undvikas såsom ur social synpunkt förkastlig, främst i den meningen, att en alltför mycket uniformerad hjälpverksamhet lätt kan förtaga den enskilde ansvaret och viljan att anlita alla lovliga utvägar för egen och anhörigas försörjning. Enbart ur dessa synpunkter synes det opåkallat att tillskapa andra hjälpmöjligheter än de, som f. n. äro förlagda till fattigvårdsstyrelse och barnavårdsnämnd.

Men här ifrågavarande förslag kan även skärskådas ur andra synpunkter. Den omständigheten att vissa kategorier hjälpbehövande brytas ut ur sammanhanget och beredas en hjälpmöjlighet, som i den allmänna uppfattningen kommer att framstå såsom humanare, synes vara ägnad att deklassera den fattigvård och barnavård, som man såväl genom lagstiftning som praktisk tillämpning av lagen velat giva en human och värdig prägel. Ingen verkligt hjälpbehövande behöver numera känna någon skam över att vara fattig eller något förnedrande uti, att begära och erhålla samhällets hjälp. Skulle däremot det ifrågavarande förslaget om barnbidrag, som utesluter en betydande del av hjälpbehoven, bliva verklighet, så har man erhållit en långt ifrån önskvärd kategoriklyvning av hjälpverksamheten. Fattigvård och barnavård komma därigenom att i den allmänna uppfattningen framstå såsom det sämre och barnbidragen såsom det förnämare understödet. Därigenom motverkas också fattigvårdens och barnavårdens fortsatta humanisering. Inför samhällets hjälpverksamhet böra alla vara likställda utan onödiga graderingar.

Den föreslagna reformen blir även ur andra synpunkter till olägenhet för den hjälpverksamhet, som stannar helt på kommunen. Större delen av hjälpbehoven påkalla i regel ett omedelbart avhjälpande. Det ligger emellertid i sakens natur, att avsevärd tid kommer att förflyta från det hjälpbehovet anmäler sig och intill dess hjälp genom de föreslagna barnbidragen kan beredas. Under sådant förhållande måste ju fattigvårdsstyrelse eller barnavårdsnämnd träda till och i första hand bereda hjälp. Härigenom uppstår ett onödigt och irriterande dubbelarbete med upprättande av handlingar och verkställande av undersökningar m. m. I en hel del fall kommer också sannolikt dubbelhjälp att bliva påkallad med ty åtföljande undersökningar i vilket fall fattigvård eller barnavård måste träda till. Det är också tänkbart att en del fattigvårdsstyrelser och barnavårdsnämnder skulle genom befintligheten av eller möjligheten att erhålla barntillägg anse sig skilda från skyldigheten att träda till i fall, där ytterligare behov av understöd föreligger eller andra åtgärder äro påkallade, vilket kan bliva till förfång för såväl den enskilde hjälpbehövandes som samhällets bästa.

Det bör i detta sammanhang påpekas att ett genomförande av den föreslagna reformen kommer att innebära splittring av samhällets understödsverksamhet.

N:o 89.
Ang. barnpensioneringssakkunnigas betänkande.

Slutligen vill fattigvårdsstyrelsen med anledning av de föreslagna barnbidragens storlek åt *föräldralösa barn* anföra, att det icke möter några som helst svårigheter att erhålla mycket goda fosterhem för en kostnad icke överstigande 25: — kr. i månaden. Enligt vunnen erfarenhet har det befunnits lämpligt, att icke fastställa så hög ersättning för barnet, att det ligger något lockande uti att taga fosterbarn främst för ersättningens skull. Det bidrag, som ifrån barnavårdsnämnd eller fattigvårdsstyrelse utgår till fosterföräldrarna, är också i regel lika "bestämt", som de föreslagna barnbidragen komma att bliva. Det är sålunda enligt fattigvårdsstyrelsens mening icke riktigt att tala om att barnbidragen göra det "lättare att skaffa barnen goda fosterföräldrahem". Icke heller är det såsom regel eftersträvansvärt, att stimulera "släktingar och vänner till föräldrarna" att "bereda barnen tillflykt i sina hem", enär erfarenheten visat, att det är långt ifrån fallet, att de bästa uppfostringsresultaten uppnås hos släktingar och vänner.

Då fattigvårdsstyrelsen till ifrågavarande förslag intagit den ståndpunkt, som framgår av det sagda, saknar styrelsen anledning att ingå på ett mera detaljerat yttrande av detsamma.

Med vad sålunda i korthet anförts vill fattigvårdsstyrelsen, inom vilken höjts röst — dock utan att reservation avgivits — för uttalande i gillande riktning av förslaget, giva uttryck åt den uppfattningen,

dels att förverkligandet av sakkunnigas förslag skulle komma att innebära ökad splittring av hjälpverksamheten;

dels att därigenom en deklassering av fattigvård och barnavård måste bliva följden;

dels att likvärdighetsprincipen för hjälpbehövande bör i görligaste mån i samhällets hjälpåtgärder vidmakthållas;

dels att hjälpens storlek och form m. m. på ett bättre och verkningsfullare sätt kan anpassas efter de växlande behoven genom de nuvarande kommunala understödsorganen än genom ett för hela riket gemensamt centralt organ samt

dels att de nuvarande kommunala hjälporganen genom införandet av statliga hjälpåtgärder för vissa kategorier hjälpbehövande löpa risken att förlora såväl ifråga om effektivitet som humanitet.

Västerås den 17/3 1936.

För Fattigvårdsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

/*Axel Norén.*

N:o 89.
Ang. barnpensioneringssakkunnigas betänkande.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten genom resolution den 26 februari innevarande år infordrat stadsfullmäktiges yttrande över av 1934 års barnbespisningssakkuniga avgivet betänkande med förslag rörande bidrag åt barn till änkor och vissa invalider samt åt föräldralösa barn samt stadsfullmäktige den 27 i samma månad beslutat uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen och beredningsutskottet att i ärendet avgiva förberedande utlåtanden, får beredningsutskottet, som anser att det föreliggande förslaget bör betraktas som ett framsteg på den sociala lagstiftningens område och vid granskning av förslaget ej funnit anledning till erinran i någon av dess detaljer, för sin del föreslå, att stadsfullmäktige ville såsom infordrat yttrande i ärendet tillstyrka, att sakkunnigeförslaget må läggas till grund för lagstiftning i ämnet.

Västerås den 18 augusti 1936.

För Beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

|Theofil Öberg.

N:o 90.

Beredningsutskottets yttrande ang. nya garagebestämmelser för staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 april 1936 anhållit, att stadsfullmäktige ville godkänna ett av nämnden uppgjort vid skrivelsen fogat förslag till garagebestämmelser för Västerås stad och uppdraga åt byggnadsnämnden att hos Konungens Befallningshavande begära fastställelse å förslaget.

Beredningsutskottet har anmodats i ärendet avgiva yttrande och får i anledning därav anföra följande.

Det framlagda förslaget är avsett att träda i stället för nu gällande av Konungens Befallningshavande den 18 december 1926 fastställda garagebestämmelser.

De skäl byggnadsnämnden i sin skrivelse anfört för det nu framförda förslaget finner beredningsutskottet bärande och vill sålunda i princip tillstyrka detsamma.

Vid granskning av de särskilda bestämmelserna har beredningsutskottet ej funnit annan anledning till erinran, än att i § 2 första stycket bör i anslutning till innehållet i följande stycke efter orden ”endast en automobil” införa orden ”högst fyra motorcyklar”.

N:o 90. *Ang. nya garagebestämmelser för staden.*

På grund av det anförda får beredningsutskottet sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att, med upphävande av de för staden nu gällande av Konungens Befallningshavande i länet den 18 december 1926 fastställda garagebestämmelserna, godkänna av byggnadsnämnden med skrivelse den 16 april 1936 framfört, i nämndens protokoll för den 18 mars 1936 intaget förslag till garagebestämmelser för Västerås stad, dock att § 2 första stycket må erhålla följande ändrade lydelse:

”Vid inrymmande inom en och samma byggnad av lokal för förvaring av endast en automobil, högst fyra motorcyklar eller ett motorredskap gälla i § 3 meddelade föreskrifter (mindre garage)”;

samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att begära Konungens Befallningshavandes fastställelse å det av stadsfullmäktige antagna förslaget.

Västerås den 18 augusti 1936.

För Beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Theofil Öberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan de nu gällande garagebestämmelserna den 18 december 1926 fastställdes av Konungens Befallningshavande, har inom Kungl. Kommunikationsdepartementet i samband med utgivande av normalförslag till byggnadsordningar utarbetats ett normalförslag till särskilda bestämmelser angående garage. Vid en mellan sistnämnda förslag och de för staden gällande bestämmelserna anställd jämförelse har byggnadsnämnden funnit det vara önskvärt att nya bestämmelser i ämnet utfärdades i huvudsaklig överensstämmelse med normalförslaget.

N:o 90.
Ang. nya garagebestämmelser för staden.

Det av byggnadsnämnden utarbetade förslaget ansluter sig mycket nära till normalförslaget. Till skillnad mot normalförslaget har byggnadsnämnden beträffande mindre garage, med hänsyn till att sådana ofta inredas i källare under boningshus och att fara för gasförgiftning i sådana fall är påtaglig, föreslagit att, i likhet med vad som gäller större garage, ventilation skall finnas och att direkt förbindelse från dylikt garage till annat utrymme i huset icke får anordnas.

Till innehållet skilja sig de föreslagna bestämmelserna från de nuvarande huvudsakligen därutinnan, att mindre stränga fordringar uppställts i vissa fall, närmast vad angår de mindre garagen. I övrigt gäller omarbetningen egentligen redigeringen, som beträffande de gällande bestämmelserna torde få anses såsom mindre lyckad. Byggnadsnämndens förslag följer därvidlag normalförslagets mera överskådliga och rediga uppställning. I förslaget har även intagits den brandtekniska nomenklatur, som användes i ett flertal av Kungl. Maj:t utarbetade normalförslag.

Byggnadsnämnden får sålunda anhålla, att Stadsfullmäktige ville godkänna det av nämnden uppgjorda förslaget och därefter uppdraga åt byggnadsnämnden att hos Konungens Befallningshavande begära fastställelse å förslaget.

Västerås den 16 april 1936.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

Martin Lindheimer.

Utdrag av protokoll, hållet vid Byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 18 mars 1936.

§ 181.

Beslöt byggnadsnämnden hos stadsfullmäktige göra framställning om godkännande av följande förslag till garagebestämmelser för staden:

"Förslag till garagebestämmelser för Västerås stad.

§ 1.

Med garage förstås byggnad eller del av byggnad, som inrymmer förvaringslokal för motorfordon (automobiler och motorcyklar) eller motorredskap, som drivas med eldfarlig olja av första klass.

Med brandsäker byggnadsdel förstås sådan byggnadsdel, som vid brand och därunder förekommande vattensprutning har betryggande hållfasthet och åtminstone samma motståndsförmåga som vägg av bränt murtegel av

för olika ändamål erforderlig tjocklek, dock minst 10 centimeter, och som vilar på underbyggnad av ur brandskyddssynpunkt likvärdig beskaffenhet.

N:o 90. Ang nya garagebestämmelser för staden.

Med brandhärdig byggnadsdel förstås sådan icke brandsäker byggnadsdel, som vid brand och därunder förekommande vattenbesprutning har åtminstone samma motståndsförmåga som plankvägg med spräckpanel, rörning och puts på båda sidor. Rörning och puts eller därmed ur brandskyddssynpunkt likvärdig beklädnad på endast ena sidan benämnes brandhärdig beklädnad.

Med flamskyddad byggnadsdel förstås sådan byggnadsdel av trä eller annat brännbart material, som vid brand är skyddad mot antändning och eldens spridning utefter ytan under åtminstone lika lång tid som plankvägg, beklädd på båda sidor med 4 millimeters asbetcementplattor av betryggande beskaffenhet. Plattor av nyssnämnda material, tjocklek och beskaffenhet eller därmed ur brandskyddssynpunkt likvärdig beklädnad på endast ena sidan benämnes flamskyddande beklädnad.

§ 2.

Vid inrymmande inom en och samma byggnad av lokal för förvaring av endast en automobil eller ett motorredskap gälla i § 3 meddelade föreskrifter (mindre garage).

Vid anordnande av garage för mer än en automobil, fyra motorcyklar eller ett motorredskap gälla i §§ 4—13 meddelade föreskrifter (större garage).

Mindre garage.

§ 3.

Om dylikt garage inrättas i eller intill byggnad, som i övrigt inrymmer bostadslägenhet, samlingslokal, butiks-, kontors- eller annan arbetslokal, skola garagets väggar och tak vara åtminstone brandhärdigt beklädda och så utförda att gaser från garaget ej kunna intränga i andra lokaler.

Golv skall bestå av eller vara belagt med ämne, som icke är antändbart.

Garage må ej genom dörr, trappa eller på annat sätt stå i förbindelse med byggnaden i övrigt, dock skall detta icke gälla rörande garage för brandväsendet eller polisväsendet.

Uppvärmning må icke äga rum med eldstad inom förvaringslokalen.

Garaget skall vara försett med tillräcklig ventilation vid såväl golv som tak.

N:o 90.
Ang. nya garagebestämmelser för staden.

Större garage.

§ 4.

I byggnad, som är avsedd endast för inrymmande av garage, skola väggar och tak vara brandsäkra, där byggnaden uppföres i mer än en våning, och eljest åtminstone brandhärdiga. Uppföres byggnaden i mer än en våning skall trappa, som förbinder våningarna, vara brandsäkert kringbyggd och försedd med självstängande, åtminstone brandhärdiga dörrar.

I byggnad, som är avsedd jämväl för annat ändamål än inrymmande av garage, må garage inrättas endast i bottenvåning eller källarvåning.

§ 5.

Väggar och tak, som omsluta garage, skola vara brandsäkra, där i byggnaden i övrigt inrymmes bostadslägenhet, samlingslokal, butiks-, kontors- eller annan arbetslokal eller förvaringsrum för djur, och eljest åtminstone brandhärdiga.

Garage i byggnad, som därjämte inrymmer andra lokaler av nyss angivet slag, skall vara så anordnat, att gaser därifrån ej kunna intränga i andra lokaler.

Garage må ej genom dörr, trappa eller på annat sätt stå i förbindelse med byggnaden i övrigt, dock skall detta icke gälla rörande garage för brandväsendet eller polisväsendet.

§ 6.

Garage skall hava med hänsyn till dess storlek och form erforderligt antal utgångar. Portar skola vara så inrättade, att de kunna öppnas utåt, dock må inåtgående eller skjutbara portar anbringas under förutsättning, att de förses med utgående gångdörr eller att sådan anbringas i omedelbar närhet av portarna.

§ 7.

Golv i garage skall bestå av eller vara belagt med ämne, som icke är antändbart.

Golvplanet skall hava lutning mot särskild uppsamlingsbehållare eller mot inkörsport eller mot kloakbrunn, vilken, därest densamma står i förbindelse med allmän avloppsledning, skall vara försedd med bensinavskiljare av lämplig konstruktion.

§ 8.

Fönster till garage, ovanför vilket finnes inredd lokal eller lägenhet som i § 5 första stycket avses, skall vara av brandhärdig glaskonstruktion, som inmuras direkt i väggen eller infattas i järnram, och så anordnas, att det icke kan öppnas. Detsamma gäller även fönster till annat garage, där fönstret finnes i eldfarlig närhet av annan byggnad.

§ 9.

N:o 90.

Ang. nya garagebestämmelser för staden.

Garage skall vara försett med tillräckliga och lämpliga anordningar för ventilation vid såväl golv som tak. Ventilationsrör från garage böra hava sådan vidd och i övrigt vara så anordnade, att vid behov en mycket hastig utvädring av lokalen kan åstadkommas. Ventilationsrör må ej utmynna i skorstenspipa, som står i förbindelse med eldstad, och icke heller hava förbindelse med kanaler, som leda till eller från andra utrymmen i byggnaden.

Inredes garage i källarvåning, skall detsamma förses med maskindriven fläkt, där ej tillfredsställande ventilation annorledes kan åstadkommas.

Finnes inom garage reparationsbrunn, skola tillräckliga och lämpliga anordningar vidtagas jämväl för ventilation av densamma.

§ 10.

Uppvärmning av garage må, där ej uppvärmningen sker genom elektrisk ström eller eljest medelst apparat av mot eldfara betryggande konstruktion, äga rum endast genom eldstad, som medelst brandsäker vägg utan öppningar är avskild från garaget.

§ 11.

Artificiell belysning av garage må, där den ej utgöres av elektrisk belysning medelst glödlampor, försedda med tättslutande skyddskupor, endast förekomma, så framt ljuskällan är avskild från garaget medelst brandhärdig glaskonstruktion, varvid glaset skall vara inmurat direkt i vägg eller infattat i järnram.

Elektriska ledningar i garage skola, där de äro fasta, vara förlagda i pansarrör eller utförda av armerad kabel eller på annat därmed jämförligt sätt samt eljest vara särskilt väl isolerade och försedda med slitstarkt omhölje av lämpligt material.

Smältskydd, strömställare, anslutningskontakter och andra elektriska apparater skola vara av sådan konstruktion, som under förhanden varande förhållanden utesluter fara för explosion. Apparater, i vilka strömavbrott normalt förekommer, skola anbringas på minst 1,5 meter höjd över golvet.

§ 12.

Inom garage må verkstad för reparation av motorfordon eller motorredskap ej anordnas. Där sådan verkstad anordnas i samband med garage, skall den vara från garaget avskild genom brandsäker vägg med en tjocklek av minst 10 cm. utan öppningar.

§ 13.

På framsidan av garage skall på lätt i ögonen fallande sätt i tydliga bokstäver vara anbragt ordet ”Garage”.

I garage skall på enahanda sätt vara anbragt anslag om förbud att i garaget tända eld eller röka tobak eller att dit medföra eld.

N:o 90.
Ang. nya garagebestämmelser för staden.

Utställningslokaler och automobilverkstäder.

§ 14.

Vid inrättandet av verkstad för reparation av motorfordon eller motorredskap skola för garage meddelade bestämmelser i tillämpliga delar iakttagas.

Undantagsbestämmelser.

§ 15.

Från ovannämnda bestämmelser äger byggnadsnämnden för särskilt fall medgiva avvikelse, där sådant utan åsidosättande av nödigt skydd mot eldfara anses kunna ske."

Som ovan
In fidem:
Martin Lindheimer."

WILH .NYBERGS BOKTRYCKERI
Västerås 1936

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. Den 24 September XIII.

N:o 91.

Magistratens resolution ang. styckningsplan och stadsplan för del av Jakobsberg.

Överlämnas till Stadsfullmäktige för kännedom och iakttagande.

Västerås Rådhus den 4 september 1936.

På Magistratens vänar:

VICTOR ÅSBERG.

/Erik Leijonhuvud.

Till Magistraten i Västerås.

Kungl. Maj:t har efter besvär av Carl Bäckman m. fl. i Västerås genom resolution den 21 augusti 1936 upphävt dels Edert beslut den 14 maj 1934 att med vissa ändringar såsom styckningsplan godkänna ett av byggnadschefen Gösta Smitt i Västerås upprättat förslag till gatu- och ledningsplan för viss del av Jakobsberg, dels ock Konungens befallningshavandes beslut den 27 oktober 1934 att ogilla de besvär bemälte Bäckman m. fl. anfört över Edert ovannämnda beslut.

I sammanhang härmed har föreskrivits, att stadsplan beträffande ifrågavarande område snarast möjligt skall antagas och för fastställelse underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Med anledning därav får Konungens befallningshavande anmoda Eder att skyndsamt underrätta stadsfullmäktige i Västerås om innehållet i Kungl. Maj:ts berörda resolution, vilken här bilägges i avskrift, för vidtagande snarast möjligt av på fullmäktige ankommande åtgärder.

Avskrifter av Kungl. Byggnadsstyrelsens och Lantmäteristyrelsens i skrivelser den 1 oktober 1935 respektive den 20 juli 1936 avgivna yttranden, ävensom prövade handlingarna i det av Konungens befallningshavande den 27 oktober 1934 avdömda besvärsmålet samt fyra stycken kartor överlämnas härjämte.

Västerås slott i landskansliet den 2 september 1936.

WALTER MURRAY.

E. Holmpvist.

N:o 91.

Ang. styckningsplan och stadsplan för del av Jakobsberg.

K u n g l. M a j :t s
resolution, given Stockholms slott den 21 augusti 1936, å nedan omförmälda besvär.

Vid sammanträde den 14 maj 1934 beslöt magistraten i Västerås att med vissa ändringar såsom avstyckningsplan godkänna ett å en av byggnadschefen Gösta Smitt upprättad karta åskådliggjort förslag till gatu- och ledningsplan för den del av Jakobsberg i Västerås, som begränsades av Götgatan, Drottninggatan, Hammarbygatan och stadsplanegränsen.

Över berörda beslut anförde, bland andra, Carl Bäckman och G. A. Karlsson såsom ägare av mark inom ifrågavarande område besvär hos länsstyrelsen i Västmanlands län under yrkande om upphävande av samma beslut. Till stöd för besvären anfördes av *Bäckman*, att fastställande av avstyckningsplan i förevarande fall icke syntes äga stöd av gällande lag ävensom att det godkända förslaget innebure ett alltför stort ianspråkstagande av honom tillhörig mark för vägändamål samt av *Karlsson*, att staden måtte åläggas utgiva full ersättning för den honom tillhöriga mark, som enligt förslaget skulle tagas i anspråk för breddning av vissa vägar inom området.

Genom utslag den 27 oktober 1934 har länsstyrelsen utlåtit sig sålunda:

Enär styckningsplanens fastställande icke grundade någon skyldighet för vederbörande att till staden avstå mark till vägar och gator, alltså och då i övrigt icke anförts någon omständighet av beskaffenhet att kunna föranleda ändring i magistratens klandrade beslut, funne länsstyrelsen besvären icke kunna bifallas.

I häröver hos Kungl. Maj:t anförda besvär hava Bäckman och Karlsson fullföljt sin förut i målet förda talan.

Utlåtanden i målet hava avgivits den 25 januari 1935 av länsstyrelsen efter vederbörandes hörande, den 1 oktober 1935 av byggnadsstyrelsen samt den 20 juli 1936 av lantmäteristyrelsen.

Byggnadsstyrelsen har i sitt utlåtande, däri lantmäteristyrelsen sedermera instämt, anfört bland annat, a t t det i planen avsedda området vore i sådan utsträckning uppdelat i smärre fastigheter och i sådan omfattning bebyggt, att en tillämpning därstädes av avstyckningsplaneinstitutet måste anses utesluten, a t t den enda planläggningsåtgärd, som borde ifrågakomma i förevarande fall, syntes vara områdets intagande i stadsplan, vilket såsom av handlingarna i ärendet tydligt framginge vore en synnerligen angelägen åtgärd, s a m t a t t på sätt av styrelsen närmare angivits den godkända planen icke kunde anses hava beskaffenheten av avstyckningsplan.

Med anledning av vad i målet förekommit finner Kungl. Maj:t gott upphäva myndigheternas i målet meddelade beslut; åliggande det länsstyrelsen

N:o 91. *Ang. styckningsplan och stadsplan för del av Jakobsberg.*

tillse, att förslag till stadsplan beträffande ifrågavarande område snarast möjligt antages och för fastställelse underställes Kungl. Maj:ts prövning.

Detta länder vederbörande till efterrättelse.

(L. S.)

Under Hans Maj:ts
Vår allernådigste Konungs och Herres frånvaro;
Dess tillförordnade regering:

Janne Nilsson. *Elof Ericsson.*

N. Quensel. *Tage Gynnerstedt.*

Carl Uggla.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
Lars Staaff.

Till KONUNGEN.

Genom nådig remiss den 28 januari 1935 har byggnadsstyrelsen anbefallts att avgiva utlåtande angående besvär av C. Bäckman och G. A. Karlsson över länsstyrelsens i Västmanlands län utslag den 27 oktober 1934 på besvär ifråga om avstyckningsplan för viss del av Jakobsberg inom Västerås stad.

Med anledning härav får byggnadsstyrelsen i underdånighet anföra följande.

Till komplettering av handlingarna i ärendet har byggnadsstyrelsen från byggnadsnämnden i Västerås införskaffat dels en bestyrkt kopia av den i överklagade utslaget avsedda, av magistraten i Västerås den 14 maj 1934 såsom avstyckningsplan godkända planen och dels avskrifter av protokoll, hållet hos magistraten sagda dag, samt protokoll vid byggnadsnämndens sammanträden den 20 september 1933 och den 3 januari 1934, vilka handlingar samtliga här biläggas.

Det i planen avsedda området är i sådan utsträckning uppdelat i smärre fastigheter och i sådan omfattning bebyggt, att en tillämpning härstädes av avstyckningsplaneinstitutet måste anses uteslutet. Den enda planläggnings-

N:o 91.

Ang. styckningsplan och stadsplan för del av Jakobsberg.

åtgärd, som bör ifrågakomma i förevarande fall, synes vara områdets intagande i stadsplan och det synes styrelsen av handlingarna i ärendet tydligt framgå, att en sådan åtgärd torde vara synnerligen angelägen.

Den ifrågavarande planen kan icke heller anses hava beskaffenheten av avstyckningsplan. Det bör sålunda framhållas, att stadsägorna 565, 611, 612, 613 a, 618—620, 749, 847-849, 859, 860, 862, 863, 863 A, 867, 867 A, 868 samt 868 B i planen ingå endast med områden, vilka äro avsedda att tilläggas trafikleder. Någon avstyckning från dessa fastigheter av mark för ändamål, som avses i 5 kap. 8a § lagen om fastighetsbildning i stad, kan alltså icke äga rum enligt denna plan.

Icke heller kan sådan avstyckning äga rum beträffande stadsägorna 580—583, 585, 586, 590—593, 598, 602, 603, 605, 609, 610 och 2304. Dessa fastigheter avses att delvis ingå i trafikleder, och planen bär tydligt vittnesbörd om att beträffande återstående delar av fastigheterna icke kunna anses föreligga sådana förhållanden, att desamma äro lämpliga att uppdelas i skilda tomtplatser.

Vissa stadsägor såsom exempelvis 569, 570, 572, 572 A, 573—577, och 587—589 hava så oregelbundna gränser inbördes, att den förändrade fastighetsindelning, vilken planen i dessa delar synes åsyfta, icke torde kunna eller böra åvägabringas annat än efter fastställande av stadsplan och tomtindelning.

Ifråga om vissa trafikleder företer planen bristande anslutning till den för angränsande delar av staden gällande, den 14 maj 1915 fastställda stadsplanen. Vissa delar av stadsägorna 611, 612 och 613 A synas nämligen avses att tilläggas en trafikled, vilken härigenom skulle få avsevärt större bredd än en i dess fortsättning upptagen gata inom stadsplanen. Vidare har å östra delarna av stadsägorna 578 och 579 upptagits ett 7 meter brett vägområde, som icke står i förbindelse vare sig med någon gata inom stadsplanen eller med annat vägområde å planen ifråga. Därjämte har bland annat södra delen av stadsägan 569 upptagits såsom vägområde för att, såsom synes, möjliggöra rätning fram till stadsplanegränsen av en befintlig väg, men denna trafikleds framdragande i fortsättningen är icke säkerställd, ty angränsande område inom stadsplanen utgöres av kvartersmark. Det bör i detta sammanhang även framhållas, att det ifråga om andra å planen upptagna vägar icke heller är klarlagt, att dessa böra fastslås i de å planen angivna lägena. De till handlingarna fogade, av byggnadschefskontoret i Västerås den 25 oktober och den 1 december 1933 samt av G. Smitt den 6 mars 1934 uppgjorda utredningsskisserna visa i en del fall andra lägen av vägarna.

Viss mark har å planen angivits såsom avsedd att utgöra "område spärrat för bebyggelse". Detta synes oegentligt, då sådana anordningar, som härmed torde åsyftas, icke kunna säkerställas genom godkännande av avstyckningsplan.

Slutligen bör framhållas, att magistratens beslut den 14 maj 1934 icke synes vara formellt riktigt, då det vid fattande av beslutet föreliggande förslaget till avstyckningsplan synes hava av magistraten godkänts med vissa när-

mare angivna ändringar, dock utan att de markägare, vilkas rätt torde hava berörts av ändringarna, blivit hörda angående desamma.

N:o 91.
Ang styckningsplan och stadsplan för del av Jakobsberg.

Då godkännandet av den ifrågavarande planen såsom avstyckningsplan måste anses utgöra en oriktig tillämpning av föreskrifterna i 5 kap. 8 a § lagen om fastighetsbildning i stad och med hänsyn till planens såväl sakliga som formella brister, får byggnadsstyrelsen i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte med bifall till de anförda besvären upphäva överklagade utslaget.

Remissakten bifogas.

Stockholm den 1 oktober 1935.

Underdånigst.

Georg A. Nilsson.

Gustaf Linden.

/H. Öhman.

Vidimeras:

Ex officio:

H. Öhman.

N:o 92.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggspension åt småskollärarinnan Adolfina Lundeberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna till Stadsfullmäktiges prövning närlagda skrivelse till lönenämnden angående tilläggspension åt förra småskollärarinnan Maria Adolfina Lundeberg samt tillstyrka bifall till lönenämndens förslag.

Västerås den 3 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Erik Genell.

N:o 92.
Ang. tilläggspension åt småskollärarinnan Adolfina Lundeberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till lönenämnden har folkskolestyrelsen till erhållande av kommunal tilläggspension fr. o. m. den 1 september 1936 anmält småskollärarinnan Maria Adolfina Lundeberg och därvid meddelat, dels att lärarinnan Lundeberg av Statens pensionsanstalt förklarats berättigad att uppbära hel tjänstepension, att utgå "fr. o .m. månaden näst efter den under vilken efter erhållet avsked befattningen frånträtts", dels ock att styrelsen beviljat henne avsked fr. o. m. den 31 augusti 1936.

Enligt av stadsfullmäktige den 31 maj 1928 antagna grunder för pensionering av lärarepersonalen vid folkskolan är denna tillförsäkrad kommunal tilläggspension utgående med 65 % å ersättning för bostad och vedbrand, ortstillägg samt ersättning för övertidsläsning med å denna senare utgående dyrtidstillägg och erfordras för full pension 30 tjänstår i Västerås.

Lärarinnan Lundeberg, som är född den 30/8 1876, har enligt uppgift från folkskolestyrelsen tjänstgjort vid Västerås folkskolor läsåret 1899—1900 samt tiden fr. o. m. 1/9 1907 t. o. m. den dag, från vilken hon erhållit avsked.

Enligt bestämmelserna i § 9 pensionsreglementet för stadens befattningshavare angående beräkning av tjänsteår, vilka bestämmelser i förevarande fall böra analogivis tillämpas, är lärarinnan Lundeberg berättigad till 29/30 av hel pension.

Underlaget för pensionering av en småskollärarinna är enligt det som för innevarande år är bestämt och så vitt förenämnda dyrtidstillägg nu är möjligt beräkna, följande:

Bostad och vedbrand	kr.	650 : —
Ortstillägg	kr.	200 : —
Övertidsläsning	kr.	120 : —
Dyrtidstillägg å detta	kr.	34 : 80
Summa	Kr.	1,004 : 80

Hel kommunal tilläggspension, 65 % därå, uppgår till kr. 653 : 12 samt 29/30 därav kr. 631 : 35, som enligt pensionsreglementets bestämmelser bör avrundas till 633 kronor.

Lönenämnden hemställer, att Stadsfullmäktige ville besluta förklara småskollärarinnan Maria Adolfina Lundeberg berättigad att fr. o. m. den 1 september innevarande år enligt ovan angivna bestämmelser och så länge dessa äro i kraft, åtnjuta en årlig kommunal tilläggspension för närvarande å 633 kronor, att utgå av uttaxerade medel å folkskolans stat.

Västerås den 11 augusti 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Eric Plantin.

Till Lönenämnden i Västerås.

N:o 92.
Ang. tilläggspension åt f. småskollärarinnan Adolfina Lundeberg.

Sedan Statens pensionsanstalt meddelat, att småskollärarinnan Maria Adolfina Lundeberg förklarats berättigad att uppbära hel tjänstepension att utgå "fr. o. m. månaden näst efter den, under vilken efter erhållet avsked befattningen frånträtts", har folkskolestyrelsen beviljat Lundeberg avsked fr. o. m. den 31/8 1936.

Med anledning härav får styrelsen hemställa, att tilläggspension beviljas henne att utgå fr. o. m. 1/9 1936.

Lundeberg, som är född den 30/8 1876 har tjänstgjort vid Västerås folkskolor läsåret 1899—1900 samt tiden fr. o. m. 1/9 1907 t. o. m. den dag, från vilken hon erhållit avsked.

Västerås den 15/6 1936.

För Västerås Folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

/*Em. Granér.*

N:o 93.

Drätselkammarens skrivelse ang. arvodeshöjning för timlärare i slöjd m. m. vid folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 maj 1936 har folkskolestyrelsen hemställt, att timarvodena för manlig slöjd i folkskolan och för undervisning i läsämne och arbetskunskap samt slöjd i forsättningsskolan skulle i anledning av förhöjt statsbidrag utgå med tidigare tillämpade högre belopp från och med den tidpunkt, då de högre statsbidragen skulle komma att utgå, vilken tidpunkt enligt utfärdade författningar fastställts till den 1 juli 1936.

Lönenämnden har emellertid på i skrivelse den 11 augusti 1936 anförda skäl föreslagit, att den ifrågasatta arvodesförbättringen skulle tillämpas först från och med den 1 januari 1937.

N:o 93.
Ang. arvodeshöjning för timlärare i slöjd m. m. vid folkskolan.

Drätselkammaren har till behandling förehaft de nämnda skrivelserna från folkskolestyrelsen och lönenämnden och hemställer för sin del, att Stadsfullmäktige ville i ärendet besluta i enlighet med det av lönenämnden gjorda förslaget.

Västerås den 3 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 maj innevarande år, som överlämnats till lönenämnden för förberedande behandling har folkskolestyrelsen under åberopande av att riksdagen innevarande år beslutat höja statsbidraget för såväl undervisning i slöjd i folkskolan som för undervisning i läsämne och arbetskunskap samt slöjd i fortsättningsskolan till samma belopp som utgått tidigare, hemställt, att timarvodet för undervisning i manlig slöjdioAaä skolan höjes från kr. 2 : 25 till kr. 2 : 50, för undervisning i läsämne och arbetskunskap i fortsättningsskolan från kr. 3 : 50 till kr. 4 : — och i slöjd i sistnämnda skolform från kr. 2 : 25 till kr. 2 : 50 samt att beslutet härom tillämpas från den tidpunkt de högre statsbidragen komma att utgå.

Beträffande timarvodet för undervisning i manlig slöjd vid folkskolan utgick detta tidigare till följd av kungl. kungörelsen 1920 med kr. 2 : 50. Genom en ny kungl. kungörelse i ämnet den 9 juni 1933, som trädde i kraft den 1 juli samma år sänktes statsbidraget, men efter en av drätselkammaren tillstyrkt framställning från folkskolestyrelsen beviljade Stadsfullmäktige den 26 oktober samma år tilläggsanslag för undervisningen i slöjd för senare halvåret 1933, varigenom timarvodet oaktat statsbidragets sänkning utgått oavkortat till den 1 januari 1934. Vid fastställande av budget för år 1934, den 18 december 1933, beslutade Stadsfullmäktige att fastställa här ifrågavarande timlön till kr. 2 : 25. Som folkskolestyrelsen nu angivit har ifrågavarande statbidrag höjts till samma belopp som före sänkningen den 9 juni 1933. Vad angår timarvodet för undervisning i läsämne och arbetskunskap samt i slöjd vid fortsättningsskolan, utgingo arvodena efter beslut av Stadsfullmäktige den 28 december 1926 med respektive 4 kronor och kronor 2 : 50 till dess efter vederbörlig kungörelse i ämnet i juni 1933 Stadsfullmäktige den 21 juni 1934 beslutade sänka ifrågavarande arvoden till respektive kr. 3 : 50 och kr. 2 : 25 (se Stadsfullmäktiges handlingar n:o 67/1934). Således utgingo de högre arvodena även för 1933, oaktat att kungörelsen om sänkning av statsbidraget trädde i kraft den 1 juli 1933.

Vid det förhållande sålunda, att timarvodena för ifrågavarande undervisning under tiden 1 juli—31 december 1933 utgingo till fulla belopp oaktat

de sänkta statsbidragen, kan lönenämnden icke tillstyrka, att de ökade timarvodena tillämpas från den 1 juli 1936 utan hemställer, att Stadsfullmäktige ville besluta,

N:o 93. *Ang. arvodeshöjning för timlärare i slöjd m. m. vid folkskolan.*

att fr. o. m. den 1 januari 1937 och tills vidare timarvodet för undervisning i manlig slöjd i folkskolan skall höjas från kr. 2 : 25 till kr. 2 : 50, för undervisning i läsämne och arbetskunskap i fortsättningsskolan från kr. 3 : 50 till kr. 4 : — och i slöjd i sistnämnda skolform från kr. 2 : 25 till kr. 2 : 50.

Västerås den 11 augusti 1936.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 18/12 1933 beslöto stadsfullmäktige att minska arvodet för undervisning i slöjd för manlig slöjdlärare från kr. 2 : 50 pr timme till kr. 2 : 25. Anledningen härtill var, att riksdagen sänkt statsbidraget med motsvarande belopp. Genom beslut av stadsfullmäktige den 21 juni 1934 nedsattes av samma skäl arvodet för undervisning i läsämne och arbetskunskap i fortsättningsskolan från 4 till 3 : 50 kr. och för undervisning i slöjd från 2 : 50 till 2 : 25 kronor.

Sedan riksdagen innevarande år beslutat höja statsbidraget för såväl undervisning i slöjd i folkskolan som för undervisning i läsämne och arbetskunskap samt slöjd i fortsättningsskolan till samma belopp, som utgick, innan den förutnämnda minskningen vidtogs, synas skälen för densamma ej längre vara giltiga, detta så mycket mer, som ifrågavarande arvoden, enligt folkskolestyrelsens mening, icke heller före nedsättningen voro på någon punkt för höga. Styrelsen föreslog också på sin tid, att desamma skulle lämnas obeskurna, i trots av att riksdagen på grund av budgetära svårigheter nödgades vidtaga en mångfald åtgärder för att nedbringa sina utgifter. Då nu en återgång till de högre arvodena kan ske utan ökade kostnader för staden, synas en sådan åtgärd vara väl motiverad.

Med hänvisning till vad sålunda anförts, får folkskolestyrelsen hemställa,

att timarvodet för undervisning i manlig slöjd i folkskolan höjes från kr. 2 : 25 till kr. 2 : 50, för undervisning i läsämne och arbetskunskap i fortsättningsskolan från kro-

N:o 93.
Ang. arvodeshöjning för timlärare i slöjd m. m. vid folkskolan.

nor 3 : 50 till kr. 4 : — och i slöjd i sistnämda skolform från kr. 2 : 25 till kr. 2 : 50, samt
att beslutet härom tillämpas från den tidpunkt, de högre statsbidragen komma att utgå.

Västerås den 14/5 1936.

För Västerås folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

/Em. Granér.

N:o 94.

Drätselkammarens skrivelse ang. beklädnadsbidrag för brandmästarne.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse den 26 februari 1936 har Svenska Kommunalarbetareförbundets avd. n:r 144 till brandstyrelsen och lönenämnden hemställt om beklädnadsbidrag för de vid stadens brandkår anställda brandmästarne med ett belopp av 200 kronor per år och man räknat från den 1 januari 1936.

Brandstyrelsen har vid sammanträde den 13 mars 1936 beslutat tillstyrka framställningen.

Lönenämnden har på i skrivelse till Stadsfullmäktige den 25 augusti 1936 anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att brandmästarne vid härvarande brandkår skola från och med den 1 januari 1937 äga åtnjuta beklädnadsbidrag med belopp, som av Stadsfullmäktige för varje år fastställes.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får härmed föreslå Stadsfullmäktige att besluta i enlighet med lönenämndens förslag.

Västerås den 3 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 94.
Ang. beklädnadsbidrag för brandmästarne.

I skrivelse till lönenämnden har Svenska Kommunalarbetareförbundets avdelning n:o 144 hemställt, att brandmästarne vid stadens brandkår måtte tilldelas ett årligt beklädnadsbidrag å 200 kr. från och med den 1 januari 1936.

Brandstyrelsen, som haft ärendet till förberedande behandling har vid sammanträde den 13 mars 1936 tillstyrkt framställningen.

Lönenämnden får i ärendet anföra följande.

Avdelningen n:o 144 hänvisar i skrivelsen till att med brandmännen i befäls- och löneställning jämställda polismän, d. v. s. överkonstaplarne, erhålla beklädnadsbidrag.

I fråga om det begärda bidragets storlek har dock den åberopade analogin ej konsekvent följts, i det att som beklädnadsbidrag begärts 200 kr., under det att övrig brandpersonal åtnjuter ett beklädnadsbidrag av f. n. 170 kr. per år. Polispersonalen åtnjuter som bekant ett beklädnadsbidrag av 215 kr. oberoende av tjänstegrad inom kåren.

Lönenämnden ville icke motsätta sig ett bifall till avdelningens framställning, men detta endast under förutsättning att beklädnadsbidraget beviljas till samma belopp, som gäller för den övriga brandpersonalen. Retroaktiv verkan av förmånen avstyrkes.

Lönenämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att från och med den 1 januari 1937 brandmästarne vid härvarande brandkår skola tilldelas ett beklädnadsbidrag med belopp, som av Stadsfullmäktige för varje år fastställes.

Västerås den 25 augusti 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Brandstyrelsen har vid sammanträde den 13 mars 1936 beslutat tillstyrka framställningen, då dessa befattningshavare använda uniform fullt ut i lika omfattning som befälspersoner i liknande löneställning vid poliskåren, betygar.

Västerås i stadens ombudsmannaexpedition den 14 april 1936.

Ragnar Tenow.

N:o 94.
Ang. beklädnadsbidrag till brandmästarne.

Till Västerås stads Brandstyrelse.

Undertecknad organisation har, enligt närslutna skrivelse, hos där nämnda myndigheter hemställt om beklädnadsbidrag åt brandmästarne vid brandkåren.

Med minne av att Brandstyrelsen tidigare tillstyrkt liknande begäran, hemställa vi vördsamt att den måtte tillstyrka även denna.

Samtidigt anhålles, att sedan beviljande ev. skett, vederbörande befattningshavares beklädnadskonto ordnas i likhet med de övriga brandmännens.

Skulle något vara att invända emot framställningen, anhålla vi att underhandlingar därom med Brandstyrelsen må upptagas på tid och plats som under hand kan överenskommas.

Sedan Brandstyrelsen avgivit sitt yttrande, hemställes att skrivelsen av Brandstyrelsen remitteras till vederbörande nämnd.

Västerås den 26 febr. 1936.

För Svenska Kom.-arb. förbundets avd. 144:

STYRELSEN.

gen. Theodor Bergqvist, ordf., tel. 1522.

Till Västerås stads Lönenämnd och Stadsfullmäktige.

Enligt vid Svenska Kom.-arb. förbundets avd. 144 årsmöte, fattat beslut, hemställes härmed att brandmästarne vid stadens brandkår måtte erhålla ett beklädnadsbidrag av kronor 200: — pr år och man, räknat från den 1 januari 1936.

Befälspersonerna vid poliskåren i liknande löneställning erhålla beklädnadsbidrag, varför vi anse, att begäran liksom beviljandet av den är väl motiverad.

Västerås den 26 febr. 1936.

För Svenska Kom.-arb. förbundets avd. 144:

STYRELSEN.

gen. Theodor Bergqvist, ordf.

Sven Westling, Sam.-organisationens ombudsman.

N:o 95.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av skolsköterskebefattningen vid folkskolan på ordinarie stat.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid behandling den 19 december 1935 av innevarande års budget på förslag av drätselkammaren remitterat folkskolestyrelsens då framlagda förslag om skolsköterskebefattningens uppförande på ordinarie stat till lönenämnden för närmare utredning, har nämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 25 augusti 1936 meddelat resultatet av den anbefallda utredningen och föreslagit, att skolsköterskebefattningen från och med den 1 januari 1937 uppföres å ordinarie stat med placering i lönegrupp 14, där begynnelselönen utgör 2,040 kronor.

Drätselkammaren har förehaft ärendet till behandling och hemställer hos stadsfullmäktige om bifall till lönenämndens förslag.

Västerås den 3 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut vid sammanträde den 19 december 1935 i samband med fastställande av stadens budget för år 1936 hava Stadsfullmäktige till lönenämnden för yttrande remitterat en av folkskolestyrelsen i dess förslag till budget för stadens folkskolor för år 1936 gjord hemställan, att den hittills arvodesavlönade skolsköterskebefattningen skulle uppföras å ordinarie stat och inplaceras i 14 lönegruppen för stadens befattningshavare.

I anledning härav får lönenämnden i ärendet anföra följande.

Den här ifrågavarande befattningen inrättades som arvodesavlönad efter framställning av folkskolestyrelsen genom beslut av Stadsfullmäktige den 26 november 1931. I arvode för år bestämdes 2,000 kronor, som också sedan dess årligen anvisats. Av inhämtade uppgifter från Kommunala Centralbyrån framgår, att skolskötersketjänster inrättats i förutom Västerås, Stockholm, Göteborg, Malmö, Gävle, Eskilstuna, Halmstad, Landskrona, Trälleborg och Umeå.

Härutöver torde emellertid även i vissa andra städer inom ramen av de anslag, som beviljats för läkarundersökningar m. m. vid folkskolorna, utgå vissa arvoden till försöksvis anställda sådana befattningshavare.

Tillgängligt utredningsmateriel giver vid handen, att i ungefär hälften av angivna städer dessa sköterskor äro å ordinarie stat, i de andra som hittills härstädes å e. o. stat.

N:o 95.
Ang. uppförande av skolsköterskebefattningen på ordinarie stat.

Vanligen föreskrives tjänstgöringsskyldighet även under skolornas semestertid med koloniarbete.

För den av Stadsfullmäktige den 26 november 1931 inrättade arvodesavlönade skolsköterskebefattningen härstädes avsågs 225 kr. i månaden för en beräknad effektiv arbetstid av omkring 9 månader. Denna avlöning synes vara ganska väl överensstämmande med de löner, som förekomma i de städer, där motsvarande tjänstgöringsskyldighet är stadgad. Där helårstjänstgöring förekommer uppgå lönerna till betydligt högre belopp.

Lönenämnden har den åsikten att icke alltid en duglig sköterska kan vara en lika duglig föreståndarska för en barnkoloni, varför lönenämnden för sin del förordar den nuvarande ordningens bibehållande med omkring 9 tjänstgöringsmånader.

Då i övrigt, såsom skolstyrelsen anför i sitt betänkande, erfarenheten bestyrkt den betydelsefulla uppgift som skolsköterskan har för hälsovården bland skolbarnen, tillstyrker lönenämnden skolstyrelsens förslag, att befattningen uppföres å ordinarie stat med inplacering i den lönegrupp, vars avlöning närmast överensstämmer med det nuvarande arvodet och hemställer förty, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att från och med den 1 januari 1937 inrätta en ordinarie skolsköterskebefattning härstädes med inplacering i 14. lönegruppen i lönestaten för Västerås stads befattningshavare med en begynnelselön av 2,040 kronor.

Västerås den 25 augusti 1936.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

N:o 96.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändrad lönestat för kriminalkonstaplar och biträdande överkonstaplar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktiges prövning överlämna en av de vid stadens poliskår anställda kriminalkonstaplarne och biträdande överkonstaplarne gjord framställning om uppflyttning från lönegrupp 26 till lönegrupp 28.

N:o 96. Ang. ändrad lönestat för kriminalkonstaplar och biträdande överkonstaplar.

Framställningen har behandlats av polisnämnden och lönenämnden, vilka nämnder i skrivelser den 24, resp. 25 augusti 1936 föreslagit stadsfullmäktige att endast på det sättet bifalla framställningen, att de nämnda befattningshavarna från och med den 1 januari 1937 inplaceras i lönegrupp 27.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att bifalla vad polis- och lönenämnderna föreslagit.

Västerås den 3 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vid stadens poliskår anställda kriminalpoliser och bitr. överkonstaplar i skrivelse till lönenämnden, vilken skrivelse upptagits till förberedande behandling av polisnämnden, hemställt om sådan ändring i gällande lönestat för Västerås stads befattningshavare, att ifrågavarande tjänster skulle uppflyttas från den 26. lönegruppen, i vilken de nu vore inplacerade, till den 28. lönegruppen, har polisnämnden i en till Stadsfullmäktige ställd skrivelse, som överlämnats till lönenämnden för vidare beredning, på i skrivelsen anförda skäl föreslagit, att de ifrågavarande befattningarna skulle fr. o. m. den 1 januari 1937 inplaceras i 27. lönegruppen i stadens lönestat.

Då lönenämnden intet vidare har att anföra utöver vad polisnämndens motivering innehåller och sålunda upptager densamma som egen, får lönenämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att från och med den 1 januari 1937 befattningarna som kriminalkonstapel och biträdande överkonstapel vid stadens poliskår skola inplaceras i 27. lönegruppen av lönestaten för Västerås stads befattningshavare.

Västerås den 25 augusti 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

N:o 96.
Ang. ändrad lönestat för kriminalkonstaplar och biträdande överkonstaplar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till lönenämnden, som överlämnats till polisnämnden för förberedande behandling, hava kriminalkonstaplarne och biträdande överkonstaplarne vid härvarande poliskår hemställt om sådan ändring i för stadens befattningshavare gällande lönestat, att befattningarna uppflyttades från den 26:te lönegruppen, i vilken desamma vore inplacerade, till den 28:de.

Som motiv för sin framställning anföra de bland annat, att skillnaden mellan slutlönerna för en poliskonstapel och de här ifrågavarande befattningarna är så ringa, att en befordran icke medför de ekonomiska fördelar, som rimligen borde begäras samt att samma kvalifikationer, med därmed förenade ekonomiska uppoffringar, erfordras för befordran till den tjänstegrad de innehava, som till överkonstapel.

Slutligen åberopas en jämförande tablå med slutlönerna för motsvarande befattningshavare i en del svenska städer, mot vilken dock den anmärkningen måste göras, att slutlönerna inkludera beklädnadsersättning och att sålunda för att jämförelsen skall vara riktig till slutlönen för dessa stadens befattningshavare måste läggas deras beklädnadsersättning, eller alltså kr. 4,101 + 215 = 4,316 kronor.

Polisnämnden får i ärendet anföra följande.

En jämförelse mellan slutlönerna för befattningshavarne vid härvarande poliskår under poliskommissaries tjänstegrad giver vid handen att dessa äro:

			Ökning:
för poliskonstapel i 25. lönegraden	kr.	3,933:—	
för kriminalkonstapel och bitr. överkonstapel i 26. lönegruppen	kr.	4,101:—	168:—
för överkonstapel i 29. lönegruppen	kr.	4,605:—	504:—

På grund av den ringa omsättningen inom befälsgraderna har praktiskt taget utan undantag en poliskonstapel vid befordran till kriminalkonstapel eller biträdande överkonstapel erhållit samtliga tre ålderstillägg inom graden, varför hans ökade löneinkomster, som framställningen också innehåller, endast bliver 168 kronor.

Anställes en jämförelse mellan slutlönerna för brandmännen i olika grader visar det sig, att skillnaden mellan slutlönerna för brandman, brandförman och brandmästare, som äro inplacerade i resp. 24, 26 och 29 lönegruppen bliva resp. 392 och 500 kronor och alltså inplaceringen måste anses vara lyckligare vald.

Enligt införskaffade uppgifter äro slutlönerna för kriminalkonstaplar i nedan angivna städer följande:

TABELL

N:o 96. *Ang. ändrad lönestat för kriminalkonstaplar och biträdande överkonstaplar.*

Stad	Folkmängd	Slutlön			
		Lön	Dyrtidstillägg	Bekl.-ers. naturaförm.	Summa
Gävle	39,034	3,100	1,112	—	4,212
Örebro	38,981	3,504	599	305	4,408
Eskilstuna	35,712	3,250	845	300	4,395
Uppsala	33,729	4,450	—	150	4,600
Linköping	32,951	3,705	407	—	4,112
Jönköping	32,840	4,400	—	265	4,665
Västerås	32,613	4,101	—	215	4,316
Karlstad	26,099	3,380	1,032	200	4,612
Halmstad	25,911	3,260	929	—	4,189
Lund	25,789	3,780	600	250	4,630
Kalmar	20,648	4,050	444	—	4,494
Landskrona	19,302	3,200	839	300	4,339
Karlskrona	28,724	3,870	478	—	4,348
Medeltal					4,410

Härav framgår sålunda, att slutlönerna för kriminal- resp. bitr. överkonstaplar härstädes ligga något under medeltalet för motsvarande löner i de angivna städerna.

Sedan 1921 års lönestat, vars avvägning av de olika befattningarnas inbördes ställning i lönestaten i huvudsak även blev grundläggande för 1929 års lönestat, har genom polisförfattningar som kompetensvillkor för befordran till kriminalkonstapel eller biträdande överkonstapel föreskrivits godkänd examen från polisskolans högre kurs eller samma kompetensvillkor som för befordran till överkonstapel.

Biträdande överkonstapelns uppgifter före omorganisationen av stadens polisväsende voro av huvudsakligen inspekterande art, men hava numera tillagts befattningshavaren uppgifter av betydligt mer kvalificerad art och ställes högre anspråk på honom i tjänsten, vilket även gäller kriminalkonstapeln.

Av ovan anförda skäl — den mindre lämpliga avvägningen av slutlöneskillnaden mellan poliskonstapelsbefattningen och de här ifrågavarande samt nya kompetensvillkor och uppgifter — är polisnämnden beredd att i så måtto tillstyrka framställningen, att nämnden förordar dessa tjänsters inplacering i 27 lönegruppen, varigenom slutlönen bliver 4,269 kronor jämte beklädnadsersättning 215 kronor.

Den av befattningshavarne önskade inplaceringen av deras tjänster i 28 lönegruppen skulle medföra samma oformlighet mellan slutlönerna för kriminal- resp. biträdande överkonstaplar och överkonstaplar, som nu påtalats beträffande poliskonstaplar och de förra.

Genom den nu föreslagna omplaceringen bliver skillnaden mellan slutlönerna i tjänsten följande:

N:o 96.
Ang. ändrad lönestat för kriminalkonstaplar och biträdande överkonstaplar.

	Nuvarande ökning	Föreslagen ökning
poliskonstapel	—	—
kriminal- och biträdande överkonstapel	168 : —	336 : —
överkonstapel	504 : —	336 : —

Under hänvisning till det anförda får polisnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att från och med den 1 januari 1937 befattningarna som kriminalkonstapel och biträdande överkonstapel vid stadens poliskår skola inplaceras i 27. lönegruppen av lönestaten för Västerås stads befattningshavare.

Västerås den 24 augusti 1936.

För Polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/*Eric Plantin.*

Till Lönenämnden i Västerås.

Undertecknade kriminalkonstaplar och bitr. överkonstaplar vid Västerås stads poliskår få härmed inkomma med en vördsam hemställan om den ändring i nu gällande lönereglemente för stadens befattningshavare, att vi bliva uppflyttade från nuv. 26 till 28 lönegruppen i sagda reglemente att gälla från och med den 1 :sta januari 1936.

Som skäl för denna vår hemställan få vi anföra, att vi på grund av här nedan åberopade förhållanden anser oss hava blivit styvmoderligt behandlade vid tidpunkten för detta lönereglementes uppgörande. Vi vilja ej härmed hava sagt, att övriga befattningshavare inom poliskåren blivit utomordentligt gynnade i lönehänseende, enär lönerna i och för sig måste anses vara beräknade i underkant, men för att i någon mån komma i åtnjutande av den rätt, som oavsett förenämnda förhållande oss rätteligen borde tillkomma, hava vi ansett denna hemställan om uppflyttning i högre lönegrad synnerligen befogad.

Vår lön utgår enligt nu gällande lönereglemente efter 26 :te lönegruppen med en slutlön av 4,101 kr. per år, alltså en årlig merinkomst av c :a 168 kr. per år räknat från närmast lägre grad, ordinarie poliskonstapel vid ordningspolisen. Överkonstaplarna vid ordningspolisen åtnjuter löneförmåner enligt 29 :de lönegruppen med en slutlön av 4,605 kr. per år. Vid en jämförelse med förenämnda lönegruppering torde det vara lätt förståeligt, att lönerna vad oss ankommer ej blivit med tillräcklig omsorg avvägda. Till stöd för detta kan vi anföra, att det för befordran till kriminalkonstapel, resp. biträdande överkonstapel, fordras samma kvalifikationer som till överkon-

N:o 96. *Ang. ändrad lönestat för kriminalkonstaplar och biträdande överkonstaplar.*

stapel och får sålunda vederbörande vidkännas samma ekonomiska uppoffringar för att kvalificera sig till resp. platser. Vad å tjänsten i och för sig ankommer, torde det vara känt, att biträdande överkonstaplarna i stort sett får utföra samma tjänst som överkonstaplarna och att kriminalpolismännen numera intaga en ställning, som fordrar, att de i arbetsprestationer måste vara minst jämförliga med överkonstaplarna vid ordningspolisen. Med en befordran följer ökat ansvar och ökad arbetsbörda för att ej tala om de personliga uppoffringar, som vederbörande måste underkasta sig för att kunna ifrågakomma till befordran. Följaktligen anser sig den befordrade böra komma i åtnjutande av löneförmåner, som står i rimlig proportion till de ökade krav, som på honom kan göras gällande. En löneförhöjning, som i detta fall med 13 à 14 kr. i månaden vid en befordran från ordinarie poliskonstapel till kriminalkonstapel, resp. bitr. överkonstapel, torde däremot ej kunna anses stå i rimligt förhållande till åberopade omständigheter.

För bestyrkande av, att vår här ovan åberopade hemställan ej må anses oberättigad och för jämförelse med den lönegruppering, som äger tillämpning å andra orter med hänsyn till de olika graderna inom resp. poliskårer, hava vi infordrat uppgifter från en del städer i storlek jämförliga med Västerås och intages dessa uppgifter in transumt här nedan:

Städer	Överkonst. vid ordn. polisen Slutlön	Krimininalkonstapel Slutlön	Ord. polisk. vid ordn. polisen Slutlön	Övriga förmåner
Jönköping	4,865	4,665	4,265	
*)Karlstad	5,086	4,582	4,160	Fri tel. för kriminalkonstapel
Borås	4,850	4,650	4,000	
*)Karlskrona	4,225:96	4,225:96	3,600	

*) Framställning har ingivits om förbättrade löneförmåner.

Som av ovanstående tablå framgår, är differensen mellan de olika lönegraderna i betydande mån olika i förhållande till vad som här i staden äger tillämpning, och få vi med stöd härav hoppas på, att denna vår skäliga hemställan om uppflyttning i högre lönegrupp måtte vinna vederbörligt beaktande.

Västerås den 15 februari 1936.

Georg Söder, Axel Sporre, Ernst Wass, Gust. Dahlin, Josef Marthon, Gust. Eriksson, Fritz Svensson.

N:o 97.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till utvidgning av idrottsplatsen Arosvallen m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktiges prövning överlämna en av Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. ingiven framställning om bidrag till kostnaderna för utbyggnad av Arosvallens träningsområde, förslagsvis med det belopp, som beräknats åtgå för igenläggande av den del av Persbobäcken, som genom den planerade utbyggnaden skulle bliva erforderligt.

Drätselkammaren hänvisar till den av sökandeföreningen förebragta motiveringen, vartill drätselkammaren emellertid vill foga den anmärkningen, att det näppeligen kan tagas för givet, att den föreslagna utbyggnaden av Arosvallens träningsområde under någon avsevärd tid kan tilllredsställa redan nu förefintliga önskningar om upplåtande på andra platser i staden av smärre tränings- och tävlingsplatser för idrottsmän, särskilt fotbollsspelare. Oavsett detta finner dock drätselkammaren den gjorda framställningen vara förtjänt av stadsfullmäktiges välvilliga beaktande.

Till närmare belysning av anslagsärendet och därmed sammanhängande förhållanden får drätselkammaren anföra följande.

Tillkomsten av Arosvallen har vid upprepade tillfällen av stadsfullmäktige främjats genom markupplåtelse och byggnadsanslag. Sålunda beslöto stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 mars 1923 att på vissa villkor till idrottsorganisation, som drätselkammaren kunde finna lämpligt bestämma, i och för anläggning av och nyttjande som idrottsplats upplåta *dels* ett staden då tillhörigt område av egendomen Kristiansborg om c:a 4 tunnland *och dels* — efter genomfört inköp från P. O. Flodins sterbhus — ett markområde väster om det nyssnämnda till en areal av omkring 11,000 kvadratmeter. Vid sammanträde den 20 oktober 1930 beslöto stadsfullmäktige, som till nämnda tidpunkt anslagit tillhopa 86,965 kronor 76 öre och därutöver iklätt staden borgen för ett av den ursprungliga nyttjanderättshavaren till idrottsplatsen, Västerås Sportklubb, upptaget lån å 25,000 kronor, att anslå ytterligare *dels* 7,125 kronor 69 öre för täckande av stadens på grund av borgen gjorda avbetalningar å nämnda lån *och dels* 68,034 kronor 24 öre för täckande av resterande del av byggnadskostnaden. I detta sammanhang vidtogs en anordning, varigenom nyttjanderätten till idrottsplatsen övertogs av en för ändamålet bildad ekonomisk förening med staden och vissa idrottssammanslutningar som medlemmar, inom vilken förening staden tillförsäkrades avgörande inflytande.

I den styckningsplan för del av Kristiansborgsområdet, som fastställts av magistraten den 9 april 1936 och som drätselkammaren efter granskning lämnat utan erinran, har mellan Arosvallens östra gräns och en från Persbo-

N:o 97. *Ang. bidrag till utvidgning av idrottsplatsen Arosvallen m. m.*

vägen i nordlig riktning planerad gata ett område om c:a 6,000 kvadratmeter lämnats utanför indelningen i byggnadstomter, vilket i sökandeföreningens framställning betecknats såsom en upplåtelse av mark för idrottsplatsens utvidgning. Uppenbart är ock, att det ifrågavarande området under den fastställda styckningsplanens bestånd icke gärna kan på annat sätt nyttiggöras. Drätselkammaren har därför velat uppfatta sökandeföreningens framställning såsom innefattande jämväl en begäran om ytterligare markupplåtelse.

Därest det för utvidgning av idrottsplatsen ifrågasatta området skall kunna för detta ändamål användas bliver det nödvändigt att överbygga den inom området framflytande Persbobäcken, för vilket arbete nu stadens ekonomiska bistånd påkallas. Vid drätselkammarens behandling av detta ärende har framhållits, att det ifrågasatta överbyggandet av Persbobäcken under alla förhållanden bör anses som en för staden angelägen åtgärd. Under sådana förhållanden finner sig drätselkammaren utan att ingå på närmare prövning av frågan om lämpligheten av att stadens ytterligare engagement för åstadkommande av idrottsplatser koncentreras på Arosvallen kunna förorda bifall till den gjorda framställningen. Drätselkammaren skulle visserligen helst hava sett, att framställningen beledsagats av tillförlitlig utredning om kostnaderna för överbyggandet, men då ett skyndsamt ställningstagande till framställningen uppenbarligen är av nöden för att bevara sökandeföreningens möjligheter att av s. k. tipsmedel erhålla för iordningsställandet i övrigt erforderliga belopp, vill drätselkammaren icke låta frånvaron av kostnadsutredningen uppehålla ärendet utan lämnar åt framtiden att avgöra, huruvida i händelse det begärda beloppet ej skulle förslå, den återstående kostnaden bör stanna å sökandeföreningen eller täckas av staden.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville,

1:o) besluta om upplåtelse till Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. på samma villkor, som föreskrivits för den tidigare upplåtelsen, av det markområde om c:a 6,000 kvadratmeter, som begränsas i väster av Arosvallens östra gräns, i öster av en planerad och i norr likaledes av en planerad gata;

2:o) anslå till den nämnda föreningen såsom bidrag till kostnaderna för igenläggande av Persbobäcken inom det under 1:o) beskrivna området ett belopp av 23,000 kronor, att utgå av tillgängliga medel, för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige ef-

N:o 97.
Ang bidrag till utvidgning av idrottsplatsen Arosvallen m. m.

ter förslag av drätselkammaren vid fastställande av stadens utgiftsstat för år 1937 kunna komma att bestämma.

Västerås den 3 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

Västerås den 28 augusti 1936.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Styrelsen för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. har ställts inför nödvändigheten att utbygga idrottsplatsen Arosvallen, närmare bestämt dess träningsplatsområde, vilket nu genom stadens välvilliga upplåtande av ny mark intill förutvarande område, låter sig väl göra.

Det har visat sig, sedan Arosvallens tillblivelse 1931, att idrottslivet i staden ifråga om föreningsantal och medlemsnumerär starkt utvecklats, och den vid denna tidpunkt med sina två fotbollplaner till synes så rymliga idrottsplatsen har redan nu blivit trångbodd, då många av stadens idrottsföreningar ej kunna beredas tillfälle begagna densamma fullt tillfredsställande. Sålunda har genom att den gamla idrottsplatsen vid Engelbrektsgatan indragits, en del idrottsföreningar blivit hemlösa.

Styrelsen har nu vidtagit förberedelser för en ombyggnad av träningsplatsen, som härigenom skulle erhålla två fotbollsplaner i stället för den nu enda, och genom denna utvidgning skulle idrottsplatsen komma att förfoga över tre fotbollplaner, vilket sålunda skulle innebära att ännu flera idrottsföreningar kunna härbärgeras å Arosvallen och givas fullt effektiv nyttjandemöjlighet.

Styrelsen har utgått ifrån, att det är med idrottslivets utveckling i staden bäst förenligt, att idrottsutövandet förlägges å en gemensam för alla idrottsföreningar central och modern idrottsplats, i stället för att uppföra flera mindre och kanske bristfälligt iordningställda platser, och dessutom anser Styrelsen, vad berör den ekonomiska sidan av rörelsen, det utan tvivel vara lyckligast för idrotten i staden, att Arosvallen hålles fri från konkurrens av andra liknande företag.

För att möjliggöra denna utveckling av Arosvallen har Styrelsen till A.-B. Tipstjänst ingått med ansökan om erhållande av tipsmedel till ett belopp av 86,975 kr., den summa kostnaden för omläggningen inklusive igenläggande med kulvert av den del av Persbobäcken, som genomflyter idrottsplatsområdet, belöper sig till. Styrelsen har emellertid av Sveriges Riksidrottsförbunds Idrottsplatskommitté, vilken organisation förbehandlar och till- eller

N:o 97.
Ang. bidrag till utvidgning av idrottsplatsen Arosvallen m. m.

avstyrker ansökan, under hand erhållit vetskap om, att, såvida kommunen ej på något sätt bidrager med någon del av kostnaden för ifrågavarande arbete (upplåtande av mark räknas icke), denna vår ansökan komme att avslås. Däremot har det ställts i utsikt, att, om kommunen lämnar hjälp till arbetet, tipsmedel redan i år kunna påräknas.

Styrelsen för Arosvallen hemställer därför vördsamt om,

att Drätselkammaren upptager till behandling och beslutar att till viss del deltaga i kostnaderna för utbyggnaden av Arosvallens träningsplatsområde, till exempel igenläggande av Persbobäcken, vilken del i arbetet kostnadsberäknats till 23,000: — kronor, och då vår ansökan hos A.-B. Tipstjänst nu ligger under förbehandling hos Riksidrottsförbundets Idrottsplatskommitté, utbedja vi oss också samtidigt Drätselkammarens skyndsamma behandling av ärendet.

Högaktningsfullt

Föreningen Västerås Nya Idrottsplats, u. p. a.

Em. Granér,
Ordförande.

Carl-Anton Andersson,
Sekreterare.

N:o 98.

Drätselkammarens förberedande utlåtande i anledning av länsarkitektens yttrande rörande gatukostnadsbestämmelser för Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 januari 1936 i enlighet med drätselkammarens förslag (stadsfullmäktiges handlingar N:o 14/1935 och 4/1936) antagit gatukostnadsbestämmelser för stden samt detta beslut av Magistraten underställts Konungens prövning har genom Konungens Befallningshavandes i länet försorg de antagna bestämmelserna remitterats till biträdande länsarkitekten för yttrande. Det av biträdande länsarkitekten gjorda uttalandet har därefter i författningsenlig ordning remitterats till stadsfullmäktige för det yttrande, vartill utlåtandet må giva anledning.

Drätselkammaren har förehaft remissärendet till förberedande behandling och får härmed anföra följande.

Biträdande länsarkitekten har i huvudsak tillstyrkt godkännande av bestämmelserna i oförändrat skick men ifrågasatt, huruvida icke med hänsyn till gällande lagbestämmelser i gatukostnadsbestämmelsernas § 1 bort intagas ett stadgande av innehåll, att i fall, då tomt har utfartsväg åt en tidigare för allmänt begagnande upplåten gata, skälig jämkning skulle under vissa villkor göras i den tomtägaren eljes åliggande ersättningsskyldigheten, om nämligen tomtägaren förmådde visa, att den fördel, som genom den nya gatan eller gatuvidgningen bereddes hans tomt, icke svarade mot nämnda ersättningsskyldighet.

Drätselkammaren håller före, att sådan skyldighet för staden att medgiva jämkning icke kan härledas ur stadsplanelagen och påpekar, att nämnda lags 50 §, som omhandlar gatukostnadsbestämmelserna, icke, såvitt nu är i fråga, innehåller någon annan föreskrift av tvingande natur än den, att tomtägare icke må belastas med mer än halva kostnaden för gatas omläggning framför hans tomt, vilken bestämmelse också blivit i det antagna förslaget vederbörligen iakttagen. Det bör måhända framhållas, att stadsplanelagens 45 §, där jämkningsregel finnes införd, gäller endast gatumarksersättning, och att 50 § icke innehåller någon som helst hänvisning till detta stadgande.

De billighetsskäl, som tilläventyrs kunna anföras till förmån för ett införande av jämkningsregeln, motvägas enligt drätselkammarens mening av de uppenbara lägenheter, som frånvaron av fixa regler skulle medföra. Självfallet kan staden på framställning av tomtägare medgiva jämkning reglerna förutan, men det vore olyckligt, om jämkningsregelns införande i bestämmelserna skulle föranleda tomtägare att i tid och otid urgera förefintligheten av de för regelns tillämpning förutsatta omständigheterna och kanske i vidrigt fall draga ersättningsfrågan under skiljedom.

N:o 98. *Drätselkammarens utlåtande i anledning av länsarkitektens yttrande rörande gatukostnadsbestämmelser för Västerås.*

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren,

att stadsfullmäktige ville såsom sin mening uttala, det gatukostnadsbestämmelserna böra godkännas i oförändrat skick.

Denna hemställan har drätselkammarens ledamot Bäckman icke biträtt, utan har denna ledamot under hänvisning till den av biträdande länsarkitekten förebragta motiveringen och med påpekande därav, att förefintligt normalförslag upptager en mot stadgandet i stadsplanelagens 45 § svarande jämkningsregel velat föreslå stadsfullmäktige att i gatukostnadsbestämmelserna införa sådan regel.

Västerås den 3 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

Resolution.

Med föranledande av den erinran biträdande länsartikekten Edv. Lundqvist gjort rörande innehållet i 1 § i de föreslagna gatukostnadsbestämmelserna för Västerås stad återställas handlingarna till magistraten i Västerås med anmodan lämna vederbörande tillfälle avgiva det yttrande därutinnan, vartill biträdande länsarkitektens uttalande må giva anledning.
Remissakten förväntas åter kompletterad med de nu begärda yttrandena.

Västerås slott i landskansliet den 25 juni 1936.

På tjänstens vägnar:

E. Holmqvist.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Efter vidtagen granskning av förevarande ärende angående fastställelse av gatukostnadsbestämmelser för de stadsplanelagda delarna av Västerås stad får jag vördsamt anföra följande.

I överensstämmelse med stadsplanelagens 45 § andra stycket äger tomtägare rätt påfordra, att den ersättning för gatumark, som han har att gälda, underkastas jämkning vid det fall, då samma tomt redan äger utfartsväg åt en tidigare i stadsplanen angiven och till allmänt begagnande upplåten gata och tomtens ägare kan förete sakskäl, att den fördel, som kan tyckas komma

N:o 98. *Drätselkammarens utlåtande i anledning av länsarkitektens yttrande rörande gatukostnadsbestämmelser för Västerås.*

hans tomt till del genom den nya gatans upptagande, icke svarar mot den honom eljest åvilande ersättningsskyldigheten. Ävenledes äger tomtägare vid gata, som vidgas, rätt påfordra, att skälig jämkning sker i det ersättningsbelopp, han har att gälda för mark, som åtgår till vidgningen av fastställd gata under förutsättning, därvid kan påvisas, att den fördel, som därigenom kan anses bli följden, icke svarar mot ersättningsbeloppet.

I här föreliggande förslag till gatukostnadsbestämmelser ha dessa frågor icke beaktats, ehuru så synes böra ske med hänsyn till stadgandet i stadsplanelagens 50 §, som anger att dylika bestämmelser bl. a. skola uppta grunderna för beräkning av den kostnad, som i respektive fall skall påföras tomtägarna. Visserligen torde vid fördelning av kostnaderna på ett flertal tomtägare utmed en gatudel på sätt föreslagits i 2 § sista stycket dessa kostnadsjämkningar spela mindre roll, men för den händelse kvarter mot gata skulle upptagas av en enda tomt torde dock desamma kunna bli av den vikt för tomtägaren att hänsyn till desamma i vissa fall bör ske. Möjligen kan därför ifrågasättas, huruvida icke en komplettering av förslaget i detta avseende bör vidtagas.

Gatukostnadernas jämna fördelande mellan samtliga tomtägare utmed varje gatusträcka mellan två närliggande tvärgator på sätt föreslagits möter numera intet hinder på grund av vidtagen ändring i stadsplanelagens 50 §. Därigenom torde nämligen, där svårare terräng- och markförhållanden förefinnas framför någon eller några tomter, en rättvisare fördelning av gatukostnaderna kunna erhållas. Ägarna till samtliga utmed gatudelen belägna tomter måste ju alla i regel anses ha samma fördel av gatudelens anordnande.

Det förhållandet att från förslaget undantagits bestämmelse om kostnad för anläggning av avloppsledningar torde icke vara av beskaffenhet att böra förhindra bestämmelsernas fastställande, enär frågan om anordnandet av erforderlig avloppsledning i den omfattning stadsplanelagen avser närmast torde beröra de sanitära förhållandena, som skola regleras av hälsovårdsstadgan och ej av stadsplanelagstiftningen.

Mot de i förslagets 2 § angivna grunderna i övrigt för gatukostnadsbidragets bestämmande synes någon erinran icke vara att göra, då desamma genom ett dylikt tydligare fixerande torde kunna möjliggöra en mera direkt anpassning till de arbeten, som i respektive fall skola vid viss tidpunkt utföras samt även lättare torde motverka tvistigheter samhälle och tomtägare emellan.

I övrigt synas gatukostnadsbestämmelserna icke komma att ålägga tomtägare skyldighet att deltaga i andra kostnader än sådana, som påkallas av de arbeten, vilkas utförande enligt stadsplanelagens 42 § erfordras för gatas upplåtande och förseende med tillfredsställande beläggning, för gators förseende med gångbanor och nödiga anordningar för vattnets avrinnande, för plantering och annan anordning, varmed enligt stadsplanen gatan eventuellt skall vara försedd.

Bestämmelsera ifråga synas sålunda fullt motsvara skäliga krav på rättvisa och i övrigt vara väl avvägda och lämpliga med hänsyn till de ortsliga

förhållandena, varför jag vördsamt får tillstyrka deras godkännande, eventuellt med ovan berörda komplettering, därest så skulle anses vara nödvändigt med hänsyn till gällande lagbestämmelser.

Ärendet tillhörande handlingar och räkning å granskningsavgift bifogas.

Västerås den 14 maj 1936.

Edv. Lundpuist.

N:o 98. *Drätselkammarens utlåtande i anledning av länsarkitektens yttrande rörande de gatukostnadsbestämmelser för Västerås.*

N:o 99.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av en vägvält.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadens byggnadschef har i skrivelse till drätselkammaren föreslagit att för stadens behov måtte inköpas en vält av lättare typ än den staden nu disponerar. Denna lättare vält skulle främst komma till användning vid asfaltering av gator och vägar, där den tyngre välten icke kan med fördel användas. Anskaffningskostnaden har av byggnadschefen uppgivits till 6,600 kronor.

Drätselkammaren finner den ifrågasatta anskaffningen vara för staden nyttig och hemställer förty,

att stadsfullmäktige ville för inköp av en vägvält av lättare typ anvisa av tillgängliga medel högst 6,600 kronor, att påföras förrådets konto och amorteras genom inkomster från vederbörliga anslag av det med välten utförda arbetet.

Västerås den 3 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

N:o 100.

Drätselkammarens förberedande utlåtande över lagändringsförslag om kommunernas underställningsfria lånerätt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 4 september 1936 har magistraten efter anmodan av Konungens befallningshavande förelagt stadsfullmäktige att före den 15 oktober 1936 avgiva yttrande över en inom Finansdepartementet utarbetad promemoria angående ändring av bestämmelserna rörande kommunernas underställningsfria lånerätt.

Det i promemorian framförda förslaget åsyftar att åstadkomma en något större rörelsefrihet för kommunerna i fråga om den underställningsfria lånerätten, beträffande vilken för närvarande stadgas i 47 § i lagen om kommunalstyrelse i stad, att upptagande av lån, därunder inbegripet ingående av borgen, skall underställas Konungens prövning och fastställelse, där ej i följd av beslutet sammanlagda beloppet av stadens utan underställning skedda upplåning överstiger skillnaden mellan, å ena sidan, ett belopp motsvarande tio gånger antalet av de skattekronor och skatteören, varefter kommunalutskylder skola utgöras för sistförflutna året, och, å andra sidan, den summa, som för nämnda år beslutits skola i staden anskaffas genom uttaxering efter avdrag av de belopp, som avse folkskoleväsendet.

Promemorians grundtankar äro dels att kommuner kunna hava ett legitimt behov av att genom upplåning anskaffa kassaförlag och att detta behov är oberoende av skattetryckets höjd, dels ock att begränsa de risker, som för kommuner med hög utdebitering äro förbundna med den fria lånerätten. Dessa grundtankar hava i ett promemorian bifagot förslag till lag angående ändrad lydelse av 74 § lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad utförts sålunda, att 2 mom. föreslås skola lyda som följer:

> "Stad äger utan Konungens tillstånd upptaga lån, ställda på högst ett års återbetalningstid, intill ett sammanlagt belopp motsvarande, såvitt angår stad, som ej deltager i landsting, fyra gånger, och, beträffande annan stad, tre gånger antalet av de skattekronor och skatteören, varefter kommunalutskylder skolat utgöras för sistförflutna året.
>
> Oavsett upplåningen enligt föregående stycke äger stad utan Konungens tillstånd upptaga lån, ställda att genom årliga avbetalningar återbetalas under högst fem år, intill ett sammanlagt belopp utgörande skillnaden mellan, å ena sidan, i stad som omhänderhaver folkskoleväsendet tio gånger och i annan stad nio gånger antalet av nyss omförmälda skattekronor och skatte-

ören, samt, å andra sidan, den summa som för sistförflutna året beslutits skola i kommunen anskaffas genom uttaxering. Dock må ej genom beslut varom i detta stycke är fråga, upplåningen bringas att överstiga ett belopp motsvarande tre gånger antalet av omförmälda skattekronor och skatteören.

N:o 100. *Drätselkammarens förberedande utlåtande över lagändringsförslag om kommunernas underställningsfria låneätt.*

Vad i detta mom. sägs om upptagande av lån gäller ock ingående av borgen; och skall belopp, för vars återbetalning stad iklätt sig borgen, räknas såsom lånfånget belopp.

Har Konungen beviljat stad lån av statsmedel, anses staden därigenom hava erhållit Konungens tillstånd att upptaga lånet."

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, kan icke finna annat än, att de föreslagna bestämmelserna, såvitt städerna angå, väl tillgodose deras legitima lånebehov och får därför tillstyrka stadsfullmäktige att uttala sig för ett genomförande av den ifrågasatta lagändringen.

Västerås den 10 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

N:o 101.

Drätselkammarens skrivelse ang. triangelmätning av stadens område.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom framgår av härvid fogade protokollsutdrag, har byggnadsnämnden beslutat föreslå stadsfullmäktige att anslå medel till förberedande åtgärder för triangulering och polygonisering av staden och i sådant avseende äskat *dels* 1,000 kronor för upprättande av en plan härför jämte kostnadsförslag *och dels* 21,000 kronor för omedelbar markering inom den nu bebyggda delen av staden av c:a 600 polygonpunkter.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, hänvisar beträffande motiveringen för ett upprättande i Västerås av triangel- och polygonnät till stadsingeniörens i byggnadsnämndens protokoll återgivna skrivelse, varav framgår, att den noggrannhet i mätningarna, som för

N:o 101. *Ang. triangelmätning av stadens område.*

framtiden kommer att erfordras, icke kan åstadkommas utan stöd av ett sådant nät. Under sådana förhållanden och då det kan antagas, att på grund av det bestående värdet hos de mätningar, som utföras genom triangulering och polygonisering, mätningskostnaderna i en framtid komma att förbilligas, finner drätselkammaren sig böra förorda, att staden nu påtager sig de kostnader, som äro förbundna med triangel- och polygonnätets upprättande.

Kostnaderna kunna icke utan närmare undersökningar så beräknas, att anslagsbehovet i detta sammanhang kan fixeras. Då emellertid förutsättningen för ett beviljande av nu ifrågasatt anslag för omedelbar markering av polygonpunkter bör vara, att arbetet sedermera fullföljes, och stadsfullmäktige därför från början torde böra rent principiellt taga ställning till frågan i hela dess omfattning, anser sig drätselkammaren med stöd av tillgängliga upplysningar böra meddela, att totalkostnaden uppskattningsvis kan angivas till 80,000 à 100,000 kronor, att fördelas på de två à tre år, varunder arbetet lämpligen låter sig genomföras.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfulmäktige ville,

1:o) uttala sig för upprättande i Västerås stad av ett triangel- och polygonnät i den omfattning, som erfordras för mätningsväsendets behöriga handhavande;

2:o) bevilja förslagsanslag att gäldas av uttaxerade medel å 1937 års stat med 1,000 kronor för upprättande av arbetsplan och kostnadsförslag och med 21,000 kronor för omedelbar markering av polygonpunkter.

Västerås den 10 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

Utdrag av protokoll, hållet vid byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 19 augusti 1936.

§ 548.

Från stadsingenjören hade till byggnadsnämnden inkommit följande skrivelse:

"Till Byggnadsnämnden.

N:o 101. *Ang. triangelmätning av stadens område.*

I Kungl. Maj:ts kungörelse den 26 juni 1936 med vissa föreskrifter om mätningsväsendet och fastighetsregisterväsendet i rikets städer (svensk författningssamling n:r 367 år 1936) förordnas bland annat i 3 § 1 mom. fjärde stycket, att det åligger byggnadsnämnden särskilt att övervaka,

"att mätning och kartläggning utföras enhetligt och på ett för framtiden betryggande sätt samt med *minst sådan noggrannhet*, att i förordningen den 17 december 1920 (n:r 850) angående sättet för utförandet av vissa mätningsarbeten m. m. (mätningsförordningen) meddelade noggrannhetsfordringar rörande *finmätning* uppfyllas."

I den åberopade mätningsförordningen (svensk författningssamling n:r 850 år 1920) förordnas för finmätning bland annat (2 kap. avdelning B § 5, § 7 mom. 1, § 15 mom. 1).

(§ 5). "Vid finmätning skall stommätning utföras numeriskt och ske medelst triangel- och polygonmätning eller endera av dessa mätningar".

(§ 7, 1). "Rikstrianguleringen bör, så vitt ske kan, utgöra grundval för annan triangulering".

(§ 15, 1). "Mellan punkter i triangelnätet skall utläggas ett nät av polygontåg med det antal punkter, som erfordras för att triangel- och polygonnäten må kunna giva tillfredsställande stöd åt detaljmätningar".

I förordningen meddelas vidare, inom vilka felgränser mätningarna skola hållas.

Att för ett område av den storhetsordning, som Västerås bebyggda område utgör, erhålla en enhetlig och för framtiden betryggande mätning inom de föreskrivna felgränserna utan att därvid använda sig av den i mätningsförordningen förordnade triangel- och polygonmätningen, torde icke vara möjligt.

Den ovan nämnda Kungl. kungörelsen den 26 juni 1936 trädde i kraft den 1 juli 1936, varför det är av vikt, att alla mätningar hädanefter utföras så, att de kunna redovisas enligt i kungörelsen föreskrivna noggrannhetsfordringar och snarast anslutas till för framtiden bestående fasta punkter, polygonpunkter.

För att kunna närmare beräkna kostnaderna för stadens inmätning medelst triangulering och polygonisering fordras en noggrann och omsorgsfullt rekognoscerad plan. De förberedande arbeten, som erfordras för upprättande av en sådan plan, beräknas till 1,000 kronor, vari inbegripes arvodet till en ingeniör, hantlangning, resor, provisoriska markeringar och signaltorn.

N:o 101. *Ang. triangelmätning av stadens område.*

Då det är av vikt att de polygonpunkter, som skola placeras i lös mark, såsom i gatukors inne i stadens bebyggda delar, innan det slutligen inmätas får tid att sätta sig, helst under en tjällossning, skulle arbetet med deras inmätning tidigare kunna påbörjas, om markeringen kunde ske redan under hösten.

Med stöd av ovanstående får undertecknad härmed vördsamt föreslå byggnadsnämnden att hos stadsfullmäktige framlägga det genom Kungl. Maj:ts kungörelse den 26 juni 1936 uppkomna behovet av en snar triangulering och polygonisering av Västerås stad, samt för orientering och uppgörande av plan för dessa arbeten begära ett förslagsanslag av 1,000 kronor samt för omedelbar markering av polygonpunkter inom den nu bebyggda delen av staden begära anslag till c:a 600 polygonpunkter med en medelkostnad av 35 kronor per styck eller kronor 21,000.

Västerås den 15 augusti 1936.

F. Schiött."

Byggnadsnämnden beslöt att till drätselkammaren göra framställning om anslag i enlighet med stadsingenjörens förslag.

Som ovan

In fidem:

Jarl Prom.

N:o 102.

Drätselkammarens skrivelse ang. byggnadsförbud rörande kvarteren vid Mariaberget och Bondegatans övre del.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I enlighet med erhållet uppdrag hava stadsingeniören och stadsarkitekten upprättat preliminärt förslag till stadsplanebestämmelser för byggnadskvarteren Kerstin, Laura, Malin, Nancy, Nella, Malvina, Maria och Neta, vilka byggnadskvarter omfatta, de båda förstnämnda området mellan Kristinagatan i norr, Hållgatan i öster, Stora gatan i söder och Lidmansvägen i väster samt de övriga Mariabergsområdet, begränsat av Stora gatan i norr, Hållgatan i öster, Gustafsgatan i söder och Floragatan i väster. Förslaget har efter granskning inom byggnadsnämnden överlämnats till och demonstrerats för drätselkammaren, som funnit detsamma vara väl ägnat att läggas till grund för bebyggelsens ordnande inom de nämnda kvarteren.

N:o 102. *Ang. byggnadsförbud rörande kvarteren vid Mariaberget och Bondegatans övre del.*

För att erhålla rådrum för förslagets utarbetande i detalj föreslår byggnadsnämnden, att byggnadsförbud enligt 15 § stadsplanelagen utverkas för de ifrågavarande kvarteren.

Drätselkammaren har intet att erinra mot detta förslag och hemställer förty, det stadsfullmäktige ville besluta,

att hos Konungens befallningshavande göra framställning om meddelandet jämlikt 15 § stadsplanelagen av byggnadsförbud för kvarteren Kerstin, Laura, Malin, Nancy, Nella, Malvina, Maria och Neta.

Västerås den 10 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

Utdrag av protokoll, hållet vid byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 2 september 1936.

§ 559.

Sedan åt stadsingenjören F. Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom uppdragits att utarbeta förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Kerstin, Laura, Malin, Nancy, Nella, Malvina, Maria och Neta, så hade nu förslag upprättats och demonstrerades inför byggnadsnämnden.

Byggnadsnämnden beslöt att överlämna förslaget till drätselkammaren med anhållan att drätselkammaren efter egen prövning ville hemställa att stadsfullmäktige hos Konungens befallningshavande utverkade byggnadsförbud enligt 15 § stadsplanelagen för ifrågavarande kvarter så att byggnadsnämnden under tiden kunde vara i tillfälle att i detalj låta utarbeta föreliggande förslag.

Som ovan:

In fidem:

Jarl Prom.

N:o 103.

Lönenämndens skrivelse ang. återbesättande av stadsombudsmannatjänsten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 september 1936 har drätselkammaren hemställt om bemyndigande att vidtaga åtgärder för omdelbart återbesättande med ordinarie innehavare av befattningen som stadsombudsman, vilken blivit ledig genom stadsombudsmannen Ragnar Tenows den 27 augusti 1936 timade frånfälle.

Den ifrågavarande befattningen är för närvarande placerad i lönegrupp 49, där begynnelselönen utgör 9,390 kronor.

Lönenämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, finner lika med drätselkammaren, att en befattningshavare med de arbetsuppgifter, som nu åvila stadsombudsmannen, icke kan undvaras och att frågan om eventuella ändringar i den för befattningshavaren gällande instruktionen icke behöver upehålla tillsättningsärendet. Lönenämnden tillstyrker därför stadsfullmäktige att besluta i enlighet med drätselkammarens hemställan.

Västerås den 16 september 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Befattningen som stadsombudsman har genom stadsombudsmannen Ragnar Tenows den 27 augusti 1936 timade frånfälle blivit vakant och uppehålles tillsvidare av en av drätselkammaren förordnad vikarie.

Drätselkammaren har emellertid tagit under övervägande, huruvida befattningen omedelbart bör i föreskriven ordning återbesättas med ordinarie innehavare eller vakanssättas i avvaktan på närmare utredning angående eventuella förändringar i kansliorganisation och den för stadsombudsmannen fastställda instruktionen. Dessa överväganden hava givit vid handen, att en befattningshavare med de arbetsuppgifter, som nu åvila stadsombudsmannen, icke kan undvaras, och då enligt instruktionen blivande innehavare av befattningen är skyldig att underkasta sig de förändringar i densamma, som framdeles kunna varda i vederbörlig ordning beslutade och således anledning saknas att för sådant ändamål uppskjuta tillsättandet får drätsel-

kammaren, som anser stadsombudsmannabefattningens nuvarande placering i lönestaten böra för framtiden bibehållas, föreslå stadsfullmäktige,

N:o 103. *Ang. återbesättande av stadsombudsmannatjänsten.*

att bemyndiga drätselkammaren vidtaga åtgärder för stadsombudsmannabefattningens omedelbara återbesättande med ordinare innehavare.

Västerås den 3 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

| Erik Genell.

N:o 104.

Lönenämndens skrivelse ang. återbesättande av en körlkarlsbefattning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 september 1936 har drätselkammaren på anförda skäl hemställt om bemyndigande att vidtaga åtgärder för omedelbart återbesättande av den ordinarie befattning som körkarl, vilken genom körkarlen Herman Anderssons den 25 augusti 1936 timade frånfälle blivit ledig.

Den ifrågavarande befattningen är för närvarande placerad i lönegrupp 22, där begynnelselönen utgör 2,880 kronor.

Lönenämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, finner de av drätselkammaren anförda skälen för befattningens återbesättande med ordinarie innehavare böra godtagas och då anledning enligt lönenämndens mening icke föreligger att vidtaga ändring ifråga om befattningens placering i lönestaten, hemställer lönenämnden, att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med drätselkammarens förslag.

Västerås den 16 september 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

| Erik Genell.

N:o 104.
Ang. återbesättande av en körkarlsbefattning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom körkarlen Herman Anderssons den 25 augusti 1936 timade frånfälle har en å drätselkammarens stat uppförd ordinarie befattning blivit ledig. Drätselkammaren har genom byggnadschefen låtit utreda, huruvida indragning av befattningen skulle kunna ke.

Utredningen har givit vid handen, att därest den staden åvilande renhållningen skall i oförändrad omfattning av drätselkammaren ombesörjas, det fortfarande bliver nödvändigt att hålla fyra ekipage. Dessa betjänas för närvarande av tre ordinarie körkarlar samt en extra ordinarie. De ordinarie befattningarna äro placerade i lönegrupp 22, där begynnelselönen är 2,880 kronor.

Då en omläggning av renhållningen i denna del, exempelvis genom överflyttning helt eller delvis å renhållningsverket icke kan förväntas medföra någon kostnadsminskning för staden, samt körkarlssysslorna på grund av den oregelbundna arbetstiden i minsta möjliga mån böra bestridas av timavlönad personal, hemställer drätselkammaren om stadsfullmäktiges bemyndigande att vidtaga åtgärder för den genom Herman Anderssons frånfälle ledigblivna befattningens återbesättande med ordinarie innehavare.

Västerås den 10 september 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

N:o 105.

Lönenämndens skrivelse ang. återbesättande av befattningen som eldare vid stadshotellet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 september 1936 har drätselkammaren meddelat, att eldaren vid stadshotellet Per August Widfors beviljats avsked med pension från och med den 1 januari 1937 samt hemställt om bemyndigande att vidtaga åtgärder för den ledigblivande befattningens återbesättande i vanlig ordning med oförändrad placering i lönegrupp 20, där begynnelselönen är 2,640 kronor.

Lönenämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, har

intet att erinra emot drätselkammarens hemställan och föreslår därför stadsfullmäktige att besluta i enlighet därmed.

N:o 105
Ang. återbesättande av befattningen som eldare vid stadshotellet

Västerås den 16 september 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren den 3 september 1936 på därom gjord ansökan beviljat eldaren i Stadshotellet Per August Widfors avsked med pension från och med den 1 januari 1937, får drätselkammaren, som efter företagen undersökning funnit befattningen böra bibehållas såsom ordinarie med placering såsom förut i lönegrupp 20, där begynnelselönen är 2,640: — kronor, härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att vidtaga åtgärder för befattningens återbesättande.

Västerås den 10 september 1936.

FRITZ EKLUND.

För Drätselkammaren:

/Erik Genell.

Västerås 1936
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. Den 29 Oktober XIV.

N:o 106.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplanebestämmelser för kv. Filip.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 september 1936 har byggnadsnämnden hemställt om antagande av stadsplanebestämmelser för kvarteret Filip i överensstämmelse med ett av stadsingeniören den 1 juli 1936 uppgjort förslag, varöver karta och beskrivning vidfogats skrivelsen.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, har av tillgängliga handlingar inhämtat, att förslaget efter förutgången kungörelse hållits för allmänhetens granskning tillgängligt under föreskriven tid utan att erinringar däremot inkommit.

Någon anledning till erinran mot förslaget ur stadens synpunkt föreligger enligt drätselkammarens mening icke.

Drätselkammaren får därför föreslå Stadsfullmäktige,

att antaga de ifrågavarande stadsplanebestämmelserna för kvarteret Filip; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att hos Konungen ansöka om nådig fastställelse av bestämmelserna.

Västerås den 1 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

N:o 106.
Ang. stadsplanebestämmelser för kv. Filip.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av vederbörande markägare har byggnadsnämnden låtit utarbeta förslag till ändring av stadsplanebestämmelser för kvarteret Filip.

Förslaget avser sådan ändring i nu gällande byggnadsföreskrifter att kvarteret inom gällande förgårdslinier får bebyggas endast utefter Vasagatan och Rudbecksgatan till en höjd av tre våningar. Den övriga delen av kvarteret skall lämnas obebyggd.

I nu gällande provisoriska byggnadsföreskrifter för kvarteret Filip är den tillåtna hushöjden 10,8 meter med högst tre våningar.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915.

För området hava fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Med överlämnande av karta i ärendet jämte tillhörande beskrivning samt utdrag av byggnadsnämndens protokoll för den 16 september 1936, § 627, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta antaga stadsplanebestämmelser för kvarteret Filip i enlighet med förslaget, ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom fastställelse.

Västerås den 16 september 1936.

För Byggnadsnämnden:

CARL HENNING.

Jarl Prom.

Beskrivning

till

Förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Filip i Västerås stad.

Förslaget avser sådan ändring i nu gällande byggnadsföreskrifter, att kvarteret inom gällande förgårdslinjer får bebyggas endast utefter Vasagatan och Rudbecksgatan till en höjd av tre våningar. Den övriga delen av kvarteret skall lämnas obebyggd.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För området har fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

N:o 106.
Ang. stadsplanebestämmelser för kv. Filip.

Följande stadsplanebestämmelser för området föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av mindre garage och lokaler för handel.

Med G betecknat område får i första våningen inredas för garageändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas och får där ej heller anordnas källare.

§ 4.

Hushöjd.

Å med siffra i cirkel betecknat område skall byggnadstaklist förläggas å den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i cirkeln angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med III betecknat område får byggnad uppföras med högst tre (3) våningar.

§ 6.

Vindsinredning.

Å med III betecknat område får vind icke inredas för bostadsändamål eller därmed likställda behov.

N:o 106.
Ang. stadsplanebestämmelser för kv. Filip.

§ 7.

Takfall.

Tak över oinredd vind får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio (30) grader.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med III betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 9.

Plantering.

Å med punktprickning betecknat område skall plantering anordnas.

§ 10.

Där byggnadsnämden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 1 juli 1936.

F. Schiött.

N:o 107.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för en plaskdamm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till Stadsfullmäktige anmäla, att kostnaderna för iordningsställande enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30 januari innevarande år av en plaskdamm i Rudbecksparken, vilket arbete nu är avslutat, uppgått till 5,426 kronor 37 öre, varigenom det beviljade anslaget överskridits med 1,426 kronor 37 öre. Beträffande anledningen till anslagsöverskridandet hänvisar drätselkammaren till en av byggnadschefen den 18 september 1936 avgiven förklaring.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville för täckande av merkostnaden anvisa ett belopp av 1,426 kronor 37 öre, att utgå av anslaget för diverse och oförutsedda behov. **N:o 107.** ***Ang. tilläggsanslag för en plaskdamm.***

Västerås den 1 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Härmed meddelas att anslaget för anordnande av plaskdamm i Rudbecksparken kr. 4,000: — överskridits med kr. 1,426: 37. Denna merkostnad har föranletts av flera olika anledningar, bl. annat för servis, som ej medtagits i kostnadsberäkningen och som belöpte sig till kronor 583: 85. Ävenså tillkom stenhällarna runt dammen, som ej heller var med i kostnadsberäkningen och kostade dessa med läggning kr. 385: —. De övriga merkostnaderna bero på att filler, för tätning av betongen, måste anskaffas och kostade detta kr. 133: 63 samt att arbetskraft för formningen och gjutningen måste anskaffas i fria marknaden, då stadens eget folk var fullt sysselsatt med andra arbeten. Arbetet fördyrades därigenom rätt avsevärt.

Fördelning av kostnaderna:

Arbetskostnad: schakt, formning, grusutfyllning m. m.	2,099: 55	
D:o, gjutning av dammen med stålslipning	733: 43	2,832: 98
Materialer: grus och singel	480: 35	
armeringsjärn	256: 17	
cement	516: —	
filler	133: 63	
diverse, s. s. virke, spik m. m.	238: 39	1,624: 54
		4,457: 52

Tillkommer utom kostnadsförslaget:

hällar med läggning	385: —	
servis	583: 85	968: 85
	Kronor	5,426: 37

Västerås den 18/9 1936.

Gösta Smitt.

N:o 108.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en ny förmansbefattning vid tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till Stadsfullmäktiges prövning överlämna en av vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse den 8 september 1936 gjord och av lönenämnden i skrivelse den 16 samma september tillstyrkt framställning om inrättande från och med den 1 januari 1937 av en arbetsförmansbefattning å tekniska verkens ordinarie stat med placering i lönegrupp 27.

Drätselkammaren har intet att erinra mot bifall till framställningen.

Västerås den 1 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 september 1936 har Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl föreslagit, att från och med den 1 januari 1937 en befattning som arbetsförman vid tekniska verken skulle inrättas å ordinarie stat med placering i lönegrupp 27, där begynnelselönen är 3,540 kronor.

Lönenämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, finner de av Vatten- och Gasverksstyrelsen anförda skälen för befattningens inrättande övertygande och hemställer förty, att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med styrelsens förslag.

Västerås den 16 september 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 108.
Ang. inrättande av en ny förmansbefattning vid tekniska verken.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed föreslå stadsfullmäktige att besluta om inrättande från och med den 1 januari 1937 av en arbetsförmansbefattning å tekniska verkens ordinarie stat med placering i lönegrupp 27.

Såsom skäl härför tillåter sig styrelsen anföra följande. Den ständigt ökade omfattningen av styrelsens gatuledningsarbeten har medfört, att rörnätsförmannen måst tilldelas biträde för utförande av mätningar med flera arbeten. Såsom biträdande rörnätsförman har tjänstgjort en e. o. befattningshavare, vilken därutöver haft och har tillsyn och arbetsledning ifråga om för ledningsarbetena erforderliga fordon och maskiner. Det synes styrelsen lämpligt, att en befattningshavare med dessa åligganden uppföres å ordinarie stat och benämnes arbetsförman. Befattningshavaren synes böra placeras i samma lönegrupp som rörnätsförmannen eller lönegrupp 27.

Styrelsen hemställer alltså att stadsfullmäktige ville besluta,

att från och med den 1 januari 1937 en befattning som arbetsförman vid tekniska verken skall inrättas å ordinarie stat med placering i lönegrupp 27.

Västerås den 8 september 1936.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/*Erik Genell.*

N:o 109.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av ytterligare en ugn vid gasverket m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 oktober 1936 på anförda skäl hemställt om anslag med tillhopa 197,000 kronor för uppförande vid gasverket av en ny ung för 6 kammare jämte bunkeranläggning samt för utvidgning av ångpanne- och manskapsbyggnaden, får drätselkammaren härmed såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka framställningen och lika med vatten- och gasverksstyrelsen hemställa,

N:o 109. *Ang. uppförande av ytterligare en ugn vid gasverket m. m.*

att stadsfullmäktige ville för det angivna ändamålet anslå tillhopa 197,000 kr., att utgå till ett belopp av 190,000 kronor av tillgängliga medel för att slutligen gäldas av lånemedel och till ett belopp av 7,000 kronor av gasverkets driftsmedel för år 1937.

Drätselkammaren får vidare under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall till framställningen föreslå,

att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse, i vad detsamma angår kostnadens bestridande med lånemedel.

Västerås den 15 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av den kraftigt ökade gaskonsumtionen i Västerås anhåller Vatten- och Gasverksstyrelsen att för Stadsfullmäktige framlägga förslag till utvidgning av gasverksanläggningen.

Redan vid tiden för den första utvidgningen år 1932, då de två förutvarande 3-kammarugnarna tillbyggdes med två stycken nya 3-kammarugnar, hade den ursprungligen beräknade ökningen av gasförbrukningen i verkligheten nära nog trefaldigats. En utförligare framställning härom återfinnes i Stadsfullmäktiges handlingar n:r 27 år 1931 med åtföljande tabell. Sedan dess har gaskonsumtionen oavbrutet stigit mer än beräknat. Under innevarande år utgjorde ökningen 14 % i förhållande till motsvarande tid 1935, och den i nyssnämnda tabell för år 1940 beräknade konsumtionssiffran, 1,890,000 kbm., överskreds redan år 1935.

Till belysande av de nuvarande svårigheterna må nämnas, att gasverkets högsta tillverkningsförmåga motsvarar 9,800 kbm. gas pr dygn, medan dygnsförbrukningen för september månad innevarande år uppgick till 8,900 kbm. Skulle en ugn sättas ur drift sjunker kapaciteten till 7,380 kbm. och motsvarar således ej förbrukningsbehovet.

En omedelbar utökning av gasverket kräves också av den anledningen, att en ombygnad av de två äldsta ugnarna, som efter 8 års drift äro i tur att förnyas, är förestående.

N:o 109. *Ang. uppförande av ytterligare en ugn vid gasverket m. m.*

Med anledning av här relaterade förhållanden, vilka ytterligare tillspetsas av den tillfölje den livliga byggnadsverksamheten väntade stegringen i gaskonsumtionen, tillåter sig styrelsen föreslå tillbyggnad av en ny ugn för 6 kammare och en kapacitet av 5,300 kbm. per dygn.

När det nuvarande gasverket åren 1927—1928 anlades, blev detsamma ej utrustat med högbehållare för kol och koks. Det ansågs att man några år framåt borde vara betjänt med uppfordring till ugnarna av kol och koks genom samma kran, medelst vilken koks transporteras till och från koksupplaget. De dagliga kolkvantiteterna uppgå emellertid numera till omkring 25 ton, varför med avseende på arbetets rationella skötsel tiden är inne att anskaffa högbehållare, som skulle placeras över den föreslagna nya ugnen, men betjäna hela ugnssystemet. Behållarna, tre till antalet, äro tillmätta för behovet av kol och koks under 3 dygn och upptransport skulle ske medelst en s. k. gruvhund, som löper på en lutande bana.

Yrkesinspektören har anmärkt, att dagligrum (matrum) ej finnes för diversearbetarna vid verket. I förslaget är därför medräknat tillbyggnad för detta ändamål och även erforderlig utvidgning för ångpannerummet.

Med stöd av infordrade anbud har följande kostnadsförslag upprättats:

Ugn för 6 kammare jämte bunkeranläggning samt utvidgning av ångpanne- och manskapsbyggnaden.

1.	ugn med rökkanal och armatur	101,500:—
2.	bunkeranläggning	38,200:—
3.	transportanordning (gruvhund) för uppfordring av kol m. m.	12,800:—
4.	laddningsanordning med våg	5,400:—
5.	fundament	20,000:—
6.	tak, skiffer	2,000:—
7.	målning	1,000:—
8.	flyttning av verkets kolkvarn inkl. kolgrop	5,000:—
9.	utökning av verkstadsbyggnaden	6,000:—
10.	transporter, försäkringar, vatten, elektr. ström, oförutsett	5,100:—
	Kronor	197,000:—

Som erforderlig flyttning av kolkvarnen och en del trappor m. m. visserligen nödvändiggöres av denna ugnsbyggnad, men ej innebär en värdeökning, föreslår styrelsen att av det begärda anslaget 7,000 kr. böra utgå av 1937 års driftmedel.

N:o 109. *Ang. uppförande av en ugn vid gasverket m. m.*

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för uppförande vid gasverket av en ny ugn för 6 kammare jämte bunkeranläggning samt utvidgning av ångpanne- och manskapsbyggnaden anslå tillhopa 197,000 kr., varav 190,000 kr. av lånemedel och 7,000 kr. av gasverkets driftmedel år 1937.

Västerås den 6 oktober 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 110.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till en jubileumsfond för gasverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktiges prövning och avgörande överlämna vatten- och gasverksstyrelsens i skrivelse den 6 oktober 1936 gjorda framställning om anslag med 3,000 kronor av tekniska verkens driftsmedel för innevarande år för anordnande av en enkel festlighet till hugfästande av gasverkets sjuttiofemåriga och vattenverkets femtioåriga tillvaro.

Drätselkammaren har intet att erinra mot bifall till framställningen.

Västerås den 15 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i en tidigare skrivelse meddelat, att gasverket i år kan fira 75-årsjubileum och vattenverket 50-årsjubile-

um och har Stadsfullmäktige på förslag av styrelsen beviljat ett anslag av 6,000 kr. för utarbetande av en minnesskrift över verken. I samband med utgivandet av denna minnesskrift och till firande av verkens jubileum har styrelsen tänkt sig anordna en enkel festlighet för verkens personal och arbetare samt andra inbjudna. För denna fest erforderliga utlägg äro beräknade till omkring 3,000 kr.

N:o 110. *Ang. anslag till en jubileumsfond för gasverket*

Styrelsen hemställer, att Stadsfullmäktige ville för berörda ändamål anvisa ett förslagsanslag av 3,000 kr., att utgå ur tekniska verkens driftmedel innevarande år.

Västerås den 6 oktober 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 111.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar inom Katrinelundsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Vatten och Gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 september 1936 hemställt om anslag av lånemedel med 8,300 kronor för utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Allégatan mellan Tegnérgatan och Katrinelundsvägen, i Fogdegatan å en sträcka av 55 meter, i Tegnérgatan mellan Karlsdalsgatan och Lyckogränd samt i sistnämnda gata till en längd av 50 meter med anknytning till Norra Ringvägen får drätselkammaren, som beaktat, att anläggningen, vilken angivits draga en kostnad utöver det äskade anslaget av 2,900 kr., avsedd att gäldas av fastighetsägarna, redan med nu påräknelig anslutning kan beräknas bliva för staden ekonomiskt försvarbar, såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka framställningen och förty hemställa,

att stadsfullmäktige för det angivna ändamålet ville anvisa 8,300 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas av lånemedel.

Drätselkammaren får vidare under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall till framställningen föreslå,

N:o 111.
Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar inom Katrinelundsområdet.

att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet om kostnadens gäldande med lånemedel Kungl. Maj:ts fastställande och prövning.

Västerås den 15 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får härmed framlägga förslag om utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Allégatan mellan Tegnérgatan och Katrinelundsvägen, i Fogdegatan å en sträcka av 55 m., i Tegnérgatan mellan Karlsdalsgatan och Lyckogränd samt i sistnämnda gata till en längd av 50 m. med anknytning till ledningarna i Norra Ringvägen. De föreslagna ledningsutbyggnaderna betingas av rådande byggnadsverksamhet.

Anläggningskostnaderna, beräknade till 12,200 kr., fördelas med 2,900 kronor på fastighetsägarna och 8,300 kr. på staden. Då anläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande och därjämte ytterligare anslutning kan påräknas till densamma, hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för utbyggnad av ledningar för vatten, avlopp och gas i Allé-, Fogde- och Tegnérgatorna samt i Lyckogränd i enlighet med vad i det föregående anförts anvisa 8,300 kr. av lånemedel.

Västerås den 29 september 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 112.

Drätselkammarens skrivelse ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 28 maj 1936 bemyndigat drätselkammaren att låta fullfölja en av särskilda kommitterade inom kammaren påbörjad utredning om anordnande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer i enlighet med Kungl. kungörelsen i ämnet den 4 september 1935 (n:r 512), har den nämnda kommittén i enlighet med de i kammarens framställning till stadsfullmäktige den 7 maj 1936 (stadsfullmäktiges handlingar n:r 46) angivna riktlinjerna utarbetat förslag till anordnande i samarbete med Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås av sådan bostadsförsörjning.

Såsom framgår av särskilda kommitterades skrivelse till drätselkammaren den 6 oktober 1936 samt det vid skrivelsen fogade stadgeförslaget avses att överlåta den ifrågavarande välfärdsangelägenhetens genomförande åt en särskild stiftelse, genom vars försorg skulle uppföras tre bostadshus med tillhopa sexton familjebostäder.

Det förutsätes, att staden till denna stiftelse, förslagsvis benämnd H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar, utan vederlag överlämnar den för bostadshusen erforderliga tomtmarken, vars motvärde är avsett att utgöra stiftelsens grundfond, under det att byggnadskostnaden avses skola täckas till fyrtiofem procent genom av staten tillhandahållna och av drätselkammaren förmedlade s. k. bostadsanskaffningslån och till återstående femtiofem procent genom upplåning i öppna marknaden eller av den ovannämnda H. S. B.-föreningen. Såsom lämpliga byggnadstomter vill drätselkammaren lika med kommitterade föreslå ett område av stadens donationsjord, den s. k. östra utmarken, beläget norr om Centrallasarettets område och invid Hyvlaregatan samt i areal innehållande c:a 1,800 kvadratmeter, ett område längst öster ut vid Bomansgatan om c:a 1,500 kvadratmeter och ett område invid Arosvägen emot Aroslundsområdet om c:a 1,500 kvadratmeter.

Vidare förutsättes, att staden gentemot staten ansvarar för den förlust, som kan uppkomma genom försummad hyresbetalning, vilket torde vara liktydigt med att staden, såsom kommitterade föreslagit, garanterar den del av den för varje lägenhet fastställda s. k. standardhyran, som icke motsvaras av det stiftelsen för varje familj beviljade statliga familjebidraget, varierande efter familjens storlek mellan 30 och 40 procent av standardhyran.

Beträffande den närmare utformningen av verksamheten hänvisar drätselkammaren till kommitterades skrivelse och stadgeförslaget och vill här endast framhålla, att stadens ifrågasatta uppoffring genom

N:o 112. *Ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer.*

överlämnande till den planerade stiftelsen utan vederlag av tomtmark garanteras komma det avsedda socala ändamålet uteslutande till godo därigenom, att staden vid stiftelsens upplösning, vilket förutsättes skola ske, därest stiftelsens erkännande såsom allmännyttigt bostadsföretag på grund av bristande uppfyllelse av de i författningen stadgade villkoren återkallas, tillförsäkrats dess behållna tillgångar.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville,

dels bemyndiga kammaren ej mindre att godkänna stadgar för H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar i huvudsaklig överensstämmelse med det av kammaren överlämnade förslaget, än även att till den nämnda stiftelsen utan vederlag överlämna dess nu planerade verksamhet erforderliga, i det föregående närmare angivna tomtområden samt därtill, så vitt angår donationsjorden, utverka Kungl. Maj:ts nådiga tillstånd; och

dels ikläda staden ansvarsskyldighet gentemot staten för den förlust, som kan å den planerade verksamheten uppkomna genom försummad hyresbetalning.

Västerås den 15 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Erik Genell.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren den 24 april innevarande år hava av drätselkammaren tillsatta kommitterade för utredning av frågan om mindre bemedlade barnrika familjers bostadsförhållanden m. m. redogjort för de riktlinjer efter vilka kommitterade tänkt sig att den fortsatta utredningen skulle inriktas.

Drätselkammaren, som fann frågan vara av den betydelse, att Stadsfullmäktige borde få tillfälle att redan på frågans dåvarande mera förberedande stadium taga del av det som i ärendet åtgjorts och innan utredningen vidare fullföljdes uttala sin principiella inställning till densamma, framhöll i sin i anledning härav till Stadsfullmäktiges avlåtna skrivelse den 7 maj i år att drätselkammaren gillade kommitterades förslag, att verksamheten anordnades så, att den komme att omhänderha-

vas av hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening i samarbete med drätselkammaren. Däremot uttalade drätselkammaren sina betänkligheter mot att omedelbart genomföra ett så pass omfattande program som kommitterade framlagt — detsamma omfattade 32 bostäder — och att sammanföra 8 barnrika familjer inom varje byggnad.

N:o 112. *Ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer.*

Sedan Stadsfullmäktige den 28 maj innevarande år beslutat uttala sig för att drätselkammaren ville låta fullfölja den av drätselkammaren påbörjade utredningen om anordnande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer och drätselkammaren den 11 juni uppdragit åt förutvarande kommitterade att fortsätta sitt arbete, har detta fortsatta utredningsarbete bedrivits efter de riktlinjer, som drätselkammaren i sitt yttrande till Stadsfullmäktige angivit och som måste anses hava vunnit Stadsfullmäktiges gillande genom dess godkännande av drätselkammarens förslag.

Det nu föreliggande förslaget omfattar sålunda uppförande genom hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening av endast tre bostadshus, ett å tomt norr om lasarettsområdet och öster om Hyvlargatan för 8 familjer, ett å tomt vid Bomansgatan längst öster ut för 4 familjer och slutligen ett å tomt norr om Arosvägen emot Aroslundsområdet ävenledes för 4 familjer.

Byggnadsritningar, hyresförteckning, finanskalkyl och förslag till stadgar för den stiftelse, som skall omhänderhava verksamheten hava kommitterade erhållit från hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening.

Ritningarna hava redan underställts Statens byggnadslånebyrå, som mot desamma icke haft någon erinran att framställa.

Då nu är fråga om införande av en helt ny social verksamhet med kommunal anknytning hava kommitterade ansett det vara på sin plats att lämna en närmare redogörelse över hyror m. m.

Preliminär hyresförteckning för 4 familjers hus.

Lägenhet Vån.	n:r	Yta m²	Hyra utan v. & v.v. och utan subv.	Ber. avg. för v. & v.v. utan subv. x/	Hyra med v. & v.v.: Utan subv. (standard-hyra)	Med 30 % subv.	Med 40 % subv.	Med 50 % subv.	Lägenhets storlek
bv.	1	52,5	1,000: —	168: —	1,168: —	818: —	701: —	584: —	2 r. kök
	2	52,5	990: —	168: —	1,158: —	811: —	695: —	579: —	„ „
1 tr.	1	54,5	1,035: —	174: —	1,209: —	846: —	725: —	605: —	2 r. kök
	2	54,5	1,035: —	174: —	1,209: —	846: —	725: —	605: —	„ „
Summa		214	4,060: —	684: —	4,744: —	3,321: —	2,846: —	2,373: —	Kappr. & badr. i varje läg.

x/ = 3:20 /m². Höjes ev. de första åren.

N:o 112.
Ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer.

Preliminär hyresförteckning för 8 familjers hus.

Lägenhet Vån.	n:r	Yta m 2	Hyra utan v. & v.v. och utan subv.	Ber. avg. för v. & v.v. utan subv. x/	Hyra med v. & v.v. Utan subv. (standard-hyra)	Med 30 % subv.	Med 40 % subv.	Med 50 % subv.	Lägenhets storlek
Bv.	1	52,5	955: —	158: —	1,113: —	780: —	668: —	557: —	2 r. kök
	2	52,5	940: —	158: —	1,098: —	769: —	659: —	549: —	„ „
	3	52,5	940: —	158: —	1,098: —	769: —	659: —	549: —	„ „
	4	52,5	955: —	158: —	1,113: —	780: —	668: —	557: —	„ „
1 tr.	1	54,5	985: —	164: —	1,149: —	804: —	689: —	575: —	2 r. kök
	2	54,5	985: —	164: —	1,149: —	804: —	689: —	575: —	„ „
	3	54,5	985: —	164: —	1,149: —	804: —	689: —	575: —	„ „
	4	54,5	985: —	164: —	1,149: —	804: —	689: —	575: —	„ „
Summa		428	7,730: —	1,288: —	9,018: —	6,314: —	5,410: —	4,512: —	Kappr. & badrum i varje läg.

x/ = 3: — pr m². Höjes ev. de första åren.

Byggnadskostnaderna för ett fyra familjshus äro beräknade till 55,000 kronor och för 8 familjshuset till 106,000 kronor.

Förslag till stadgar för den stiftelse, som skall omhänderhava verksamheten, äro upprättade i nära anslutning till H. S. B:s standardstadgar för liknande företag.

Den gällande författningen stadgar att bidrag utgår till mindre bemedlade familjer inom vilka finnas minst 3 barn, som ej uppnått 16 års ålder.

Emellertid synes det kommitterade med hänsyn till att verksamheten nu i begynnelsen endast kommer att omfatta 16 lägenheter lämpligt att nu till en början bedriva densamma för familjer med 4 barn och däröver under 16 år.

En undersökning genom preliminära ansökningar, som av kommitterade verkställts, har givit vid handen att av 57 familjeförsörjare, som inlämnat dylika ansökningar, en hade nio, tre hade sju, sex hade sex, tretton hade fem, tjugofyra hade fyra och tio hade tre barn under 16 år.

Redan i sin ovannämnda skrivelse till Stadsfullmäktige framhöllo kommitterade att det enligt författningen i ämnet ålåge staden att kostnadsfritt tillhandahålla stiftelsen tomtmark och ikläda sig ekomiskt ansvar för den del av de fastställda standardhyrorna, som ej äro subventionerade.

Med överlämnande av förslag till stadgar för den tillämnade stiftelsen och förslag till överlåtelser av de avsedda tomtområdena få kommitterade föreslå, att drätselkammaren av Stadsfullmäktige utverkar bemyndigande för drätselkammaren,

N:o 112. *Ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer.*

dels att godkänna stadgar för stiftelsen Solgårdar i huvudsaklig överensstämmelse med bifogade förslaget,

dels att på lämpligt sätt och under former, som äro för staden betryggande till styrelsen överlåta till storlek sedermera fastställda nedan omförmälda tre tomter för uppförande av byggnader avsedda för det ändamål, som omförmäles i Kungl. Maj:ts kungörelse om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer,

ävensom att drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta att Västerås stad skall gentemot stiftelsen Solgårdar garantera de delar av hyrorna, som ej äro subventionerade inom stiftelsens ifrågavarande fastigheter, nämligen en å tomt norr om lasarettsområdet och öster om Hyvlargatan, en å tomt vid Bomansgatan längst öster ut å densamma, samt en å tomt norr om Arosvägen emot Aroslund, så länge dessa fastigheter nyttjas för det i ovannämnda kungörelse avsedda ändamålet.

Västerås den 6 oktober 1936.

För Kommitterade:

EINAR KEIJSER.

/*Eric Plantin.*

STADGAR

för H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar.

Stiftelsens benämning och ändamål.

§ 1.

Stiftelsens benämning är H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar.

§ 2.

Stiftelsen har till ändamål att inom Västerås stad förvärva, bebygga och förvalta fastigheter och tomträtter till fullgörande av de uppgifter, som enligt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 4 september 1935 om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer ankomma å allmännyttigt bostadsföretag. Till hyresgäster skola endast antagas personer, vilka äga hemortsrätt i staden.

N:o 112.

Ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer.

§ 3.

Stiftelsen står under inspektion av statens byggnadslånebyrå och är underkastad de bestämmelser, som finnas intagna i nyssnämnda kungörelse och dessa stadgar.

Styrelsen.

§ 4.

Stiftelsens angelägenheter skola handhavas av en styrelse, vilken äger företräda stiftelsen och själv eller genom ombud såväl inför som utom domstol föra dess talan.

§ 5.

Styrelsen har sitt säte i Västerås.

§ 6.

Styrelsen består av fem ledamöter, av vilka två väljas för kalenderår av Västerås stads drätselkammare och tre utses likaledes för varje kalenderår av Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås. Dessa senare böra vara medlemmar i denna organisations styrelse. Skulle Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås upphöra att existera såsom rättssubjekt skall drätselkammaren tillsätta samtliga ledamöter, på sätt nyss är sagt.

För varje ledamot utses i enahanda ordning suppleant.

§ 7.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande samt övriga behövliga funktionärer.

§ 8.

Styrelsen sammanträder på ordförandens kallelse, när ordföranden så finner nödigt eller två ledamöter med uppgift om anledningen därom göra framställning.

Förhinder att bevista sammanträde skall i god tid meddelas ordföranden, som inkallar vederbörande suppleant.

Styrelsen är beslutför, då minst tre ledamöter äro tillstädes. Styrelsen äger uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter att handhava särskilda förvaltningsuppgifter.

Vid omröstning bliver den mening gällande, varom de flesta förena sig. Falla rösterna å båda sidor lika, gälle den mening, ordföranden biträtt.

§ 9.

N:o 112. *Ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer.*

Vid sammanträde skall föras protokoll, som vid näst därpå följande sammanträde justeras, så vida ej åt särskild ledamot uppdragits att jämte ordföranden dessförinnan verkställa justeringen.

§ 10.

Stiftelsens firma tecknas av två av styrelsens ledamöter gemensamt eller av en ledamot jämte annan person, som styrelsen därtill utsett.

§ 11.

Styrelsens ledamöter äga åtnjuta skälig ersättning för sitt arbete. Beloppet bestämmes av H. S. B:s Riksförbund.

§ 12.

Arvoden eller andra ersättningar åt anställda må ej överstiga vad som kan anses skäligt.

Verksamheten.

§ 13.

Stiftelsens bostadshus skola innehålla enkelt och praktiskt inredda lägenheter, företrädesvis avsedda för barnrika familjer.

§ 14.

Antagandet av hyresgäst sker av stiftelsens styrelse med drätselkammarens godkännande.

§ 15.

Förslaget till standardhyror skall, innan det underställes statens byggnadslånebyrå, godkännas av drätselkammaren.

§ 16.

Mom. 1. I hyreskontrakten skola särskilt intagas föreskrifter, att hyresgäst är underkastad följande bestämmelser:

N:o 112. *Ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer.*

a) Hyresgäst eller i hans lägenhet boende person må icke uppträda på sådant sätt, att ordningen och trevnaden inom fastigheten störes.

b) Hyresgäst skall aktsamt vårda och hantera lägenheten och de för gemensamt bruk upplåtna utrymmena.

c) Hyresgäst skall årligen före den 15 februari till styrelsen ingiva fullständig och sanningsenlig, i möjligaste mån styrkt uppgift, om sina familje-, inkomst- och förmögenhetsförhållanden. Hyresgäst skall jämväl vara skyldig att när som helst lämna styrelsen de närmare uppgifter i angivna hänseenden, som styrelsen äskar.

Mom. 2. I hyreskontrakt med hyresgäst, som åtnjuter subvention, skall jämväl intagas bestämmelse om förbud mot att taga inneboende eller andra icke familjetillhöriga i lägenheten.

§ 17.

Av hyresgäst lämnade uppgifter om sina familje-, inkomst- och förmögenhetsförhållanden skola tillhandahållas statens byggnadslånebyrå och Västerås stads drätselkammare, när byrån eller kammaren det äskar. På drätselkammarens begäran är styrelsen skyldig att infordra de närmare uppgifter i angivna hänseenden, som kammaren finner erforderliga.

I vidare mån än nu sagts, må styrelsen icke lämna utomstående del av inkomna uppgifter.

Stiftelsens tillgångar.

§ 18.

Stiftelsens grundfond är .... kronor.

§ 19.

Uppkommande överskott skall, i den mån ej annat är stadgat, avsättas till en reservfond. Denna fond skall förvaltas av Västerås stads drätselkammare och användas för främjande av bostadsförsörjningen inom kommunen, på sätt stadsfullmäktige må besluta.

§ 20.

Stiftelsen tillhörig fastighet eller tomträtt må stiftelsen icke avhända sig eller med inteckning belasta utan medgivande av statens byggnadslånebyrå.

Räkenskaper och revision.

N:o 112. *Ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer.*

§ 21.

Stiftelsens räkenskaper skola så föras, att inkomster och utgifter samt tillgångar och skulder tydligt angivas särskilt för varje fastighet eller tomträtt.

§ 22.

Stiftelsens räkenskaper skola, avslutade för kalenderår, tillika med styrelsens protokoll och en av styrelsen avgiven särskild berättelse för stiftelsens verksamhet senast den därpå följande 15 februari överlämnas till revisorerna.

§ 23.

Revisorerna skola till antalet vara tre, varav en utses av Västerås stads drätselkammare, en av H. S. B:s Riksförbund och en av Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås. Minst en av dessa revisorer skall vara yrkeskunnig bokförare.

§ 24.

Revisionen bör vara avslutad och berättelse däröver till styrelsen avlämnad inom mars månads utgång. Berättelsen med det utlåtande, vartill den må anses föranleda, skall av styrelsen före utgången av juni månad överlämnas till statens byggnadslånebyrå, Västerås stads drätselkammare, Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås samt H. S. B:s Riksförbund.

H. S. B. i Västerås beslutar efter det drätselkammaren haft tillfälle avgiva yttrande om ansvarsfrihet för förvaltningen.

§ 25.

Revisorerna äga åtnjuta arvode.

Ändring av stadgarna.

§ 26.

Där ändrade förhållanden det föranleda, må ändring av dessa stadgar, vilken dock icke får avse stiftelsens ändamål, beslutas av styrelsen.

N:o 112.
Ang. bostadsförsörjning för barnrika familjer.

Beslutet skall för att bliva gällande godkännas av, förutom statens byggnadslånebyrå och drätselkammaren i Västerås stad, Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås.

§ 27.

Skulle Västerås stads fullmäktige besluta övertaga stiftelsens egendom, mot utlösande av H. S. B.-organisationens däri placerade penningmedel, är stiftelsens styrelse skyldig att genomföra denna transaktion.

§ 28.

Skulle stiftelsen upplösas, skola dess behållna tillgångar tillfalla Västerås stad för att användas för det avsedda ändamålet.

Ovanstående stadgar hava antagits vid konstituerande sammanträde den..................

N:o 113.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av mark från lägenheten Nygård för vidgning av Kopparbergsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter framställning till Stadsfullmäktige den 3 oktober 1935 (stadsfullmäktiges handlingar n:r 111) erhöll drätselkammaren bemyndigande att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, inköpa den del av fastigheten Gamla Nygård eller stadsägan n:r 1787, som åtginge för utläggande av Norra Ringvägen, därvid antogs, att för det angivna ändamålet endast den mark skulle tagas i anspråk, som i framställningen anmäldes vara preliminärt förvärvad för en köpeskilling av 11,000 kronor. Emellertid har sedermera stadsplanekommittén, byggnadsnämnden och drätselkammaren var för sig i princip godkänt ett av stadsingenjören upprättat nytt förslag till ordnandet av korsningen mellan Kopparbergsvägen och Norra Ringvägen, för vars genomförande ytterligare markförvärv från den förenämnda stadsägan bliver erforderligt. Preliminära underhandlingar med markägaren hava resulterat i ett erbjudande från denne att avstå all den för gatuRegleringen behövliga marken mot en från 11,000 till 13,500 kronor förhöjd ersättning.

Drätselkammaren, som finner det gjorda erbjudandet vara för staden antagligt, har emellertid ansett det riktigast att i anledning av det föreslagna markförvärvets utvidgning ånyo draga ärendet under stadsfullmäktiges prövning och hemställer nu,

N:o 113. *Ang. köp av mark från lägenheten Nygård för vidgning av Kopparbergsvägen.*

att stadsfullmäktige ville med godkännande av den preliminära överenskommelsen med ägaren av stadsägan n:r 1787 för gäldande av den av honom tidigare betingade ersättningen anvisa 13,500 kronor, att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 15 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

N:o 114.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av tomten n:r 1 i kvarteret Hake.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan länge har det ansetts som ett önskemål för staden att förvärva äganderätten till området norr om läroverkets botaniska trädgård mellan Östra Kyrkogatan, Skolgatan och Vasagatan.

Drätselkammaren har därför upptagit underhandlingar med ägaren av området, vilket numera benämnes tomten n:r 1 i kvarteret Hake; och hava dessa underhandlingar resulterat i ett erbjudande till staden att förvärva fastigheten, som i areal innehåller 4,428,1 kvadratmeter och för närvarande avkastar omkring 7,500 kronor i hyror, för en mot taxeringsvärdet svarande köpeskilling av 130,000 kronor, med tillträde den 1 januari 1937. På grundval av det gjorda erbjudandet, vilket drätselkammaren funnit för staden antagligt, har köpekontrakt upprättats, för stadens vidkommande under förbehåll av stadsfullmäktiges godkännande.

Drätselkammaren håller före, att det ifrågavarande området i stadens hand bör reserveras för någon kulturell institution eller annat allmännyttigt byggnadsändamål.

N:o 114.
Ang. köp av tomten n:r 1 i kvarteret Hake.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren,

att stadsfullmäktige ville godkänna det preliminärt avtalade inköpet för stadens räkning av tomten n:r 1 i kvarteret Hake samt för köpeskillingens gäldande av reserverade köpeskillingsmedel anvisa ett belopp av 130,000 kronor.

Västerås den 15 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

N:o 115.

Drätselkammarens skrivelse ang. ett understöd från Hallanderska donationsfonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 28 maj 1936 på förslag av drätselkammaren (stadsfullmäktiges handlingar n:r 57) beviljat ingenjören J. W. Hallander ett understöd av Maria Hallanders donationsfonds räntemedel för senare halvåret 1936 med 400 kronor, har ingenjören Hallander nu i skrivelse till drätselkammaren anhållit, att komma i åtnjutande av fortsatt understöd för år 1937 med tillhopa 800 kronor och till stöd härför anfört, att hans ekonomi icke förbättrats, sedan det tidigare understödet beviljades.

I anledning härav hemställer drätselkammaren, som alltjämt finner starka billighetsskäl tala till förmån för framställningens bifallande, föreslå stadsfullmäktige,

att bemyndiga drätselkammaren att av räntemedlen av Maria Hallanders donationsfond tilldela ingenjören J. W. Hallander ett understöd för år 1937 av 800 kronor, att utbetalas kvartalsvis 2 månader i efterskott.

Västerås den 15 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

N:o 116.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av en ny ambulansautomobil.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktiges prövning överlämna en framställning från hälsovårdsnämnden om anslag med 8,600 kronor för anskaffande genom nämndens försorg av en ny ambulansautomobil.

Drätselkammaren har intet att erinra mot bifall till framställningen och föreslår att det begärda anslaget uppföres å hälsovårdsnämndens stat för år 1937.

Västerås den 15 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden har sedan länge uppmärksammat att den staden tillhöriga å brandstationen stationerade ambulansautomobilen icke befinner sig i sådant skick, att den uppfyller fordringarna på normal driftsäkerhet. Bilbesiktningsmannen i staden har efter besiktning förklarat sig anse ett fortsatt användande av ambulansautomobilen icke vara för staden ekonomiskt bärande och tillstyrkt anskaffande av en ny ambulansautomobil. På grund härav och då jämväl enligt Hälsovårdsnämndens egen mening bilen icke genom fortsatta reparationer kan försättas i tillfredsställande skick, har nämnden låtit infordra anbud på en ambulansautomobil av samma typ, som nyligen levererats till Västmanlands läns landsting och nu finnes uppställd i härvarande brandstation. Kostnaden för anskaffning av en ny automobil kan med ledning av detta anbud beräknas till 8,600 kronor.

Under åberopande härav får hälsovårdsnämnden hemställa,

att Stadsfullmäktige ville anslå ett belopp av 8,600 kronor för anskaffande genom hälsovårdsnämndens försorg av en ny ambulansautomobil för stadens behov.

Västerås den 14 september 1936.

För Hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Erik Genell.

N:o 117.

Beredningsutskottets förberedande yttrande i anledning av besvär över stadsfullmäktiges beslut om anordnande av en gångstig efter västra Svartåstranden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 27 augusti 1936, antecknat vid § 138 i protokollet, anmodat beredningsutskottet att avgiva förslag till yttrande i anledning av de besvär, som A. L. Holm fullföljt till Kungl. Maj:t över Stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1935 rörande ordnande av en gångstig efter västra Svartåstranden norr om Skerikesbron och Konungens Befallningshavandes efter besvär av Holm den 7 maj 1936 i ärendet meddelade utslag, får beredningsutskottet härmed anföra följande.

Klaganden har i fullföljda besvären ytterligare utvecklat tidigare framförda påståenden därom, att genom gångstigens ordnande hittillsvarande infart till den av honom ägda stadsägan n:o 696 omöjliggjordes, och att genom trafiken på gångstigen och därav föranlett buller fastighetens hyresvärde skulle sjunka.

Då vad klaganden anfört vid det förhållandet, att fastigheten såsom belägen vid allmän väg icke kommer att sakna utfart, även om den hittillsvarande passagen över stadens mark omöjliggöres icke torde kunna åberopas såsom stöd för klagandens påstående om kränkning av hans enskilda rätt, samt annan riktig klagogrund ej heller synes föreligga, hemställer beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige ville vidhålla sin förut uttalade mening, att besvären måtte ogillas.

Västerås den 19 oktober 1936.

På Beredningsutskottets vägnar:

ERNST JOHANSSON.

Erik Genell.

N:o 118.

Beredningsutskottets m. fl. yttranden ang. försäljning av viss ecklesiastik jord.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom framgår av anteckning vid § 125 i Stadsfullmäktiges proto-

N:o 118.
Ang. försäljning av viss ecklesiastik jord.

koll för den 2 9juni 1936 har stiftsnämnden i Västerås genom resolution den 27 maj 1936 anhållit, att Stadsfullmäktige efter inhämtande av förnyat yttrande från byggnadsnämnden ville avgiva utlåtande över en underdånig ansökning av A. L. Mohlén att få förvärva ett område om c:a 217 kvadratmeter av ecklesiastika jordområdet stadsägan n:o 68, avsett att sammanläggas med sökanden tillhöriga tomten n:o 1 i kvarteret Greta.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att sökanden önskar förvärva området för uppförande av en stödmur i sluttningen mot Svartån, strax norr om Skarpskyttebron. De ecklesiastika myndigheterna hava i avgivna yttranden tillstyrkt ansökningen. Från drätselkammarens sida har under hand förklarats, att staden, som innehar stadsägan n:o 68 på arrende, icke komme att kräva någon gottgörelse för den ifrågasatta minskningen i arealen. Byggnadsnämnden har *dels* i yttrande direkt till stiftsnämnden i mars månad 1936 *och dels* i anledning av Stadsfullmäktiges remiss påpekat, att då stadsägoområdet n:o 68 enligt den av Kungl. Maj:t fastställda stadsplanen skall utgöra park, någon avstyckning därifrån icke kan ske, med mindre stadsplaneändring kommer till stånd, vilken stadsplaneändring byggnadsnämnden icke nu vill föreslå enbart för här ifrågakomna detalj utan uppskjuta, till dess även andra, eventuell stadsplaneändring påkallande förhållanden i denna trakt blivit tillräckligt utredda. Sökanden synes i sin till stiftsnämnden avgivna förklaring vilja bestrida behovet av en stadsplaneändring och kritiserar i övrigt stadsingeniörens i byggnadsnämndens första yttrande åberopade uttalande av innehåll bl. a., att sökanden borde, innan förvärvsärendet avgjordes, med ritning visa, hur områdets begränsning mot Svartån på ett estetiskt tilltalande sätt skulle kunna ordnas.

Beredningsutskottet föreslår Stadsfullmäktige att besvara stiftsnämndens remiss sålunda, att Stadsfullmäktige sakna anledning att motsätta sig bifall till ansökningen i och för sig och ej heller önska för stadens vidkommande resa krav på gottgörelse för minskning i det av staden arrenderade området, men att Stadsfullmäktige på de av byggnadsnämnden anförda skälen icke äro villiga att på sakens nuvarande ståndpunkt medverka till den stadsplaneändring, som torde vara en oundgänglig förutsättning för det med ansökningen avsedda områdets lagliga avskiljande och senare utnyttjande för sitt uppgivna ändamål.

Västerås den 19 oktober 1936.

På Beredningsutskottets vägnar:

ERNST JOHANSSON.

/*Erik Genell.*

N:o 119.

Beredningsutskottets yttrande ang. anordnande av trafikdagar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Beredningsutskottet genom drätselkammarens försorg lämnats tillfälle att avgiva yttrande över nationalföreningens för trafiksäkerhetens främjande i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 september 1936 gjorda framställning om stadens medverkan för anordnande av s. k. trafikdagar samt anmodats avgiva förslag angående sammansättningen av den kommitté, som enligt framställningen bör av stadsfullmäktige tillsättas, får utskottet såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka stadsfullmäktige att lämna den ifrågasatta medverkan samt föreslå, att stadsfullmäktige tillsätter en kommitté på fem personer med de av drätselkammaren avgivna uppgifterna och till ledamöter av denna kommitté utser folkskoleinspektören Em. Granér, poliskonstapeln Lorentz Gustavsson, gymnastikdirektören A. Hammarfeldt, droskchauffören Hjalmar Julin och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson med den sistnämnde som sammankallande.

Västerås den 19 oktober 1936.

På Beredningsutskottets vägnar:

ERNST JOHANSSON.

/*Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktiges prövning överlämna en framställning från nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande att stadsfullmäktige ville *dels* utse en kommitté, bestående av några av stadens förtroendemän samt representanter för skolväsendet och lämpliga sammanslutningar i staden, med uppdrag att vid lämplig tidpunkt tillsammans med nationalföreningen anordna trafikdagar i Västerås *och dels* för ändamålet anslå ett avpassat bidrag.

Drätselkammaren finner det föreslagna anordnandet av trafikdagar vara förtjänt av stadens medverkan och föreslår stadsfullmäktige att i enlighet med nationalföreningens framställning tillsätta en kommitté med den av föreningen föreslagna uppgiften och med uppdrag tillika att verkställa beräkning av det anslag, som för det ifrågavarande ändamålets tillgodoseende kan befinnas erforderligt.

Angående kommitténs sammansättning lärer stadsfullmäktiges beredningsutskott lämpligen böra avgiva förslag.

N:o 119.
Ang. anordnande av trafikdagar.

Västerås den 1 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Trafikproblemet har under senare år blivit en av tidens mest brännande frågor. Det är främst motorismen, som orsakat detta, men samtidigt växa cyklisternas skaror oavbrutet, och fotgängarna få alltmera svårt att finna sig till rätta i de nya trafikförhållandena. Som följd av allt detta läsa vi snart sagt dagligen om inträffade trafikolyckor, vilka, förutom de skador de orsaka till liv och lem, årligen åsamka stat, kommun och enskilda förluster på flera tiotal miljoner kronor. Det måste då anses som ett oeftergivligt villkor, att medel sökas för att råda bot mot missförhållandena.

I dylikt syfte bildades den 15 november 1934 på regeringsinitiativ Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande (NTF), vars stadgar bifogas härmed. Till föreningens ordförande har Kungl. Maj:t förordnat överståthållaren Torsten Nothin, medan styrelsen i övrigt består av 8 ledamöter, 3 utsedda av Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, Medicinalstyrelsen och Skolöverstyrelsen samt 5 valda av föreningen. För sin stadgeenliga verksamhet har föreningen hittills åtnjutit ett årligt statsbidrag av 50,000 kronor.

Under sitt första arbetsår har föreningen, som av bilagda styrelseberättelse för år 1935 framgår, vid sidan av en vidsträckt allmän upplysnigsverksamhet, i främsta rummet ägnat trafikkulturens höjande bland skolungdomen och det uppväxande släktet sin uppmärksamhet. Redan den 16 mars 1935 gjorde föreningen en framställning till Kungl. Maj:t om införande av obligatorisk trafikundervisning i skolorna, och olika åtgärder ha därefter vidtagits till förberedande av denna undervisning. Sedan Kungl. Maj:t numera anbefallt Skolöverstyrelsen att i ärendet inkomma med förslag, skall NTF:s nästa strävan vara, att söka göra hela landet delaktigt av dess verksamhet för trafikolyckornas motarbetande. Detta kommer bl. a. att ske genom anordnandet av s. k. trafikdagar, ett propagandamedel, som i olika länder bevisat sitt stora värde för trafikkulturens höjande bland allmänheten. För detta ändamål avser föreningen att å skilda orter söka få till stånd kommittéer, vilka genom sin kännedom om de lokala förhållandena kunna verksamt bidraga till trafikdagarnas genomförande på lämligaste sätt och med minsta möjliga kostnad. I kommitéerna böra såsom ledamöter ingå dels en el-

N:o 119. *Ang. anordnande av trafikdagar.*

ler flera av kommunens förtroendemän, dels ock representanter för skolväsendet, samt organisationer och sammanslutningar på trafikens område, gymnastik- och idrottsföreningar o. s. v.

Den allmänna uppläggningen av trafikdagarnas program omfattar bland annat:

1) En vidsträckt yttre propaganda, avsedd att i största möjliga utsträckning rikta allmänhetens uppmärksamhet på trafikdagen. Detta bör ske genom affischer, uppsatta på lämpliga platser, samt broschyrer, som utdelas till de olika grupperna av trafikanter.

2) Folkmöten, anordnade på offentliga platser, med tal och korta trafikföredrag av välkända personer samt musikunderhållning.

3) Trafikundervisning i skolorna.

Kostnaderna för trafikdagarnas genomförande är NTF villig åtaga sig, i vad desamma avse anskaffandet av lämliga affischer och broschyrer, liksom föreningen även tillhandahåller passande trafikföredrag och lärare för trafikundervisningen i skolorna. Härutöver torde emellertid vissa utgifter komma att visa sig ofrånkomliga, och dessa böra då samt, där så erfordras, i mån av möjlighet ombesörjer föredragshållare bestridas genom anslag av kommunen eller medel, hopbragta på enskilt håll.

Kommittéer av nämda slag ha under senaste tiden bildats på skilda håll, och trafikdagar pågå under första hälften av september på omkring 15 olika platser i landet.

Då vi skulle önska utsträcka vår verksamhet för trafikolyckornas motarbetande även till Västerås, få vi härmed göra en vördsam hemställan om Stadsfullmäktiges välvilliga medverkan till förverkligandet av denna plan. Vi tillåta oss sålunda, under hänvisning till det ovan anförda, hemställa, att Stadsfullmäktige ville,

dels utse en kommitté, bestående av några av stadens förtroendemän samt representanter för skolväsendet och lämpliga sammanslutningar därstädes, vilken erhåller i uppdrag att vid lämplig tidpunkt tillsammans med NTF anordna trafikdagar i Västerås;

dels ock för ändamålet anslå ett avpassat bidrag.

Med hänsyn till den tid, trafikdagarnas förberedande kommer att kräva, få vi anhålla om ett benäget svar snarast möjligt angående Stadsfullmäktiges inställning till frågan samt om förslag till lämplig tidpunkt för anordnande av eventuella trafikdagar i Västerås.

Stockholm den 9 september 1936.

Nationalföreningen för Trafiksäkerhetens främjande:

Otto Wallenberg.

Verkställande direktör.

N:o 120.

Lönenämndens skrivelse ang. återbesättande av vice brandchefsbefattningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden, som till behandling förehaft brandstyrelsens i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 oktober 1936 framförda och av drätselkammaren i skrivelse den 15 samma oktober tillstyrkta förslag om bibehållande i oförändrad form och med oförändrad placering i lönestaten av ledigblivande befattningen som vice brandchef, får härmed såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 21 oktober 1936.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan brandstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 oktober 1936 föreslagit, att den i anledning av vice brandchefen Karl Magnus Grönlund, beviljat avsked den 1 januari 1937 ledigblivande befattningen som vice brandchef skulle i oförändrad form bibehållas med placering såsom hittills i lönegrupp 36, samt hemställt om bemyndigande att omedelbart vidtaga åtgärder för tjänstens återbesättande med ordinarie innehavare, får drätselkammaren såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka bifall till brandstyrelsens framställning.

Västerås den 15 oktober 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed anmäla, att Styrelsen på därom gjord ansökan beviljat vice brandchefen Karl Magnus Grönlund avsked ur stadens tjänst med utgången av innevarande år.

N:o 120.
Ang. återbesättande av vice brandchefsbefattningen.

Brandstyrelsen har i samband härmed tagit under övervägande, huruvida befattningen som vice brandchef bör i sin nuvarande form bibehållas. Dessa överväganden hava givit vid handen, att samma skäl, som i Styrelsens skrivelse till stadsfullmäktige den 15 maj 1930 (stadsfullmäktiges handlingar n:r 44) anfördes till förmån för befattningens bibehållande, alltjämt äga giltighet, nämligen att den vice brandchef, som enligt brandstadgan skall finnas anställd i staden, i anseende till karaktären av i staden förefintliga brandrisker och brandkårens därav betingade storlek, bör innehava den kompetens och tilldelas de åligganden, som föreskrivas i den för staden nu gällande brandordningen. Under sådana förhållanden lär icke kunna ifrågasättas att placera befattningen i lägre lönegrupp än för närvarande är fallet eller lönegrupp 36, där begynnelselönen utgör 5,280 kronor.

Under åberopande härav hemställer brandstyrelsen att stadsfullmäktige ville,

dels besluta, att vice brandchefsbefattningen skall i oförändrad form bibehållas med placering i lönegrupp 36; och

dels bemyndiga brandstyrelsen att omedelbart vidtaga åtgärder för befattningens återbesättande med ordinarie innehavare.

Västerås den 13 oktober 1936.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/*Erik Genell.*

Västerås 1936
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. Den 26 November XV.

N:o 121.

Drätselkammarens skrivelse ang. skogsaccis för år 1936.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt lagen den 28 september 1928 om skogsaccis tillkommer det stadsfullmäktige att fastställa den skattesats, efter vilken skogsaccis till stadskommunen skall utgå å det taxerade rotvärdet och gäller härvidlag, att skattesatsen för 100 kronor skall utgöra en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom kommunen, jämkat till närmast högre femtal öre.

Drätselkammaren får härmed med anmälan, att enligt skogsaccislängden för år 1936 det accispliktiga rotvärdet utgör 16,700 kronor och att medeltalet av utdebiteringen för den borgerliga kommunen i Västerås under åren 1931—1935 utgör 7 kronor 70 öre, föreslå stadsfullmäktige

att fastställa den skattesats efter vilken skogsaccis till Västerås stad skall utgå för år 1936 till 1 krona 95 öre.

Västerås den 5 november 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/ *Erik Genell.*

N:o 122.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för nybyggnad vid Herrgårdsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan folkskolestyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 oktober 1936 under hänvisning till skrivelsen bilagd rapport över byggnadskostnaderna anmält, att totalutgifterna för den nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans behov å Herrgärdsskolans tomt i byggnadskvarteret Folke, vartill stadsfullmäktige den 27 september 1934 anvisat ett anslag å tillhopa 179,500 kronor, uppgått till 203,980 kronor 66 öre och att därför brist uppstått med 14,455 kr. 56 öre, samt hemställt om anslag för täckande av bristen att gäldas, på sätt stadsfullmäktige ville bestämma, får drätselkammaren med anmärkning, att bristen enligt rapporten framkommer efter moträkning av dels ett belopp å 10,000 kronor, varmed styrelsen för arbetsstugan enligt utfästelse bidragit till byggnadskostnaden, och dels av entreprenören återburet för högt debiterat belopp för visst tilläggsarbete, 25 kronor, föreslå stadsfullmäktige

att till täckande av den uppkomna bristen anvisa ett belopp av 14,455 kronor 56 öre att gäldas av de uttaxerade medlen å 1937 års stat.

Västerås den 5 november 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/ *Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kommitterade för uppförande av ny skolbyggnad i kvarteret Folke hade till Folkskolestyrelsen överlämnat bilagda rapport över byggnadskostnaderna. Av denna rapport framgår, att totalutgifterna för skolhusbygget uppgått till 203,980: 56 kr., och att det för ändamålet anvisade anslaget överskridits med kr. 14,455: 56. I denna summa ingå av kontrollanten påbjudna förstärknings- och ändringsarbeten för en sammanlagd kostnad av 10,070: 25, därav grundförstärkningsarbeten för 9,180 :35 kr. Andra större utgiftsposter, som tillkommit, och vilka ej voro upptagna i byggnadsprogrammet äro: anslutningsavgifter till gas-

verket kr. 1,334: 30, granitsockel och trappor mot gatan kr. 2,000: —, planeringsarbeten 1,139: 84 kr., en extra ingång å västra sidan kronor 1,750: — samt korkmattor i arbetsstugan kr. 1,046: 06. **N:o 122.** *Ang. tilläggsanslag för nybyggnad vid Herrgårdsskolan.*

Styrelsen hemställer, att stadsfullmäktige behagade anvisa kronor 14,455: 56 till täckande av det uppkomna underskottet att gäldas på sätt stadsfullmäktige bestämmer.

Västerås den 20/10 1936.

På Folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

|Em. Granér.

N:o 123.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av brandredskap.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse den 13 oktober 1936 har brandstyrelsen på i skrivelsen anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för anskaffande av ett s. k. kometskumstrålrör av de för brandväsendets utveckling och fulländning reserverade medlen anvisa ett belopp av 1,100 kronor.

Drätselkammaren får härmed såsom sitt yttrande i ärendet tillstyrka stadsfullmäktige att bifalla brandstyrelsens framställning.

Västerås den 5 november 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Erik Genell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Behovet av en komplettering av brandkårens släckningsredskap med specialanordningar för släckning av brinnande olja har sedan någon tid tillbaka varit föremål för brandstyrelsens uppmärksamhet. Med den starka ökning av antalet oljenederlag av skilda slag och antalet ol-

N:o 123. *Ang. ansk. av brandredskap.*

jedrivna fordon, som ägt rum under de senare åren, hava riskerna för oljebränder väsentligt ökats. Emellertid har samtidigt pågått och pågår ännu en livlig teknisk utveckling inom området för här avsedda specialredskap. Brandstyrelsen har därför icke tidigare velat ifrågasätta nyanskaffning av redskap, som efter relativt kort tid måste utmönstras såsom mindre ändamålsenliga. Emellertid kan nu ett användbart aggregat för släckning av oljebränder det s. k. Kometskumstrålröret jämte tillbehör anskaffas för en kostnad av 1,100 kronor, vilket utlägg är så pass lågt, att en övergång inom en relativt snar framtid till annat och bättre utexperimenterat materiel icke därigenom bör vara utesluten.

Under åberopande av vad sålunda anförts och med hänvisning därtill, att av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i staden, vilka bidrag av Stadsfullmäktige reserverats för ändamål, som kunde betjäna brandväsendets utveckling och fulländning, finnas tillgängliga 7,864 kronor 69 öre, får brandstyrelsen hemställa

att Stadsfullmäktige ville för anskaffande av ett s. k. Kometskumstrålrör av de för brandväsendets utveckling och fulländning reserverade medlen anvisa ett belopp av 1,100 kronor.

Västerås den 13 oktober 1936.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

|Erik Genell.

N:o 124.

Drätselkammarens skrivelse ang. åtgärd för upprätthållande av Sala—Gysinge—Gävle järnväg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 oktober 1936 har styrelsen för Sala-Gysinge-Gävle Nya järnvägsaktiebolag i enlighet med beslut vid innevarade års bolagstämma med aktieägarna i företaget anhållit, att Stadsfullmäktige ville utse ombud med uppdrag att vid sammanträde med

representanter för de i järnvägen intresserade kommunerna överlägga om järnvägstrafikens uppehållande i fortsättningen och då särskilt i nuvarande bolagsform.

N:o 124. *Ang. åtgärd för upprätthållande av Sala—Gysinge—Gävle järnväg.*

Samtidigt meddelas att fråga uppkommit om järnvägens försäljning till ägaren av Gävle—Dala järnvägar.

I anledning härav får drätselkammaren, som förehaft framställningen till förberedande behandling, anföra följande.

Stadens hittillsvarande engagement i det ifrågavarande järnvägsföretaget har bestått däri, att staden efter att ursprungligen hava tecknat aktier för nominellt 25,000 kronor samt garanti intill ett belopp av 20,000 kronor för ett järnvägsföretagets obligationslån, av vilken garanti till och med år 1912 ett belopp av i runt tal 16,000 kronor tagits i anspråk, sistnämnda år medverkade till järnvägsbolagets rekonstruktion genom tecknande i det nya bolaget av dels stamaktier för nominellt 12,500 kronor i utbyte mot den äldre aktieposten och dels preferensaktier för nominellt 16,600 kronor, vilket likviderades genom kvittering med stadens fordran på grund av förenämnda utbetalningar i anledning av garantien; varjämte staden för det nya bolagets räkning förnyade garantien för återstående ränte- och kapitalavbetalningar å obligationslånet, till den del de belöpte å den av staden ursprungligen garanterade andelen.

På grund av den förnyade garantien har staden sedermera verkställt utbetalningar för järnvägsbolaget å tillhopa 5,192 kr. 11 öre, varigenom garantiåtagandet synes hava fullgjorts och t. o. m. något överskridits. Härtill må dock anmärkas, att då utbetalningarna i anledning av garantien efter anmaning verkställts till järnvägsbolaget, det kan vara tvivelaktigt, om desamma haft friande verkan gentemot långivaren, och detta så mycket mera, som järnvägsbolaget, på sätt anmärktes vid rekonstruktionen, i tidigare år synes hava använt från garantikommunerna inbetalta belopp till delvis andra ändamål än ränta och amortering å obligationslånet, vilket föranledde staden att vid garantiens förnyande göra förbehåll härom.

Stadens innehav av aktier i järnvägsbolaget är numera nedskrivet till ett värde av 2 kronor.

Drätselkammaren håller före, att staden, oavsett om ytterligare något belopp kan komma att utkrävas i anledning av garantien, saknar anledning att finansiellt medverka till upprätthållande av järnvägsdriften i det nuvarande bolagets regi, vilket synes vara ifrågasatt, i all synnerhet som järnvägsdriften även efter en eventuell försäljning till ägaren av Gävle—Dala järnväg, som enligt uppgift erbjudit en mot statens fordran svarande köpeskilling, lärer komma att upprätthållas i tillfredsställande utsträckning.

N:o 124.
Ang. åtgärd för upprätthållande av Sala–Gysinge–Gävle järnväg.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att icke utse något ombud vid den planerade överläggningen med de i Sala—Gysinge—Gävle Nya Järnvägsaktiebolag intresserade kommunerna.

Västerås den 5 november 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/ *Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid 1936 års bolagsstämma med aktieägarna i Sala—Gysinge—Gävle Nya Järnvägsaktiebolag beslöt stämman, i enlighet med här i avskrift bifogade styrelseförslag, hemställa till i järnvägen intresserade kommuner att utse ombud med uppdrag att på styrelsens kallelse överlägga om intresse förefinnes för järnvägstrafikens uppehållande i fortsättningen och då särskilt i nuvarande bolagsform samt eventuellt den medverkan till anskaffande av behövlig rullande materiel, som kommunerna kunde vara villiga lämna.

På senaste tiden har genom pressen meddelats, att underhandling om banans försäljning till Gävle—Dala järnvägar förts och att sistnämnda järnväg förklarat sig villig att på vissa villkor övertaga S. G. G. J.

Då frågan alltså blivit aktuell, får styrelsen vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige behagade *så fort ske kan* utse ombud med uppdrag att vid sammanträde med representanter för de i järnvägen intresserade kommunerna deltaga i överläggningar angående denna fråga.

Så fort val av ombud ägt rum, torde meddelande därom skyndsamt tillställas styrelsen. Därefter kommer styrelsen att kalla ombuden till sammanträde.

Sala den 30 oktober 1936.

Sala—Gysinge—Gävle Nya Järnvägsaktiebolag.

P. PEHRSSON.

Till 1936 års ordinarie bolagsstämma med Sala—Gysinge—Gävle Nya Järnvägsaktiebolag.

N:o 124.
Ang. åtgärd för upprätthållande av Sala—Gysinge—Gävle järnväg.

Den av Herrar Fullmäktige i Riksgäldskontoret m. fl. år 1933 tillsatta kommittén med uppdrag att framlägga förslag till rekonstruktion av Sala—Gysinge—Gävle Nya Järnvägsaktiebolag och sådan omläggning av dess verksamhet, som efter verkställd undersökning kunde visa sig ändamålsenlig, har under år 1935 fullgjort sitt uppdrag och avlämnat sin utredning.

Utredningen, som genom Riksgäldskontorets försorg blivit tryckt i en upplaga om 500 ex., har tillställts de större aktieägarne, kommunerna och andra av frågan intresserade personer och institutioner samt tidningspressen.

Innan styrelsen berör ifrågavarande utredning anser den sig böra erinra därom, att Kungl. Järnvägsstyrelsen år 1933 vid en då företagen utredning angående banans eventuella övertagande av staten förutsatt eller åsyftat, att banan i Statens järnvägars regi skulle nedrustas till lastspår för vagnslasttrafik.

I den ovanberörda kommittéutredningen hava Riksgäldskontorets representanter förordat en omläggning av järnvägens trafik (alternativ C) i vad den avser befordran av personer, post, paket, ilgods samt delvis fraktstyckegods till *landsvägsbefordran,* medan vagnslaster och tyngre styckegods skulle befordras järnvägsledes.

Åtgärderna, som i detta avseende föreslagits, avse bibehållande av reguljärt ordnad trafik mellan Sala och Gävle, vilken enligt förslaget alltså skulle komma att bibehållas fastän till huvudsaklig del genom landsvägsbefordran.

De sakkunniga utredningsmännen hava också ansett alternativ C såsom det i ekonomiskt avseende fördelaktigaste, varför de föreslagit detta trafiksystem. Vid detta trafiksystems genomförande har man räknat med, att några nya kapitalinvesteringar icke skulle behöva göras i bolaget.

Bolagets och trafikområdets representanter i kommittén hava emellertid hyst vissa betänkligheter mot ifrågavarande trafiksystem och därför önskat ett uppskjutande av frågan om på vilket sätt trafiken skall ombesörjas tills den vid ett flertal järnvägar pågående prövningen av motorvagnar hunnit slutföras eller därifrån tillförlitliga driftkalkyler hunnit inhämtas.

Enligt vad Maskininspektören i Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen meddelat kan man först under augusti månad innevarande år förvänta få klarhet i de olika typernas lämplighet å resp. järnvägar.

Styrelsen, som också hyser den uppfattningen, att allmänheten inom trafikområdet hellre vill bibehålla järnvägstrafiken å banan än överflytta den till landsvägarna, har vid årets bolagsstämma velat framföra denna fråga för att kommunernas representanter och övriga aktieägare skulle få tillfälle uttala sig.

N:o 124. *Ang. åtgärd för upprätthållande av Sala—Gysinge—Gävle järnväg.*

Därest önskemål förefinnes att järnvägstrafiken — och då framför allt i nuvarande bolagsform — skall uppehållas i fortsättningen, torde det bliva nödvändigt att intressenterna lämna sin medverkan till anskaffande av den nya rullande materiel, som är behövlig för trafikens uppehållande. Vilka belopp, som den behövliga anskaffningen kan gå till, är f. n. icke så lätt att säga. Men då lokomotivparken under alla förhållanden måste på ett eller annat sätt förnyas eller ersättas, om järnvägsdriften skall uppehållas, torde det vara lämpligt att redan nu räkna med 2 st. lokomotorer, vilkas anskaffningspris uppgår till c:a 47,000 kr. per st. samt 3 st. motorvagnar, vilkas anskaffningspris man torde böra räkna med c:a 60 à 65,000 kr. per st.

Om en nyinvestering av kapital kommer att göras, torde detta böra ske under någon särskild form så att äganderätten till materielen blir järnvägsbolagets först i den mån som likvid därför erlägges.

Styrelsen får därför anhålla, att bolagsstämman ville besluta att hemställa till resp. i järnvägen intresserade städer och kommuner att utse ombud med uppdrag att på styrelsens kallelse överlägga i denna här berörda fråga.

Sala den 23 maj 1936.

Styrelsen.

N:o 125.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet, som till förberedande behandling förehaft frågan om val av kommunala förtroendemän i anledning av uppdragstidens utgång, avsägelser, avflyttningar från staden eller andra orsaker, får härmed föreslå stadsfullmäktige att till nedan angivna befattningar och för nedan angivna tider utse:

I *Hamnstyrelsen,* där uppdragstiden med årets utgång utlöper för ledamoten ingenjören G. A. Wittbom och suppleanten verktygsarbetaren Karl Andersson,

till ledamot för åren 1937—1941 ingenjören G. A. Wittbom,

till suppleant för åren 1937—1939 verktygsarbetaren K. A. Andersson.

I *Byggnadsnämnden,* där den för åren 1935—1938 valde suppleanten vice brandchefen K. M. Grönlund vid årsskiftet avflyttar från staden,

till suppleant för tiden 1937—1938 brandförmannen Ernst Johansson.

I *Barnavårdsnämnden,* där den för tiden 1934—1937 valde suppleanten för fattigvårdsstyrelsen snickaren Oskar Blomkvist avlidit,

till suppleant för år 1937 kyrkoskrivaren John Sjöblom.

I *Brandstyrelsen,* där med årets utgång uppdragstiden utlöper för ledamöterna, fabrikören J. Svensson, kaptenen G. Robsahm och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, suppleanterna, muraren G. Dahlfors, byggmästaren J. Alb. Fredriksson och förrådsförmannen Hugo Fredriksson samt den för åren 1935—1938 valde suppleanten folkskolläraren I. Fröier avsagt sig uppdraget *med godkännande av avsägelsen,*

till ledamöter för åren 1937—1940, fabrikören J. Svensson, kaptenen G. Robsahm och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist,

till suppleant för åren 1937—1938, ingeniören Walter Åkerman,

till suppleanter för åren 1937—1940, muraren G. Dahlfors, byggmästaren J. Alb. Fredriksson och förrådsförmannen Hugo Fredriksson.

N:o 125. Ang. val av kommunala förtroendemän.

Till sakkunniga vid brandsyn för år 1937,

såsom ledamöter, byggmästaren J. Alb. Fredriksson och muraren Martin Hellblom,

såsom suppleanter, kakelugnsmakaren Jonas Johansson och byggnadssnickaren A. N. Vretholm.

I *Fattigvårdsstyrelsen,* där vårdaren i 4:de fattigvårdsdistriktet snickeriarbetaren Folke Pettersson och vårdaren i 7:de distriktet plåtarbetaren Emil Johansson begärt entledigande, vårdaren i 6:te fattigvårdsdistriktet handlanden A. Haeppling avlidit samt ledamoten av fattigvårdsstyrelsen och distriktschefen inom 10:de fattigvårdsdistriktet snickaren Oskar Blomkvist likaledes avlidit, ävensom fattigvårdsstyrelsen hemställt, att vårdare i stället för Pettersson och Haeppling icke måtte utses, enär kvarstående antal vårdare inom 4:de och 6:te distrikten vore tillräckligt,

med beviljande av de begärda entledigandena,

till vårdare i 7:de distriktet, filaren C. W. Juhlin, Annedalsgatan 10,

till ledamot av fattigvårdsstyrelsen och distriktschef inom 10:de distriktet förutvarande vice distriktschefen muraren Martin Hellblom,

till suppleant i fattigvårdsstyrelsen och vice distriktschef inom 10:de distriktet, förutvarande vårdaren i distriktet snickaren Axel Johansson,

till vårdare i 10:de distriktet lokeldaren Gunnar Lindgren, Högbergsgatan 5;

vilka samtliga 4 val föreslås skola avse tiden till och med 1937 års utgång.

I *Direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning,* där med årets utgång uppdragstiden utlöper för ledamöterna kassören Einar Keijser och fru Helga Jakobsson, vilken senare avsagt sig förnyat uppdrag samt för suppleanterna fru Agnes Hedberg och snickaren Oskar Blomkvist, vilken senare avlidit,

till ledamöter för åren 1937—1940, kassören Einar Keijser och kontoristen Gösta Sjöberg,

till suppleanter för åren 1937—1940, fru Agnes Hedberg och muraren Martin Hellblom.

I *Badhusstyrelsen,* där med årets utgång uppdragstiden utlöper för ledamöterna folkskolläraren I. Fröier och stationskarlen C. F. Melin, av vilka den förstnämnde avsagt sig förnyat uppdrag, samt för suppleanterna järnsvarvaren G. Jansson och ingeniören Algot Svensson,

till ledamöter för tiden 1937—1940, stationskarlen C. F. Melin och ingeniören Algot Svensson,

till suppleanter för tiden 1937—1940, järnsvarvaren G. Jansson och tjänstemannen Gust. Lindén.

N:o 125. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

I *Planteringsnämnden,* där med årets utgång uppdragstiden utlöper för samtliga ledamöter, samt ledamoten folkskolläraren I. Fröier avsagt sig förnyat uppdrag,

till ledamöter för åren 1937—1939, redaktören And. Pers, parkföreståndaren C. F. Thelander, förmannen G. F. Lundberg, handelsträdgårdsmästaren E. Billert, skomakaremästaren J. F. Sjögren, direktören Elow Eriksson och folkskolläraren Albert Wasberg.

I *Taxeringsnämnderna,*
beträffande vilka stadsfullmäktige torde besluta, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i envar av 1937 års taxeringsnämnder skall vara tre med tre suppleanter utom i 11:te distriktet, där antalet ledamöter torde böra bestämmas till fem med lika antal suppleanter,

till ledamöter och suppleanter för de olika distrikten nedan angivna personer med bestämmelse tillika, att varje ledamot skall hava sin särskilda suppleant och att vid förfall för ordinarie ledamot den suppleant skall inkallas, som upptagits i det mot ledamotens svarande ordningsrummet,

i *1:sta distriktet,*

till ledamöter, direktören Elow Eriksson, bokföraren R. Söderquist och fabrikören Otto Petersson;

till suppleanter, köpmannen O. Maunsbach, montören E. V. Larsson och tapetseraren Gust. Lindström;

i *2:dra distriktet,*

till ledamöter, ingeniören Erik Kjörning, bokförlagsföreståndaren R. Hult och överpostiljonen J. E. Wirén,

till suppleanter, köpmannen Sigfr. Holm, gjutaren Axel Larsson och linjeförmannen V. R. Brännström,

i *3:dje distriktet,* där verkmästaren Gustaf Karlsson avsagt sig förnyat uppdrag,

till ledamöter, sågverksägaren A. Norén, fastighetsägaren Fritz Nyberg och handelsföreståndaren Axel Andersson,

till suppleanter, verkstadsarbetaren Georg Karlsson, bryggaren O. M. Hammarström och förmannen Gunnar Larsson,

i *4:de distriktet,*

till ledamöter, handlanden Nils Åberg, fanjunkaren K. A. Jansson och byggnadssnickaren Karl Viktorsson,

till suppleanter, kalkylatorn Oskar Norstedt, löjtnanten Gustaf Olsson och gjutaren Aug. Lindström,

i *5:te distriktet,* där verkstadsarbetaren Gustaf Spännare avflyttat från staden,

till ledamöter, byggmästaren Axel Hammer, verkstadsarbetaren C. A. Fröbom och ingeniören Algot Svensson,

till suppleanter, kaptenen G. Robsahm, hyvlaren Herman Thorén och köpmannen Bror Edling,

i 6:te distriktet, där byggmästaren E. A. Eriksson avlidit,

till ledamöter, sekreteraren K. Sjöfält, grosshandlaren Alb. Reutergårdh och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist,

N:o 125.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

till suppleanter, disponenten Oscar Johansson, kamreraren S. Holmblad och byggnadsarbetaren J. E. Willebrand,

i *7:de distriktet,*

till ledamöter, f. kyrkoskrivaren R. Pettersson, handelsföreståndaren C. E. Juhlin och plåtslagaren Erik Karlsson,

till suppleanter, folkskolläraren G. Leontein, överingeniören O. Hellman och snickaren Erik Lindström,

i *8:de distriktet,*

till ledamöter, f. d. överkonstapeln P. E. Winroth, matvaruhandlaren F. H. Berglind och byggnadssnickaren K. J. Pettersson,

till suppleanter, arkitekten V. Segerstedt, skräddaren K. Torstensson och svarvaren A. V. Adamsson,

i *9:de distriktet,*

till ledamöter, f. slöjdläraren F. Brandt, plåtarbetaren Emil Johansson och f. guldsmeden C. E. Tengström,

till suppleanter, folkskolläraren Elis Hedberg, plåtslagaren J. V. Bergstrand och ingeniören F. O. Berling,

i *10:de distriktet,*

till ledamöter, järnvägstjänstemannen A. Rosborg, ingeniören Ferdinand Wahlberg och förmannen C. F. Larsson,

till suppleanter, verkmästaren V. Linde-Olsson, målaremästaren O. Hansson och plåtslagaren Olof Larsson,

i *11:te distriktet,*

till ledamöter, lokeldaren Ernst Larsson, snickaren J. A. Johansson, lindaren Fredr. Wetter, lantbrukaren Jakob Pettersson och f. lantbrukaren A. Engström,

till suppleanter, lokeldaren Gunnar Lindgren, snickaren J. A. Grönberg, lantbrukaren C. P. Karlstedt, lantbrukaren Herman Falk och bankkamreraren Curt Möller,

varjämte stadsfullmäktige torde uppdraga åt taxeringsnämnden i 11:te distriktet och närmast åt ledamoten Pettersson och vid förfall för denne suppleanten Falk att taga befattning med virkestaxering enligt § 81 i taxeringsförordningen.

I *Pensionsnämnden* i distriktet för S:t Ilians socken, där den för åren 1934—1937 valde ledamoten snickaren O. Blomkvist avlidit,

till ledamot för år 1937, förutvarande suppleanten rörarbetaren Eskil Widén,

till suppleant för år 1937, verkmästaren Gustaf Karlsson.

I *Styrelsen för Västerås Kaféaktiebolag,* där tre ledamöter och två suppleanter årligen skola utses av stadsfullmäktige,

till ledamöter för år 1937, stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och kassören Gösta Lundberg,

N:o 125. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

till suppleanter för år 1937, byggnadssnickaren David Johansson och förrådsförvaltaren John Beckman,

till revisor av Västerås Kaféaktiebolags räkenskaper för år 1937, bokförlagsföreståndaren R. Hult,

till suppleant för revisorn, rektorn Hj. Thyresson.

Till ombud vid mantalsskrivningen för år 1937, skrivaren Axel Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden Emil Tengström och fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

I *Brandstodskommittén för fast egendom,* där stadsfullmäktige årligen äga utse fyra ledamöter och två suppleanter,

till ledamöter för år 1937, byggmästaren Edv. Karlsson, byggmästaren J. Alb. Fredriksson, byggmästaren Axel Hammer och byggnadssnickaren David Johansson,

till suppleanter för år 1937, byggmästaren Fritz Eklund och muraren Martin Hellblom.

Till överförmyndare och ersättare för denne, för vilka befattningshavare uppdragstiden utlöper med årets utgång,

till överförmyndare för åren 1937—1940, f. bankdirektören R. Beijnoff,

till ersättare för åren 1937—1940, f. bankkassören Joh. Tideström.

I *Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål,* där med årets utgång uppdragstiden utlöper för ledamöterna, kaptenen G. Robsahm, kassören Einar Keijser och folkskolläraren G. Leontein,

till ledamöter för åren 1937—1938, kaptenen G. Robsahm, kassören Einar Keijser och folkskolläraren G. Leontein,

I *Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond,* där med årets utgång uppdragstiden utlöper för måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och direktören Elow Eriksson,

till ledamöter för åren 1937—1938, måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och direktören Elow Eriksson.

I *Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond,* där med årets utgång uppdragstiden utlöper för ledamoten från tjänstemannaklassen, komministern E. Enochsson, ledamöterna från handlande- och hantverkareklassen, fabrikören Arvid Svensson och handlanden Erik Sjöquist samt ledamoten från arbetsklassen, järnsvarvaren C. O. Eng,

för åren 1937—1938,

till ledamot från tjänstemannaklassen, komministern E. Enochsson,

till ledamöter från handlande- och hantverkareklassen, fabrikören Arvid Svensson och handlanden Erik Sjöquist,

till ledamot från arbetsklassen, järnsvarvaren C. O. Eng.

N:o 125.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

I *Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden,* där med årets utgång uppdragstiden utlöper för ledamöterna fabrikören Joh. Svensson och fru Ida Grönberg,

till ledamöter för åren 1937—1938, fabrikören J. Svensson och fru Ida Grönberg.

I *Nämnden för Maria Hallanders donationsfond,* där stadsfullmäktige i enlighet med det vid sammanträde den 27 augusti 1936 antagna reglementet äga att för en tid av fyra år utse fem ledamöter, varav minst två kvinnor, med vidsträckt personkännedom,

till ledamöter för åren 1937—1940, stadsfullmäktigeledamoten fru Ebba Berg, fru Alma Larsson, Knutsgatan 5, fröken Margit Karlsson, Kristiansborgsallén 14, komministern Ernst Enochsson och redaktionssekreteraren Sven Strömblad.

I *Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning,* där med utgången av innevarande år uppdragstiden utlöper för ledamöterna drätseldirektören T. öberg, direktören A. Lindén och järnsvarvaren G. Jansson,

till ledamöter för åren 1937—1940, drätseldirektören T. öberg, direktören A. Lindén och järnsvarvaren G. Jansson.

I *Styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor,* där vid halvårsskiftet 1936 uppdragstiden utlupit för de av stadsfullmäktige valda två ledamöterna fru Agnes Söderquist och stadsombudsmannen Ragnar Tenow, av vilka den senare avlidit, samt för den av stadsfullmäktige valde suppleanten kaptenen Georg Robsahm,

till ledamöter för tiden t. o. m. utgången av juni månad 1938, fru Agnes Söderquist och kaptenen Georg Robsahm,

till suppleant för tiden t. o. m. utgången av juni månad 1938, länsjägmästaren E. Nyblom.

I *Västerås Systembolags styrelse,* där med årets utgång uppdragstiden utlöper för den av stadsfullmäktige valde ledamoten metallarbetaren O. Håvberg och dennes suppleant bokförlagsföreståndaren R. Hult,

till ledamot för åren 1937—1939, metallarbetaren O. Håvberg.

till suppleant för åren 1937—1939, bokförlagsföreståndaren R. Hult.

I *Idrottsplatsstyrelsen,* där med årets utgång uppdragstiden utlöper för samtliga av stadsfullmäktige valda ledamöter och suppleanter, av vilka senare stadsombudsmannen R. Tenow avlidit,

till ledamöter för åren 1937—1938, folkskoleinspektören Em. Granér, redaktören Fritz Svanström och drätseldirektören Theofil Öberg,

till suppleanter för åren 1937—1938, folkskolläraren Karl Nordlund, förrådsförmannen Hugo Fredriksson och komministern S. A. Sigland.

I *Vägnämnden för Västerås stad,* där jämlikt 46 § i lagen om allmänna vägar, stadsfullmäktige äga att för en tid av fyra år i sänder utse en ledamot och en suppleant, N:o 125. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

till ledamot för åren 1937—1940, advokaten J. Ruben Nyman,

till suppleant för åren 1937—1940, advokaten K. J. Boström.

Till Revisorer för år 1937,

av stadens räkenskaper,

såsom ordinarie, järnvägstjänstemannen Th. Bergquist, kassören Gösta Lundberg, bankkassören Harry Öjve, inköpschefen John Lundgren, hovrättsnotarien Erik Genell, tjänstemannen E. Ekeroth, och tubdragaren Karl Engdahl,

såsom suppleanter, kamreraren Rick. Landstätt, svarvaren Viktor Karlsson, bokföraren J. E. Vestling, folkskolläraren Knut Karlfors, kontoristen C. G. R. Sjöberg, kamreraren Fritz Liliecreutz och bokföraren B. Sjöberg,

av arbetareinstitutets räkenskaper,

såsom ordinarie, ingeniören F. O. Berling,

såsom suppleant, kassören Gösta Lundberg,

av högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper,

såsom ordinarie, verkmästaren Gustaf Karlsson och kaptenen G. Robsahm,

såsom suppleant, bokföraren Josef Emanuel Westling,

av flickskolans räkenskaper, folkskolläraren G. Leontein,

av arbetarnes bildningsforbunds biblioteksverksamhet,

såsom ordinarie, posttjänstemannen E. L. östlund,

såsom suppleant, kaptenen G. Robsahm,

av baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås,

såsom ordinarie, posttjänstemannen E. L. östlund,

såsom suppleant, kaptenen G. Robsahm.

Till Huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1937—1941, domprosten Fredr. Fåhræus, folkskoleinspektören Em. Granér och expeditören C. G. Pettersson.

Å förslag till sakkunnige att under år 1937 gå Rådstuvurätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör, hamnkaptenen C. F. Carlsson, sjökaptenen G. Thorslund, ångbåtsbefälhavaren A. Sander, maskiningeniören G. Wallenius och kaptenen Karl Wenström.

I Arbetslöshetskommittén för år 1937,

till ledamöter, studieledaren Gust. Sund, direktören K. R. Liljeblad, statens lantbruksingeniör H. Welin-Berger, montören H. Gustavsson, överingeniören O. Hellman, svarvaren Hugo Karlström, muraren Martin Hellblom, förrådsförvaltaren John Beckman och hyvlaren Herman Thorén,

N:o 125.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

till suppleanter, smidesmästaren F. H. Eriksson, redaktören E. Berg, rörarbetaren E. Widén, ingenıören Nils Ramqvist och förmannen Gunnar Larsson,

till revisorer för kommitténs under år 1937 med statsbidrag bedrivna verksamhet,

kassören Gösta Lundberg och kamreraren Harald Ivarson,

till suppleant för revisorerna, kassören Harry Öjve.

Västerås den 11 november 1936.

För Beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/ *Erik Genell.*

N:o 126.

Drätselkammarens utlåtande ang. medlemskap i Riksförbundet för bildande konst.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 29 oktober 1936 till drätselkammaren för utlåtande remitterat en framställning från Riksförbundet för bildande konst, däri riksförbundet på anförda skäl hemställer, att staden ville stödja detsamma genom att ingå däri som korporativ medlem med en årlig avgift av 400 kronor, får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Genom beslut den 30 april 1931 ha stadsfullmäktige efter framställning från Västerås Konstförening och i enlighet med drätselkammarens hemställan för uppehållande av den nämnda föreningens museiverksamhet anvisat ett årligt anslag av 2,500 kronor, att utgå under tio år från den 1 oktober 1931. Drätselkammaren håller före att staden härigenom lämnar det ekonomiska stöd åt de i Riksförbundets skrivelse berörda syftemålen, som rimligtvis kan ifrågasättas, och hemställer förty,

att stadsfullmäktige ville lämna den gjorda framställningen utan bifall.

Västerås den 12 november 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/ *Erik Genell.*

Res.

N:o 126.
Ang. medlemskap i Riksförbundet för bildande konst.

Inneliggande framställning överlämnas till stadsfullmäktige för beslutS fattande. Västerås rådhus den 19 oktober 1936.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

|Martin Lindheimer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Riksförbundet för bildande konst har, som framgår av vidfogade stadgar, tagit till sin uppgift att verka för att utbreda och fördjupa intresset för bildande konst.

Förbundet grundar sin verksamhet på den övertygelsen, att konsten är ett bildningsvärde av stor social och personlig betydelse och att det därför är en samhällets angelägenhet att god konst blir tillgänglig för så stora kretsar av vårt folk som möjligt. Erfarenheten har visat, att om de konstnärliga värdena skola få djupare betydelse för individen, måste konstintresset hållas vid makt genom umgänge med konsten, såväl genom förmedling av väl valda lokala konstsamlingar som genom återkommande utställningar. För det uppväxande släktet är det av den största vikt att besöken på konstutställningar förenas med en upplysande och vägledande verksamhet, helst i form av sakkuniga personers undervisning. I den svenska landsorten, där kulturbehoven f. n. äro stora men samhällenas ekonomiska bärkraft redan hårt anlitad, kan omsorgen om de konstnärliga bildningsintressena endast på mycket få håll taga sig uttryck i underhållande av verkliga konstmuseer. Det innebär redan ofta ett stort ideellt offer från samhällets sida, om det fått till stånd enstaka konstverk, såsom offentliga monument eller utsmyckning av allmänna lokaler.

Som bekant har under senaste årtiondet staten genom sitt centrala konstmuseum, Nationalmuseum, sökt att tillgodose behovet av konst ute i landet på flera sätt. Den form som därvid visat sig närmast svara mot de för vår landsort säregna kulturförhållandena har varit den ambulerande konstsamlingen. Erfarenheten har t. o. m. ganska klart givit vid handen att den med sakkunig personal och pedagogiska hjälpmedel utrustade vandringsutställningen är för lång framtid den praktiskt taget enda tänkbara formen av konstmuseum i de flesta mindre och medelstora svenska samhällen. Även för sådana städer, som redan lyckats upprätta permanenta konstsamlingar, har vandringsutställningen en betydande mission att fylla, eftersom icke ens våra största centralmuseer förmå ge en tillräckligt representativ bild av det aktuella konstläget.

Nationalmuseum har på grund av inknappade anslag inte längre möjlighet att på ett effektivt sätt verka genom vandringsutställningar. Riksförbundet för bildande konst är därför f. n. ensamt om att genom

N:o 126. *Ang. medlemskap i Riksförbundet för bildande konst.*

sådana utställningar i förening med föredrag och demonstrationer tillgodose de svenska städernas alltmer växande konstintresse. Riksförbundets medlemmar bestå dels av enskilda personer, dels av institutioner, föreningar och samhällen vilka aktivt vilja verka för förbundets syften.

Förbundet,vars nuvarande ordförande är Landshövding Malte Jacobsson och vice ordförande Chefen för Nationalmuseum Överintendenten A. Gauffin, påbörjade hösten 1930 sin verksamhet med en vandringsutställning av svenskt måleri och öppnade samtidigt en central förmedlings- och upplysningsbyrå. Senare ha sammanlagt ett tiotal stora representativa vandringsutställningar utsänts genom förbundets försorg.

I ekonomiskt avseende har Riksförbundet grundat sin arbetsplan på statsbidrag i form av lotterimedel och i andra hand på medlemsavgifter. Men då de till förbundet anslutna institutionerna och föreningarna i allmänhet ha en även för de rent egna behoven föga bärkraftig ekonomi, ha medlemsavgifterna för dessa måst sättas så lågt, att deras sammanlagda belopp endast utgör en ringa del av förbundets inkomster.

Styrelsen vågar emellertid hoppas på att de samhällen vilkas kulturella liv Riksförbundet söker berika, vilja lämna ett skäligt stöd till dess verksamhet. Reellt sett äger förbundets program en kommunalt-kulturell syftning. Det synes därför styrelsen lämpligt att inbjuda städer och andra samhällen till medlemskap i Riksförbundet, i första hand de städer, vilka mer regelbundet önska besök av Riksförbundets utställningsverksamhet.

Ett medlemskap i Riksförbundet innebär för anslutna städer utom rätt till att få besök av minst en vandringsutställning om året även rätten att fritt få utnyttja förbundets förmedlings- och konsultationsbyrå i vad som gäller kommunens egna estetiska och konstpedagogiska angelägenheter, ävensom rätten att utan avgift erhålla sakkunig ledning vid skolungdomens utställningsbesök.

För närvarande räknar Riksförbundet som medlemmar samtliga svenska konstföreningar och konstmuseer jämte följande 12 städer: Falun, Borås, Örebro, Halmstad, Skövde, Karlstad, Växjö, Hälsingborg, Ystad, Simrishamn, Karlskrona och Norrköping. Av dessa städer ha 5 anslutit sig till Riksförbundet under år 1936. Under sin hittillsvarande verksamhet har Riksförbundet i stor utsträckning kunnat ställa sina utställningar till städernas förfogande, oberoende av medlemskap, dock med den begränsningen, att till förbundet anslutna städer i första hand ägde anspråk på att tillgodoses. Mer representativa samlingar, särskilt sådana av enskilda konstnärer, såsom förbundets utställningar nr. 5 (Prins Eugen) och nr. 6 (John Bauers minnesutställning), ha endast stått till förbundets disposition under en utställningssäsong. Den begränsade tiden har i sådana fall medfört att reserouten, då endast ett tiotal platser kunna besökas pr år, huvudsakligen kunnat beröra anslutna stadsmedlemmar.

Det korporativa medlemskapet för städer och andra samhällen har åsatts årsavgifter, proportionella mot vederbörande stads folkmängdssiffra under näst förflutna kalenderår, minimiavgift är 200: — kr. för

städer med ett innevånareantal av upp till 5,000 personer, maximum är 600: — kr.

N:o 126. Ang. medlemskap i Riksförbundet för bildande konst.

För Västerås stad skulle därför årsavgiften belöpa sig till kronor 400: —.

Med hänsyn till de även för Edert samhälle kulturellt betydelsefulla syften, som Riksförbundet för bildande konst verkar för, har dess styrelse anset det lämpligt att till Västerås stad rikta en varm vädjan att staden måtte lämna förbundet sitt stöd till verksamheten genom att som medlem inträda i förbundet med en årlig avgift av 400: — kronor.

Stockholm den 14 oktober 1936.

SIXTEN STRÖMBOM.
Verkställande ledamot.

/ *Gustaf Valby.*
Sekreterare.

N:o 127.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till musikundervisning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren den 6 november 1936 har Västerås bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning anhållit, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att anvisa ett belopp av 2,000 kronor såsom bidrag till meddelande under år 1937 av musikundervisning efter i skrivelsen närmare angivna linjer.

Drätselkammaren får härmed överlämna ärendet till stadsfullmäktiges prövning och därvid för egen del anföra följande.

Sedan åtskilliga år har stadsfullmäktige anslagit medel till friluftsoch folkkonserter att av drätselkammaren på lämpligt sätt utdelas och därigenom visat sig vilja understödja förefintliga strävanden att höja musikkulturen i staden. Det ifrågavarande anslaget, vilket för innevarande år utgår med 2,300 kronor, har drätselkammaren för avsikt att för nästkommande år föreslå förhöjt till 2,800 kr. Av anslaget har utdelats till Västerås Musiksällskap 850 kronor, till Västerås Stadsorkester 750 kronor, till Arbetaresångkören i Västerås 550 kronor och till Kvartettsångareförbundet 150 kronor.

N:o 127. Ang. bidrag till musikundervisning.

Ehuru drätselkammaren anser, att en viss återhållsamhet är på sin plats, då det gäller att med allmänna medel understödja av enskilda sammanslutningar bedriven ideell verksamhet av sådan beskaffenhet, att resultaten därav icke kunna kontrolleras, har drätselkammaren likväl icke velat helt undandraga den ifrågavarande framställningen sitt understöd. Drätselkammaren hemställer därför,

att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att av 1937 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter till Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning utbetala intill ett belopp av 1,000 kronor såsom bidrag till meddelande av musikundervisning och att därvid fästa de villkor, som drätselkammaren kan finna lämpligt föreskriva.

Mot denna hemställan hava undertecknad Eklund samt ledamoten Bäckman reserverat sig och vilja för sin del med framhållande därav att tidigare utgående anslag till musiklivets främjande, i all synnerhet efter den för nästkommande år ifrågasatta förhöjningen, får anses tillräckligt hemställa,

att stadsfullmäktige ville avslå framställningen om bidrag till den nämnda samarbetskommittén.

Västerås den 12 november 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/ *Erik Genell.*

Till Västerås stads Drätselkammare.

Maskinkulturen har inträngt även på musikens område. Musik, ofta nog av svag kvalitet, njutes nu mest passivt från högtalare och grammofonskivor. Men en stark rörelse häremot har vuxit fram över hela landet. Från Musikaliska Akademien till de folkliga bildningsorganisationerna förenar man sig nu i en strävan att få vårt folk till aktiva musikutövare, den bästa väg att vinna intresse för bättre musik. Det är icke fråga om att utbilda musiker för offentligt framträdande utan att främja musikalisk folkbildning.

För två år sedan bildade ABF, IOGT, NTO och KFUM i Västerås en samarbetskommitté för främjande av musikundervisning i staden. I kommittén ingingo även representanter för Musiksällskapet och Orkes-

terföreningen samt Västmanlands Läns Bildningsförbund. Kommittén har arbetat efter angivna principer med cirklar för ett tjugutal fiolelever, som studerat för i staden bosatt lärare, vilken dock ej längre åtager sig arbetet.

N:o 127. *Ang. bidrag till musikundervisning.*

Liknande verksamhet av betydligt större omfattning försiggår i många med Västerås jämförliga städer. ABF:s musik- och sångcirklar i Eskilstuna ha sålunda ett stort antal deltagare, och stadens bidrag till avlöning åt ledare och lärare uppgår till omkring 3,000 kronor.

Under vårterminen ordnade kommittén en konsert av Eskilstuna ABF:s kör och orkester, som visade glädjen i och resultatet av detta arbete. Denna termin ha vi redan över 50 deltagare i cirkelarbetet antecknade, varav en stor del ungdomar utan egen inkomst. Det är också av stor betydelse, att ungdomen tidigt kommer under smakförädlande inflytande, och kommittén söker lämna undervisningshjälp åt ungdom från alla kretsar. Kommittén har skaffat väl kvalificerade lärare, musikdirektör Bertil Blomberg och violinisten Ann Kajsa Östensson, vilka också ge undervisning ute i länet. Lokal har välvilligt upplåtits i gamla seminariebyggnaden.

Då musiklärare ej kunna samtidigt undervisa större grupper, är det tydligt, att denna undervisningsverksamhet ännu mindre än annan bildningsverksamhet kan ekonomiseras med enbart elevavgifter. Dessa ha vi dock tagit så höga som 1 krona per timme för nybörjare och minst 2 kronor för mera försigkomna. Bildningsorganisationerna arbeta städse med ekonomiska bekymmer för det vanliga studiecirkelarbetet och kunna ej lämna nödvändiga bidrag till denna nya växande arbetsuppgift.

Under hänvisning till vad sålunda anförts vilja undertecknade vördsamt hemställa, att Drätselkammaren måtte föreslå Stadsfullmäktige att i nästa års stat upptaga ett belopp av 2,000 kronor som bidrag till meddelande av musikundervisning, vilket belopp torde böra ställas till kommitténs förfogande på de villkor, Stadsfullmäktige eller Drätselkammaren kan finna för gott föreskriva.

Västerås den 6 november 1936.

Västerås Bildningsorganisationers Samarbetskommitté

för Musikundervisning:

IVAR ANDRÉN.

Ordförande.

Albert E. Nilsson. *Mattias Pers.* *Gustaf Sund.*

Ottilia Sund. *A. Wallström.*

N:o 128.

Drätselkammarens skrivelse ang. förlängning av nybyggnadsförbud vid Vasagatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 november 1936 har byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förlängning under ytterligare ett år, räknat från den 9 januari 1937, av det nybyggnadsförbud för de öster om Vasagatan mellan Smedjegatan och Nedre Trädgårdsgatan belägna byggnadskvarteren Knut, Lennart, Martin och Nimrod, som av Konungens befallningshavande i länet meddelats i enlighet med stadsfullmäktiges den 28 november 1935 beslutade framställning.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, får härmed anföra följande.

Ehuru drätselkammaren alltjämt vidhåller den ståndpunkt ifråga om den föreslagna breddningen av Vasagatan som kommit till uttryck i drätselkammarens skrivelse till stadsfullmäktige den 14 november 1935 och som då föranledde drätselkammaren att avstyrka framställningen om byggnadsförbud för de ifrågavarande kvarteren, vill drätselkammaren likväl icke, sedan nu arbetet med stadsplaneändringen påbörjats, motsätta sig den begärda förlängningen. Drätselkammaren vill emellertid begagna detta tillfälle att uttala sina bekymmer över den omfattning, i vilken stora delar av stadens inre belagts med långvariga byggnadsförbud till hinder för en ur många synpunkter önskvärd nybebyggelse, som med visshet skulle hava kommit till stånd under nu rådande byggnadskonjunktur men kanske icke är att påräkna, då byggnadsförbuden en gång hävts. Drätselkammaren vill därför understryka vikten av, att de stadsplanearbeten, för vilka de olika byggnadsförbuden begärts, bedrivas med all möjlig skyndsamhet.

Drätselkammaren får alltså hemställa,

att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förlängning under ytterligare ett år räknat från den 9 januari 1937 av det för ovan nämnda byggnadskvarter gällande nybyggnadsförbudet.

Västerås den 12 november 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/ *Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 128.

Ang. förlängning av nybyggnadsförbud vid Vasagatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 oktober 1935 hemställde byggnadsnämnden på då anförda skäl, att stadsfullmäktige ville besluta dels att uppdraga åt byggnadsnämnden att snarast upprätta förslag till vidgning av Vasagatan söder om Smedjegatan till 14 meter samt i vederbörlig ordning handlägga detta ärende, dels ock att i enlighet med 15 § i stadsplanelagen hos Länsstyrelsen omedelbart göra framställning om nybyggnadsförbud inom de områden, öster om Vasagatan, som berördes av den ifrågasatta breddningen.

Genom beslut den 28 november 1935 biföllo stadsfullmäktige byggnadsnämndens framställning, varefter Konungens befallningshavande i länet genom resolution den 9 januari 1936 meddelade förbud mot nybyggnad inom de byggnadskvarter, som gränsade till östra sidan av Vasagatan mellan Smedjegatan och Nedre Trädgårdsgatan att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen i denna del, dock ej längre än till den 9 januari 1937.

Stadsarkitekten och stadsingenjören hava under innevarande år gemensamt arbetat på utformande av stadsplanebestämmelser för kvarteren ifråga men på grund av deras stora arbetsbörda har arbetet ännu ej hunnit slutföras. Emellertid torde förslag kunna väntas föreligga inom den närmaste tiden. Med hänsyn härtill och då ett avsevärt antal sakägare bliva berörda av förslaget samt även en del kommunala myndigheter skola höras över detta, finner byggnadsnämnden det nödvändigt att förlängt byggnadsförbud utverkas, varför byggnadsnämnden får hemställa,

att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbudet under ytterligare ett år, räknat från och med den 9 januari 1937.

Västerås den 10 november 1936.

På byggnadsnämndens vägnar:

CARL HENNING.

/ *Martin Lindheimer.*

N:o 129.

Drätselkammarens skrivelse ang. iordningställande av viss del av Norra Ringvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan numera fastigheterna utmed södra sidan av Norra Ringvägen mellan Engelbrektsgatan och Allégatan bebyggts, önskar drätselkammaren låta iordningställa körbana och gångbana i den södra hälften av denna gatudel i likhet med vad som tidigare skett beträffande den norra hälften. Kostnaden för iordningställandet har av byggnadschefen beräknats till ett belopp av 6,450 kronor. Något bidrag av enskilda i enlighet med de antagna gatukostnadsbestämmelserna kan icke påräknas, då gatan före bebyggelsen varit upplåten för allmän trafik. Drätselkammaren får alltså hemställa,

att stadsfullmäktige för iordningställande av Norra Ringvägen mellan Engelbrektsgatan och Allégatan ville anvisa ett belopp av 6,450 kronor att utgå av innevarande års överskott å anslaget till gator och vägar.

Västerås den 12 november 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/ *Erik Genell.*

N:o 130.

Beredningsutskottets utlåtande ang. reglemente för stadens revisorer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 31 januari 1935 remitterade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för utlåtande en av herrar Bergquist, Lundgren och Lundberg avgiven motion med hemställan, att stadsfullmäktige ville vidtaga åtgärder för utarbetande och utfärdande av en instruktion för revisorerna av stadens räkenskaper.

N:o 180. *Ang. reglemente för stadens revisorer.*

Såsom skäl för sin hemställan anförde motionärerna i överensstämmelse med ett vid sammanträde med stadens revisorer gjort uttalande, att kommunallagens knapphändiga stadgande om revision lämnade rum för alltför skiljaktiga tolkningar av revisorsuppdragets omfattning, revisorernas befogenhet och sättet för revisionsuppdragets fullgörande, speciellt i förhållande till vissa förvaltningsorgan.

I sin över verkställd granskning av 1934 års förvaltning den 7 juni 1935 avgivna berättelse (stadsfullmäktiges handlingar N:o 97/1935) hava revisorerna ytterligare ifrågasatt, huruvida icke i samband med frågan om utfärdande av ett reglemente för revisorerna borde till prövning upptagas spörsmålet om revisionens förstärkning genom inrättande av en permanent stadsrevisorsbefattning för handhavande framför allt av den löpande siffergranskningen.

Beredningsutskottet har i anledning av de sålunda uttalade önskemålen och till fullföljande av sitt uppdrag låtit med ledning av i andra städer gällande reglementen och instruktioner, vilka varit för utskottet tillgängliga, utarbeta ett förslag till reglemente för Västerås stadsrevision, som därefter tillställts magistraten samt stadens förvaltande nämnder och styrelser ävensom revisorerna för yttrande och härmed i överarbetat skick överlämnas till stadsfullmäktiges prövning.

Förslaget överensstämmer i fråga om de allmänna och speciella anvisningarna för revisionsarbetets bedrivande i huvudsak med de i andra städer gällande föreskrifterna.

Vad angår den av revisorerna särskilt efterlysta förstärkningen av revisorskollegiet genom anställande av en fast stadsrevisor har beredningsutskottet utan att vilja taga ställning till frågan, huruvida en dylik befattning i framtiden bör inrättas i Västerås i likhet med vad som skett i åtskilliga andra städer, för det närvarande velat förorda en annan lösning av frågan om revisionens förseende med erforderlig sakkunskap och föreslår därför, såsom framgår av reglementsutkastet, att möjlighet gives de av stadsfullmäktige valda revisorerna att anlita hjälp, förutom av siffergranskare, av en av handelskammare auktoriserad revisor, vilken med sin förutsatta stora erfarenhet från andra kommuner och från andra förvaltningsområden förväntas kunna giva värdefulla uppslag till revisionsarbetets förenkling och effektivisering och med tillbörlig auktoritet instruera det eller de biträden, som måste anställas för utförande av siffergranskningsarbetet. I valet mellan att nu anställa en fast stadsrevisor och att beträda den av beredningsutskottet anvisade vägen, torde jämväl den omständigheten böra beaktas, att anordningen med en av revisorerna för visst år tillkallad auktoriserad revisor icke utsluter möjligheten av en övergång när som helst till systemet med fast stadsrevisor under det att, om en sådan befattning genast inrättas och sedermera befinnes icke motsvara förväntningarna, stora svårigheter kunna uppstå för en avveckling av systemet.

Beredningsutskottet håller före, att erforderligt biträde åt de av stadsfullmäktige valda revisorerna av en person med de ovan angivna kvalifikationerna skall kunna lämnas mot en ersättning icke överstigande ett belopp av 3,000 kronor för år räknat, och ämnar i samband

N:o 130. *Ang. reglemente för stadens revisorer.*

med sin prövning av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år göra framställning om uppförande i staten under titeln revisionskostnader av ett förslagsanslag å det nämnda beloppet.

Under åberopande av vad sålunda anförts får beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville antaga det härvid fogade förslaget till reglemente för Västerås stads revision.

Västerås den 11 november 1936.

På Beredningsutskottets vägnar:

ERNST JOHANSSON.

/ *Erik Genell.*

Reglemente för Västerås stadsrevision.

§ 1.

För granskning av Västerås stads räkenskaper och förvaltning utse stadsfullmäktige i den ordning här nedan sägs sju revisorer med lika antal suppleanter. Revisorerna benämnas Västerås stadsrevision.

För val av revisor och suppleant för denne gälla utöver stadgandet i 58 § i lagen om kommunalstyrelse i stad de behörighetsregler, som enligt samma lag skola tillämpas vid val av stadsfullmäktige.

§ 2.

Val av revisorer samt suppleanter äger rum vid det stadsfullmäktiges ordinarie sammanträde, då val sker av övriga kommunala förtroendemän. Granskningsuppdraget avser det följande årets räkenskaper och förvaltning.

Vid valet bestämma stadsfullmäktige vem av revisorerna, som skall vara sammankallande.

Om valet skall underrättelse lämnas till magistraten, drätselkammaren och övriga förvaltningar och styrelser samt de valda revisorerna och revisorssuppleanterna. Vid kompletteringsval skall underrättelse jämväl lämnas till revisionens ordförande.

§ 3.

Stadsrevisionen äger att på stadens bekostnad inom ramen för det anslag, som för ändamålet beviljats, till sitt biträde för granskningsuppdragets fullgörande tillkalla såväl siffergranskare till erforderligt antal som ock av handelskammare auktoriserad revisor.

§ 4.

N:o 130.
Ang. reglemente för stadens revisorer.

Senast före januari månads utgång skall stadsrevisionen kallas att sammanträda för val av ordförande och vice ordförande inom revisionen och för att besluta om arbetets fördelning och rörande övriga frågor, som kunna erfordra revisionens gemensamma avgörande.

Stadsrevisionen skall jämväl sammanträda, när ordföranden så finner skäligt, eller två av revisorerna hos ordföranden skriftligen det begära.

Vid omröstning inom stadsrevisionen bestämmes beslutet genom enkel pluralitet. Om rösterna utfalla lika, gäller den mening ordföranden biträder.

Mot beslut anmäld skiljaktig mening, som skriftligen avfattas, skall tagas till det protokoll, som vid revisionens sammanträden skall föras.

§ 5.

Inträffar för ordinarie revisor giltigt hinder för revisorsuppdragets fullgörande, åligger det honom att därom underrätta ordföranden i stadsrevisionen, som därpå till revisionen kallar suppleant.

§ 6.

Det åligger stadsrevisionen att för varje verk och inrättning genom räkenskaper, protokoll och förvaltningsberättelse då sådan avgives samt andra handlingar eller medelst de närmare undersökningar, som finnas lämpliga, söka inhämta upplysningar om verkets och inrättningens förvaltning under den tid, uppdraget avser, med den noggrannhet och fullständighet, att därpå kan grundas tillförlitligt omdöme i ämnet.

Stadsrevisionen, som utöver sin verksamhet dels samfällt och dels på avdelningar, bör således bland annat tillse:

a) att kassabehållningen och övriga balanser från föregående år blivit rätt överförda;

b) att stadens tillgångar i fast och lös egendom äro ordentligt vårdade, riktigt inventerade och värdesatta samt, där sådant bör ske, till betryggande belopp försäkrade, ävensom att uppgjorda och underskrivna längder och inventarieförteckningar överensstämma med bokföringen;

c) att stadens förfallna skulder blivit å sina förfallodagar infriade, och att inkomster av alla slag i behörig tid influtit, eller åtgärder utan onödigt dröjsmål blivit vidtagna för deras indrivande;

d) att bokförda utgifter blivit i vederbörlig ordning beslutade, överensstämma med gjorda utanordningar samt äro rätt beräknade och verifierade;

e) att i staten eller annorledes anvisade anslag och särskilt genom lån anskaffade belopp använts för de ändamål, vartill de anvisats, ej överskridits och endast lyftats i mån av behov;

N:o 130.
Ang. reglemente för stadens revisorer.

f) att, om något anslag lämnats till myndighet, inrättning eller enskild mot redovisningsskyldighet, sådan redovisning i behörig form avgivits;

g) att räkenskaperna äro i fullständigt skick förda och avslutade;

h) att kontanta behållningar, som icke varit behövliga för löpande utbetalningar, gjorts räntebärande;

i) att i reglemente eller annorledes givna föreskrifter angående dels förvaltning av fonder och övriga medel dels ock vården och förvaringen av värdehandlingar noggrant iakttagits;

j) att lämnat förvaltningsuppdrag behörigen fullgjorts, så att det därmed avsedda ändamålet uppfyllts, samt att gällande reglemente eller annorledes givna föreskrifter därvid noggrant efterkommits;

k) att vid alla större leveranser, såvitt lämpligen bort ske, anbud infordrats;

l) att alla kontrakt och liknande överenskommelser äro i behörig ordning och på lämpligt sätt avfattade;

m) att inlösta värdehandlingar, obligationer och kuponger vederbörligen makulerats och, där de icke under revisorernas kontroll förintats, på betryggande sätt förvaras;

n) att tillbörlig omtanke samt sparsamhet iakttagits i förvaltningen;

o) att de anmärkningar, vartill föregående årets revision givit anledning, blivit behörigen iakttagna.

§ 7.

Revisorerna skola låta sig angeläget vara med uppmärksamhet följa den kommunala förvaltningen i alla dess grenar; och äga revisorerna ävensom av dem tillkallade biträden för sådant ändamål att när som helst verkställa kassainventering samt undersökning av i bank eller annan penninginrättning innestående behållningar, taga del av vederbörande verks och inrättningars räkenskaper och bilagor, diarier, protokoll och andra förvaltningen rörande handlingar samt att erhålla alla de upplysningar i övrigt de för revisionens fullgörande kunna finna behövliga.

§ 8.

Sedan magistraten i enlighet med föreskrifterna i § 59 lagen om kommunalstyrelse i stad överlämnat stadens räkenskaper till revisorerna, skola revisorerna så bedriva och avsluta granskningen, att revisionsberättelse kan till magistraten ingivas inom den tid magistraten bestämmer.

§ 9.

N:o 130. *Ang. reglemente för stadens revisorer.*

Över den verkställda granskningen böra de särskilda avdelningarna av stadsrevisionen till ordföranden avlämna berättelse. Ordföranden kallar därefter stadsrevisionen till samfällt sammanträde, varvid de särskilda avdelningarnas berättelser föredragas och den gemensamma revisionsberättelsen utarbetas. Revisionsberättelsen, till vilken bör fogas sammandrag av de granskade räkenskaparna, skall innehålla uppgift om de anmärkningar, vartill revisionen funnit sig befogad, samt de förslag till förändrade föreskrifter eller anordningar avseende räkenskaperna, förvaltningen eller kontrollen därå, som anses behövliga; varjämte yttrande skall avgivas, huruvida ansvarsfrihet för de olika myndigheterna och styrelserna tillstyrkes eller icke.

Berättelse skall överlämnas till magistraten för den åtgärd, som § 60 lagen om kommunalstyrelse i stad föreskriver.

§ 10.

Revisor och revisorssuppleant samt av stadsrevisionen tillkallat biträde må ej för obehöriga yppa de förhållanden, varom han under revisionen erhåller kännedom.

§ 11.

Till envar av stadsrevisionens ledamöter och suppleanter skall med underrättelse om uppdraget överlämnas ett tryckt exemplar av detta reglemente varjämte revisorer och revisorssuppleanter för det år, revisionsuppdraget omfattar, skola erhålla var sitt exemplar av stadsfullmäktiges protokoll och handlingar, allt efter som de av trycket utkomma.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid årets första sammanträde med de av Stadsfullmäktige utsedda revisorerna av stadens räkenskaper blev frågan om önskvärdheten av särskild instruktion för dessa revisorer föremål för diskussion.

Såsom skäl för utfärdandet från Stadsfullmäktiges sida av en sådan instruktion anfördes huvudsakligast, att kommunallagens knapphändiga stadganden om revision lämnade rum för alltför skiljaktiga tolkningar av revisorsuppdragets omfattning, revisorernas befogenhet och sättet för revisionsuppdragets fullgörande, speciellt i förhållande till vissa förvaltningsorgan.

Under åberopande härav få vi härmed jämlikt revisorernas enhälliga beslut vördsamt anhålla, det Stadsfullmäktige ville vidtaga åtgärder för utarbetande och utfärdande av en instruktion för revisorerna av stadens räkenskaper.

Västerås i januari 1935.

THURE BERGQUIST. JOHN LUNDGREN. GÖSTA LUNDBERG.

VÄSTERÅS 1936. WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. Den 21 December. XVI.

N:o 131.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1937.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår, 1935 .... Kronor 322,573: 40

1 A. Räntor och lånekostnader samt aktier.

UTGIFTER:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a) Obligationslån:			
1. Upptaget år 1929 à 5 %	2,408,000: —	120,400: —	120,400: —
b) Andra amorteringslån:			
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4¾ %	179,173: 71	8,510: 75	
2. År 1917 à 4¾ %	184,484: 87	8,763: 03	
3. År 1918 à 4¾ %	265,377: 39	12,605: 43	
4. År 1918 à 5¼ %	271,519: 92	14,254: 80	
5. År 1920 à 6 %	175,164: 40	10,509: 86	
5 a. År 1934 à 3¾ %	754,984: 19	28,311: 91	82,955: 78
		Transport	203,355: 78

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Utgifter.

		Transport		203,355: 78
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6.	År 1920 à 4 %	96,205: 09	3,848: 20	
7.	År 1921 à 4 %	43,891: 14	1,755: 65	
8.	År 1925 à 4,5 %	23,754: 82	1,068: 97	
9.	År 1926 à 4,5 %	30,843: 70	1,387: 97	
9 a.	År 1927 à 4,5 %	26,042: 61	1,171: 92	
9 b.	År 1928 à 4,5 %	52,340: 49	2,355: 32	
9 c.	År 1929 à 4,5 %	32,028: 43	1,441: 28	
9 d.	År 1930 à 4,5 %	57,791: 44	2,600: 61	
10.	År 1931 à 4,5 %	18,847: 21	848: 12	16,478: 04
	Upptagna lån från:			
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och begravningskassa: År 1926—1937 à 3 ¼ %	162,137: 80	5,269: 48	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926—1937 à 3¼ %	162,137: 80	5,269: 48	
13.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag: År 1926 à 5 %	259,147: 57	12,957: 38	
14.	Kopparbergs läns Sparbank: År 1928 à 5 %	355,604: 70	17,221: 70	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 %	100,991: 84	4,890: 97	
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 %	17,780: 12	861: 07	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 %	71,120: 94	3,444: 34	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallförsäkringsbolag: År 1928 à 5 %	355,604: 96	17,221: 72	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4,5 %	734,104: 35	33,034: 70	
20.	Kungl. Postsparbanken: År 1932 à 4,85 %	602,014: 28	28,782: 08	
21.	Västmanlands läns landsting: År 1932 à 5 %	227,425: 72	11,212: 13	
22.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 %	909,702: 88	44,848: 52	
		Transport	185,013: 57	219,833: 82

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Utgifter.

	Transport	185,013: 57	219,833: 82
23. Försäkringsaktiebolaget Skandia:				
År 1933 à 4,5 %	472,685: 02	21,047: 24		
24. Livförsäkringsbolaget Framtiden:				
År 1933 à 4,5 %	94,537: —	4,209: 45		
25. Svenska Livförsäkringsbolaget:				
År 1933 à 4,5 %	472,684: 96	21,047: 23		
26. Svenska Personal-Pensionskassan:				
År 1933 à 4,5 %	189,074: —	8,418: 90		
27. Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne:				
År 1933 à 4,5 %	189,074: —	8,418: 90		
28. Kinda Härads Sparbank, Kisa:				
År 1933 à 4,5 %	47,268: 51	2,104: 72		
29. Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift:				
År 1933 à 4,5 %	47,268: 51	2,104: 72		
30. Stockholms Sjukhem:				
År 1933 à 4,5 %	155,986: 05	6,945: 58		
31. Städernas Allmänna Brandstodsbolag:				
År 1910—1934 à 3,8 %	1,669,029: 55	63,423: 12		
År 1907—1935 à 3,9 %	920,421: 55	35,896: 44		
32. Kungl. Postsparbanken:				
År 1935 à 3 %	580,333: 79	17,410: 01		
33. Wahlbeckska fonden:				
År 1902—1935 à 3 %	78,254: 10	2,347: 62		
34. Västerås stads fonder:				
År 1902—1935 à 3 %	66,081: 24	1,982: 44		
35. Västerås Stads Fattigvårdsstyrelse:				
År 1902—1935 à 3 %	108,686: 25	3,260: 59		
36. Västmanlands läns Sparbank:				
År 1902—1935 à 3 %	274,758: 84	8,242: 77		
37. Statens Byggnadslånebyrå:				
År 1935 à 5 %	38,405: 71	1,623: 47		
38. Kungl. Postsparbanken:				
År 1936 à 2,9 %	1,686,500: —	48,908: 50	442,405: 27	
		Transport	662,239: 09	

N:o 181.
Budgetförslag 1937.

		Transport	662,239: 09
c) Andra lån och skulder:			
1. Fonder under drätselkammarens förvaltning à 3 %	230,000: —	6,900: —	
3. Sundinska Beklädnadsfonden à 5 %	5,000: —	250: —	
4. Järnvägsmedelsfonden à 4½ %	612,787: 58	27,575: 44	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporeringen av S:t Ilian och Lundby		500: —	
9. Ränta å tillfälliga lån		—:—	35,225: 44
d) Lånekostnader:			
Provisioner			200: —
		Kronor	697,664: 53

INKOMSTER:

Räntor å:

a) Obligationslån och amorteringslån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1. Fattigvårdsstyrelsen:			
1928 års lån à 5 %	220,475: 10	10,677: 47	
1929 års lån à 5 %	200,784: 15	10,039: 21	
1933 års lån à 4,5 %	322,035: 57	14,491: 60	
1934 års lån à 3,75 %	47,262: 03	1,772: 33	
1935 års lån à 3 %	6,677: 03	200: 31	37,180: 92
2. Folkskolestyrelsen:			
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	6,025: 70	
1931 års lån à 4,5 %	16,407: 69	738: 35	
1932 års lån à 4,85 %	99,241: 65	4,813: 22	
1933 års lån à 4,5 %	54,228: 77	2,440: 29	
1934 års lån à 3,75 %	15,099: 69	566: 24	
1934 års lån à 3,8 %	184,172: 52	6,998: 56	
1935 års lån à 3,9 %	17,707: 16	690: 58	
1935 års lån à 3 %	56,735: 96	1,702: 08	
1935 års lån à 3 %	163,392: 12	4,901: 76	28,876: 78
		Transport	66,057: 70

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

		Transport		66,057: 70
3. Hamnen:				
För nya hamnbyggnaden:				
1928 års lån à 5 %	130,435: 96	6,316: 93		
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	6,025: 70		
1931 års lån à 4,5 %	78,342: 41	3,525: 41		
1935 års lån à 3,9 %	70,258: 85	2,740: 10	18,608: 14	
4. Djuphamnen:				
1926 års lån à 5 %	217,995: 59	10,899: 78		
1926 års lån à 3,25 % ..	324,275: 60	10,538: 96		
1932 års lån à 5 %	752,324: 28	37,616: 21		
1934 års lån à 3,75 % ..	289,071: 74	10,840: 19		
1935 års lån à 3 %	22,077: 39	662: 32		
1936 års lån à 2,9 % ..	435,975: 20	12,643: 28	83,200: 74	
5. Vatten- och gasverksstyrelsen:				
1926 års lån à 5 %	68,827: 22	3,441: 36		
1928 års lån à 5 %	406,100: 92	19,667: 21		
1929 års lån à 5 %	512,996: 99	25,649: 85		
1931 års lån à 4,5 % ..	298,688: 74	13,440: 99		
1932 års lån à 4,85 % ..	502,772: 62	24,384: 47		
1932 års lån à 5 %	384,163: 03	19,208: 15		
1933 års lån à 4,5 % ..	376,264: 34	16,931: 90		
1934 års lån à 3,75 % ..	139,672: 11	5,237: 70		
1934 års lån à 3,8 % ..	617,097: 46	23,449: 70		
1935 års lån à 3,9 % ..	318,299: 31	12,413: 67		
1935 års lån à 3 %	17,685: 43	530: 56		
1935 års lån à 3 %	161,446: 97	4,843: 41		
1936 års lån à 2,9 % ..	1,250,531: 70	36,265: 42	205,464: 39	
6. Kyrkorådet:				
Lån av stadskassan à 4 %	33,000: —	1,320: —		
1934 års lån à 3,8 %	28,000: —	1,064: —	2,384: —	375,714: 97

b) Andra amorteringslån:

1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:

Räntor å av staden till bostadsbyggare utlämnade lån, förslagsvis 36,117: 83

Transport 411,832: 80

N:o 131.

Budgetförslag 1937.

			Transport	411,832: 80
c) Andra lån och skulder:				
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan à 3 %	54,947: 50	1,648: 43		
3. Ränta å kostnad för ökad hamnutrustning à 3 % ..	138,307: 62	4,149: 23		
4. Ränta å 1,000: —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4,5 %	1,000: —	45: —		
5. Ränta å till fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karlslund, enligt amorteringsplan ..	24,084: 59	1,204: 23		
6. Ränta å till Malma grustag förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 4 % ..	69,290: 41	2,771: 62	9,818: 51	
7. Ränta å tillfälliga lån			—: —	9,818: 51
d) Aktier:				
1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnväg kr. 99,000: — à 5 %			4,950: —	
3. Utdelning å aktier i A.-B. Arbetarebostäder, kronor 300,000: — à %			—: —	4,950: —
4. Utdelning å på staden överförda aktier i S.—W.—B:s Nya Järnvägs A.-B., motsvarande ränta till A.-B. Västeråsbanans intressenter kr. 1,843,160: — à 5 % kr. 92,158: —.				
				426,601: 31
Överskjutande utgifter				271,063: 22
			Kronor	697,664: 53

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

UTGIFTER:

a) Obligationslån:

	Ursprungl. lånebelopp:	Rester. lånebelopp:	Årets amorter.	
1. Upptaget år 1929 à 5 % slutamorterat 1/9 1959	2,744,000: —	2,408,000: —	58,000: —	58,000: —
Transport	2,744,000: —	2,408,000: —		58,000: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

Transport	2,744,000: —	2,408,000: —		58,000: —
b) Amorteringslån:				
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:				
1. År 1916 à 4¾ % slutamort. 31/12 1956 ..	250,000: —	179,173: 71	5,563: 44	
2. År 1917 à 4¾ % slutamort. 31/12 1957	250,000: —	184,484: 87	5,311: 16	
3. År 1918 à 4¾ % slutamort. 30/6 1958	350,000: —	265,377: 39	7,098: 43	
4. År 1918 à 5¼ % slutamort. 30/6 1958	350,000: —	271,519: 92	6,845: 43	
5. År 1920 à 6 % slutamort. 31/12 1960 ..	210,000: —	175,164: 40	3,447: 06	
5 a. År 1934 à 3¾ % slutamort. 1/7 1954	812,000: —	754,984: 19	30,121: 31	58,386: 83
Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6. År 1920 à 4 % slutamort. 31/12 1954 ..	162,000: —	96,205: 09	3,748: 16	
7. År 1921 à 4 % slutamort. 31/12 1955 ..	74,240: —	43,891: 14	1,584: 86	
8. År 1925 à 4,5 % slutamort. 31/12 1955 ..	30,000: —	23,754: 82	731: 03	
9. År 1926 à 4,5 % slutamort. 31/12 1956 ..	37,800: —	30,843: 70	880: 03	
9 a. År 1927 à 4,5 % slutamort. 31/12 1957 ..	48,191: 37	26,042: 61	690: 56	
9 b. År 1928 à 4,5 % slutamort. 31/12 1958 ..	65,800: —	52,340: 49	1,292: 68	
9 c. År 1929 à 4,5 % slutamort. 31/12 1959 ..	39,825: —	32,028: 43	738: 22	
9 d. År 1930 à 4,5 % slutamort. 31/12 1960 ..	70,000: —	57,791: 44	1.245: 39	
10. År 1931 à 4,5 % slutamort. 31/12 1961 ..	20,475: —	18,847: 21	380: 38	11,291: 31
Transport	5,514,331: 37	4,620,448: 49		127,678: 14

N:o 131.
Budget-förslag 1937.

	Transport	5,514,331: 37	4,620,448: 49		127,678: 14
	Upptagna lån från:				
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa: År 1926—1937 à 3¼ % slutamort. 31/12 1956 ..	200,000: —	162,137: 80	5,882: 33	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926—1937 à 3¼ % slutamort. 31/12 1956 ..	200,000: —	162,137: 80	5,882: 33	
13.	Städernas Allm. Brandstodsbolag: År 1926 à 5 % slutamort. 31/12 1956 ..	319,663: 33	259,147: 57	7,837: 07	
14.	Kopparbergs Läns Sparbank: År 1928 à 5 % slutamort. 30/6 1948 ..	500,000: —	355,604: 70	22,341: 10	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 % slutamort. 30/6 1948 ..	142,000: —	100,991: 84	6,344: 85	
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 % slutamort. 30/6 1948 ..	25,000: —	17,780: 12	1,117: 07	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 % slutamort. 30/6 1948 ..	100,000: —	71,120: 94	4,468: 22	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag: År 1928 à 5 % slutamort. 30/6 1948 ..	500,000: —	355,604: 96	22,341: 06	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4,5 % slutamort. 30/12 1955 ..	881,000: —	734,104: 35	31,391: 63	
20.	Kungl. Postsparbanken: År 1932 à 4,85 % slutamort. 30/6 1957 ..	663,000: —	602,014: 28	17,138: 80	
	Transport	9,044,994: 70	7,441,092: 85	124,744: 47	127,678: 14

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

	Transport	9,044,994: 70	7,441,092: 85	124,744: 47	127,678: 14
21. Väsmanlands läns Landsting: År 1932 à 5 % slutamort. 1/4 1957		250,000: —	227,425: 72	6,366: 22	
22. Fonder under drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 % slutamort. 30/6 1957 ..		1,000,000: —	909,702: 88	25,464: 88	
23. Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962		500,000: —	472,685: —	9,936: 50	
24. Livförsäkringsbolaget Framtiden: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962		100,000: —	94,537: —	1,987: 30	
25. Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962		500,000: —	472,684: 96	9,936: 50	
26. Svenska Personal-Pensionskassan: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962		200,000: —	189,074: —	3,974: 60	
27. Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962		200,000: —	189,074: —	3,974: 60	
28. Kinda Härads Sparbank, Kisa: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962		50,000: —	47,268: 51	993: 65	
29. Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962		50,000: —	47,268: 51	993: 65	
30. Stockholms Sjukhem: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962		165,000: —	155,986: 05	3,279: 05	
	Transport	12,059,994: 70	10,246,800: 20	191,651: 41	127,678: 14

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

	Transport	12,059,994: 70	10,246,800: 20	191,651: 41	127,678: 14
31.	Sädernas Allmänna Brandstodsbolag:				
	År 1910—1934 à 3,8 % slutamort. 1/4 1950 ..	1,844,000: —	1,669,029: 55	92,502: 88	
	År 1907—1935 à 3,9 % slutamort. 1/8 1947 ..	1,050,000: —	920,421: 55	68,603: 56	
32.	Kungl. Postsparbanken:				
	År 1935 à 3 % slutamort. 1/6 1960	596,700: —	580,333: 79	16,857: 20	
33.	Wahlbeckska fonden:				
	År 1902—1935 à 3 % slutamort. 1/8 1942	90,000: —	78,254: 10	12,098: 28	
34.	Västerås stads fonder:				
	År 1902—1935 à 3 % slutamort. 1/8 1942	76,000: —	66,081: 24	10,216: 32	
35.	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse:				
	År 1902—1935 à 3 % slutamort. 1/8 1942	125,000: —	108,686: 25	16,803: 16	
36.	Västmanlands Läns Sparbank:				
	År 1902—1935 à 3 % slutamort. 1/8 1942	316,000: —	274,758: 84	42,478: 39	
37.	Statens Byggnadslånebyrå:				
	År 1936 à 4,25 %	39,200: —	38,405: 71	*1,218: 53	
38.	Kungl. Postsparbanken:				
	År 1936 à 2,9 %	1,686,500: —	1,686,500: —	46,867: 62	499,297: 35
	Kronor	17,883,394:70	15,669,271: 43		626,975: 49

INKOMSTER:

a) Obligationslån och amorteringslån:

	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1. Fattigvårdsstyrelsen:			
1928 års lån à 5 %	220,475: 10	13,851: 45	
1929 års lån à 5 %	200,784: 15	4,818: 69	
1933 års lån à 4½ % ..	322,035: 57	6,769: 62	
1934 års lån à 3,75 % ..	47,262: 03	1,885: 58	
1935 års lån à 3 %	6,677: 03	1,032: 29	28,357: 63
		Transport	28,357: 63

*) Därav till riskfond Kr. 381: 99.

N:o 131.
Budget-förslag 1937.

		Transport	28,357: 63
2. Folkskolestyrelsen:			
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	2,892: 30	
1931 års lån à 4,5 % ..	16,407: 69	564: 54	
1932 års lån à 4,85 % ..	99,241: 65	2,825: 32	
1933 års lån à 4,5 % ..	54,228: 77	1,139: 97	
1934 års lån à 3,75 % ..	15,099: 69	602: 42	
1934 års lån à 3,8 % ..	184,172: 52	10,207: 42	
1935 års lån à 3,9 % ..	17,707: 16	1,319: 80	
1935 års lån à 3 %	56,735: 96	8,771: 52	
1935 års lån à 3 %	163,392: 12	4,746: 12	33,069: 41
3. Hamnen:			
För nya hamnbyggnaden:			
1928 års lån à 5 %	130,435: 96	8,194: 69	
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	2,892: 30	
1931 års lån à 4,5 % ..	78,342: 41	2,695: 54	
1935 års lån à 3,9 % ..	70,258: 85	5,236: 73	19,019: 26
4. Djuphamnen:			
1926 års lån à 5 %	217,995: 59	6,592: 76	
1926 års lån à 3,25 % ..	324,275: 60	11,764: 66	
1932 års lån à 5 %	752,324: 28	21,059: 44	
1934 års lån à 3,75 % ..	289,071: 74	11,532: 96	
1935 års lån à 3 %	22,077: 39	641: 29	
1936 års lån à 2,9 % ..	435,975: 20	12,115: 69	63,706: 80
5. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1926 års lån à 5 %	68,827: 22	2,081: 50	
1928 års lån à 5 %	406,100: 92	25,513: 49	
1929 års lån à 5 %	512,996: 99	12,382: 11	
1931 års lån à 4,5 % ..	298,688: 74	10,277: 09	
1932 års lån à 4,85 % ..	502,772: 62	14,313: 49	
1932 års lån à 5 %	384,163: 03	10,753: 70	
1933 års lån à 4,5 % ..	376,264: 34	7,909: 58	
1934 års lån à 3,75 % ..	139,672: 11	5,572: 43	
1934 års lån à 3,8 % ..	617,097: 46	34,201: 46	
1935 års lån à 3,9 % ..	318,299: 31	23,724: 41	
1935 års lån à 3 %	17,685: 43	2,734: 21	
1935 års lån à 3 %	161,446: 97	4,689: 62	
1936 års lån à 2,9 % ..	1,250,531: 70	34,752: 12	188,905: 21
		Transport	333,058: 31

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

			Transport	333,058: 31
6. Kyrkorådet:				
Lån från Stadskassan				
à 4 %	33,000: —	2,000: —		
1934 års lån à 3,8 %	30,000: —	2,000: —	4,000: —	337,058: 31

b) Andra amorteringslån:

1. Kapitalavbetalning å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:

Årets amortering, förslagsvis	21,732: 48
	358,790: 79
Överskjutande utgifter	268,184: 70
Kronor	626,975: 49

2. Fattigvård.

UTGIFTER:

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag			691,154: 05
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Tillkommer:			
Anslag till ökade löner vid ålderdomshemmet		1,833: —	
Avgår:			
Å avlöning till kassörska	358: —		
Å avlöning till registrator	93: —	451: —	1,382: —
		Kronor	692,536: 05

INKOMSTER:

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag	225,274: —
Överskjutande utgifter	467,262: 05
Kronor	692,536: 05

3. Barnavård.

UTGIFTER:

Enligt Barnavårdsnämndens förslag	102,250: —
Kronor	102,250: —

INKOMSTER:

Enligt Barnavårdsnämndens förslag	28,800: —
Överskjutande utgifter	73,450: —
Kronor	102,250: —

N:o 131.
Budget-förslag 1937.

4 A. Folkskola.

UTGIFTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		868,421: 05
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å anslaget till reparation av fastigheter	6,500: —	
Å avlöning till lärarinnor i huslig ekonomi	900: —	
Å avlöning till vaktmästare	1,320: —	8,720: —
	Kronor	859,701: 05

INKOMSTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	392,468: —
Överskjutande utgifter	467,233: 05
Kronor	859,701: 05

4 B. Fortsättningsskola.

UTGIFTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	15,085: —
Enligt drätselkammarens förslag:	
Avgår:	
Anslaget till telefon åt föreståndaren	35: —
Kronor	15,050: —

INKOMSTER:

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	6,750: —
Överskjutande utgifter	8,300: —
Kronor	15,050: —

4 C. Högre Folkskola.

UTGIFTER:

Enligt styrelsens förslag	28,783: 50
Kronor	28,783: 50

INKOMSTER:

Enligt styrelsens förslag	16,020: —
Överskjutande utgifter	12,763: 50
Kronor	28,783: 50

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

4 D. Allmänt läroverk.

UTGIFTER:

a)	Underhåll av fastighet inkl. kostnader för seminariet	3,000: —	
	Anslag till påbörjande av läroverkets restaurering (2:dra året)	150,000: —	153,000: —
b)	Löner och arvoden:		
	1. Hyresbidrag åt rektor (29/1 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,800: —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	430: —	3,230: —
c)	Övriga utgifter:		
	Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450: —
		Kronor	156,680: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

UTGIFTER:

a)	Högre Flickskolan:		
	1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stfms beslut den 28/8 1908 efterskänkta räntan å läroverkets lån från stadskassan: 5½ % å 30,000: — eller kr. 1,650: —, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931, 25/2 1932)	3,000: —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	345: —	
	3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920), förslagsvis	750: —	
	4. Ersättning för skolbad till varmbadhuset	450: —	
	5. Anslag till nedsättning av terminsavgifter (31/5 1935), förslagsvis	12,000: —	16,545: —
b)	Arbetareinstitutet:		
	1. Anslag till föreläsningsverksamhet	3,000: —	
	2. Anslag till bibliotek	16,500: —	19,500: —
c)	Tekniska skolan: (läsåret 1937—1938):		
	Enligt styrelsens förslag	82,075: —	
	Enligt Drätselkammarens förslag:		
	Tillkommer:		
	Anordnande av lokaler för undervisning i husligt arbete (Stfms beslut 29/6 1936)	30,000: —	112,075: —
		Transport	148,120: —

	Transport	148,120: —
d) Elektrotekniska fackskolan:		
1. Hyresbidrag åt rektor		2,000: —
	Kronor	150,120: —

INKOMSTER:

c) Tekniska skolan: (läsåret 1937—1938):		
Enligt styrelsens förslag		52,023: 33
Överskjutande utgifter		98,096: 67
	Kronor	150,120: —

5. Hälso- och sjukvård.

UTGIFTER:

5 A. Allmänna Hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	64,768: —	
Enligt drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Anskaffning av ambulansautomobil (Stfm 29/10 1936)	8,600: —	73,368: —

5 B. Bostadsinspektionen.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	4,511: —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	16,386: —

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	1,400: —
Kronor	95,665: —

INKOMSTER:

5 A. Allmänna Hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	3,200: —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	16,386: —
	19,586: —
Överskjutande utgifter	76,079: —
Kronor	95,665: —

6. Gator, vägar, planteringar och dylikt.

UTGIFTER:

6 A. Gatuläggning.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	25,000: —		
Avgäld för nubbstensbrott	150: —	25,150: —	
2. Särskilda gatuarbeten:			
Omläggning av gångbanorna å Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen	21,000: —		
Asfaltering av norra gångbanan i Pilgatan	6,000: —		
Rätning och stensättning av Stockholmsvägen från Myggbogatan till Sommarrogatan	25,500: —		
Stensättning av Nygatan från Domkyrkoesplanaden till Utanbygatan ..	9,500: —		
Omsättning av körbanan i Pilgatan mellan Kungsängsgatan och Metallverkens spår	7,500: —		
Ordnande av Slottsgatan mellan Stora gatan och Skepparbacken, tilläggsanslag	4,800: —		
Första ordnande av gatukorset i Oxbacken	9,500: —		
Stensättning av Sturegatan från Munkgatan till Trädgårdsgatan	7,000: —		
Hamngatan, asfaltering av västra gångbanan	4,500: —		
Ordnande av Smedjegatan från Stora torget förbi tomten n:r 4 i kvarteret Inge	23,000: —		
Färdigställande i mån av bebyggelsens fortskridande av vissa delar av Tessin-, Brahe- och Wallingatorna med asfalterade körbanor, förslagsvis	40,000: —	158,300: —	183,450: —

6 B. Vägar.

1. Underhåll av allmänna vägar	45,000: —	
Underhåll av övriga trafikleder utom stadsplanen	30,000: —	
Vidgad stensättning av Köpingsvägen från Västmannagatan till Djuphamnsvägen utöver 1935 och 1936 års anslag, förslagsvis	20,000: —	
Gäldande av oreglerade vägkostnader	87,056: 04	182,056: 04
	Transport	365,506: 04

Transport 365,506: 04

N:o 131. *Budgetförslag 1937.*

6 C. **Planteringar.**

Enligt Planteringsnämndens förslag	97,952: —		
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Tillkommer:			
Ny stadsträdgårdsanläggning enligt Stfm:s beslut 30/4 1936	66,500: —	164,452: —	
Avgår:			
Extra utgift för underhåll av diverse platser inom stadsplanen		1,500: —	162,952: —

6 D. **Gatubelysning.**

a) Gasbelysning		21,300: —	
b) Elektrisk belysning	47,000: —		
Avgår belysning vid hamnen	840: —	46,160: —	
c) Anskaffning av nya gatulyktor		16,680: —	84,140: —

6 E. **Gaturenhållning.**

1. Renhållning (vinterunderhåll och vattning m. m.)	30,000: —	
3. S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336: —	4,368: —	34,368: —
Kronor		646,966: 04

INKOMSTER:

6 A. **Gatuläggning.**

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngwe Swenson), (29/3 1928)	300: —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten av ordinarie automobilskattemedel	90,000: —	
Avgifter för torgplatser	4,000: —	
Bidrag av omnibustrafiken	4,000: —	
Gatukostnadsbidrag, förslagsvis	20,000: —	118,300: —
Transport		118,300: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

		Transport	118,300: —

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel:			
Till allmänna vägar	40,000: —		
Till övriga trafikleder utom stadsplanen ..	20,000: —	60,000: —	
Av automobilskattemedlens utjämningsandel		10,000: —	70,000: —

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag	12,100: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000: —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800: —	2,800: —
		203,200: —
Överskjutande utgifter		443,766: 04
	Kronor	**646,966: 04**

7. Avloppsledningar.

UTGIFTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	185,900: —
Kronor	185,900: —

INKOMSTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	80,000: —
Överskjutande utgifter	105,900: —
Kronor	185,900: —

8. Hamnen.

UTGIFTER:

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag	177,105: —
Transport	177,105: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

Transport	177,105: —
8 C. och D. Djuphamnen.	
Enligt Hamnstyrelsens förslag	176,936: 04
Kronor	354,041: 04

INKOMSTER:

8 A. och B. Den äldre hamnen.	
Enligt Hamnstyrelsens förslag	177,105: —
8 C. och D. Djuphamnen.	
Enligt Hamnstyrelsens förslag	134,700: —
	311,805: —
Överskjutande utgifter	42,236: 04
Kronor	354,041: 04

10. Renhållningsverk och Svingård.

UTGIFTER:

10 A. Renhållningsverk.	
Enligt Lantegendomsnämndens förslag	119,465: 76
10 B. Svingård.	
Enligt Lantegendomsnämndens förslag	35,000: —
Kronor	154,465: 76

INKOMSTER:

10 A. Renhållningsverk.	
Enligt Lantegendomsnämndens förslag	54,500: —
10 B. Svingård.	
Enligt Lantegendomsnämndens förslag	35,000: —
	89,500: —
Överskjutande utgifter	64,965: 76
Kronor	154,465: 76

N:o 181.
Budget-förslag 1937.

11. Vattenledningsverk.

UTGIFTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		249,000: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Avgår:			
Å avlöning till en nyanställd avläsare motsvarande ett ålderstillägg	219: —		
D:o till en nyanställd arbetsförman	243: —	462: —	248,538: —
Överskjutande inkomster			30,062: —
		Kronor	278,600: —

INKOMSTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	278,600: —
Kronor	278,600: —

12. Gasverk.

UTGIFTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	473,300: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å avlöning till ritbiträde	345: —	472,955: —
Överskjutande inkomster		48,045: —
	Kronor	521,000: —

INKOMSTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	521,000: —
Kronor	521,000: —

13. Elektricitetsverk.

UTGIFTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	660,100: —
Transport	660,100: —

	Transport	660,100: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å avlöningen till en nyanställd maskinist motsvarande ett ålderstillägg	231: —	659,869: —
Överskjutande inkomster		341,831: —
	Kronor	1,001,700: —

INKOMSTER:

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		1,001,700: —
	Kronor	1,001,700: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

UTGIFTER:

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag .... 3,300: —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhustyrelsens förslag .... 67,000: —

17 D. Båttrafik.

Enligt bilaga .... 13,200: —

17 F. Grustag.

Enligt bilaga 38,226: 62

Kronor 121,726: 62

INKOMSTER:

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag .... 1,100: —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag .... 67,000: —

Transport 68,100: —

N:o 131.
Budget-förslag 1937.

	Transport	68,100: —

17 D. Båttrafik.

Enligt bilaga	13,200: —

17 F. Grustag

Enligt bilaga		38,226: 62
		119,526: 62
Överskjutande utgifter		2,200: —
	Kronor	121,726: 62

18. Brandväsen.

UTGIFTER:

Enligt Brandstyrelsens förslag		136,556: 75
	Kronor	136,556: 75

INKOMSTER:

Enligt Brandstyrelsens förslag		15,035: —
Överskjutande utgifter		121,521: 75
	Kronor	136,556: 75

20. Fastighetsförvaltning.

UTGIFTER:

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:

1. Underhåll av fastigheten	1,000: —		
Nya värmeledningspannor (Stfm. 29/6 1936)	1,500: —	2,500: —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		500: —	
3. Brandförsäkringspremier m. m.		175: —	3,175: —
		Transport	3,175: —

		Transport	3,175: —
b) Polis- och Brandstationen:			
1. Underhåll av fastigheten		1,000: —	
2. Brandförsäkringspremier och vattenavgifter		700: —	
4. Gaturenhållning		300: —	
5. Sotning		150: —	2,150: —
c) Stadshotellet:			
1. Räntor och amorteringar: 1 års ränta 6,741: 34; 1 års amort. 25,688: 78; 32,430: 12			
2. Underhåll av fastigheten och inventarier	5,000: —		
Extra underhållskostnader enligt Stadsfullmäktiges beslut d. 28/4 och 27/10 1932, 5:te året ..	15,700: —		
Resterande kostnad för samma ändamål	35,453: 25	56,153: 25	
3. Kostnader för uppvärmning, (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)		14,000: —	
4. Skatter		5,000: —	
5. Brandförsäkringspremier m. m.		400: —	
6. Renhållning		950: —	
7. Sotning		350: —	
8. Vattenavgift		1,500: —	78,353: 25
d) Sundinska huset:			
1. Underhåll av fastigheten		1,000: —	
Tillfällig kostnad för större yttre reparation c:a 18,000: — kr., att amorteras på 5 år, 4:de året		3,500: —	
2. Skatter		400: —	
3. Brandförsäkringspremier		75: —	
4. Renhållning		350: —	
5. Sotning		50: —	
6. Vattenavgift		300: —	
7. Hyra, avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)		8,000: —	13,675: —
		Transport	97,353: 25

N:o 131.
Budget-förslag 1937.

	Transport	97,353: 25
e) Tullhuset:		
1. Underhåll av fastighet och inventarier	300: —	
2. Vattenavgift och sotning	35: —	
3. Försäkringspremier	15: —	350: —
f) Paviljongen i Stadsparken:		
1. Ny serveringspaviljong, del av kostnaden (27/8 1936)	100,000: —	
2. Skatter	500: —	
3. Brandförsäkringspremier	200: —	
4. Sotning	100: —	100,800: —
g) Gårds- och tomtfastigheter:		
1. Underhåll av fastigheter	15,000: —	
2. Skatter	11,000: —	
3. Brandförsäkringspremier	2,500: —	
4. Renhållning	8,000: —	
5. Sotning	2,000: —	
6. Vattenavgifter m. m.	5,500: —	
8. Lön till v. värd, 36: IV	6,180: —	
8 a. Iordningställande av tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m. (12,800: 5 = 2,560: —) 3:dje året	2,560: —	
Resterande kostnad för iordningsställande av Apoteket Bäverns lokaler (25/4 1935) (35,273: 79 — 28,000: — = 7,273: 79	7,273: 79	60,013: 79
h) Hamnmagasinen:		
1. Underhåll av fastigheterna	500: —	
2. Skatter	1,700: —	
3. Brandförsäkringspremier	100: —	2,300: —
i) Hamnplanen och materialgården:		
1. Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m, m, ..	2,000: —	
2. Justering av spår m. m.	1,500: —	3,500: —
j) Hamnpaviljongen:		
1. Underhåll av fastigheten	1,000: —	
2. Skatter	150: —	
3. Brandförsäkringspremier	65: —	
4. Vatten och sotning	25: —	1,240: —
	Transport	265,557: 04

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

Transport		265,557: 04	
k) Kabinettet:			
1. Underhåll av fastigheten	150: —		
2. Löner och arvoden	1,750: —		
4. Brandförsäkringspremier	30: —		
5. Vattenavgift	50: —		
6. Bränsle, lyse och diverse	450: —	2,430: —	
m) Omnibustrafikstationen:			
1. Amortering	2,650: —		
2. Brandförsäkringspremier	50: —		
3. Övriga utgifter	400: —	3,100: —	271,087: 04

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	114,737: —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomarna Carlsberg och Stensborg:				
1. Underhåll av fastigheterna		500: —		
2. Skatter		1,300: —	1,800: —	
a) Egendomen Emaus:				
Underhåll av fastigheten m. m.			1,000: —	
b) Hästholmarna:				
1. Underhåll av fastigheter och bryggor		4,000: —		
3. Skatter		600: —		
4. Brandförsäkringspremier		300: —		
5. Diverse utgifter		100: —		
6. Ordningsman, arvode, förslagsvis		1,100: —		
7. Amortering å kostnader för tillbyggnad av Elba-restauranten (26/2 1931) (återstod Kr. 3,731: 52)		3,731: 52	9,831: 52	
c) Diverse jordägor:				
1. Skatter		5,700: —		
2. Arrenden och avgälder:				
Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång ..	45: —			
S. k. Falkenbergska tomten	200: —	245: —		
Transport		5,945: —	12,631: 52	385,824: 04

N:o 131.
Budget-förslag 1937.

Transport		5,945: —	12,631: 52	385,824: 04
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	45: —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	25: —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	100: —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång	580: —			
Upplåten mark enl. Kungl. brevet den 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet o. Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång ..	226: —			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång	10: —	986: —		
4. Mark av Lustigkulls- och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		180: —		
5. Arrende för biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450: —	7,561: —	
Transport			20,192: 52	385,824: 04

N:o 131. *Budgetförslag 1937.*

	Transport	20,192: 52	385,824: 04
d) Övriga utgifter:			
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats	1,000: —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn	8,000: —	9,000: —	29,192: 52

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	4,200: —
	419,216: 56
Överskjutande inkomster	57,208: 13
Kronor	476,424: 69

INKOMSTER:

20 A. Egendomar inom stadsplan.

c) Stadshotellet:				
1. Västerås Hotell A.-B. 32,000: —				
D:o, tilläggshyra 3,550: —	35,550: —			
Västerås Systembolag	18,500: —			
Sällskapet	2,250: —			
Upplands Ensk. Bank	5,000: —			
Frisör Gösta Ståhl	1,400: —	62,700: —		
2. Avgifter för festvåningens användande		1,500: —		
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter		400: —		
Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning		12,800: —	77,400: —	
d) Sundinska huset:				
Hyresinkomster			13,395: —	
e) Tullhuset.				
Hyra för bostadslägenhet			450: —	
f) Paviljongen i Stadsparken:				
Hyresinkomster, förslagsvis			14,000: —	
		Transport	105,245: —	

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

		Transport	105,245: —
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
Hyror och arrenden för gårdar och tomter		142,000: —	
För pensionärshemmet		4,500: —	146,500: —
h) Hamnmagasinen:			
A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1		6,000: —	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2	6,000: —		
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3	2,087: 50	8,087: 50	
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	2,200: —		
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	1,500: —	3,700: —	
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3		1,800: —	
Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3 ..		674: —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		112: 50	20,374: —
i) Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o		1,087: 50	
Tegel- och Murbruks A.-B.		2,128: —	
Kafferosteriet Pyramiden		650: —	
Järnh. Axel Sundström		812: 50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367: 50	
Grossh. H. Nordenhaag	495: —		
Grossh. H. Nordenhaag	1,930: —	2,425: —	
Västerås Nya Murbruks A.-B.		478: —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050: —	
Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.		843: 75	
Järnhandl. Eric Sundström		562: 50	
Järnhandl. Bröderna Larsson		735: —	
Allm. Svenska El. A.-B.	207: —		
D:o	525: —		
D:o, för magasinstomt	5,667: —	6,399: —	
A.-B. John A. Fors		180: —	
J. Aug. Andersson		700: —	
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:			
Koop. Fören. Svea n:r 1, 1:sta raden	233: 80		
Transport	233: 80	18,418: 75	272,119: —

N:o 131. *Budgetförslag 1937.*

Transport	233: 80	18,418: 75	272,119: —	
Centralföreningen, n:r 2				
1:sta raden	230: 50			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3				
1:sta raden	316: 80			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1				
2:dra raden	291: —			
A.-B. John A. Fors, n:r 2				
2:dra raden	292: 30			
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3				
2:dra raden	235: 40	1,599: 80		
A.-B. Västeråsspedition		25: —		
M. A. Carlsson		225: —		
Tomt av f. d. vedgården, förslagsvis		500: —	20,768: 55	
j) Hamnpaviljongen:				
Hyresinkomster:				
Spedition		2,250: —		
Hamnkaféet		1,250: —	3,500: —	
k) Kabinettet:				
Inkomster			1,500: —	
m) Omnibustrafikstationen:				
Hyra för stationen		3,100: —		
D:o för varuskjul		180: —	3,280: —	301,167: 55

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	114,737: —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomen Carlsberg	500: —		
Del av Carlsberg (stadens lantbruk)	200: —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin			
Andersson)	5: —	705: —	
a) Egendomen Emaus:			
Hyra för bostäder, trädgård och garage ..	2,750: —		
Arrende (stadens lantbruk)	500: —	3,250: —	
Transport		3,955: —	415,904: 55

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

Transport			3,955: —	415,904: 55
b) Hästholmarna:				
Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba		6,850: —		
Hyra för serveringspaviljong å Östra holmen		2,000: —	8,850: —	
c) Diverse jordägor:				
1. Östra utmarken:				
Arrende för följande lägenheter:				
Lilla Stenby, delar av Utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanby utmarks jord (Nordanby gård)		3,500: —		
Gustavsslätt (G. Boholm) till 1946 ..		235: —		
Andersborg (G. Andersson) till 1943		400: —		
Sundinska utmarken (Koloniträdgårdar)		430: —		
Kristiansborg (stadens lantbruk)		2,500: —		
Hovdestalund (F. Johansson) till 1950		1,000: —		
Malma gård (stadens lantbruk)		3,500: —	11,565: —	
2. Västra utmarken:				
Arrende:				
Stensborg, växthus och en del jord (R. Eriksson)		2,500: —		
Stensborg, övrig mark och hus	1,200: —			
Ett område, (Ridhuset)	200: —	1,400: —		
Byggnadsplatser å det s. k. Käringsberget:				
Fru Eriksson, Ekeby		10: —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Thilén	5: —			
Rob. Pettersson	5: —	10: —		
Ett till Hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m. år 1949		25: —		
Området av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:				
Dir. G. Barckman		570: —		
Ett område intill Mälardalen:				
Registrator N. Filling		25: —		
Transport		4,540: —	24,370: —	415,904: 55

N:o 131. *Budgetförslag 1937.*

Transport	4,540: —	24,370: —	415,904: 55
Ett område för båthus:			
Västerås Kanotförening	10: —		
J. Ruben Nyman	10: —		
H. Wernekinck	10: —	4,570: —	
d) Viksäng:			
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944:			
Fru Eva Larsson	20: —		
Stadsfogde E. Kumlin	100: —		
Disp. O. Johansson m. fl.	51: —		
Kamrer H. Molander	20: —		
Dir. A. Sundström	40: —		
f. Handl. Gustav Svensson	35: —		
Änkefru Lydia Ström	20: —		
V:ås Kyrkliga Ungdomsförbund	25: —		
Kapten H. Slettengrens sterbhus	75: —	386: —	
e) Diverse arrenden:			
f. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)	37: —		
D:o, jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman) ..	60: —		
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla	175: 64		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna ..	500: —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket) ..	200: —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)	369: 70		
Kraftledningskabel i stadens mark (Svenska Metallverken)	72: 40		
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)	14: —		
A.-B. Naftasyndikat	300: —		
Blåsbo Tennisplaneförening	100: —		
Diverse mindre områden	1,000: —		
O. Hellman, jaktarrende	100: —	2,928: 74	
f) Arrende för fiskevatten:			
Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50: —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstugan med jord å Elba	150: —		
Transport	200: —	32,254: 74	415,904: 55

N:o 131.
Budget-förslag 1937.

Transport	200: —	32,254: 74	415,904: 55
Diverse mindre fiskearrenden (G. O. Sabel med flera)	30: —	230: —	
g) Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50: —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben	50: —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund och Nitroglycerin A.-B.)	20: —		
Hyra för mark vid Lillån, (Vega)	20: —		
Upplag å Munk- och Kungsängen (Telegrafverket)	100: —		
P. J. Walléns isupplag, (260 kvm. à 50 öre)	130: —		
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre)	135: —		
Mjölkcentralen (208 kvm. à 50 öre)	104: —		
K. Larssons isupplag (198 kvm. à 50 öre)	99: —		
Markhyra för serveringspaviljong å Djäkneberget	300: —		
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken	800: —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)	200: —		
Karuseller och skjutbanor m. m.	4,000: —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000: —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,800: —		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	500: —		
Myggbo Sågbolag (879 kvm. à 60 öre)	527: 40		
Avgäld för grustäkt	500: —		
Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma	5,000: —		
Försäljningskiosk vid Stora gatan i Ringvägen (Elna Bergman)	200: —		
Hyra för köttbesiktningsbyrån	3,000: —	21,535: 40	54,020: 14

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag .... 6,500: —

Kronor 476,424: 69

21. Magistrat och Rådhusrätt.

UTGIFTER:

Enligt Magistratens förslag		62,897: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å anslaget till löner, ett ålderstillägg åt t. f. assessorn		402: —
	Kronor	62,495: —

22. Kronouppbörds- och Exekutionsväsen.

UTGIFTER:

Enligt Magistratens förslag		62,837: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Avlöning till ett ordinarie biträde	2,310: —	
Tillkommer:		
Höjning av anslaget till extra biträden	2,100: —	210: —
	Kronor	62,627: —

INKOMSTER:

Enligt Magistratens förslag		15,540: —
Överskjutande utgifter		47,087: —
	Kronor	62,627: —

23. Polisväsen och fångvård.

UTGIFTER:

Enligt Polisnämndens förslag		287,559: —
	Kronor	287,559: —

INKOMSTER:

Enligt Polisnämndens förslag		39,946: —
Överskjutande utgifter		247,613: —
	Kronor	287,559: —

N:o 131.
Budget-förslag 1937.

26. Allmän pensionsförsäkring.

UTGIFTER:

a) Pensionsnämnden för Västerås stad:

1. Dagtraktamenten för nämndens ledamöter à 4 kr. pr sammanträde, förslagsvis	290: —		
2. Arvode åt ordföranden	600: —		
3. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	3,000: —		
4. För läkarebetyg och läkareundersökningar, förslagsvis	200: —		
5. Annonser och kungörelser	100: —		
6. Papper och blanketter samt diverse utgifter, förslagsvis	350: —		4,540: —

b) Pensionsnämnden för S:t Ilian och Lundby:

Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde		100: —
d) Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		6,000: —
e) Bidrag till pensionstillägg och understöd		36,000: —
	Kronor	46,640: —

27. Övriga förvaltningskostnader.

UTGIFTER:

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier		3,000: —
b) Löner och arvoden:		
Drätseldirektören, 60:IV	16,128: —	
Byggnadschefen, 55:IV	13,476: —	
Stadsombudsmannen, 49:I	9,390: —	
Drätselnotarien, 41:IV	7,584: —	
Stadskamreraren, 47:IV	9,924: —	
Stadsbokhållaren, 29:IV	4,605: —	
Stadskassörskan, 26:IV	4,101: —	
Transport	65,208: —	3,000: —

N:o 131. *Budgetförslag 1937.*

Transport		65,208: —	3,000: —
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätselbdirektörskontoret, 20:IV	3,243: —		
Personligt lönetillägg	500: —	3,743: —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret, 20:IV		3,243: —	
Manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19:IV		3,105: —	
Manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret, 24:II		3,345: —	
Verkmästare, förslagsvis		4,000: —	
3 arbetsförmän: (Pettersson, Westholm, Johansson), 27:IV à 4,269: —		12,807: —	
Förrådsförman, 25:II		3,471: —	
Rådhusvaktmästaren, 25:IV		3,933: —	
1 körkarl: (Persson), 22:IV		3,519: —	
1 körkarl: (Gustavsson), 22:II		3,093: —	
1 körkarl: (Bergkvist) 22:I		2,880: —	
Extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis		8,500: —	
Tekniskt biträde åt byggnadschefen		5,880: —	
Tillfälligt sekreterarebiträde å stadskansliet		1,800: —	
Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode		1,320: —	
Revisionskostnader		2,900: —	
Läkarearvode för förmän, rådhusvaktmästaren, körkarlar och skrivbiträden		100: —	132,847: —
b) Pensioner och understöd:			
f. Stadsinsp. P. V. Johansson		3,696: —	
f. Förrådsförman C. J. Barklund		2,556: —	
f. Förman J. V. Råberg		1,400: —	
f. Körkarlen A. Eriksson		993: —	
f. Arbetaren V. Ehrnström		1,302: —	
f. Grovarbet. H. Hansson		1,347: —	
f. Grovarb. J. R. Svangren		1,464: —	
f. Grovarb. E. A. Tibbling		762: —	
f. Grovarb. J. V. Karlsson		1,041: —	
f. Grovarb. K. A. Bergvall		1,464: —	
f. Träarb. J. E. Pettersson		1,041: —	
Änkefru Södergren	376: —		
Dyrtidstillägg, förslagsvis 50 %	188: —	564: —	
Transport		17,630: —	135,847: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

	Transport	17,630: —	135,847: —
f. Skrivbitr. Amelie Presto-Ström		400: —	
f. Grovarb. A. T. Svensson		1,170: —	
f. Grovarb. J. A. Wagerman		879: —	
Änkefru Siri Tenow		3,402: —	
f. Byggmästaren Albert Andersson		3,029: —	
Änkefru Ida Nygren-Andersson		705: —	
f. Grovarb. H. Södergren		1,053: —	
f. Kranmaskinisten J. V. Åsberg		1,497: —	29,765: —

d) Renhållning:

Rådhuset och annexet	2,500: —

e) Belysning:

Rådhuset och annexet	600: —

f) Uppvärmning:

Rådhuset och annexet	1,500: —

g) Övriga utgifter:

1. Tryck- och annonskostnader		11,000: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,700: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremier		50: —	
4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203: 75	
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfullmäktiges ordf.	70: —		
Drätselkammarens ordf.	70: —		
Drätseldirektörens exp. och bostad	230: —		
Stadsombudsmannens exp. och bostad	180: —		
Drätselnotariens exp. och bostad	250: —		
Byggnadschefens exp. och bostad	180: —		
Stadskamrerarekontoret	230: —		
Stadskamrerarens bostad	70: —		
Arbetskontoret	110: —		
Arbetsförman Westholm	70: —		
Arbetsförman Johansson	70: —		
Arbetsförman Pettersson	70: —		
Rådhusvaktmästaren ..	70: —		
Transport	1,670: —	13,953: 75	170,212: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

Transport	1,670: —	13,953: 75	170,212: —	
Förrådet	180: —			
Samtalsavgifter	250: —	2,100: —		
6. Hyra för lokaler i rådhusets annex		2,400: —		
7. Diverse och oförutsedda utgifter ..		1,000: —		
8. Distribution av debetsedlar m. m. ..		1,000: —	20,453: 75	
h) Stallet:				
1. Utfodring och skötsel av 4 hästar ..		3,000: —		
2. Hästskoning och hästförsäkring		400: —		
3. Underhåll av körredskap		600: —	4,000: —	194,665: 75

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag		50,404: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Tillkommer:			
Anslag för triangelmätning enligt Stadsfullmäktiges beslut 24/9 1936	22,000: —		
Avgår:			
Anslag till extra biträde för stadsplanearbete	5,000: —	17,000: —	67,404: —

27 C. Automobiler.

a) Underhåll och reparationer	5,000: —	
b) Löner och arvoden:		
2 bilförare, förslagsvis	7,000: —	
c) Driftkostnader:		
Bensin, smörjoljor m. m.	5,700: —	
d) Diverse utgifter:		
Diverse, såsom skatter m. m.	2,000: —	19,700: —
	Kronor	281,769: 75

INKOMSTER:

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag	12,000: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer	3,000: —	15,000: —
	Transport	15,000: —

N:o 131.
Budget-förslag 1937.

	Transport	15,000: —

27 C. **Automobiler.**

Inkomster av körningar		26,000: —
		41,000: —
Överskjutande utgifter för Stadsfullmäktige och Drätselkammaren	194,665: 75	
Byggnadsnämnden	52,404: —	
	247,069: 75	
Överskjutande inkomster:		
Automobiler	6,300: —	240,769: 75
	Kronor	281,769: 75

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

UTGIFTER:

a) Sociala ändamål:

1.	Arbetsstugan (29/12 1910) utöver bidrag från Sundinska fonden 3,000: — kr.	1,000: —	
2.	Barnkrubban (28/12 1918)	3,500: —	
3.	Barnhemmet för flickor (28/12 1918) att utgå från Sundinska fonden 1,000: — kr.	—:—	
4.	Natthärberget utöver bidrag av Sundinska fonden 600: — kr.	400: —	
5.	Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907, 29/12 1920 och 17/12 1934)	3,000: —	
8.	Barnhemmet ”Sparvboet” (21/12 1911 och 28/12 1918)	1,400: —	
10.	Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)	800: —	
11.	Frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)	2,800: —	
12.	Erkända sjukkassor i Västerås (21/6 och 17/12 1934, förslagsvis	15,000: —	
15.	Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)	3,000: —	
16.	Nykterhetsnämnden	2,500: —	
17.	Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)	2,500: —	
18.	Västerås skollovskolonier	11,000: —	
19.	Västerås gymnastikförening	1,500: —	
21.	Västmanlands fornminnesförening	3,000: —	
22.	Västerås Konstförening (30/4 1931 till 1/10 1941)	2,500: —	
23.	Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet (19/12 1935)	1,000: —	54,900: —
		Transport	54,900: —

N:o 131. Budgetförslag 1937.

		Transport	54,900: —
b) Taxeringsnämnderna:			
1. Traktamentsersättning à 1: 40 pr sammanträdestimme, högst 10 kr. pr dag		1,800: —	
2. Biträde åt ordförandena		700: —	
3. Lyse och städning av byrålokal		60: —	
4. Annonser, högst		100: —	
5. Skrivmaterial och diverse		150: —	
6. Arvode till taxeringsassistent, förslagsvis	6,300: —		
7. Telefon och skrivmaterial till d:o	200: —	6,500: —	9,310: —
c) Diverse utgifter:			
1. Premie för olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare		3,500: —	
2. Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)		4,500: —	
3. Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6: — kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)		1,950: —	
5. Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12: — (26/10 1911)		720: —	
6. Representationsanslag (19/12 1912)		2,000: —	
7. Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)		1,500: —	
9. Anslag till utsättning av smörbord		250: —	
12. Svenska städernas förhandlingsorganisation, årsavgift		536: 25	
14. Byggnads A.-B. Mimer för garanterad utdelning år 1936		23,981: 55	
15. Grundförstärkning av stadshotellet (2:dra året)		150,000: —	
16. Restaurering av polis- och brandstationsbyggnaden samt påbörjande av nybyggnad för densamma, (2:dra året)		100,000: —	
17. Pristävlan om plats för nytt rådhus (Stfm. 28/5 1936)		15,000: —	
18. Uppförande av ett garage för motorredskap (Stfm. 29/6 1936)		35,000: —	
19. Överbyggnad av Persbobäcken för Arosvallens utvidgning (Stfm. 24/9 1936)		23,000: —	361,937: 80
		Kronor	426,147: 80

INKOMSTER:

b) Taxeringsnämnderna:	
Beräknat statsbidrag	2,700: —
Överskjutande utgifter	423,447: 80
Kronor	426,147: 80

N:o 131.
Budgetförslag 1937.

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag	125,116: 65
Kronor	125,116: 65

30. Allmänna bidrag av staten.

Källarfrihetsmedel	349: 89
Kronor	349: 89

31. Diverse inkomster.

a)	Bötesmedel	800: —
b)	Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	—:—
c)	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000: —
d)	Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	100: —
e)	Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	1,000: —
f)	Överskott å förrådsrörelsen	2,000: —
	Kronor	7,900: —

32. Skatter och liknande avgifter.

UTGIFTER:

Avsättning av nöjesskattemedel till kulturellt ändamål	25,000: —	
För avkortningar och restitutioner, förslagsvis	200,000: —	225,000: —
Överskjutande inkomster		3,064,901: 56
Kronor		3,289,901: 56

INKOMSTER:

a)	Hundskatt à 25: — kr. pr hund	11,500: —
b)	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt	650: —
c)	Skogsaccis	300: —
	Transport	12,450: —

N:o 131. *Budgetförslag 1937.*

	Transport		12,450: —
d) Utdebitering för år 1936 à 6:90 à 450,777:51 skattekronor	3,110,364: 82		
e) Kommunal progressivskatt	127,000: —		
f) Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid	86: 74		3,237,451: 56
g) Nöjesskatt			40,000: —
		Kronor	3,289,901: 56

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1937.

	Utgifter:	Inkomster:	Överskjutande Inkomster:	Överskjutande Utgifter:
Behållning från sist avslutade räkenskapsår		322,573: 40	322,573: 40	
1 a. Räntor m. m.	697,664: 53	426,601: 31		271,063: 22
1 b. Kapitalavbetalningar å lån	626,975: 49	358,790: 79		268,184: 70
2. Fattigvård	692,536: 05	225,274: —		467,262: 05
3. Barnavård	102,250: —	28,800: —		73,450: —
4 A. Folkskola	859,701: 05	392,468: —		467,233: 05
4 B. Fortsättningsskola	15,050: —	6,750: —		8,300: —
4 C. Högre Folkskolan	28,783: 50	16,020: —		12,763: 50
4 D. Allmänt läroverk	156,680: —			156,680: —
4 E. Andra undervisnings- o. bildningsanstalter	150,120: —	52,023: 33		98,096: 67
5. Hälso- och sjukvård	95,665: —	19,586: —		76,079: —
6. Gator, vägar, planterin- och dylikt	646,966: 04	203,200: —		443,766: 04
7. Avloppsledningar	185,900: —	80,000: —		105,900: —
8. Hamnar	354,041: 04	311,805: —		42,236: 04
10. Renhållningsverk och svingård	154,465: 76	89,500: —		64,965: 76
11. Vattenledningsverk	248,538: —	278,600: —	30,062: —	
12. Gasverk	472,955: —	521,000: —	48,045: —	
13. Elektricitetsverk	659,869: —	1,001,700: —	341,831: —	
Transport	6,148,160: 46	4,334,691: 85	742,511: 40	2,555,980: 03

N:o 131.

Budgetförslag 1937.

	Transport	6,148,160: 46	4,334,691: 85	742,511: 40	2,555,980: 03
17.	Andra kommunens affärsföretag	121,726: 62	119,526: 62		2,200: —
18.	Brandväsen	136,556: 75	15,035: —		121,521: 75
20.	Fastighetsförvaltning	419,216: 56	476,424: 69	57,208: 13	
21.	Magistrat och rådhusrätt	62,495: —			62,495: —
22.	Kronouppbörds- och exekutionsväsen	62,627: —	15,540: —		47,087: —
23.	Polisväsen och fångvård	287,559: —	39,946: —		247,613: —
24.	Auktionsväsen	—	—	—	—
25.	Allm. pensionsförsäkringen	46,640: —			46,640: —
27.	Övriga förvaltningskostnader	281,769: 75	41,000: —		240,769: 75
28.	Anslag och bidrag till diverse ändamål	426,147: 80	2,700: —		423,447: 80
29.	Oförutsedda utgifter ..	125,116: 65			125,116: 65
30.	Allmänna bidrag av staten		349: 89	349: 89	
31.	Diverse inkomster ..		7,900: —	7,900: —	
32.	Skatter och liknande avgifter	225,000: —	3,289,901: 56	3,064,901: 56	
	Kronor	8,343,015: 59	8,343,015: 59	3,872,870: 98	3,872,870: 98

Bil. Litt. 2.

Budget-förslag 1937. Fattigvården

Utdrag ur fattigvårdsstyrelsens protokoll den 29/9 1936.

§ 142.

Beslöt fattigvårdsstyrelsen att till Stadsfullmäktige avgiva följande

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads fattigvård för år 1937.

UTGIFTER:

A. Yttre fattigvården:

a)	Understödskostnader:		
	1) Ordinarie understöd	130,000: —	
	2) Tillfälliga understöd	52,000: —	
	3) Understöd in natura	36,000: —	218,000: —
b)	Anstaltsvård:		
	1) Hospitalsvård	45,000: —	
	2) Lasarettsvård	5,500: —	
	3) Sanatorievård	4,000: —	
	4) Andra sjukvårdskostnader	22,000: —	76,500: —
c)	Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:		
	1) Sjukvård å kuranstalter	2,000: —	
	2) Yrkesutbildning	2,000: —	
	3) Kommunalt pensionstillskott	8,500: —	12,500: —
d)	Andra fattigvårdskostnader:		
	1) Återbetalning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	65,000: —	
	2) Medikamenter	5,000: —	
	3) Begravningskostnader	1,000: —	71,000: —
		Transport	378,000: —

N:o 131.
Budget-förslag 1937. Fattigvården

		Transport	378,000: —
e) Diverse utgifter:			
1) Hyra för fattigvårdsbyrån		3,700: —	
2) Trycksaker och skrivmaterial		2,000: —	
3) Städning, bränsle och lyse		1,450: —	
4) Telefoner till:			
Fattigvårdsbyrån	210: —		
Fattigv.-syssl.-bost. ...	110: —		
Fattigv.-tills.-m. bost. ...	70: —		
Fattigv.-st.-ordf. bost. ..	70: —		
Diakonissan	70: —		
Samtalsavgifter	100: —	630: —	
5) Brandförsäkrings- och olycksfallsavg. .		270: —	
6) Stämpelkostnader		75: —	
7) Årsavgifter till Sv. Fattigvårds- och Barnavårdsförbundet		96: —	
8) Årsavgift till Västmanlands läns fattigvårds- och barnavårdsförbund		155: —	
9) Resekostnader, annonser och div. utgifter		400: —	
10) Hyra till Drätselkammaren för magasin		800: —	
11) Anslag till Hjälpbyrån		1,000: —	10,576: —
f) Förebyggande fattigvård:			
1) Anslag till diakonissornas verksamhet			10,000: —
g) Löner och arvoden:			
1) Sysslomannen, 44: IV		8,592: —	
2) Tillsyningsmannen, 27: III		4,026: —	
3) Extra tillsyningsman		3,540: —	
4) Kassörska, 26: IV		4,101: —	
5) Registrator, förslagsanslag		3,093: —	
6) Kontorsbiträde, II kl. 17: IV		2,859: —	
7) Extra Kontorsbiträde		2,100: —	
8) Revisionskostnader		800: —	29,111: —
h) Pensionärshemmet:			
1) Hyra för fastigheten		4,500: —	
2) Koks		600: —	
3) Diverse omkostnader, gårdskarlsarvode m. m.		540: —	5,640: —
i) Oförutsedda utgifter			500: — 433,827: —
		Transport	433,827: —

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Fattigvården*

Transport 433,827: —

B. Ålderdomshemmet.

j)	Hushållet:			
	1) Inköp av förnödenheter	45,000: —		
	2) Produkter från hönsgården	1,200: —		
	3) Produkter från trädgården	3,000: —		
	4) Värdet av utförda arbeten i köket	800: —	50,000: —	
k)	Bränsle, lyse och vatten:			
	1) 450 ton ångkol	11,000: —		
	2) Gas	2,000: —		
	3) Vattenavgifter	5,000: —		
	4) Belysningsström	3,600: —		
	5) Kraftström	300: —	21,900: —	
l)	Renhållning:			
	1) Såpa, tvål och tvättpulver	1,500: —		
	2) Torvmull och sophämtning	400: —		
	3) Värdet av utförd tvätt	6,500: —		
	4) Värdet av arbeten i övrigt	1,600: —	10,000: —	
m)	Beklädnad:			
	1) Gång- och underkläder samt skodon	2,800: —		
	2) Värdet av utförda arbeten	2,500: —	5,300: —	
n)	Sjukvård:			
	1) Sjukvårdsartiklar och medicin	6,000: —		
	2) Sjuktransport	450: —		
	3) Sjukvård för personalen	300: —	6,750: —	
o)	Underhåll och anskaffning av inventarier:			
	1) Linne och sängkläder	2,500: —		
	2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd	1,000: —		
	3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj	700: —		
	4) Värdet av utförda arbeten	500: —	4,700: —	
p)	Förbrukningsartiklar:			
	1) Skrivmaterial och tryckning	400: —		
	2) Diverse förbrukningsartiklar	700: —	1,100: —	
q)	Begravningskostnader		1,400: —	
r)	Diverse omkostnader:			
	1) Flitpengar	3,000: —		
	Transport	3,000: —	101,150: —	433,827: —

N:o 131.
Budget-förslag 1937. Fattigvården

		Transport	3,000: —	101,150: —	433,827: —
2) Telefon till:					
Föreständ. exp.		236: —			
Sjukhuset		230: —			
Samtalsavgifter		50: —	516: —		
3) Inköp av böcker för biblioteket			150: —		
4) Stämpelkostnader			80: —		
5) Hundskatt			25: —		
6) Arbetsmaterialer			150: —		
7) Annonser			50: —		
8) Diverse utgifter			800: —	4,771: —	
s) Underhåll av fastigheter:					
1) Reparation av hemmets byggnader ..			8,000: —		
2) Brandförsäkringspremier			700: —		
3) Värdet av utförda arbeten			5,000: —	13,700: —	
t) Räntor och amorteringar:					
1929 års lån: (kvarv. sk. 200,784: 15)					
Ränta	10,039: 21				
Amortering	4,818: 69	14,857: 90			
1928 års lån: (kvarv. sk. 220,475: 10)					
Ränta	10,677: 47				
Amortering	13,851: 45	24,528: 92			
1933 års lån: (kvarv. sk. 322,035: 57)					
Ränta	14,491: 60				
Amortering	6,769: 62	21,261: 22			
1934 års lån: (kvarv. sk. 47,262: 03)					
Ränta	1,772: 33				
Amortering	1,885: 58	3,657: 91			
1935 års lån: (kvarv. sk. 6,677: 03)					
Ränta	200: 31				
Amortering	1,032: 29	1,232: 60			
Amorteringslånet: (kvarv. sk. 24,084: 59)					
Ränta	1,204: 23				
Amortering	11,745: 77	12,950: —	78,488: 55		
u) Underhåll av trädgård och planteringar:					
1) Kontanta kostnader för planteringar			500: —		
2) Utsäde, fröer m. m.			500: —		
		Transport	1,000: —	198,109: 55	433,827: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Fattigvården

Transport		1,000:—	198,109:55	433,827:—
3) Arrende för trädgårdsjord		325:—		
4) Kommunalskatt		407:—		
5) Värdet av utförda arbeten		4,000:—	5,732:—	
v) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, 36: IV ..	6,180:—			
Med avdrag för naturaförmåner 3 rum o. kök	1,180:—	5,000:—		
2) Vaktmästaren, 25: IV ..	3,933:—			
Med avdrag för naturaförmåner	640:—	3,293:—		
3) Maskinisten, 24: IV	3,795:—			
Med avdrag för naturaförmåner	525:—	3,270:—		
4) Eldaren, 20: III	3,042:—			
Med avdrag för naturaförmåner	525:—	2,517:—		
5) Husmodern, 6: IV		1,671:—		
6) Vårdare, 22: IV	3,519:—			
Med avdrag för naturaförmåner	525:—	2,994:—		
7) Två sjuksköterskor, 5: IV à 1,563:—		3,126:—		
8) Tre sjuksköterskor, 5: I à 1,230:—		3,690:—		
9) Kokerska, 1: I		870:—		
10) Tvättföreståndarinnna, 1: III		1,044:—		
11) Fyra biträden à 810:—		3,240:—		
12) Ett biträde à 720:—		720:—		
13) Åtta biträden à 660:—		5,280:—		
14) Ett biträde à 600:—		600:—		
15) Semester- och sjukvikarier		1,400:—		
16) Predikantarvode		500:—		
17) Organistarvode		100:—		
18) Semesterpengar till personalen		820:—	40,135:—	
x) Pensioner:				
1) Pension till föreståndare Larssons änka	527:—			
Dyrtidstillägg 50 %	263:50	790:50		
2) Pension till vaktmästare Lundbergs änka	500:—			
Dyrtidstillägg 50 %	250:—	750:—		
Transport		1,540:50	243,976:55	433,827:—

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Fattigvården

Transport	1,540: 50	243,976: 55	433,827: —
3) Pension till kokerskan Elin Andersson	873: —	2,413: 50	
y) Stall och hönshus:			
1) Diverse utgifter för stallet	150: —		
2) Diverse utgifter för hönsgården	1,000: —		
3) Bensin och underhåll av bilen	650: —		
4) Skatt och försäkringar för bilen	337: —		
5) Värdet av produkter	100: —		
6) Värdet av utförda arbeten	500: —	2,737: —	
z) Tvättinrättningen:			
1) Kraftström	500: —		
2) Vatten	1,000: —		
3) Tvättmedel	2,000: —		
4) Diverse omkostnader	200: —		
5) Värdet av utförda arbeten	3,500: —	7,200: —	
å) Oförutsedda utgifter:		1,000: —	257,327: 05
		Summa kronor	691,154: 05

INKOMSTER:

A. Yttre fattigvården:

a) Ersättning av Landstinget enl. 40—42 §§ i lagen om fattigvård för:		
1) Hospitalsvård	12,000: —	
2) Lasarettsvård	4,000: —	
3) Sanatorievård	1,500: —	
4) Andra sjukvårdskostnader	4,500: —	
5) Vårdkostnader till andra kommuner..	4,000: —	26,000: —
b) Inkomst av stastbidrag:		15,000: —
c) Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor:		
1) Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård	21,000: —	
2) Inkomst av pensioner och sjukkassor m. m.	30,000: —	51,000: —
d. Diverse inkomster:		
1) Diverse inkomster	500: —	
Transport	500: —	92,000: —

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Fattigvården*

Transport		500: —	92,000: —	
2) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.		1,580: —		
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörska och biträden jämte div. andra utgifter		1,979: —	4,059: —	
e) Pensionärshemmet:				
1) Värdet av hyror att debiteras fattigvårdens understödskostnader			5,840: —	101,899: —
B. Ålderdomshemmet.				
f) Vårdavgifter:				
1) Ersättning av främmande kommuner		17,000: —		
2) Ersättning av enskilda		16,000: —		
3) Ersättning av Landstinget enl. 41 § fattigvårdslagen		1,500: —		
4) Ersättning av Landstinget för tuberkulosavdelningen		2,000: —		
5) Ersättning av staten för tuberkulosavdelningen		8,000: —		
6) Ersättning av statsmedel för vissa personer		2,000: —		
7) Inkomst av pensioner		29,000: —	75,500: —	
g) Diverse inkomster:				
1) Inkomst av arbeten	1,500: —			
Värdet av åt hemmet utf. arbeten	18,400: —	19,900: —		
2) Värdet av produkter från trädgården för hushållet		3,000: —		
3) Inkomst av trädgårdsprodukter		400: —		
4) Inkomst av försålda bohag		1,000: —		
5) Inkomst av hönsgården	500: —			
Produkter till hushållet	1,200: —	1,700: —		
6) Inkomst av tvättinrättningen	14,000: —			
Värdet av åt hemmet utf. tvätt	6,500: —	20,500: —		
7) Anslag av staten för biblioteket		75: —		
8) Hyra från polisväsendet för bårhus		300: —		
9) Diverse ej specificerade inkomster		1,000: —	47,875: —	123,375: —
				225,274: —
Att uttaxera				465,880: 05
			Summa Kronor	691,154: 05

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Fattigvården*

Med avgivande av förestående förslag till utgifts- och inkomststat för fattigvården under 1937, får fattigvårdsstyrelsen i de delar förslaget avviker från innevarande års stat, anföra.

UTGIFTER.

Yttre fattigvården.

Understödskostnaderna ha upptagits till 17,500: — kr. lägre belopp än för innevarande år, beroende bl. a. på betydligt ökade pensionsbelopp från och med ingången av år 1937.

Kostnadssumman för *Anstaltsvård* har måst höjas med 1,500: — kr., enär kostnaderna för hospitalsvård undergått betydande ökning på grund av ökat antal vårdbehövande.

Anslaget för *Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård* har minskats med 500: — kr.

För *Andra fattigvårdskostnader* har anslaget måst begäras förhöjt, enär kostnaden för fattigvård åt personer, som vistas i andra kommuner, men tillhöra Västerås i fattigvårdshänseende, icke visar tendens att minska, utan snarare tvärt om samt anslaget för detta ändamål under de senaste åren varit otillräckligt.

Under rubriken *Diverse utgifter* har anslaget äskats förhöjt med 1,750: — kr., motiverat därav att dels utvidgningen av fattigvårds- och barnavårdsbyråns lokaler föranlett 1,200: — kr. högre hyra och dels därav att anslaget för trycksaker och skrivmaterial måst begäras förhöjt med 600: — kr. med hänsyn till de ökade kostnader, som under denna rubrik föranledas av socialregistrets uppläggning och start på nyåret 1937.

Ifråga om *löner och arvoden* vill fattigvårdsstyrelsen anföra.

Tillsyningsmannen står i tur att uppflyttas i högre lönegrad och har anslag till hans avlöning upptagits i enlighet härmed.

Vid upprepade tillfällen tidigare och senast i samband med avgivandet av statförslaget för år 1931, har styrelsen på anförda skäl, som även nu åberopas, hemställt att kontorsbiträdesbefattningen av I klass å fattigvårdsbyrån måtte inrättas som kassörsketjänst. Det kan icke vara rimligt att ansvaret för kassörskeskapet längre skall instruktionsmässigt åvila sysslomannen, då denne icke har någon som helst möjlighet att taga direkt befattning med kassagöromålen, utan desamma alltsedan fattigvårdsbyråns inrättande år 1920 måst ombesörjas av innehavaren av sagda kontorsbiträdestjänst. Från och med år 1926 har också bl. a. barnavårdsnämndens kassaverksamhet förlagts till byrån. För år 1935 utgjorde sammanlagda antalet debet- och kreditverifikationer 18,791 stycken. Huvudparten av härifrån härflytande poster utföras förutom till huvudboken å avräkningskonton med understödstagarne och andra kommuner. Det är sålunda ett mycket omfattande och krävande arbete, som tillagts denna befattning. Styrelsen nödgas därför ånyo göra en enträgen framställning i ärendet.

Den nuvarande innehavaren av tjänsten, som närmar sig pensionsåldern, har sedan den 1 mars 1922 på ett mycket förtjänstfullt och du-

gande sätt innehaft befattningen ifråga. Hon har sålunda intjänat samtliga ålderstillägg, varför hennes löneförmåner utgöra 3,243: — kr. jämte ett arvode på 500: — kr. såsom kassörska för barnavårdsnämnden eller tillsammans 3,743: — kr. Av denna anledning har förslag till lön upptagits enligt 26:te lönegruppen 4:de lönegraden.

I samband med inrättandet av det i lag påbjudna socialregistret, som är avsett att innefatta förutom fattigvård och barnavård jämväl i tillämpliga delar nykterhetsnämndens m. fl. verksamhetsgrenar, måste anställas en för ändamålet särskilt kvalificerad kraft, för att registret skall kunna erhålla den i lagen åsyftade och även eljest önskvärda effektiviteten. Med denna utgångspunkt anser fattigvårdsstyrelsen att ett anslag med den i staten upptagna summan är erforderligt för att tillfredsställande kunna ordna denna angelägenhet. Med tanke på att möjligen en vid fattigvårdsbyrån anställd synnerligen väl förtjänt befattningshavare skulle kunna befordras till tjänsten ifråga, har anslaget upptagits motsvarande löneförmånerna i 22:dra lönegruppen 2:dra lönegraden av stadens lönestat.

Kontorsbiträdet av II klass var redan för innevarande år berättigad till uppflyttning i närmast högre lönegrad, men detta blev förbisett i lönestaten för år 1936 men har i nu föreliggande statförslag anslag upptagits med belopp, som betingas av sagda uppflyttning i högre lönegrad.

Till avlöning åt extra kontorsbiträdet har upptagits ett anslag av 2,100: — kr., enär fattigvårdsstyrelsen anser, att detta biträde efter åtta års arbete rättvisligen borde tillerkännas förhöjd ersättning med 300: — kr. om året.

Ålderdomshemmet.

Anslaget för *hushållet* har begärts förhöjt med 6,000: — kr. dels emedan anslaget i årets stat visat sig för lågt, dels enär utspisningsstaten något förbättrats samt dels på grund av höjda livsmedelspriser.

Under rubriken *bränsle, lyse och vatten* har anslaget för vatten begärts förhöjt med 1,500: — kr. samt anslaget för belysningsström med 500: — kr. enär föregående och innevarande års anslag för dessa ändamål äro otillräckliga.

För *renhållning* har begärts ett med 300: — kr. förhöjt anslag, enär anslaget härför visat sig icke vara tillräckligt.

Beklädnadsanslaget har sänkts med 300: — kr.

Till *förbrukningsartiklar* har begärts förhöjt anslag med 600: — kr., enär anslaget för detta ändamål under flera föregående år varit otillräckligt och uppgått till belopp ungefär motsvarande det begärda anslaget.

Anslaget till *Diverse omkostnader* har begärts förhöjt i jämförelse med innevarande års anslag med sammanlagt 1,230: — kr., främst beroende på att anslaget till flitpengar icke med tillämpning av nuvarande principer för tilldelning av sådana är tillräckligt utan måste höjas med 700: — kr. Därjämte har här upptagits en del smärre anslag, som icke tidigare angivits specifikt.

N:o 131. Budgetförslag 1937. Fattigvården

För *Underhåll av fastigheter* har äskats förhöjning av anslaget med 3,000: — kr., enär sjukhusbyggnaden måste nödvändigt undergå fullständig invändig ommålning.

Enligt beräkning belöper sig kostnaden för detta arbete på 5,700: — kr.

Löner och arvoden: Eldaren har intjänat ytterligare ett ålderstilllägg och har anslaget för hans avlöning upptagits med det högre belopp, som härav föranledes.

I enlighet med antagna bestämmelser ha två biträden erhållit förhöjda löneförmåner. Det kan i detta sammanhang anföras att avtalsförhandlingar rörande samtliga biträdens löneförmåner m. m. pågår, men kan ej ännu angivas huruvida dessa förhandlingar komma att resultera i ändrade lönebestämmelser.

Under rubriken *Stall och hönshus* har kostnaderna för underhåll och bensin för bilen höjts med 250: — kr. till 650: — kr., enär tidigare anslag för ändamålet varit otillräckligt och måst överskridas.

INKOMSTER.

Yttre fattigvården.

Fördelningen av inkomsterna å de olika kontona ha undergått förändring, men ha sammanlagda inkomsterna beräknats förhöjda med 4,800: — kr.

Ålderdomshemmet.

Beträffande inkomsterna för ålderdomshemmet ha desamma beräknats 3,200: — kr. lägre än för innevarande år, beroende dels på att ersättningsbeloppet för personer, tillhörande andra kommuner måst minskas, dels därpå att antalet platser för betalande vårdtagare måst inskränkas med därav föranledd lägre inkomst, enär hemmet numera har något större beläggning av medellösa vårdtagare samt dels därpå att ersättning icke kunnat erhållas av landstinget i beräknad utsträckning. Därjämte har sammanlagda summan av debiterade värdet av vid hemmet utförda arbeten sänkts med 4,900: — kr. Däremot har höjning av inkomsten av pension beräknats med 3,000: — kr., vadan alltså den beräknade sänkningen av sammanlagda inkomstbeloppet utgör 200: — kr.

In fidem:
Axel Norén.

Rätt utdraget, betygar:
Axel Norén.

Bil. Litt. 3.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Barnavårdsnämnden.*

Utdrag ur protokoll, fört vid Barnavårdsnämndens sammanträde den 12/10 1936.

§ 258.

Beslöt barnavårdsnämnden att till Stadsfullmäktige avgiva följande

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Barnavårdsnämnd för år 1937.

UTGIFTER:

a) Utackorderade barn:				
1. Barns omhändertagande för samhällsvård		28,000: —		
2. För skyddsuppfostran i enskilda hem		3,000: —		
3. För barn intagna å skyddshem		11,000: —		42,000: —
b) Anstalts- och sjukvård:				
1. Lasarettsvård		600: —		
2. Sanatorievård		1,500: —		
3. Vanföre- och sinnesslövård		3,200: —		
4. Poliklinisk sjukvård m. m.		500: —		
5. Vård å anstalter för svårfostrade barn		800: —		
6. Medikamenter		200: —		
7. Begravningskostnader		100: —		6,900: —
c) Återbetalning till främmande kommuner				14,500: —
d) Löner och arvoden:				
1. Föreståndaren, 33:III	5,178: —			
2. Kvinnlig barnavårdsman, 22: II	3,093: —			
3. Barnavårdssyster, 22: III	3,306: —			
4. Läkare, arvode	800: —	12,377: —		
5. Del i löner, utgående å fattigvårdens stat		1,979: —		
6. Diverse arvoden och inspektionskostnader		3,000: —		17,356: —
e) Pension:				
Pension till f. d. föreståndarinnan Maria Emelia Hellström (fr. Statens pensionskassa utgår 360: —)				984: —
			Transport	81,740: —

N:o 131.
Budget-förslag 1937.
Barnavårdsnämnden.

			Transport	81,740: —
f)	Diverse utgifter:			
	1. Del i hyra för lokal		1,100: —	
	2. Del i kostnader för städning, bränsle och lyse		480: —	
	3. Tryck, annonser och postporto m. m.		800: —	
	4. Telefoner:			
	Barnavårdsbyrån	180: —		
	Föreståndarens bostad	70: —		
	Barnavårdscentralen	70: —		
	Barnavårdsmannens bostad	70: —		
	Samtalsavgifter	80: —	470: —	
	5. Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål		100: —	
	6. Avgift till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård m. m. för anställd personal		125: —	
	7. Tidskrifter, föredrag och resor m. m.		280: —	
	8. Diverse		150: —	3,505: —
g)	Barnavårdscentralen:			
	1. Tvätt		60: —	
	2. Trycksaker		50: —	
	3. Bussbiljetter och skjutsar		170: —	
	4. Sjukvårdsartiklar		70: —	350: —
h)	Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund			155: —
i)	Barnhemmet Sommarro:			
	1. Hushållet		4,200: —	
	2. Löner:			
	Föreståndarinnan, 5: I	1,230: —		
	Två biträden	1,260: —		
	Semestervikarier för föreståndarinnan och biträden	150: —	2,640: —	
	3. Beklädnad		1,800: —	
	4. Bränsle, lyse och vatten		1,300: —	
	5. Hyra för fastigheten		2,500: —	
	6. Underhåll av inventarier		500: —	
	7. Telefon		110: —	
	8. Tvätt		250: —	
	9. Tandvård och medicin		100: —	
	10. Förbrukningsartiklar och div. utgifter		600: —	14,000: —
Engångskostnad:				
	Anslag för anskaffning av möbler och kassaskåp m. m. samt korkmattor för av staden förhyrd lägenhet till expedition för barnavårdsmännen			2,500: —
			Summa Kronor	102,250: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937 Barnavårdsnämnden.

INKOMSTER:

a)	Återbetalning av Landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enl. § 63 i barnavårdslagen ..	6,000: —	
b)	Återbetalning av Landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarett, sanatoriet och sinnesslöanstalter	3,500: —	
c)	Ersättning av enskilda för utg. uppfostringsbidrag ...	15,400: —	
d)	Statsbidrag enl. § 67 i barnavårdslagen	1,000: —	
e)	Inkomst av avgifter vid barnavårdscentralen	900: —	
f)	Barnhemmet, vårdavgifter av staten, främmande barnavårdsnämnder och enskilda	2,000: —	28,800: —
	Brist att genom uttaxering täckas		73,450: —
	Summa Kronor		102,250: —

Såsom motivering till förestående statförslag i vad detsamma avviker från innevarande års stat, skulle anföras.

Under rubriken "Utackorderade barn" har till barns omhändertagande för samhällsvård upptagits ett med 3,000: — kr. sänkt belopp, varemot anslaget för barns vård å skyddshem begärts förhöjt med 2,000: — kr., vadan det för här ifrågavarande ändamål begärda anslaget föreslagits sänkt med 1,000: — kr.

För "anstalts- och sjukvård" har anslaget begärts förhöjt med 2,400: — kr. enär tidigare anslag för ändamålet varit otillräckligt samt ett anslag av angivna omfattning är erforderligt, för att nämnden skall bliva i stånd att i enlighet med barnavårdslagens mening handhava under föresagda rubrik angivna verksamhetsgrenar.

Anslaget för "återbetalning till främmande kommuner" har sänkts med 1,000: — kr.

Beträffande "löner och arvoden" stå föreståndaren för nämndens avdelning för barn utom äktenskap samt barnavårdssystern vid barnavårdscentralen i tur att uppflyttas i högre lönegrad och har av denna anledning anslag beräknats i enlighet härmed.

Under "diverse utgifter" har för nämndens telefoner upptagits anslag för samtalsavgifter med 80: — kr. Nämnden har i sin verksamhet behov av att snabbt kunna träda i förbindelse med myndigheter och enskilda utom staden beträffande ärenden, som icke tåla sådant uppskov som brevväxling skulle föranleda. Med utgångspunkt från de särskilda kostnader, som härav föranletts under några föregående år, är sagda anslag erfoderligt. Till kostnaderna för tidskrifter, föredrag och resor m. m. har begärts ett med 100: — kr. förhöjt anslag, enär anslaget härför under tidigare år visat sig vara för lågt beräknat.

För "barnavårdscentralen" har måst upptagas ett med 30: — kr. förhöjt anslag till sjukvårdsartiklar.

"Barnhemmet Sommarro": anslaget för hushållet har begärts förhöjt med 200: — kr. på grund av förhöjda livsmedelspriser. Även med denna förhöjning torde anslaget näppeligen bliva tillräckligt.

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Barnavårdsnämnden.

Till beklädnad har anslaget äskats förhöjt med 400: — kr., enär tidigare anslag för ändamålet icke varit tillräckligt för att bereda barnen tillfredsställande beklädnad.

För "underhåll av inventarier" har anslaget begärts förhöjt med 100: — kr. till 500: — kr., vilket föranledes därav att inventarierna måste undergå genomgående renovering.

Till "förbrukningsartiklar och diverse utgifter" har begärts ett med 250: — kr. till 600: — kr. ökat anslag beroende på att härför under tidigare år beräknat anslag visat sig allt för otillräckligt.

Såsom "engångskostnad" har upptagits ett anslag på 2,500: — kr. till anskaffande av erforderliga möbler och kassaskåp för barnavårdsmännens expedition. F. n. är barnavårdsmännens expedition förlagd till fattigvårdsstyrelsens sammanträdesrum, där för sammanträdena avsedda möbler begagnats för expeditionen. Denna anordning har ur flera synpunkter varit högst otillfredsställande och olämplig, varför nämnden fr. o. m. nästinstundande år för ändamålet erhållit lämpliga lokaler i samma fastighet som fattigvårds- och barnavårdsbyrån är inrymd. Härav föranledes att särskilda möbler måste inköpas liksom även kassaskåp för förvaring av handlingar och medel, som av barnavårdsmännen omhänderhavas.

Inkomsterna hava beräknats 2,100: — kr. högre än för innevarande år.

In fidem:
Axel Norén.

Bil. Litt. 4 A—C. **N:o 131.**
Budget-förslag 1937. Folkskolan.

Utdrag ur protokoll vid folkskolestyrelsens i Västerås sammanträde den 2 oktober 1936.

§ 155.

Upptogs till behandling förslag till 1937 års utgifts- och inkomststat för Västerås folkskolor att i vederbörlig ordning ingivas till stadsfullmäktige, och ville styrelsen som motivering till viktigare förändringar rörande anslagskraven anföra följande:

Efter prövning av inkomna ansökningar om uppflyttning i högre lönegrad fr. o. m. 1/1 1937 fann styrelsen följande befattningshavare därtill berättigade:

Folkskollärare	H. Gustavsson	i 4:e	lönegraden.
Folkskollärarinnan	Annie Granér	i 4:e	„
Folkskollärarinnan	Elsa Rydin	i 2:a	„
Slöjdlärare	G. A. Ljungberg	i 3:e	„
Slöjdlärarinnan	Gunhild Gudmundsson	i 3:e	„
Slöjdlärarinnan	Vera Svedin	i 3:e	„
Slöjdlärarinnan	Astrid Eriksson	i 3:e	„

samt provisoriskt lönetillägg jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 20/9 1935 till e. o. skolkökslärarinnan Ingrid Åhman.

Beträffande användningen av det begärda anslaget till underhåll och reparationer av fastigheter får styrelsen hänvisa till bifogade detaljförslag. Att en så betydande summa erfordras för angivna ändamål beror främst på att det visat sig nödvändigt att ersätta värmesystemet i Djäknebergsskolan med ett nytt. Ifrågavarande värmeanläggning, som utgör ett s. k. varmluftssystem, är mycket gammal med sönderbrända kalorifärer. Enligt förslaget, som uppgjorts av Västerås Rörläggnings A. B. och granskats av Mellersta och Norra Sveriges ångpanneförening, skulle den nya anläggningen utgöra ett varmvattensystem med gemensam värmecentral för folkskole- och gymnastikbyggnaden. Beträffande den sistnämnda har stadsfullmäktige för innevarande år anvisat medel till ny värmeanläggning, men arbetet har uppskjutits, för att få uppvärmningsfrågan för båda husen ordnad i ett sammanhang. Styrelsen har även låtit utarbeta ett alternativt förslag med skilda värmecentraler för folkskole- och gymnastikhuset. Anläggningskostnaderna bli i båda fallen ungefärligen lika stora, men anordningen med gemensam värmecentral erbjuder fördelar ur bränsle- och arbetsbesparingssynpunkt, enligt vad de sakkunniga meddelat.

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Folkskolan.

Genom de ökade utrymmen, som vinnas vid övergång från varmlufts- till varmvattenssystem, blir det även möjligt att förverkliga ett gammalt önskemål, avseende ökat utrymme för badavdelningen. De alltför trånga utrymmen i bassängen och tvagningsrummet ha i förening med hela badavdelningens ganska anskrämliga utseende vållat en alltjämt stigande olust från lärjungarnas sida att begagna sig av skolbadet, en omständighet, som ur hygienisk synpunkt är att beklaga. Därest förslaget förverkligas, erhåller badet lämliga utrymmen och får dessutom en prägel av snygghet och renhet. Det föreslås vidare, att anordning för dusch inrättas i gymnastikhuset ävensom W. C. Då duschen får sin största betydelse för den frivilliga gymnastiken, vilken så gott som dagligen begagnar gymnastiken, bör ersättning för kostnaderna kunna erhållas genom uttagande av en mindre avgift. Nödiga utrymmen kunna erhållas i trappvestibulen.

Vid Herrgårdsskolan kräver taket reparationer, varjämte sönderfrätta stuprör böra ersättas med nya. Mot Norra Ringvägen föreslås uppsättandet av ett järnstaket i ersättning för den häck, som där tidigare utgjort stängsel, men som nu på grund av skuggande träd börjat gå ut.

Även vid Korsängsskolan erfordras nya hängrännor och stuprör, varjämte föreslås kakelbeklädnad å vissa väggpartier i bad- och avklädningsrum, där fukt visat benägenhet att fräta sönder målning och rappning.

Skolhusen vid Hammarby och vid Lundby kyrka kräva utvändig ommålning, varjämte nytt tak erfordras på fastigheten Västgötegatan 11 ävensom diverse reparationer i lägenheterna därstädes.

Styrelsen föreslår, att en extra ordinarie slöjdlärare- och en extra ordinarie slöjdlärarinnetjänst överföras på ordinarie stat fr. o. m. 1/7 1937. Ingen tvekan kan råda om att dessa tjänster äro för framtiden behövliga. Slöjdlärarinnetjänsten har varit på extra stat i ej mindre än 7 år, och den e. o. slöjdlärartjänsten har tidigare haft ord. innehavare.

För att få olägenheten med duplicering avlägsnad vid Jakobsbergs skola, kommer styrelsen att inom kort framlägga förslag om nya lokaler vid nämnda skola, för vilket ändamål den lägenhet, som folkskollärare Vallander bebor inom skolbyggnaden, behöver tagas i anspråk. Styrelsen föreslår fördenskull, att ersättning till bostad och bränsle beviljas herr Vallander fr. o. m. 1/4 1937.

I skrivelse till folkskolestyrelsen hade skolkökslärarinnorna hemställt om att i lönehänseende bli likställda med folkskollärarinnorna dock med skäligt avdrag för de i skolköket erhållna middagarna. I skrivelsen hade uppgivits, att en stor del av landets skolkökslärarinnor framförallt i de med Västerås jämställda städerna, redan åtnjöte den nämnda likställigheten i lönevillkor. Styrelsen har låtit införskaffa uppgifter rörande dels skolkökslärarinnornas löner i ett större antal städer, dels engångskostnaderna för tjänstereglering avseende samma pension, som utgår till folkskollärarinna från statens pensionsanstalt. Därvid har framgått, att skolkökslärarinna och folkskollärarinna vore principiellt likställda i 14 städer dock med avdrag, varierande mellan 100 och 250 kr.

för fri middag. I 11 städer hade åter skolkökslärarinna lägre lön än folkskollärarinna. N:o 131. *Budgetförslag 1937. Folkskolan.*

Beträffande engångskostnaden för höjning av skolkökslärarinnornas tjänstepension från statens pensionsanstalt till samma belopp som det, vilket utgör folkskollärarinnas statliga tjänstepension, hade anstalten meddelat, att detta belopp skulle utgöra för de båda äldsta skolkökslärarinnorna resp. 5,500 och 4,700 kr. och för den yngsta 225 kr. Med hänsyn till engångskostnadernas storlek för de båda förstnämnda, ansåg styrelsen utvägen med tjänstereglering, i syfte att erhålla höjd statlig pension, stängd. Då emellertid en förbättring av skolkökslärarinnornas lönevillkor vore påkallad, har styrelsen föreslagit en höjning av ord. skolkökslärarinnans lön med 400 kr. och extra ordinaries med 100 kr. Därigenom skulle skolkökslärarinna komma i ett löneläge, som bättre svarar mot hennes arbete och ansvar och därtill ger ökad om och ej full överensstämmelse med den praxis, som på flertalet andra håll tillämpas.

Med hänvisning till bilagda skrivelse från vaktmästarne vid folkskolan föreslås, att dessa uppflyttas från 25:e till 27:e lönegruppen.

Anslaget till trycknings- och annonskostnader har måst höjas, beroende på att årsredogörelsen för läsåren 1935—1936 och 1936—1937 skall tryckas nästkommande år.

Omkostnaderna för vatten och uppvärmning har beräknats med hänsyn till vunna erfarenheter beträffande den utgiftsstegring, som föranledes av den nya skolbyggnaden i kvarteret Folke.

Anslaget till oförutsedda utgifter har visat sig otillräckligt och föreslås fördenskull förhöjt. Inom en så stor förvaltningsgren, som det här är fråga om, kan det ej undgås, att oförutsedda utgiftskrav göra sig gällande, vilka styrelsen utan onödig tidsutdräkt bör äga möjlighet att tillgodose.

Beträffande budgetförslagets inkomstsida må påpekas att följande förhöjda eller helt nya statsbidrag numera utgå:

1. 1/10 av den kontanta minimilönen till folk- och småskolans lärare, jämte dyrtidstillägg därå,
2. byggnadsbidrag,
3. bidrag till förhyrda skollokaler,
4. underhålls- och materiellbidrag samt
5. tjänstebostadsbidrag. Däremot utgår ej längre statsbidrag till utjämning av skoldistriktets kostnader för folkskoleväsendet.

Såväl utgifterna, som inkomsterna för undervisning i slöjd äro beräknade i anslutning till det nuvarande antalet slöjdgrupper.

Dyrtidstilläggen ha på såväl utgifts- som inkomstsidan omräknats och justerats i anslutning till det höjda underlaget (1/10 av den kontanta minimilönen), varå dyrtidstillägg av statsmedel utgår.

I statsbidrag till fortsättningsskolan har endast upptagits 9/10 av det bidrag, som beräknats komma att utgå. Den återstående tiondelen erhålles först efter 1/7 1938. Anledningen härtill sammanhänger med omläggningen av statens budgetår. Enligt den ordning, som tillämpades före 1/7 1934 skulle rekvisition av statsbidrag till länsstyrelsen inlämnas efter ingången av dec. månad det år, för vilket bidraget söktes

N:o 131.
Budget-förslag 1937.
Folkskolan.

och före nästföljande januari månads utgång. Efter 1/7 1934 gäller däremot, att nämnda rekvisition skall ingivas efter ingången av juli och före utgången av augusti månad näst efter det redovisningsår, som avses.

Statsbidraget för läsåret 1936—1937 skulle sålunda rätteligen ha erhållits först efter 1/7 1937. Då emellertid fortsättningsskolan härstädes är förlagd till sommaren och avslutas under augusti månad, har statsbidragsrekvisitionen avlämnats omedelbart efter skolans slut, och länsstyrelsen har också hittills utanordnat bidraget, så att det kunnat bokföras det kalenderår, då skolan pågått. För det nämnda läsåret (1936—1937) ha vi alltså redan erhållit statsbidraget till fortsättningsskolan. Nu har emellertid länsstyrelsen meddelat, att den anser sig skyldig att strikt tillämpa bestämmelsen om utanordning av bidraget i efterskott. För den fortsättningsskola, som skall förläggas till sommaren 1937, erhålles alltså statsbidraget i dess helhet först efter 1/7 1938. Däremot utgår förskott därå med 9/10. Den återstående tiondelen erhålles som sagt i efterskott och kan ej komma budgeten tillgodo under 1937.

Styrelsen föreslår att föreståndaren för fortsättningsskolan erhåller fri telefon under de båda kvartal, då skolan pågår. Tjänsten är av den art, att telefon oundgängligen erfodras. Att ej framställning härom tidigare gjorts, beror på att innehavaren av ifrågavarande tjänst förut haft fri telefon i annan egenskap.

Västerås som ovan
Em. Granér.

Rätt ur protokollet, betygar
Em. Granér..

Föreslagna reparationer i Västerås folkskolor att utföras under år 1937.

Skepparbacksskolan:

Trappuppgångarna repareras och ommålas		630:—

Lärarebostäderna Västgötegatan 11:

Nytt golv inlägges i fröken Frömans sal	150:—	
2 st. rostfria diskbänkar (i fröken Frömans och Krantz kök)	300:—	
4 rum repareras och målas (Hammarsten och Brandt)	800:—	
Gamla elektr. ledningar omläggas med kulo.	297:—	
Yttertaket omlägges med nytt 1:ma taktegel.	800:—	2,347:—

Djäknebergsskolan:

Spollådorna med pådragskedja utbytas vid 16 st. W. C. — 34 kr. pr st. + uppsättning	640:—	
Transport	640:—	2,977:—

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Folkskolan.*

Transport	640:—	2,977:—
För helt ny värmeanläggning till såväl skolhuset som gymnastikhuset samt ändring och förstorande av badavdelningen samt dusch och W. C. i gymnastikhuset	29,285:—	
För anordnande av bad-, dusch- och tvättrum i källarvåningar samt borttagning av nuvarande värmeledning	9,700:—	
För håltagning, efterlagning och reparationer i byggnaden	5,000:—	44,625:—
Herrgårdsskolan:		
Taket på skolhuset lagas och strykes samt omkring hälften av stuprören göras nya ..	1,100:—	
Ett nytt järnstaket uppsättes utefter norra Ringvägen, cirka 130 mtr., sockeln av cement à 9 kr. pr. mtr., smitt staket à 8:50 pr. mtr. samt 67 st. 2" järnrör à 2 kr. pr. st.	2,400:—	
Bostadshuset: köket hos vaktm. Ekström rep. och målas	150:—	
Ett rum hos vaktm. Ekman tapetseras	50:—	3,700:—
Korsängsskolan:		
Väggarna i badrum och avklädningsrum samt delvis vid duscharna beklädas med kakelplattor cirka 31 kvmtr. à 22 kr. + borthuggning av gammal puts à 1 kr. pr. kvmtr.	713:—	
Spollådorna vid alla W. C., 25 st., utbytas mot nya (lika med de som finnas i Skepparbacksskolan)	1,000:—	
Nya hängrännor och stuprör å huvudfasadens hela sida åt södra skolgården (av kopparplåt)	1,087:—	
Nya hängrännor och stuprör å gymnastikens båda sidor av kopparplåt samt omläggning till fotrännor å lilla taket	1,093:—	3,893:—
Rosenlundsskolan:		
Köket i fru Petterssons bostad rep. och målas samt fönsterna i fru Petterssons sal ommålas	180:—	
Skolhuset ommålas utvändigt	370:—	550:—
Hammarby skola:		
Skolhuset ommålas utvändigt	2,500:—	
Transport	2,500:—	55,745:—

N:o 131. Budgetförslag 1937. Folkskolan.

Transport	2,500: —	55,745: —
Fönsterna i skolsalarna ommålas invändigt 25 st. à 25 kr.	625: —	
Ny diskbänk av rostfri plåt insättes hos I. Karlsson	210: —	
Trappan och övre förstugan i bostadshuset förses med korkmatta	140: —	3,475: —
Lundby skola:		
Skolhuset ommålas utvändigt	350: —	
3 rum i Segerströms bostad rep. och målas ..	500: —	
Trappuppgången ommålas	175: —	
Gamla elektr. ledningar i skolhuset omläggas	590: —	
En elektr. lampa uppsättes vid uthuset	105: —	1,720: —
För under året uppkommande brister och oförutsedda utgifter		2,060: —
Summa Kronor		63,000: —

Västerås den 1/10 1936.

Em. Granér.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av förslag till 1937 års utgifts- och inkomststat för Västerås högre folkskola får styrelsen som motivering rörande förändringar i anslagskraven anföra följande.

Sedan ord. ämnesläraren I. Fröier avgått med pension kommer tjänsten ifråga att i laga ordning återbesättas med ny innehavare fr. o. m. 1/1 1937. Denne har i budgeten uppförts i 1:a lönegraden men äger självfallet att åtnjuta avlöning i den högre lönegrad, vartill han kan visa sig vara berättigad.

En ny utgiftspost utgöres av arvode till bibliotekarie vid skolan. Denna uppgift har hittills omhänderhafts av en av skolans lärare utan någon ersättning. Biblioteket har emellertid med åren ökat sitt bokbestånd och omfattar nu 1,210 band med en frekvens av 1,831 boklån senaste läsår. Rätt mycket arbete kräver också katalogisering, bokvård, inköp av nya böcker och rekv. av statsbidrag. Styrelsen hemställer fördenskull om ett arvode av 150 kr. till bibliotekarien.

Beträffande pension till f. d. ämneslärare I. Fröier får styrelsen hänvisa till stadsfullmäktiges beslut av den 28 maj 1936.

Västerås den 15/10 1936.

På styrelsens vägnar:
FOLKE ERICSSON.

/ *Em. Granér.*

N:o 131.
Budget-förslag 1937. Folkskolan.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads folkskolor år 1937.

UTGIFTER:

4 A. Den egentliga folkskolan.

a) 1. Underhåll och reparationer av fastigheter		63,000: —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		3,000: —	66,000: —
b) Löner och arvoden:			
1. Folkskoleinspektören, 49: IV		10,812: —	
Folkskollärare:			
24 ord. lärare: (Näslund, Vasberg ,N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Philsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson, Jäderlund, Engmark, Lindgren, Greijer, Skoglund, Nordlund, Elowsson, Gustavsson), lön i 4:de lönegraden à kronor 5,136: —	123,264: —		
3 ord. lärare: (Söderholm, Karlsson, Segerström), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,806: —	11,418: —		
1 ord. lärare (Vallander), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura 1/1—31/3)	4,803: 50		
4 ord. lärare: (Silén, Eriksson, Runsten, Sandahl), lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,814: —	19,256: —		
1 e. o. lärare, lön samt provisoriskt lönetillägg à kr. 300: —	3,278: —	162,019: 50	
Folkskollärarinnor:			
17 ord. lärarinnor: (Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg, E. Eriksson, Emanuelsson, Granér, Kraft), lön i 4:de lönegraden à kr. 4,112: —	69,904: —		
Transport	69,904: —	172,821: 50	66,000: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Folkskolan.

	Transport	69,904: —	172,831: 50	66,000: —
	5 ord. lärarinnor: (Schelin, Lindström, Sandahl, Nordkvist, Vickman), lön i 3:dje lönegraden à kr. 3,897: —	19,485: —		
	6 ord. lärarinnor: (Holm, Nordin, Boström, Carlberg, Åhman, Rydin), lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,683: —	22,098: —		
	1 ord. lärarinna: (G. Andersson), lön i 2:dra lönegraden, (bostad och bränsle in natura)	2,693: —		
	3 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,639: — samt provisorisk avlöningsförbättring till e. o. lärarinna à kr. 200: —	8,117: —		
	1 ord. lärarinna (ej tillsatt), lön i 1:sta lönegraden	3,468: —	125,765: —	
	Småskollärarinnor:			
	28 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Ellen Svensson, Almberg, Sjöholm, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Linder, H. Hedlund, Ringdahl, Bergström, Källbäck, Jäderlund, G. Persson, H. Svensson, Norman, A. Söderholm, v. Essen, L. Pettersson, Thunell, M. Werner), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,788: —	78,064: —		
	4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 4:de lönegraden, (bostad och bränsle in natura) à kr. 2,138: —	8,552: —		
	1 ord. lärarinna (Norell), lön i 2:dra lönegraden à kr.	2,466: —		
	1 ord. lärarinna (ej tillsatt), lön i 1:sta lönegraden à kr.	2,305: —		
	1 e. o. lärarinna, lön samt provisoriskt lönetillägg à kr. 150: —	2,193: —	93,580: —	
b) 2.	Lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
	1 lärare i slöjd: (Karlsson), lön i 4:de lönegraden à kr.	4,112: —		
	1 lärare i slöjd: (Ljungberg), lön i 3:dje lönegraden à kr.	3,897: —		
	1 lärare i slöjd: (Abrahamsson), lön i 1:sta lönegraden à kr.	3,468: —		
	Transport	11,477: —	392,176: 50	66,000: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Folkskolan.

Transport	11,477: —	392,176: 50	66,000: —
1 lärare i slöjd i 1:sta lönegraden för tiden 1/7—31/12, lön kr.	1,734: —		
1 e. o. lärare i slöjd vårterminen 1937, lön kr.	1,462: 15		
4 lärarinnor i slöjd: (Lindkvist, Morberg, Vahlström, Palmén), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,888: —	11,552: —		
3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundsson, Eriksson, Svedin), lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,727: —	8,181: —		
1 lärarinna i slöjd: (M. Johansson), lön i 1:sta lönegraden	2,405: —		
1 lärarinna i slöjd, lön i 1:sta lönegraden, för tiden 1/7—31/12	1,202: 50		
1 e. o. lärarinna i slöjd, lön samt provisoriskt lönetillägg, vårterminen 1937 à kr.	1,270: 45		
1 timlärarinna i slöjd, lön förslagsvis	1,875: —		
2 lärarinnor i huslig ekonomi: (Granér, Karlsson), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,488: —	6,976: —		
1 e. o. lärarinna i huslig ekonomi, lön samt provisoriskt lönetillägg à kr. 150: —	2,593: —	50,728: 10	
Skolsköterska, 14: I		2,040: —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		85,000: —	

b) 3. Diverse undervisningsarvoden:

För undervisning i slöjd för gossar	5,440: —		
Vikariearvode, förslagsvis	6,000: —		
Privatläsning	600: —		
Undervisning för hörselsvaga barn	672: —		
För extra undervisning i sång	300: —	13,012: —	

b) 4. Vaktmästare och städerskor:

Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Sahlkvist, Ekström, (bostad och bränsle in natura), 27:IV à kr. 3,429: —	10,287: —		
Pettersson, (bostad och bränsle in natura), 27: II	2,943: —		
Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson) arvode (bostad och bränsle in natura)	695: —		
Transport	13,925: —	542,956: 60	66,000: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Folkskolan.

Transport	13,925: —		542,956: 60	66,000: —
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström)	1,700: —			
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Arvidsson), arvode	650: —			
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson), arvode	650: —			
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson), arvode	650: —			
Städerskan vid nya Herrgärdsskolan (Elsa Svangren), arvode	1,320: —			
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	650: —			
Städerskan vid Djäknebergsskolan (Lilly Lindberg), arvode	650: —			
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell), arvode	1,085: —			
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	525: —			
Städerskan vid Korsängsskolan (N. E. Nordström), arvode	650: —			
Städerskan vid Korsängsskolan (S. Adolfsson), arvode	650: —			
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	650: —			
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist), arvode (bostad à 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)	280: —			
Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson), arvode	450: —			
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav), arvode	550: —			
Läkarearvode för vaktmästare	160: —		25,195: —	
b) 5. Diverse arvoden:				
Till skolläkaren	1,400: —			
Till sjukgymnastik	1,250: —			
Till simläraren	1,708: —			
Till simlärarinnan	1,386: —			
Till 3 tillsyningslärare à 500: —, 1 à 400: —, 1 à 150: —, 1 à 100: —	2,150: —			
Till en tillsyningslärare i slöjd för gossar	500: —			
Till 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500: —			
Transport		8,894: —	568,151: 60	66,000: —

Transport	8,894: —	568,151: 60	66,000: —		**N:o 131.** *Budget-förslag 1937. Folkskolan.*
Till skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	850: —				
Till bibliotekarie för lärjungebiblioteket	300: —	10,044: —	578,195: 60		

g) Pensioner:

f. Småskollärarinnan J. Kjellin	600: —			
f. Slöjdläraren J. F. Brandt	535: —			
f. Slöjdläraren Hammarsten, f. folkskollärarinnorna S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbohm, Fernkvist, Kolmodin, f. slöjdlärarinnan Vahlbäck, Hahr, f. småskollärarinnorna Bergh, Lennmalm, A. S. Eriksson, E. Karlsson, Svedin, A. Pettersson, Lundeberg och f. skolkökslärarinnan Tunell	13,714: —			
f. Vaktmäst. Fr. Andersson	2,301: —			
f. Vaktm. K. G. Lönnborgs änka	200: —			
Änkan E. Gustavsson	480: —	17,830: —		
Dyrtidstillägg till pensionärer		350: —	18,180: —	

h) Premie för olycksfallsförsäkring .... 700: —

i) Skolträdgårdarna:

1. Trädgården vid Västgötegatan:

Omkostnader	500: —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000: —	1,500: —		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		600: —	2,100: —	

2. Herrgärdsskolan:

Omkostnader	650: —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000: —	1,650: —		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och nya skolbyggnaden i Kv. Folke (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		600: —	2,250: —	
Transport			4,350: —	663,075: 60

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Folkskolan.

			Transport	4,350: —	663,075: 60
	3. Korsängsskolan:				
	Omkostnader	650: —			
	Arvode till trädgårdsläraren	1,000: —	1,650: —		
	Anslag till vård av skolgårdarna och och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		750: —	2,400: —	
	4. Hammarby m. fl. skolor:				
	Hammarby skola:				
	Omkostnader	300: —			
	Arvode till trädgårdsläraren	250: —	550: —		
	Omkostnader vid Jakobsbergsskolan		150: —		
	Omkostnader vid Lundby skola		150: —		
	Omkostnader vid Rosenlunds skola ..		150: —	1,000: —	7,750: —
j)	Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:				
	1. Material i läs- och skrivämnen			18,500: —	
	2. Slöjdmaterial för gossar			3,000: —	
	3. Slöjdmaterial för flickor			5,000: —	
	4. Förbrukningsartiklar för skolköken			2,500: —	29,000: —
k)	Undervisningsmaterial till skolornas förråd				3,000: —
m)	Tandklinik:				
	1. Lokalhyra			600: —	
	2. Tandläkare, arvode			9,000: —	
	3. Tandläkareassistent, arvode			7,500: —	
	4. Arvode till biträde			1,800: —	
	5. Förbrukningsartiklar			2,300: —	
	6. Eldning och renhålllning			500: —	21,700: —
n)	Trycknings- och annonskostnader				2,300: —
o)	Lärare- och lärjungebiblioteken:				
	Lärarepersonalens bibliotek			400: —	
	Lärjungebiblioteket			1,150: —	1,550: —
p)	Skolresor:				
	Bidrag till skolresor för lärjungarna			1,000: —	
	Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare			500: —	1,500: —
				Transport	729,875: 60

N:o 131. *Budgetförslag 1937 Folkskolan.*

		Transport	729,875: 60
r) Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn, förslagsvis			4,400: —
s) Vatten, värme och belysning:			
1. Vattenavgifter		5,000: —	
2. Uppvärmning		23,500: —	
3. Belysning		6,500: —	35,000: —
t) Skolbad:			
Avlöning till baderskor		1,000: —	
Handdukstvätt och tvål		900: —	
Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad		3,150: —	5,050: —
u) Renhållning:			
1. Skurning och rengöring		6,300: —	
2. Renhållning av gårdar samt gata vid Hammarby skola		1,400: —	
3. Renhållning av gatorna utanför Herrgärds-, Korsängs-, Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1,000: —	
4. Sotning		500: —	9,200: —
v) Diverse utgifter:			
1. Brandstodsavgifter		1,000: —	
2. Telefonavgifter till:			
Djäknebergsskolan	151: 40		
Skepparbacksskolan	110: —		
Herrgärdsskolan	157: 40		
Folkskoleinspektörens exp.	110: —		
Skolläkarens mottagningsrum	110: —		
Folkskoleinspektörens bostad	70: —		
Korsängsskolan	221: 40		
Lundby skola	82: —		
Hammarby skola	110: —		
Jakobsbergs skola	110: —		
Tandkliniken	110: —		
Slöjdlärare Brandts bostad	70: —		
5 tillsyningslärare à 70: — kr.	350: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	119: 80	1,882: —	
3. Postavgifter, förslagsvis		240: —	
4. Smärre reparationer av material och inventarier		3,000: —	
5. Barnbespisning, förslagsvis		7,500: —	
	Transport	13,622: —	783,525: 60

N:o 131. Budgetförslag 1937. Folkskolan.

		Transport	13,622: —	783,525: 60
6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården			2,000: —	
7. Skatter			800: —	
8. Oförutsedda utgifter			1,500: —	17,922: —

Utgifter för ränta och amortering:

y) Räntor:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:		
1. Obligationslån:				
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	6,025: 70	6,025: 70	
2. Andra amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	16,407: 69	738: 35		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 % ..	99,241: 65	4,813: 22		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa, à 4,5 %	7,726: 88	337: —		
Västmanlands läns sparbank à 3 %	19,225: 78	576: 77		
Västmanlands läns sparbank à 3 %	7,616: 58	228: 50		
1933 års lån à 4,5 % ..	54,228: 77	2,440: 29		
1934 års lån à 3,75 % ..	15,099: 69	566: 24		
1934 års lån à 3,8 % ..	184,172: 52	6,998: 56		
1935 års lån à 3,9 % ..	17,707: 16	690: 58		
1935 års lån à 3 %	56,735: 96	1,702: 08		
1935 års lån à 3 %	163,392: 12	4,901: 76	23,993: 35	30,019: 05

z) Kapitalavbetalningar:

1. Obligationslån:				
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	2,892: 30	2,892: 30	
2. Andra amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken 1931 års lån à 4,5 % ..	16,407: 69	564: 54		
Kungl. Postsparbanken 1932 års lån à 4,85 % ..	99,241: 65	2,825: 32		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	7,726: 88	962: 06		
Västmanlands läns Sparbank	19,225: 78	2,175: 43		
	Transport	6,527: 35	2,892: 30	831,466: 65

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Folkskolan.*

Transport	6,527: 35		2,892: 30	831,466: 65
Västmanlands läns Sparbank	7,616: 58	747: 50		
1933 års lån à 4,5 % ..	54,228: 77	1,139: 97		
1934 års lån à 3,75 % ..	15,099: 69	602: 42		
1934 års lån à 3,8 % ..	184,172: 52	10,207: 42		
1935 års lån à 3,9 % ..	17,707: 16	1,319: 80		
1935 års lån à 3 %	56,735: 96	8,771: 52		
1935 års lån à 3 %	163,392: 12	4,746: 12	34,062: 10	36,954: 40
			Summa Kronor	868,421: 05

INKOMSTER:

a) Statsbidrag:

1. Till folkskolan:

29 ord. lärare à 3,000: —	87,000: —	
4 ord. lärare à 2,700: —	10,800: —	
1 e. o. lärare à	1,700: —	
17 ord. lärarinnor à 2,500: —........	42,500: —	
5 ord. lärarinnor à 2,300: —	11,500: —	
7 ord. lärarinnor à 2,100: —	14,700: —	
1 ord. lärarinna à	1,900: —	
3 e. o. lärarinnor à 1,500: —	4,500: —	174,600: —

Provisorisk avlöningsförbättring enl. Kungl. kung. av den 5/7 1929, till:

33 ord. lärare à 288: — kr., 1 e. o. lärare à 204: — kr., 30 ord. lärarinnor à 240: — kr. samt 3 e. o. lärarinnor à 180: — kr.	17,448: —	
Provisoriskt lönetillägg enl. Kungl. kung. av den 20/9 1935, till 1 e. o. lärare à 300: — kr. och 1 e. o. lärarinna à 200: — kr.	500: —	17,948: —

2. Till småskolan:

31 ord. lärarinnor à 1,650: —	51,150: —	
1 ord. lärarinna à 1,500: —	1,500: —	
1 ord. lärarinna à 1,350: —..........	1,350: —	
1 ord. lärarinna à 1,200: —	1,200: —	
1 e. o. lärarinna à 1,000: —	1,000: —	56,200: —
	Transport	248,748

N:o 131. Budgetförslag 1937. Folkskolan.

			Transport 248,748: —	
	Provisorisk avlöningsförbättring enl. Kungl. kung. av den 15/7 1929 till 34 ord. lärarinnor à 168: — samt 1 e. o. lärarinna à 120: —	5,832: —		
	Provisoriskt lönetillägg enl. Kungl. kung. av den 20/9 1935, till 1 e. o. lärarinna à	150: —	5,982: —	
3.	Till slöjdundervisningen:			
	För gossar	7,372: —		
	För flickor	10,376: —	17,748: —	
3½.	Provisorisk avlöningsförbättring till slöjdlärare samt slöjd- och skolkökslärarinnor		3,372: —	
4.	Till undervisning i huslig ekonomi:			
	18 kurser à 229: 50		4,131: —	
	Dyrtidstillägg		75,000: —	354,981: —
7.	Till lärjungebiblioteket			400: —
8 a.	Barnbespisning, anslag från Wahlbeckska fonden			2,000: —
b.	Arrendemedel:			
	För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden			37: —
c.	Hyresmedel:			
	För bostäder till lärare m. fl.		6,275: —	
	För uthyrning av skollokaler		300: —	6,575: —
d.	Diverse inkomster av försålda slöjdmaterialier och mjölk, terminsavgifter m. m.			4,400: —
9 a.	Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler		5,400: —	
b.	Hyresbidrag		600: —	
c.	Underhålls- och materiellbidrag		6,075: —	
d.	Tjänstebostadsbidrag		12,000: —	24,075: —
			Kronor	392,468: —

---

4 B. Fortsättningsskolan.

UTGIFTER:

Lärarearvoden	11,500: —	
Föreståndararvode	600: —	12,100: —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000: —
Tryck- och annonskostnader		100: —
	Transport	14,200: —

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Folkskolan.*

	Transport	14,200: —
Städning och renhållning		350: —
Material till förråden samt diverse utgifter		500: —
Telefon till skolans föreståndare under ½ år		35: —
	Kronor	15,085: —

INKOMSTER:

Statsbidrag till lärarearvoden		6,750: —
	Kronor	6,750: —

---

4 C. Högre Folkskolan.

UTGIFTER:

a)	Undervisningsmaterial		1,000: —
b)	1. Löner och arvoden:		
	Arvode till skolans rektor	900: —	
	1 ord. lärare: (Karlfors), lön i 4:de lönegraden	6,750: —	
	1 ord. lärarinna: (Gerland), lön i 4:de lönegraden	5,479: —	
	1 ord. lärare (ej tillsatt), lön i 1:a lönegraden	5,517: —	
	Arvode till timlärare och sjukvikarier	2,100: —	
	Dyrtidstillägg	4,200: —	
	Arvode till bibliotekarie	150: —	25,096: —
	2. Pensioner:		
	f. ämnesläraren I. Fröier		1,380: —
c)	Trycknings- och annonskostnader		250: —
d)	Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607: 50
e)	Biblioteket		300: —
f)	Skolläkare		150: —
		Kronor	28,783: 50

INKOMSTER:

Statsbidrag till avlöningar		11,350: —
Statsbidrag till dyrtidstillägg		3,600: —
Statsbidrag till bibliotek		150: —
Statsbidrag till provisorisk avlöningsförbättring		920: —
	Kronor	16,020: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937 Undervisningsändamål.

Bil. Litt. 4 E a. 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte liksom föregående år bevilja medel för att möjliggöra en nedsättning av terminsavgifterna för eleverna i den 7-åriga flickskolans fem lägre klasser till samma belopp, som utgå i härvarande högre allm. läroverks realskola.

Innevarande hösttermin utgör det beviljade beloppet 5,712 kronor. För läsårets kommande vårtermin torde ett något högre anslag behövas, om nämligen terminsavgifterna vid högre allm. läroverket sänkas, och likaledes torde någon ökning av anslaget böra beräknas för höstterminen 1937, om antalet lärjungar i flickskolan skulle stiga, varför då ett anslag av omkring 6,300 kronor vore erforderligt.

Styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor anhåller alltså härmed,

att stadsfullmäktige måtte — i likhet med förra årets beslut — nu bevilja flickskolan under kalenderåret 1937 en summa av förslagsvis 12,000 kronor för ovan angivna ändamål.

Västerås den 26 oktober 1936.

Å styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor vägnar:

SAMUEL LANDTMANSON.
Ordf.

/*Hjalmar Thyresson.*

Bil. Litt. 4 E. b. 2.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Undervisningsändamål.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås Arbetareinstitut härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1937 bevilja institutet ett anslag av 16,500 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Allmänhetens intresse för biblioteket fortsätter alltjämt. Under år 1935 utlämnades sålunda från biblioteket 109,337 boklån till 4,509 låntagare, vilket innebär en ökning beträffande antalet boklån med 5,341 och låntagare med 7.

Sedan flera år har styrelsen påpekat, att bibliotekspersonalen varit alldeles otillräcklig. Den har knappast räckt till för det egentliga expeditions- och katalogiseringsarbetet. Andra synnerligen viktiga sidor av biblioteksarbetet, såsom rådgivning, studieanvisningar, förarbetet för inköp av litteratur o. s. v. ha måst i hög grad eftersättas. Detta förhållande är mycket att beklaga, särskilt för den studieintresserade ungdomens del, vilken i allt större antal frekventerar biblioteket. Styrelsen har nu sett sig nödsakad att sedan den 1 september anställa en extra biblioteksassistent med full tjänstgöring och med en avlöning av 225 kronor pr månad. Samtidigt som posten för avlöningar på grund härav begöres ökad med 2,700 kronor, kan anslaget för extra hjälp i biblioteket minskas med 700 kronor.

På grund av bibliotekets livliga användning har det visat sig omöjligt att hålla böckerna i något så när gott stånd med det hittillsvarande anslaget till inbindning och reparationer, varför styrelsen måste begära en ökning av detta anslag med 500 kronor.

Genom bibliotekets tillväxt blir lokalernas otillräcklighet alltmera kännbar. Vissa kvällar i veckan är trängseln olidlig, och högst beklagligt är det förhållandet, att biblioteket ej kan för de många verkligt studieintresserade ungdomarna och även äldre personer tillhandahålla lämpliga lokaler för studier på stället. Även det mindre rum, som sedan något år tillbaka använts som tidningsrum, måste från och med nästa år tagas i anspråk för rent biblioteksändamål. Styrelsen måste därför ånyo framföra en vördsam och enträgen vädjan till drätselkammaren och stadsfullmäktige att positiva åtgärder för lösandet av bibliotekets lokalfråga snarast måtte vidtagas.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Undervisningsändamål.*

Med stöd av vad här sålunda anförts, får styrelsen vördsamt anhålla, att institutet för år 1937 kommer i åtnjutande av det anslag, varom ovan anhållits.

Västerås den 4 november 1936.

Å Västerås Arbetareinstituts styrelses vägnar:

FREDR. FÅHRÆUS.

/*Georg Leontein.*

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Västerås Arbetareinstituts styrelse den 4 nov. 1936.

— —

§ 1.

Upprättades följande

Inkomst- och Utgiftsstat för Biblioteket under år 1937.

INKOMSTER:

Beräknat anslag från Västerås stad	16,500: —
Beräknat statsbidrag	6,000: —
Kronor	22,500: —

UTGIFTER:

Avlöningar	11,880: —
Inköp av litteratur	3,500: —
Inbindning och reparationer av böcker	2,500: —
Lokalhyra	2,400: —
Bränsle och lyse	750: —
Extra hjälp i biblioteket	800: —
Rengöring, eldning och extra vakthållning	400: —
Trycksaker och diverse utgifter	270: —
Kronor	22,500: —

— —

Västerås som ovan
Georg Leontein.

Rätt ur protokollet, betygar
Georg Leontein.

Bil. Litt. 4 E c.

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Yrkesundervisningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed vördsamt framlägga förslag till budget för arbetsåret 1937—1938.

Vid upprättandet av förslaget har styrelsen räknat med att verksamheten vid skolorna kommer att utökas med kurser i husligt arbete, men att den för övrigt kommer att bedrivas i ungefär samma utsträckning som nu. Emellertid beräknar styrelsen, att tyngdpunkten av undervisningen i ännu mera utpräglad grad än hittills, på grund av ungdomens lätthet att få arbete, kommer att förskjutas mot kvällsundervisning.

Startandet av kurser i husligt arbete beräknas medföra en nettoökning av stadens kostnader för skolorna med kronor 2,650: — i enlighet med den stat för dessa kurser, som till junisammanträdet förelades stadsfullmäktige i samband med förslaget om inredning av lokaler för dem. Det nämnda statförslagets poster har inarbetats i skolornas budget. Skillnaden mellan utgifter till lärarlöner och statsbidrag till dessa ökas, förutom på grund av kurserna i husligt arbete, huvudsakligen genom minskning i antalet beräknade verkstadsskolor, med kronor 2,000: —. Posten ”av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd” minskas också på grund av här berörda förhållanden med netto kronor 2,640: —. I anslaget till lokaler har beräknats en post på kronor 750: — såsom bidrag för inköp av en lokaltelefonanläggning för skolan. Inköpet avses att göras tillsammans med elektrotekniska fackskolan. Styrelsen anser en dylik anläggning behövlig. Arbetet i skolans byggnad bedrives nämligen i fyra våningar med bland annat laboratorier, verkstäder, lokaler för husligt arbete och expedition, mellan vilka ofta förbindelser behöves, förlagda i alla fyra våningarna. Vidare har anslaget till anskaffning av stadigvarande undervisningsmateriell höjts något utöver vad som blivit följden av kurserna i husligt arbete. Anslaget var förra året mycket lågt. Inkomsten av terminsavgifter har höjts från kronor 10,000: — till kronor 12,000: —.

Bidraget från kommunen beräknas till kronor 30,051: 67.

Slutligen önskar styrelsen framhålla, att före de senaste åren, med dess många ur statsbidragssynpunkt fördelaktiga verkstadsskolor, stadens anslag till skolorna under flera år var kronor 27,500: — per år. Sedan dess har skolornas budget belastats med bidrag till pensioner åt slöjdlärare Svensson och fru Lundahl, statsbidraget per timme har sänkts med cirka 13 % och kurserna för det husliga arbetet har tillkommit.

Det här framlagda budgetsförslaget har uppgjorts utan hänsyn till de förändringar i staten, som bli en följd av ett eventuellt bifall till

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Yrkesundervisningen.*

styrelsens förslag i januari i år om reglering av en del lärarbefattningar och skrivbiträdesbefattningen vid skolorna.

Med stöd av det framlagda budgetförslaget, och emedan de ovan nämnda förändringarna med avseende på undervisningen vid skolorna komma till synes redan vårterminen 1937, anhålles härmed vördsamt, att stadens anslag till skolorna för år 1937 likaledes beräknas till kronor 30,051:67.

Västerås den 24 oktober 1936.

MAGNUS SCHENSTRÖM.
Styrelsens vice ordförande.

/*Folke Ericsson.*

Inkomst- och utgiftsförslag för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för anslagsåret 1937—1938.

INKOMSTER:

1.	Beräknade statsunderstöd:		
	A. a) till avlöning åt rektor och övriga lärare ..	27,000:—	
	b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	666:66	
	c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1,016:67	28,683:33
	B. till bibliotek		240:—
2.	Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4,000:—
4.	Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd ..		1,000:—
5.	Avkastning av donationer och fonder		200:—
6.	Lärjungeavgifter		12,000:—
7.	Säljbar produktion		5,900:—
8.	Att av kommunen tillskjutas		30,051:67
		Summa inkomster	82,075:—

Budgetförslag 1937 Yrkesundervisningen.

UTGIFTER:

1.	Rektorsarvode	2,500: —	
2.	Övriga lärararvoden	51,000: —	53,500: —
2 a.	Pension åt förre slöjdläraren A. Svensson	2,985: —	
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	1,000: —	1,985: —
2 b.	Understöd åt fru Lundahl och hennes barn	1,800: —	
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	900: —	900: —
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	2,000: —	
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmatriell	3,050: —	5,050: —
5.	Bibliotekskostnader		640: —
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	5,200: —	
7.	Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	700: —	5,900: —
8.	Andra premier samt stipendier		200: —
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		9,000: —
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,400: —
11.	Övriga utgifter		2,500: —
		Summa utgifter	82,075: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Hälsovårdsnämnden.

Bil. Litt. 5 A, B, C och D.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till budget för år 1937 och därvid anföra följande.

Under rubriken "löner och arvoden" har nämnden upptagit ersättning för vikarie för tjänsteläkarne med 1,066 kronor. Tjänsteläkarne äga rätt till en sammanlagd semester av 80 dagar och är anslaget beräknat efter 400 kronor i månaden, som av Stadsfullmäktige efter särskild framställning av hälsovårdsnämnden tidigare godkänts. Med hänsyn till att det knappast torde kunna förväntas att under år 1937 ytterligare en distriktsbarnmorska här anställes har bidrag till avlöningar m. m. endast upptagits för en distriktsbarnmorska. Detta gäller ock beträffande telefonanslaget under rubriken "diverse utgifter". Under hänvisning till av Västerås stads förening mot tuberkulos gjord framställning får hälsovårdsnämnden föreslå att i 1937 års stat anvisas 4,000 kronor för föreningens verksamhet samt för lokalhyra 600 kronor.

Bostadsinspektrisen har visserligen åtnjutit tjänstledighet under innevarande år med avstående av löneförmåner på sätt av lönenämnden bestämts, men då hälsovårdsnämnden saknar kännedom om huruvida innehavaren av befattningen kommer att återinträda i tjänst har lön fortfarande upptagits i 26: IV.

Under hänvisning till skrivelse från föreståndaren för köttbesiktningsbyrån rörande budgeten för år 1937 har nämnden indragit avlöning åt ett mikroskopistbiträde samt arvode åt ett extra biträde, varjämte byråns utgifter för det återstående biträdet minskats till 225 kronor. Med hänsyn till att biträdet, som framgår av föreståndarens skrivelse till stor del av tjänstgöringstiden är sysselsatt med vägning hemställer nämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta, att återstående del av hittillsvarande arvodet, vilket utgjort 450 kronor, skall bestridas av vågens inkomster med 225 kronor.

Sedan drätselkammaren godkänt ett förslag av hälsovårdsnämnden att polikliniken för könssjuka skall flyttas till förste stadsläkarens egen poliklinik inom synnerligen väl anordnade lokaler mot utgående av nuvarande i staten upptaget belopp till förste stadsläkaren, är hela hittillsvarande budgetbelopp upptaget endast med fråndragande av 20 kronor för telefon.

Å inkomstsidan märkes att med hänsyn till årets inkomster, inkomsterna "betalda utryckningar med ambulansautomobilen" och "protokollslösen" höjts, de förra med 200 kronor och den senare med 300 kronor.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Hälsovårdsnämnden.*

Av besiktningsavgifter anser sig nämnden kunna räkna med en inkomst av 15,000 kronor.

Hälsovårdsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna hälsovårdsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för hälsovårdsnämnden för år 1937.

Västerås den 12 oktober 1936.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/ *Eric Plantin.*

N:o 131.
Budget-förslag 1937. Hälsovårdsnämnden.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Hälsovårdsnämnden år 1937.

5. Hälso- och sjukvård.

UTGIFTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

b) 1. Löner och arvoden:

1:ste stadsläkaren, 43: I		7,140: —	
2:dre stadsläkaren, 40: IV		7,248: —	
Arvode till sundhetsinspektören (statsanslag)		600: —	
Ersättning till vikarier för tjänsteläkarne		1,066: —	
1:ste tillsyningsmannen, 30: IV		4,773: —	
Två tillsyningsmän, 26: IV à 4,101: —		8,202: —	
Del av vaktmästarens å köttbesiktningsbyrån avlöning, 25: IV (3,933: — — 1,500: —)		2,433: —	
En stadssjuksköterska, 8: I		1,500: —	
En stadssjuksköterska, 8: IV		1,887: —	
Två stadssjuksköterskor för mindre bemedlade, 5: IV à 1,563: —		3,126: —	
(Avgifter till statens pensionskassa erlägges av varje sköterska med 42: — kr. för varje år.)			
Kost å Epedemisjukhuset för två stadssjuksköterskor		1,340: —	
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2: — kr. pr dag		120: —	
Bidrag till avlönande tillsvidare av 1 distriktsbarnmorska ..	850: —		
Ersättning för bostad åt d:o	425: —		
Ersättning för bränsle åt d:o	150: —	1,425: —	
Ersättning till 3 tillsyningsmän, en vaktmästare och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped à 30 kronor		180: —	41,040: —
		Transport	41,040: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Hälsovårdsnämnden.

	Transport		41,040: —	
2. Pensioner:				
f. stadsläkare C. Thunström		3,850: —		
f. stadssjuksköterskan Anna Ekström, stadens del i tjänstepension (Lönenämnden 1933)	786: —			
Stadens del i pensionsförbättring, förslagsvis	138: —			
Stadens del i dyrtidstillägg, förslagsvis	144: —	1,068: —		
f. Hälsovårdstillsyningsman C. A. Holtz änka		800: —	5,718: —	
c) Diverse utgifter:				
1. Barnmorskor:				
1 telefon à 70: —	70: —			
Förbrukningsartiklar	50: —	120: —		
2. Kostnader för skyddskoppympning ..		150: —		
3. Telefoner till:				
1:ste statsläkarens bostad	70: —			
2:dre stadsläkarens bostad	70: —			
En stadssjuksköterska, bostad	70: —			
En stadssjuksköterska, bostad	70: —			
Hälsovårdsnämndens byrå	110: —			
1:ste tillsyningsmannens bostad	70: —			
Två tillsyningsmäns bostäder	140: —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	40: —	640: —		
4. Desinfektionskostnader		200: —		
5. Tryck- och annonskosnader		400: —		
6. Diverse, häri inräknat inköp av matvaror, analysavgifter m. m.		1.200: —		
7. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)	4,000: —			
Lokalhyra till d:o	600: —	4,600: —		
Transport		7,310: —		46,758: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Hälsovårdsnämnden.

	Transport		7,310: —		46,758: —
9.	Ambulansautomobilen:				
	Drift- och underhållskostnader	700: —			
	Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll	3,000: —	3,700: —		
10.	Premier för olycksfallsförsäkring ..		100: —		
11.	Hälsovårdsnämndens byrå, hyra	300: —			
	Städning, eldning och belysning	500: —	800: —		
12.	Stadens ersättning till Centrallasarettets barnbördsavdelning:				
	Fast årsavgift	3,600: —			
	Bidrag till driftskostnader, förslagsvis	2,500: —	6,100: —	18,010: —	64,768: —

5 B. Bostadsinspektionen.

b)	Löner och arvoden:				
	Bostadsinspektrisen, 26: IV		4,101: —		
	Ersättning för hållande av velociped		30: —	4,131: —	
c)	Övriga utgifter:				
	Tryck, annonser och diverse		50: —		
	Telefon till byrån	110: —			
	Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70: —	180: —		
	Städning och eldning		150: —	380: —	4,511: —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

b) 1.	Löner och arvoden:			
	Föreståndaren, arvode	3,000: —		
	2:dre besiktningsman à 12 kr. pr besiktningsdag	500: —		
	Del av vaktmästarens avlöning (se 5 A. b. 1)	1,500: —		
	Bokförare och kassör	1,000: —		
	Två mikroskopister à kr. 600: — ..	1,200: —		
	Arvode till extra biträde, 1 st. à 225: — kr.	225: —	7,425: —	
	Transport		7,425: —	69,279: —

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Hälsovårdsnämnden.*

Transport	7,425: —	69,279: —	
2. Pension:			
Pension till f. d. föreståndaren M. Jonsson (25/1 1934)		4,461: —	
c) Diverse utgifter:			
1. Värme, belysning och vatten	700: —		
2. Telefon till byråns exp.	215: —		
3. Tvätt	130: —		
4. Underhåll av byggnader	50: —		
5. Hyra	3,000: —		
6. Premier för olycksfallsförsäkring	100: —		
7. Diverse	305: —	4,500: —	16,386: —

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Värme, belysning och städning	600: —	
Lokalhyra	600: —	
Diverse	200: —	1,400: —
Summa Kronor		87,065: —

INKOMSTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1. Statsbidrag åt sundhetsinspektör	600: —	
2. Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	1,000: —	
3. Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800: —	
4. Protokollslösen	800: —	3,200: —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	15,000: —	
Beräknad brist i årets stat att gäldas av överskottsmedel från föregående år	1,386: —	16,386: —
Kronor		19,586: —
Överskjutande utgifter		67,479: —
Kronor		87,065: —

N:o 131.
Budget-förslag 1937. Planterings-nämnden.

Bil. Litt. 6 C.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1937 och i anslutning därtill anföra följande.

I 1936 års budget är upptaget ett anslag för avlönande av elever å 6,000 kronor. Sedan avtal numera träffats med denna arbetargrupp, vilken hädanefter skall benämnas trädgårdsarbetare i växthusen, äskas med hänsyn till deras avtalsenliga löner ett anslag å 7,000 kronor.

Planteringsnämnden hemställer om höjning av skötsel- och underhållsanslagen för nedan angivna ändamål.

		Nuvarande anslag	Begärt anslag
1.	Vasaparken	7,500 : —	8,000 : —
3.	Planteringarna utmed Hamngatan, esplanader m. m.	10,000 : —	12,000 : —
6.	Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvalds backe	3,000 : —	4,000 : —
7.	Elba och östra holmen	3,500 : —	4,000 : —
11.	Körslor till alla planteringar	5,000 : —	6,000 : —
15.	Tillsyn av fåglar	600 : —	850 : —
17.	Olycksfallsförsäkringspremier, läkarvård, medicin och sjukvård	1,200 : —	2,000 : —
19.	Oförutsedda utgifter	750 : —	900 : —
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester	1,800 : —	2,000 : —

Beträffande dessa höjda anslag får planteringsnämnden anföra följande.

Kostnaderna för *Vasaparken* hava under år 1935 visserligen uppgått endast till cirka 6,000 kronor, men erfordras år 1937 ganska om-

fattande omläggning av gräsmattor. Beträffande underhållet av *Stadsparken* har detta anslag icke begärts förhöjt, då nämnden förutsätter, att de kostnader för omläggningar och dylikt, som bliva en följd av den nya restaurantbyggnadens uppförande komma att gäldas av drätselkammaren. Anslaget för *kyrkogårdarna* synes icke förslå, varför detsamma höjts med 500 kronor. Planteringsnämnden kommer att hos kyrkorådet hemställa om ökat anslag för detta underhållsarbete, varför motsvarande post på inkomstsidan är förhöjd. Utgifterna för underhållet av planteringar utmed *Hamngatan m. m.* måste beräknas 2,000 kronor högre i 1937 års stat. Under denna rubrik tillkommer underhållet av Åstigen, Hammarbytorg samt diverse mindre platser inom staden. Utgifterna under C 3 belöpte sig år 1935 till cirka 18,000 kronor och synes det nämnden omöjligt att kunna hålla skötseln av dessa under C 3 angivna olika platser uppe i samma nivå som hittills utan ett anslag på 17,100 kronor. Då nämnden önskar nedlägga större omsorg på skötseln av *Stallhagen, Mariaberget, Käringberget* och *Ragvalds backe* begäres detta anslag förhöjt. Då under vintern mer gallring än eljes måste verkställas på *Elba* och *Östra holmen* äskas för ändamålet ett med 500 kronor höjt anslag. Beträffande *körslor* till alla planteringarna föranledes förhöjningen av anslaget av i nytt avtal förhöjda löner. Kostnaderna för *tillsyn av fåglar* i Svartån uppgå årligen till bortåt 1,000 kronor, varför förhöjt anslag äskas. *Läkarvårds-, medicins- och sjukvårdskostnaderna* uppgå årligen till betydligt högre belopp, än som i budgeten finnes upptaget, varför anslaget begäres förhöjt med 800 kronor. För *oförutsedda utgifter* äskas ett med 150 kronor förhöjt anslag och för *ersättning* till timavlönade arbetare under semester 200 kronor mer än i årets stat. Beträffande höjningarna av underhållsanslagen torde slutligen vara att observera att genom nytt kommunalarbetaravtal lönerna höjts med c:a 5 %. Som ett nytt anslag under huvudrubriken "underhåll" har upptagits "underhåll av plantskola". Tidigare har icke något anslag varit upptaget under denna rubrik, men äro så mycket arbeten förenade med plantskolerörelsen, att särskilt anslag härför bör upptagas.

Under rubriken "extra utgifter" äskas anslag å 320 kronor för inköp av nya gräsklippningsmaskiner. De nu i bruk varande inköptes för cirka 4 år sedan och då de under sommarsäsongen äro i oavbruten gång är deras livslängd praktiskt taget ej mer än 4 år. De bruka kunna försäljas till villaägare, sedan de av nämnden utmönstrats.

För anläggningsarbeten för nya stadsträdgården å Myggboområdet och flyttning av växter från den nuvarande till den nya stadsträdgården äskas förslagsvis för år 1937 ett anslag å 5,000 kronor. Att nu exakt fastställa vad dessa kostnader komma att belöpa sig till är för närvarande omöjligt, varför eventuellt även för år 1938 något anslag kommer att av nämnden begäras.

Inom stadsområdet finnas en hel del platser, som borde försättas i bättre skick. Sålunda borde man börja med att grästorvbekläda slän-

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Planteringsnämnden.*

terna utefter landsvägen mellan Ullspinneriet och Hovdestalund. Detta arbete kan givetvis icke utföras under ett år, då kostnaderna härför skulle bliva alltför höga, men påbörjas under år 1937. Vidare bör en slänt av Käringberget mitt för tennishallen beklädas med grästorv, varjämte planteringsnämnden till sist anhåller, att planen norr om tennishallen får disponeras som lekplan och iordningställas för det här äskade anslaget.

Beträffande inkomstsidan är endast att märka, att nämnden anser sig kunna räkna med att försäljning av ved skall inbringa 500 kronor mer än tidigare.

Planteringsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för nämnden för år 1937.

Västerås den 8 oktober 1936.

För Planteringsnämnden:

C. T. THELANDER,

v. ordförande.

/*Eric. Plantin.*

N:o 131.
Budget-förslag 1937. Planterings-nämnden.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Planteringar år 1937.

6 C. Planteringar.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. Anskaffning av redskap		500: —		
2. Underhåll av redskap		1,200: —		
3. Målning av soffor		500: —	2,200: —	
b) 1. Löner och arvoden:				
Stadsträdgårdsmästaren, 37: IV	6,447: —			
Trädgårdsmästaren, 26: IV	4,101: —			
Trädgårdsarbetare i växthusen	7,000: —			
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1937 ..	1,050: —	18,598: —		
2. Pensioner:				
f. Trådgårdsarbetaren K. V. Andersson	936: —			
f. Trådgårdsarbetaren J. Nordström	996: —			
f. Trädgårdsarbetaren A. G. Hellberg	1,287: —	3,219: —	21,817: —	
c) Skötsel och underhåll:				
1. Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor		8,000: —		
2. Stadsparken		2,000: —		
3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	5,100: —			
Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan,				
Transport	5,100: —	10,000: —	24,017: —	

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Planteringsnämnden.

	Transport	5,100:—	10,000:—	24,017:—	
	Skarpskyttebron och Stadshusplanteringen, Åstigen, Hammarbytorg samt diverse mindre platser som av planteringsnämnden underhållas	12,000:—	17,100:—		
4.	Rudbecksparken		900:—		
5.	Djäkneberget		5,000:—		
6.	Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke		4,000:—		
7.	Elba och Östra Holmen		4,000:—		
8.	Botaniska trädgården vid Högre Allm. Läroverket		1,000:—		
9.	Slottsparken		1,000:—		
10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar		2,500:—		
11.	Körslor till alla planteringar		6,000:—		
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.		4,000:—		
14.	Grus tilll alla planteringar		3,000:—		
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån		850:—		
16.	Brandförsäkringspremier och telefonavgifter		400:—		
17.	Olycksfallsförsäkringspremier, läkarvård och medicin		2,000:—		
18.	Årsavgift till hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening		65:—		
19.	Oförutsedda utgifter		900:—		
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester		2,000:—		
21.	Kostnad för parkvakt		1,400:—		
22.	Underhåll av plantskola		1,000:—	67,115:—	
d)	Extra utgifter:				
1.	Inköp av nya gräsklippningsmaskiner		320:—		
2.	Anläggningsarbeten för nya stadsträdgården å Myggbo och flyttning av växter från gamla tilll nya stadsträdgården, förslagsvis för år 1937 ..		5,000:—		
	Underhåll av diverse inom stadsområdet befintliga hittills ovårdade platser		1,500:—	6,820:—	97,952:—
				Summa kronor	97,952:—

INKOMSTER:

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	5,100: —	
Anslag för vård av slottsparken	1,000: —	
Försäljningsmedel och dekorationer	4,000: —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500: —	
För försäljning av ved och diverse	1,500: —	12,100: —
		12,100: —
Överskjutande utgifter		85,852: —
	Summa kronor	97,952: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937 Hamnen.

Bil. Litt. 8 A och B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Hamnstyrelsen får härmed avgiva sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1937 för äldre hamnen och därvid anföra följande.

Under rubriken "nyanläggningar" är upptaget för gäldande i årets stat hela kostnaden för inköp av pontoner, anskaffande av ankaren till dessa, utläggning m. m. 19,753 kronor 47 öre. Stadsfullmäktige anvisade den 27 februari 1936 15.000 kronor för inköpet och hava övriga kostnader som ovan angivits för förankring m. m. uppgått till 4,753 kronor 47 öre. Då Stadsfullmäktiges beslut av den 27 februari 1936 innebar, att beloppet skulle utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige framdeles efter förslag av drätselkammaren kunde komma att besluta, får styrelsen alltså hemställa att Stadsfullmäktige ville besluta,

att kostnaderna för inköp och utläggning av pontoner 19,753 kronor 47 öre skola gäldas av hamnens inkomster i 1937 års stat.

Anslaget för "ombyggnad av kajer" som bekant regleringskontot i äldre hamnens stat uppgår till 19,015 kronor 47 öre

Sedan lönenämnden medgivit, att manliga kontorsbiträdet av I klass å hamnens stat äger rätt räkna tjänsteår från och med den 1 januari 1934 har denna befattning uppförts i 24:II. I anledning av att hamnstyrelsen förhyrt lokal för hamnkontoret i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägars byggnad för en hyressumma av 1,000 kronor är detta belopp upptaget i staten i stället för tidigare 500 kronor. På grund av ökad belysning i hamnen äro kostnaderna härför höjda från 1,500 till 2,000 kronor. Beträffande bogserbåten Thors stat får styrelsen meddela, att styrelsen i särskild framställning till stadsfullmäktige föreslagit, att befälhavare och maskinist å densamma skola placeras på ordinarie stat men har i avvaktan på beslut härom i avlöningar upptagits endast ett belopp, som är något förhöjt i jämförelse med samma belopp i innevarande års stat. Till följd av längre tjänstgöring är även kostnaderna för besättningsmän något höjda.

Vad angår "hamnmaskiner" äro kostnaderna för kranskötare och strömförbrukning för kranar beräknade vardera till ett med 1,000 kronor förhöjt belopp. Då inkomstsidan icke avspeglar denna höjning får styrelsen meddela, att höjning av anslaget för kranskötare delvis påverkats av högre avtalsenliga löner och delvis av nödvändigheten att ut-

öka maskiniststyrkan. Den i innevarande års stat beräknade inkomsten av kranhyror syntes hava varit något väl optimistiskt beräknad, varför, även om strömförbrukningen för kranar höjts med 1,000 kronor, motsvarande höjning å inkomstsidan som redan angivits icke kan ske.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Hamnen.*

Underhållsanslaget är något höjt.

Vad inkomstsidan beträffar så har styrelsen ansett sig kunna räkna med att hamnavgifterna för varor kunna stiga med cirka 6,000 kronor. Övriga ökningar å inkomstsidan äro gjorda med hänsyn till under året vunna erfarenheter.

Hamnstyrelsen hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för hamnstyrelsen under år 1937 beträffande äldre hamnen.

Västerås den 9 oktober 1936.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

/ *Eric Plantin.*

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås äldre hamn år 1937.

UTGIFTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

Nyanläggningar:

	Inköp av pontoner, anskaffande av ankaren till dessa, utläggning m. m. (27/2 1936)		19,753: 47
a)	1. Underhåll och reparationer:		
	1 a. Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	6,000: —	
	1 b. Anslag för ombyggnad av kajer (28/12 1928)	19,015: 47	
	1 c. 1937 års amortering av muddring i		
	Transport	25,015: 47	19,753: 47

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Hamnen.

		Transport	25,015: 47	19,753: 47
	Lillån m. m. (25/4 1935) 26,300: — att amorteras på 10 år, andra årets amortering		2,630: —	
2.	Grusning å hamnen		300: —	
3.	Hamnskjulen		100: —	
4,	Underhåll av inventarier och nyanskaffningar		100: —	
5.	Drift och underhåll av motorbåten		300: —	28,445: 47
b)	Löner och arvoden:			
	Hamnkaptenen 39: III		6,654: —	
	Manligt kontorsbiträde, 24:II		3,345: —	
	Tillfälligt biträde å hamnkontoret, förslagsvis		1,800: —	
	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)		4,000: —	
	Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden		2,520: —	18,319: —
c)	Övriga utgifter:			
1.	Hanmkontoret:			
	Hyra för lokal	1,000: —		
	Skrivmaterial o. tryck	500: —		
	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Hanmkontoret 180: —			
	Hanmkaptenens bostad 70: —			
	Kranmaskinistförmannens bostad 70: —			
	Befälhavaren å bogserbåten Thor 70: —			
	Samtalsavgifter, förslagsvis 75: —	465: —		
	Städning och eldning	500: —	2,465: —	
2.	Belysning å hamnen		2,000: —	
3.	Renhållning å hamnen		1,850: —	
		Transport	6,315: —	66,517: 94

	Transport	6,315: —	66,517: 94	**N:o 131.** *Budgetförslag 1937. Hamnen.*
4.	Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen för Inre Vattenvägar	250: —		
5.	Olycksfallsersättning för F. Svanström	48: —		
6.	Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring	775: —		
7.	Diverse oförutsedda utgifter	800: —		
8.	Brandförsäkringspremier	30: —	8,218: —	

d) 1. Räntor:

Hamnbyggnaden:

(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. 1920 godkänd plan).

Andel i obligations- och amorteringslån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1928 års lån à 5 %	130,435: 96	6,316: 93	
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	6,025: 70	
1931 års lån à 4,5 %	78,342: 41	3,525: 41	
1935 års lån à 3,9 %	70,258: 85	2,740: 10	
Ränta à 3 % å beräknat underskott i hamnkassan	54,947: 50	1,648: 43	20,256: 57

d) 2. Kapitalavbetalningar

å lån:	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1928 års lån à 5 %	183,400: —	130,435: 96	8,194: 69	
1929 års lån à 5 %	150,000: —	120,514: 06	2,892: 30	
1931 års lån à 4,5 %	90,911: —	78,342: 41	2,695: 54	
1935 års lån à 3,9 %	80,150: —	70,258: 85	5,236: 73	19,019: 26

f) Bogserbåten Thor:

7:de årets amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullmäktiges beslut den 28/5 1931), ursprunglig kostnad 36,000: —, återstående belopp den 1/1 1937 6,000: —	5,000: —	
Befälhavare och maskinist förslagsvis	7,400: —	
Transport	12,400: —	114,011: 77

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Hamnen.

Transport	12,400: —	114,011: 77	
Besättningsmän	2,300: —		
Driftutgifter	5,000: —		
Sjöförsäkring	875: —	20,575: —	134,586: 77

8 B. Hamnmaskiner.

a) 1935 års nyanskaffning:

3:dje årets amortering av kostnader för bättre kranutrustning å östra kajen (30/8 1934)	19,000: —		
1 års ränta à 3 % å oguldet belopp kronor 138,307: 62	4,149: 23	23,149: 23	

b) Löner och arvoden:

En kranmaskinistförman, 27: IV	4,269: —		
Kranskötare, förslagsvis	9,000: —	13,269: —	

c) Driftskostnader:

Strömförbrukning för kranar		3,000: —	

d) Underhåll och reparationer		3,000: —	
e) Diverse utgifter, förslagsvis		100: —	42,518: 23
		Kronor	177,105: —

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor av:

1. Ångfartyg i regelbunden trafik	36,000: —	
2. Andra fartyg	59,000: —	95,000: —

g) Hamnavgifter för fartyg:

1. Ångfartyg	15,000: —	
2. Segelfartyg	3,000: —	
3. Pråmar	2,000: —	20,000: —
Transport	115,000: —	

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Hamnen.*

	Transport	115,000: —	
i)	Uthyrning av båtplatser	8,500: —	
k)	Uthyrning av upplagsplatser i hamnen	500: —	
l)	Uthyrning av varuskjul	2,155: —	
n)	Uthyrning av mark för oljemagasin	8,300: —	
o)	Bogserbåten Thor	12,500: —	146,955: —

8 B. Hamnmaskiner.

f)	Kranhyror	30,000: —	
g)	Markhyra för kran N:r III	150: —	30,150: —
		Kronor	177,105: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Djuphamnen

Bil. Litt. 8 C och D.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomstatat för Västerås stads djuphamn och i anledning därav anföra följande.

För "underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken m. m." måste beräknas ett anslag, som är förhöjt med 500 kronor i jämförelse med innevarande års stat.

Under rubriken "övriga utgifter" äro anslagen för belysning, diverse och oförutsedda utgifter och telefon något höjda. Beloppen äro beräknade med hänsyn till årets förbrukning.

Ränteutgifterna uppgå till omkring 3,000 kronor högre belopp än i innevarande års stat och kapitalavbetalningarna till ungefär 20,000 kronor högre belopp. Räntor och avbetalningar å 1936 års blivande lån äro sålunda införda i staten.

Under rubriken "hamnmaskiner" märkes, att underhållsanslaget är höjt med 500 kronor, att en ny post för året å 5,000 kronor är upptagen för bestridande av kostnaderna för reparation av brokranen, att avlöning till kranskötare är höjd med 1,000 kronor och strömförbrukning för kranmaskiner med 500 kronor. Då inkomsten av hamnmaskiner samtidigt höjts gäller beträffande dessa poster icke den motivering, som anfördes i motiveringen till äldre hamnens budget. Styrelsen vill här påpeka, att vid uppgörande av detta budgetförslag å utgifts- och inkomstsidan icke tagits annan hänsyn till de utgifter och inkomster, som bliva en följd av den ökade maskinella utrustningen vid hamnen under år 1936 än att ränta och amortering upptagits å hamnens andel i 1936 års lån.

Inkomsterna av den egentliga hamnen hava beräknats till 8,000 kronor högre belopp och inkomsterna av hamnmaskiner till 5,000 kronor högre belopp än i innevarande års stat. Oaktat inkomsterna beräknats ökade med c:a 12,000 kronor hava dock de ökade utgifterna särskilt genom ökade ränte- och amorteringsutgifter samt anslaget för reparation av brokranen föranlett en med nära 20,000 kronor ökad uttaxering i staten för täckande av överskjutande utgifter.

Hamnstyrelsen hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för hamnstyrelsen för år 1937 beträffande djuphamnen.

Västerås den 9 oktober 1936.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

N:o 131. *Budget-förslag 1937. Djuphamnen*

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Djuphamn år 1937.

UTGIFTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

a) Underhåll och reparationer:

1.	Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken	1,000: —	
2.	Underhåll av järnvägsspår ..	1,000: —	
3.	Anskaffning och underhåll av inventarier	100: —	
4.	Grusning å hamnen	200: —	2,300: —

c. Övriga utgifter:

1.	Belysning, inklusive fyrlampa .	1,300: —	
2.	Premie för olycksfallsförsäkring	200: —	
3.	Diverse och oförutsedda utgifter	500: —	
4.	Invaliditetsersättning till förre hamnarbetaren C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931)	525: —	
5.	Telefon till hamnkontoret med anknytning till vakt	203: 50	
6.	Skjutsar till djuphamnen m . m	500: —	3,228: 50

d) 1. Räntor:

Andel i stadens lån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1926 års lån à 5 %	217,995: 59	10,899: 78	
1926 års lån à 3,25 % .	324,275: 60	10,538: 96	
1932 års lån à 5 %	752,324: 28	37,616: 21	
1934 års lån à 3,75 %	289,071: 74	10,840: 19	
1935 års lån à 3 %	22,077: 39	662: 32	
1936 års lån à 2,9 % ..	435,975: 20	12,643: 28	83,200: 74

Transport 88,729: 24

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Djuphamnen

				Transport	88,729: 24	
d) 2. Kapitalavbetalningar:						
	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amorter.:			
1926 års lån à 5 % .	618,000: —	217,995: 59	6,592: 76			
1926 års lån à 3,25 %		324,275: 60	11,764: 66			
1932 års lån à 5 % ..	827,000: —	752,324: 28	21,059: 44			
1934 års lån à 3,75 %	310,902: 17	289,071: 74	11,532: 96			
1935 års lån à 3 %	22,700: —	22,077: 39	641: 29			
1936 års lån à 2,9 %	435,975: 20	435,975: 20	12,115: 69		63,706: 80	152,436: 04

8 D. Hamnmaskiner.

a) Underhåll och reparationer:		
Underhåll av kranmaskiner	3,000: —	
Reparation av brokranen	5,000: —	
b) Löner och arvoden:		
Avlöning till kranskötare	10,000: —	
c) Driftskostnader:		
Strömförbrukning för kranmaskiner	6,000: —	
d) Övriga utgifter:		
Diverse	500: —	24,500: —
Kronor		176,936: 04

INKOMSTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor		35,000: —	
g) Hamnavgifter för fartyg:			
1. Ångfartyg	24,000: —		
2. Pråmar	2,000: —	26,000: —	
k) Hyror:			
1. Upplagsplatser	8,000: —		
2. Hamnarbetarnas lokal	700: —	8,700: —	69,700: —

8 D. Hamnmaskiner.

f) Kranhyror	65,000: —
	134,700: —
Överskjutande utgifter	42,236: 04
Kronor	176,936: 04

Bil. Litt. 7 samt 11—13.

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Gasverksstyrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1937.

Som den personal, vilken under titeln kontorsbiträden finnes upptagen i staten ej är tillräcklig, utan extra hjälpkraft ständigt måste anlitas, har styrelsen i särskild till lönenämnden ingiven framställning föreslagit upptagande å fast stat av ännu ett kvinnligt kontorsbiträde av 2 klass; och har förslagsvis insatt lön för ett dylikt nytt biträde i nu föreliggande statförslag.

Ävenså har styrelsen i särskild skrivelse föreslagit upptagande å ordinarie stat av ett ritbiträde, då nämligen verken ständigt har behov av ett dylikt biträde. I budgetsförslaget har upptagits löneförmån i överensstämmelse med den framställning, som härutinnan ingivits till lönenämnden.

Den nya befattningen som arbetsförman, om vars inrättande framställning gjorts hos Stadsfullmäktige, är liksom rörnätsförmansbefattningen insatt under vattenverket, därvid dock till avloppsledningarna och gasverket överförts på dessa senare verk belöpande andel i lönekostnaderna för ifrågavarande befattningar.

De gamla reservoarerna vid vattenborgen voro den 1 januari i år bokförda till ett värde av kr. 22,000: —. Som dessa anläggningar ej mer torde få någon användning för vattenverkets räkning anser styrelsen att desamma inom kortast möjliga tid, förslagsvis åren 1937 och 38, böra helt avskrivas. Styrelsen har under amortering vid vattenverket insatt 11,000 kr. för detta ändamål.

Då anslag numera beviljats för uppförande av ett reningsverk har den under de senare åren upptagna posten av 25,000 kr. för avsättning till ett dylikt verk bortfallit. Däremot har styrelsen upptagit ränta och amortering å den del av stadens senaste lån, som belöper å reningsverket, för år 1937 beräknade till resp. 23,300 och 22,300 kr.

Som pumpstationen för avloppsvätska i Södra Esplanaden kan slopas i samband med nya reningsverkets tillkomst och därtill hörande omläggning av vissa huvudavlopp, anser styrelsen att återstående del av det bokförda värdet av berörda pumpstation, kr. 18,660, bör avskrivas under de två närmaste åren, varför styrelsen under rubriken amortering insatt ett särskilt anslag å 9,000 kr. för detta ändamål.

Då den föreslagna tillbyggnaden av gasverkets ugnssystem med en ugn för 6 kammare innebär en utökning av ugnssystemet med 50 %, har styrelsen under förutsättning att nämnda förslag bifalles, ökat posten avsättning för ommurning av ugnar med samma procenttal eller från 7,000 till 10,500 kr.

N:o 131. *Budgetförslag 1937 Gasverksstyrelsen.*

Rörande nyssberörda utbyggnad av gasverkets ugnssystem har styrelsen vidare under ovannämnda förutsättning och i enlighet med det till Stadsfullmäktige avgivna förslaget i verkets utgiftsstat för 1937 bland underhållskostnaderna insatt en post om 7,000 kr., motsvarande kostnaden för flyttning av en kolkvarn och diverse trappor m. m.

För överföring från likström till växelström hava Stadsfullmäktige sedan 1928 vid olika tillfällen anvisat tillhopa kr. 322,001: 39. I elektricitetsverkets utgiftsstat hava avskrivningar skett å dessa anslag på sätt som följer nämligen, år 1929 med kr. 33,313: 61, 1930 med kr. 30,300: — och 1931—35 med 30,000 kr. årligen, vilket sistnämnda belopp även är upptaget i 1936 års utgiftsstat. Efter dessa avskrivningar, uppgående till sammanlagt kr. 243,613: 61, utgör oamorterat belopp den 1 januari 1937 kr. 78,387: 61. Då elektricitetsverkets tillväxt är mycket kraftig, i följd varav övergången till växelström beräknas ske i hastigare tempo än från början tänkts, och då verkets ekonomi tillåter en kraftigare avskrivning än hittills, har styrelsen för ifrågavarande ändamål insatt 40,000 kr. i 1937 års utgiftsstat.

I samband med anläggande år 1910 av nytt elektricitetsverk övertog staden Allmänna Svenska El. A.-B :s anläggningar för en del kraftdistribution i staden, som dessförinnan ombesörjdes av bolaget. Kostnaden härför, kr. 18,037: —, har sedan denna tid amorterats med 2,5 % årligen. Den 1 januari innevarande år återstod 7,180 kr. I samband med övergång till växelström hava dessa anläggningar ombyggts och moderniserats, varför den ursprungliga anläggningen ej mer kan anses ha något verkligt värde. Styrelsen har på grund härav i statförslaget för 1937 bland elektricitetsverkets utgifter för amortering upptagit det resterande beloppet till avskrivning.

För serviser och diverse mindre ledningsutsträckningar hemställer styrelsen om samma anslag som för i år, 30,000 kr.

Gatubelysningen i staden är i behov av utökning på flera platser, varjämte nyanlägningar erfordras inom en del nytillkomna byggnadsområden. Styrelsen föreslår utbyggnad av den elektriska gatubelysningen enligt en häröver upprättad plan. Ifråga om kostnaderna för ifrågavarande anläggningar kan en avsevärd del enligt styrelsens mening bestridas av elektricitetsverkets medel, nämligen i vad anläggningarna utgöras av erforderliga serviskablar. Elektricitetsverkets kostnadsandel bör lämpligen ingå i den särskilt bokförda kostnaden för övergång till växelström och liksom denna bliva föremål för mycket snabb amortering genom årliga anslag av verkets vinstmedel. I övrigt bör som vanligt ifrågavarande kostnad utgå av uttaxerade medel. Rörande denna fråga i övrigt må endast framhållas att klagomål ofta anförts över belysningen i Vasaparken. Lyktorna därstädes skulle nu utökas från 6 gaslyktor till 9 elektriska lampor, utrustade med vita glober till förhöjande av utseendet och för undvikande av bländning.

Ifråga om budgetförslaget har suppleanten i vatten- och gasverksstyrelsen, herr O. M. Hellblom, ingivit följande reservation:

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Gasverksstyrelsen.*

”Mot vatten- och gasverksstyrelsens beslut den 16 oktober 1936 i vad det avser elektricitetsverkets taxor i 1937 års budgetförslag har undertecknad anfört sin reservation med yrkande, att den beräknade vinsten på elektricitetsverket genom sänkning av de elektriska taxorna minskas med 100,000 kr. och har som motiv för detta mitt yrkande anfört:

1) inga tillräckligt starka skäl tala för att den procentuella vinsten på elektriciteten bör hållas högre än på gasen, då praktiskt taget samma människor använda densamma.

2) Användandet av de elektriska taxorna som beskattningsinstrument tilltalar icke heller rättskänslan, då beskattningen i så fall drabbar förbrukningen av elektrisk ström utan hänsyn till förbrukarens inkomst.

3) Vidare ifrågasättes om det ej vore än mera framsynt kommunal hushållning att sänka taxan för kokström till självkostnadspris för att därigenom motverka en ytterligare utvidgning av gasverket och dess ledningars utdragande till stadens ytterområden. Detta även med hänsyn till att det är mera troligt den elektriska energien kommer att förbilligas än att kolpriserna skola sjunka.

Västerås den 16 oktober 1936.

O. M. Hellblom”.

Med anledning av herr Hellbloms reservation tillåter sig styrelsen erinra därom, att så sent som i innevarande års inkomst- och utgiftsstat ett flertal av elektricitetsverkets taxor sänktes. Då åtminstone resultatet av en dylik sänkning först bör avvaktas, innan nya förslag åter framläggas, och dylika förslag måste föregås av erforderlig och rätt omfattande utredning, har styrelsen i samband med budgeten för nästkommande år ej vidtagit någon åtgärd i berörda syfte. Taxefrågan är emellertid föremål för styrelsens ständiga uppmärksamhet och för närvarande utredes ett förslag till s. k. universaltaxa.

På grund av det anförda hemställer styrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta:

att till extra avskrivning av reservoarerna vid vattenborgen av vattenverkets inkomster år 1937 anvisa kr. 11,000: —,

att till extra avskrivning av pumpstationen i Södra Esplanaden av uttaxerade medel i 1937 års stat anvisa kr. 9,000: —,

att avskrivning på en gång av ännu ej amorterad kostnad för övertagande av vissa elektriska anläggningar från Allmänna Svenska El. A.-B. av elektricitetsverkets inkomster år 1937 anvisa 7,100 kr.

att till serviser och diverse mindre anläggningar anvisa ett förslagsanslag av

N:o 131.
Budget-förslag 1937 Gasverks-styrelsen.

30,000 kr. att utgå av tekniska verkens amorteringsfond,
att för anläggning av gatubelysning enligt närslutna plan anvisa dels 16,680 kr. av uttaxerade medel dels ock 24,600 kr.
att påföras elektricitetsverkets kostnader för överföring av vissa stadsområden till växelström för att i vedertagen ordning amorteras av elektricitetsverkets vinstmedel samt
att godkänna styrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1937.

Västerås den 16 oktober 1936.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

C. G. PETTERSSON.

Gerh. Geston.

Förslag

till

Inkomst- och Utgiftsstat för Vatten- och Avloppsledningssamt Gas- och Elektricitetsverken för år 1937.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 53: IV		12,588: —
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 41: I		6,540: —
Assistenten vid elektricitetsverket, 41: IV		7,584: —
Bitr. ingeniör vid gasverket	5,685: —, 34: IV,	
personligt lönetillägg	1,200: —	6,885: —
Kamreraren, 41: IV		7,584: —
Kassören, 29: III		4,350: —
Bokhållaren, 27: IV		4,269: —
Förådsförmannen, 27: IV		4,269: —
Kontorsbiträde, manligt 1 kl. 24: IV		3,795: —
Transport		57,864: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Gasverksstyrelsen.

Transport	57,864:—	
Kontorsbiträde, kvinnligt 1 kl. 20:II	2,841:—	
kvinnligt 2 kl. 17:II	2,493:—	
kvinnligt 2 kl. 17:I	2,310:—	
kvinnligt 2 kl. 17:I, förslag	2,310:—	
Avläsareförmannen, 25:IV	3,933:—	
Avläsare, 2 st. à 3,657:—, 23:IV	7,314:—	
Avläsare, 23:III	3,438:—	
Avläsare, 23:II, förslag	3,219:—	
Ritbiträde, förslag 24:II	3,345:—	
Revisionskostnader	2,500:—	
Springpojkar	1,900:—	
Tillfällig kontorshjälp	2,455:—	95,922:—
Pensionärer:		
A. H. Eriksson, 30/10 1919	1,851:—	
Hilma Boholm, 22/2 1923	636:—	
Augusta Lönnqvist, 28/3 1923	900:—	
C. G. Gustafsson, 22/6 1925	1,851:—	
Anna Johansson, 28/3 1929	570:—	
Judit Hellström, 24/1 1930	786:—	
K. V. Jansson, 24/1 1930	2,994:—	
Greta Tersmeden, 17/3 1930	2,667:—	
C. F. Jonsson, 14/2 1930	1,959:—	
K. B. Asplund, 10/11 1930	1,497:—	
C. Lindqvist, 10/11 1930	1,287:—	
K. Johansson, 10/11 1930	1,302:—	
C. J. Johansson, 10/11 1930	996:—	
Gerh. Karlsson, 10/11 1930	996:—	
A. G. Andersson, 17/11 1931	879:—	
J. A. Falk, 17/11 1931	1,365:—	
J. E. Eriksson, 17/11 1931	1,107:—	
Anna Ch. Löf, 23/2 1933	600:—	
Aug. Hedqvist, 27/4 1933	2,049:—	
Hulda Klingvall, 29/6 1933	1,125:—	
G. Andersson, 1/11 1933	2,775:—	
P. A. Pettersson, 1/10 1933	1,968:—	
Arvida Eriksson, 1/1 1935	840:—	
Anna Gustafsson, 1/3 1935	540:—	
J. A. Persson, 19/6 1935	879:—	
H. G. Boberg, 1/7 1935	3,399:—	
B. L. Pettersson, 21/7 1935	714:—	
Thea Bursell, 7/11 1935	1,008:—	
Gustaf Andersson, 1/2 1936	1,404:—	
K. W. Karlsson, 1/7 1936	1,560:—	42,504:—
	Kronor	138,426:—

N:o 131.
Budgetförslag 1937 Gasverksstyrelsen.

Härav påföres:

Vattenverket			20,800: —
Avloppsledningarna			12,400: —
Gasverket			30,500: —
Elektricitetsverket			69,200: —
Installationsarbeten			5,526: —
		Kronor	138,426: —

Diverse utgifter

Läkare- och sjukvård	1,900: —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,000: —	
Medicin	900: —	8,800: —
Olycksfallsförsäkringsavgift		6,000: —
Kontorsmaterial och trycksaker	6,800: —	
Porto och annonser	1,200: —	8,000: —

Telefonavgifter:

Föreståndarens exp. och bostad	200: —	
Kamrerarens exp. och bostad	110: —	
Kassan	70: —	
Assist. exp. och bostäder	400: —	
Förrådet	220: —	
Förmännens exp. och bostäder	430: —	
Elektricitetsverket och maskinmästarens bostad	180: —	
Vattenverket	190: —	
Gasverket	220: —	
Montörernas bostäder	490: —	
	2,510: —	
Samtalsavgifter	690: —	3,200: —

Kontor och förråd:

Renhållning och städning	3,400: —	
Uppvärmning	1,200: —	
Belysning	600: —	5,200: —

Kontors- och förrådsbyggnader:

Försäkringar	450: —	
Underhållskostnader	4,000: —	
Omändring av kontorsbyggnaden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 31/8 1933 att fördelas på 5 år, 4:de året	2,400: —	
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg	4,000: —	
Resor och diverse	1,450: —	12,300: —
	Kronor	43,500: —

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Gasverksstyrelsen.*

Härav påföres:

Vattenverket	6,500: —
Avloppsledningarna	3,900: —
Gasverket	9,600: —
Elektricitetsverket	21,800: —
Installationer	1,700: —
Kronor	43,500: —

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare	276,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —
Installationer och hyror	1,400: —
Kronor	278,600: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Kraftström, smörjoljor m. m.		24,000: —	
Tillsyn av ledn.		4,000: —	
Tillsyn av installationer		1,500: —	
Ombyte av mätare		1,100: —	
Renhållning, uppvärmning och belysning		900: —	31,500: —
Underhållskostnader:			
Byggnader		1,000: —	
Maskiner och elektrisk utrustning		600: —	
Ledningsnät och brandposter		30,000: —	
Mätare		3,500: —	
Verktyg och inventarier		1,900: —	37,000: —
Avlöningar:			
Förvaltningen		20,800: —	
Maskinisten, 23: IV		3,657: —	
Rörnätsförmannen, 27: IV		4,269: —	
Arbetsförmannen, 27: II		3,783: —	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		281: —	
Avgår:		32,790: —	
Värdet av maskinistens naturaförmåner	840: —		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till förmännen	4,850: —	5,690: —	27,100: —
		Transport	95,600: —

N:o 131.

Budgetförslag 1937. Gasverksstyrelsen.

		Transport	95,600: —
Diverse utgifter:			
	Förvaltningen	6,500: —	
	Brandförsäkringar	200: —	
	Utskylder	3,700: —	
	Avgift till Hamre gård	300: —	
	Bränsle till maskinisten	200: —	
	Analyser och skjutsar m. m.	1,200: —	
	Avskrivning av fordringar	400: —	12,500: —
Ränta och amortering:			
	Enligt särskild plan (30/11 1911):		
	Ränta	55,600: —	
	Amortering	61,300: —	
	Extra amortering av reservoarerna vid vattenborgen	11,000: —	127,900: —
	Inköp av mätare		13,000: —
			249,000: —
	Överskjutande inkomster		29,600: —
		Kronor	278,600: —

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftskostnader:			
	Kraftström till driften i pumpstationen samt smörjoljor	3,600: —	
	Spolning av ledningar, rensning av brunnar	6,300: —	
	Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren	4,500: —	
	Bortfraktning av avfall från pumpstationen	200: —	14,600: —
Underhållskostnader:			
	Byggnader	300: —	
	Maskiner	300: —	
	Ledningsnät och brunnar	17,500: —	
	Verktyg	1,500: —	19,600: —
Avlöningar:			
	Förvaltningen	12,400: —	
	Andel i avlöning till förmännen	2,425: —	
	Tillsyn av driften i pumpstationen	1,675: —	16,500: —
		Transport	50,700: —

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Gasverksstyrelsen.*

	Transport	50,700: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen		3,900: —
Ränta och amortering:		
Enligt planen för obligationslånen:		
Ränta	64,800: —	
Amortering	57,500: —	
Extra amortering av pumpstationen i Södra Esplanaden	9,000: —	131,300: —
	Kronor	185,900: —

INKOMSTER:

Avgifter för c:a 5,600 vattenklosetter	80,000: —
Överskjutande utgifter	105,900: —
Kronor	185,900: —

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	21,300: —
Enskild gasförbrukning	361,000: —
Koks och tjära	137,400: —
Installationsarbeten	1,300: —
Kronor	521,000: —

UTGIFTER:

Driftskostnader:		
Gaskol	158,600: —	
Kraftström	5,800: —	
Smörjoljor m. m.	1,000: —	
Reningsmassa	1,900: —	
Vatten	3,200: —	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	3,000: —	
Tillsyn av ledningsnätet	1,500: —	
Tillsyn av installationer	1,400: —	
Ombyte av mätare	1,600: —	
Gatubelysningen	3,900: —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	3,000: —	184,900: —
	Transport	184,900: —

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Gasverksstyrelsen.*

	Transport	184,900: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	6,000: —	
Ugnar och apparater m. m.	12,000: —	
Ledningsnät	9,500: —	
Mätare	4,900: —	
Gatubelysning	1,500: —	
Verktyg och inventarier	3,700: —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	10,500: —	
Förlängning av koksbana m. m. enligt Stadsfullmäktiges beslut d. 28/3 1934, 4 år, 3:e året	5,000: —	
Flyttning av en kolkvarn m. m. i samband med uppförande av en ny ugn	7,000: —	60,100: —
Avlöningar:		
Förvaltningen	30,500: —	
Gasmästaren, 30: IV	4,773: —	
Justerareförmannen, 26: IV	4,101: —	
Gasverkseldarna, 25: IV, 7 st. à 3,933: —	27,531: —	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom	3,510: —	
Andel i avlöning till förmännen	2,425: —	
	72,840: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	840: —	72,000: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen	9,600: —	
Brandförsäkringar	800: —	
Utskylder	9,300: —	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	300: —	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	1,800: —	
Utställning m. m.	700: —	
Avskrivning av fordringar	1,000: —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2,800: —	
Omkostnader för gaspoletter	1,000: —	27,300: —
Ränta och amortering:		
Enligt särskild plan (30/11 1911)		
Ränta	39,100: —	
Amortering	64,900: —	104,000: —
Inköp av mätare		25,000: —
		473,300: —
Överskjutande inkomster		47,700: —
	Kronor	521,000: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Gasverksstyrelsen.

Elektricitetsverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	47,000:—
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare	953,300:—
Installationer	1,400:—
Kronor	1,001,700:—

UTGIFTER:

Driftskostnader:			
Energiavgift till statens kraftverk		250,000:—	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.		500:—	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer		1,000:—	
Tillsyn av installationer		2,800:—	
Ombyte av mätare		5,000:—	
Gatubelysningen		12,000:—	
Renhållning, uppvärmning, belysning		2,400:—	273,700:—
Underhållskostnader:			
Byggnader inkl. transformatorhusen		4,000:—	
Maskiner, transformatorer och instrumentering		4,000:—	
Jord- och luftledningsnäten		40,000:—	
Mätare		11,500:—	
Gatubelysning		4,000:—	
Verktyg och inventarier		5,600:—	
Omläggning inom vissa stadsområden till växelström enl. Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1929, 27/2 1930, 31/5 och 19/12 1935, 8:e året		40,000:—	109,100:—
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen		69,200:—	
Maskinmästaren, 25: IV	3,933:—		
personl. lönetillägg	800:—	4,733:—	
Maskinist, 25: III, 2 st. à 3,702:—		7,404:—	
Maskinist, förslag 25: II		3,471:—	
Montörförmannen, 27: IV		4,269:—	
Justerareförmannen, 26: IV		4,101:—	
Ersättningspersonal		1,022:—	94,200:—
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån		3,000:—	
Tillsyn av maskiner och reglering av dammluckor		1,100:—	
Övriga kostnader för drift och underhåll		800:—	4,900:—
		Transport	481,900:—

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Gasverksstyrelsen.

		Transport	481,900: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen		21,800: —	
Brandförsäkringar		500: —	
Utskylder		29,400: —	
Skjutsar, föreningsavgifter m. m.		2,400: —	
Utställning m. m.		2,000: —	
Avskrivning av fordringar		1,500: —	
Amortering av motorfordon		1,000: —	
Hyra till Statens Kraftverk m. fl. för elektr. utrustning		1,800: —	60,400: —
Ränta och amortering:			
Enl. särskild plan (30/11 1911)			
Räntor: Elektricitetsverket	31,500: —		
Turbinhuset	800: —	32,300: —	
Amortering: Elektricitetsverket	60,020: —		
Turbinhuset	1,300: —		
Extra amortering av från Allmänna Svenska El. A.-B. år 1909 övertagna anläggningar	7,180: —	68,500: —	100,800: —
Inköp av mätare			17,000: —
			660,100: —
Överskjutande inkomster			341,600: —
		Kronor	1,001,700: —

Västerås den 16 oktober 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
C. G. PETTERSSON.

/*Gerh. Geston.*

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Gasverksstyrelsen.*

Förslag till utökning av gatubelysningen 1937.

	Antal lampor 200 w. A[1]	200 w. B	300 w. A	300 w. B	Anläggningskostnad Kronor	Att utgå av: uttaxerade medel Kronor	Att utgå av: övergång till växelström Kronor	Årlig kostnad resp. ökad kostnad * Kronor
1. Stora gatan väster om Svartån m. fl. platser			9	10	5,000: —	3,600: —	1,400: —	113: —*
2. Engelbrekts-, Vasa-, Tessin-, Utanby-, Rudbecks- o. Vallingatorna			13	15	10,000: —	4,000: —	6,000: —	2,584: —*
3. Malmabergsområdet	7				560: —	560: —	—	560: —
4. Övre Blåsbo	8				640: —	640: —	—	640: —
5. Apalbyvägen	2				380: —	380: —	—	160: —
6. Stallhagsgatan			2		1,100: —	400: —	700: —	100: —*
7. Djäkneberget		4			1,200: —	1,200: —	—	200: —
8. Vasagatan, norra delen	3				240: —	240: —	—	240: —
9. Runebergsgatan	1				80: —	80: —	—	80: —
10. Vasaparken med omgivande gator			10	16	17,500: —	4,500: —	13,000: —	356: —*
11. Tunbyvägen	1				80: —	80: —	—	80: —
12. N. Ringvägen, Allé-, Kaplans- o. Kassörsg.	1	5			4,500: —	1,000: —	3,500: —	330: —
Summa:	23	9	34	41	41,280: —	16,680: —	24,600: —	5,443: —

Västerås den 16 oktober 1936.

Gerh. Geston.

[1]) A = nattbrinnare.
B = aftonbrinnare.

N:o 131.
Budgetförslag 1937 Lantegendomsnämnden.

Bil. Litt. A och B samt 20 B och D.

Till Stadsfullmäktige.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomsstat för 1937 för renhållningsverket, svingården, jordbruket och skogarna och i anledning därav anföra följande:

Renhållningsverket.

Nämnden nödgas hemställa att anslaget för "inköp och underhåll av kärl" även detta år på grund av nödvändigheten av nyanskaffning ökas med 500 kronor.

I särskild skrivelse till lönenämnden anmäler lantegendomsnämnden renhållningsarbetarna Stärling och Johansson till uppflyttning från 23: II till 23: III.

Efter medgivande av stadsfullmäktige hava två i 1936 års stat vakanta befattningar som renhållningsarbetare besatts med ordinarie innehavare H. Westlin och Th. Jansson.

På grund av beslut av lönenämnden den 11 februari 1936 är pensionen för f. kontorsbiträdet Elisabet Eriksson höjd till det av lönenämnden fastställda beloppet. Då änkan Anna Andersson avlidit utgår pension för henne.

Förslaget företer i övrigt intet annat anmärkningsvärt än att anslaget för "extra arbetare" synes böra höjas med 2,000 kronor samt att inkomsten av hämtningsavgifter kunna höjas med 1,000 kronor.

Jordbruket.

Kostnaderna för elektrisk ström är med hänsyn till förbrukningen höjda med 700 kronor. Telefon till ladugården å Emaus föranleder höjning av telefonanslaget med 75 kronor.

Sedan stadsfullmäktige den 30 april 1936, med ändring av tidigare beslut, fastställt att kostnaderna för inköp av en jordbrukstraktor kr. 5,053: 10 skulle gäldas av jordbrukets inkomster under år 1935, upptages ej amorteringskostnader i 1937 års budgetförslag.

Lantegendomsnämnden hemställer att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för lantegendomsnämnden för år 1937.

Västerås den 20 oktober 1936.

För Lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/ *Eric Plantin.*

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Lantegendomsnämnd år 1937.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Lantegendomsnämnden.*

Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:					
1. Inköp och underhåll av kärl				4,000: —	
2. Inköp och underhåll av inventarier				1,500: —	
3. Beklädnadspersedlar				1,200: —	6,700: —
b) Löner och arvoden:					
1. Förvaltarens lön, 45: IV		9,036: —			
Bokhållarens lön, 27: IV	4,269: —				
Personligt lönetillägg	400: —	4,669: —			
Revisionskostnader		400: —			
		14,105: —			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften			7,052: 50		
Kontorsbiträden			2,800: —		
En förman, lön 25: IV			3,933: —		
Fem renhållningsarbetare: (Forslund, Westlin, Kihlgren, Persson och Karlsson) lön 23: IV à 3,657: —			18,285: —		
Två renhållningsarbetare: (Stärling och Johansson) lön 23: III à 3,438: —			6,876: —		
Fem renhållningsarbetare: (A. Persson, M. Jansson, Th. Jansson, H. Westlin och en ej tillsatt), lön 23:I à 3,000: —			15,000: —	53,946: 50	
2. Pensioner:					
K. J. Jansson		1,450: —			
Dyrtidstillägg		764: 50	2,214: 50		
G. Karlsson		1,300: —			
Dyrtidstillägg		715: 21	2,015: 86		
Transport			4,230: 36	53,946: 50	6,700: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Lantegendomsnämnden.

Transport		4,230: 36	53,946: 50	6,700: —
O. Eriksson 25/30 av 2,379: —		1,982: 50		
E. Lundin 28/30 av 2,379: —		2,220: 40		
E. Dahl 19/30 av 2,379: —	1,506: —			
Avgår livränta från Riksf.-anstalten	1,200: —	306: —		
Änkan Anna Jansson		786: —		
Änkan Hanna Sunesson		732: —		
Änkan Lovisa Andersson		732: —		
f. d. Kontorsbiträdet Elisabeth Eriksson		2,055: —	13,044: 26	
3. Extra arbetare			24,000: —	
4. Kostnader för arbetarnes semester			2,500: —	93,490: 76
c) Inköp av torvmull				2,500: —
d) Stallet:				
1. Utfodring			3,000: —	
2. Hästskoning			600: —	
3. Underhåll av seldon, täcken och presenningar ..			600: —	
4. Försäkring av hästar			75: —	
5. Hyra för stall och vagnslider			700: —	4,975: —
e) Övriga utgifter:				
1. Hyra för kontor			1,000: —	
2. Olycksfallsförsäkring			900: —	
3. Kontorsböcker och skrivmaterial			500: —	
4. Vattenavgifter			150: —	
6. Brandförsäkring			150: —	
7. Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning			800: —	
8. Underhåll av fabriken			800: —	
9. Telefonavgifter för ledningar till:				
Kristiansborgs kontor		236: —		
Renhållningsverkets kontor		116: —		
Fabriken		70: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis		78: —	500: —	
10. Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter..			500: —	
11. Drivkraft för blandningsmaskin			800: —	
12. Driftkostnad och underhåll av automobiler			5,000: —	
13. Diverse utgifter			700: —	11,800: —
			Kronor	119,465: 76

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Lantegendomsnämnden.

INKOMSTER:

a)	Försäljning av stallströ och sopor	2,000: —
b)	Försäljning av torvmullspudrett	2,500: —
c)	Försäljning av torvmull	300: —
d)	Hämtningsavgifter	45,000: —
e)	Transport av svinmat till Malma	1,500: —
f)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000: —
g)	Diverse	200: —
	Kronor	54,500: —

Svingården.

UTGIFTER:

a)	Kraftfoder, förslagsvis	14,000: —
b)	Inköp av grisar, förslagsvis	3,000: —
c)	Avlöningar	3,000: —
d)	Transport av svinmat och övriga körningar	3,000: —
e)	Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000: —
f)	Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader, rastgårdar m. m.	1,000: —
g)	Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 % å anläggningskostnaden	5,000: —
h)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000: —
	Kronor	35,000: —

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk	35,000: —
Kronor	35,000: —

Lantbruket.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning av inventarier			2,000: —
b)	Driftkostnad:			
	1. Arrende för Nordanby	1,500: —		
	2. Arrende för Kungsängen	200: —		
	3. Arrende för del av Östra utmarken	2,000: —		
	4. Arrende för Malma	3,500: —		
	5. Arrende för Kristiansborg	3,037: —		
	6. Arrende för del av Carlsberg	200: —	10,437: —	
	7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,400: —		
	Transport	54,400: —	10,437: —	2,000: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937 Lantegendomsnämnden.

Transport	54,400: —	10,437: —	2,000: —
Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,300: —	52,100: —	
c) Produkter av egen skörd samt inköpt:			
1. Till utsäde:			
Nordanby	3,000: —		
Malma	3,000: —		
Kristiansborg	1,500: —	7,500: —	
2. Till stallet:			
Nordanby	2,230: —		
Malma	3,180: —		
Kristiansborg	1,890: —	7,300: —	
3. Till ladugården		7,600: —	84,937: —
d) Underhåll och reparationer:			
1. Underhåll av seldon		900: —	
2. Underhåll av fordon och redskap		3,000: —	
3. Underhåll av hus		2,000: —	5,900: —
e) Övriga utgifter:			
1. Hästskoning		600: —	
2. Häst- och brandförsäkring		800: —	
3. Driftkostnad för 2 traktorer		2,000: —	
4. Komposter, pudrett och konstgödsel		4,000: —	
5. Läkare, veterinär och medicin		700: —	
6. Skatter		3,000: —	
7. Avverkningskostnad för ved		750: —	
8. Elektrisk ström		2,000: —	
9. Hägnadsskostnader		500: —	
10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby, Malma och Emaus	252: 80		
Samtalsavgifter, förslagsvis	47: 20	300: —	
11. Olycksfallsförsäkring		750: —	
12. Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, vatten m. m.)		4,000: —	
13. Inköp av tröskverk 5,000: — att amorteras under 5 år (stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1934) Tredje årets amortering		1,000: —	20,400: —
f) Grundförbättringar:			
1. Dikning, stensprängning och kalkning			1,500: —
Kronor			114,737: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Lantegendomsnämnden.

INKOMSTER:

a) Diverse jordbruksprodukter:			
Nordanby	35,237: —		
Malma	31,650: —		
Kristiansborg	15,700: —	82,587: —	
b) Från ladugården		16,000: —	
c) Körningar och andra utförda arbeten		11,000: —	
d) Trädgården vid Malma		800: —	
e) Hyror		3,000: —	
f) Hyror för potatislotter		350: —	
g) Försäljning av djur		1,000: —	
Kronor		114,737: —	

Skogarna.

UTGIFTER:

a) Löner och arvoden:			
Skogvaktaren, pension, 29/30 av 2,556: —	2,470: 80		
Avgår för bostad	400: —	2,070: 80	
Jägmästarearvode	350: —		
Bevakning och tillsyn	550: —	900: —	2,970: 80
b) Övriga utgifter:			
1. Hägnadskostnader		75: —	
2. Utskylder		550: —	
3. Dikning och dikesrensningar		300: —	
4. Röjning i plantskog		100: —	
6. Diverse utgifter		204: 20	1,229: 20
Kronor			4,200: —

INKOMSTER:

Rotvärde å diverse virke	6,450: —
Hyra för benupplag	50: —
Kronor	6,500: —

Sammandrag:

	Utgifter:	Inkomster:	Brist:	Överskott:
Renhållningsverket	119,465: 76	54,500: —	64,965: 76	
Svingården	35,000: —	35,000: —		
Lantbruket	114,737: —	114,737: —		
Skogarna	4,200: —	6,500: —		2,300: —
Kronor	273,402: 76	210,737: —	64,965: 76	2,300: —
Överskjutande utgifter		62,665: 76		
Kronor	273,402: 76	273,402: 76		

N:o 131.
Budgetförslag 1937
Badhusstyrelsen.

Bil. Litt. 17 A och B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1937.

Enda huvudsakliga ändring i nu uppgjorda förslaget är, att på grund av den rådande osäkerheten på kolmarknaden styrelsen anser detta anslag böra höjas med 1,000 kronor.

Enligt vad som visat sig under innevarande år torde de beräknade inkomsterna minskas till det belopp som i förslaget angives.

Västerås den 14 okt. 1936.

På Badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

/ *B. Falk.*

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Badhus år 1937.

17 A. Kallbadhuset.

UTGIFTER:

a) Avlöningar:				
	En biljettförsäljerska och bitr. simlärarinna	500: —		
	En biträdande simlärare	300: —		
	Arvode till kontrollanten	200: —	1,000: —	
b) Övriga utgifter:				
1.	Annonser och trycksaker	100: —		
2.	Isväckning och diverse arbeten	2,000: —		
3.	Brandförsäkringspremier	100: —		
4.	Oförutsedda utgifter	100: —	2,300: —	3,300: —
			Kronor	3,300: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Badhusstyrelsen.

INKOMSTER:

Badavgifter	1,000: —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	1,100: —
Kronor		1,100: —

17 B. Varmbadhuset.

UTGIFTER:

Andel i obligationslån:				
Ränta	5,342: 44			
Amortering	7,052: 62	12,395: 06		
a) Tillbyggnad av badhuset:				
25,000: — att amorteras på 5 år, 2:dra året (31/10 1935)				5,000: —
b) 1. Löner och arvoden:				
Maskinisten, 23: IV			3,657: —	
Eldaren, 20: IV		3,243: —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum o. kök med bränsle		555: —	2,688: —	
Biljettförsäljerskan, 11: IV			2,211: —	
Badaren, 19:IV			3,105: —	
En baderska, lön		1,350: —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle		880: —	470: —	
En baderska, lön		1,350: —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle		880: —	470: —	
Två baderskor, lön à 1,350: —			2,700: —	
En vakt i simhallen, lön			1,785: —	
En vakt i folkbadet, lön			1,785: —	
Två tvätterskor, lön à 1,785			3,570: —	
Provisioner, förslagsvis			4,500: —	
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp			2,000: —	
Arvode till kontrollanten			900: —	29,841: —
b) 2. Pensioner och understöd:				
Pension åt f. maskinisten C. J. Söderlund			1,428: —	
Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund			300: —	
		Transport	1,728: —	34,841: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Badhusstyrelsen.

	Transport		1,728: —	34,841: —
Understöd åt f. badmästaren John Söderström			1,800: —	3,528: —
c) Övriga utgifter:				
1. Bränsle		10,000: —		
2. Elektrisk belysning och kraftström		2,000: —		
3. Anskaffning och underhåll av inventarier		900: —		
4. Anskaffning och underhåll av linne		2,000: —		
5. Underhåll av fastigheten		4,000: —		
6. Underhåll av pannor och ledningar		2,500: —		
7. Tvätt, extra hjälp		400: —		
8. Renhållning och städning		150: —		
9. Skriv- och trycksaker		600: —		
10. Telefon i badhuset	220: —			
Samtalsavgifter	20: —	240: —		
11. Läkarearvode och sjukvård		200: —		
12. Brandförsäkringspremier		160: —		
13. Olycksfallsförsäkringspremier		200: —		
14. Förbrukningsartiklar		4,500: —		
15. Utskylder		500: —		
16. Oförutsedda utgifter		281: —		28,631: —
			Kronor	67,000: —

INKOMSTER:

1. Badavgifter	62,950: —	
2. Ersättning för simundervisningsbad	4,050: —	67,000: —
Kronor		67,000: —

Bil. Litt. 17 D. **N:o 131.**
Budget-förslag 1937. Båttrafiken.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Båttrafik år 1937.

17 D. Båttrafiken.

UTGIFTER:

a) Underhåll och reparationer		800: —		
b) Löner och arvoden:				
Befälhavare och maskinist m. m.	7,150: —			
Besättningsmän	1,300: —			
Polettförsäljare	600: —			
Extra betjäning sön- och helgdagar	600: —	9,650: —		
c) Anskaffning och underhåll av inventarier		50: —		
d) Driftskostnader:				
Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.	300: —			
Bränsle	1,700: —	2,000: —		
e) Övriga utgifter:				
1. Försäkringsavgifter	560: —			
2. Diverse	140: —	700: —	13,200: —	
		Kronor	13,200: —	

INKOMSTER:

1. Persontrafik	13,050: —
2. Godstrafik	150: —
Kronor	13,200: —

N:o 131.
Budget-förslag 1937.
Grustaget.

Bil. Litt. 17 F.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Grustag år 1937.

17 F. Grustaget.

UTGIFTER:

a)	Underhåll av väg till grustaget	1,000: —	
b)	Egentliga driftkostnader	30,000: —	31,000: —
c)	Räntor:		
	Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav 1/1 1937 återstår kronor 69,290: 41 à 4 %		2,771: 62
d)	Kapitalavbetalningar:		
	7:de årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1936 återstår kronor 43,128: 19, förslagsvis	1,500: —	
	4:de årets amortering å inköpssumman kr. 23,545: 44 à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1936 återstår kr. 15,535: 44	2,355: —	3,855: —
e)	Övriga utgifter:		
	Avgäld för grustäckt 5 % å taxeringsvärdet kr. 10,000: —	500: —	
	Avskrivning av fordringar	100: —	600: —
		Kronor	38,226: 62

INKOMSTER:

Inkomster av grusförsäljning		38,226: 62
	Kronor	38,226: 62

Bil. Litt. 18. N:o 131.
Budgetförslag 1937. Brandverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadens brandväsen under år 1937.

Förslaget företer i jämförelse med föregående års statförslag några smärre ändringar i uppställningen och upptager för verkstädernas vidkommande en beräkning av såväl bruttoinkomsterna som utgifterna mot tidigare endast nettoinkomsterna.

Vad därefter angår de särskilda anslagna belopp må anmärkas följande.

Anslaget för nyanskaffningar har måst höjas något. Det föreslagna inköpet av en kantmaskin för plåtslageriarbeten motiveras därmed, att därigenom förefintlig yrkesskicklighet bland brandmanskapet kan bättre utnyttjas för egna arbeten och för beställningar.

Höjningen av lönestatens slutsumma föranledes av uppflyttningar i lönegrad i större omfattning än som motsvaras av personalavgång och nyrekrytering i lägre lönegrader.

Pensionsstaten kommer att öka genom en befattningshavares pensionering under budgetåret, vilket förutberäknats.

Anslaget till kol, ved, lyse samt kraft till verkstäderna har i förslaget uppdelats på två anslag, ett till belysnings- och kraftström och ett till uppvärmning. Sammanlagda beloppen av dessa anslag överstiga det föregående årets med 1,500 kronor, vilket motsvarar medeltalet för de båda senast avslutade räkenskapsårens bokförda utgifter.

Av de olika anslagen till diverse utgifter hava höjningar vidtagits beträffande underhåll av brandtelegrafen för mötande av under budgetåret väntade kostnader för utbyte av torrelement och av anslaget till bensin och smörjoljor på grund av de genom förut utgående rabatters bortfallande höjda inköpspriserna på dessa förnödenheter. Höjningen av förslagsanslaget till beklädnad är en följd av stadsfullmäktiges beslut innevarande år att medgiva beklädnadsbidrag även till brandmästarna. I övrigt vidtagna smärre förändringar äro föranledda av budgetutfallets anvisningar och torde icke behöva närmare förklaras.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Brandverket*

Beträffande verkstäderna, där såsom ovan antytts beräkning verkställts av såväl inkomster som utgifter, torde i betraktande av rörelsens ringa omfattning och ofrånkomliga växlingar ifråga om arbetsmanskapet och utifrån erbjudna uppdrag, försiktigheten bjuda att icke upptaga nettoinkomsten högre än förut i trots av det goda resultatet av 1935 års verksamhet.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer brandstyrelsen om Stadsfullmäktiges godkännande av det uppgjorda statförslaget.

Västerås den 13 oktober 1936.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/ *Erik Genell.*

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Brandväsende år 1937.

18. Brandväsendet.

UTGIFTER:

a) Nyanskaffningar:

Inköp av 1 st. grenrör och 1 st. brandposthuvud		168:—	
Inköp av 3 st. rökmasker med tillbehör		200:—	
Inköp av 300 m. högtrycksslang med kopplingar		975:—	
Inköp av 1 st. kantmaskin för plåtslageri		275:—	1,618:—

b) 1. Löner och arvoden:

Brandchefen, 41: III	7,236:—		
vice Brandchefen, 36: I	5,280:—		
2 Brandmästare, 29: IV	9,210:—		
3 Brandförmän, (Thorgren, E. Johansson, E. V. Nystrand), 26: IV à 4,101:—	12,303:—		
12 Brandmän: (Rask , Junggren,			
Transport	34,029:—		1,618:—

	Transport	34,029:—		1,618:—
	Karlsson, Isaksson, E. E. Andersson, Reimitz, Lundberg, E. H. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson, Hjort), 24: IV à 3,795:— ..	47,700:—		
	1 Brandman (Ferngren) d:o under 2 månader	663: 50		
	1 Brandman (Thor), 24: III	3,570:—		
	1 Brandman (Danielsson), 24: II	3,345:—		
	2 Brandmän (Medin, Hellström), 24: I à 3,120:—	6,240:—		
	1 Brandman i d:o under 10 månader	2,600:—		
	Arvode till verkstadsförman	250:—	98,397: 50	
	Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13,160: 75	85,236: 75
b) 2.	Pensioner:			
	f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000:—	
	f. Brandförman K. A. Lövstrand		2,400:—	
	f. Brandförman J. R. Andersson		2,490:—	
	f. Brandmannen K. E. Pettersson		1,893:—	
	f. Tornväktaren C. E. Eriksson (30/3 1922)	150:—		
	Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis	90:—	240:—	
	f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)		700:—	
	f. Brandmannen G. A. Lindberg		1,974:—	
	Brandmannen R. A. Ferngren (från 1/3 1937)		1,582: 50	13,279: 50
d)	Belysnings- och kraftström			2,100:—
e)	Uppvärmning			1,400:—
f)	Diverse utgifter:			
1.	Olycksfallsförsäkring av personalen		750:—	
2.	Anslag till reserv vid sjukdomsfall		200:—	
3.	Trycksaker och skrivmaterial		350:—	
4.	Tvätt och renhållning		250:—	
5.	Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren		400:—	
6.	Underhåll av brandredskapen		1,400:—	
7.	Underhåll av inventarier i brandstationen och verkstäderna -		450:—	
8.	Telefon- och samtalsavgifter		700:—	
9.	Försäkringsavgifter för material och inventarier ..		320:—	
10.	Läkare- och sjukvård		400:—	
11.	Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor		800:—	
	Transport		6,020:—	103,634: 25

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Brandverket.

	Transport	6,020: —	103,634: 25
12.	Löner till skorstensfejarmästare	50: —	
13.	Oförutsedda utgifter	200: —	
14.	Beklädnad à 170 kr. för 22 man, förslagsvis	3,740: —	
15.	Anslag till semestervikarier	1,050: —	
16.	Anslag till gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.	500: —	
17.	Anslag för teknisk utbildning av personal	200: —	
18.	Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar	6,562: 50	
19.	Nettovärdet av å verkstäderna utförda arbeten för brandverket	1,500 —	19,822: 50
h)	Borgarbrandkåren:		
	1 chef	300: —	
	3 förmän à 200 kr.	600: —	
	2 maskinister à 150 kr.	300: —	
	2 eldare à 100 kr.	200: —	
	32 man à 75 kr.	2,400: —	
	Övningar och eldsvådor	1,200: —	
	Kol och underhåll av sprutor	100: —	5,100: —
l)	Brandsynekostnader:	100: —	
	Arvode till skorstensfejarmästare för eldstadsbesiktningar (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400: —	500: —
m)	Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1,200: —
n)	Verkstäderna:		
	Materialkostnader för:		
	1. Smidesverkstaden	1,600: —	
	2. Snickareverkstaden	700: —	
	3. Skräddareverkstaden	100: —	
	4. Skomakareverkstaden	400: —	
	5. Arbeten till brandverket	500: —	3,300: —
o)	Kostnad för skötsel enligt avtal av landstingets ambulansautomobil		3,000: —
		Kronor	136,556: 75

INKOMSTER:

n)	Verkstäderna:		
	1. Smidesverkstaden	4,000: —	
	2. Snickareverkstaden	2,100: —	
	3. Skräddareverkstaden	100: —	
	4. Skomakareverkstaden	500: —	
	5. Diverse inkomster	100: —	
	6. Bruttovärdet av åt brandverket utförda arbeten	2,000: —	8,800: —
		Transport	8,800: —

N:o 131.
Budget-förslag 1937. Brandverket.

	Transport	8,800: —
o)	Ersättning för skötsel av landstingets ambulansautomobil	3,000: —
p)	Ersättnnig för skötsel och underhåll av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil	3,000: —
q)	Ersättning för eldning åt polisen	100: —
r)	Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	135: —
		15,035: —
	Överskjutande utgifter	121,521: 75
	Kronor	136,556: 75

N:o 131.
Budget-förslag 1937. Gårdar och tomter.

Bil. Litt. 20 A. g.

Förslagsvis

beräknade inkomster för stadens gårdar och tomter år 1937.

Taxerings-värde:		Bokf.-värde kronor:	Inkomst kronor:
20,000: —	Gården n:r 65 b, Västra kv. (Mina 5) ..	20,000: —	1,990: —
19,000: —	„ „ 87, Västra kv. (Laura 1) ..	22,000: —	1,675: —
17,000: —	„ „ 88-89, Västra kv. (Laura 2-3)	21,900: —	1,325: —
36,000: —	„ „ 93, Västra kv. (Laura 7) ..	36,000: —	3,050: —
12,000: —	„ „ 94, Västra kv. (Laura 8) ..	10,000: —	950: —
5,000: —	„ „ 99, Västra kv. (Klara 7) ..	8,000: —	300: —
52,000: —	„ „ 109, Västra kv. (Irma 2-3)	60,000: —	4,425: —
40,000: —	„ „ 112, Västra kv. (Kraka 1)..	40,000: —	2,650: —
52,000: —	„ „ 133, Västra kv.	55,000: —	4,675: —
153,000: —	„ „ 147, Västra kv. (Lovisa 2)..	180,000: —	13,450: —
4,000: —	„ Nedre Backa (St.-äg. 74)	3,900: —	400: —
12,500: —	„ n:r 35 Västermalm (Kata 9) ..	10,400: —	500: —
25,000: —	„ Fridsborg (St.äg. 560)	20,000: —	1,970: —
105,000: —	„ n:r 1 Norra kv. (Johan 1)	100,000: —	18,710: —
60,000: —	„ n:r 2 Norra kv. (Johan 2)	60,000: —	5,450: —
65,000: —	„ n:r 3-4 Norra kv. (Jarl 3)	55,000: —	6,385: —
15,000: —	„ n:r 5 Norra kv. (Johan 3)	12,000: —	280: —
17,000: —	„ n:r 6 Norra kv. (Jakob 2)	15,000: —	1,550: —
52,000: —	„ n:r 21 Norra kv. (Jesper 5) ..	60,000: —	5,437: 50
130,000: —	„ n:r 30 Norra kv. (Hake 1)	130,000 —	7,450: —
12,000: —	„ Kristinedal (St.-äg. 22)	12,000: —	860: —
120,000: —	„ Gude n:r 5	115,000: —	10,875: —
18,000: —	„ Valsborg n:r 6 (St.-äg. 1598) ..	21,500: —	1,110: —
16,000: —	„ Valsborg n:r 5 (St.-äg. 1597) ..	12,800: —	1,330: —
100,000: —	„ n:r 110 Södra kv. (Nestor 2) ..	125,000: —	10,300: —
60,000: —	„ n:r 111 Södra kv. (Nestor 5) ..	40,000: —	3,150: —
75,000: —	„ n:r 112 a Södra kv. (Nestor 4)..	100,000: —	5,220: —
73,000: —	„ n:r 121-122 Södra kv. (Oden 2-3)	72,500: —	3,120: —
40,000: —	„ Kungsängen n:r 1	40,000: —	4,120: —
35,000: —	„ Kungsängen n:r 7	135,000: —	3,595: —
26,500: —	„ Myggbo n:r 10 a och 12	36,000: —	1,075: —
1,467,000: —	Transport	1,629,000: —	127,377: 50

N:o 131. *Budget-förslag 1937. Gårdar och tomter.*

Taxerings-värdet:		Bokf.-värde kronor:	Inkomst kronor:
1,467,000: —	Transport	1,629,000: —	127,377: 50
16,000: —	Gården Vargbolund Litt. D. (St.-äg. 2101—2103)	22,500: —	400: —
25,000: —	„ Myggbo n:r 8 (St.-äg. 2008) ..	35,000: —	1,675: —
35,000: —	„ Myggbo n:r 9 (St.-äg. 2005-2006)	30,000: —	2,676: —
	„ Sommarro n:r 8 (St.-äg. 2045) ..	46,000: —	2,500: —
15,000: —	„ Klockartorp A-B	4,900: —	1,150: —
3,500: —	„ Njord 1 & 6 (A.-B. Vintervägen)	5,000: —	500: —
	Mark för bensinstation (A.-B. Svenska Petroleum A.-B. Standard)		2,500: —
	Ett område av Mariaberget (Dir. G. Bolander		10: —
	Mark av lägenheten Nyro (Fru Gerda Rudhe)		25: —
	Ett område intill Nylund (Ing. H Bager)		10: —
	Mark av Flodinska jorden (Fru Gulli Högbom)		10: —
	Ett område av Snickaregatan (Västmanlands Allehanda)		250: —
	Ett område utefter Svartån inom kvart. Irma 2 (H. Gustavsson)		10: —
	Mark för bensinstation (A.-B. Nafta Syndikat)		3,000: —
	Mark av kvart. Heimer (Th. Bergqvist)		100: —
	Platshyra för utgreningsstolpe vid Lorens 9 (Telegrafverket)		15: —
	Hyra för skylttavlor: (Selma Karlström)		15: —
1,561,500: —	Kronor	1,772,400: —	142,223: 50

N:o 131.
Budget-förslag 1937. Magistratens förslag.

Bil. Litt. 21 och 22.

Till Drätselkammaren.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistraten och rådhusrätten samt kronouppbörds- och exekutionsväsendet för år 1937 och därtill anföra följande:

A. *Beträffande magistraten och rådhusrätten.*

Efter det assessorstjänsten genom dåvarande innehavarens frånfälle blivit vakant beslöt magistraten den 21 oktober 1932, vilket beslut sedermera fastställdes av Kungl. Maj:t, att tjänsten skulle vakanssättas i avbidan på framtida omorganisation av befattningarna vid rådhusrätten och magistraten. Från och med den 1 maj 1933 har tjänsten, som alltjämt hålles vakant, innehafts av juris kandidaten Martin Lindheimer. Om tjänsten återbesatts i vanlig ordning skulle denne år 1937 hava uppflyttats i andra lönegraden inom sin lönegrupp. Med hänsyn till de omständigheter under vilka tjänsten vakanssatts, och då frågan om en omorganisation ännu ej blivit aktuell finner magistraten för sin del billigheten tala för att innehavaren från och med år 1937 uppflyttas i närmast högre lönegrad. Magistraten får alltså föreslå att assessorn placeras i andra lönegraden i fyrtiofemte lönegruppen.

Anslag för beredande av semester åt rådhusrättens och magistratens tjänstemän har liksom under närmast föregående år äskats med högst 2,200 kronor. Magistraten vill emellertid erinra om att magistraten i mars 1936 hos stadsfullmäktige gjort framställning om viss utsträckning av semesterledigheten för rådmännen och assessorn. Skulle denna framställning, som ännu ej slutbehandlats av stadsfullmäktige, vinna dess bifall torde en justering av ifrågavarande anslag i motsvarande mån erfordras.

Övriga anslag hava upptagits med samma belopp som tidigare år, under vilka extra ordinära utgifter ej äro att räkna med.

B. *Beträffande kronouppbörds- och exekutionsväsen.*

Magistraten får hemställa om särskilt anslag å 800 kronor för inköp av en räknemaskin för kronouppbördskontoret och åberopar härutinnan vad kronokassören i bilagda skrivelse anfört.

Stadsfogden Berglind, som den 6 mars 1933 erhöll fullmakt å sin tjänst och alltså är berättigad till ett ålderstillägg, har upptagits i andra lönegraden i fyrtioförsta lönegruppen.

Sedan kronokassören hos magistraten hemställt att ett av de extra biträden, som har den längsta tjänstetiden, måtte uppföras på ordinarie

stat, får magistraten hemställa om anslag till ett kvinnligt kontorsbiträde av II klass i första lönegraden i sjuttonde lönegruppen i samband varmed anslaget till extra och tillfälliga biträden nedsättes till 3,100 kronor. Magistraten får i denna del ytterligare hänvisa till kronokassörens bilagda skrivelse.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Magistratens förslag.*

Med hänsyn till de ökade kostnaderna för tryckning och annonsering får magistraten hemställa att anslaget för detta ändamål ökas till 1,500 kronor i stället för 1,000 kronor under innevarande år.

I övrigt hava ändringar icke vidtagits i staten för innevarande år i vidare mån än att inkomsterna av debetsedellösen förslagsvis beräknats till 10,000 kronor i stället för 8,500 kronor.

Västerås rådhus den 14 oktober 1936.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

Ivar Weidenhaijn.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Magistraten år 1937.

21. Magistrat och rådhusrätt.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			1,000: —
b)	Löner och arvoden:			
	Borgmästaren, 48: II	9,456: —		
	Civilrådmannen, 48: IV	10,368: —		
	Brottmålsrådmannen, 48: IV	10,368: —		
	3:dje rådmannen, 46: IV	9,480: —		
	Assessorn, 45: II	8,232: —		
	Stadsvaktmästaren, 25: IV	3,933: —	51,837: —	
	Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2,200: —	
	Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1937		1,000: —	55,037: —
			Transport	56,037: —

N:o 131.

Budgetförslag 1937. Magistratens förslag.

			Transport	56,037: —
c) Renhållning				1,500: —
d) Belysning				400: —
e) Uppvärmning				1,000: —
f) Övriga utgifter:				
1. Tryck- och annonskostnader			2,000: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten			1,500: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremier			25: —	
4. Läkare- och sjukvård för stadsvaktmästaren			50: —	
5. Telefonavgifter för ledningar till:				
	Borgmästarens ämbetsrum och bostad	230: —		
	Civilrådmannen	110: —		
	Brottmålsrådmannen	70: —		
	3:dje rådmannen	110: —		
	Assessorn	180: —		
	Rådhusets tambur	290: —		
	Stadsvaktmästaren	70: —		
	Samtalsavgifter	125: —	1,185: —	4,760: —
g) Oförutsedda utgifter				100: —
			Kronor	62,897: —

Till Magistraten i Västerås.

Anmodad inkomma med utgiftsförslag för kronouppbördsväsendet inom staden under år 1937 får jag vördsamt anföra följande.

För bestridande av kostnaderna för den arbetskraft, som erfordras utöver den vid kontoret anställda personalen vid vår- och höstuppbörderna inom staden, får jag hemställa, att i likhet med år 1936 ett belopp å 900 kronor måtte ställas till förfogande.

Som extra biträde på kontoret har sedan den 1 augusti 1928 tjänstgjort Edit Dettel och har hon under år 1936 åtnjutit i avlöning 175 kr. per månad. Då nämnda biträde i över åtta år tjänstgjort å kontoret och arbetet med den utveckling staden för närvarande undergår betydligt ökat får jag hemställa, att nämnda biträde till kommande år måtte anställas på stadens ordinarie stat med placering i 17 lönegruppen i gällande stat.

För avlönande av ett å kontoret ytterligare anställt ständigt extra biträde samt för bestridande av kostnaderna för de tillfälliga biträden, som måste anställas vid debetsedelsutskrivningen, vid restlängdernas upprättande efter kronouppbörderna samt vid komplettering av det för staden upplagda kortregistret m. fl. arbeten får jag hemställa, att ett anslag måtte beviljas mig med 3,100 kronor.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Magistratens förslag.*

Aktiebolaget Hadar Schmidt i Stockholm har innevarande höst ställt till förfogande en additionsmaskin för summering, då den å kontoret befintliga maskinen hela dagarna måste användas till debetsedelsutskrivningen. För all summering av uppbördsbok m. m. har jag därför till låns fått behålla i närlagda offert angivna maskin och får jag vördsamt hemställa, att för kontorets räkning få inköpa maskinen ifråga för i offerten angivna belopp, 800 kr.

Det årligen utgående anslaget till mantalsskrivningsombuden bör upptagas till 300 kronor.

Västerås i Kronouppbördskontoret den 13 oktober 1936.

Oscar Karlsson.

Uppgift å till Västerås stad från Västmanlands läns landskontor inlevererad debetsedelslösen och provision å landstingsmedel, avseende 1935 års debiterade kronoutskylder och äldre influtna restantier.

	Provision å landstingsmedel	Debetsedelslösen	Summa
1935 oktober 8		367: 78	
„ november 15		3,200: —	
„ december 7	2,472: 42		
1936 januari 22		877: 23	
„ „ 24	4,099: 37		
„ juli 2		289: 19	
	6,571: 79	4,734: 20	11,305: 99

Västerås i Kronouppbördskontoret den 13 oktober 1936.

Oscar Karlsson.

N:o 131.
Budget-förslag 1937.
Magistratens förslag.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Kronouppbörds- och exekutionsväsen år 1937.

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

UTGIFTER:

a)	1.	Anskaffning och underhåll av inventarier	300: —	
	2.	Särskild kostnad för inköp av räknemaskin	800: —	1,100: —
b)	1.	Löner och arvoden:		
		Kronokassören, 41: II	6,888: —	
		Stadsfogden, 41: II	6,888: —	
		Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å kronouppbördskontoret, 20: IV	3,243: —	
		Kvinnligt kontorsbiträde av II klass å kronouppbördskontoret, 17: III	2,676: —	
		Kvinnligt kontorsbiträde av II klass å kronouppbördskontoret, 17:I	2,310: —	
		5 st. exekutionsbiträden: (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundqvist), 23: IV à 3,657: —	18,285: —	
		Extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret	3,100: —	
		Extra biträden vid uppbörd	900: —	
		Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören	210: —	
		Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden	210: —	
		Arvode till mantalskrivningsombud	300: —	45,010: —
	2.	Pensioner:		
		Understöd åt f. fjärdingsman Thörn för år 1937	300: —	
		Pension åt f. stadsfogde E. Kumlin	6,207: —	
		Pension åt f. kronouppbördskassörens A. Eklundh änka	1,755: —	8,262: —
c)		Kronouppbördskontoret:		
	1.	Hyra för tjänstelokal i rådhusets annex	900: —	
	2.	Renhållning	650: —	
	3.	Belysning	100: —	
	4.	Uppvärmning	250: —	1,900: —
			Transport	56,272: —

N:o 131.
Budget-förslag 1937. Magistratens förslag.

	Transport		56,272: —
d) Stadsfogdekontoret:			
Kostnad för tjänstelokal		1,000: —	
Städning		300: —	
Belysning		50: —	1,350: —
e) Exekutionsbiträdenas tjänsterum:			
1. Hyra		1,200: —	
2. Renhållning		500: —	
3. Belysning		100: —	
4. Uppvärmning		125: —	1,925: —
f) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		1,500: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		600: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremie		25: —	
4. Läkare och sjukvård för exekutionsbiträden och ord. skrivbiträden		50: —	
5. Anslag till exekutionsbiträdena för hållande av velocipeder		150: —	
6. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfogden	180: —		
Kronokassören	230: —		
Exekutionsbiträdena	280: —		
Samtålsavgifter	25: —	715: —	
7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 st. exekutionsbiträden		150: —	3,190: —
g) Oförutsedda utgifter			100: —
		Kronor	62,837: —

INKOMSTER:

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel, förslagsvis	10,000: —	
Sportler från stadsfogdetjänsten	5,540: —	15,540: —
Överskjutande utgifter		47,297: —
	Kronor	62,837: —

Bil. Litt. 23.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed, med bifogande av från polischefen inkomna handlingar rörande 1937 års budget, överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1937 och i anslutning därtill anföra följande.

Polischefens framställning om anslag för inköp av en skrivmaskin för kriminalavdelningens räkning tillstyrkes.

Kriminal- och biträdande överkonstaplarne hava enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 september 1936 upptagits i 27 lönegruppen.

I särskild skrivelse till lönenämnden har polisnämnden till uppflyttning i 25: IV anmält poliskonstaplarne 4 Persson, 17 Rosdahl och 27 Imberg samt till 25: II poliskonstaplarne 8 Rebermark, 9 Löfdahl och 10 Imberg.

Under åberopande av det som polischefen anfört beträffande utökning av statspolisavdelningen härstädes hava löner upptagits för ytterligare två poliskonstaplar i 25: I och hemställer nämnden förty att stadsfullmäktige ville besluta, att från och med den 1 januari 1937 skola inrättas ytterligare två ordinarie poliskonstapelsbefattningar i härvarande poliskår. Nämnden erinrar om att i detta fall beloppen återfinnas på inkomstsidan såsom statsbidrag. Med utförliga motiveringar hava polischefen och poliskommissarien hemställt om utökning härutöver av polisstyrkan i staden. Framställningarna hava bordlagts i nämnden för utredning, varför nämnden sedan beslut i frågan fattats inkommer med särskilt yttrande till stadsfullmäktige. Under hänvisning till den mellan länsstyrelsen å ena sidan samt polischefen och polisnämnden i Västerås å andra sidan den 26 september 1936 träffade överenskommelsen angående särskild spritpolisverksamhet inom länet, varav en avskrift här bifogas, har som utgift för avlönande av vikarie för spritpolisen upptagits statsbidraget härför å 1,200 kronor. Motsvarande belopp återfinnes å inkomstsidan.

Extra anslag utgörande bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan är även i 1937 års stat upptaget, men torde om ett eller annat år sedan den polispersonal, som kan ifrågasättas till befordran utbildats kunna ur staten utgå.

Pension har under detta år beviljats poliskonstapeln J. E. Persson och är sådan, enligt lönenämndens beslut upptagen med 2,217 kronor.

Garage är förhyrt för statspolisens automobiler för 500 kronor om året och är denna kostnad upptagen men återfinnes även såsom inkomst.

I anledning av vad polischefen anfört beträffande behovet av ytterligare en bostadstelefon för kriminalpolisavdelningens personal tillstyrker polisnämnden, att telefonkostnaderna ökas med 70 kronor.

Anslaget för biltransporter torde behöva ökas med 250 kronor. N:o 131. Budgetförslag 1937. Polisen.

Inkomsterna hava i 1937 års statförslag närmare angivits än tidigare och är uppställningen gjord i fullständig överensstämmelse med blivande ansökan om utbetalning av statsbidrag.

Västerås den 13 oktober 1936.

För Polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/ *Eric Plantin.*

Till Polisnämnden i Västerås.

Uti särskilda skrivelser hava stadsfiskalen och poliskommissarien till mig ingivit förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård för år 1937. Med överlämnande av dessa handlingar får jag för egen del anföra följande, därvid jag hänför mig till uppställningen i innevarande års stat.

Utgifter.

a) 3. Ehuru anskaffande av ny skrivmaskin för ordningspolisavdelningens räkning icke är erforderligt för nästkommande år, torde det med hänsyn till vad stadsfiskalen anfört vara nödvändigt att inköpa en skrivmaskin för kriminalavdelningens räkning, varför jag hemställer, att anslaget under denna punkt upptages till oförändrat belopp.

b) Med hänsyn till stadsfullmäktiges beslut den 24 september 1936 böra avlöningarna till biträdande överkonstaplar och kriminalkonstaplar för nästkommande år utgå enligt lönegrupp 27: IV. Av poliskonstaplarna torde konstaplarna n:r 4 Persson, n:r 17 Rosdahl och n:r 27 Imberg vara berättigade att uppflyttas i lönegrupp 25: IV samt konstaplarna n:r 10 Imberg, n:r 8 Rebermark och n:r 9 Löfdahl, vilka tjänstgjort som extra konstaplar och ordinarie konstaplar under mera än tre år böra uppflyttas i lönegrupp 25: II. Poliskonstaplarna n:r 22 Pettersson, n:r 14 Andersson, n:r 38 Nyström och n:r 37 Carlsson böra erhålla avlöning enligt lönegrupp 25: I.

Enligt statsmakternas beslut skall från och med den 1 januari 1937 den till Västerås förlagda statspolisavdelningen ökas med två poliskonstaplar, vilket nödvändiggör en ökning av

N:o 131.
Budget-förslag 1937.
Polisen.

stadens polisstyrka med motsvarande antal. Jag hemställer därför, att i staten upptages ytterligare två konstapelslöner med avlöning enligt lönegrupp 25:I.

Med en omfattande motivering har poliskommissarien föreslagit ökning av ordningspolisavdelningens styrka med en överkonstapel, en biträdande överkonstapel och fem poliskonstaplar. Att behov av förstärkning av poliskåren föreligger, torde icke kunna bestridas. Någon ökning av poliskårens numerär har icke skett på lång tid, oaktat stadens folkmängd vuxit och den tättbebyggda delen av staden avsevärt ökat i omfång. På grund av ökningen av antalet expeditionsärenden har det blivit nödvändigt att inrätta en särskild ordonnansavdelning, vilket inneburit, att en del av ordningspolisens personal måst tagas från den egentliga bevakningstjänsten för att användas i kontorsarbete. Under senaste åren hava också allt som oftast klagomål inkommit från skilda delar av staden över bristande polisbevakning, vilka klagomål dock icke kunnat föranleda några förbättringar på grund av brist på personal. Den av poliskommissarien verkställda utredningen visar även, att antalet ordningspoliser i förhållande till folkmängden är betydligt mindre i Västerås än i flera jämförbara städer. De skäl, som poliskommissarien anfört, synas mig överhuvud vara av den styrka, att avgörande vikt måste tillmätas dem. Då det emellertid är angeläget att icke alltför mycket på en gång belasta stadens kassa, bör ökningen inskränkas till att för närvarande avse vad som måste anses vara oundgängligen nödvändigt. I sådant hänseende synes det mig vara i främsta rummet angeläget, att det yttre befälet, vilket nu måste anses numerärt svagt, ökas med en man genom inrättande av ytterligare en biträdande överkonstapelstjänst samt att för förstärkning av den yttre bevakningen ytterligare två konstapelstjänster inrättas. Jag hemställer alltså om anslag till avlöning och beklädnadsersättning för ovannämnda tre nya befattningar.

Under åberopande av tidigare anförda skäl hemställer jag, att det extra anslaget för bidrag till en polismans utbildning vid polisskolans högre kurs bibehålles oförändrat.

c) Pension bör upptagas till f. poliskonstapeln Johan Emil Persson med 2,217 kronor.

d) Då till statspolisens förfogande från och med den 1 januari 1937 skall ställas ytterligare en automobil, bör hyra för garage till denna upptagas.

g) 4. Med hänsyn till vad stadsfiskalen anfört och då det för kriminalpolisens effektivitet torde vara nödvändigt, hemställer jag om anslag till bostadstelefon för ytterligare en kriminalkonstapel.

g) 8. Anslaget torde behöva höjas till 1,000 kronor.

Beträffande övriga utgifter föreslås ej ändring.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Polisen.*

Inkomster.

a) 2. Från statsverket kommer att som inkomst inflyta avlöning, beklädnadsersättning och pensioneringskostnad för de två ytterligare konstaplar, varmed statspolisavdelningen skall ökas.

Ersättning för garage upptages till samma belopp som å utgiftssidan.

Västerås rådhus den 8 oktober 1936.

THORWALD BERGQUIST.
Polischef.

ÖVERENSKOMMELSE

mellan länsstyrelsen i Västmanlands län och Västerås stad angående särskild spritpolisverksamhet inom länet.

För bekämpande av olaga rusdryckshantering inom Västmanlands län ställer Västerås stad till förfogande tvenne av staden avlönade polismän, en kriminalkonstapel och en ordningspoliskonstapel, vilka på sätt fastställd instruktion närmare angiver, skola ägna sig åt arbete med uppdagande av olaga rusdryckshantering inom länet.

Till bestridande av stadens kostnader för avlöning av dessa polismän bidrager statsverket med ett belopp om 1,200 kronor för år räknat, vilket efter rekvisition utbetalas av landskontoret halvårsvis i efterskott.

Då spritpolisman företager resa till ort på längre avstånd än 5 km. från stadens polisstation för spaning eller utredning angående brott av ifrågavarande slag, äger han av statsverket utbekomma rese- och traktamentsersättning enligt bestämmelserna i allmänna resereglementet. Räkning å sådan ersättning skall, attesterad av landsfogden, inlämnas till landskontoret, som utbetalar ersättning från vederbörligt anslag.

Till bestridande av särskilda utgifter i tjänsten, vilka äga direkt samband med spritpolisens verksamhet, skall spritpolisman av statsverket månatligen äga utbekomma ett belopp av 15 kronor utan redovisningsskyldighet. För andra behörigen styrkta utgifter i tjänsten, som spritpolisman måst vidkännas, skall ersättning jämväl utgå av statsverket.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Polisen.*

Denna överenskommelse gäller för tiden från och med den 1 oktober 1936 till och med den 30 juni 1937.

Västerås den 26 september 1936.

För länsstyrelsen:	För Västerås stad:
WALTER MURRAY.	VICTOR ÅSBERG, Polischef.
ARVID LIDÈN.	THEOFIL ÖBERG, ordf. i polisnämnden.

Vidimeras.

Ex officio:

VICTOR ÅSBERG.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Polisväsen och fångvård år 1937.

23. Polisväsen och fångvård.

UTGIFTER:

(8 % å 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000: — = 4,000: —)

a)	1. Anskaffning och underhåll av inventarier	2,000: —	
	2. Inköp av två velocipeder	300: —	
	3. Inköp av skrivmaskin för krim.-avd.	425: —	2,725: —
b)	Löner och arvoden:		
	Stadsfiskalen, 37: IV	6,447: —	
	Poliskommissarien, 38: I	5,760: —	
	Kriminalöverkonstapeln, 31: I	4,200: —	
	Transport	16,407: —	2,725: —

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Polisen.*

Transport		16,407: —	2,725: —
4 polisöverkonstaplar: (Andersson, Kling, H. Carlsson, Ström), 29: IV à 4,605: —		18,420: —	
1 polisöverkonstapel: (Johansson), 29: III		4,350: —	
2 biträdande överkonstaplar: (Wass, Marthon), 27: IV à 4,269: —		8,538: —	
6 kriminalkonstaplar: (Söder, Sporre, Svensson, Dahlin, Eriksson, Lundkvist), 27: IV à 4,269: —		25,614: —	
24 poliskonstaplar: (3 Eriksson, 4 Persson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 13 Deander, 16 Carlsson, 17 Rosdahl, 18 Lundgren, 19 Morlin, 20 Björkman, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 27 Imberg, 29 Bertilsson, 32 Mårtensson, 33 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg), 25: IV à 3,933: —		94,392: —	
5 poliskonstaplar: (2 Carlsson, 7 Rydén, 8 Rebermark, 9 Löfdahl, 10 Imberg), 25: II à 3,471: —		17,355: —	
8 poliskonstaplar: (1 Forshäll, 14 Andersson, 15 Johansson, 22 Pettersson, 24 Lundström, 31 Österberg samt två vakanta), 25: I à 3,240: —		25,920: —	
4 extra poliskonstaplar: (30 Weidfeldt, 37 Carlsson, 38 Nyström, 39 Pettersson), 23: I à 3,000: —		12,000: —	
Vikariatersättning under semester för polispersonalen	3,000: —		
Vikarier för spritpolisen	1,200: —	4,200: —	
Ersättare för tre reservpolismän (25/1 1934) à 300: —		900: —	
Extra anslag för 1937; bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
Vikariatersättning	800: —		
Stipendium, förslagsvis	200: —	1,000: —	
Beklädnad till 5 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 37 ordinarie och 4 extra poliskonstaplar, 48 man à 215 kr.		10,320: —	
Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 6 kriminalkonstaplar à 215 kr.		1,505: —	240,921: —

c) Pensioner:

Överkonstapel Vretlöfs änka, pensionsersättning	400: —	
f. Poliskonstapel Asplunds änka	500: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående, 50 %	450: —	
f. Poliskommissarien C. A. Linder	4,365: —	
f. Kriminalöverkonstapeln E. Carlsson	3,252: —	
f. Överkonstapeln V. Karlsson	2,994: —	
f. Överkonstapeln P. E. Winroth	2,994: —	
f. Inspektionskonstapel K. A. Eriksson	2,667: —	
Transport	17,622: —	243,646: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Polisen.

	Transport	17,622: —	243,646: —
f. bitr. överkonstapeln Haake		2,667: —	
f. Kriminalkonstapeln G. K. Forslund		2,667: —	
f. Poliskonstapeln E. Kraft		2,385: —	
f. Poliskonstapeln Hj. Rosenberg		2,385: —	
f. Poliskonstapeln Persson		2,217: —	29,943: —

d) 1. Hyra för expeditionslokal åt statspolis- och ordonansavdelningarna, inkl. värme		1,800: —	
2. Hyra för garage till statspolisens två automobiler		500: —	
3. Städning av tjänstelokalerna		1,600: —	3,900: —
e) Belysning			750: —
f) Uppvärmning:			
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500: —
g) Övriga utgifter:			
1. Premie för olycksfallsförsäkring		700: —	
2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,800: —	
3. Läkare- och sjukvård för poliskåren		600: —	
4. Telefonavgifter för ledningar till:			
Polisstationen	220: —		
Ordonnanspolisen	110: —		
Poliskommissariens tjänsterum	110: —		
Poliskommissariens bostad	70: —		
Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400: —		
Stadsfiskalens tjänsterum	110: —		
Stadsfiskalens bostad	70: —		
Kriminalöverkonstapelns bostad	70: —		
2 kriminalkonstaplars bostäder	140: —		
1 statskriminalkonstapels bostad	70: —		
1 polisöverkonstapels (statspolisen) bostad	70: —		
Flyttbar apparat i polischefens bostad	15: —		
Statspolisavdelningen	160: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	355: —	1,970: —	
6. Oförutsedda utgifter		750: —	
7. Fångars vård och förplägnad å straffängelset		500: —	
8. Biltransporter		1,000: —	
9. Förplägnad av anhållna		200: —	
10. Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus (26/6 1930)		300: —	7,820: —
		Kronor	287,559: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Polisen.

INKOMSTER:

I. Ersättning av statsverket för omkostnader för statspolisen samt reservpolisen:			
1. Ersättning för avlöningskostnader 1/5 av nettoavlöningen för 5 överkonstaplar kr. 22,770: —	4,554: —		
1/5 av nettoavlöningen för 6 kriminalkonstaplar kr. 25,614: —	4,269: —		
5/38 av nettoavlöningen för 38 konstaplar kr. 137,667: —, förslagsvis	18,114: —	26,937: —	
2. Ersättning för pensioneringskostnader (enl. statens pensionsregl. och pensionsstat), förslagsvis		4,314: —	
3. Ersättning för beklädnadsersättning, 7 polismän à 215: —	1,505: —		
Diverse, förslagsvis	100: —	1,605: —	
4. Ersättning för läkare- och sjukvård m. m., förslagsvis	150: —		
Olycksfallsförsäkringspremie, förslagsvis	65: —	215: —	
5. Ersättning för garage: Hyresumman för förhyrt garage för 2 automobiler		500: —	
6. Ersättning för hyra för expeditionslokaler m. m.:			
Expeditionslokaler, 3/5 av 1,800: —	1,080: —		
Städning och belysning, 3/5 av 500: — kr., förslagsvis	300: —		
Telefoner, förslagsvis	415: —		
Diverse, förslagsvis	140: —	1,935: —	
7. Stadens kostnader för avlöning till reservpolis 1/6 av 6 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden		3,240: —	38,746: —
II. Statsbidrag för spritpolisverksamheten			1,200: —
		Kronor	39,946: —
Överskjutande utgifter			247,613: —
		Kronor	287,559: —

Bil. Litt. 27 B.

Budgetförslag 1937 Byggnadsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden överlämnar härmed för godkännande sitt förslag till utgifts- och inkomststat för nästkommande år, och får rörande detta anföra följande.

Byggnadsnämnden har beräknat utgifterna till belopp, som i huvudsak ansluta sig till motsvarande poster i innevarande års budget, dock med vissa mindre höjningar, dels för anskaffning och underhåll av inventarier, dels för sådana poster, där de verkliga utgifterna under året beräknas bliva större på grund av den livliga byggnadsverksamheten, nämligen kostnaderna för besiktningar och annonser.

Inom posten löner och arvoden har byggnadsnämnden på gemensam framställning från stadsarkitekten och stadsingenjören upptagit ett nytt förslagsanslag å kronor 5,000: — till extra biträde för stadsplanearbete. Framställningen motiveras därmed, att det är av synnerlig vikt att alla de planer och uppslag, som i stadsplanehänseende framläggas av stadsarkitekten och stadsingenjören utan avbrott sammanställas och bearbetas under deras gemensamma överinseende av en person, som dels är med sådant arbete väl förtrogen, dels ock kan odelat ägna sin hela tjänstgöringstid åt detsamma, vilket senare icke är möjligt för någon av dem själva, med hänsyn till den livliga byggnadsverksamheten och därav följande olikartade tidssplittrande arbetsuppgifter.

Med hänsyn till den ringa omfattning arbetet med upprättandet av stadsplanebestämmelser under tidigare år haft, blir det nu ofta mycket hindersamt och tidsödande att frågan om stadsplanebestämmelser för ett kvarter tages upp som en isolerad uppgift först då planer finnas för bebyggelse inom detta kvarter. Den livliga byggnadsverksamheten för ytterområdena, vilka nu ofta resulterar i icke önskvärda byggnadsformer, måste genom ett snabbt frambringande av lämpliga bestämmelser, snarast bringas till en sundare utveckling.

Då byggnadsnämnden delar denna tjänstemännens uppfattning att det ligger stort värde i att med en tillfällig ökad utgift för tjänstemän genom forcerat stadsplanearbete snarast skaffa en god och betryggande form för byggnadsverksamhetens fortskridande, har nämnden velat biträda deras förslag.

Att byggnadsnämnden vågat kalkylera med en ökning av inkomsterna har sin grund därutinnan, att byggnadsnämnden hos stadsfullmäktige har för avsikt hemställa om fastställande av en ny taxa för

besiktningar från den 1 januari 1937, varuti avgifter för dessa upptagits till högre belopp än förut varit gällande.
Västerås den 7 oktober 1936.

Budgetförslag 1937. Byggnadsnämnden.

För Byggnadsnämnden:
THORWALD BERGQUIST.

/*Jarl Prom.*

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Byggnadsnämnden år 1937.

27 B. Byggnadsnämnd.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier		700: —	
b)	Löner och arvoden:			
	Stadsarkitekten, arvode	8,000: —		
	Stadsingeniören, 48:I	9,000: —		
	Ett tekniskt biträde, arvode	5,000: —		
	Ett ritbiträde, arvode	3,600: —		
	Förslagsanslag till extra biträden	2,000: —		
	Extra biträde för stadsplanearbete	5,000: —	32,600: —	
c)	Pensioner:			
	f. Biträdande stadsingeniören J. Eriksson	4,704: —		
	f. Stadsarkitekten E. Hahr	3,000: —	7,704: —	
d)	Övriga utgifter:			
	1. Kostnader för besiktningar ...	700: —		
	2. Hantlangning med material ..	6,000: —		
	3. Telefon och postavgifter	300: —		
	4. Annonskostnader	400: —		
	5. Rit- och skrivmaterial o. dyl. ..	1,500: —		
	6. Lösen för resolutioner hos myndigheter samt andra diverse utgifter	500: —	9,400: —	50,404: —
			Summa Kronor	50,404: —

INKOMSTER:

Avgifter för av stadsingeniören och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll	12,000: —
Brist att genom uttaxering fyllas	38,404: —
Summa Kronor	50,404: —

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Pensionsnämnden.

Bil. Litt. 26.

Utdrag ur protokoll hållet vid pensionsnämndens i Västerås stads pensionsdistrikt av Västmanlands län sammanträde den 6 oktober 1936.

§ 1.

Företogs till behandling frågan om upprättande av utgiftsstat för pensionsnämnden i Västerås stads distrikt för år 1937.

Arvode till ordföranden och till skrivbiträdet å pensionsnämndernas kansli beräknades lika med för innevarande år till respektive 600: — och 3,000: — kronor.

Dagtraktamente till nämndens ledamöter har tidigare utgått efter 4: — kronor för sammanträde. Varje ledamot har sitt distrikt inom staden, inom vilket han verkställer undersökningar uti inkomna pensionsärenden utöver vad som framkommit av ansökningarna och vid desammas upprättande. Rapport över undersökningarna lämnas till nämnden. Dessa undersökningar hava visat sig vara av synnerlig betydelse för nämndens avgörande genom den personliga beröring, som ledamot därigenom kommer till den sökande. Detta undersökningsarbete tar minst lika lång oftast längre tid än själva sammanträdet. Det hitttills utgående ersättningsbeloppet per sammanträde måste därför anses för lågt. Med hänsyn till det arbete, som till följd av dessa undersökningar åvilar nämndsledamöterna, anser nämnden en ersättning efter 6 kronor för sammanträde och ledamot icke vara oskälig utan tvärt om beräknad särskilt låg.

Anslag till dagtraktamenten åt nämndens ledamöter har efter denna grund och med beräknande av 12 sammanträden per år i staten upptagits till förslagsvis 400: — kronor.

Särskilt dagtraktamente åt vice ordföranden bör icke utgå, då denne är avlönad tjänsteman vid nämnden.

Anslaget till papper och blanketter samt diverse utgifter har redan under innevarande år överskridits, varför nämnden hemställer, att detsamma måtte höjas till 350: — kronor.

Med ledning av vad ovan anförts hemställer nämnden att stadsfullmäktige behagade godkänna följande förslag till utgiftsstat för år 1937.

Kostnader för gemensamt kansli:

Dagtraktamente till Nämndens ledamöter efter 6 kronor per dag och med ett beräknat antal av 12 sammanträden, förslagsvis	400: —
Arvode till ordföranden	600: —
Arvode till skrivbiträde	3,000: —
För läkarebetyg och läkareutlåtande i ömmande fall, förslagsvis	200: —
Transport	4,200: —

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Pensionsnämnden.*

	Transport	4,200 : —	
Annonser och kungörelser		100 : —	
Papper, blanketter och diverse utgifter förslagsvis		350 : —	4,650 : —

Omfattningen av de ärenden som av Nämnden för åren 1933—6/10 1936 behandlats framgår av följande:

	Västerås			S:t Illian			Lundby		
	Pension	Sjukv.	S:ma	Pension	Sjukv.	S:ma	Pension	Sjukv.	S:ma
1933	354	97	451	30	2	32	5	4	9
1934	284	92	376	23	4	27	6	3	9
1935	291	72	363	15	2	17	13	4	17
6/10 1936	255	87	342	13	4	17	8	6	14

Som ovan

Justerat:
Agnes Söderquist.
Blanche Daun.

In fidem
Victor Åsberg.

Rätt utdraget, betygar:
Victor Åsberg.

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Nykterhetsnämnden.

Bil. Litt. 28 a 16.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja nykterhetsnämnden följande, efter 1936 års anslagsförbrukning beräknade anslag för 1937, nämligen:

Alkoholistvården	1,550: —
övervakaren, med skyldighet att utföra körkortundersökningar	750: —
Diverse	200: —
Summa kronor	2,500: —

Västerås den 22 oktober 1936.

För Nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/ *Eric Plantin.*

Bil. Litt. 28 a 1, 3 och 4.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Sundinska donationsfonden.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål får härmed till stadsfullmäktige överlämna följande redogörelse över förvaltningen år 1936:

Tillgångar den 1 januari 1936:

Fordran av Västerås stad:

mot 5 % ränta, andel i 1932 års lån, kapital	102,000: —
Ränta	735: 06
mot 3 % ränta, andel i 1935 års lån, kapital	1,900: —
mot gällande bankränta, (3 %), kapital	6,100: —
Ränta	13,838: 32
Fondens fastighet, västra kvarteret 146	60,000: —
Andel i fondernas gemensamma kassabehållning, ränta	2,162: 36
Kronor	186,735: 74

Inkomster under år 1936:

1936 års avgift för Sundinska husets övertagande av staden		8,000: —
1932 års lån:		
1:sta halvårets ränta à 102,735: 06 à 5 %	2,568: 38	
2:dra halvårets ränta à 100,067: 31 à 5 %	2,501: 68	5,070: 06
1935 års lån:		
Ett års ränta à kr. 1,900: — à 3 %		57: —
Västerås stads Drätselkammare:		
1:sta halvårets ränta à 21,438: 32 à 3 %	321: 57	
2:dra halvårets ränta à 24,106: 07 à 3 %	361: 59	
Ränta för tiden 1/8—31/12 à 247: 96 à 3 %	3: 10	686: 26
	Kronor	13,813: 32

Utgifter för tiden 1/1—26/10 1936:

Barnhemmet för flickor	1,000: —
Natthärbärget	600: —
Transport	1,600: —

N:o 131.

Budgetförslag 1937. Sundinska donationsfonden.

	Transport		1,600: —
Arbetsstugan			3,000: —
Västerås stads Renhållningsverk för ved			3,522: 26
Sjukvårdsbidrag till:			
Emma Bergström		90: —	
Emil Eriksson		75: —	
Augusta Palmér		97: 50	
S. R. Persson		25: —	
E. J. Eriksson		64: 50	352: —
Vidbecks Bokbinderi			8: —
Emelie Bergström, arvode			50: —
Wilh. Nybergs Boktryckeri			14: 50
Annonser			26: 25
	Kronor		8,573: 01
Tillkommer för återstående del av året, förslagsvis:			
Arbetsstugan		1,000: —	
Vedinköp		4,000: —	
Diverse kontantbidrag		200: —	
Förvaltningskostnader		50: —	5,250: —
	Kronor		13,823: 01

Härav framgår att utgifterna nätt och jämt komma att täckas av inkomsterna. Orsakerna härtill äro, att nämnden påtagit sig fulla utgifterna för natthärbärget, arbetsstugan och barnhemmet samt att vedunderstöd beviljats i rätt stor utsträckning och slutligen stigande vedpriser under senare delen av år 1936.

Då några ökade inkomster ej kunna beräknas för år 1937 och någon nedgång i vedpriserna ej synes vara att förvänta samt nämnden är av den uppfattningen att minskning av antalet vedunderstöd icke bör ifrågakomma, anser sig nämnden för år 1937 icke kunna påtaga sig större utgift för arbetsstugan än 3,000 kronor.

Nämnden får emellertid föreslå stadsfullmäktige att av Sundinska donationsfondens för välgörande och allmännyttiga ändamål räntemedel bestridas i 1937 års stat följande allmänna anslag, nämligen:

till Natthärbärget	600: —
till Arbetsstugan	3,000: —
till Barnhemmet	1,000: —
Summa kronor	4,600: —

Västerås den 2 november 1936.

För nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ädamål:

CARL HEDBERG.

/ *Eric Plantin.*

Bil. Litt. 28 a 4.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Natthärbärget.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Föreningen Västerås Natthärbärge har alltsedan år 1898 — då föreningen bildades — i Västerås stad uppehållit ett natthärbärge (f. n. utrustat med 10 sängplatser) enligt stadgarna avsett för "i andra kommuner hemmahörande, i staden på genomfärd vistande, husvilla manspersoner" och för drivandet av denna verksamhet har föreningen sökt att på olika sätt anskaffa behövliga medel.

Sålunda märkes bland Natthärbärgets inkomster för räkenskapsåret 1/10 1935—30/9 1936 följande:

Räntemedel från donationsfonder....	345:64
Kommunalt anslag	300:—
Andra anslag (Metallverken, Asea) ..	400:—
Frivilliga gåvor	586:—
Diverse	23:60
Summa kronor	1,655:24

ett belopp, som visat sig vara *otillräckligt* för Natthärbärgets behov.

Härtill må anmärkas, att det blivit allt svårare år från år att fylla bristen på medel för den nödvändiga verksamheten med frivilliga gåvor.

Att en stad av Västerås storlek är i faktiskt behov av ett natthärbärge är otvetydigt. Därom vittnar Natthärbärgets hittillsvarande långa verksamhetstid, 1888—1936, och den efter förhållandena imponerande siffran av nattlogi — 1,409 st., som genom Natthärbärgets försorg beretts husvilla personer under senaste verksamhetsår 1/10 1935—31/5 1936.

För att åskådliggöra huru man på andra orter ansett sig böra lösa nattlogi-frågan för husvilla personer, som tillfälligtvis på genomresa vistas inom kommunen och klargöra i vilken omfattning vissa kommuner lämnat sitt stöd till natthärbärgesrörelse, tillåter sig styrelsen för Föreningen Västerås Natthärbärge att bilägga två utdrag ur skrivelser *dels* från Skyddsvärnet i Kopparbergs län, Falun, angående Falu stads (13,000 inv.) Natthärbärge och dess organisation, *dels* från Uppsala Samhjälp, Uppsala, angående Uppsala stads (30,000 inv.) Natthärbärges organisation m. m.

Av dessa utdrag framgå, att kommunalt anslag i betydande omfattning beviljats och andra nödvändiga åtgärder av kommunen vidtagits för att underlätta Natthärbärgesrörelsens verksamhet, då nödvändigheten av att staden har tillgång till natthärbärge uppmärksammats.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Natthärbärget.*

Med stöd av härovan anförda skäl och med hänvisning till omnämnda utdrag-redogörelser ang. natthärbärgesrörelse å andra platser, får styrelsen för Föreningen Västerås Natthärbärge hos stadsfullmäktige i Västerås vördsamt anhålla, att föreningen för utövande av sin verksamhet i fortsättningen måtte komma i åtnjutande av ett anslag om minst 1,000 kronor pr år.

Västerås den 29 oktober 1936.

För Föreningen Västerås Natthärbärge
Styrelsen.

FREDR. FÅHRAEUS,
Ordf. i styrelsen.

Budgetförslag
för
Natthärbärgets i Västerås verksamhet 1/10 1936—31/5 1937.

Beräknade inkomster:

Räntemedel	340: —
A.-B. Metallverken	100: —
ASEA	300: —
Kommunalt anslag	1,000: —
Brist att fylla genom frivilliga gåvor	50: —
Summa Kronor	1,790: —

Beräknade utgifter:

(Siffrorna ansluta sig i det närmaste till utgiftssiffrorna för föregående verksamhetsår).

Telefon	70: —
Mathållning	375: —
Löner	600: —
Belysning och ström till elektrisk desinfektionsapparat	115: —
Div. omkostnader	50: —
Inventarier (stort behov)	100: —
Ved och kol till värme (badrum, med uppvärmning)	300: —
Kläder	30: —
Tvätt	150: —
Summa Kronor	1,790: —

Bil. Litt. 28 a 19.

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Gymnastikföreningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Gymnastikförening får härmed vördsamt anhålla att för år 1937 erhålla ett anslag av 1,500 kronor för sin fortsatta verksamhet. Gymnastiken har allt mer utbrett sig, och allt flera personer ur alla samhällslager ansluta sig till den. Avgifterna hava måst sättas lågt, vilket gjort att oaktat en del firmor bidragit med halva övningsavgiften och Västerås stad år för år lämnat anslag, de senare åren med 1,000 kronor pr år, föreningens ekonomi månget år ej gått ihop.

	Så	t.	ex. lämnade	år 1927—28	ett	underskott	på	kr.	769: —
	"	"	"	" 1928—29	"	"	"	"	198: —
	"	"	"	" 1930—31	"	"	"	"	357: —
	"	"	"	" 1931—32	"	"	"	"	68: —
	"	"	"	" 1933—34	"	"	"	"	211: —
och	"	"	"	" 1935—36	"	"	"	"	265: —

Då föreningen nu praktiskt taget saknar tillgångar vågar föreningen anhålla,

att Stadsfullmäktige ville till föreningen för år 1937 lämna ett till kr. 1,500: — förhöjt anslag.

Västerås den 9 sept. 1936.

Västerås Gymnastikförening:
THEOFIL ÖBERG.

|John Jonsson.

Pensionsstat för år 1937.

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckning:
	2. Fattigvård.			
1/2 1929	Föreståndare Larssons änka	*790: 50		*) Därav dyrtidstillägg, förslagsvis kr. 263: 50.
1/1 1921	Vaktmästare Lundbergs änka	*750: —		*) Därav dyrtidstillägg, förslagsvis kr. 250: —.
1/5 1935	f. d. Kokerskan Elin Andersson	873: —	2,413: 50	
	3. Barnavård.			
1/2 1935	f. d. Förestånd. Maria Emelia Hellström ..		984: —	
	4. Folkskola.			
1/7 1936	f. d. Slöjdläraren J. F. Brandt	*786: 92		*) Därav dyrtidstillägg, förslagsvis kr. 251: 92.
1/7 1935	„ A. Hammarsten	769: —		
1/7 1927	f. d. Folkskollär:a S. Hammarskiöld ..	822: 32		
1/2 1931	„ E. Fröman	953: 38		
1/9 1927	„ Unda Bohman	822: 32		
1/7 1928	„ Elin Persson	685: 28		
1/5 1928	„ Beda Svanholm ...	822: 32		
1/1 1929	„ Maria Svanbom	822: 32		
1/7 1934	„ Elin Fernquist	924: —		
1/12 1934	„ Ester Kolmodin	923: —		
1/10 1928	f. d. Slöjdlär:a Emma Vahlbeck	554: 84		
1/9 1933	f. d. Slöjdlär:a Elin Hahr	492: —		
1/1 1914	f. d. Småskollär:a Jenny Kjellin	*755: 30		*) Därav dyrtidstillägg, förslagsvis Kr. 155: 30.
1/4 1928	„ Olga Bergh	554: 84		
1/7 1929	„ Anna Lennmalm ..	554: 84		
	Transport	11,242: 68	3,397: 50	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckning:
	Transport	11,242: 68	3,397: 50	
1/3 1932	f. d. Småskollär:a Anna S. Eriksson ..	673: 32		
1/5 1932	„ Ester Karlsson	673: 32		
1/9 1934	„ Maria Svedin	651: —		
1/2 1935	„ Agnes Pettersson ..	651: —		
1/9 1936	„ Ina Lundeberg	633: —		
1/12 1931	f. d. Skolkökslär:a Anna Tunell	604: 68		
1/10 1931	f. d. Vaktmäst. Fr. Andersson	2,301: —		
1/1 1905	„ K. L. Lönnborgs änka ..	*270: —		*) Därav dyrtidstillägg, förslagsvis Kr. 70: —.
18/9 1929	Änkan E. Gustafsson	480: —	18,180: —	
	4. C. Högre folkskolan.			
1/5 1936	f. d. Ämneslär. Isidor Fröier		1,380: —	
	4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.			
	a. Högre flickskolan.			
1/1 1921	f. d. Lärarinnan Hildur Hwasser, förslagsvis		750: —	
	c. Tekniska skolan.			
1/7 1932	f. d. Slöjdläraren Anders Svensson	2,985: —		
1/2 1934	Ingeniör Lundahls änka	1,800: —	*4,785: —	*) Därav Kr. 1,900: — från Zimmermanska fonden.
	Transport		28,492: 50	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckning:
	Transport		28,492: 50	
	5. Hälso- och sjukvård.			
	A. Allmänna hälso- och sjukvården.			
1/10 1933	f. d. Stadsläkaren C. Thunström	3,850: —		
1/1 1933	f. d. Stadssjuksköt. Anna Ekström	1,068: —		
1/3 1933	f. d. Hälsovårdstills. C. A. Holtz' änka ..	800: —	5,718: —	
	C. Köttbesiktningsbyrån.			
1/11 1933	f. d. Föreståndaren M. Jonsson		4,461: —	
	6. Gator, vägar, planteringar o. d.			
	C. Planteringar.			
1/12 1930	f. d. Trädgårdsarb. K. V. Andersson	936: —		
1/12 1930	„ J. Nordström	996: —		
1/1 1930	„ A. G. Hellberg	1,287: —	3,219: —	
	10. Renhållningsverk.			
1/1 1928	f. d. Förman K. J. Jansson	2,214: 50		
1/10 1924	f. d. Renhållningsarb. G. Karlsson	2,015: 86		
1/1 1933	f. d. Renhållningsarb. O. Eriksson	1,982: 50		
1/5 1933	f. d. Renhållningsarb. E. Dahl	306: —		
1/9 1931	Änkan Anna Jansson	786: —		
1/7 1933	„ Hanna Sunesson	732: —		
1/5 1934	„ Lovisa Andersson	732: —		
	Transport	8,768: 86	41,890: 50	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckning:
	Transport	8,768: 86	41,890: 50	
1/8 1934	f. d. Kontorsbitr. Elisabeth Eriksson ..	2,055: —		
1/1 1936	f. d. Renh.-arb. E. S. Lundin	2 220: 40	13,044: 26	
	Tekniska verken.			
30/10 1919	f. d. Gasverkseldaren A. H. Eriksson ..	1,851: —		
22/2 1923	Änkan Hilma Boholm	636: —		
28/3 1923	Änkan Augusta Lönnquist	900: —		
22/6 1925	f. d. Gasv.-eldare C. G. Gustafsson	1,851: —		
28/3 1929	Änkan Anna Johansson	570: —		
24/1 1930	Änkan Judit Hellström	786: —		
24/1 1930	f. d. Gasmäst. K. V. Jansson	2,994: —		
17/3 1930	f. d. Kassörska Greta Tersmeden	2,667: —		
14/2 1930	f. d. Maskinist C. F. Jonsson	1,959: —		
10/11 1930	f. d. Snickaren K. B. Asplund	1,497: —		
10/11 1930	f. d. Lykttänd. C. Lundquist	1,287: —		
10/11 1930	f. d. Rörmontör K. Johansson	1,302: —		
10/11 1930	f. d. Grovarb. C. J. Johansson	996: —		
10/11 1930	f. d. Grovarb. Gerhard Karlsson	996: —		
17/11 1931	f. d. Grovarb. A. G. Andersson	879: —		
17/11 1931	f. d. Rörläggare J. A. Falk	1,365: —		
17/11 1931	f. d. Rörläggare J. E. Eriksson	1,107: —		
23/2 1933	Änkan Anna Ch. Löf	600: —		
29/4 1933	f. d. Rörmontör Aug. Hedquist	2,049: —		
29/6 1933	f. d. Kontorsbitr. Hulda Klingvall	1,125: —		
	Transport	27,418: —	54,943: 76	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckning:
	Transport	27,417: —	54,934: 76	
1/11 1933	f. d. Maskinist G. Andersson	2,775: —		
1/10 1933	f. d. Vårdaren av vattenborgen P. A. Pettersson	1,968: —		
1/1 1935	Änkan Arvida Eriksson	840: —		
1/3 1935	D:o Anna Gustafsson	540: —		
19/6 1935	f. d. Lykttänd. J. A. Persson	879: —		
1/7 1935	f. d. Maskinmäst. H. G. Boberg	3,399: —		
21/7 1935	f. d. Lykttänd. B. L. Pettersson	714: —		
7/11 1935	Änkan Thea Bursell	1,008: —		
1/2 1936	Gustaf Andersson	1,404: —		
1/7 1936	K. W. Karlsson	1,560: —	42,504: —	
	17. Andra kommunens affärsföretag.			
	17 B. Varmbadhus.			
1/1 1931	f. d. Maskinisten C. J. Söderlund	1,428: —		
1/7 1930	f. d. Baderskan Henny Tärnlund	300: —		
1/6 1932	f. d. Badmästaren John Söderström	1,800: —	3,528: —	
	18. Brandväsen.			
1/1 1918	f. d. Brandchefen C. G. Sjöquist	2,000: —		
1/6 1933	f. d. Brandförman K. A. Lövstrand ..	2,400: —		
1/4 1933	f. d. Brandförman J. R. Andersson	2,490: —		
	Transport	6,890: —	100,996: 76	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckning:
	Transport	6,890: —	100,966; 76	
1/10 1930	f. d. Brandförman K. E. Pettersson	1,893: —		
1/1 1900	f. d. Tornväktaren C. E. Eriksson	240: —		
27/11 1930	f. d. Brandchefen A. Danielsons änka ..	700: —		
1/1 1936	f. d. Brandmannen G. A. Lindberg	1,974: —		
1/3 1937	f. d. Brandmannen R. A. Ferngren	*1,582: 50	13,279: 50	*) Pension för 10 månader.
	21. Magistraten.			
1/9 1932	f. d. Assessor H. Cronholms änka		1,860: —	
	22. Kronouppbörds- och Exekutionsväsen.			
1/1 1920	f. d. Fjärdingsman A. Törn	300: —		
1/1 1931	f. d. Stadsfogde E. Kumlin	6,207: —		
1/8 1931	f. d. Kronouppbördskassör Ax. Eklundhs änka	1,755: —	8,262: —	
	23. Polisväsen och fångvård.			
1/1 1919	Överkonstapel Vretlöfs änka	600: —		
1/1 1919	f. d. Poliskonst. Asplunds änka	750: —		
1/1 1936	f. d. Poliskommissarie C. A. Linder ..	4,365: —		
1/2 1935	f. d. Krim.-överkonst. E. Carlsson	3,252: —		
1/4 1934	f. d. Överkonst. V. Karlsson	2,994: —		
	Transport	11,961: —	124,368: 26	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckning:
	Transport	11,961: —	124,368: 26	
1/6 1932	f. d. Överkonst. P. E. Winroth	2,994: —		
1/1 1930	f. d. Inspektionskonst. K. A. Eriksson ..	2,667: —		
1/7 1934	f. d. bitr. Överkonst. G. Hake	2,667: —		
1/9 1932	f. d. Krim.-konst. G. K. Forslund	2,667: —		
1/1 1932	f. d. Poliskonst. E. Kraft	2,385: —		
1/5 1934	f. d. Poliskonst. Hj. Rosenberg	2,385: —		
1/7 1936	f. d. Poliskonst. J. E. Persson	2,217: —	29,943: —	
	27. Övriga förvaltningskostnader.			
	A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.			
1/4 1931	f. d. Stadsinspektor P. V. Johansson ..	3,696: —		
1/4 1931	f. d. Förrådsförman C. J. Barklund ..	2,556: —		
1/2 1934	f. d. Arbetsförman J. V. Råberg	1,400: —		
1/3 1931	f. d. Körkarl A. Eriksson	993: —		
1/7 1930	f. d. Arbetaren V. Ehrnström	1,302: —		
1/1 1931	f. d. Grovarb. H. Hansson	1,347: —		
1/1 1932	f. d. Grovarb. J. R. Svangren	1,464: —		
1/1 1932	f. d. Grovarb. E. A. Tibbling	762: —		
1/1 1932	f. d. Grovarb. J. V. Karlsson	1,041: —		
1/1 1934	f. d. Grovarb. K. A. Bergvall	1,464: —		
1/12 1930	f. d. Träarb. J. E. Pettersson	1,041: —		
1/1 1928	Änkefru K. Södergren	564: —		
1/1 1925	f. d. Skrivbitr. Amelie Presto-Ström ..	400: —		
	Transport	18,030: —	154,311: 26	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckning:
	Transport	18,030: —	154,311: 26	
1/1 1935	f. d. Grovarb. A. T. Svensson	1,170: —		
1/1 1935	f. d. Grovarb. J. A. Wagerman	879: —		
1/7 1936	f. d. Byggmäst. Albert Andersson	3,029: —		
1/9 1936	Änkefru Siri Tenow	3,402: —		
1/9 1936	Änkan Ida Nygren-Andersson	705: —		
1/11 1936	f. d. Komm.-arb. Johan Vilhelm Åsberg	1,497: —		
1/12 1936	f. d. Komm.-arb. Herman Södergren	1,053: —	29,765: —	
	27 B. Byggnadsnämnden.			
1/1 1932	f. d. bitr. Stadsing. J. Eriksson	4,704: —		
1/1 1936	f. d. Stadsarkitekten E. Hahr	3,000: —	7,704: —	
	Kronor		191,780: 26	

Förestående pensioner och understöd skola gäldas av:

Uttaxerade medel i 1937 års stat	188,020: 26
Zimmermanska fonden	1,900: —
Magistratens ämbets- och tjänstemäns pensionsfond	1,860: —
Kronor	191,780: 26

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 11 november 1936.

OSCAR ANDERSSON.

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har med ledning av de till kammaren jämlikt 57 § i lagen om kommunalstyrelse i stad till kammaren ingivna specialförslagen från de styrelser och nämnder, vilka staden för särskilda förvaltningsbestyr tillsatt, och med beaktande av stadsfullmäktiges tidigare fattade beslut om anslag för nästföljande år uppgjort förslag till utgifts- och inkomststat för år 1937.

Angående förutsättningarna för det uppgjorda statförslaget samt förslagets allmänna drag må följande framhållas.

Uppsvinget inom näringslivet har medfört, att skatteunderlaget, som redan i fjor kunde beräknas 18,5 % högre än året dessförinnan, på grund av innevarande års taxeringar kunnat ytterligare höjas, nämligen från 379,313 : 26 skattekronor till 450,777 : 51 skattekronor eller med 71,464 :25 skattekronor, motsvarande 18,8 % av det förstnämnda beloppet. Anledning föreligger icke att räkna med sämre utfall av det kommande årets taxeringar. Icke heller torde man för det kommande året behöva befara någon avsevärd minskning av sysselsättningsgraden inom näringslivet i staden. Huruvida de angivna gynnsamma betingelserna för statregleringen kunna förväntas bestå under ytterligare någon tid framåt undandrager sig varje tillförlitligt bedömande. Försiktigheten bjuder emellertid, att man icke räknar därmed.

Med beaktande av de sålunda angivna omständigheterna och under antagande, att stadsfullmäktige lika med drätselkammaren finna det angeläget att undvika häftiga svängningar i skattesatsen, har drätselkammaren icke velat ifrågasätta någon mera avsevärd sänkning av utdebiteringen, vilket skatteunderlagets ökning i och för sig skulle hava möjliggjort, utan föreslår härutinnan 6 kronor 90 öre per skattekrona, vilket, då man för den kyrkliga kommunens vidkommande har att räkna med 60 öre, giver en samlad kommunal utdebitering av 7 kronor 50 öre mot nu gällande 7 kronor 70 öre.

Drätselkammaren har i stället velat föreslå, att kommunens relativt goda inkomster, till den del de icke åtgå för täckande av de med den ökade kommunala verksamheten stigande löpande utgifterna inom åtskilliga förvaltningsgrenar, användas för tillgodoseende i ökad omfattning av dels vissa redan beslutade eller på grund av fattade principbeslut förutsebara engångsutgifter, huvudsakligen för byggnadsföretag, dels ock utgifterna för särskilda gatuarbeten. Dessutom har anslaget till oförutsedda utgifter upptagits till väsentligt högre belopp än tidigare år.

Drätselkammaren har ävenledes tagit i övervägande, huruvida icke det kommande årets inkomster till någon del borde hava använts för uppläggande i enlighet med lagen den 12 juni 1936 om kommunal fondbildning av en allmän fond för mötande av bland annat den inkomstminskning, som kan bliva en följd av den av vatten- och gasverksstyrelsen bebådade utredningen om åstadkommande av s. k. universaltaxa, till vilken senare fråga drätselkammaren återkommer i yttrandet över den

nämnda styrelsens specialförslag. Drätselkammaren har emellertid funnit sig böra för denna gången avstå från förslag om fondbildning, enär genom den föreslagna omfattningen av avsättningarna till vissa engångsutgifter av ofrånkomlig karaktär samma syfte uppnås, som den allmänna fonden avser att tjäna, nämligen en minskning av uttaxeringsbehovet för kommande sämre år. **N:o 131.** *Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.*

I fråga om uppställningen företer det nu föreliggande förslaget ingen avvikelse från den gällande staten; men har för första gången till Stadsfullmäktiges upplysning en särskild sammanställning av samtliga från staden utgående pensioner uppgjorts och fogats vid statförslaget.

Vad därefter angår de särskilda huvudtitlarna har drätselkammaren i stort sett kunnat ansluta sig till de olika styrelsernas och nämndernas förslag enligt specialstaterna. I den följande redogörelsen komma föreslagna avvikelser att motiveras.

Behållning. Enligt vedertaget bruk upptages i stället för det löpande årets beräknade behållning behållningen från det avslutade räkenskapsåret 1935. Denna uppgår till 322,573: 40 kronor mot föregående år 305,856: 60 kronor.

Räntor och kapitalavbetalningar. Den låga räntefot, till vilken under året konverteringar kunnat ske och beslutad nyupplåning kontrakteras, ävensom den omständigheten, att behov av tillfällig upplåning icke förväntas föreligga under det kommande året, har medfört sänkning av utgifterna för räntor med i runt tal 21,000 kronor. Kapitalavdetalningarna hava däremot ökat med i det närmaste 70,000 kronor, vilket förutom planenliga ökningar inom ramen för de fasta annuiteterna för tidigare lån, av vilka intet under året slutamorterats, är att hänföra till det under året beslutade under n:o 38 i statförslaget upptagna amorteringslånet.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av den sålunda i enlighet med förefintliga låneavtal uppgjorda staten för räntor och kapitalavbetalningar.

Aktier. Beträffande aktieutdelningen föreslår drätselkammaren, att i likhet med föregående år någon inkomst icke beräknas å aktierna i Aktiebolaget Arbetarebostäder.

Ränta å järnvägsmedelsfonden. Vidare förutsättes, att den järnvägsmedelslånefonden krediterade räntan, vars motvärde icke upptagits på inkomstsidan, alltjämt tillhandahålles Aktiebolaget Västeråsbanans intressenter för förräntning och amortering av dess obligationslån.

Fattigvård. I fråga om fattigvårdens stat har drätselkammaren uppmärksammat, att den beräknade sänkningen av understödskostnaderna motväges av bl. a. ökade administrationskostnader i anledning av socialregistrets tillkomst samt beräknad fördyring av anstaltsvården genom såväl höjda livsmedelspriser och ökat fastighetsunderhåll som ock av efter spe-

N:o 131. *Budgetförslag 1937* *Drätselkammarens förslag.*

cialförslagets ingivande slutförda kollektivavtalsförhandlingar föranleda höjningar av biträdenas kontantlöner. Den senare utgiftsökningen, som beräknats till 1,833 kronor, har av drätselkammaren tillagts i statförslaget.

Fattigvårdsstyrelsens förslag att ersätta den nuvarande befattningen som kontorsbiträde av I klass med en befattning som kassörska vill drätselkammaren icke i detta sammanhang upptaga till prövning utan föreslår, att frågan hänskjutes till lönenämnden för utredning och att i avvaktan härpå den nuvarande biträdesbefattningen bibehålles. Bifalles detta, uppstår en i drätselkammarens statförslag anmärkt anslagsminskning på 358 kronor.

Det av socialregistret föranledda personalbehovet bör enligt drätselkammarens mening icke tillgodoses genom inrättande av befattningar å ordinarie stat, förrän erfarenhet vunnits angående registerarbetets omfattning efter registrets uppläggande och sedvanlig utredning företagits under lönenämndens medverkan. Drätselkammaren föreslår därför, att den av fattigvårdsstyrelsen uppförda registratorsbefattningen avföres från staten och att i stället ett anslag å 3,000 kronor upptages. Bifalles detta uppstår en i drätselkammarens statförslag anmärkt anslagsminskning på 93 kronor.

Beträffande det av fattigvårdsstyrelsen föreslagna anslaget till hjälpbyrån med 1,000 kronor vill drätselkammaren erinra om, att anslaget vid dess första uppförande i 1935 års stat motiverades med förmånen för fattigvårdsstyrelsen att äga tillgång till ett å byrån upprättat centralregister över den enskilda hjälpverksamhetens klientel. Det kan därför ifrågasättas, huruvida icke tillkomsten av socialregistret bör föranleda indragning av anslaget. Drätselkammaren vill emellertid i anseende därtill, att socialregistret ännu icke blivit upplagt, icke motsätta sig anslagets bibehållande för år 1937.

I övrigt har drätselkammaren intet att erinra mot fattigvårdsstyrelsens förslag utan hemställer, att detta måtte av stadsfullmäktige fastställas med de av kammaren företagna justeringarna.

Barnavård.

Mot barnavårdsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat har drätselkammaren icke funnit anledning till erinran utan hemställer om dess godkännande.

Folkskolan.

Beträffande folkskolestyrelsens statförslag och den av styrelsen givna motiveringen för olika anslagsäskanden får drätselkammaren anföra följande.

Då i det av stadsfullmäktige för innevarande år anvisade reparationsanslaget ett belopp av 6,500 kronor avsetts för omläggning av värmesystemet i Djäknebergsskolans gymnastikhus, men detta arbete ej kommit till utförande och nu kommer att onödiggöras genom den föreslagna helt nya värmeanläggningen i nämnda skola, får drätselkammaren, som tillstyrker såväl ifrågavarande som övriga av styrelsen föreslagna underhålls- och förbättringsarbeten, föreslå, att anslaget härtill minskas med det nämnda beloppet.

Den av styrelsen föreslagna överflyttningen å ordinarie stat från och med den 1 juli 1937 av en extra ordinarie slöjdlärare- och en extra ordinarie slöjdlärarinnetjänst anser drätselkammaren vara väl motiverad. De nämnda tjänsterna hava tidigare varit ordinarie. Drätselkammaren har av den anledningen icke velat ifrågasätta ett uppskov med ärendets avgörande för inhämtande av lönenämndens yttrande utan tillstyrker stadsfullmäktige att besluta den föreslagna överflyttningen och godkänna härav föranledda anslagskrav.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.*

Däremot anser drätselkammaren, att de i styrelsens förslag framförda frågorna om höjning av lönerna för en ordinarie och en extra ordinarie lärarinna i huslig ekonomi samt om uppflyttning av skolvaktmästarna från lönegrupp 25 till lönegrupp 27 böra, innan de av stadsfullmäktige avgöras, hänskjutas till lönenämnden för utredning. I konsekvens härmed har drätselkammaren från staten avfört de med förslagen sammanhängande anslagshöjningarna å respektive 900 och 1,320 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa utgifts- och inkomststaten i enlighet med drätselkammarens förslag.

Fortsättningsskola.

I folkskolestyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för fortsättningsskolan har upptagits anslag till telefon åt skolans föreståndare under två kvartal. Drätselkammaren delar icke folkskolestyrelsens mening, att telefon är behövlig för denna befattningshavare, och föreslår därför under hänvisning till tidigare uttalanden i stadsfullmäktige om önskvärdheten av begränsning ifråga om förmånerna av fri telefon, att anslaget, 35 kronor, strykes.

I övrigt har drätselkammaren intet att erinra mot godkännande av staten.

Högre folkskola.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att i oförändrat skick fastställa styrelsens för högre folkskolan förslag till utgifts- och inkomststat för denna skola.

Allmänt läroverk.

Beträffande staten för allmänna läroverket föreslår drätselkammaren, att anslaget till underhåll av fastigheter, bland vilka kammaren inräknar jämväl den till läroverket tillsvidare upplåtna seminariebyggnaden, måtte höjas från förutvarande 1,500 kronor till 3,000 kronor.

Vidare föreslås, att hyresbidraget till läroverkets rektor, som staden författningsenligt skall utgiva till skäligt belopp, i enlighet med av denne gjord framställning måtte höjas från 2,000 till 2,800 kronor, vilket senare belopp torde ungefärligen motsvara den hyra, som i öppna marknaden betingas för en lämplig rektorsbostad.

Anslagen för simundervisning och skolbad torde beviljas till oförändrade belopp.

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.

I likhet med föregående år föreslår drätselkammaren under hänvisning till stadsfullmäktiges uttalande den 30 januari 1936 angående läroverksbyggnadskommitténs utredningsarbete en avsättning till bestridande av byggnadskostnaderna för den blivande om- och tillbyggnaden av läroverkshuset och hemställer, att denna avsättning måtte bestämmas till 150,000 kronor.

Högre flickskolan.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att i enlighet med styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor därom gjorda framställning bevilja anslag för år 1937 med förslagsvis 12,000 kronor för möjliggörande i likhet med innevarande och närmast föregående år av nedsättning i terminsavgifterna för den sjuåriga flickskolans fem lägre klasser till de för allmänna läroverkets realskola bestämda beloppen.

Övriga anslag under denna titel, av vilka bidraget till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering upptagits i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 27 februari 1936, torde beviljas till föreslagna belopp.

Arbetareinstitutet.

Under denna titel hava såsom tidigare upptagits dels till oförändrat belopp, 3,000 kronor, anslag till den av institutet bedrivna föreläsningsverksamheten och dels till ett från 15,000 till 16,500 kronor förhöjt belopp anslag till institutets bibliotek; och får drätselkammaren under hänvisning beträffande den sistnämnda anslagshöjningen till styrelsens för institutet i handlingarna avtryckta framställning tillstyrka stadsfullmäktige att bevilja dessa anslag.

Teknisk skola.

Den av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning ingivna staten vitsordas såsom uppgjord i enlighet med stadsfullmäktiges åtagande den 29 december 1922 angående bidrag till läroanstaltens kostnader för lärares avlöning samt för lokaler och material ävensom stadsfullmäktiges beslut dels den 29 juni innevarande år angående anordnande vid skolorna av undervisning i husligt arbete och dels vid två tidigare tillfällen angående i staten upptagna pensioner och understöd. Drätselkammaren får därför tillstyrka stadsfullmäktige att med fastställande, såvitt staden angår, av den uppgjorda staten bevilja däri förutsatt anslag av 30,051 kronor 67 öre.

Vidare föreslår drätselkammaren, att det av stadsfullmäktige ovannämnda 29 juni beviljade anslag å 30,000 kronor för ordnandet av lokaler för husligt arbete, om vars slutliga gäldande beslut då icke fattades, skall gäldas av uttaxerade medel å 1937 års stat och följaktligen här upptagas.

Elektroteknisk fackskola.

Drätselkammaren hemställer om beviljande av här i likhet med föregående år upptagna anslag å 2,000 kronor till hyresbidrag åt rektor vid skolan.

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Drätselkammarens förslag.

Hälso- och sjukvård.

I fråga om hälsovårdsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat har drätselkammaren icke funnit skäl till ändring beträffande däri upptagna anslag. Anslaget för ersättning åt tjänsteläkarnas semestervikarier har av drätselkammaren i överensstämmelse med den av stadsfullmäktige antagna instruktionen för tjänsteläkarna och stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1935 beviljats för innevarande år; och föreslås nu, att stadsfullmäktige ville, med godkännande härav, besluta, att anslaget, 1,066 kronor, skall tillsvidare utgå och förty upptagas i den föreliggande staten.

Mot de av hälsovårdsnämnden föreslagna omändringarna beträffande köttbesiktningsbyråns personal har drätselkammaren intet att erinra.

Såsom en följd av stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1936 att bevilja anslag å 1937 års stat med 8,600 kronor för inköp av en ambulansautomobil har detta belopp av drätselkammaren tillagts å statens utgiftssida.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av staten i enlighet med hälsovårdsnämndens förslag med det av drätselkammaren gjorda tillägget.

Gatuläggning.

Anslaget för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator, som föregående år på grund av ofrånkomliga anslagsöverskridanden höjdes från 15,000 till 20,000 kronor, föreslås nu höjt med ytterligare 5,000 kronor eller till 25,000 kronor, varigenom de ökade anspråken på gatuläggningen bättre kunna tillgodoses.

För större gatuarbeten har drätselkammaren, såsom tidigare antytts, velat föreslå betydligt högre anslag än tidigare år. De gatuarbeten, som enligt drätselkammarens mening närmast böra ifrågakomma till utförande under år 1937 angivas nedan tillika med den för varje arbete beräknade kostnaden:

Omläggning av gångbanorna å Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen	21,100:—
Asfaltering av norra gångbanan i Pilgatan	6,000:—
Rätning och stensättning av Stockholmsvägen från Myggbogatan till Sommarrogatan	25,500:—
Stensättning av Nygatan från Domkyrkoesplanaden till Utanbygatan	9,500:—
Omsättning av körbanan i Pilgatan mellan Kungsängsgatan och Metallverkens spår	7,500:—
Ordnande av Slottsgatan mellan Stora gatan och Skepparbacken, tilläggsanslag	4,800:—
Första ordnande av gatukorset i Oxbacken	9,500:—

N:o 181. *Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.*

Stensättning av Sturegatan från Munkgatan till Trädgårdsgatan	7,000: —
Hamngatan, asfaltering av västra gångbanan	4,500: —
Ordnande av Smedjegatan från Stora torget förbi tomten n:o 4 i kvarteret Inge	23,000: —
Färdigställande i mån av bebyggelsens fortskridande av vissa delar av Tessin-, Brahe- och Wallingatorna med asfalterade körbanor, förslagsvis	40,000: —
Summa Kronor	158,300: —

Å inkomstsidan har upptagits till ett belopp av 20,000 kronor den andel av enskildas i samband med erhållna byggnadslov beräknade gatukostnadsersättningar, som belöper å de till utförande under år 1937 föreslagna gatuarbetena.

Vägar. Kostnaderna för underhåll av vägar hava i årets statförslag upptagits särskilt för allmänna vägar och för andra trafikleder utom stadsplanen. Sammanlagda kostnaden för dessa underhåll har beräknats 10,000 kronor högre än förut på grund av de ökade anspråk på stadskassan, som bliver en följd av de av stadsfullmäktige antagna allmänna villkoren för bidrag till underhåll av trafikleder utom stadsplanen.

Förslag om ytterligare vidgning av stensättningen i Köpingsvägen har av drätselkammaren övervägts men icke upptagits bland annat av den anledningen, att den närmast ifrågakommande delen mellan Djuphamnsvägen och järnvägsövergången kan tänkas få ändrad sträckning, därest väckt förslag om framdragande av utfartsvägen västerut helt norr om järnvägen kommer till utförande. Däremot hemställes om ytterligare anslag med förslagsvis 20,000 kronor för slutförande av det redan påbörjade arbetet å sträckan mellan Västmannagatan och Djuphamnsvägen, vilket föranledes därav, att merkostnader uppstått bl. a. genom kassering från de statliga myndigheternas sida av den för arbetena avsedda äldre stenen. Den av automobilskattemedlens utjämningsandel beräknade inkomsten har upptagits till ett mot den minskade utgiften för förbättringsarbeten svarande mindre belopp.

Å det i utgående balansräkningen för år 1935 under vägunderhållskostnader upptagna förskottet, 217,056 kronor 4 öre, föreslås en avskrivning med 87,056 kronor 4 öre, motsvarande skillnaden mellan förstnämnda belopp och tidigare å motkonto avsatta medel, så att genom den föreslagna åtgärden kontot helt utjämnas.

Planteringar Planteringsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för planteringarna företer en höjning av utgifterna mot innevarande års fastställda stat med något över 13,000 kronor, hänförande sig till såväl ökning i äldre anslag för olika underhållsarbeten som ock nytillkomna behov.

Drätselkammaren tillstyrker de begärda anslagshöjningarna men vill i anledning av det förhöjda anslaget till körslor uttala det önskemå-

let, att kostnaderna härför liksom ock för gräsfrö och lökväxter samt för grus fördelas å de olika planteringarna.

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.*

I fråga om de av nämnden begärda nya anslagen tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att bevilja 1,000 kronor för underhåll av plantskola, 5,000 kronor, förslagsvis, för anläggningsarbeten m. m. för nya stadsträdgården å Myggbo samt 320 kronor för inköp av nya gräsklippningsmaskiner, varemot drätselkammaren avstyrker det begärda anslaget för underhåll av diverse hittills ovårdade platser, enär det ifrågavarande underhållet av vägslänter synes drätselkammaren kunna bestridas med av nämnden under pos. C 3 äskade medel samt det föreslagna iordningsställandet av lekplan norr om tennishallen omöjliggjorts genom områdets upplåtelse till tennisbanor.

Det av stadsfullmäktige den 30 april 1936 beviljade anslaget för uppförande av nya växthus m. m. å Myggbo, om vars slutliga gäldande beslut då icke fattades, föreslår drätselkammaren skola till hela sitt belopp, 66,500 kronor, gäldas av uttaxerade medel å 1937 års stat.

Drätselkammaren hemställer om fastställande av utgifts- och inkomststaten för planteringarna i enlighet med drätselkammarens förslag.

Gatubelysning.

Beträffande gatubelysningen hemställer drätselkammaren i överensstämmelse med det av vatten- och gasverksstyrelsen uppgjorda vid styrelsens skrivelse till stadsfullmäktige fogade förslaget, att där upptagna åtgärder vidtagas till förbättrande av gatubelysningen och att kostnaderna härför gäldas, såvitt angår kostnaderna för ledningskabel, av elektricitetsverket å anslaget för överföring av vissa stadsområden till växelström samt i övrigt av uttaxerade medel med respektive 24,600 kronor och 16.680 kronor.

Belysningskostnaden är upptagen i överensstämmelse med motsvarande inkomstposter för gas- och elektricitetsverken.

Gaturenhållning.

Anslaget för gaturenhållning, som föregående år höjdes från 20,000 till 24,000 kronor, föreslås nu höjt med ytterligare 6,000 kronor till 30,000 kronor, varigenom anslaget torde bliva tillräcklig även vid en snörik vinter

Ersättningen till de s. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser har upptagits till oförändrat belopp.

Avloppsledningar.

I fråga om avloppsledningar och kostnaden härför har drätselkammaren icke funnit skäl att ändra vatten- och gasverksstyrelsens i dess specialstat intagna förslag, vilket innebär en höjning av utgifterna med 21,500 kronor och av inkomsterna med 10,720 kronor, varigenom skattebudgeten belastas med ett från 95,020 till 105,000 kronor förhöjt belopp. Detta beror dels på något ökade underhållskostnader, varibland märkes ett nytt anslag för verktyg å 1,500 kronor, dels ock framför allt på ökade kostnader för förräntning och amortering av anläggningarna genom

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.*

upptagande av reningsverkets tidigare avsättningar överskjutande andel av det nya amorteringslånet ävensom en extra avskrivning å pumpstationen i Södra Esplanaden med 9,000 kronor.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av utgifts- och inkomststaten för avloppsledningarna i enlighet med vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Hamnar. Äldre hamnen.

I hamnstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för den äldre hamnen föreslår drätselkammaren ingen ändring, men kan icke underlåta att anmärka, att för bogserbåten Thor utgifterna för befälhavare och maskinist, oaktat de upptagits till högre belopp än föregående år, likväl med 700 kronor understiga de kontanta lönebelopp, som vederbörande befattningshavare enligt hamnstyrelsens till lönenämnden ingivna framställningar åtnjuta, utan att anledningen härtill framgår av statförslaget.

Drätselkammaren hemställer emellertid, att stadsfullmäktige måtte godkänna förslaget, vilket bl. a. innebär, att det anslag å 15,000 kronor för inköp av pontoner m. m., som stadsfullmäktige beviljade den 27 februari 1936 utan att träffa avgörande om dess slutliga gäldande, skall tillika med ytterligare uppkomna kostnader för samma ändamål 4,753 kronor 47 öre gäldas av hamnens uppbördsmedel å 1937 års stat.

Djuphamnen

I fråga om djuphamnens utgifts- och inkomststat företer det av hamnstyrelsen avlämnade förslaget inga andra avvikelser från den gällande staten än, att dels vissa poster upptagits till högre belopp, för vilka åtgärder motivering lämnats, dels staten belastats med ränte- och amorteringsutgifter för hamnens andel i 1936 års amorteringslån och dels för reparation av brokranen ett nytt anslag upptagits med 5,000 kronor. Utgifterna för djuphamnen hava i förslaget upptagits till ett belopp, som med i runt tal 31,000 kronor överstiger fjorårets, under det att den beräknade inkomstökningen icke uppgår till mer än 12,500 kronor. Anläggningen kommer således att belasta skattebudgeten med i det närmaste 20,000 kronor mera än innevarande år.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med godkännande av det särskilda anslaget för reparation av brokranen fastställa djuphamnens stat i enlighet med hamnstyrelsens förslag.

Renhållningsverk och svingård

Drätselkammaren föreslår, att de av lantegendomsnämnden avgivna förslagen till utgifts- och inkomststater för renhållningsverket och svingården fastställas i oförändrat skick.

Tekniska verken.

Innan drätselkammaren, som i det föregående uttalat sig om vatten- och gasverksstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för avloppsledningarna, övergår till granskning av nämnda styrelses för övriga förvaltningsgrenar uppgjorda statförslag, vill kammaren foga några anmärkningar till vissa bland utgifterna för verkens gemensamma förvaltning upptagna personallöner, vilka tarva justering.

Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.

Styrelsens förslag att å ordinarie stat inrätta ännu en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass har, enligt vad drätselkammaren erfarit, av lönenämnden återförvisats till styrelsen för ytterligare utredning. I anledning härav föreslår drätselkammaren, att anslaget, 2,310 kronor, avföres ur staten och att i stället anslaget för tillfällig kontorshjälp ökas med motsvarande belopp, vilken åtgärd icke behöver föranleda någon ändring i styrelsens kostnadsfördelning eller de i drätselkammarens statförslag upptagna sammandragen.

Det av styrelsen till lönenämnden framförda förslaget om uppförande å ordinarie stat av ett ritbiträde har icke föranlett till någon lönenämndens framställning till stadsfullmäktige, och torde därför icke böra upptagas till prövning i detta sammanhang. Drätselkammaren föreslår därför, att den upptagna lönen, 3,345 kronor, avföres och att i stället såsom hittills ett anslag å 3,000 kronor upptages för avlöning av det extra ritbiträdet. Den härigenom uppkomna besparingen, 345 kronor, har av drätselkammaren anmärkts å sammandraget för gasverket.

Styrelsens åtgärd att placera den befattning som mätareavläsare, som i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 26 mars 1936 återbesatts med ordinarie innehavare, i 2. lönegraden av lönegrupp 23 har visserligen anmälts hos lönenämnden, men har lönenämnden återförvisat ärendet till styrelsen för närmare utredning. Drätselkammaren föreslår därför, att lönen i staten minskas med ålderstillägget, 219 kronor, vilken justering företagits å sammandraget för vattenledningsverket.

Vattenledningsverket.

På samma sätt bör den till arbetsförmannen å vattenverkets stat upptagna lönen minskas med 243 kronor, motsvarande ett ålderstillägg, som utan lönenämndens medgivande tillagts den enligt uppgift redan utsedde innehavaren av denna enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1936 från och med den 1 januari 1937 nyinrättade befattning.

I övrigt har drätselkammaren intet att erinra mot utgifts- och inkomststaten för vattenledningsverket, som enligt styrelsens förslag upptager bl. a. en väl motiverad extra avskrivning med 11,000 kronor av reservoarernas vid vattenborgen bokföringsvärde, utan hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa staten med de av kammaren företagna ändringarna.

Gasverket.

I fråga om utgifts- och inkomststaten för gasverket, vari upptagits det belopp å 7,000 kronor, varmed den av stadsfullmäktige den 29 oktober 1936 beslutade nya gasugnen skulle av gasverkets driftmedel gäldas, föreslår drätselkammaren ingen annan ändring än ovan anmärkta minskning i avlöningen åt ritbiträdet, och hemställer, att staten med denna ändring måtte av stadsfullmäktige godkännas.

Elektricitetsverket.

Beträffande elektricitetsverket har drätselkammaren först att taga ställning till herr Hellbloms reservation i fråga om taxepolitiken. Kammaren delar vatten- och gasverksstyrelsens uppfattning, att någon sänk-

N:o 131.
Budgetförslag 1937.
Drätselkammarens förslag.

ning av taxorna och därmed av den beräknade inkomsten icke kan företagas utan närmare utredning och följaktligen icke i detta sammanhang. Vad av reservanten anförts beträffande förbrukningstaxor såsom beskattningsinstrument och beträffande en riktigare avvägning av taxorna för kokström och gas synes emellertid kammaren böra föranleda en mera allsidig utredning av taxespörsmålet än den av styrelsen omförmälda utredningen om s. k. universaltaxa. Drätselkammaren föreslår därför stadsfullmäktige att uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att föranstalta om en dylik förutsättningslös utredning.

Vidkommande därefter statförslagets detaljer har drätselkammaren, som förut yttrat sig över förslaget till utökad gatubelysning och därav föranledda engångskostnaders gäldande, intet att erinra mot den av styrelsen föreslagna med 10,000 kronor höjda amorteringen av kostnaderna för övergång till växelström och icke heller mot amorteringen av återstående värde å den från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget övertagna distributionsanläggningen utan tillstyrker dessa åtgärder och därav föranledda anslagskrav. Likaledes tillstyrkes styrelsens begäran om anslag ur amorteringsfonden med 30,000 kronor för serviser och diverse mindre ledningsutsträckningar.

Drätselkammaren avstyrker däremot, att anslag för närvarande upptages till ålderstillägg för innehavaren av den genom stadsfullmäktiges beslut den 19 december 1935 från och med innevarande år nyinrättade maskinistbefattningen. Styrelsen har visserligen innevarande höst anmält ärendet till lönenämnden, men beslut har ännu icke fattats av nämnden. Därest stadsfullmäktige följer drätselkammarens mening uppstår en å sammandraget för elektricitetsverket anmärkt besparing å 231 kronor.

Drätselkammaren hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville med ovan anmärkta ändring godkänna vatten- och gasverksstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för elektricitetsverket.

Andra kommunens affärsföretag

Kall- och varmbadhus, båttrafik, grustag.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att fastställa utgifts- och inkomststaterna för kall- och varmbadhusen i enlighet med badhusstyrelsens förslag samt hemställer om godkännande av de efter av stadsfullmäktige tidigare antagna grunder uppgjorda förslagen till utgifts- och inkomststater för båttrafiken och grustaget.

Brandväsen.

Brandstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för brandväsendet lämnas av drätselkammaren utan erinran och föreslås skola i oförändrat skick fastställas.

Fastighetsförvaltning.

Beträffande föreslagen beräkning av utgifterna för underhåll m. m. av fastigheterna inom stadsplanen må följande anmärkas.

N:o 131.
Budget-förslag 1937.
Drätsel-kammarens förslag.

Egendomar inom stadsplanen.

För rådhuset har i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 29 juni 1936 upptagits kostnaden för nyanskaffning av värmepannor, 1,500 kronor, varjämte anslaget till underhåll av fastigheten upptagits till något högre belopp.

För polis- och brandstationen hava samtliga kvarvarande utgiftsposter måst höjas med tillhopa 900 kronor, varigenom efter moträkning av nu bortfallet arrende till kyrkokassan för del av klockargårdens tomt, 300 kronor, ökning uppkommit med 600 kronor.

De å stadshotellet vidtagna moderniseringsarbetena, om vilka stadsfullmäktige den 25 april och 27 oktober 1932 fattade beslut, hava i allt dragit en kostnad av 128,953 kronor 25 öre. Till gäldande härav hava stadsfullmäktige anslagit 78,500 kronor att tagas av uttaxerade medel under vart och ett av åren 1933—1937, och uppföres nu sista amorteringen, 15,700 kronor, i staten. Dessutom hava i envar av 1931 och 1932 års utgifts- och inkomststater upptagits anslag för samma ändamål med 15,000 kronor, av vilka anslag emellertid genom förbiseende endast 15,000 kronor gottgjorts det ifrågavarande kontot, under det att 15,000 kronor tagits i anspråk för gäldande av löpande underhållskostnader under år 1332. Å kontot kvarstår därför utan täckning ett belopp av 35,453 kronor 25 öre, för vilken resterande kostnad drätselkammaren nu äskar anslag av uttaxerade medel å 1937 års stat.

För Sundinska huset föreslås ingen och för tullhuset endast en obetydlig ändring av utgifts- och inkomstberäkningarna i den gällande staten.

Beträffande paviljongen i Stadsparken föreslår drätselkammaren, att det av stadsfullmäktige den 27 augusti 1936 beviljade förslagsanslaget, 200,000 kronor, till en ny restaurantbyggnad, om vars slutliga gäldande beslut icke fattats, skall gäldas av uttaxerade medel, därav hälften eller 100,000 kronor i 1937 års stat. I överensstämmelse härmed har i statförslaget upptagits ett belopp av 100,000 kronor. Någon underhållskostnad har icke beräknats för år 1937. Utgifterna för skatter, brandförsäkringspremier och sotning hava upptagits till något högre belopp än tidigare. Hyresinkomsterna hava förslagsvis upptagits till 14,000 kronor i enlighet med de mellan staden och hyresgästen överenskomna grunderna.

För de icke särskilt namngivna gårds- och tomtfastigheterna hava åtskilliga omkostnadsposter något höjts, underhållsanslaget i enlighet med upprättat syneinstrument och övriga poster i enlighet med budgetutfallets anvisningar. Av kostnader för iordningsställande av byggnadschefskontoret hava i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 25 juni 1935 upptagits en femtedel. Kostnaderna för iordningsställande av apo-

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.*

teket Bäverns lokaler, för vars täckande stadsfullmäktige den 25 april 1935 beviljade ett sedermera av uttaxerade medel å 1936 års stat guldet förslagsanslag å 28,000 kronor, hava uppgått till 35,873 kronor 79 öre. Drätselkammaren, som vid bestämmande av hyran för lokalerna tillsett, att denna förslår till amortering på förut angivna sju år jämväl av den förhöjda kostnaden, hemställer nu, att den uppkomna merkostnaden, 7,273 kronor 79 öre, skall gäldas av uttaxerade medel å 1937 års stat och har i överensstämmelse därmed upptagit beloppet i statförslaget.

För hamnmagasinen, hamnplanen och materialgården, hamnpaviljongen, kabinettet och omnibustrafikstationen hava smärre justeringar verkställts i kostnadsberäkningarna, och vill drätselkammaren här endast påpeka, att underhållet av hamnpaviljongen upptagits till 1,000 kronor mot tidigare 100 kronor på grund av omändringsarbeten i samband med hamnkontorets avflyttning.

Lantegendomar under eget rum.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att fastställa utgifts- och inkomststaten för lantegendomar under eget bruk i enlighet med lantegendomsnämndens förslag.

Jordar och andra fastigheter utom stadsplanen.

I fråga om jordar och andra fastigheter utom stadsplanen hava anmärkningsvärda ändringar icke gjorts i vidare mån än att under rubriken Hästholmarna dels underhållet av fastigheter och bryggor beräknats 1,000 kronor högre än förut och dels av kostnaden för tillbyggnad av Elba-restauranten, som enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 februari 1931 skulle gäldas av den på tillbyggnaden belöpande tilläggshyran för restauranten, 2,000 kronor, hela det nu återstående beloppet, 3,731 kronor 52 öre, upptagits till amortering.

Skogar.

Mot lantegendomsnämndens förslag till utgifts- och inkomstat för stadens skogar har drätselkammaren intet att erinra utan hemställer om godkännande av detsamma i oförändrat skick.

Magistrat och rådhusrätt.

Magistratens förslag till utgifts- och inkomststat för magistraten och rådhusrätten föranleder icke till annan anmärkning än den, att dåframställningen om ålderstillägg för tillförordnade assessorn ännu är beroende på lönenämndens prövning, anslag härför icke bör upptagas i staten. Drätselkammaren har därför minskat utgifterna med ett mot ålderstillägget svarande belopp, 402 kronor, och hemställer, att stadsfullmäktige med denna ändring ville godkänna staten.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

I förslaget till utgifts- och inkomststat för kronouppbörds- och exekutionsväsendet har magistraten ånyo upptagit anslag till lön å ordinarie stat för ytterligare ett kvinnligt kontorsbiträde av II klass. I anledning härav får drätselkammaren meddela, att lönenämnden, till vilken frågan remitterades vid fjorårets statbehandling, beslutat hemställa, att framställningen icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd, enär löneförbättring med anlitande av anslaget till extra och

tillfälliga biträden kunnat beredas det med framställningen avsedda biträdet. Denna hemställan har emellertid ännu icke av lönenämnden anmälts hos stadsfullmäktige. Vid sådant förhållande och då drätselkammaren finner det lämpligast, att dylika lönefrågor icke avgöras i samband med staten, föreslår drätselkammaren, utan att taga ståndpunkt till själva framställningen, att det av Magistraten ifrågasatta löneanslaget, 2,100 kronor, nu avföres från staten och att i stället anslaget till extra och tillfälliga biträden ökas med motsvarande belopp.

N:o 131. *Budgetförslag 1937* *Drätselkammarens förslag.*

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna statförslaget med de av drätselkammaren företagna ändringarna.

Polisväsen och fångvård

I polisnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård hava upptagits nya anslag till två för utökning av statspolisavdelningen avsedda poliskonstapelsbefattningar och till garagehyra för den nämnda avdelningens automobiler, vilka anslag motsvaras av å inkomstsidan upptagna statsbidrag. Drätselkammaren får med hänvisning till gällande lagstiftning och avtal med statsverket tillstyrka stadsfullmäktige att besluta om inrättande av de föreslagna poliskonstapelsbefattningarna och bevilja härför erforderligt anslag. Då drätselkammaren icke heller i övrigt har något att erinra mot de i statförslaget upptagna anslagen, hemställer kammaren om godkännande därav i oförändrat skick.

Allmänna pensionsförsäkringen.

Pensionsnämnden har föreslagit höjning av dagarvodena för nämndens ledamöter från 4 till 6 kronor, vilket förslag drätselkammaren under hänvisning till pågående utredning angående arvoden åt kommunala förtroendemän avstyrker. Drätselkammaren har därför upptagit förslagsanslaget till sådana arvoden till oförändrat belopp. Mot nämndens beräkning av höjt anslag för blanketter m. m. har kammaren intet att erinra. Anslaget för inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas, har beräknats 1,000 kronor lägre än tidigare, varemot anslaget för bidrag till pensionstillägg och understöd i anledning av innevarande års ändringar i pensionsförsäkringslagen höjts med lika stort belopp.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av utgiftsstaten för allmän pensionsförsäkring i enlighet med kammarens förslag.

Övriga förvaltningskostnader.

Stadsfullmäktige och drätselkammaren.

I förslaget till utgiftsstat för stadsfullmäktige och drätselkammaren har anskaffning och underhåll av inventarier beräknats draga en från 1,000 till 3,000 kronor förhöjd kostnad. Diverse löneanslag hava justerats med hänsyn till ändrade förhållanden. I stället för lön åt stadsbyggmästaren, vilken befattning efter förutvarande innehavarens avgång med pension icke återbesatts, har drätselkammaren uppfört ett

N:o 181. *Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.*

anslag för avlönande av en verkmästare med förslagsvis 4,000 kronor. Revisionskostnaderna hava beräknats med det av stadsfullmäktige innevarande år beslutade tillägget. Pensioner och understöd hava upptagits i enlighet med lönenämndens beslut. Tryck- och annonskostnader hava beräknats något högre än tidigare. Drätselkammaren hemställer om godkännande av denna specialstat.

Byggnadsnämnden.

Byggnadsnämnden har föreslagit, att å 1937 års stat måtte uppföras ett anslag å 5,000 kronor för avlönande av ett extra biträde för stadsplanearbetet och i sin skrivelse till stadsfullmäktige förebragt motivering härför. Ehuru drätselkammaren finner det synnerligen önskvärt, att stadsplanearbetet bedrives med all möjlig skyndsamhet, vill drätselkammaren icke tillstyrka extra anslag härför, så länge stadsarkitektens tjänster icke tagas i anspråk i den omfattning instruktionen förutsätter; och vill drätselkammaren härutinnan erinra om, att stadsfullmäktiges beslut i fråga om provisorisk ändring i stadsarkitektens tjänstgöringsskyldighet innebär bemyndigande för byggnadsnämnden att medgiva stadsarkitekten befrielse från honom åliggande tjänstgöring allenast i den mån arbetsförhållandena det medgiva. Såsom en följd av sitt avstyrkande har drätselkammaren avfört det begärda anslaget. I övrigt har drätselkammaren icke företagit någon ändring i byggnadsnämndens utgifts- och inkomstberäkningar men har i anledning av stadsfullmäktiges beslut den 24 september 1936 om anslag för triangelmätning det beviljade beloppet, 22,000 kronor, här upptagits.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av utgifts- och inkomststaten för byggnadsnämnden med de av drätselkammaren företagna ändringarna.

Automobiler

Utgifter och inkomster under rubriken ”Automobiler” äro beräknade med hänsyn till anslagsförbrukning och antal körningar. Drätselkammaren hemställer om förslagets godkännande.

Sociala ändamål.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville för år 1937 till sociala ändamål anvisa följande belopp, att, i den mån ej annat föreslås härnedan, gäldas av uttaxerade medel:

till Arbetsstugans verksamhet

av Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål i enlighet med nämndens över fonden förslag i här avtryckt skrivelse till stadsfullmäktige den 2 november 1936	3,000:—
samt av uttaxerade medel	1,000:—

till Västerås Barnkrubbas understödsförening

i likhet med föregående år	3,500:—

till Barnhemmet för flickor

av Sundinska fonden i enlighet med ovannämnda skrivelse	1,000:—

N:o 131. Budgetförslag 1937 Drätselkammarens förslag.

till Västerås Natthärbärge

av Sundinska fonden i enlighet med nämndens förslag .. 600: —
samt av uttaxerade medel .... 400: —

till Västmanlands läns Arbetsförmedling

såsom bidrag till anstaltens lokalhyra i likhet med föregående år .... 3,000: —

till Barnhemmet Sparvboet

i likhet med föregående år .... 1,400: —

till Frälsningsarméns slumstation i Västerås

såsom hyresbidrag i likhet med föregående år .... 800: —

till frilufts- och folkkonserter

att av drätselkammaren på lämpligt sätt fördelas ...... 2,800: —
vilket innebär en förhöjning i jämförelse med föregående år med 500 kronor;

till i Västerås arbetande erkända sjukkassor

i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 21 juni och 17 december 1934 såsom bidrag till förvaltnings- och dylika kostnader med 1 krona 50 öre för varje i Västerås mantalsskriven fullt försäkrad medlem, förslagsvis .. 15,000: —

till Arosgårdens intressentförening

i likhet med föregående år .... 3,000: —

till Nykterhetsnämnden

att fördelas i enlighet med nämndens i här avtryckt skrivelse till stadsfullmäktige den 22 oktober 1936 framförda förslag .... 2,500: —

till Arbetarnas bildningsförbunds lokalavdelning i Västerås

såsom bidrag till kostnaderna för dess biblioteksverksamhet i likhet med föregående år .... 2,500: —

till Föreningen Västerås skollovskolonier

såsom bidrag till bestridande av kostnader för koloniernas verksamhet i likhet med föregående år .... 11,000: —

N:o 181. *Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.*

till Västerås Gymnastikförening,
som tidigare erhållit anslag med 1,000 kronor, i enlighet med föreningens i här avtryckt skrivelse till stadsfullmäktige den 9 september 1936 gjorda framställning ett tillfälligtvis förhöjt anslag .... 1,500:—

till Västmanlands Fornminnesförening
i likhet med föregående år .... 3,000:—

till Kristliga Föreningen av unge män i Västerås
såsom bidrag till kostnader för dess studie- och sociala verksamhet i likhet med föregående år .... 1,000:—

Taxeringsnämnder. I ifråga om anslaget till taxeringsnämndernas verksamhet föreslår drätselkammaren en höjning av anslaget till annonser från 60 till 100 kronor. Kostnaden uppgick år 1935 till 198 kronor, men då staden icke har skyldighet att bekosta någon annonsering för taxeringsnämnderna och det synes drätselkammaren, att annonsering de senaste åren skett i onödigt stor omfattning, torde anslaget böra begränsas till det av kammaren föreslagna beloppet.

Kammaren föreslår även för år 1937 anslag till avlöning av taxeringsassistent och vill härtill anföra, att taxeringsassistentens hittillsvarande verksamhet enligt såväl kammarens som de statliga taxeringsmyndigheternas uppfattning varit för stadskommunen synnerligen nyttig. Anslaget föreslås skola utgå som förslagsanslag med 6,300 kronor.

För skrivmaterial och diverse beräknas ett något förhöjt anslag. Övriga omkostnader äro beräknade till samma belopp som föregående år.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa utgiftsstaten för taxeringsnämnderna i enlighet med kammarens förslag.

Diverse utgifter. Under denna rubrik har drätselkammaren på sedvanligt sätt upptagit dels till i jämförelse med föregående år något jämkade belopp smärre anslag till premier, årsavgifter, representation m. m. och dels vissa större anslag, vilka härnedan upptagas var för sig, nämligen:

till Byggnadsaktiebolaget Mimer
såsom bidrag till den av Västerås stad garanterade utdelningen till preferensaktieägarna för år 1936 ...... 23,981:55

till grundförstärkningsarbeten å stadshotellsfastigheten,
vilka arbeten enligt drätselkammarens framställning till stadsfullmäktige den 26 maj 1936 beräknats draga en kostnad av omkring 200,000 kronor, utöver i fjorårets stat avsatta 50,000 kronor .... 150,000:—

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.*

till mötande av byggnadskostnaderna för blivande om- och *tillbyggnad av polis- och brandstationen,* vilken fråga den 27 februari 1936 senast varit föremål för stadsfullmäktiges behandling .... 100,000: —

till gäldande av det av stadsfullmäktige den 28 maj 1936 beslutade anslaget å högst 15,000 kronor *för anordnande av en idépristävlan om förläggningen av en blivande förvaltningsbyggnad för staden* .... 15,000: —

till gäldande av den beräknade byggnadskostnaden för det av stadsfullmäktige den 29 juni 1936 beslutade *garaget för stadens motorredskap* .... 35,000: —

till gäldande av det av stadsfullmäktige den 24 september 1936 på framställning av Föreningen Västerås nya idrottsplats u. p. a. beslutade bidraget till *igenläggande av Persbobäcken* inom det för utvidgning av Arosvallen upplåtna området .... 23,000: —

Övriga oförutsedda utgifter.

Förslagsanslag. Anslaget för diverse och oförutsedda behov under år 1937 har drätselkammaren, såsom inledningsvis antytts, beräknat till ett betydligt högre belopp än förutvarande år eller till 125,116 kronor 65 öre och hemställer nu om stadsfullmäktiges godkännande härav.

Allmänna bidrag av staten. Under denna inkomsttitel har drätselkammaren i likhet med föregående år upptagit källarfrihetsmedel till ett belopp av 349 kronor 89 öre.

Diverse inkomster. Av de under denna rubrik upptagna inkomsterna hava bötesmedel beräknats till ett något högre belopp än föregående år eller 800 kronor, under det att hyror för maskiner och försäljning av stadgar m. m. upptagits till allenast 100 kronor mot 300 kronor föregående år samt överskottet å förrådsrörelsen till 2,000 kronor mot 3,000 kronor föregående år. Hamnens andel i vissa av stadens kostnader har upptagits oförändrat till 4,000 kronor samt inkomsterna av vågavgifter från köttbesiktningsbyrån likaledes oförändrat till 1,000 kronor. Av influtna registreringsavgifter från handelsfirmor har icke någon inkomst beräknats.

Skatter och liknande avgifter. I fråga om skatter och liknande avgifter hava å utgiftssidan upptagits i likhet med föregående år en avsättning av nöjesskattemedel till kulturella ändamål, varom stadsfullmäktige framdeles kunna komma att fatta beslut, med 25,000 kronor. För avkortningar och restitutioner beräknas förslagsvis 200,000 kronor.

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Drätselkammarens förslag.

Å inkomstsidan hava upptagits hundskatt, beräknad efter 25 kronor per hund, med 11,500 kronor, bevillningsavgifter från offentliga föreställningar och artistskatt med 650 kronor, skogsaccis med 300 kronor, utdebitering för år 1936 i enlighet med drätselkammarens inledningsvis omförmälda förslag 3,110,364 kronor 82 öre, kommunal progressivskatt i enlighet med drätselkammaren tillhandakomna uppgifter om taxeringsutfallet 127,000 kronor, tomtören från bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund 86 kronor 74 öre samt nöjesskatt 40,000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, under förutsättning att stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 november 1936 fastställa skogsaccisen i enlighet med drätselkammarens förslag till 1 krona 95 öre, att fullmäktige nu ville besluta,

att bestämma hundskatten för år 1937 till ett belopp av 25 kronor för varje hund;

att fastställa uttaxeringen för år 1937 till 6 kronor 90 öre per skattekrona.

Slutligen hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville godkänna beräkningarna av sådana utgifts- och inkomstposter, beträffande vilka särskilda beslut icke under föredragningen fattats, och således godkänna det föreliggande av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1937 i dess helhet.

Västerås den 24 november 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Erik Genell.

N:o 131.
Budgetförslag 1937. Magistratens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Drätselkammaren till Magistraten överlämnat förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad under år 1937 får Magistraten överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar till Stadsfullmäktige för besluts fattande.

Västerås rådhus den 26 november 1936.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/*Martin Lindheimer.*

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Beredningsutskottets förslag.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att hava tagit del av drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1937 ävensom drätselkammarens framställning i ärendet till stadsfullmäktige får beredningsutskottet härmed anföra följande.

Beredningsutskottet, som instämmer i de av drätselkammaren anförda synpunkterna beträffande uttaxering och avsättningar för tillgodoseende av redan beslutade eller eljest förutsebara engångsutgifter, har icke vid sin granskning av specialstaterna funnit anledning föreslå några avvikelser från drätselkammarens statförslag.

Beredningsutskottet vill emellertid här nedan dels fästa stadsfullmäktiges uppmärksamhet på vissa vid budgetbehandlingen uppmärksammade förhållanden och dels återgiva vissa under statförslagets föredragning inför utskottet lämnade upplysningar.

Vissa nämnders och styrelsers hittills tillämpade praxis att först i samband med uppgörandet av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år framkomma med sina önskningar i fråga om nyinrättande eller omreglering av tjänster synes beredningsutskottet förkastlig. Beredningsutskottet delar nämligen drätselkammarens uppfattning, att sådana frågor böra vara slutbehandlade av lönenämnden, innan budgetarbetet tager sin början, och anser vidare, att stadsfullmäktige böra beredas tillfälle till en mera ingående prövning av de nämnda frågorna än som rimligen kan företagas i samband med budgetbehandlingen.

I anslutning till sitt tillstyrkande av hälsovårdsnämndens stat kan beredningsutskottet icke underlåta att uttala sin förvåning över, att en stadens ordinarie befattningshavare, bostadsinspektrisen, under hela det innevarande året åtnjutit tjänstledighet för utövande av annan förvärvsverksamhet. Beredningsutskottet anser det med det snaraste böra tagas under omprövning, huruvida icke tjänstledigheten för den nämnda befattningshavaren bör indragas eller eventuellt befattningshavaren entledigas, i vilket senare fall stadsfullmäktige torde bliva satta i tillfälle att pröva frågan om befattningens bibehållande eller eventuella omreglering.

I fråga om gatuläggningen vill beredningsutskottet uttala det önskemålet, att en av stadens livligt trafikerade utfartsleder mot norr, Malmabergsgatan, även i dess sträckning ovanför Runebergsgatan försättes i ett skick, som motsvarar den därå framgående trafikens krav, vilket nu icke är fallet.

Beträffande ordnandet av Slottsgatan mellan Stora gatan och Skepparbacken har beredningsutskottet inhämtat, att detta avser borttagande av östra gångbanan och breddning av körbanan till läget för de större träden i Stadsparken, varigenom utan något våldförande å parken skulle erhållas en 10 meter bred körbana, tillräcklig för parkering

N:o 131. *Budgetförslag 1937. Beredningsutskottets förslag.*

av personbilar i c:a 45 graders vinkel mot gatans längdriktning samt tvenne körfiler väster därom. Då avsikten vidare synes vara att bredda och iordningställa närmast liggande gångar i Stadsparken för upptagande av gångtrafiken, finner beredningsutskottet de av utskottet vid fjorårets statbehandling uttalade önskemålen tillgodosedda och tillstyrker därför drätselkammarens förslag.

Beredningsutskottet har med tillfredsställelse tagit del av vatten- och gasverksstyrelsens av drätselkammaren tillstyrka förslag till utökning och förbättring av gatubelysningen i staden. Utöver vad drätselkammaren föreslagit kommer, enligt vad beredningsutskottet inhämtat, ljusstyrkan i de för gatubelysningen å ytterområdena avsedda elektriska glödlamporna att ökas med 30 %. Beredningsutskottet vill emellertid understryka vikten av, att frågan om gatubelysningens förbättring särskilt å stadens ytterområden ägnas fortsatt oavlåtlig uppmärksamhet och att de av stadsfullmäktige beslutade utökningarna och förbättringarna snarast möjligt komma till utförande.

I fråga om anslag för möjliggörande av sakkunnigt biträde åt stadsrevisionen, i vilket ärende beredningsutskottet vid framläggande av sitt förslag till reglemente anmälde sig vilja återkomma i samband med budgetbehandlingen, får utskottet meddela, att sedan drätselkammaren enligt utskottet tillhandakommen upplysning beslutat hemställa till stadsrevisionen att efter förda underhandlingar med någon såsom biträde lämplig person inkomma med förslag såsom underlag till en drätselkammarens framställning till stadsfullmäktige, utskottet finner sig böra avstå från att nu göra något eget förslag i ämnet.

Under åberopande av vad sålunda anförts får beredningsutskottet hemställa,

att stadsfullmäktige ville under uttalande av sin anslutning till de av beredningsutskottet framhållna synpunkterna godkänna utgifts- och inkomststaten för år 1937 i enlighet med drätselkammarens förslag.

Västerås den 9 december 1936.

På Beredningsutskottets vägnar:

ERNST JOHANSSON.

/*Erik Genell.*

REGISTER

över

förslag till Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad för år 1937.

VÄSTERÅS 1936
WILH. NYBERGS BOKTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. Den 21 December. XVII.

N:o 132.

Drätselkammarens skrivelse ang. val av stadsombudsman.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 24 sistlidne september medgivit, att den efter förutvarande innehavarens frånfälle lediga stadsombudsmannatjänsten finge återbesättas med ordinarie innehavare, har drätselkammaren, jämlikt stadsfullmäktiges samtidigt givna bemyndigande, kungjort befattningen till ansökan ledig. Inom ansökningstiden hava 26 sökande anmält sig. En av dem har emellertid återtagit sin ansökan. Samtliga 25 kvarstående sökande, vilka finnas upptagna i bifogade förteckning, som jämväl innehåller uppgift om de sökandes ålder, examina och, i sammanträngd form, föregående verksamhet, äro till den sökta tjänsten behöriga.

Enligt den av stadsfullmäktige antagna instruktionen för befattningen skall densamma tillsättas av stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren. Drätselkammaren har nu att, med överlämnande av ansökningshandlingarne, framlägga sådant förslag. Därvid har drätselkammaren funnit det lämpligt att låta sitt förslag omfatta tre personer, vilka drätselkammaren ansett böra före de övriga sökande vid valet bliva föremål för övervägande, och har drätselkammaren uppsatt dessa tre på förslaget i den ordning drätselkammaren funnit dem böra, med hänsyn till deras lämplighet för den sökta tjänsten, hava företräde. Drätselkammarens förslag avser sålunda följande sökande:

i *första rummet* t. f. Stadsombudsmannen i Västerås Fil. och Jur. kandidaten Erik Genell;

i *2:dra rummet* biträdande Stadsombudsmannen i Norrköping Paul Grante, och

i *3:dje rummet* Advokaten i Mjölby Per Sjösten.

Rörande de å förslaget uppsatta vill drätselkammaren i korthet angiva de skäl, vilka för drätselkammaren varit avgörande för deras uppförande å förslaget samt deras inbördes placering å detsamma m. fl. förhållanden, vilka kunna tjäna till ledning vid valet.

N:o 132.
Ang. val av stadsombudsman.

Genell, som är 38 år gammal, har de avgjort högsta examensmeriterna bland de sökande. Efter Fil. kandidatexamen med höga betyg i bl. andra sådana ämnen som nationalekonomi och statistik har han avlagt jur. kandidatexamen med mycket vackra betyg. Hans förutvarande verksamhet, vilken är synnerligen väl vitsordad, har varit övervägande praktiskt betonad och gör honom väl skickad att sätta sig in i och fullgöra de mångskiftande bestyr, som tillhöra stadsombudsmannens uppgifter. Den tid av tre månader, som Genell tjänstgjort här som t. f. stadsombudsman, varunder han bl. a. deltagit i det förberedande budgetarbetet och avfattat betänkandet till drätselkammarens statförslag, har givit drätselkammaren gott tillfälle att lära känna honom och bedöma hans förmåga och lämplighet för tjänsten. Drätselkammaren är på grund härav övertygad, att staden genom valet av Genell skulle förvärva en insiktsfull, skicklig och verksam innehavare av den lediga tjänsten.

Grante är 37 år gammal. Hans företräde hänför sig mindre till examensmeriterna än till hans förutvarande 4-åriga verksamhet just inom den stadskommunala förvaltningen. Denna hans verksamhet är från skilda kommunala håll i Norrköping mycket väl vitsordad. Som biträdande stadsombudsman har han huvudsakligen tjänstgjort som sekreterare hos avdelningar inom drätselkammaren i Norrköping samt en del utredningskommittéer ävensom handhaft en del övriga egentliga ombudsmannagöromål, såsom angelägenheter rörande stadens fastigheter m. m. Drätselkammaren har funnit denne sökande väl försvara sin plats på det förslagsrum, drätselkammaren tilldelat honom.

Sjösten är med sin ålder av 31 år den yngste av de på förslaget uppförda. Han har tidigt slutat sina akademiska studier med en ovanligt vacker Jur. kandidatexamen. Efter vanlig tingstjänstgöring har han huvudsakligen ägnat sig åt praktisk advokatverksamhet, men samtidigt även åt kommunala uppgifter, i det han haft åtskilliga förordnanden som kommunalborgmästare i Mjölby. Även denne sökandes verksamhet är mycket väl vitsordad. Drätselkammaren har, huvudsakligen på grund av den framstående begåvning och insiktsfullhet, varom den sökandes handlingar vittna, i förening med den praktiska duglighet, han synes besitta, ansett sig böra giva Sjösten det tredje rummet å förslaget. Hans i förhållande till åtskilliga medsökande låga levnadsålder har icke härutinnan ansetts böra vara hinderlig. Tvärtom innehar han jämte tillräcklig mognad den bästa ålder för ombyte av verksamhet.

Västerås den 24 november 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Theofil Öberg.

Sökande till stadsombudsmannatjänsten i Västerås 31/10 1936.

N:o 132. *Ang. val av stadsombudsman.*

1. Per Sjösten, Mjölby, e. o. Hovrättsnotarie, Advokat, 31 år, Juris kand. 1929, Tingstjänstgöring m. fl. domareförordnanden; advokatverksamhet 3 år samt tillfälliga förordnanden som kommunalborgmästare.

2. Fredr. Åkerman, Sala, Förste notarie, 27 år, Juris kand. 1934. Tingstjänstgöring.

3. Isidor Reisenman, Göteborg, Advokat, 30 år, Juris kand. 1931, Tingstjänstgöring. Stockholms rådhusrätt 1 år, advokat 1½ år.

4. Helge Welborn, Stockholm, e. Hovrättsfiskal, 33 år, Juris kand. 1931, Tings- och hovrättstjänstgöring, stadsdomareförordnanden, tjänstgöring i arbetsdomstolen m. m., biträde å rättshjälpsanstalt.

5. Erik Genell, Västerås, t. f. stadsombudsman, 38 år, Fil. och Jur. kand. 1925, Banktjänstgöring, bokföringskurs, tingstjänstgöring, ombudsman hos Sv. Metallverken 8 år, sekr. i Handelskammaren 5 år, sekr. i landstingsutskott, t. f. stadsombudsman sedan 1 sept. 1936.

6. Åke Lindeberg, Nyköping, Landskanslist, 29 år. Jur. kand. 1932. Tingstjänstgöring, landskanslitjänstgöring med länsnotarieförordnanden.

7. Gustaf Palmér, Eskilstuna, Stadskanslist, 37 år, Jur. kand. 1928, Banktjänstgöring, bokföringskurs, tingstjänstgöring, rådmansförordnanden, stadskanslist 5 år, t. f. stadsombudsman 7 mån., förestår Eskilstuna rättshjälpsanstalt sedan 1932.

8. Gillis Bodén, Motala, t. f. rådman, 31 år, Jur. kand. 1930, Tings- och Hovrättstjänstgöring, stadsdomareförordnanden 3/4 år.

9. Nils Eckerborn, Växjö, e. o. Hovrättsnotarie. 30 år. Jur. kand. 1931. Tingstjänstgöring, div. förordnanden som polisman, landsfogde och stadsombudsman.

10. Alf Hammarberg, Jönköping, e. o. Hovrättsnotarie, 31 år, Jur. kand. 1931. Tings- och hovrättstjänstgöring, diverse domareförordnanden.

11. Gunnar Malmström, Stockholm, t. f. notarie i Kungl. Domänstyrelsen, 33 år. Jur. kand. 1927. Länsstyrelse- och tingstjänstgöring, stadsdomareförordnanden, tjänsteman i Domänstyrelsens jordbruksbyrå 5½ år.

N:o 132. *Ang. val av stadsombudsman.*

12. Folke Tersmeden, Stockholm, Bitr. ombudsman vid Stockholms Fattigvårdsnämnd. 44 år. Jur. kand. 1919. Tings- och hovrättstjänstgöring. Bitr. ombudsman sedan 1926.

13. Gunnar Lindvall, Luleå, Landskanslist, 31 år, Jur. kand. 1935. Långvarig länsstyrelsetjänstgöring.

14. Leif Cassel, Jönköping, e. o. Länsnotarie, 30 år, Jur. kand. 1930. Tingstjänstgöring, länsnotarietjänstgöring 3¾ år.

15. Paul Grante, Norrköping, Bitr. Stadsombudsman, 37 år. Jur. kand. 1928. Tingstjänstgöring, någon advokat- och polistjänstgöring, bitr. stadsombudsman 4 år.

16. Erik Bergman, Stockholm, e. o. Hovrättsnotarie, 36 år. Jur. kand. 1925. Tings- och hovrättstjänstgöring, stadsdomareförordnanden, amanuens i statskontoret, bokföringskurs, advokattjänstgöring, vetenskaplig verksamhet.

17. Svante Gustafsson, Vänersborg, e. Länsnotarie, 35 år. Jur. kand. 1929. Tingstjänstgöring, banktjänstgöring, länsnotarietjänstgöring 3¾ år.

18. Tord Ödmark, Strängnäs, Stadsfiskal, 35 år. Jur. kand. 1928. Tingstjänstgöring, landsfiskals- och länsstyrelsetjänstgöring, advokatverksamhet ½ år, stadsfiskal 3½ år, t. f. auditör ½ år.

19. Carl Bååth, Stockholm, e. o. Hovrättsnotarie, 42 år. Jur. kand. 1920. Tings- och hovrättstjänstgöring, domareförordnanden, advokat sedan januari 1930.

20. Nils Söderström, Trelleborg, Stadssekreterare, 36 år. Jur. kand. 1927. Tingstjänstgöring, polis- och stadsdomareförordnanden, advokatverksamhet ¼ år, stadssekreterare 4½ år.

21. Curt Bergius, Marstrand, Kommunalborgmästare, 30 år. Jur. kand. 1931. Någon advokatverksamhet, tingstjänstgöring, kommunalborgmästare sedan januari 1935. Stadsfullmäktiges sekreterare för samma tid, länsstyrelsetjänstgöring.

23. Carl Waller, Västerås, Advokat, 36 år. Jur. kand. 1926. Tingstjänstgöring, stadsdomareförordnanden, advokat 6 år.

24. Harald Ericsson, Stockholm, Kommunalsekreterare, 38 år. Jur. kand. 1925. Tings- och länsstyrelsetjänstgöring, kommunaljurist i Stockholm från juni 1930, diverse kommunala och andra förordnanden.

25. Erik Sjöberg, Hälsingborg, Fattigvårdsstyrelseombudsman, 31 år. Jur. kand. 1931. Tingstjänstgöring, advokatverksamhet 4 mån., kommunaljurist 1½ år, bokföringskurs. N:o 132. Ang. val av stadsombudsman.

26. E. Rosengren, Göteborg, Advokat, 37 år. Jur. kand. 1923. Tings- och hovrättstjänstgöring. Sekreterare i sakkunnigsberedningar, advokatverksamhet.

N:o 133.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillstånd för staden att upptaga ett nytt lån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed bringa till Stadsfullmäktiges kännedom, att Kungl. Maj:t, såsom framgår av härvid fogade avskrift av ett på nådig befallning till länsstyrelsen i Västmanlands län avlåtet brev, bifallit stadens i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut den 29 juni 1936 gjorda ansökning om tillstånd att till täckande av vissa utgifter upptaga ett på tjugofem års amortering ställt lån å en miljon sexhundraåttiosextusenfemhundra kronor.

Drätselkammaren får tillika meddela, att hela det medgivna beloppet upplånats hos Kungl. Generalpoststyrelsen mot revers att beräknas efter 2,9 % per år och amorteras på 25 år med årligen lika stora annuiteter.

Västerås den 3 december 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/ *Erik Genell.*

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

Å särskilda sammanträden under åren 1935 och 1936 hava stadsfullmäktige i Västerås beslutat följande utgifter, att gäldas med lånemedel, nämligen för:

N:o 133. *Ang. tillstånd för staden att upptaga ett nytt lån.*

utvidgningar vid gasverket genom påbyggnad av gasklockan samt nya förbindelseledningar	kr.	108,000: —
högspänningsjordkabel mellan statens kraftverk och stadens vattenverk	kr.	12,981: 70
ökad kranutrustning m. m. för djuphamnen	kr.	303,200: —
vatten-, avlopps- och gasledningar för nytt byggnadsområde vid Kristiansborg	kr.	41,500: —
vatten-, avlopps- och gasledningar i Linné- och Brahegatorna	kr.	8,700: —
elektriska ledningar i Stora gatan jämte transformatorstation	kr.	32,600: —
reningsverk för kloakvatten	kr.	803,600: —
diverse nyanläggningar för vatten-, avlopps-, gas- och och elektriska ledningarna	kr.	211,850: —
vatten-, avlopps- och gasledningar inom byggnadsområdet Övre Rosenhill	kr.	24,200: —
elektriska ledningar för nytt byggnadsområde vid Kristiansborg	kr.	7,100: —
komplettering av djuphamnsanläggningen	kr.	132,775: 20
eller tillhopa kronor		1,686,506: 90

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 27 augusti 1936 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträde den 23 juni 1936 fattade beslut, anhållit om tillstånd för staden att till täckande av ovan omförmälda utgifter mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga ett på tjugufem års amortering ställt lån å en miljon sexhundraåttiosextusenfemhundra kronor ävensom att därav försälja obligationer eller utgiva skuldförbindelser till lånets hela belopp.

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 19 september 1936 yttrat sig i ärendet.

Kungl. Maj:t bifaller ansökningen; dock att obligationer skola hava avyttrats eller skuldförbindelse utfärdats senast den 20 november 1937, vid äventyr att medgivandet till lånets upptagande skall anses hava förfallit.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande.

Stockholm den 20 november 1936.

ERNST WIGFORS.

/*Bengt Arfwidson.*

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

P. J. Arrhenius.

N:o 134.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag har i bifogade skrivelse till Stadsfullmäktige meddelat, att bolagets styrelse i enlighet med bolagsstämmans bemyndigande för innevarande år kommer att lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i staden med ett till 5,600 kronor fastställt belopp.

Drätselkammaren föreslår Stadsfullmäktige att under uttalande av sin tacksamhet för bidraget besluta, att detsamma skall reserveras för att på sätt Stadsfullmäktige framdeles kunna komma att bestämma, disponeras för ändamål, som kan vara ägnat att betjäna utvecklingen och fulländningen av stadens brandväsen.

Västerås den 3 december 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/ *Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bolagsstämma år 1931 har bolagets styrelse bemyndigats att tillsvidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bolaget och dess dotterbolag i någon större omfattning driva rörelse och vilka efter styrelsens beprövande äro därtill berättigade.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag har nu på grundval av bolagens sammanlagda ansvarssumma i Edert samhälle vid utgången av nästföregående år samt inhämtade uppgifter angående samhällets egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Edert samhälle tillkommande bidraget till 5,600:— kronor. Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörandet av inkomst- och utgiftsstaten för nästkommande år. Bidraget kommer att utbetalas i slutet av innevarande år.

N:o 134.
Ang. bidrag till brandväsendet fr. Städ. Allm. Brandstodsbolag.

Bolaget räknar med att de samhällen, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvar i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av Kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt samhällena skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått från att de skola komma till användning för brandkårs- eller andra brandförsvarsutgifter och att bidragen alltså antingen skola upptagas såsom inkomst i brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas såsom annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år, avseende brandväsendet.

Stockholm den 16 november 1936.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag:

C. O. SJÖBERG.

Sven Boye.

N:o 135.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslutningsavgifter för stadens allmänna ledningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med instämmande i vatten- och gasverksstyrelsens i härvid fogade skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 december 1936 framförda förslag får drätselkammaren hemställa,

att Stadsfullmäktige ville fastställa avgifterna för anslutning till stadens allmänna ledningar under åren 1936 och 1937 till följande per kvadratmeter tomtyta uträknade belopp, av vilka för varje nyttighet det förstnämnda avser Jakobsberg och

vissa därmed i Stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1933 likställda områden och det sistnämnda övriga stadsdelar, nämligen för vatten 44 respektive 34 öre, för avlopp 57 respektive 44 öre och för gas 29 respektive 22 öre.

N:o 135. Ang. anslutningsavg. för stadens allm. ledningar.

Västerås den 3 december 1936.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/ *Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med skrivelse till Stadsfullmäktige av den 28 januari i år rörande ledningar för vissa delar av Jakobsberg meddelade styrelsen, att utredning igångsatts rörande huvuvida den under senare åren beräknade anslutningsavgiften för vatten-, avlopps- och gasledningar kunde bibehållas även för 1936. Densamma hade senast för 1935 fastställts till 1 kr. per kvm. tomtyta, med undantag för Jakobsberg och en del angränsande områden, där avgiften är 1 kr. 30 öre. Stadsfullmäktige beslöto med anledning av denna skrivelse, att vid ledningsutbyggnader under år 1936 förbehåll skulle göras för erläggande av den anslutningsavgift, som senare komme att beslutas.

Vid en allsidig utredning i berört syfte måste vissa faktorer, av vilka en räntabilitetskalkyl för en ledningsutbyggnad är beroende, beaktas såsom t. ex. med vilka kostnader man har att räkna för uppfordrat vatten och framställd gas, förbrukningarna per familj, ett områdes mer eller mindre täta bebyggelse etc. Allsidiga utredningar giva vid handen, att man åtminstone för innevarande och nästkommande år ej skulle behöva ifrågasätta en höjning av avgifterna.

Vid verkens ny- resp. ombyggnader hava modernare tekniska anordningar kommit till användning, vilket i förening med utökad drift medfört lägre framställningskostnader och därmed ökad förmåga att med erforderligt beaktande av räntabiliteten även för innevarande år kunna tillämpa de för 1935 fastställda anslutningsavgifterna. För så vitt icke oförutsedda förhållanden inträda, anser styrelsen att man även för 1937 icke skulle behöva företaga någon höjning.

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för åren 1936 och 1937 bestämma, att avgifterna för anslutning till stadens allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas skola bliva desamma som för 1935 eller alltså 1

N:o 135.
Ang. anslutningsavg. för stadens allm. ledningar.

kr. per kvm. tomtyta, varav 34 öre för vatten-, 44 öre för avlopps- och 22 öre för gasledning, med undantag för Jakobsberg och en del i tidigare skrivelser angivna, till Jakobsberg angränsande områden, där avgiften skall utgå efter 1 kr. 30 öre, varav 44 öre för vatten-, 57 öre för avlopps- och 29 öre för gasledning.

Västerås den 1 december 1936.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 136.

Beredningsutskottets yttrande ang. föreskrifter för oljeanläggningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 26 november 1936 till beredningsutskottet för förberedande utlåtande överlämnat ett av brandchefen i staden uppgjort förslag till föreskrifter för oljeeldningsanläggningar, vilket förslag, enligt vad detsamma åtföljande handlingar utvisa, godkänts av byggnadsnämnden och av brandstyrelsen lämnats utan erinran, får beredningsutskottet, som icke funnit skäl att ingå på prövning av förslagets lämplighet ur brandsäkerhetssynpunkt, enär detta förutsatts skola tillkomma annat och mera sakkunnigt organ, meddela, att utskottet icke funnit de föreslagna bestämmelserna föranleda till någon erinran ur synpunkten av vad som rimligen kan åläggas fastighetsägarna i staden. Utskottet får därför tillstyrka stadsfullmäktige att för sin del godkänna förslaget.

Västerås den 9 december 1936.

På Beredningsutskottets vägnar:
ERNST JOHANSSON.

/*Erik Genell.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 136.
Ang. föreskr. för oljeanläggningar.

Inneliggande av byggnadsnämnden för angivet ändamål hit översända ärende vidarebefordras till Stadsfullmäktige för besluts fattande, enär ärendet torde skola prövas av Stadsfullmäktige.

Västerås rådhus den 29 oktober 1936.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

|Martin Lindheimer.

Till Magistraten i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed återställa de genom Magistratens resolution den 11 september 1936 för yttrande emottagna handlingarna angående föreskrifter för oljeeldningsanläggningar samt meddela, att styrelsen icke funnit anledning till erinran emot det uppgjorda förslaget till sådana föreskrifter.

Västerås den 13 oktober 1936.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

|Erik Genell.

Utdrag av protokoll, hållet vid byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 1 juli 1936.

§ 471.

Sedan byggnadsnämnden på sätt protokollet den 4 december 1935, § 709, närmare utvisar beslutat att till cirkulation bland nämndens ledamöter utlämna ett av herr Clarholm framlagt förslag till föreskrifter för oljeeldningsanläggningar beslöt byggnadsnämnden godkänna förslaget och till magistraten ingå med anhållan om att magistraten måtte fastställa föreskrifterna.

Som ovan
In fidem:
Martin Lindheimer.

N:o 136.
Ang. föreskr. för oljeanläggningar.

Utdrag av protokoll, hållet vid Byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 4 december 1935.

§ 709.

Till byggnadsnämnden hade inkommit följande skrivelse:

"Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Härmed har jag äran översända förslag till föreskrifter för oljeeldningsanläggningar. Förslaget är utarbetat i huvudsaklig överensstämmelse med för Stockholm och Göteborg fastställda bestämmelser.

Västerås den 30 november 1935.

Olof Clarholm, Brandchef."

Vid skrivelsen var fogat följande:

FÖRSLAG
till
föreskrifter för oljeeldningsanläggningar.

Tillstånd till utförande av anläggning för oljeeldning inhämtas hos byggnadsnämnden.

Brännoljan skall förvaras i förrådscistern av stark plåt av erforderlig tjocklek och så tätt hopfogad, att olja icke kan därifrån utrinna och stadigt upplagd — i mån av behov förankrad — vid obrännbart underlag.

Förrådscistern, som är belägen utomhus, skall nedgrävas i marken eller förläggas ovan jord på betryggande plats.

Inomhus upplagt brännoljeförråd överstigande 3000 l. skall förläggas inom brandsäkert cisternrum så beläget eller med sådana anordningar, att läckageolja icke kan rinna ut från cisternrummet, dörröppningen till cisternrummet skall täckas av åtminstone brandhärdig dörr.

Inomhus upplagt brännoljeförråd icke överstigande 3000 l. må förläggas inom pannrum eller annat åtminstone brandhärdigt utfört utrymme, därest förrådet förlägges så eller sådana anordningar vidtagas, att läckageolja icke kan rinna ut i annat rum.

Förrådscistern, rörledningar och annat montage för olja samt elektriska apparater skola placeras och anordnas så, att de skyddas mot mekanisk åverkan och att läckageolja förhindras utrinna på eller stiga upp till eldstad, panna eller rökkanaler.

N:o 136. Ang. föreskr. för oljeanläggningar.

Förrådscistern skall vara försedd med fast, direkt till det fria draget påfyllningsrör med låsbart lock. (Då stora svårigheter uppstå för genomförandet av denna åtgärd, må påfyllningsrörets mynning stanna inomhus, därest anordning vidtages, som avlägsnar med spillolja förenad brandfara och hygieniska olägenheter).

Från förrådscistern skall med säkerhetsnät försett avluftningsrör av tillräcklig dimension dragas till det fria och där förses med nedåtriktad avslutningskrök.

Andra öppningar å förrådscistern än för oljetilloppet till brännaren och förbindelserör mellan flera cisterner få endast anbringas på cisternens översta del.

Som oljeförande rör skola användas heldragna stålrör, prima ångrör eller metallrör.

Till tätning i oljeförande rör och i annat montage för olja får endast användas packning, som ej kan angripas av olja.

Anordning skall vidtagas, varigenom eldstaden ständigt är ventilerad till rökkanalen.
Cisternrum eller annat utrymme för förråd av brännolja skall väl ventileras.

Vid anläggning, som icke står under ständig uppsikt av maskinist, skall anordning vidtagas, varigenom dels oljetilloppet automatiskt avstänges, om brännarlågan slocknar, dels över- eller torrkokning förhindras.

Vid anläggning, i vilken vattentemperaturen eller ångtrycket regleras med termostat eller annat automatiskt organ, skall anordning vidtagas, att, där två eller flera på varandra följande startimpulser kunna inträffa på grund av utebliven tändning, tiden mellan startimpulserna blir så lång, att säkerhet vinnes för en effektiv utvädring av eldstaden till förhindrande av explosiv gasblandning.

Anordning för mätning av förrådscisternernas oljestånd skall utföras så, att olja vid påfyllning icke kan tränga ut genom öppning för dylika ändamål.

Inom cisternrum eller annat utrymme för förråd av brännolja få ej intagas eller förvaras andra lätt antändbara eller explosiva föremål.

För anläggningen får brännolja med lägre flampunkt än 60° Celsius icke komma till användning.

För eldsläckning skall lämpligt redskap (låda med torr sand) finnas.

Inom pannrummet skall uppsättas föreskrifter för anläggningens drift och skötsel.

N:o 136.
Ang föreskr. för oljeanläggningar.

Innan anläggningen tages i bruk, skall brandchefen sättas i tillfälle besiktiga densamma.

Västerås den 30 november 1935.

Olof Clarholm, brandchef."

Det beslöts, att förslaget skulle cirkulera bland nämndens ledamöter.

Som ovan
In fidem:
Martin Lindheimer.

N:o 137.

Nykterhetsnämndens utlåtande ang. utsträckt utskänkningstid å systembolagets restaurant.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 176 i dess vid sammanträde den 29 oktober innevarande år förda protokoll hava stadsfullmäktige för förberedande utlåtande till nykterhetsnämnden remitterat en framställning från systembolaget i Västerås av den 12 innevarande oktober, vilken framställning upptagits såsom egen motion av herrar Eklund och Håvberg angående utsträckt utskänkningtid å bolagets egen restaurant.

I framställningen erinras om att Konungens befallningshavande i länet den 29 december 1924 på därom av stadsfullmäktige, jämlikt beslut den 27 november 1924 gjord, av magistraten tillstyrkt ansökning prövat med stöd av 56 § 3 mom. Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker, skäligt förordna, att utskänkning av spritdrycker i Västerås finge å första klassens restauranter äga rum till klockan 11 em., dock att tiden för sådan utskänkning i matsal i samband med måltid finge utsträckas till klockan 12 midnatt.

Stadsfullmäktiges åberopade framställning innehöll även, att Konungens befallningshavande även i de särskilda fall Konungens befallningshavande prövade sådant skäligt måtte på särskild framställning medgiva ytterligare utsträckt utskänkningstid.

I sin framställning har systembolaget framhållit, att genom den formulering beslutet erhöll, det icke varit möjligt för bolagets egen an-

dra klass restaurant att begagna sig av Konungens befallningshavandes medgivande, men att nu sådana förhållanden inträtt, att det vore önskvärt, att Konungens befallningshavandes beslut av den 29 december 1924 även skulle omfatta systembolagets angivna egen restaurant. N:o 187. *Ang utstr. utskänkn.-tid å systembol. rest.*

Nykterhetsnämnden som för sin del intet har att erinra mot framställningen får sålunda föreslå,

att stadsfullmäktige ville besluta att hos Konungens befallningshavande i länet hemställa, att Konungens befallningshavande ville *dels* förordna att utskänkning av spritdrycker i Västerås tillsvidare finge även å systembolagets egen andra klass restaurant i stadshuset eller i den lokal dit ifrågavarande restaurant eventuellt kunde bliva förflyttad äga rum till kl. 11 em., dock att sådan utskänkning i matsal i samband med måltid finge försiggå till kl. 12 midnatt, *dels ock* i de särskilda fall, Konungens befallningshavande prövade sådant lämpligt, på särskild framställning medgiva ytterligare utsträckt utskänkningstid.

Västerås den 23 november 1936.

För Nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/ *Eric Plantin.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 27 nov. 1924 hava stadsfullmäktige beslutat att hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning därom, att Konungens befallningshavande ville dels förordna, att utskänkning av spritdrycker i Västerås tills vidare finge å första klass restauranter äga rum till kl. 11 em., dock att sådan utskänkning i matsal i samband med måltid finge försiggå till kl. 12 midnatt, dels ock i de särskilda fall, Konungens befallningshavande prövade sådant lämpligt, på särskild framställning medgiva ytterligare utsträckt utskänkningstid.

Genom den formulering detta beslut erhållit har det icke varit möjligt för Konungens befallningshavande att medgiva dylik utsträckt utskänkningstid för tillställningar å den av systembolaget bedrivna andra klass restauranten i stadshuset.

N:o 137.
Ang. utstr. utskänkn.-tid å system-bol. rest.

Som det emellertid visat sig att behov förefinnes för att även å sistnämnda restaurant erhålla möjlighet till sådan utsträckt utskänkningstid för avhållande av samkväm anordnade av skilda sammanslutningar i Västerås, får styrelsen för Systembolaget i Västerås härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta ingå till Konungens befallningshavande i länet med begäran om förordnande, att den enligt ovan angivna utsträckta utskänkningstiden skall omfatta jämväl den av bolaget bedrivna andra klass restauranten i stadshuset eller i den lokal, dit sagda restaurant eventuellt kan bliva förflyttad.

Västerås den 12 okt. 1936.

Systembolaget i Västerås

FRITZ EKLUND.

/*Fr. Barklund.*

Ovanstående upptages som egen motion.

Fritz Eklund. *Oskar Håvberg.*

Västerås 1936. Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1936. Den 21 December. XVIII.

N:o 138.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1937.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår, 1935 .... Kronor 322,573: 40

1 A. Räntor och lånekostnader samt aktier.

UTGIFTER:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a) Obligationslån:			
1. Upptaget år 1929 à 5 %	2,408,000: —	120,400: —	120,400: —
b) Andra amorteringslån:			
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4¾ %	179,173: 71	8,510: 75	
2. År 1917 à 4¾ %	184,484: 87	8,763: 03	
3. År 1918 à 4¾ %	265,377: 39	12,605: 43	
4. År 1918 à 5¼ %	271,519: 92	14,254: 80	
5. År 1920 à 6 %	175,164: 40	10,509: 86	
5 a. År 1934 à 3¾ %	754,984: 19	28,311: 91	82,955: 78
		Transport	203,355: 78

N:o 138.
Budget för 1937.

			Transport	203,355: 78
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6.	År 1920 à 4 %	96,205: 09	3,848: 20	
7.	År 1921 à 4 %	43,891: 14	1,755: 65	
8.	År 1925 à 4,5 %	23,754: 82	1,068: 97	
9.	År 1926 à 4,5 %	30,843: 70	1,387: 97	
9 a.	År 1927 à 4,5 %	26,042: 61	1,171: 92	
9 b.	År 1928 à 4,5 %	52,340: 49	2,355: 32	
9 c.	År 1929 à 4,5 %	32,028: 43	1,441: 28	
9 d.	År 1930 à 4,5 %	57,791: 44	2,600: 61	
10.	År 1931 à 4,5 %	18,847: 21	848: 12	16,478: 04
	Upptagna lån från:			
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och begravningskassa: År 1926—1937 à 3 ¼ %	162,137: 80	5,269: 48	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926—1937 à 3¼ %	162,137: 80	5,269: 48	
13.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag: År 1926 à 5 %	259,147: 57	12,957: 38	
14.	Kopparbergs läns Sparbank: År 1928 à 5 %	355,604: 70	17,221: 70	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 %	100,991: 84	4,890: 97	
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 %	17,780: 12	861: 07	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 %	71,120: 94	3,444: 34	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallförsäkringsbolag: År 1928 à 5 %	355,604: 96	17,221: 72	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4,5 %	734,104: 35	33,034: 70	
20.	Kungl. Postsparbanken: År 1932 à 4,85 %	602,014: 28	28,782: 08	
21.	Västmanlands läns landsting: År 1932 à 5 %	227,425: 72	11,212: 13	
22.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 %	909,702: 88	44,848: 52	
		Transport	185,013: 57	219,833: 82

N:o 138. *Budget för 1937.*

	Transport	185,013: 57	219,833: 82	
23.	Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4,5 %	472,685: 02	21,047: 24	
24.	Livförsäkringsbolaget Framtiden: År 1933 à 4,5 %	94,537: —	4,209: 45	
25.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1933 à 4,5 %	472,684: 96	21,047: 23	
26.	Svenska Personal-Pensionskassan: År 1933 à 4,5 %	189,074: —	8,418: 90	
27.	Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne: År 1933 à 4,5 %	189,074: —	8,418: 90	
28.	Kinda Härads Sparbank, Kisa: År 1933 à 4,5 %	47,268: 51	2,104: 72	
29.	Livränte- och Kapitalförsäkrings-anstalten för Östergötlands län och stift: År 1933 à 4,5 %	47,268: 51	2,104: 72	
30.	Stockholms Sjukhem: År 1933 à 4,5 %	155,986: 05	6,945: 58	
31.	Städernas Allmänna Brandstods-bolag:			
	År 1910—1934 à 3,8 %	1,669,029: 55	63,423: 12	
	År 1907—1935 à 3,9 %	920,421: 55	35,896: 44	
32.	Kungl. Postsparbanken: År 1935 à 3 %	580,333: 79	17,410: 01	
33.	Wahlbeckska fonden: År 1902—1935 à 3 %	78,254: 10	2,347: 62	
34.	Västerås stads fonder: År 1902—1935 à 3 %	66,081: 24	1,982: 44	
35.	Västerås Stads Fattigvårdsstyrelse: År 1902—1935 à 3 %	108,686: 25	3,260: 59	
36.	Västmanlands läns Sparbank: År 1902—1935 à 3 %	274,758: 84	8,242: 77	
37.	Statens Byggnadslånebyrå: År 1935 à 5 %	38,405: 71	1,623: 47	
38.	Kungl. Postsparbanken: År 1936 à 2,9 %	1,686,500: —	48,908: 50	442,405: 27
			Transport	662,239: 09

N:o 138.
Budget för 1937.

			Transport	662,239: 09
c)	Andra lån och skulder:			
	1. Fonder under drätselkammarens förvaltning à 3 %	230,000: —	6,900: —	
	3. Sundinska Beklädnadsfonden à 5 %	5,000: —	250: —	
	4. Järnvägsmedelsfonden à 4½ %	612,787: 58	27,575: 44	
	7. Avgäld till Tuhundra m. fl häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporeringen av S:t Ilian och Lundby		500: —	
	9. Ränta å tillfälliga lån	—:—		35,225: 44
d)	Lånekostnader:			
	Provisioner			200: —
			Kronor	697,664: 53

INKOMSTER:

Räntor å:

a) Obligationslån och amorteringslån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1. Fattigvårdsstyrelsen:			
1928 års lån à 5 %	220,475: 10	10,677: 47	
1929 års lån à 5 %	200,784: 15	10,039: 21	
1933 års lån à 4,5 %	322,035: 57	14,491: 60	
1934 års lån à 3,75 %	47,262: 03	1,772: 33	
1935 års lån à 3 %	6,677: 03	200: 31	37,180: 92
2. Folkskolestyrelsen:			
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	6,025: 70	
1931 års lån à 4,5 %	16,407: 69	738: 35	
1932 års lån à 4,85 %	99,241: 65	4,813: 22	
1933 års lån à 4,5 %	54,228: 77	2,440: 29	
1934 års lån à 3,75 %	15,099: 69	566: 24	
1934 års lån à 3,8 %	184,172: 52	6,998: 56	
1935 års lån à 3,9 %	17,707: 16	690: 58	
1935 års lån à 3 %	56,735: 96	1,702: 08	
1935 års lån à 3 %	163,392: 12	4,901: 76	28,876: 78
		Transport	66,057: 70

			Transport	66,057: 70	N:o 138. *Budget för 1937.*
3. Hamnen:					
För nya hamnbyggnaden:					
1928 års lån à 5 %	130,435: 96	6,316: 93			
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	6,025: 70			
1931 års lån à 4,5 %	78,342: 41	3,525: 41			
1935 års lån à 3,9 %	70,258: 85	2,740: 10	18,608: 14		
4. Djuphamnen:					
1926 års lån à 5 %	217,995: 59	10,899: 78			
1926 års lån à 3,25 % ..	324,275: 60	10,538: 96			
1932 års lån à 5 %	752,324: 28	37,616: 21			
1934 års lån à 3,75 % ..	289,071: 74	10,840: 19			
1935 års lån à 3 %	22,077: 39	662: 32			
1936 års lån à 2,9 % ..	435,975: 20	12,643: 28	83,200: 74		
5. Vatten- och gasverksstyrelsen:					
1926 års lån à 5 %	68,827: 22	3,441: 36			
1928 års lån à 5 %	406,100: 92	19,667: 21			
1929 års lån à 5 %	512,996: 99	25,649: 85			
1931 års lån à 4,5 % ..	298,688: 74	13,440: 99			
1932 års lån à 4,85 % ..	502,772: 62	24,384: 47			
1932 års lån à 5 %	384,163: 03	19,208: 15			
1933 års lån à 4,5 % ..	376,264: 34	16,931: 90			
1934 års lån à 3,75 % ..	139,672: 11	5,237: 70			
1934 års lån à 3,8 % ..	617,097: 46	23,449: 70			
1935 års lån à 3,9 % ..	318,299: 31	12,413: 67			
1935 års lån à 3 %	17,685: 43	530: 56			
1935 års lån à 3 %	161,446: 97	4,843: 41			
1936 års lån à 2,9 % ..	1,250,531: 70	36,265: 42	205,464: 39		
6. Kyrkorådet:					
Lån av stadskassan à 4 %	33,000: —	1,320: —			
1934 års lån à 3,8 %	28,000: —	1,064: —	2,384: —	375,714: 97	

b) Andra amorteringslån:

1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:

Räntor å av staden till bostadsbyggare utlämnade lån, förslagsvis 36,117: 83

Transport 411,832: 80

N:o 138.

Budget för 1937.

				Transport 411,832: 80
c) Andra lån och skulder:				
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan à 3 %	54,947: 50	1,648: 43		
3. Ränta å kostnad för ökad hamnutrustning à 3 % ..	138,307: 62	4,149: 23		
4. Ränta å 1,000: —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4,5 %	1,000: —	45: —		
5. Ränta å till fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet Karlslund, enligt amorteringsplan ..	24,084: 59	1,204: 23		
6. Ränta å till Malma grustag förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 4 % ..	69,290: 41	2,771: 62	9,818: 51	
7. Ränta å tillfälliga lån			—: —	9,818: 51
d) Aktier:				
1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnväg kr. 99,000: — à 5 %			4,950: —	
3. Utdelning å aktier i A.-B. Arbetarebostäder, kronor 300,000: — à %			—: —	4,950: —
4. Utdelning å på staden överförda aktier i S.—W.—B:s Nya Järnvägs A.-B., motsvarande ränta till A.-B. Västeråsbanans intressenter kr. 1,843,160: — à 5 % kr. 92,158: —.				
				426,601: 31
Överskjutande utgifter				271,063: 22
			Kronor	697,664: 53

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

UTGIFTER:

a) Obligationslån:

	Ursprungl. lånebelopp:	Rester. lånebelopp:	Årets amorter.	
1. Upptaget år 1929 à 5 % slutamorterat 1/9 1959	2,744,000: —	2,408,000: —	58,000: —	58,000: —
Transport	2,744,000: —	2,408,000: —		58,000: —

Transport	2,744,000: —	2,408,000: —		58,000: —
b) Amorteringslån:				
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:				
1. År 1916 à 4¾ % slutamort. 31/12 1956 ..	250,000: —	179,173: 71	5,563: 44	
2. År 1917 à 4¾ % slutamort. 31/12 1957	250,000: —	184,484: 87	5,311: 16	
3. År 1918 à 4¾ % slutamort. 30/6 1958	350,000: —	265,377: 39	7,098: 43	
4. År 1918 à 5¼ % slutamort. 30/6 1958	350,000: —	271,519: 92	6,845: 43	
5. År 1920 à 6 % slutamort. 31/12 1960 ..	210,000: —	175,164: 40	3,447: 06	
5 a. År 1934 à 3¾ % slutamort. 1/7 1954	812,000: —	754,984: 19	30,121: 31	58,386: 83
Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6. År 1920 à 4 % slutamort. 31/12 1954 ..	162,000: —	96,205: 09	3,748: 16	
7. År 1921 à 4 % slutamort. 31/12 1955 ..	74,240: —	43,891: 14	1,584: 86	
8. År 1925 à 4,5 % slutamort. 31/12 1955 ..	30,000: —	23,754: 82	731: 03	
9. År 1926 à 4,5 % slutamort. 31/12 1956 ..	37,800: —	30,843: 70	880: 03	
9 a. År 1927 à 4,5 % slutamort. 31/12 1957 ..	48,191: 37	26,042: 61	690: 56	
9 b. År 1928 à 4,5 % slutamort. 31/12 1958 ..	65,800: —	52,340: 49	1,292: 68	
9 c. År 1929 à 4,5 % slutamort. 31/12 1959 ..	39,825: —	32,028: 43	738: 22	
9 d. År 1930 à 4,5 % slutamort. 31/12 1960 ..	70,000: —	57,791: 44	1.245: 39	
10. År 1931 à 4,5 % slutamort. 31/12 1961 ..	20,475: —	18,847: 21	380: 38	11,291: 31
Transport	5,514,331: 37	4,620,448: 49		127,678: 14

N:o 138.
Budget för 1937.

	Transport	5,514,331: 37	4,620,448: 49		127,678: 14
	Upptagna lån från:				
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa: År 1926—1937 à 3¼ % slutamort. 31/12 1956 ..	200,000: —	162,137: 80	5,882: 33	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926—1937 à 3¼ % slutamort. 31/12 1956 ..	200,000: —	162,137: 80	5,882: 33	
13.	Städernas Allm. Brandstodsbolag: År 1926 à 5 % slutamort. 31/12 1956 ..	319,663: 33	259,147: 57	7,837: 07	
14.	Kopparbergs Läns Sparbank: År 1928 à 5 % slutamort. 30/6 1948 ..	500,000: —	355,604: 70	22,341: 10	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 % slutamort. 30/6 1948 ..	142,000: —	100,991: 84	6,344: 85	
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 % slutamort. 30/6 1948 ..	25,000: —	17,780: 12	1,117: 07	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 % slutamort. 30/6 1948 ..	100,000: —	71,120: 94	4,468: 22	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag: År 1928 à 5 % slutamort. 30/6 1948 ..	500,000: —	355,604: 96	22,341: 06	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4,5 % slutamort. 30/12 1955 ..	881,000: —	734,104: 35	31,391: 63	
20.	Kungl. Postsparbanken: År 1932 à 4,85 % slutamort. 30/6 1957 ..	663,000: —	602,014: 28	17,138: 80	
	Transport	9,044,994: 70	7,441,092: 85	124,744: 47	127,678: 14

N:o 138. *Budget för 1937.*

Transport	9,044,994: 70	7,441,092: 85	124,744: 47	127,678: 14
21. Väsmanlands läns Landsting: År 1932 à 5 % slutamort. 1/4 1957	250,000: —	227,425: 72	6,366: 22	
22. Fonder under drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 % slutamort. 30/6 1957 ..	1,000,000: —	909,702: 88	25,464: 88	
23. Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962	500,000: —	472,685: —	9,936: 50	
24. Livförsäkringsbolaget Framtiden: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962	100,000: —	94,537: —	1,987: 30	
25. Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962	500,000: —	472,684: 96	9,936: 50	
26. Svenska Personal-Pensionskassan: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962	200,000: —	189,074: —	3,974: 60	
27. Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962	200,000: —	189,074: —	3,974: 60	
28. Kinda Härads Sparbank, Kisa: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962	50,000: —	47,268: 51	993: 65	
29. Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962	50,000: —	47,268: 51	993: 65	
30. Stockholms Sjukhem: År 1933 à 4½ % slutamort. 1/6 1962	165,000: —	155,986: 05	3,279: 05	
Transport	12,059,994: 70	10,246,800: 20	191,651: 41	127,678: 14

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport	12,059,994: 70	10,246,800: 20	191,651: 41	127,678: 14
31. Sädernas Allmänna Brandstodsbolag:				
År 1910—1934 à 3,8 % slutamort. 1/4 1950 ..	1,844,000: —	1,669,029: 55	92,502: 88	
År 1907—1935 à 3,9 % slutamort. 1/8 1947 ..	1,050,000: —	920,421: 55	68,603: 56	
32. Kungl. Postsparbanken:				
År 1935 à 3 % slutamort. 1/6 1960	596,700: —	580,333: 79	16,857: 20	
33. Wahlbeckska fonden:				
År 1902—1935 à 3 % slutamort. 1/8 1942	90,000: —	78,254: 10	12,098: 28	
34. Västerås stads fonder:				
År 1902—1935 à 3 % slutamort. 1/8 1942	76,000: —	66,081: 24	10,216: 32	
35. Västerås stads Fattigvårdsstyrelse:				
År 1902—1935 à 3 % slutamort. 1/8 1942	125,000: —	108,686: 25	16,803: 16	
36. Västmanlands Läns Sparbank:				
År 1902—1935 à 3 % slutamort. 1/8 1942	316,000: —	274,758: 84	42,478: 39	
37. Statens Byggnadslånebyrå:				
År 1936 à 4,25 %	39,200: —	38,405: 71	*1,218: 53	
38. Kungl. Postsparbanken:				
År 1936 à 2,9 %	1,686,500: —	1,686,500: —	46,867: 62	499,297: 35
Kronor	17,883,394:70	15,669,271: 43		626,975: 49

INKOMSTER:

a) Obligationslån och amorteringslån:

1. Fattigvårdsstyrelsen:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1928 års lån à 5 %	220,475: 10	13,851: 45	
1929 års lån à 5 %	200,784: 15	4,818: 69	
1933 års lån à 4½ % ..	322,035: 57	6,769: 62	
1934 års lån à 3,75 % ..	47,262: 03	1,885: 58	
1935 års lån à 3 %	6,677: 03	1,032: 29	28,357: 63
		Transport	28,357: 63

*) Därav till riskfond Kr. 381: 99.

N:o 138.
Budget för 1937.

	Transport		28,357: 63
2. Folkskolestyrelsen:			
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	2,892: 30	
1931 års lån à 4,5 % ..	16,407: 69	564: 54	
1932 års lån à 4,85 % ..	99,241: 65	2,825: 32	
1933 års lån à 4,5 % ..	54,228: 77	1,139: 97	
1934 års lån à 3,75 % ..	15,099: 69	602: 42	
1934 års lån à 3,8 % ..	184,172: 52	10,207: 42	
1935 års lån à 3,9 % ..	17,707: 16	1,319: 80	
1935 års lån à 3 %	56,735: 96	8,771: 52	
1935 års lån à 3 %	163,392: 12	4,746: 12	33,069: 41
3. Hamnen:			
För nya hamnbyggnaden:			
1928 års lån à 5 %	130,435: 96	8,194: 69	
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	2,892: 30	
1931 års lån à 4,5 % ..	78,342: 41	2,695: 54	
1935 års lån à 3,9 % ..	70,258: 85	5,236: 73	19,019: 26
4. Djuphamnen:			
1926 års lån à 5 %	217,995: 59	6,592: 76	
1926 års lån à 3,25 % ..	324,275: 60	11,764: 66	
1932 års lån à 5 %	752,324: 28	21,059: 44	
1934 års lån à 3,75 % ..	289,071: 74	11,532: 96	
1935 års lån à 3 %	22,077: 39	641: 29	
1936 års lån à 2,9 % ..	435,975: 20	12,115: 69	63,706: 80
5. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1926 års lån à 5 %	68,827: 22	2,081: 50	
1928 års lån à 5 %	406,100: 92	25,513: 49	
1929 års lån à 5 %	512,996: 99	12,382: 11	
1931 års lån à 4,5 % ..	298,688: 74	10,277: 09	
1932 års lån à 4,85 % ..	502,772: 62	14,313: 49	
1932 års lån à 5 %	384,163: 03	10,753: 70	
1933 års lån à 4,5 % ..	376,264: 34	7,909: 58	
1934 års lån à 3,75 % ..	139,672: 11	5,572: 43	
1934 års lån à 3,8 % ..	617,097: 46	34,201: 46	
1935 års lån à 3,9 % ..	318,299: 31	23,724: 41	
1935 års lån à 3 %	17,685: 43	2,734: 21	
1935 års lån à 3 %	161,446: 97	4,689: 62	
1936 års lån à 2,9 % ..	1,250,531: 70	34,752: 12	188,905: 21
		Transport	333,058: 31

N:o 138.
Budget för 1937.

			Transport	333,058: 31
6. Kyrkorådet:				
Lån från Stadskassan				
à 4 %	33,000: —	2,000: —		
1934 års lån à 3,8 %	30,000: —	2,000: —	4,000: —	337,058: 31
b) Andra amorteringslån:				
1. Kapitalavbetalning å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:				
Årets amortering, förslagsvis				21,732: 48
				358,790: 79
Överskjutande utgifter				268,184: 70
			Kronor	626,975: 49

2. Fattigvård.

UTGIFTER:

A. Yttre fattigvården:

a) Understödskostnader:		
1) Ordinarie understöd	130,000: —	
2) Tillfälliga understöd	52,000: —	
3) Understöd in natura	36,000: —	218,000: —
b) Anstaltsvård:		
1) Hospitalsvård	45,000: —	
2) Lasarettsvård	5,500: —	
3) Sanatorievård	4,000: —	
4) Andra sjukvårdskostnader	22,000: —	76,500: —
c) Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:		
1) Sjukvård å kuranstalter	2,000: —	
2) Yrkesutbildning	2,000: —	
3) Kommunalt pensionstillskott	8,500: —	12,500: —
d) Andra fattigvårdskostnader:		
1) Återbetalning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	65,000: —	
2) Medikamenter	5,000: —	
3) Begravningskostnader	1,000: —	71,000: —
	Transport	378,000: —

N:o 138. *Budget för 1937.*

		Transport	378,000: —	
e) Diverse utgifter:				
1) Hyra för fattigvårdsbyrån		3,700: —		
2) Trycksaker och skrivmaterial		2,000: —		
3) Städning, bränsle och lyse		1,450: —		
4) Telefoner till:				
Fattigvårdsbyrån	210: —			
Fattigv.-syssl.-bost.	110: —			
Fattigv.-tills.-m. bost.	70: —			
Fattigv.-st.-ordf. bost.	70: —			
Diakonissan	70: —			
Samtalsavgifter	100: —	630: —		
5) Brandförsäkrings- och olycksfallsavg.		270: —		
6) Stämpelkostnader		75: —		
7) Årsavgifter till Sv. Fattigvårds- och Barnavårdsförbundet		96: —		
8) Årsavgift till Västmanlands läns fattigvårds- och barnavårdsförbund		155: —		
9) Resekostnader, annonser och div. utgifter		400: —		
10) Hyra till Drätselkammaren för magasin		800: —		
11) Anslag till Hjälpbyrån		1,000: —	10,576: —	
f) Förebyggande fattigvård:				
1) Anslag till diakonissornas verksamhet			10,000: —	
g) Löner och arvoden:				
1) Sysslomannen, 44: IV		8,592: —		
2) Tillsyningsmannen, 27: III		4,026: —		
3) Extra tillsyningsman		3,540: —		
4) Kontorsbiträde, I kl., 20:IV	3,243: —			
Arvode som kassörska	500: —	3,743: —		
5) Socialregistret, anslag till arvode		3,000: —		
6) Kontorsbiträde, II kl. 17: IV		2,859: —		
7) Extra kontorsbiträde		2,100: —		
8) Revisionskostnader		800: —	28,660: —	
h) Pensionärshemmet:				
1) Hyra för fastigheten		4,500: —		
2) Koks		600: —		
3) Diverse omkostnader, gårdskarlsarvode m. m.		540: —	5,640: —	
i) Oförutsedda utgifter			500: —	433,376: —
			Transport	433,376: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport			433,376: —

B. Ålderdomshemmet.

j) Hushållet:			
1) Inköp av förnödenheter	45,000: —		
2) Produkter från hönsgården	1,200: —		
3) Produkter från trädgården	3,000: —		
4) Värdet av utförda arbeten i köket....	800: —	50,000: —	
k) Bränsle, lyse och vatten:			
1) 450 ton ångkol	11,000: —		
2) Gas	2,000: —		
3) Vattenavgifter	5,000: —		
4) Belysningsström	3,600: —		
5) Kraftström	300: —	21,900: —	
l) Renhållning:			
1) Såpa, tvål och tvättpulver	1,500: —		
2) Torvmull och sophämtning	400: —		
3) Värdet av utförd tvätt	6,500: —		
4) Värdet av arbeten i övrigt	1,600: —	10,000: —	
m) Beklädnad:			
1) Gång- och underkläder samt skodon..	2,800: —		
2) Värdet av utförda arbeten	2,500: —	5,300: —	
n) Sjukvård:			
1) Sjukvårdsartiklar och medicin	6,000: —		
2) Sjuktransport	450: —		
3) Sjukvård för personalen	300: —	6,750: —	
o) Underhåll och anskaffning av inventarier:			
1) Linne och sängkläder	2,500: —		
2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd	1,000: —		
3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj	700: —		
4) Värdet av utförda arbeten	500: —	4,700: —	
p) Förbrukningsartiklar:			
1) Skrivmaterial och tryckning	400: —		
2) Diverse förbrukningsartiklar	700: —	1,100: —	
q) Begravningskostnader		1,400: —	
r) Diverse omkostnader:			
1) Flitpengar	3,000: —		
Transport	3,000: —	101,150: —	433,376: —

Transport		3,000: —	101,150: —	433,376: —
2) Telefon till:				
Förestånd. exp.	236: —			
Sjukhuset	230: —			
Samtalsavgifter	50: —	516: —		
3) Inköp av böcker för biblioteket		150: —		
4) Stämpelkostnader		80: —		
5) Hundskatt		25: —		
6) Arbetsmaterialer		150: —		
7) Annonser		50: —		
8) Diverse utgifter		800: —	4,771: —	
s) Underhåll av fastigheter:				
1) Reparation av hemmets byggnader ..		8,000: —		
2) Brandförsäkringspremier		700: —		
3) Värdet av utförda arbeten		5,000: —	13,700: —	
t) Räntor och amorteringar:				
1929 års lån: (kvarv. sk. 200,784: 15)				
Ränta	10,039: 21			
Amortering	4,818: 69	14,857: 90		
1928 års lån: (kvarv. sk. 220,475: 10)				
Ränta	10,677: 47			
Amortering	13,851: 45	24,528: 92		
1933 års lån: (kvarv. sk. 322,035: 57)				
Ränta	14,491: 60			
Amortering	6,769: 62	21,261: 22		
1934 års lån: (kvarv. sk. 47,262: 03)				
Ränta	1,772: 33			
Amortering	1,885: 58	3,657: 91		
1935 års lån: (kvarv. sk 6,677: 03)				
Ränta	200: 31			
Amortering	1,032: 29	1,232: 60		
Amorteringslånet: (kvarv. sk. 24,084: 59)				
Ränta	1,204: 23			
Amortering	11,745: 77	12,950: —	78,488: 55	
u) Underhåll av trädgård och planteringar:				
1) Kontanta kostnader för planteringar		500: —		
2) Utsäde, fröer m. m.		500: —		
Transport		1,000: —	198,109: 55	433,376: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport		1,000:—	198,109:55	433,376:—
3) Arrende för trädgårdsjord		325:—		
4) Kommunalskatt		407:—		
5) Värdet av utförda arbeten		4,000:—	5,732:—	
v) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, 36: IV ..	6,180:—			
Med avdrag för natura-förmåner 3 rum o. kök	1,180:—	5,000:—		
2) Vaktmästaren, 25: IV ..	3,933:—			
Med avdrag för natura-förmåner	640:—	3,293:—		
3) Maskinisten, 24: IV	3,795:—			
Med avdrag för natura-förmåner	525:—	3,270:—		
4) Eldaren, 20: III	3,042:—			
Med avdrag för natura-förmåner	525:—	2,517:—		
5) Husmodern, 6: IV		1,671:—		
6) Vårdare, 22: IV	3,519:—			
Med avdrag för natura-förmåner	525:—	2,994:—		
7) Två sjuksköterskor, 5: IV à	1,563:—	3,126:—		
8) Tre sjuksköterskor, 5: I à	1,230:—	3,690:—		
9) Kokerska, 1: I		870:—		
10) Tvättföreståndarinnna, 1: III		1,044:—		
11) Fyra biträden à 840:—		3,360:—		
12) Ett biträde		825:—		
Två biträden à 780:—		1,560:—		
Ett biträde		770:—		
" "		765:—		
" "		730:—		
" "		720:—		
" "		715:—		
" "		710:—		
" "		690:—		
15) Semester- och sjukvikarier		1,400:—		
16) Predikantarvode		500:—		
17) Organistarvode		100:—		
18) Semesterpengar till personalen		1,648:—	41,968:—	
		Transport	245,809:55	433,376:—

N:o 138. *Budget för 1937.*

Transport			245,809: 55	433,376: —
x) Pensioner:				
1) Pension till föreståndare Larssons änka	527: —			
Dyrtidstillägg 50 %	263: 50	790: 50		
2) Pension till vaktmästare Lundbergs änka	500: —			
Dyrtidstillägg 50 %	250: —	750: —		
3) Pension till kokerskan Elin Andersson		873: —	2,413: 50	
y) Stall och hönshus:				
1) Diverse utgifter för stallet		150: —		
2) Diverse utgifter för hönsgården		1,000: —		
3) Bensin och underhåll av bilen		650: —		
4) Skatt och försäkringar för bilen		337: —		
5) Värdet av produkter		100: —		
6) Värdet av utförda arbeten		500: —	2,737: —	
z) Tvättinrättningen:				
1) Kraftström		500: —		
2) Vatten		1,000: —		
3) Tvättmedel		2,000: —		
4) Diverse omkostnader		200: —		
5) Värdet av utförda arbeten		3,500: —	7,200: —	
å) Oförutsedda utgifter			1,000: —	259,160: 05
Kronor				692,536: 05

INKOMSTER:

A. Yttre fattigvården:

a) Ersättning av Landstinget enl. 40—42 §§ i lagen om fattigvård för:			
1) Hospitalsvård	12,000: —		
2) Lasarettsvård	4,000: —		
3) Sanatorievård	1,500: —		
4) Andra sjukvårdskostnader	4,500: —		
5) Vårdkostnader till andra kommuner..	4,000: —	26,000: —	
b) Inkomst av stastbidrag:		15,000: —	
c) Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor:			
1) Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård	21,000: —		
Transport	21,000: —	41,000: —	

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport		21,000: —	41,000: —	
2) Inkomst av pensioner och sjukkassor m. m.		30,000: —	51,000: —	
d. Diverse inkomster:				
1) Diverse inkomster		500: —		
2) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.		1,580: —		
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörska och biträden jämte div. andra utgifter		1,979: —	4,059: —	
e) Pensionärshemmet:				
1) Värdet av hyror att debiteras fattigvårdens understödskostnader			5,840: —	101,899: —
B. Ålderdomshemmet.				
f) Vårdavgifter:				
1) Ersättning av främmande kommuner		17,000: —		
2) Ersättning av enskilda		16,000: —		
3) Ersättning av Landstinget enl. 41 § fattigvårdslagen		1,500: —		
4) Ersättning av Landstinget för tuberkulosavdelningen		2,000: —		
5) Ersättning av staten för tuberkulosavdelningen		8,000: —		
6) Ersättning av statsmedel för vissa personer		2,000: —		
7) Inkomst av pensioner		29,000: —	75,500: —	
g) Diverse inkomster:				
1) Inkomst av arbeten	1,500: —			
Värdet av åt hemmet utf. arbeten	18,400: —	19,900: —		
2) Värdet av produkter från trädgården för hushållet		3,000: —		
3) Inkomst av trädgårdsprodukter		400: —		
4) Inkomst av försålda bohag		1,000: —		
5) Inkomst av hönsgården	500: —			
Produkter till hushållet	1,200: —	1,700: —		
6) Inkomst av tvättinrättningen	14,000: —			
Värdet av åt hemmet utf. tvätt	6,500: —	20,500: —		
7) Anslag av staten för biblioteket		75: —		
Transport		46,575: —	75,500: —	101,899: —

N:o 138. *Budget för 1937.*

Transport	46,575: —	75,500: —	101,899: —
8) Hyra från polisväsendet för bårhus ..	300: —		
9) Diverse ej specificerade inkomster ..	1,000: —	47,875: —	123,375: —
			225,274: —
Överskjutande utgifter			467,262: 05
		Kronor	692,536: 05

3. Barnavård.

UTGIFTER:

a) Utackorderade barn:			
1. Barns omhändertagande för samhällsvård		28,000: —	
2. För skyddsuppfostran i enskilda hem		3,000: —	
3. För barn intagna å skyddshem		11,000: —	42,000: —
b) Anstalts- och sjukvård:			
1. Lasarettsvård		600: —	
2. Sanatorievård		1,500: —	
3. Vanföre- och sinnesslövård		3,200: —	
4. Poliklinisk sjukvård m. m.		500: —	
5. Vård å anstalter för svårfostrade barn		800: —	
6. Medikamenter		200: —	
7. Begravningskostnader		100: —	6,900: —
c) Återbetalning till främmande kommuner			14,500: —
d) Löner och arvoden:			
1. Föreståndaren, 33:III	5,178: —		
2. Kvinnlig barnavårdsman, 22: II	3,093: —		
3. Barnavårdssyster, 22: III	3,306: —		
4. Läkare, arvode	800: —	12,377: —	
5. Del i löner, utgående å fattigvårdens stat		1,979: —	
6. Diverse arvoden och inspektionskostnader		3,000: —	17,356: —
e) Pension:			
Pension till f. d. föreståndarinnan Maria Emelia Hellström (fr. Statens pensionskassa utgår 360: —)			984: —
f) Diverse utgifter:			
1. Del i hyra för lokal		1,100: —	
2. Del i kostnader för städning, bränsle och lyse		480: —	
3. Tryck, annonser och postporto m. m.		800: —	
4. Telefoner:			
Barnavårdsbyrån	180: —		
Föreståndarens bostad	70: —		
Barnavårdscentralen	70: —		
Barnavårdsmannens bostad	70: —		
Samtalsavgifter	80: —	470: —	
Transport		2,850: —	81,740: —

N:o 138.
Budget för 1937.

	Transport		2,850: —	81,740: —
	5. Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål		100: —	
	6. Avgift till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård m. m. för anställd personal		125: —	
	7. Tidskrifter, föredrag och resor m. m.		280: —	
	8. Diverse		150: —	3,505: —
g)	Barnavårdscentralen:			
	1. Tvätt		60: —	
	2. Trycksaker		50: —	
	3. Bussbiljetter och skjutsar		170: —	
	4. Sjukvårdsartiklar		70: —	350: —
h)	Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund			155: —
i)	Barnhemmet Sommarro:			
	1. Hushållet		4,200: —	
	2. Löner:			
	Föreståndarinnan, 5: I	1,230: —		
	Två biträden	1,260: —		
	Semestervikarier för föreståndarinnan och biträden	150: —	2,640: —	
	3. Beklädnad		1,800: —	
	4. Bränsle, lyse och vatten		1,300: —	
	5. Hyra för fastigheten		2,500: —	
	6. Underhåll av inventarier		500: —	
	7. Telefon		110: —	
	8. Tvätt		250: —	
	9. Tandvård och medicin		100: —	
	10. Förbrukningsartiklar och div. utgifter		600: —	14,000: —
	Engångskostnad:			
	Anslag för anskaffning av möbler och kassaskåp m. m. samt korkmattor för av staden förhyrd lägenhet till expedition för barnavårdsmännen			2,500: —
			Kronor	102,250: —

INKOMSTER:

a)	Återbetalning av Landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enl. § 63 i barnavårdslagen ..	6,000: —	
b)	Återbetalning av Landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarett, sanatoriet och sinnesslöanstalter	3,500: —	
c)	Ersättning av enskilda för utg. uppfostringsbidrag ..	15,400: —	
d)	Statsbidrag enl. § 67 i barnavårdslagen	1,000: —	
e)	Inkomst av avgifter vid barnavårdscentralen	900: —	
f)	Barnhemmet, vårdavgifter av staten, främmande barnavårdsnämnder och enskilda	2,000: —	28,800: —
	Överskjutande utgifter		73,450: —
		Kronor	102,250: —

4. Folkskola.

N:o 138.
Budget för 1937.

4 A. Den egentliga folkskolan.

UTGIFTER:

a) 1. Underhåll och reparationer av fastigheter		56,500: —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		3,000: —	59,500: —
b) Löner och arvoden:			
1. Folkskoleinspektören, 49: IV		10,812: —	
Folkskollärare:			
24 ord. lärare: (Näslund, Vasberg ,N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Philsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson, Jäderlund, Engmark, Lindgren, Greijer, Skoglund, Nordlund, Elowsson, Gustavsson), lön i 4:de lönegraden à kronor 5,136: —	123,264: —		
3 ord. lärare: (Söderholm, Karlsson, Segerström), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,806: —	11,418: —		
1 ord. lärare (Vallander), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura 1/1—31/3)	4,803: 50		
4 ord. lärare: (Silén, Eriksson, Runsten, Sandahl), lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,814: —	19,256: —		
1 e. o. lärare, lön samt provisoriskt lönetillägg à kr. 300: —	3,278: —	162,019: 50	
Folkskollärarinnor:			
17 ord. lärarinnor: (Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg, E. Eriksson, Emanuelsson, Granér, Kraft), lön i 4:de lönegraden à kr. 4,112: —	69,904: —		
Transport	69,904: —	172,831: 50	59,500: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport	69,904: —	172,831: 50	59,500: —
5 ord. lärarinnor: (Schelin, Lindström, Sandahl, Nordkvist, Vickman), lön i 3:dje lönegraden à kr. 3,897: —	19,485: —		
6 ord. lärarinnor: (Holm, Nordin, Boström, Carlberg, Åhman, Rydin), lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,683: —	22,098: —		
1 ord. lärarinna: (G. Andersson), lön i 2:dra lönegraden, (bostad och bränsle in natura)	2,693: —		
3 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,639: — samt provisorisk avlöningsförbättring till e. o. lärarinna à kr. 200: —	8,117: —		
1 ord. lärarinna (ej tillsatt), lön i 1:sta lönegraden	3,468: —	125,765: —	
Småskollärarinnor:			
28 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Ellen Svensson, Almberg, Sjöholm, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Linder, H. Hedlund, Ringdahl, Bergström, Källbäck, Jäderlund, G. Persson, H. Svensson, Norman, A. Söderholm, v. Essen, L. Pettersson, Thunell, M. Werner), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,788: —	78,064: —		
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 4:de lönegraden, (bostad och bränsle in natura) à kr. 2,138: —	8,552: —		
1 ord. lärarinna (Norell), lön i 2:dra lönegraden à kr.	2,466: —		
1 ord. lärarinna (ej tillsatt), lön i 1:sta lönegraden à kr.	2,305: —		
1 e. o. lärarinna, lön samt provisoriskt lönetillägg à kr. 150: —	2,193: —	93,580: —	
b) 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
1 lärare i slöjd: (Karlsson), lön i 4:de lönegraden à kr.	4,112: —		
1 lärare i slöjd: (Ljungberg), lön i 3:dje lönegraden à kr.	3,897: —		
1 lärare i slöjd: (Abrahamsson), lön i 1:sta lönegraden à kr.	3,468: —		
Transport	11,477: —	392,176: 50	59,500: —

N:o 138. *Budget för 1937.*

Transport	11,477: —	392,176: 50	59,500: —
1 lärare i slöjd i 1:sta lönegraden för tiden 1/7—31/12, lön kr.	1,734: —		
1 e. o. lärare i slöjd vårterminen 1937, lön kr.	1,462: 15		
4 lärarinnor i slöjd: (Lindkvist, Morberg, Vahlström, Palmén), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,888: —	11,552: —		
3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundsson, Eriksson, Svedin), lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,727: —	8,181: —		
1 lärarinna i slöjd: (M. Johansson), lön i 1:sta lönegraden	2,405: —		
1 lärarinna i slöjd, lön i 1:sta lönegraden, för tiden 1/7—31/12	1,202: 50		
1 e. o. lärarinna i slöjd, lön samt provisoriskt lönetillägg, vårterminen 1937 à kr.	1,270: 45		
1 timlärarinna i slöjd, lön förslagsvis	1,875: —		
2 lärarinnor i huslig ekonomi: (Granér, Karlsson), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,088: —	6,176: —		
1 e. o. lärarinna i huslig ekonomi, lön samt provisoriskt lönetillägg à kr. 150: —	2,493: —	49,828: 10	
Skolsköterska, 14: I		2,040: —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		85,000: —	
b) 3. Diverse undervisningsarvoden:			
För undervisning i slöjd för gossar	5,440: —		
Vikariearvode, förslagsvis	6,000: —		
Privatläsning	600: —		
Undervisning för hörselsvaga barn	672: —		
För extra undervisning i sång	300: —	13,012: —	
b) 4. Vaktmästare och städerskor:			
Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Sahlkvist, Ekström, (bostad och bränsle in natura), 25:IV à kr. 3,093: —	9,279: —		
Pettersson, (bostad och bränsle in natura), 25:II	2,631: —		
Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson) arvode (bostad och bränsle in natura)	695: —		
Transport	12,605: —	542,056: 60	59,500: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport	12,605: —	542,056: 60	59,500: —
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström)	1,700: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Arvidsson), arvode	650: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson), arvode	650: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson), arvode	650: —		
Städerskan vid nya Herrgärdsskolan (Elsa Svangren), arvode	1,320: —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	650: —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (Lilly Lindberg), arvode	650: —		
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell), arvode	1,085: —		
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	525: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (N. E. Nordström), arvode	650: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (S. Adolfsson), arvode	650: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	650: —		
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist), arvode (bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)	280: —		
Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson), arvode	450: —		
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav), arvode	550: —		
Läkarearvode för vaktmästare	160: —	23,875: —	

b) 5. Diverse arvoden:

Till skolläkaren	1,400: —		
Till sjukgymnastik	1,250: —		
Till simläraren	1,708: —		
Till simlärarinnan	1,386: —		
Till 3 tillsyningslärare à 500: —, 1 à 400: —, 1 à 150: —, 1 à 100: —	2,150: —		
Till en tillsyningslärare i slöjd för gossar	500: —		
Till 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500: —		
Transport	8,894: —	565,931: 60	59,500: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport		8,894: —	565,931: 60	59,500: —
Till skrivbiträde å folkskoleexpeditionen		850: —		
Till bibliotekarie för lärjungebiblioteket		300: —	10,044: —	575,975: 60
g) Pensioner:				
f. Småskollärarinnan J. Kjellin		600: —		
f. Slöjdläraren J. F. Brandt		535: —		
f. Slöjdläraren Hammarsten, f. folkskollärarinnorna S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbohm, Fernkvist, Kolmodin, f. slöjdlärarinnan Vahlbäck, Hahr, f. småskollärarinnorna Bergh, Lennmalm, A. S. Eriksson, E. Karlsson, Svedin, A. Pettersson, Lundeberg och f. skolkökslärarinnan Tunell		13,714: —		
f. Vaktmäst. Fr. Andersson		2,301: —		
f. Vaktm. K. G. Lönnborgs änka		200: —		
Änkan E. Gustavsson		480: —	17,830: —	
Dyrtidstillägg till pensionärer			350: —	18,180: —
h) Premie för olycksfallsförsäkring				700: —
i) Skolträdgårdarna:				
1. Trädgården vid Västgötegatan:				
Omkostnader	500: —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000: —	1,500: —		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		600: —	2,100: —	
2. Herrgärdsskolan:				
Omkostnader	650: —			
Arvode till trädgårdslärararen	1,000: —	1,650: —		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och nya skolbyggnaden i Kv. Folke (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		600: —	2,250: —	
Transport			4,350: —	654,355: 60

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport			4,350: —	654,355: 60
3. Korsängsskolan:				
Omkostnader	650: —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000: —	1,650: —		
Anslag till vård av skolgårdarna och och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		750: —	2,400: —	
4. Hammarby m. fl. skolor:				
Hammarby skola:				
Omkostnader	300: —			
Arvode till trädgårdsläraren	250: —	550: —		
Omkostnader vid Jakobsbergsskolan		150: —		
Omkostnader vid Lundby skola		150: —		
Omkostnader vid Rosenlunds skola ..		150: —	1,000: —	7,750: —
j) Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:				
1. Material i läs- och skrivämnen			18,500: —	
2. Slöjdmaterial för gossar			3,000: —	
3. Slöjdmaterial för flickor			5,000: —	
4. Förbrukningsartiklar för skolköken			2,500: —	29,000: —
k) Undervisningsmaterial till skolornas förråd				3,000: —
m) Tandklinik:				
1. Lokalhyra			600: —	
2. Tandläkare, arvode			9,000: —	
3. Tandläkareassistent, arvode			7,500: —	
4. Arvode till biträde			1,800: —	
5. Förbrukningsartiklar			2,300: —	
6. Eldning och renhålllning			500: —	21,700: —
n) Trycknings- och annonskostnader				2,300: —
o) Lärare- och lärjungebiblioteken:				
Lärarepersonalens bibliotek			400: —	
Lärjungebiblioteket			1,150: —	1,550: —
p) Skolresor:				
Bidrag till skolresor för lärjungarna			1,000: —	
Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare			500: —	1,500: —
			Transport	721,155: 60

N:o 138. *Budget för 1937.*

	Transport		721,155: 60
r) Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn, förslagsvis			4,400: —
s) Vatten, värme och belysning:			
1. Vattenavgifter		5,000: —	
2. Uppvärmning		23,500: —	
3. Belysning		6,500: —	35,000: —
t) Skolbad:			
Avlöning till baderskor		1,000: —	
Handdukstvätt och tvål		900: —	
Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad		3,150: —	5,050: —
u) Renhållning:			
1. Skurning och rengöring		6,300: —	
2. Renhållning av gårdar samt gata vid Hammarby skola		1,400: —	
3. Renhållning av gatorna utanför Herrgärds-, Korsängs-, Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1,000: —	
4. Sotning		500: —	9,200: —
v) Diverse utgifter:			
1. Brandstodsavgifter		1,000: —	
2. Telefonavgifter till:			
Djäknebergsskolan	151: 40		
Skepparbacksskolan	110: —		
Herrgärdsskolan	157: 40		
Folkskoleinspektörens exp.	110: —		
Skolläkarens mottagningsrum	110: —		
Folkskoleinspektörens bostad	70: —		
Korsängsskolan	221: 40		
Lundby skola	82: —		
Hammarby skola	110: —		
Jakobsbergs skola	110: —		
Tandkliniken	110: —		
Slöjdlärare Brandts bostad	70: —		
5 tillsyningslärare à 70: — kr.	350: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	119: 80	1,882: —	
3. Postavgifter, förslagsvis		240: —	
4. Smärre reparationer av material och inventarier		3,000: —	
5. Barnbespisning, förslagsvis		7,500: —	
Transport		13,622: —	774,805: 60

N:o 138.
Budget för 1937.

		Transport	13,622: —	774,805: 60
6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården			2,000: —	
7. Skatter			800: —	
8. Oförutsedda utgifter			1,500: —	17,922: —
Utgifter för ränta och amortering:				
y) Räntor:				
1. Obligationslån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:		
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	6,025: 70	6,025: 70	
2. Andra amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	16,407: 69	738: 35		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 % ..	99,241: 65	4,813: 22		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa, à 4,5 %	7,726: 88	337: —		
Västmanlands läns sparbank à 3 %	19,225: 78	576: 77		
Västmanlands läns sparbank à 3 %	7,616: 58	228: 50		
1933 års lån à 4,5 % ..	54,228: 77	2,440: 29		
1934 års lån à 3,75 % ..	15,099: 69	566: 24		
1934 års lån à 3,8 % ..	184,172: 52	6,998: 56		
1935 års lån à 3,9 % ..	17,707: 16	690: 58		
1935 års lån à 3 %	56,735: 96	1,702: 08		
1935 års lån à 3 %	163,392: 12	4,901: 76	23,993: 35	30,019: 05
z) Kapitalavbetalningar:				
1. Obligationslån:				
1929 års lån à 5 %	120,514: 06	2,892: 30	2,892: 30	
2. Andra amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken 1931 års lån à 4,5 % ..	16,407: 69	564: 54		
Kungl. Postsparbanken 1932 års lån à 4,85 % ..	99,241: 65	2,825: 32		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	7,726: 88	962: 06		
Västmanlands läns Sparbank	19,225: 78	2,175: 43		
	Transport	6,527: 35	2,892: 30	822,746: 65

N:o 138. *Budget för 1937.*

	Transport	6,527: 35	2,892: 30	822,746: 65
Västmanlands läns Sparbank	7,616: 58	747: 50		
1933 års lån à 4,5 % ..	54,228: 77	1,139: 97		
1934 års lån à 3,75 % ..	15,099: 69	602: 42		
1934 års lån à 3,8 % ..	184,172: 52	10,207: 42		
1935 års lån à 3,9 % ..	17,707: 16	1,319: 80		
1935 års lån à 3 %	56,735: 96	8,771: 52		
1935 års lån à 3 %	163,392: 12	4,746: 12	34,062: 10	36,954: 40
			Kronor	859,701: 05

INKOMSTER:

a) Statsbidrag:

1. Till folkskolan:

29 ord. lärare à 3,000: —	87,000: —	
4 ord. lärare à 2,700: —	10,800: —	
1 e. o. lärare à	1,700: —	
17 ord. lärarinnor à 2,500: —........	42,500: —	
5 ord. lärarinnor à 2,300: —	11,500: —	
7 ord. lärarinnor à 2,100: —	14,700: —	
1 ord. lärarinna à	1,900: —	
3 e. o. lärarinnor à 1,500: —	4,500: —	174,600: —

Provisorisk avlöningsförbättring enl. Kungl. kung. av den 5/7 1929, till:

33 ord. lärare à 288: — kr., 1 e. o. lärare à 204: — kr., 30 ord. lärarinnor à 240: — kr. samt 3 e. o. lärarinnor à 180: — kr.	17,448: —	
Provisoriskt lönetillägg enl. Kungl. kung. av den 20/9 1935, till 1 e. o. lärare à 300: — kr. och 1 e. o. lärarinna à 200: — kr.	500: —	17,948: —

2. Till småskolan:

31 ord. lärarinnor à 1,650: —	51,150: —	
1 ord. lärarinna à 1,500: —	1,500: —	
1 ord. lärarinna à 1,350: —..........	1,350: —	
1 ord. lärarinna à 1,200: —	1,200: —	
1 e. o. lärarinna à 1,000: —	1,000: —	56,200: —
	Transport	248,748: —

N:o 138.
Budget för 1937.

	Transport		248,748: —	
	Provisorisk avlöningsförbättring enl. Kungl. kung. av den 15/7 1929 till 34 ord. lärarinnor à 168: — samt 1 e. o. lärarinna à 120: —	5,832: —		
	Provisoriskt lönetillägg enl. Kungl. kung. av den 20/9 1935, till 1 e. o. lärarinna à	150: —	5,982: —	
3.	Till slöjdundervisningen:			
	För gossar	7,372: —		
	För flickor	10,376: —	17,748: —	
3½.	Provisorisk avlöningsförbättring till slöjdlärare samt slöjd- och skolkökslärarinnor		3,372: —	
4.	Till undervisning i huslig ekonomi:			
	18 kurser à 229: 50		4,131: —	
	Dyrtidstillägg		75,000: —	354,981: —
7.	Till lärjungebiblioteket			400: —
8 a.	Barnbespisning, anslag från Wahlbeckska fonden			2,000: —
b.	Arrendemedel:			
	För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden			37: —
c.	Hyresmedel:			
	För bostäder till lärare m. fl.		6,275: —	
	För uthyrning av skollokaler		300: —	6,575: —
d.	Diverse inkomster av försålda slöjdmaterialier och mjölk, terminsavgifter m. m.			4,400: —
9 a.	Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler		5,400: —	
b.	Hyresbidrag		600: —	
c.	Underhålls- och materiellbidrag		6,075: —	
d.	Tjänstebostadsbidrag		12,000: —	24,075: —
				392,468: —
	Överskjutande utgifter			467,233: 05
			Kronor	859,701: 05

4 B. Fortsättningsskolan.

UTGIFTER:

Lärarearvoden	11,500: —	
Föreståndarearvode	600: —	12,100: —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000: —
Tryck- och annonskostnader		100: —
	Transport	14,200: —

	Transport	14,200: —
Städning och renhållning		350: —
Material till förråden samt diverse utgifter		500: —
	Kronor	15,050: —

INKOMSTER:

Statsbidrag till lärarearvoden		6,750: —
Överskjutande utgifter		8,300: —
	Kronor	15,050: —

---

4 C. Högre Folkskolan.

UTGIFTER:

a)	Undervisningsmaterial		1,000: —
b)	1. Löner och arvoden:		
	Arvode till skolans rektor	900: —	
	1 ord. lärare: (Karlfors), lön i 4:de lönegraden	6,750: —	
	1 ord. lärarinna: (Gerland), lön i 4:de lönegraden	5,479: —	
	1 ord. lärare (ej tillsatt), lön i 1:a lönegraden	5,517: —	
	Arvode till timlärare och sjukvikarier	2,100: —	
	Dyrtidstillägg	4,200: —	
	Arvode till bibliotekarie	150: —	25,096: —
	2. Pensioner:		
	f. ämnesläraren I. Fröier		1,380: —
c)	Trycknings- och annonskostnader		250: —
d)	Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607: 50
e)	Biblioteket		300: —
f)	Skolläkare		150: —
		Kronor	28,783: 50

INKOMSTER:

Statsbidrag till avlöningar		11,350: —
Statsbidrag till dyrtidstillägg		3,600: —
Statsbidrag till bibliotek		150: —
Statsbidrag till provisorisk avlöningsförbättring		920: —
		16,020: —
Överskjutande utgifter		12,763: 50
	Kronor	28,783: 50

N:o 138.
Budget för 1937.

4 D. Allmänt läroverk.

UTGIFTER:

a)	Underhåll av fastighet inkl. kostnader för seminariet	3,000: —	
	Anslag till påbörjande av läroverkets restaurering (2:dra året)	150,000: —	153,000: —
b)	Löner och arvoden:		
	1. Hyresbidrag åt rektor (29/1 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920, 21/12 1936)	2,800: —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	430: —	3,230: —
c)	Övriga utgifter:		
	Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450: —
	Summa utgifter Kronor		156,680: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

UTGIFTER:

a)	**Högre Flickskolan:**			
	1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stfms beslut den 28/8 1908 efterskänkta räntan å läroverkets lån från stadskassan: 5½ % å 30,000: — eller kr. 1,650: —, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931, 25/2 1932)		3,000: —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)		345: —	
	3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920), förslagsvis		750: —	
	4. Ersättning för skolbad till varmbadhuset		450: —	
	5. Anslag till nedsättning av terminsavgifter (31/5 1935), förslagsvis		12,000: —	16,545: —
b)	**Arbetareinstitutet:**			
	1. Anslag till föreläsningsverksamhet		3,000: —	
	2. Anslag till bibliotek		16,500: —	19,500: —
c)	**Tekniska skolan** (läsåret 1937—1938):			
	1. Rektorsarvode	2,500: —		
	2. Övriga lärararvoden	51,000: —	53,500: —	
	2 a. Pension åt f. slöjdläraren A. Svensson	2,985: —		
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	1,000: —	1,985: —	
	Transport		55,485: —	36,045: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport	55,485: —	36,045: —	
2 b. Understöd åt fru Lundahl och hennes barn	1,800: —		
Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	900: —	900: —	
3. Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	2,000: —		
4. Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	3,050: —	5,050: —	
5. Bibliotekskostnader		640: —	
6. Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	5,200: —		
7. Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	700: —	5,900: —	
8. Andra premier samt stipendier		200: —	
9. Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		9,000: —	
10. Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,400: —	
11. Övriga utgifter		2,500: —	
12. Anordnande av lokaler för undervisning i husligt arbete (29/6 1936)		30,000: —	112,075: —
d) **Elektrotekniska fackskolan:**			
1. Hyresbidrag åt rektor			2,000: —
		Kronor	150,120: —

INKOMSTER:

c) **Tekniska skolan** (läsåret 1937—1938):			
1. Beräknade statsunderstöd:			
A. a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	27,000: —		
b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	666: 66		
c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1,016: 67	28,683: 33	
B. till bibliotek		240: —	
2. Av landsting anvisade eller påräkande understöd		4,000: —	
4. Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd		1,000: —	
5. Avkastning av donationer och fonder		200: —	
6. Lärjungeavgifter		12,000: —	
7. Säljbar produktion		5,900: —	52,023: 33
Överskjutande utgifter:			
för tekniska skolan		60,051: 67	
i övrigt		38,045: —	98,096: 67
		Kronor	150,120: —

N:o 138.
Budget för 1937.

5. Hälso- och sjukvård.

UTGIFTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

a) Anskaffning av ambulansautomobil (29/10 1936)			8,600: —
b) 1. Löner och arvoden:			
1:ste stadsläkaren, 43: I		7,140: —	
2:dre stadsläkaren, 40: IV		7,248: —	
Arvode till sundhetsinspektören (statsanslag)		600: —	
Ersättning till vikarier för tjänsteläkarne		1,066: —	
1:ste tillsyningsmannen, 30: IV		4,773: —	
Två tillsyningsmän, 26: IV à 4,101: —		8,202: —	
Del av vaktmästarens å köttbesiktningsbyrån avlöning, 25: IV (3,933: — — 1,500: —)		2,433: —	
En stadssjuksköterska, 8: I		1,500: —	
En stadssjuksköterska, 8: IV		1,887: —	
Två stadssjuksköterskor för mindre bemedlade, 5: IV à 1,563: —		3,126: —	
(Avgifter till statens pensionskassa erlägges av varje sköterska med 42: — kr. för varje år.)			
Kost å Epedemisjukhuset för två stadssjuksköterskor		1,340: —	
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2: — kr .pr dag		120: —	
Bidrag till avlönande tillsvidare av 1 distriktsbarnmorska ..	850: —		
Ersättning för bostad åt d:o	425: —		
Ersättning för bränsle åt d:o	150: —	1,425: —	
Ersättning till 3 tillsyningsmän, en vaktmästare och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped à 30 kronor		180: —	41,040: —
		Transport	49,640: —

N:o 138.
Budget för 1937.

	Transport		49,640: —	
2. Pensioner:				
f. stadsläkare C. Thunström		3,850: —		
f. stadssjuksköterskan Anna Ekström, stadens del i tjänstepension (Lönenämnden 1933)	786: —			
Stadens del i pensionsförbättring, förslagsvis	138: —			
Stadens del i dyrtidstillägg, förslagsvis	144: —	1,068: —		
f. Hälsovårdstillsyningsman C. A. Holtz änka		800: —	5,718: —	
c) Diverse utgifter:				
1. Barnmorskor:				
1 telefon à 70: —	70: —			
Förbrukningsartiklar	50: —	120: —		
2. Kostnader för skyddskoppympning ..		150: —		
3. Telefoner till:				
1:ste statsläkarens bostad	70: —			
2:dre stadsläkarens bostad	70: —			
En stadssjuksköterska, bostad	70: —			
En stadssjuksköterska, bostad	70: —			
Hälsovårdsnämndens byrå	110: —			
1:ste tillsyningsmannens bostad	70: —			
Två tillsyningsmäns bostäder	140: —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	40: —	640: —		
4. Desinfektionskostnader		200: —		
5. Tryck- och annonskostnader		400: —		
6. Diverse, häri inräknat inköp av matvaror, analysavgifter m. m.		1.200: —		
7. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)	4,000: —			
Lokalhyra till d:o	600: —	4,600: —		
Transport		7,310: —	55,358: —	

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport		7,310: —	55,358: —	
9. Ambulansautomobilen:				
Drift- och underhållskostnader	700: —			
Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll	3,000: —	3,700: —		
10. Premier för olycksfallsförsäkring		100: —		
11. Hälsovårdsnämndens byrå, hyra	300: —			
Städning, eldning och belysning	500: —	800: —		
12. Stadens ersättning till Centrallasarettets barnbördsavdelning:				
Fast årsavgift	3,600: —			
Bidrag till driftskostnader, förslagsvis	2,500: —	6,100: —	18,010: —	73,368: —

5 B. Bostadsinspektionen.

b) Löner och arvoden:				
Bostadsinspektrisen, 26: IV		4,101: —		
Ersättning för hållande av velociped		30: —	4,131: —	
c) Övriga utgifter:				
Tryck, annonser och diverse		50: —		
Telefon till byrån	110: —			
Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70: —	180: —		
Städning och eldning		150: —	380: —	4,511: —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

b) 1. Löner och arvoden:			
Föreståndaren, arvode	3,000: —		
2:dre besiktningsman à 12 kr. pr besiktningsdag	500: —		
Del av vaktmästarens avlöning (se 5 A. b. 1)	1,500: —		
Bokförare och kassör	1,000: —		
Två mikroskopister à kr. 600: —	1,200: —		
Arvode till extra biträde, 1 st. à 225: — kr.	225: —	7,425: —	
Transport		7,425: —	77,879: —

N:o 138. *Budget för 1937.*

	Transport	7,425: —	77,879: —
2. Pension:			
Pension till f. d. föreståndaren M. Jonsson (25/1 1934)		4,461: —	
c) Diverse utgifter:			
1. Värme, belysning och vatten	700: —		
2. Telefon till byråns exp.	215: —		
3. Tvätt	130: —		
4. Underhåll av byggnader	50: —		
5. Hyra	3,000: —		
6. Premier för olycksfallsförsäkring ..	100: —		
7. Diverse	305: —	4,500: —	16,386: —

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Värme, belysning och städning	600: —	
Lokalhyra	600: —	
Diverse	200: —	1,400: —
	Kronor	95,665: —

INKOMSTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1. Statsbidrag åt sundhetsinspektör	600: —	
2. Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	1,000: —	
3. Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800: —	
4. Protokollslösen	800: —	3,200: —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	15,000: —	
Beräknad brist i årets stat att gäldas av överskottsmedel från föregående år	1,386: —	16,386: —
	Kronor	19,586: —
Överskjutande utgifter		76,079: —
	Kronor	95,665: —

N:o 138.
Budget för 1937.

6. Gator, vägar, planteringar och dylikt.

UTGIFTER:

6 A. Gatuläggning.

1.	Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	25,000: —		
	Avgäld för nubbstensbrott	150: —	25,150: —	
2.	Särskilda gatuarbeten:			
	Omläggning av gångbanorna å Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen	21,000: —		
	Asfaltering av norra gångbanan i Pilgatan	6,000: —		
	Rätning och stensättning av Stockholmsvägen från Myggbogatan till Sommarrogatan	25,500: —		
	Stensättning av Nygatan från Domkyrkoesplanaden till Utanbygatan ..	9,500: —		
	Omsättning av körbanan i Pilgatan mellan Kungsängsgatan och Metallverkens spår	7,500: —		
	Ordnande av Slottsgatan mellan Stora gatan och Skepparbacken, tilläggsanslag	4,800: —		
	Första ordnande av gatukorset i Oxbacken	9,500: —		
	Stensättning av Sturegatan från Munkgatan till Trädgårdsgatan	7,000: —		
	Hamngatan, asfaltering av västra gångbanan	4,500: —		
	Ordnande av Smedjegatan från Stora torget förbi tomten n:r 4 i kvarteret Inge	23,000: —		
	Färdigställande i mån av bebyggelsens fortskridande av vissa delar av Tessin-, Brahe- och Wallingatorna med asfalterade körbanor, förslagsvis	40,000: —	158,300: —	183,450: —

6 B. Vägar.

1.	Underhåll av allmänna vägar	45,000: —	
	Underhåll av övriga trafikleder utom stadsplanen	30,000: —	
	Vidgad stensättning av Köpingsvägen från Västmannagatan till Djuphamnsvägen utöver 1935 och 1936 års anslag, förslagsvis	20,000: —	
	Gäldande av oreglerade vägkostnader	87,056: 04	182,056: 04
		Transport	365,506: 04

N:o 138.
Budget för 1937.

			Transport	365,506: 04

6 C. Planteringar.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. Anskaffning av redskap		500: —		
2. Underhåll av redskap		1,200: —		
3. Målning av soffor		500: —	2,200: —	
b) 1. Löner och arvoden:				
Stadsträdgårdsmästaren, 37: IV	6,447: —			
Trädgårdsmästaren, 26: IV	4,101: —			
Trädgårdsarbetare i växthusen	7,000: —			
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1937 ..	1,050: —	18,598: —		
2. Pensioner:				
f. Trådgårdsarbetaren K. V. Andersson	936: —			
f. Trådgårdsarbetaren J. Nordström	996: —			
f. Trädgårdsarbetaren A. G. Hellberg	1,287: —	3,219: —	21,817: —	
c) Skötsel och underhåll:				
1. Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor		8,000: —		
2. Stadsparken		2,000: —		
3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	5,100: —			
Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan,				
Transport	5,100: —	10,000: —	24,017: —	365,506: 04

N:o 138.

Budget för 1937.

	Transport	5,100: —	10,000: —	24,017: —	365,506: 04
	Skarpskyttebron och Stadshusplanteringen, Åstigen, Hammarbytorg samt diverse mindre platser som av planteringsnämnden underhållas	12,000: —	17,100: —		
4.	Rudbecksparken		900: —		
5.	Djäkneberget		5,000: —		
6.	Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke		4,000: —		
7.	Elba och Östra Holmen		4,000: —		
8.	Botaniska trädgården vid Högre Allm. Läroverket		1,000: —		
9.	Slottsparken		1,000: —		
10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar		2,500: —		
11.	Körslor till alla planteringar		6,000: —		
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.		4,000: —		
14.	Grus tilll alla planteringar		3,000: —		
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån		850:—		
16.	Brandförsäkringspremier och telefonavgifter		400: —		
17.	Olycksfallsförsäkringspremier, läkarvård och medicin		2,000: —		
18.	Årsavgift till hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening		65: —		
19.	Oförutsedda utgifter		900: —		
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester		2,000: —		
21.	Kostnad för parkvakt		1,400: —		
22.	Underhåll av plantskola		1,000: —	67,115: —	
d)	Extra utgifter:				
1.	Inköp av nya gräsklippningsmaskiner		320: —		
2.	Ny stadsträdgårdsanläggning vid Myggbo (30/4 1936)		66,500: —		
3.	Planteringsanläggningar för nya stadsträdgården och flyttning av växter från gamla till nya stadsträdgården, förslagsvis för år 1937		5,000: —	71,820: —	162,952: —
				Transport	528,458: 04

		Transport	528,458: 04

6 D. Gatubelysning.

a) Gasbelysning		21,300: —	
b) Elektrisk belysning	47,000: —		
Avgår belysning vid hamnen	840: —	46,160: —	
c) Anskaffning av nya gatulyktor		16,680: —	84,140: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Renhållning (vinterunderhåll och vattning m. m.)	30,000: —	
3. S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336: —	4,368: —	34,368: —
	Kronor	646,966: 04

INKOMSTER:

6 A. Gatuläggning.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngwe Swenson), (29/3 1928)	300: —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten av ordinarie automobilskattemedel	90,000: —	
Avgifter för torgplatser	4,000: —	
Bidrag av omnibustrafiken	4,000: —	
Gatukostnadsbidrag, förslagsvis	20,000: —	118,300: —

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel:			
Till allmänna vägar	40,000: —		
Till övriga trafikleder utom stadsplanen	20,000: —	60,000: —	
Av automobilskattemedlens utjämningsandel		10,000: —	70,000: —

6 C. Planteringar.

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	5,100: —	
Anslag för vård av slottsparken	1,000: —	
Försäljningsmedel och dekorationer	4,000: —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500: —	
För försäljning av ved och diverse	1,500: —	12,100: —
	Transport	200,400: —

N:o 138.
Budget för 1937.

		Transport	200,400: —
6 E. Gaturenhållning.			
1. Avgift från skolkassan för renhållning vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000: —		
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800: —		2,800: —
			203,200: —
Överskjutande utgifter			443,766: 04
		Kronor	646,966: 04

7. Avloppsledningar.

UTGIFTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 746)		185,900: —
	Kronor	185,900: —

INKOMSTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 746)		80,000: —
Överskjutande utgifter		105,900: —
	Kronor	185,900: —

8. Hamnen.

UTGIFTER:

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Bil. Litt. B. 1. (sid. 750)		177,105: —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. Litt B. 2. (sid 754)		176,936: 04
	Kronor	354,041: 04

INKOMSTER:

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Bil. Litt. B. 1. (sid. 753)		177,105: —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. Litt. B. 2. (sid. 753)		134,700: —
		311,805: —
Överskjutande utgifter för djuphamnen		42,236: 04
	Kronor	354,041: 04

N:o 138.
Budget för 1937.

10. Renhållningsverk och Svingård.

UTGIFTER:

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 756)	119,465: 76

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 758)		35,000: —
	Kronor	154,465: 76

INKOMSTER:

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 758)		54,500: —

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 758)		35,000: —
		89,500: —
Överskjutande utgifter för renhållningsverket		64,965: 76
	Kronor	154,465: 76

11. Vattenledningsverk.

UTGIFTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 745)		248,538: —
Överskjutande inkomster		30,062: —
	Kronor	278,600: —

INKOMSTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 744)		278,600: —
	Kronor	278,600: —

12. Gasverk.

UTGIFTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 747)		472,955: —
Överskjutande inkomster		48,045: —
	Kronor	521,000: —

N:o 138.
Budget för 1937.

INKOMSTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 746)	521,000: —
Kronor	521,000: —

13. Elektricitetsverk.

UTGIFTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 748)	659,869: —
Överskjutande inkomster	341,831: —
Kronor	1,001,700: —

INKOMSTER:

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 748)	1,001,700: —
Kronor	1,001,700: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

UTGIFTER:

17 A. Kallbadhus.

a) Avlöningar:			
En biljettförsäljerska och bitr. simlärarinna	500: —		
En biträdande simlärare	300: —		
Arvode till kontrollanten	200: —	1,000: —	
b) Övriga utgifter:			
1. Annonser och trycksaker	100: —		
2. Isväckning och diverse arbeten	2,000: —		
3. Brandförsäkringspremier	100: —		
4. Oförutsedda utgifter	100: —	2,300: —	3,300: —

17 B. Varmbadhus.

Andel i obligationslån:			
Ränta	5,342: 44		
Amortering	7,052: 62	12,395: 06	
Transport			3,300: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport				3,300: —
a) Tillbyggnad av badhuset:				
25,000: — att amorteras på 5 år, 2:dra året (31/10 1935)			5,000: —	
b) 1. Löner och arvoden:				
Maskinisten, 23:IV		3,657: —		
Eldaren, 20:IV	3,243: —			
Avgår värdet av bostad, 1 rum o. kök med bränsle	555: —	2,688: —		
Biljettförsäljerskan, 11:IV		2,211: —		
Badaren 19:IV		3,105: —		
En baderska, lön	1,350: —			
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle ..	880: —	470: —		
En baderska, lön	1,350: —			
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle	880: —	470: —		
Två baderskor, lön à 1,350: —		2,700: —		
En vakt i simhallen, lön		1,785: —		
En vakt i folkbadet, lön		1,785: —		
Två tvätterskor, lön à 1,785: —		3,570: —		
Provisioner, förslagsvis		4,500: —		
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		2,000: —		
Arvode till kontrollanten		900: —	29,841: —	
b) 2. Pensioner och understöd:				
Pension åt f. maskinisten C. J. Söderlund		1,428: —		
Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund		300: —		
Understöd åt f. badmästaren John Söderström		1,800: —	3,528: —	
c) Övriga utgifter:				
1. Bränsle		10,000: —		
2. Elektrisk belysning och kraftström ..		2,000: —		
3. Anskaffning och underhåll av inventarier		900: —		
4. Anskaffning och underhåll av linne ..		2,000: —		
5. Underhåll av fastigheten		4,000: —		
6. Underhåll av pannor och ledningar ..		2,500: —		
7. Tvätt, extra hjälp		400: —		
Transport		21,800 —	38,369: —	3,300: —

N:o 138.

Budget för 1937.

	Transport		21,800 —	38,369: —	3,300: —
8.	Renhållning och städning		150: —		
9.	Skriv- och trycksaker		600: —		
10.	Telefon i badhuset	220: —			
	Samtalsavgifter	20: —	240: —		
11.	Läkarearvode och sjukvård		200: —		
12.	Brandförsäkringspremier		160: —		
13.	Olycksfallsförsäkringspremier		200: —		
14.	Förbrukningsartiklar		4,500: —		
15.	Utskylder		500: —		
16.	Oförutsedda utgifter		281: —	28,631: —	67,000: —

17 D. Båttrafik.

a)	Underhåll och reparationer		800: —	
b)	Löner och arvoden:			
	Befälhavare och maskinist m. m.	7,150: —		
	Besättningsmän	1,300: —		
	Polettförsäljare	600: —		
	Extra betjäning sön- och helgdagar	600: —	9,650: —	
c)	Anskaffning och underhåll av inventarier		50: —	
d)	Driftskostnader:			
	Smörjoljor, fotogen och trassel m. m.	300: —		
	Bränsle	1,700: —	2,000: —	
e)	Övriga utgifter:			
	1. Försäkringsavgifter	560: —		
	2. Diverse	140: —	700: —	13,200: —

17 F. Grustag.

a)	Underhåll av väg till grustaget	1,000: —		
b)	Egentliga driftkostnader	30,000: —	31,000: —	
c)	Räntor:			
	Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav 1/1 1937 återstår kronor 69,290: 41 à 4 %		2,771: 62	
d)	Kapitalavbetalningar:			
	7:de årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1936 återstår kronor 43,128: 19, förslagsvis	1,500: —		
	Transport	1,500: —	33,771: 62	83,500: —

Transport	1,500: —	33,771: 62	83,500: —	
4:de årets amortering å inköpssumman kr. 23,545: 44 à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1936 återstår kr. 15,535: 44	2,355: —	3,855: —		
e) Övriga utgifter:				
Avgäld för grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kr. 10,000: —	500: —			
Avskrivning av fordringar	100: —	600: —	38,226: 62	
Kronor			121,726: 62	

INKOMSTER:

17 A. Kallbadhus.

1. Badavgifter	1,000: —	
2. Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	1,100: —

17 B. Varmbadhus.

1. Badavgifter	62,950: —	
2. Ersättning för simundervisningsbad	4,050 —	67,000: —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	13,050: —	
2. Godstrafik	150: —	13,200: —

17 F. Grustag

Inkomster av grusförsäljning	38,226: 62
	119,526: 62
Överskjutande utgifter för kallbadhuset	2,200: —
Kronor	121,726: 62

18. Brandväsen.

UTGIFTER:

a) Nyanskaffningar:

Inköp av 1 st. grenrör och 1 st. brandposthuvud	168: —	
Inköp av 3 st. rökmasker med tillbehör	200: —	
Inköp av 300 m. högtrycksslang med kopplingar	975: —	
Inköp av 1 st. kantmaskin för plåtslageri	275: —	1,618: —
Transport		1,618: —

N:o 138.
Budget för 1937.

			Transport	1,618: —
b) 1.	Löner och arvoden:			
	Brandchefen, 41: III	7,236: —		
	vice Brandchefen, 36: I	5,280: —		
	2 Brandmästare, 29: IV	9,210: —		
	3 Brandförmän, (Thorgren, E. Johansson, E. V. Nystrand), 26: IV à 4,101: —	12,303: —		
	12 Brandmän: (Rask, Junggren, Karlsson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Lundberg, E. H. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson, Hjort), 24: IV à 3,795: —	47,700: —		
	1 Brandman (Ferngren) d:o under 2 månader	663: 50		
	1 Brandman (Thor), 24: III	3,570: —		
	1 Brandman (Danielsson), 24: II	3,345: —		
	2 Brandmän (Medin, Hellström), 24: I à 3,120: —	6,240: —		
	1 Brandman i d:o under 10 månader	2,600: —		
	Arvode till verkstadsförman	250: —	98,397: 50	
	Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13,160: 75	85,236: 75
b) 2.	Pensioner:			
	f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000: —	
	f. Brandförman K. A. Lövstrand		2,400: —	
	f. Brandförman J. R. Andersson		2,490: —	
	f. Brandmannen K. E. Pettersson		1,893: —	
	f. Tornväktaren C. E. Eriksson (30/3 1922)	150: —		
	Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis	90: —	240: —	
	f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)		700: —	
	f. Brandmannen G. A. Lindberg		1,974: —	
	Brandmannen R. A. Ferngren (från 1/3 1937)		1,582: 50	13,279: 50
d)	Belysnings- och kraftström			2,100: —
e)	Uppvärmning			1,400: —
f)	Diverse utgifter:			
	1. Olycksfallsförsäkring av personalen		750: —	
	2. Anslag till reserv vid sjukdomsfall		200: —	
	3. Trycksaker och skrivmaterial		350: —	
	4. Tvätt och renhållning		250: —	
	5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren		400: —	
		Transport	1,950: —	103,634: 25

N:o 138. *Budget för 1937.*

	Transport	1,950: —	103,634: 25
6.	Underhåll av brandredskapen	1,400: —	
7.	Underhåll av inventarier i brandstationen och verkstäderna	450: —	
8.	Telefon- och samtalsavgifter	700: —	
9.	Försäkringsavgifter för material och inventarier	320: —	
10.	Läkare- och sjukvård	400: —	
11.	Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor	800: —	
12.	Löner till skorstensfejarmästare	50: —	
13.	Oförutsedda utgifter	200: —	
14.	Beklädnad à 170 kr. för 22 man, förslagsvis	3,740: —	
15.	Anslag till semestervikarier	1,050: —	
16.	Anslag till gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.	500: —	
17.	Anslag för teknisk utbildning av personal	200: —	
18.	Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar	6,562: 50	
19.	Nettovärdet av å verkstäderna utförda arbeten för brandverket	1,500 —	19,822: 50

h) Borgarbrandkåren:

1 chef	300: —	
3 förmän à 200 kr.	600: —	
2 maskinister à 150 kr.	300: —	
2 eldare à 100 kr.	200: —	
32 man à 75 kr.	2,400: —	
Övningar och eldsvådor	1,200: —	
Kol och underhåll av sprutor	100: —	5,100: —

l) Brandsynekostnader:

Brandsynekostnader	100: —	
Arvode till skorstensfejarmästare för eldstadsbesiktningar (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400: —	500: —

m) Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna .... 1,200: —

n) Verkstäderna:

Materialkostnader för:

1.	Smidesverkstaden	1,600: —	
2.	Snickareverkstaden	700: —	
3.	Skräddareverkstaden	100: —	
4.	Skomakareverkstaden	400: —	
5.	Arbeten till brandverket	500: —	3,300: —

o) Kostnad för skötsel enligt avtal av landstingets ambulansautomobil 3,000: —

Kronor 136,556: 75

N:o 138.
Budget för 1937.

INKOMSTER:

n) Verkstäderna:

1. Smidesverkstaden	4,000: —		
2. Snickareverkstaden	2,100: —		
3. Skräddareverkstaden	100: —		
4. Skomakareverkstaden	500: —		
5. Diverse inkomster	100: —		
6. Bruttovärdet av åt brandverket utförda arbeten	2,000: —	8,800: —	
o) Ersättning för skötsel av landstingets ambulansautomobil		3,000: —	
p) Ersättnnig för skötsel och underhåll av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil		3,000: —	
q) Ersättning för eldning åt polisen		100: —	
r) Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp		135: —	
		15,035: —	
Överskjutande utgifter		121,521: 75	
	Kronor	136,556: 75	

20. Fastighetsförvaltning.

UTGIFTER:

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:

1. Underhåll av fastigheten	1,000: —		
Nya värmeledningspannor (Stfm. 29/6 1936)	1,500: —	2,500: —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		500: —	
3. Brandförsäkringspremier m. m.		175: —	3,175: —
		Transport	3,175: —

N:o 138.
Budget för 1937.

	Transport		3,175: —
b) Polis- och Brandstationen:			
1. Underhåll av fastigheten		1,000: —	
2. Brandförsäkringspremier och vattenavgifter		700: —	
4. Gaturenhållning		300: —	
5. Sotning		150: —	2,150: —
c) Stadshotellet:			
1. Räntor och amorteringar:			
1 års ränta 6,741: 34			
1 års amort. 25,688: 78			
32,430: 12			
2. Underhåll av fastigheten och inventarier	5,000: —		
Extra underhållskostnader enligt Stadsfullmäktiges beslut d. 28/4 och 27/10 1932, 5:te året ..	15,700: —		
Resterande kostnad för samma ändamål	35,453: 25	56,153: 25	
3. Kostnader för uppvärmning, (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)		14,000: —	
4. Skatter		5,000: —	
5. Brandförsäkringspremier m. m.		400: —	
6. Renhållning		950: —	
7. Sotning		350: —	
8. Vattenavgift		1,500: —	78,353: 25
d) Sundinska huset:			
1. Underhåll av fastigheten		1,000: —	
Tillfällig kostnad för större yttre reparation c:a 18,000: — kr., att amorteras på 5 år, 4:de året		3,500: —	
2. Skatter		400: —	
3. Brandförsäkringspremier		75: —	
4. Renhållning		350: —	
5. Sotning		50: —	
6. Vattenavgift		300: —	
7. Hyra, avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)		8,000: —	13,675: —
		Transport	97,353: 25

N:o 138.
Budget för 1937.

	Transport		97,353: 25
e) Tullhuset:			
1. Underhåll av fastighet och inventarier		300: —	
2. Vattenavgift och sotning		35: —	
3. Försäkringspremier		15: —	350: —
f) Paviljongen i Stadsparken:			
1. Ny serveringspaviljong, del av kostnaden (27/8 1936)		100,000: —	
2. Skatter		500: —	
3. Brandförsäkringspremier		200: —	
4. Sotning		100: —	100,800: —
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
1. Underhåll av fastigheter		15,000: —	
2. Skatter		11,000: —	
3. Brandförsäkringspremier		2,500: —	
4. Renhållning		8,000: —	
5. Sotning		2,000: —	
6. Vattenavgifter m. m.		5,500: —	
8. Lön till v. värd, 36: IV		6,180: —	
8 a. Iordningställande av tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m. (12,800: 5 = 2,560: —) 3:dje året		2,560: —	
Resterande kostnad för iordningsställande av Apoteket Bäverns lokaler (25/4 1935) (35,273: 79 — 28,000: — = 7,273: 79		7,273: 79	60,013: 79
h) Hamnmagasinen:			
1. Underhåll av fastigheterna		500: —	
2. Skatter		1,700: —	
3. Brandförsäkringspremier		100: —	2,300: —
i) Hamnplanen och materialgården:			
1. Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m, m, ..		2,000: —	
2. Justering av spår m. m.		1,500: —	3,500: —
j) Hamnpaviljongen:			
1. Underhåll av fastigheten		1,000: —	
2. Skatter		150: —	
3. Brandförsäkringspremier		65: —	
4. Vatten och sotning		25: —	1,240: —
	Transport		265,557: 04

	Transport	265,557: 04		
k) Kabinettet:				
1. Underhåll av fastigheten	150: —			
2. Löner och arvoden	1,750: —			
4. Brandförsäkringspremier	30: —			
5. Vattenavgift	50: —			
6. Bränsle, lyse och diverse	450: —	2,430: —		
m) Omnibustrafikstationen:				
1. Amortering	2,650: —			
2. Brandförsäkringspremier	50: —			
3. Övriga utgifter	400: —	3,100: —	271,087: 04	

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 758)			114,737: —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomarna Carlsberg och Stensborg:				
1. Underhåll av fastigheterna		500: —		
2. Skatter		1,300: —	1,800: —	
a) Egendomen Emaus:				
Underhåll av fastigheten m. m.			1,000: —	
b) Hästholmarna:				
1. Underhåll av fastigheter och bryggor		4,000: —		
3. Skatter		600: —		
4. Brandförsäkringspremier		300: —		
5. Diverse utgifter		100: —		
6. Ordningsman, arvode, förslagsvis		1,100: —		
7. Amortering å kostnader för tillbyggnad av Elba-restauranten (26/2 1931) (återstod Kr. 3,731: 52)		3,731: 52	9,831: 52	
c) Diverse jordägor:				
1. Skatter		5,700: —		
2. Arrenden och avgälder:				
Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45: —			
S. k. Falkenbergska tomten	200: —	245: —		
Transport		5,945: —	12,631: 52	385,824: 04

N:o 138.

Budget för 1937.

Transport		5,945: —	12,631: 52	385,824: 04
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	45: —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873	25: —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	100: —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång	580: —			
Upplåten mark enl. Kungl. brevet den 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet o. Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång ..	226: —			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång	10: —	986: —		
4. Mark av Lustigkulls- och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		180: —		
5. Arrende för biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450: —	7,561: —	
Transport			20,192: 52	385,824: 04

N:o 138. *Budget för 1937.*

	Transport	20,192: 52	385,824: 04	
d) Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats	1,000: —			
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn	8,000: —	9,000: —	29,192: 52	

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 760)		4,200: —
		419,216: 56
Överskjutande inkomster		57,208: 13
	Kronor	476,424: 69

INKOMSTER:

20 A. Egendomar inom stadsplan.

c) Stadshotellet:				
1. Västerås Hotell A.-B.	32,000: —			
D:o, tilläggshyra	3,550: —	35,550: —		
Västerås Systembolag ..		18,500: —		
Sällskapet		2,250: —		
Upplands Ensk. Bank ..		5,000: —		
Frisör Gösta Ståhl		1,400: —	62,700: —	
2. Avgifter för festvåningens användande			1,500: —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter			400: —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning			12,800: —	77,400: —
d) Sundinska huset:				
Hyresinkomster				13,395: —
e) Tullhuset:				
Hyra för bostadslägenhet				450: —
f) Paviljongen i Stadsparken:				
Hyresinkomster, förslagsvis				14,000: —
			Transport	105,245: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport			105,245: —
g) Gårds- och tomtfastigheter:			
Hyror och arrenden för gårdar och tomter		142,000: —	
För pensionärshemmet		4,500: —	146,500: —
h) Hamnmagasinen:			
A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1		6,000: —	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2	6,000: —		
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3	2,087: 50	8,087: 50	
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	2,200: —		
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	1,500: —	3,700: —	
A.-B. Håkon Swenson, magasin n:r 3		1,800: —	
Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3 ..		674: —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		112: 50	20,374: —
i) Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o		1,087: 50	
Tegel- och Murbruks A.-B.		2,128: —	
Kafferosteriet Pyramiden		650: —	
Järnh. Axel Sundström		812: 50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367: 50	
Grossh. H. Nordenhaag	495: —		
Grossh. H. Nordenhaag	1,930: —	2,425: —	
Västerås Nya Murbruks A.-B.		478: —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050: —	
Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.		843: 75	
Järnhandl. Eric Sundström		562: 50	
Järnhandl. Bröderna Larsson		735: —	
Allm. Svenska El. A.-B.	207: —		
D:o	525: —		
D:o, för magasinstomt	5,667: —	6,399: —	
A.-B. John A. Fors		180: —	
J. Aug. Andersson		700: —	
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:			
Koop. Fören. Svea n:r 1, 1:sta raden	233: 80		
Transport	233: 80	18,418: 75	272,119: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport	233: 80	18,418: 75	272,119: —	
Centralföreningen, n:r 2 1:sta raden	230: 50			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3 1:sta raden	316: 80			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1 2:dra raden	291: —			
A.-B. John A. Fors, n:r 2 2:dra raden	292: 30			
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3 2:dra raden	235: 40	1,599: 80		
A.-B. Västeråsspedition		25: —		
M. A. Carlsson		225: —		
Tomt av f. d. vedgården, förslagsvis		500: —	20,768: 55	
j) Hamnpaviljongen:				
Hyresinkomster:				
Spedition		2,250: —		
Hamnkaféet		1,250: —	3,500: —	
k) Kabinettet:				
Inkomster			1,500: —	
m) Omnibustrafikstationen:				
Hyra för stationen		3,100: —		
D:o för varuskjul		180: —	3,280: —	301,167: 55

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 760) .... 114,737: —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomen Carlsberg	500: —		
Del av Carlsberg (stadens lantbruk)	200: —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5: —	705: —	
a) Egendomen Emaus:			
Hyra för bostäder, trädgård och garage	2,750: —		
Arrende (stadens lantbruk)	500: —	3,250: —	
Transport		3,955: —	415,904: 55

N:o 138.
Budget för 1937.

	Transport	3,955: —	415,904: 55
b) Hästholmarna:			
Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	6,850: —		
Hyra för serveringspaviljong å Östra holmen	2,000: —	8,850: —	
c) Diverse jordägor:			
1. Östra utmarken:			
Arrende för följande lägenheter:			
Lilla Stenby, delar av Utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanby utmarks jord (Nordanby gård)	3,500: —		
Gustavsslätt (G. Boholm) till 1946 ..	235: —		
Andersborg (G. Andersson) till 1943	400: —		
Sundinska utmarken (Koloniträdgårdar)	430: —		
Kristiansborg (stadens lantbruk)	2,500: —		
Hovdestalund (F. Johansson) till 1950	1,000: —		
Malma gård (stadens lantbruk)	3,500: —	11,565: —	
2. Västra utmarken:			
Arrende:			
Stensborg, växthus och en del jord (R. Eriksson)	2,500: —		
Stensborg, övrig mark och hus .... 1,200: —			
Ett område, (Ridhuset) 200: —	1,400: —		
Byggnadsplatser å det s. k. Käringsberget:			
Fru Eriksson, Ekeby	10: —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:			
J. A. Thilén .... 5: —			
Rob. Pettersson .... 5: —	10: —		
Ett till Hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m. år 1949	25: —		
Området av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:			
Dir. G. Barckman	570: —		
Ett område intill Mälardalen:			
Registrator N. Filling	25: —		
Transport	4,540: —	24,370: —	415,904: 55

N:o 138. *Budget för 1937.*

Transport	4,540: —	24,370: —	415,904: 55
Ett område för båthus:			
Västerås Kanotförening	10: —		
J. Ruben Nyman	10: —		
H. Wernekinck	10: —	4,570: —	
d) Viksäng:			
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944:			
Fru Eva Larsson	20: —		
Stadsfogde E. Kumlin	100: —		
Disp. O. Johansson m. fl.	51: —		
Kamrer H. Molander	20: —		
Dir. A. Sundström	40: —		
f. Handl. Gustav Svensson	35: —		
Änkefru Lydia Ström	20: —		
V:ås Kyrkliga Ungdomsförbund	25: —		
Kapten H. Slettengrens sterbhus	75: —	386: —	
e) Diverse arrenden:			
f. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)	37: —		
D:o, jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman) ..	60: —		
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla	175: 64		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna ..	500: —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket) ..	200: —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)	369: 70		
Kraftledningskabel i stadens mark (Svenska Metallverken)	72: 40		
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)	14: —		
A.-B. Naftasyndikat	300: —		
Blåsbo Tennisplaneförening	100: —		
Diverse mindre områden	1,000: —		
O. Hellman, jaktarrende	100: —	2,928: 74	
f) Arrende för fiskevatten:			
Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50: —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstugan med jord å Elba	150: —		
Transport	200: —	32,254: 74	415,904: 55

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport	200: —	32,254: 74	415,904: 55
Diverse mindre fiskearrenden (G. O. Sabel med flera)	30: —	230: —	
g) Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50: —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben	50: —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund och Nitroglycerin A.-B.)	20: —		
Hyra för mark vid Lillån, (Vega)	20: —		
Upplag å Munk- och Kungsängen (Telegrafverket)	100: —		
P. J. Walléns isupplag, (260 kvm. à 50 öre)	130: —		
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre)	135: —		
Mjölkcentralen (208 kvm. à 50 öre)	104: —		
K. Larssons isupplag (198 kvm. à 50 öre)	99: —		
Markhyra för serveringspaviljong å Djäkneberget	300: —		
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken	800: —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)	200: —		
Karuseller och skjutbanor m. m.	4,000: —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000: —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,800: —		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	500: —		
Myggbo Sågbolag (879 kvm. à 60 öre)	527: 40		
Avgäld för grustäkt	500: —		
Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma	5,000: —		
Försäljningskiosk vid Stora gatan i Ringvägen (Elna Bergman)	200: —		
Hyra för köttbesiktningsbyrån	3,000: —	21,535: 40	54,020: 14

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 760)	6,500: —
Kronor	476,424: 69

21. Magistrat och Rådhusrätt.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			1,000: —
b)	Löner och arvoden:			
	Borgmästaren, 48: II	9,456: —		
	Civilrådmannen, 48: IV	10,368: —		
	Brottmålsrådmannen, 48: IV	10,368: —		
	3:dje rådmannen, 46: IV	9,480: —		
	Assessorn, 45:I	7,830: —		
	Stadsvaktmästaren, 25:IV	3,933: —	51,435: —	
	Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2,200: —	
	Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1937		1,000: —	54,635: —
c)	Renhållning			1,500: —
d)	Belysning			400: —
e)	Uppvärmning			1,000: —
f)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		2,000: —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500: —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremier		25: —	
	4. Läkare- och sjukvård för stadsvaktmästaren		50: —	
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Borgmästarens ämbetsrum och bostad	230: —		
	Civilrådmannen	110: —		
	Brottmålsrådmannen	70: —		
	3:dje rådmannen	110: —		
	Assessorn	180: —		
	Rådhusets tambur	290: —		
	Stadsvaktmästaren	70: —		
	Samtalsavgifter	125: —	1,185: —	4,760: —
g)	Oförutsedda utgifter			100: —
			Summa utgifter Kronor	63,395: —

22. Kronouppbörds- och Exekutionsväsen.

UTGIFTER:

a)	1. Anskaffning och underhåll av inventarier	300: —	
	2. Särskild kostnad för inköp av räknemaskin	800: —	1,100: —
		Transport	1,100: —

N:o 138.
Budget för 1937.

	Transport		1,100: —
b) 1. Löner och arvoden:			
Kronokassören, 41: II		6,888: —	
Stadsfogden, 41: II		6,888: —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å kronouppbördskontoret, 20: IV		3,243: —	
Kvinnligt kontorsbiträde av II klass å kronouppbördskontoret, 17: III		2,676: —	
5 st. exekutionsbiträden: (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundqvist), 23: IV à 3,657: — ..		18,285: —	
Extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret		5,200: —	
Extra biträden vid uppbörd		900: —	
Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören		210: —	
Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden ..		210: —	
Arvode till mantalskrivningsombud		300: —	44,800: —
2. Pensioner:			
Understöd åt f. fjärdingsman Thörn för år 1937 ..		300: —	
Pension åt f. stadsfogde E. Kumlin		6,207: —	
Pension åt f. kronouppbördskassörens A. Eklundh änka		1,755: —	8,262: —
c) Kronouppbördskontoret:			
1. Hyra för tjänstelokal i rådhusets annex		900: —	
2. Renhållning		650: —	
3. Belysning		100: —	
4. Uppvärmning		250: —	1,900: —
d) Stadsfogdekontoret:			
Kostnad för tjänstelokal		1,000: —	
Städning		300: —	
Belysning		50: —	1,350: —
e) Exekutionsbiträdenas tjänsterum:			
1. Hyra		1,200: —	
2. Renhållning		500: —	
3. Belysning		100: —	
4. Uppvärmning		125: —	1,925: —
f) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		1,500: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		600: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremie		25: —	
	Transport	2,125: —	59,337: —

N:o 138. *Budget för 1937.*

Transport		2,125: —	59,337: —
4. Läkare och sjukvård för exekutionsbiträden och ord. skrivbiträden		50: —	
5. Anslag till exekutionsbiträdena för hållande av velocipeder		150: —	
6. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfogden	180: —		
Kronokassören	230: —		
Exekutionsbiträdena	280: —		
Samtalsavgifter	25: —	715: —	
7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 st. exekutionsbiträden		150: —	3,190: —
g) Oförutsedda utgifter			100: —
		Kronor	62,627: —

INKOMSTER:

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel, förslagsvis	10,000: —	
Sportler från stadsfogdetjänsten	5,540: —	15,540: —
Överskjutande utgifter		47,087: —
	Kronor	62,627: —

23. Polisväsen och fångvård.

UTGIFTER:

(8 % å 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000: — = 4,000: —)

a) 1. Anskaffning och underhåll av inventarier	2,000: —	
2. Inköp av två velocipeder	300: —	
3. Inköp av skrivmaskin för krim.-avd.	425: —	2,725: —
b) Löner och arvoden:		
Stadsfiskalen, 37: IV	6,447: —	
Poliskommissarien, 38: I	5,760: —	
Kriminalöverkonstapeln, 31: I	4,200: —	
Transport	16,407: —	2,725: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport		16,407: —	2,725: —
4 polisöverkonstaplar: (Andersson, Kling, H. Carlsson, Ström), 29: IV à 4,605: —		18,420: —	
1 polisöverkonstapel: (Johansson), 29: III		4,350: —	
2 biträdande överkonstaplar: (Wass, Marthon), 27: IV à 4,269: —		8,538: —	
6 kriminalkonstaplar: (Söder, Sporre, Svensson, Dahlin, Eriksson, Lundkvist), 27: IV à 4,269: —		25,614: —	
24 poliskonstaplar: (3 Eriksson, 4 Persson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 13 Deander, 16 Carlsson, 17 Rosdahl, 18 Lundgren, 19 Morlin, 20 Björkman, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 27 Imberg, 29 Bertilsson, 32 Mårtensson, 33 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg), 25:IV à 3,933: —		94,392: —	
5 poliskonstaplar: (2 Carlsson, 7 Rydén, 8 Rebermark, 9 Löfdahl, 10 Imberg), 25: II à 3,471: —		17,355: —	
8 poliskonstaplar: (1 Forshäll, 14 Andersson, 15 Johansson, 22 Pettersson, 24 Lundström, 31 Österberg samt två vakanta), 25:I à 3,240: —		25,920: —	
4 extra poliskonstaplar: (30 Weidfeldt, 37 Carlsson, 38 Nyström, 39 Pettersson), 23:I à 3,000: —		12,000: —	
Vikariatersättning under semester för polispersonalen	3,000: —		
Vikarier för spritpolisen	1,200: —	4,200: —	
Ersättare för tre reservpolismän (25/1 1934) à 300: —		900: —	
Extra anslag för 1937; bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
Vikariatersättning	800: —		
Stipendium, förslagsvis	200: —	1,000: —	
Beklädnad till 5 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 37 ordinarie och 4 extra poliskonstaplar, 48 man à 215 kr.		10,320: —	
Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 6 kriminalkonstaplar à 215 kr.		1,505: —	240,921: —
c) Pensioner:			
Överkonstapel Vretlöfs änka, pensionsersättning		400: —	
f. Poliskonstapel Asplunds änka		500: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående, 50 %		450: —	
f. Poliskommissarien C. A. Linder		4,365: —	
f. Kriminalöverkonstapeln E. Carlsson		3,252: —	
f. Överkonstapeln V. Karlsson		2,994: —	
f. Överkonstapeln P. E. Winroth		2,994: —	
f. Inspektionskonstapel K. A. Eriksson		2,667: —	
Transport		17,622: —	243,646: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport		17,622: —	243,646: —
f. bitr. överkonstapeln Haake		2,667: —	
f. Kriminalkonstapeln G. K. Forslund		2,667: —	
f. Poliskonstapeln E. Kraft		2,385: —	
f. Poliskonstapeln Hj. Rosenberg		2,385: —	
f. Poliskonstapeln Persson		2,217: —	29,943: —
d) 1. Hyra för expeditionslokal åt statspolis- och ordonansavdelningarna, inkl. värme		1,800: —	
2. Hyra för garage till statspolisens två automobiler		500: —	
3. Städning av tjänstelokalerna		1,600: —	3,900: —
e) Belysning			750: —
f) Uppvärmning:			
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500: —
g) Övriga utgifter:			
1. Premie för olycksfallsförsäkring		700: —	
2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,800: —	
3. Läkare- och sjukvård för poliskåren		600: —	
4. Telefonavgifter för ledningar till:			
Polisstationen	220: —		
Ordonnanspolisen	110: —		
Poliskommissariens tjänsterum	110: —		
Poliskommissariens bostad	70: —		
Kriminalpolisstationen, 2 ledningar ..	400: —		
Stadsfiskalens tjänsterum	110: —		
Stadsfiskalens bostad	70: —		
Kriminalöverkonstapelns bostad	70: —		
2 kriminalkonstaplars bostäder	140: —		
1 statskriminalkonstapels bostad	70: —		
1 polisöverkonstapels (statspolisen) bostad	70: —		
Flyttbar apparat i polischefens bostad	15: —		
Statspolisavdelningen	160: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	355: —	1,970: —	
6. Oförutsedda utgifter		750: —	
7. Fångars vård och förplägnad å straffängelset		500: —	
8. Biltransporter		1,000: —	
9. Förplägnad av anhållna		200: —	
10. Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus (26/6 1930)		300: —	7,820: —
		Kronor	287,559: —

N:o 138.
Budget för 1937.

INKOMSTER:

I. Ersättning av statsverket för omkostnader för statspolisen samt reservpolisen:			
1. Ersättning för avlöningskostnader 1/5 av nettoavlöningen för 5 överkonstaplar kr. 22,770: —	4,554: —		
1/5 av nettoavlöningen för 6 kriminalkonstaplar kr. 25,614: —	4,269: —		
5/38 av nettoavlöningen för 38 konstaplar kr. 137,667: —, förslagsvis	18,114: —	26,937: —	
2. Ersättning för pensioneringskostnader (enl. statens pensionsregl. och pensionsstat), förslagsvis		4,314: —	
3. Ersättning för beklädnadsersättning, 7 polismän à 215: —	1,505: —		
Diverse, förslagsvis	100: —	1,605: —	
4. Ersättning för läkare- och sjukvård m. m., förslagsvis	150: —		
Olycksfallsförsäkringspremie, förslagsvis	65: —	215: —	
5. Ersättning för garage: Hyresumman för förhyrt garage för 2 automobiler		500: —	
6. Ersättning för hyra för expeditionslokaler m. m.:			
Expeditionslokaler, 3/5 av 1,800: —	1,080: —		
Städning och belysning, 3/5 av 500: — kr., förslagsvis	300: —		
Telefoner, förslagsvis	415: —		
Diverse, förslagsvis	140: —	1,935: —	
7. Stadens kostnader för avlöning till reservpolis 1/6 av 6 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden		3,240: —	38,746: —
II. Statsbidrag för spritpolisverksamheten			1,200: —
		Kronor	39,946: —
Överskjutande utgifter			247,613: —
		Kronor	287,559: —

N:o 138.
Budget för 1937.

26. Allmän pensionsförsäkring.

UTGIFTER:

a) Pensionsnämnden för Västerås stad:

1. Dagtraktamenten för nämndens ledamöter à 4 kr. pr sammanträde, förslagsvis	290: —	
2. Arvode åt ordföranden	600: —	
3. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	3,000: —	
4. För läkarebetyg och läkareundersökningar, förslagsvis	200: —	
5. Annonser och kungörelser	100: —	
6. Papper och blanketter samt diverse utgifter, förslagsvis	350: —	4,540: —

b) Pensionsnämnden för S:t Ilian och Lundby:

Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde	100: —

d) Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas	6,000: —
e) Bidrag till pensionstillägg och understöd	36,000: —
Summa utgifter Kronor	46,640: —

27. Övriga förvaltningskostnader.

UTGIFTER:

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier		3,000: —
b) Löner och arvoden:		
Drätseldirektören, 60:IV	16,128: —	
Byggnadschefen, 55:IV	13,476: —	
Stadsombudsmannen, 49:I	9,390: —	
Drätselnotarien, 41:IV	7,584: —	
Stadskamreraren, 47:IV	9,924: —	
Stadsbokhållaren, 29:IV	4,605: —	
Stadskassörskan, 26:IV	4,101: —	
Transport	65,208: —	3,000: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport		65,208: —	3,000: —
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskontoret, 20:IV	3,243: —		
Personligt lönetillägg	500: —	3,743: —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret, 20:IV		3,243: —	
Manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19:IV		3,105: —	
Manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret, 24:II		3,345: —	
Verkmästare, förslagsvis		4,000: —	
3 arbetsförmän: (Pettersson, Westholm, Johansson), 27:IV à 4,269: —		12,807: —	
Förrådsförman, 25:II		3,471: —	
Rådhusvaktmästaren, 25:IV		3,933: —	
1 körkarl: (Persson), 22:IV		3,519: —	
1 körkarl: (Gustavsson), 22:II		3,093: —	
1 körkarl: (Bergkvist) 22:I		2,880: —	
Extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis		8,500: —	
Tekniskt biträde åt byggnadschefen		5,880: —	
Tillfälligt sekreterarebiträde å stadskansliet		1,800: —	
Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode		1,320: —	
Revisionskostnader		2,900: —	
Läkarearvode för förmän, rådhusvaktmästaren, körkarlar och skrivbiträden		100: —	132,847: —

b) Pensioner och understöd:

f. Stadsinsp. P. V. Johansson		3,696: —	
f. Förrådsförman C. J. Barklund		2,556: —	
f. Förman J. V. Råberg		1,400: —	
f. Körkarlen A. Eriksson		993: —	
f. Arbetaren V. Ehrnström		1,302: —	
f. Grovarbet. H. Hansson		1,347: —	
f. Grovarb. J. R. Svangren		1,464: —	
f. Grovarb. E. A. Tibbling		762: —	
f. Grovarb. J. V. Karlsson		1,041: —	
f. Grovarb. K. A. Bergvall		1,464: —	
f. Träarb. J. E. Pettersson		1,041: —	
Änkefru Södergren	376: —		
Dyrtidstillägg, förslagsvis 50 %	188: —	564: —	
Transport		17,630: —	135,847: —

N:o 138.
Budget för 1937.

Transport	17,630: —	135,847: —	
f. Skrivbitr. Amelie Presto-Ström	400: —		
f. Grovarb. A. T. Svensson	1,170: —		
f. Grovarb. J. A. Wagerman	879: —		
Änkefru Siri Tenow	3,402: —		
f. Byggmästaren Albert Andersson	3,029: —		
Änkefru Ida Nygren-Andersson	705: —		
f. Grovarb. H. Södergren	1,053: —		
f. Kranmaskinisten J. V. Åsberg	1,497: —	29,765: —	

d) Renhållning:

Rådhuset och annexet	2,500: —

e) Belysning:

Rådhuset och annexet	600: —

f) Uppvärmning:

Rådhuset och annexet	1,500: —

g) Övriga utgifter:

1. Tryck- och annonskostnader		11,000: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,700: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremier		50: —	
4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203: 75	
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfullmäktiges ordf.	70: —		
Drätselkammarens ordf.	70: —		
Drätseldirektörens exp. och bostad	230: —		
Stadsombudsmannens exp. och bostad	180: —		
Drätselnotariens exp. och bostad	250: —		
Byggnadschefens exp. och bostad	180: —		
Stadskamrerarekontoret	230: —		
Stadskamrerarens bostad	70: —		
Arbetskontoret	110: —		
Arbetsförman Westholm	70: —		
Arbetsförman Johansson	70: —		
Arbetsförman Pettersson	70: —		
Rådhusvaktmästaren ..	70: —		
Transport	1,670: —	13,953: 75	170,212: —

N:o 138.
Budget för 1937.

	Transport	1,670: —	13,953: 75	170,212: —	
	Förrådet	180: —			
	Samtalsavgifter	250: —	2,100: —		
	6. Hyra för lokaler i rådhusets annex		2,400: —		
	7. Diverse och oförutsedda utgifter ..		1,000: —		
	8. Distribution av debetsedlar m. m. ..		1,000: —	20,453: 75	
h)	Stallet:				
	1. Utfodring och skötsel av 4 hästar ..		3,000: —		
	2. Hästskoning och hästförsäkring		400: —		
	3. Underhåll av körredskap		600: —	4,000: —	194,665: 75

27 B. Byggnadsnämnd.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier		700: —	
b)	Löner och arvoden:			
	Stadsarkitekten, arvode	8,000: —		
	Stadsingeniören, 48:I	9,000: —		
	Ett tekniskt biträde, arvode	5,000: —		
	Ett ritbiträde, arvode	3,600: —		
	Förslagsanslag till extra biträden	2,000: —		
	Extra biträde för stadsplanearbete	5,000: —	32,600: —	
c)	Pensioner:			
	f. Biträdande stadsingeniören J. Eriksson	4,704: —		
	f. Stadsarkitekten E. Hahr	3,000: —	7,704: —	
d)	Övriga utgifter:			
	1. Kostnader för besiktningar ...	700: —		
	2. Hantlangning med material ..	6,000: —		
	3. Telefon och postavgifter	300: —		
	4. Annonskostnader	400: —		
	5. Rit- och skrivmaterial o. dyl. ..	1,500: —		
	6. Lösen för resolutioner hos myndigheter samt andra diverse utgifter	500: —	9,400: —	
e)	Anslag för triangelmätning (24/9 1936)		22,000: —	72,404: —

27 C. Automobiler.

a)	Underhåll och reparationer	5,000: —	
b)	Löner och arvoden:		
	2 bilförare, förslagsvis	7,000: —	
c)	Driftkostnader:		
	Bensin, smörjoljor m. m.	5,700: —	
d)	Diverse utgifter:		
	Diverse, såsom skatter m. m.	2,000: —	19,700: —
		Kronor	286,769: 75

N:o 138. *Budget för 1937,*

INKOMSTER:

27 B. Byggnadsnämnd.

Avgifter för av stadsingeniören och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll		15,000: —

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar		26,000: —
		41,000: —
Överskjutande utgifter:		
för stadsfullmäktige och drätselkammaren	194,665: 75	
för byggnadsnämnden	57,404: —	
	252,069: 75	
Överskjutande inkomster:		
för automobiler	6,300: —	245,769: 75
	Kronor	286,769: 75

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

UTGIFTER:

a) Sociala ändamål:

1.	Arbetsstugan (29/12 1910) utöver bidrag från Sundinska fonden 3,000: — kr.	1,000: —
2.	Barnkrubban (28/12 1918)	3,500: —
3.	Barnhemmet för flickor (28/12 1918) att utgå från Sundinska fonden 1,000: — kr.	—:—
4.	Natthärberget utöver bidrag av Sundinska fonden 600: — kr.	400: —
5.	Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907, 29/12 1920 och 17/12 1934)	3,000: —
8.	Barnhemmet ”Sparvboet” (21/12 1911 och 28/12 1918)	1,400: —
10.	Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)	300: —
11.	Frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)	2,800: —
12.	Erkända sjukkassor i Västerås (21/6 och 17/12 1934, förslagsvis	15,000: —
15.	Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)	3,000: —
16.	Nykterhetsnämnden	2,500: —
	Transport	33,400: —

N:o 138.
Budget för 1937.

	Transport		33,400: —	
17.	Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)		2,500: —	
18.	Västerås skollovskolonier		11,000: —	
19.	Västerås gymnastikförening		1,500: —	
21.	Västmanlands fornminnesförening		3,000: —	
22.	Västerås Konstförening (30/4 1931 till 1/10 1941)		2,500: —	
23.	Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet (19/12 1935)		1,000: —	54,900: —
b)	Taxeringsnämnderna:			
1.	Traktamentsersättning à 1: 40 pr sammanträdestimme, högst 10 kr. pr dag		1,800: —	
2.	Biträde åt ordförandena		700: —	
3.	Lyse och städning av byrålokal		60: —	
4.	Annonser, högst		100: —	
5.	Skrivmaterial och diverse		150: —	
6.	Arvode till taxeringsassistent, förslagsvis	6,300: —		
7.	Telefon och skrivmaterial till d:o	200: —	6,500: —	9,310: —
c)	Diverse utgifter:			
1.	Premie för olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare		3,500: —	
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)		4,500: —	
3.	Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6: — kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)		1,950: —	
5.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12: — (26/10 1911)		720: —	
6.	Representationsanslag (19/12 1912)		2,000: —	
7.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)		1,500: —	
9.	Anslag till utsättning av smörbord		250: —	
12.	Svenska städernas förhandlingsorganisation, årsavgift		536: 25	
14.	Byggnads A.-B. Mimer för garanterad utdelning år 1936		23,981: 55	
15.	Grundförstärkning av stadshotellet (2:dra året)		150,000: —	
16.	Restaurering av polis- och brandstationsbyggnaden samt påbörjande av nybyggnad för densamma, (2:dra året)		100,000: —	
17.	Pristävlan om plats för nytt rådhus (Stfm. 28/5 1936)		15,000: —	
	Transport		303,937: 80	64,210: —

N:o 138. *Budget för 1937.*

	Transport	303,937: 80	64,210: —
18. Uppförande av ett garage för motorredskap (Stfm. 29/6 1936)		35,000: —	
19. Överbyggnad av Persbobäcken för Arosvallens utvidgning (Stfm. 24/9 1936)		23,000: —	361,937: 80
		Kronor	426,147: 80

INKOMSTER:

b) Taxeringsnämnderna:	
Beräknat statsbidrag	2,700: —
Överskjutande utgifter	423,447: 80
Kronor	426,147: 80

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag	119,216: 65
Summa utgifter Kronor	119,216: 65

30. Allmänna bidrag av staten.

Källarfrihetsmedel	349: 89
Summa inkomster Kronor	349: 89

31. Diverse inkomster.

a) Bötesmedel	800: —
b) Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	—: —
c) Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000: —
d) Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	100: —
e) Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	1,000: —
f) Överskott å förrådsrörelsen	2,000: —
Summa inkomster Kronor	7,900: —

32. Skatter och liknande avgifter.

UTGIFTER:

Avsättning av nöjesskattemedel till kulturellt ändamål	25,000: —	
För avkortningar och restitutioner, förslagsvis	200,000: —	225,000: —
Överskjutande inkomster		3,064,901: 56
	Kronor	3,289,901: 56

N:o 138.
Budget för 1937.

INKOMSTER:

a) Hundskatt à 25: — kr. pr hund			11,500: —
b) Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt ..			650: —
c) Skogsaccis			300: —
d) Utdebitering för år 1936 à 6: 90 å 450,777: 51 skattekronor	3,110,364: 82		
e) Kommunal progressivskatt	127,000: —		
f) Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid	86: 74	3,237,451: 56	
g) Nöjesskatt			40,000: —
		Kronor	3,289,901: 56

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1937.

	Utgifter:	Inkomster:	Överskjutande Inkomster:	Överskjutande Utgifter:
Behållning från sist avslutade räkenskapsår ..		322,573: 40	322,573: 40	
1 a. Räntor m. m.	697,664: 53	426,601: 31		271,063: 22
1 b. Kapitalavbetalningar å lån	626,975: 49	358,790: 79		268,184: 70
2. Fattigvård	692,536: 05	225,274: —		467,262: 05
3. Barnavård	102,250: —	28,800: —		73,450: —
4 A. Folkskola	859,701: 05	392,468: —		467,233: 05
4 B. Fortsättningsskola ..	15,050: —	6,750: —		8,300: —
4 C. Högre Folkskolan ..	28,783: 50	16,020: —		12,763: 50
4 D. Allmänt läroverk	156,680: —			156,680: —
4 E. Andra undervisnings- o. bildningsanstalter	150,120: —	52,023: 33		98,096: 67
5. Hälso- och sjukvård ..	95,665: —	19,586: —		76,079: —
6. Gator, vägar, planterin- och dylikt	646,966: 04	203,200: —		443,766: 04
7. Avloppsledningar	185,900: —	80,000: —		105,900: —
8. Hamnar	354,041: 04	311,805: —		42,236: 04
10. Renhållningsverk och svingård	154,465: 76	89,500: —		64,965: 76
11. Vattenledningsverk ..	248,538: —	278,600: —	30,062: —	
12. Gasverk	472,955: —	521,000: —	48,045: —	
13. Elektricitetsverk	659,869: —	1,001,700: —	341,831: —	
Transport	6,148,160: 46	4,334,691: 85	742,511: 40	2,555,980: 03

	Transport	6,148,160: 46	4,334,691: 85	742,511: 40	2,555,980: 03
17.	Andra kommunens affärsföretag	121,726: 62	119,526: 62		2,200: —
18.	Brandväsen	136,556: 75	15,035: —		121,521: 75
20.	Fastighetsförvaltning	419,216: 56	476,424: 69	57,208: 13	
21.	Magistrat och rådhusrätt	63,395: —			63,395: —
22.	Kronouppbörds- och exekutionsväsen	62,627: —	15,540: —		47,087: —
23.	Polisväsen och fångvård	287,559: —	39,946: —		247,613: —
24.	Auktionsväsen	—	—	—	—
25.	Allm. pensionsförsäkringen	46,640: —			46,640: —
27.	Övriga förvaltningskostnader	286,769: 75	41,000: —		245,769: 75
28.	Anslag och bidrag till diverse ändamål	426,147: 80	2,700: —		423,447: 80
29.	Oförutsedda utgifter ..	119,216: 65			119,216: 65
30.	Allmänna bidrag av staten		349: 89	349: 89	
31.	Diverse inkomster ..		7,900: —	7,900: —	
32.	Skatter och liknande avgifter	225,000: —	3,289,901: 56	3,064,901: 56	
	Kronor	8,343,015: 59	8,343,015: 59	3,872,870: 98	3,872,870: 98

N:o 138.
Budget för 1937. Gasverksstyrelsen.

Bil. Litt A.

Inkomst- och Utgiftsstat för Vatten- och Avloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken för år 1937.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 53: IV		12,588: —	
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 41: I		6,540: —	
Assistenten vid elektricitetsverket, 41: IV		7,584: —	
Bitr. ingeniör vid gasverket	5,685: —, 34: IV,		
personligt lönetillägg	1,200: —	6,885: —	
Kamreraren, 41: IV		7,584: —	
Kassören, 29: III		4,350: —	
Bokhållaren, 27: IV		4,269: —	
Förådsförmannen, 27: IV		4,269: —	
Kontorsbiträde, manligt 1 kl. 24: IV		3,795: —	
Kontorsbiträde, kvinnligt 1 kl. 20:II		2,841: —	
kvinnligt 2 kl. 17: II		2,493: —	
kvinnligt 2 kl. 17: I		2,310: —	
Avläsareförmannen, 25: IV		3,933: —	
Avläsare, 2 st. à 3,657: —, 23: IV		7,314: —	
Avläsare, 23: III		3,438: —	
Avläsare, 23:I		3,000: —	
Ritbiträde		3,000: —	
Revisionskostnader		2,500: —	
Springpojkar		1,900: —	
Tillfällig kontorshjälp		4,765: —	95,358: —

Pensionärer:

A. H. Eriksson, 30/10 1919	1,851: —	
Hilma Boholm, 22/2 1923	636: —	
Augusta Lönnqvist, 28/3 1923	900: —	
C. G. Gustafsson, 22/6 1925	1,851: —	
Anna Johansson, 28/3 1929	570: —	
Judit Hellström, 24/1 1930	786: —	
K. V. Jansson, 24/1 1930	2,994: —	
Greta Tersmeden, 17/3 1930	2,667: —	
	Transport	95,358: —

N:o 138. *Budget för 1937. Gasverksstyrelsen.*

Transport		95,358: —
C. F. Jonsson, 14/2 1930	1,959: —	
K. B. Asplund, 10/11 1930	1,497: —	
C. Lindqvist, 10/11 1930	1,287: —	
K. Johansson, 10/11 1930	1,302: —	
C. J. Johansson, 10/11 1930	996: —	
Gerh. Karlsson, 10/11 1930	996: —	
A. G. Andersson, 17/11 1931	879: —	
J. A. Falk, 17/11 1931	1,365: —	
J. E. Eriksson, 17/11 1931	1,107: —	
Anna Ch. Löf, 23/2 1933	600: —	
Aug. Hedqvist, 27/4 1933	2,049: —	
Hulda Klingvall, 29/6 1933	1,125: —	
G. Andersson, 1/11 1933	2,775: —	
P. A. Pettersson, 1/10 1933	1,968: —	
Arvida Eriksson, 1/1 1935	840: —	
Anna Gustafsson, 1/3 1935	540: —	
J. A. Persson, 19/6 1935	879: —	
H. G. Boberg, 1/7 1935	3,399: —	
B. L. Pettersson, 21/7 1935	714: —	
Thea Bursell, 7/11 1935	1,008: —	
Gustaf Andersson, 1/2 1936	1,404: —	
K. W. Karlsson, 1/7 1936	1,560: —	42,504: —
Kronor		137,862: —

Härav påföres:

Vattenverket	20,581: —
Avloppsledningarna	12,400: —
Gasverket	30,155: —
Elektricitetsverket	69,200: —
Installationsarbeten	5,526: —
Kronor	137,862: —

Diverse utgifter

Läkare- och sjukvård	1,900: —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,000: —	
Medicin	900: —	8,800: —
Olycksfallsförsäkringsavgift		6,000: —
Kontorsmaterial och trycksaker	6,800: —	
Porto och annonser	1,200: —	8,000: —

Telefonavgifter:

Föreståndarens exp. och bostad	200: —	
Transport	200: —	228,000: —

N:o 138.

Budget för 1937. Gasverksstyrelsen.

Transport	200: —	228,000: —
Kamrerarens exp. och bostad	110: —	
Kassan	70: —	
Assist. exp. och bostäder	400: —	
Förrådet	220: —	
Förmännens exp. och bostäder	430: —	
Elektricitetsverket och maskinmästarens bostad	180: —	
Vattenverket	190: —	
Gasverket	220: —	
Montörernas bostäder	490: —	
	2,510: —	
Samtalsavgifter	690: —	3,200: —
Kontor och förråd:		
Renhållning och städning	3,400: —	
Uppvärmning	1,200: —	
Belysning	600: —	5,200: —
Kontors- och förrådsbyggnader:		
Försäkringar	450: —	
Underhållskostnader	4,000: —	
Omändring av kontorsbyggnaden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 31/8 1933 att fördelas på 5 år, 4:de året	2,400: —	
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg	4,000: —	
Resor och diverse	1,450: —	12,300: —
	Kronor	43,500: —

Härav påföres:	
Vattenverket	6,500: —
Avloppsledningarna	3,900: —
Gasverket	9,600: —
Elektricitetsverket	21,800: —
Installationer	1,700: —
Kronor	43,500: —

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare	276,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —
Installationer och hyror	1,400: —
Kronor	278,600: —

N:o 138.
Budget för 1937. Gasverksstyrelsen.

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Kraftström, smörjoljor m. m.		24,000: —	
Tillsyn av ledn.		4,000: —	
Tillsyn av installationer		1,500: —	
Ombyte av mätare		1,100: —	
Renhållning, uppvärmning och belysning		900: —	31,500: —
Underhållskostnader:			
Byggnader		1,000: —	
Maskiner och elektrisk utrustning		600: —	
Ledningsnät och brandposter		30,000: —	
Mätare		3,500: —	
Verktyg och inventarier		1,900: —	37,000: —
Avlöningar:			
Förvaltningen		20,581: —	
Maskinisten, 23: IV		3,657: —	
Rörnätsförmannen, 27: IV		4,269: —	
Arbetsförmannen, 27:I		3,540: —	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		281: —	
Avgår:		32,328: —	
Värdet av maskinistens naturaförmåner	840: —		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till förmännen	4,850: —	5,690: —	26,638: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen		6,500: —	
Brandförsäkringar		200: —	
Utskylder		3,700: —	
Avgift till Hamre gård		300: —	
Bränsle till maskinisten		200: —	
Analyser och skjutsar m. m.		1,200: —	
Avskrivning av fordringar		400: —	12,500: —
Ränta och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Ränta		55,600: —	
Amortering		61,300: —	
Extra amortering av reservoarerna vid vattenborgen		11,000: —	127,900: —
Inköp av mätare			13,000: —
			248,538: —
Överskjutande inkomster			30,062: —
		Kronor	278,600: —

N:o 138.
Budget för 1937. Gasverksstyrelsen.

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftskostnader:

Kraftström till driften i pumpstationen samt smörjoljor	3,600:—	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	6,300:—	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren ..	4,500:—	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	200:—	14,600:—

Underhållskostnader:

Byggnader	300:—	
Maskiner	300:—	
Ledningsnät och brunnar	17,500:—	
Verktyg	1,500:—	19,600:—

Avlöningar:

Förvaltningen	12,400:—	
Andel i avlöning till förmännen	2,425:—	
Tillsyn av driften i pumpstationen	1,675:—	16,500:—

Diverse utgifter:

Förvaltningen		3,900:—

Ränta och amortering:

Enligt planen för obligationslånen:		
Ränta	64,800:—	
Amortering	57,500:—	
Extra amortering av pumpstationen i Södra Esplanaden	9,000:—	131,300:—
	Kronor	185,900:—

INKOMSTER:

Avgifter för c:a 5,600 vattenklosetter		80,000:—
Överskjutande utgifter		105,900:—
	Kronor	185,900:—

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		21,300:—
Enskild gasförbrukning		361,000:—
Koks och tjära		137,400:—
Installationsarbeten		1,300:—
	Kronor	521,000:—

UTGIFTER:

N:o 188.
Budget för 1937. Gasverksstyrelsen.

Driftskostnader:		
Gaskol	158,600: —	
Kraftström	5,800: —	
Smörjoljor m. m.	1,000: —	
Reningsmassa	1,900: —	
Vatten	3,200: —	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	3,000: —	
Tillsyn av ledningsnätet	1,500: —	
Tillsyn av installationer	1,400: —	
Ombyte av mätare	1,600: —	
Gatubelysningen	3,900: —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	3,000: —	184,900: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	6,000: —	
Ugnar och apparater m. m.	12,000: —	
Ledningsnät	9,500: —	
Mätare	4,900: —	
Gatubelysning	1,500: —	
Verktyg och inventarier	3,700: —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	10,500: —	
Förlängning av koksbana m. m. enligt Stadsfullmäktiges beslut d. 28/3 1934, 4 år, 3:e året	5,000: —	
Flyttning av en kolkvarn m. m. i samband med uppförande av en ny ugn	7,000: —	60,100: —
Avlöningar:		
Förvaltningen	30,155: —	
Gasmästaren, 30: IV	4,773: —	
Justerareförmannen, 26: IV	4,101: —	
Gasverkseldarna, 25: IV, 7 st. à 3,933: —	27,531: —	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom	3,510: —	
Andel i avlöning till förmännen	2,425: —	
	72,495: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	840: —	71,655: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen	9,600: —	
Brandförsäkringar	800: —	
Utskylder	9,300: —	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	300: —	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	1,800: —	
Utställning m. m.	700: —	
Avskrivning av fordringar	1,000: —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2,800: —	
Omkostnader för gaspoletter	1,000: —	27,300: —
	Transport	343,955: —

N:o 138.
Budget för 1937. Gasverksstyrelsen.

		Transport	343,955: —
Ränta och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911)			
Ränta		39,100: —	
Amortering		64,900: —	104,000: —
Inköp av mätare			25,000: —
			472,955: —
Överskjutande inkomster			48,045: —
		Kronor	521,000: —

Elektricitetsverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		47,000: —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare		953,300: —
Installationer		1,400: —
	Kronor	1,001,700: —

UTGIFTER:

Driftskostnader:			
Energiavgift till statens kraftverk		250,000: —	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.		500: —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer		1,000: —	
Tillsyn av installationer		2,800: —	
Ombyte av mätare		5,000: —	
Gatubelysningen		12,000: —	
Renhållning, uppvärmning, belysning		2,400: —	273,700: —
Underhållskostnader:			
Byggnader inkl. transformatorhusen		4,000: —	
Maskiner, transformatorer och instrumentering		4,000: —	
Jord- och luftledningsnäten		40,000: —	
Mätare		11,500: —	
Gatubelysning		4,000: —	
Verktyg och inventarier		5,600: —	
Omläggning inom vissa stadsområden till växelström enl. Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1929, 27/2 1930, 31/5 och 19/12 1935, 8:e året		40,000: —	109,100: —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen		69,200: —	
Maskinmästaren, 25: IV	3,933: —		
personl. lönetillägg	800: —	4,733: —	
Transport		73,933: —	382,800: —

N:o 138. *Budget för 1937. Gasverksstyrelsen.*

Transport	73,933: —	382,800: —	
Maskinist, 25: III, 2 st. à 3,702: —	7,404: —		
Maskinist, 25:I	3,240: —		
Montörförmannen, 27: IV	4,269: —		
Justerareförmannen, 26: IV	4,101: —		
Ersättningspersonal	1,022: —	93,969: —	
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån	3,000: —		
Tillsyn av maskiner och reglering av dammluckor	1,100: —		
Övriga kostnader för drift och underhåll	800: —	4,900: —	
Diverse utgifter:			
Förvaltningen	21,800: —		
Brandförsäkringar	500: —		
Utskylder	29,400: —		
Skjutsar, föreningsavgifter m. m.	2,400: —		
Utställning m. m.	2,000: —		
Avskrivning av fordringar	1,500: —		
Amortering av motorfordon	1,000: —		
Hyra till Statens Kraftverk m. fl. för elektr. utrustning	1,800: —	60,400: —	

Ränta och amortering:			
Enl. särskild plan (30/11 1911)			
Räntor: Elektricitetsverket	31,500: —		
Turbinhuset	800: —	32,300: —	
Amortering: Elektricitetsverket	60,020: —		
Turbinhuset	1,300: —		
Extra amortering av från Allmänna Svenska El. A.-B. år 1909 övertagna anläggningar	7,180: —	68,500: —	100,800: —
Inköp av mätare			17,000: —
			659,869: —
Överskjutande inkomster			341,831: —
		Kronor	1,001,700: —

N:o 138.
Budget för 1937. Hamnen.

Bil. Litt. B. 1.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås äldre hamn år 1937.

UTGIFTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

	Nyanläggningar:			
	Inköp av pontoner, anskaffande av ankaren till dessa, utläggning m. m. (27/2 1936)			19,753: 47
a)	1. Underhåll och reparationer:			
	1 a. Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	6,000: —		
	1 b. Anslag för ombyggnad av kajer (28/12 1928)	19,015: 47		
	1 c. 1937 års amortering av muddring i Lillån m. m. (25/4 1935) 26,300: — att amorteras på 10 år, andra årets amortering	2,630: —		
	2. Grusning å hamnen	300: —		
	3. Hamnskjulen	100: —		
	4, Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	100: —		
	5. Drift och underhåll av motorbåten ..	300: —	28,445: 47	
b)	Löner och arvoden:			
	Hamnkaptenen 39: III	6,654: —		
	Manligt kontorsbiträde, 24:II	3,345: —		
	Tillfälligt biträde å hamnkontoret, förslagsvis	1,800: —		
	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)	4,000: —		
	Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden	2,520: —	18,319: —	
		Transport	66,517: 94	

N:o 138.
Budget för 1937, Hamnen.

			Transport	66,517: 94
c) Övriga utgifter:				
1. Hanmkontoret:				
Hyra för lokal		1,000: —		
Skrivmaterial o. tryck		500: —		
Telefonavgifter för ledningar till:				
Hanmkontoret	180: —			
Hanmkaptenens bostad	70: —			
Kranmaskinistförmannens bostad	70: —			
Befälhavaren å bogserbåten Thor	70: —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	75: —	465: —		
Städning och eldning		500: —	2,465: —	
2. Belysning å hamnen			2,000: —	
3. Renhållning å hamnen			1,850: —	
4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen för Inre Vattenvägar			250: —	
5. Olycksfallsersättning för F. Svanström			48: —	
6. Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring			775: —	
7. Diverse oförutsedda utgifter			800: —	
8. Brandförsäkringspremier			30: —	8,218: —
d) 1. Räntor:				
Hamnbyggnaden:				
(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. 1920 godkänd plan).				
Andel i obligations- och amorteringslån:		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1928 års lån à 5 %		130,435: 96	6,316: 93	
1929 års lån à 5 %		120,514: 06	6,025: 70	
1931 års lån à 4,5 %		78,342: 41	3,525: 41	
1935 års lån à 3,9 %		70,258: 85	2,740: 10	
Ränta å 3 % å beräknat underskott i hamnkassan		54,947: 50	1,648: 43	20,256: 57
			Transport	94,992: 51

N:o 138.
Budget för 1937. Hamnen.

Transport 94,992: 51

d) 2. Kapitalavbetalningar

à lån:	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1928 års lån à 5 %	183,400: —	130,435: 96	8,194: 69	
1929 års lån à 5 %	150,000: —	120,514: 06	2,892: 30	
1931 års lån à 4,5 %	90,911: —	78,342: 41	2,695: 54	
1935 års lån à 3,9 %	80,150: —	70,258: 85	5,236: 73	19,019: 26

f) Bogserbåten Thor:

7:de årets amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullmäktiges beslut den 28/5 1931), ursprunglig kostnad 36,000: —, återstående belopp den 1/1 1937 6,000: —	5,000: —		
Befälhavare och maskinist förslagsvis ..	7,400: —		
Besättningsmän	2,300: —		
Driftutgifter	5,000: —		
Sjöförsäkring	875: —	20,575: —	134,586: 77

8 B. Hamnmaskiner.

a) 1935 års nyanskaffning:

3:dje årets amortering av kostnader för bättre kranutrustning å östra kajen (30/8 1934)	19,000: —	
1 års ränta à 3 % å oguldet belopp kronor 138,307: 62	4,149: 23	23,149: 23

b) Löner och arvoden:

En kranmaskinistförman, 27: IV	4,269: —	
Kranskötare, förslagsvis	9,000: —	13,269: —

c) Driftskostnader:

Strömförbrukning för kranar	3,000: —	

d) Underhåll och reparationer	3,000: —	
e) Diverse utgifter, förslagsvis	100: —	42,518: 23
	Kronor	177,105: —

N:o 138.
Budget för 1937. Hamnen.

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor av:				
1. Ångfartyg i regelbunden trafik	36,000: —			
2. Andra fartyg	59,000: —	95,000: —		
g) Hamnavgifter för fartyg:				
1. Ångfartyg	15,000: —			
2. Segelfartyg	3,000: —			
3. Pråmar	2,000: —	20,000: —		
i) Uthyrning av båtplatser		8,500: —		
k) Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		500: —		
l) Uthyrning av varuskjul		2,155: —		
n) Uthyrning av mark för oljemagasin		8,300: —		
o) Bogserbåten Thor		12,500: —	146,955: —	

8 B. Hamnmaskiner.

f) Kranhyror	30,000: —	
g) Markhyra för kran N:r III	150: —	30,150: —
	Kronor	177,105: —

N:o 188.
Budget för 1937. Djuphamnen

Bil. Litt B. 2.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Djuphamn år 1937.

UTGIFTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

a) Underhåll och reparationer:			
1. Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken	1,000: —		
2. Underhåll av järnvägsspår ..	1,000: —		
3. Anskaffning och underhåll av inventarier	100: —		
4. Grusning å hamnen	200: —	2,300: —	
c. Övriga utgifter:			
1. Belysning, inklusive fyrlampa .	1,300: —		
2. Premie för olycksfallsförsäkring	200: —		
3. Diverse och oförutsedda utgifter	500: —		
4. Invaliditetsersättning till förre hamnarbetaren C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931)	525: —		
5. Telefon till hamnkontoret med anknytning till vakt	203: 50		
6. Skjutsar till djuphamnen m. m	500: —	3,228: 50	

d) 1. Räntor:

Andel i stadens lån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1926 års lån à 5 %	217,995: 59	10,899: 78	
1926 års lån à 3,25 % .	324,275: 60	10,538: 96	
1932 års lån à 5 %	752,324: 28	37,616: 21	
1934 års lån à 3,75 %	289,071: 74	10,840: 19	
1935 års lån à 3 %	22,077: 39	662: 32	
1936 års lån à 2,9 % ..	435,975: 20	12,643: 28	83,200: 74
		Transport	88,729: 24

N:o 138. *Budget för 1937. Djuphamnen*

Transport 88,729: 24

d) 2. Kapitalavbetalningar:

	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amorter.:		
1926 års lån à 5 %	618,000: —	217,995: 59	6,592: 76		
1926 års lån à 3,25 %		324,275: 60	11,764: 66		
1932 års lån à 5 %	827,000: —	752,324: 28	21,059: 44		
1934 års lån à 3,75 %	310,902: 17	289,071: 74	11,532: 96		
1935 års lån à 3 %	22,700: —	22,077: 39	641: 29		
1936 års lån à 2,9 %	435,975: 20	435,975: 20	12,115: 69	63,706: 80	152,436: 04

8 D. Hamnmaskiner.

a) Underhåll och reparationer:			
Underhåll av kranmaskiner	3,000: —		
Reparation av brokranen	5,000: —		
b) Löner och arvoden:			
Avlöning till kranskötare	10,000: —		
c) Driftskostnader:			
Strömförbrukning för kranmaskiner	6,000: —		
d) Övriga utgifter:			
Diverse	500: —	24,500: —	
	Kronor	176,936: 04	

INKOMSTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor		35,000: —	
g) Hamnavgifter för fartyg:			
1. Ångfartyg	24,000: —		
2. Pråmar	2,000: —	26,000: —	
k) Hyror:			
1. Upplagsplatser	8,000: —		
2. Hamnarbetarnas lokal	700: —	8,700: —	69,700: —

8 D. Hamnmaskiner.

f) Kranhyror	65,000: —
	134,700: —
Överskjutande utgifter	42,236: 04
Kronor	176,936: 04

N:o 138.

Budget för 1937. Lantegendomsnämnden.

Bil. Litt. C.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Lantegendomsnämnd år 1937.

10 A. Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:					
1. Inköp och underhåll av kärl				4,000: —	
2. Inköp och underhåll av inventarier				1,500: —	
3. Beklädnadspersedlar				1,200: —	6,700: —
b) Löner och arvoden:					
1. Förvaltarens lön, 45: IV		9,036: —			
Bokhållarens lön, 27: IV	4,269: —				
Personligt lönetillägg	400: —	4,669: —			
Revisionskostnader		400: —			
		14,105: —			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften			7,052: 50		
Kontorsbiträden			2,800: —		
En förman, lön 25: IV			3,933: —		
Fem renhållningsarbetare: (Forslund, Westlin, Kihlgren, Persson och Karlsson) lön 23: IV à 3,657: —			18,285: —		
Två renhållningsarbetare: (Stärling och Johansson) lön 23: III à 3,438: —			6,876: —		
Fem renhållningsarbetare: (A. Persson, M. Jansson, Th. Jansson, H. Westlin och en ej tillsatt), lön 23:I à 3,000: —			15,000: —	53,946: 50	
2. Pensioner:					
K. J. Jansson		1,450: —			
Dyrtidstillägg		764: 50	2,214: 50		
G. Karlsson		1,300: —			
Dyrtidstillägg		715: 21	2,015: 86		
Transport			4,230: 36	53,946: 50	6,700: —

N:o 138.
Budget för 1937. Lant-egendoms-nämnden

Transport		4,230: 36	53,946: 50	6,700: —
O. Eriksson 25/30 av 2,379: —		1,982: 50		
E. Lundin 28/30 av 2,379: —		2,220: 40		
E. Dahl 19/30 av 2,379: —	1,506: —			
Avgår livränta från Riksf.-anstalten	1,200: —	306: —		
Änkan Anna Jansson		786: —		
Änkan Hanna Sunesson		732: —		
Änkan Lovisa Andersson		732: —		
f. d. Kontorsbiträdet Elisabeth Eriksson		2,055: —	13,044: 26	
3. Extra arbetare			24,000: —	
4. Kostnader för arbetarnes semester			2,500: —	93,490: 76
c) Inköp av torvmull				2,500: —
d) Stallet:				
1. Utfodring			3,000: —	
2. Hästskoning			600: —	
3. Underhåll av seldon, täcken och presenningar ..			600: —	
4. Försäkring av hästar			75: —	
5. Hyra för stall och vagnslider			700: —	4,975: —
e) Övriga utgifter:				
1. Hyra för kontor			1,000: —	
2. Olycksfallsförsäkring			900: —	
3. Kontorsböcker och skrivmaterial			500: —	
4. Vattenavgifter			150: —	
6. Brandförsäkring			150: —	
7. Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning			800: —	
8. Underhåll av fabriken			800: —	
9. Telefonavgifter för ledningar till:				
Kristiansborgs kontor		236: —		
Renhållningsverkets kontor		116: —		
Fabriken		70: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis		78: —	500: —	
10. Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter..			500: —	
11. Drivkraft för blandningsmaskin			800: —	
12. Driftkostnad och underhåll av automobiler			5,000: —	
13. Diverse utgifter			700: —	11,800: —
			Kronor	119,465: 76

N:o 138.

Budget för 1937. Lantegendomsnämnden.

INKOMSTER:

a)	Försäljning av stallströ och sopor	2,000: —
b)	Försäljning av torvmullspudrett	2,500: —
c)	Försäljning av torvmull	300: —
d)	Hämtningsavgifter	45,000: —
e)	Transport av svinmat till Malma	1,500: —
f)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000: —
g)	Diverse	200: —
		54,500: —
	överskjutande utgifter	64,965: 76
	Kronor	119,465: 76

10 B. Svingården.

UTGIFTER:

a)	Kraftfoder, förslagsvis	14,000: —
b)	Inköp av grisar, förslagsvis	3,000: —
c)	Avlöningar	3,000: —
d)	Transport av svinmat och övriga körningar	3,000: —
e)	Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000: —
f)	Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader, rastgårdar m. m.	1,000: —
g)	Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 % å anläggningskostnaden	5,000: —
h)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000: —
	Kronor	35,000: —

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk	35,000: —
Kronor	35,000: —

20 B. Lantbruket.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning av inventarier			2,000: —
b)	Driftkostnad:			
	1. Arrende för Nordanby	1,500: —		
	2. Arrende för Kungsängen	200: —		
	3. Arrende för del av Östra utmarken	2,000: —		
	4. Arrende för Malma	3,500: —		
	5. Arrende för Kristiansborg	3,037: —		
	6. Arrende för del av Carlsberg	200: —	10,437: —	
	7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,400: —		
	Transport	54,400: —	10,437: —	2,000: —

N:o 138. *Budget för 1937. Lantegendomsnämnden.*

Transport	54,400: —	10,437: —	2,000: —
Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,300: —	52,100: —	
c) Produkter av egen skörd samt inköpt:			
1. Till utsäde:			
Nordanby	3,000: —		
Malma	3,000: —		
Kristiansborg	1,500: —	7,500: —	
2. Till stallet:			
Nordanby	2,230: —		
Malma	3,180: —		
Kristiansborg	1,890: —	7,300: —	
3. Till ladugården		7,600: —	84,937: —
d) Underhåll och reparationer:			
1. Underhåll av seldon		900: —	
2. Underhåll av fordon och redskap		3,000: —	
3. Underhåll av hus		2,000: —	5,900: —
e) Övriga utgifter:			
1. Hästskoning		600: —	
2. Häst- och brandförsäkring		800: —	
3. Driftkostnad för 2 traktorer		2,000: —	
4. Komposter, pudrett och konstgödsel		4,000: —	
5. Läkare, veterinär och medicin		700: —	
6. Skatter		3,000: —	
7. Avverkningskostnad för ved		750: —	
8. Elektrisk ström		2,000: —	
9. Hägnadsskostnader		500: —	
10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby, Malma och Emaus	252: 80		
Samtalsavgifter, förslagsvis	47: 20	300: —	
11. Olycksfallsförsäkring		750: —	
12. Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, vatten m. m.)		4,000: —	
13. Inköp av tröskverk 5,000: — att amorteras under 5 år (stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1934) Tredje årets amortering		1,000: —	20,400: —
f) Grundförbättringar:			
1. Dikning, stensprängning och kalkning			1,500: —
Kronor			114,737: —

N:o 138.

Budget för 1937. Lantegendomsnämnden.

INKOMSTER:

a)	Diverse jordbruksprodukter:		
	Nordanby	35,237: —	
	Malma	31,650: —	
	Kristiansborg	15,700: —	82,587: —
b)	Från ladugården		16,000: —
c)	Körningar och andra utförda arbeten		11,000: —
d)	Trädgården vid Malma		800: —
e)	Hyror		3,000: —
f)	Hyror för potatislotter		350: —
g)	Försäljning av djur		1,000: —
		Kronor	114,737: —

20 D. Skogarna.

UTGIFTER:

a) Löner och arvoden:				
	Skogvaktaren, pension, 29/30 av 2,556: —	2,470: 80		
	Avgår för bostad	400: —	2,070: 80	
	Jägmästarearvode	350: —		
	Bevakning och tillsyn	550: —	900: —	2,970: 80
b) Övriga utgifter:				
	1. Hägnadskostnader		75: —	
	2. Utskylder		550: —	
	3. Dikning och dikesrensningar		300: —	
	4. Röjning i plantskog		100: —	
	6. Diverse utgifter		204: 20	1,229: 20
				4,200: —
	Överskjutande inkomster			2,300: —
			Kronor	6,500: —

INKOMSTER:

Rotvärde å diverse virke		6,450: —
Hyra för benupplag		50: —
	Kronor	6,500: —

N:o 138.
Budget för 1937. Kyrkan.

Utgifts- och Inkomststat för kyrkan och kyrkliga ändamål år 1937.

UTGIFTER:

1. Avlöningar och pensioner.

Domkyrkoorganisten, lön	4,830: —		
tre ålderstillägg	855: —	5,685: —	
Domkyrkoklockaren, lön	3,240: —		
tre ålderstillägg	693: —		
hyresersättning	1,200: —	5,133: —	
Domkyrkovaktmästaren, lön	3,240: —		
ett ålderstillägg	231: —	3,471: —	
Extra domkyrkovaktmästaren, arvode		800: —	
Eldare, ringare och handhavare av den yttre renhållningen kring kyrka och ämbetsgårdar, lön		2,700: —	
Kyrkogårdsvaktmästaren, lön (jämte bostad)		2,500: —	
För tillsyn av östra kyrkogården		720: —	
Orgelnist och kantor vid begravningar, arvode		500: —	
Räkenskapsföraren, arvode		1,000: —	
Kyrkoskrivaren, lön		3,840: —	
Skrivbiträde å pastorsexpeditionen, förslagsanslag		1,200: —	
Kyrkofullmäktiges sekreterare, arvode		300: —	
Klockare och orgelnist i Lundby, provisorisk lön (jämte bostad)		1,250: —	
Kyrkovaktare i Lundby		500: —	
Orgeltrampare i Lundby		100: —	
Dödgrävare i Lundby		100: —	
Extra ringare i Lundby		75: —	
Kyrkvärdarne i Lundby		5: —	
Städerskan i Lundby kyrka		100: —	
Fru Bedinger, pension med 50 % dyrtidstillägg		600: —	
G. Eriksson, understöd		400: —	
Fru Söderholm, pension med 50 % dyrtidstillägg		450: —	
Fru I. Eriksson, understöd		300: —	
F. kyrkoskrivaren Pettersson, pension		3,000: —	34,729: —
		Transport	34,729: —

N:o 138.
Budget för 1937. Kyrkan.

Transport		34,729: —

2. **Prästgårdsbyggnadsmedel m. m.**

Reparationer i domprostgården och komministergården vid kyrkan	2,500: —	
Allmänt reparationsanslag	2,000: —	
Brandstod och sotning m. m.	500: —	
Utgifter för arrendegårdar	1,000: —	
Halva kostnaden för ombyggnader å Lundby prästgård	10,750: —	
Halva kostnader för reparationer m. m. å Krista 3	8,250: —	25,000: —

3. **Pastorsexpeditionen.**

Hyra till staden	1,200: —	
Bränsle och ljus	600: —	
Städning, eldning och skurning	720: —	
Kyrkböcker, blanketter, annonser m. m.	1,500: —	4,020: —

4. **Kyrkan och församlingarnas egentliga behov.**

Elektrisk belysning och kraft till orgelmotorn	1,200: —	
Underhåll av ledningar, lampor m. m.	400: —	
Stearin- och vaxljus	300: —	
Tillsyn av orgeln och den elektriska motorn	250: —	
Bänkhyresersättning till domkyrkan	2,000: —	
För klockors användning till d:o	500: —	
För tornurets skötsel	100: —	
För tornurets iståndsättande	3,000: —	
För skurning och tvätt	425: —	
Barnkören	500: —	
Den större kyrkokören	1,500: —	
Bränsle, förslagsvis	5,000: —	
Bidrag till elektrisk förstärkarcentral i domkyrkan	1,687: 50	
Sotning	75: —	
Sand och grus	300: —	
Transformatorhus och el. belysning vid Lundby kyrka	2,600: —	
Brandstod för Lundby kyrka	100: —	
Kyrksalen, hyra till staden, bränsle, ljus, städning	3,500: —	
Västra församlingshemmet	1,800: —	
Städning m. m. i kyrksalen i Lundby	500: —	
För målning och jämning av golvet i Lundby kyrka	400: —	
För fortsatta förberedelser i församlingshusfrågan	5,000: —	
Transport	31,137: 50	63,749: —

N:o 138.
Budget för 1937. Kyrkan.

Transport	31,137: 50	63,749: —
Bidrag till hyra och städning av lokaler för kyrklig och diakonissverksamhet i östra och norra stadsdelarna	2,000: —	
För barngudstjänster (tidningar, böcker, orgelspel)	800: —	
För biblar och böcker åt nattvardsungdom	1,000: —	
Bidrag till det kyrkliga arbetet bland pojkar	750: —	
För orgel- och musikaftnar i domkyrkan	800: —	
Avgifter till riksförsäkringsanstalten	500: —	
Diverse och oförutsedda utgifter	2,000: —	
För kyrkofullmäktiges och boställstyrelsens behov	500: —	39,487: 50

5. Kyrkogårdarna.

Anslag till östra kyrkogården	4,900: —	
Snöskottning, sprängning m. m.	300: —	
Sand och grus	500: —	
För kyrkogården vid Hovdestalund, förslagsvis	11,000: —	
Diverse behov för kyrkogårdarna	1,300: —	18,000: —

6. Diakonissorna.

Anslag till diakonissanstalten	4,000: —	
Kostpenningar	4,800: —	
För biträde vid matlagning åt sjuka	180: —	
Diverse, såsom för modermöten, semesterpengar, telefon m. m.	2,000: —	
Bränsle och tvätt m. m.	1,500: —	
Hyresmedel	2,400: —	14,880: —

7. Församlingsbiblioteket.

Hyra till staden	600: —	
Arvode för skötseln	75: —	
Städning, bränsle, lyse	400: —	
Bokinköp och bindning	400: —	
Filialen i västra stadsdelen	500: —	
Filialen i Lundby	50: —	
Till "De blindas förenings" bibliotek	60: —	2,085: —

8. Arrendemedel.

Avgäld för västra kyrkogården utom kvarntullen efter medelmarkegång	150: —
Transport	138,351: 50

N:o 138.
Budget för 1937. Kyrkan.

		Transport		138,351: 50

9. Räntor och amorteringar.

Andetl i 1910—1934 års amorteringslån:			
Kapitalskuld 1/1 1937: 28,000: —.			
Ränta för året	1,064: —		
Amortering för året	2,000: —	3,064: —	
Lån från pensionsstyrelsen:			
Kapitalskuld 1/1 1937: 322,693: 47.			
Ränta för året	16,134: 67		
Amortering för året	12,487: 96	28,622: 63	
Lån för prästgårdar m. m.:			
Kapitalskuld 1/1 1937: 33,000: —.			
Ränta för året	1,320: —		
Amortering för året	2,000: —	3,320: —	
Lån av stadssparbanken för prästgården i västra förstaden:			
Kapitalskuld 1/1 1937: 13,900: —.			
Ränta för året	486: 50		
Amortering för året	4,500: —	4,986: 50	39,993: 13

10. Prästerskapets avlöning.

Lön för kyrkoherden	10,000: —	
Lön för fyra komministrar à 5,000: —	20,000: —	
Lön till kyrkoadjunkten med ålderstillägg och hyresbidrag	2,990: —	
Provisoriskt lönetillägg och barntillägg	11,688: —	
Skjutsersättning	1,050: —	
Avgifter till änke- och pupillkassan	489: —	
Lönetillägg åt pastor Berggren enligt av K. m:t fastställt kyrkostämmobeslut	600: —	46,817: —

11. Allmän kyrkoavgift.

Enligt Kungl. kungörelsen den 11 september 1936 10 öre för skattekrona à 450,777: 51 skattekronor	45,077: 75
Kronor	270,239: 38

INKOMSTER:

För gravplatser, förslagsvis	5,000: —	
För klockor, förslagsvis	500: —	
För likvagn m. m., förslagsvis	100: —	
Hyra för klockargården	900: —	
Andra smärrre inkomster	200: —	
Arrenden av ecklesiastik jord	2,400: —	9,100: —
Transport		9,100: —

N:o 138. *Budget för 1937. Kyrkan.*

	Transport	9,100: —	
Att uttaxeras såsom allmän kyrkoavgift	45,077: 75		
Att uttaxeras till prästerskapets avlöning	44,417: —		
Att för övrigt uttaxeras	171,644: 63	261,139: 38	
	Kronor	270,239: 38	

För kyrkliga ändamål upptages följande uttaxering.

Antal skattekronor 450,777: 51.

Till allmän kyrkoavgift	à 10 öre	45,077: 75
Till prästerskapets avlöning	à 10 öre	45,077: 75
Att för övrigt uttaxxeras	à 40 öre	180,311: —
Summa	60 öre	270,466: 50
varifrån avgår beräknad avkortning		9,327: 12
	Kronor	261,139: 38

REGISTER

över

Utgifts- och Inkomststaten för år 1937.

Wilh. Nybergs Boktryckeri, Västerås 1937.